НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ
“НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”
ДОЧІРНЯ КОМПАНІЯ “УКРТРАНСГАЗ”
Науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут автоматизованих систем управління транспортом газу НДПІАСУтрансгаз

Українська нафтогазова академія (УНГА)
Відділення “Автоматизація технологічних процесів та виробничо-господарської діяльності”

ТЛУМАЧНИЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ СЛОВНИК З ЕНЕРГЕТИКИ

Основні терміни: ***понад 3500 термінів***

За загальною редакцією
академіка УНГА **А.А. Рудніка**

Харків 1999

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР **А.А. Руднік,** *академік УНГА*
РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:
Білик С.Ф., *докт. техн. наук, проф., академік УНГА;*
Гінзбург М.Д., *докт. техн. наук, проф., академік УНГА;*
Колодяжний В.В., *член-кор. УНГА;*
Осінчук З.П., *канд. техн. наук, академік УНГА;*
Педько Б.І., *член-кор. УНГА*
Розгонюк В.В., *академік УНГА*

УКЛАДАЧІ:
Гінзбург М.Д., *докт. техн. наук, проф., академік УНГА;*
Азімова Н.І., Чернець М.В., Корніловська І.М.,
Требульова І.О., Демченко М.А., Підлісний А.М.

РЕДАКТОР-ЛЕКСИКОГРАФ *канд. філол. наук* **Симоненко Л.О.**

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Клепіков В.Ф., директор НТЦ електрофізичної обробки НАН України, *докт. фіз.-мат. наук, проф., акад. ІА України*

Фесенко Л.Д., завідувач кафедри електротехніки Української інженерно-педагогічної академії, *канд. фіз.-мат. наук, доц.*

Муромцева О.Г., завідувач кафедри українознавства Харківського державного педагогічного університету, *докт. філол. наук, проф.*

Бондаренко В.В., завідувач кафедри української мови Харківського державного політехнічного університету, *канд. філол. наук, доц.*

Рекомендовано до друку Вченою радою НДПІАСУтрансгаз , відділенням "Автоматизація технологічних процесів та виробничо-господарської діяльності" УНГА та Харківським лексикографічним товариством.

Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з енергетики. Основні терміни: понад 3500 термінів / Уклад.: М.Д. Гінзбург, Н.І. Азімова, М.В. Чернець та ін.; За заг. ред. А.А. Рудніка. - Харків, 1999. - 752 с.

Словник є довідковим посібником з термінології і вміщує понад 3500 термінів з енергетики, тепло- та водопостачання, електротехніки та суміжних питань.

Призначений для широкого кола фахівців газової промисловості: адміністративного та експлуатаційного персоналу, керівників різних рівнів, науковців та проектантів; для галузевої системи підготовки кадрів. Може також використовуватися фахівцями інших галузей, викладачами, студентами та іноземними спеціалістами, які працюють з українською науково-технічною літературою та документацією.

ISBN 966-7469-17-4

© М.Д. Гінзбург та ін.
1999

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ЗМІСТ

Передмова..... 4
Як користуватися словником..... 11
А..... 23
Б..... 36
В..... 48
Г..... 81
Д..... 95
Е..... 109
Ж..... 111
З..... 115
И..... 135
К..... 164
Л..... 214
М..... 220
Н..... 248
О..... 264
П..... 293
Р..... 368
С..... 404
Т..... 466
У..... 505
Ф..... 527
Х..... 535
Ц..... 539
Ч..... 545
Ш..... 550
Щ..... 553
Э..... 555
Ю..... 589
Я..... 589
Абетковий покажчик українських термінів..... 592
Абетковий покажчик англійських термінів..... 647
Перелік використаних джерел..... 701
Додаток А. Стандартизовані російські та українські терміни-відповідники, що не є прямим перекладом один одного.. 722
Додаток Б. Розбіжності в перекладі термінів з російської мови на українську..... 723
Додаток В. Поняттєве розмежування термінів у терміносистемі..... 740
Додаток Г. Розбіжності в закінченнях родового відмінку деяких термінів..... 742

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ПЕРЕДМОВА

Ефективне функціонування кожного підприємства будь-якої галузі народного господарства може здійснюватися лише за умов безперебійного забезпечення електричною енергією, теплом та водою, використання енергоощадних технологій. Саме цим визначається значення служби Головного енергетика. Особливо пріоритетними є питання енергетики для нафтогазової галузі через великі обсяги споживання енергетичних ресурсів, наявність значної кількості складного енергетичного обладнання. Виходячи з цього, важливе значення набуває правильне укладання та однозначне розуміння правил побудови, технічної експлуатації та безпеки складного енергетичного обладнання, систем енерго-, тепло- та водопостачання, відповідних виробничих інструкцій, оскільки помилки в їх виконанні можуть мати, враховуючи специфіку галузі, дуже важкі наслідки, стати причиною аварій, пожеж, виходу з ладу та знешкодження коштовного обладнання, травмування та загибелі людей.

Відсутність сталої української технічної термінології, яка довгий час з відомих причин розвивалася дуже повільно і сьогодні перебуває в стадії свого формування, зумовлює значні труднощі в роботі виробничників, проектантів, науковців та керівників різних рівнів. У створюваних документах для опису одних і тих самих понять використовуються різні терміни, а деякі з них мають вільне тлумачення, яке не збігається в різних документах. Усе це перешкоджає фахівцям і негативно позначається на результатах їхньої діяльності.

Отже, єдиним шляхом для усунення термінологічних перешкод у роботі фахівців нафтогазової промисловості є впровадження достатньо повної та узгодженої галузевої системи термінів та означень (далі - терміносистеми), яка б базувалася на терміносистемах відповідних галузей науки і техніки, стандартизованих на державному рівні, і була б доповнена додатковими означеннями, а також відсутніми термінами та означеннями, що відбивають специфіку нафтогазової галузі.

Виходячи з вищевикладеного та враховуючи важливе значення енергетичного забезпечення нафтогазової галузі, вкрай актуальним залишається завдання створення достатньо повної та узгодженої терміносистеми з енергетики, яка б була підсистемою єдиної галузевої термінологічної системи і враховувала специфіку галузі, та завдання забезпечення зручного оперативного доступу до неї широкого кола фахівців і тим самим можливість її широкого використання в їхній практичній діяльності. Для вирішення цього завдання на основі законів України, стандартів, нормативних документів (і перш за все "ПУЭ. Правила устройства электроустановок" [159], "ПТЭ. Правила технической эксплуатации электроустановок потребителей" [161], "ПБЕ. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів" [150]), словників, довідників та інших джерел було створено орієнтований на цих працівників тримовний російсько-українсь-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ко-англійський тлумачний словник з енергетики, який є наступним кроком у створенні галузевої терміносистеми, розпочатого виданням словників [206; 204; 319; 203; 205] та посібника [257].

У межах словника з енергетики створена єдина узгоджена та достатньо повна термінологічна система з основних і суміжних питань з урахуванням специфіки нафтогазової галузі: з електро- і теплотехніки, водопостачання, електробезпеки, енергоощадності, енергобалансів і суміжних питань. Крім того, до словника включені необхідні для фахівців-енергетиків загальнонаукові та загальнотехнічні терміни, а також спеціальні терміни з суміжних царин знань (фізики, вимірювальної техніки, хімії, математики, геології тощо).

Основною проблемою, вирішення якої поставили собі за мету укладачі словника, є забезпечення узгодженості як між термінами та означеннями, що входять до його складу, так і між терміносистемою з енергетики та іншими підсистемами єдиної галузевої терміносистеми.

Словник вміщує понад 3500 термінів. На рис. 1 наведено розподіл термінів за тематичними розділами. Більшу частину (65 %) складають терміни з електротехніки, в тому числі з електричних мереж та систем складають близько 30% від загальної кількості термінів у словнику, з силового електротехнічного обладнання - 16%, з електротехнічних виробів - 11 %, з діелектричних, магнітних матеріалів, магнітодіелектриків та феритів - 4 %, з кабельних виробів і дротів - 4 %. Достатню частину термінів складають терміни з водопостачання та каналізації - 10 %, з теплопостачання - 4 %, з енергоощадності та енергобалансів - 3 %, з електробезпеки - 5 %. У словнику загальнонаукові та загальнотехнічні терміни складають 6 %, фізичні терміни - 2 % і терміни з вимірювальної техніки та назви одиниць вимірювання - 3 %. Крім того, з метою зручності користування у словник внесено близько 2 % термінів з інших тематичних розділів (хімії, математики, геології, вибухобезпеки виробництв і пожежної безпеки, надійності виробів та систем, документації тощо), які вживаються у тлумаченнях термінів з енергетики.

Запропонований словник поєднує функції тлумачення термінів з функціями їх перекладу з англійської, російської або української мови на дві інші мови словника. Він забезпечує зручний оперативний доступ до накопиченої стандартизованої та рекомендованої термінології з енергетики та суміжних питань, і тим самим полегшує складання, вивчення та переклад відповідних нормативних документів, а також дозволяє покращити якість текстів за рахунок обґрунтованого і правильного вживання стандартизованої та рекомендованої термінології. Словник може також використовуватися викладачами, студентами та іноземними фахівцями.

Для кожного поняття у словнику наведені: термін російською мовою; термін і тлумачення українською мовою; терміни-еквіваленти англійською мовою (для деяких понять, що не вживаються в англомовній літературі, англійські еквіваленти відсутні).

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

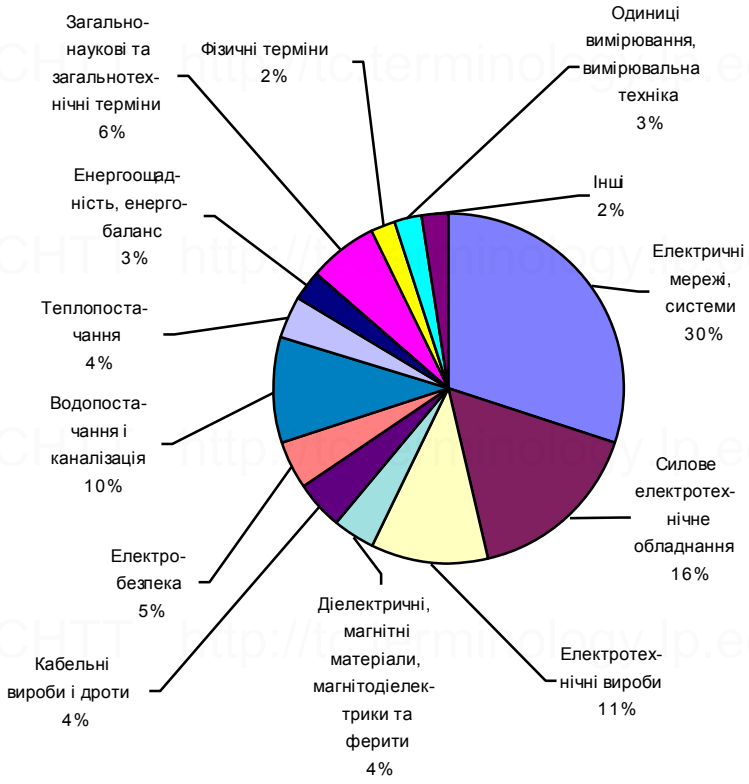

Рис. 1 - Розподіл термінів за тематичними розділами

У процесі підготування словника було використано понад 340 джерел. Їх перелік, наведений наприкінці книги, поділено на такі групи:

- міжнародні стандарти IEC, ISO та міжнародні конвенції;
- міждержавні стандарти СНД (ГОСТ);
- державні стандарти України (ДСТУ);
- збірники стандартизованих і рекомендованих термінів;
- закони України;
- міжгалузеві та галузеві нормативні документи;
- енциклопедії та енциклопедичні словники;
- тлумачні словники;
- словники та довідники української мови;

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

- словники та довідники російської мови;
- словники та довідники англійської мови;
- словники іншомовних слів та інтернаціональних терміноелементів, етимологічні словники;
- праці з термінознавства;
- російсько-українські та українсько-російські словники;
- англо-російські та російсько-англійські словники;
- англо-українські та українсько-англійські словники;
- англо-українсько-російські словники;
- інші.

Іншими джерелами для формування словника є довідники для працівників газової промисловості [324; 325; 334; 338], підручники та монографії з електротехніки, хімії, надійності газотранспортного обладнання, матеріали науково-практичних конференцій “Нафта і газ України - 96” [332], “Нафта і газ України - 98” [333], статті в галузевих виданнях, і перш за все, у журналі “Нафтова і газова промисловість”.

У процесі формування словника укладачі поставили собі за мету забезпечити відповідність (еквівалентність) російських термінів, стандартизованих у міждержавних стандартах (ГОСТ), та українських термінів, стандартизованих в Державних стандартах України (ДСТУ). Тому в окремих випадках узяті з ДСТУ українські відповідники не є прямим перекладом стандартизованих у ГОСТах російських термінів. Приклади такої невідповідності наведено в додатку А.

За відсутності термінів у державних стандартах України їх переклад з російської мови на українську виконувався за допомогою російсько-українських словників, перелік яких наведено наприкінці книги. Переважно використовувались новітні словники [265; 270; 274; 286 - 288; 292; 318].

Для українських назв хімічних речовин використовувалися рекомендації, наведені у словнику [316].

Під час укладання словника були виявлені численні порушення норм чинного Правопису [230] (в тому числі в Державних стандартах України), а також розбіжності між переліченими джерелами (між різними Державними стандартами України, між словниками, між словниками та окремими державними стандартами України) щодо перекладу на українську мову деяких поширених термінів та термінологічних сполучень, щодо вживання тих чи інших слів у певних значеннях, у тому чи іншому контексті. Приклади розбіжностей перекладу деяких термінів наведено в додатку Б.

Указані розбіжності зумовлені тим, що в наш час відбувається бурхливий процес розвитку як фахової мови, так і української мови в цілому, який супроводжується відновленням необґрунтовано вилучених у різні часи українських термінів, вилученням невдалих запозичень та кальок, переглядом деяких правописно-стилістичних норм тощо.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Ураховуючи, з одного боку, необхідність забезпечення інформаційної сумісності словника з чинними нормативними документами, їх однозначного розуміння, а з іншого боку, наявність розбіжностей між різними джерелами (в тому числі між окремими державними стандартами, між державними стандартами та новітніми словниками) укладачі дотримувалися таких правил:

1) написання всіх термінів та загальновживаних слів здійснюється згідно з вимогами чинного "Українського правопису" [230] і відповідно до нових орфографічних словників [217; 221; 223], укладених з урахуванням норм чинного правопису;

2) усі технічні терміни (терміносполучення) подаються, як правило, відповідно до чинних державних стандартів України на терміни та визначення;

3) за наявності розбіжностей у написанні між державними стандартами та чинним правописом перевага надається нормам чинного правопису;

4) кожний випадок розбіжностей між окремими державними стандартами, між державними стандартами та новітніми словниками було проаналізовано і прийнято варіант, який, на думку укладачів, точніше відповідає Методичним рекомендаціям Інституту української мови НАНУ, Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології Держстандарту та Міносвіти України (ТК СНТТ) та який взято з найбільш авторитетних та новітніх словників, - саме [270; 274; 286 - 289]. З метою забезпечення одноманітності запропонований варіант прийнято в межах всього словника, тобто в основному терміні, у похідних від нього термінах, а також у разі вживання цих термінів у тлумаченнях;

5) переклад на українську мову процесових понять здійснювався згідно з рекомендаціями [253 - 255; 264 - 265; 274; 280]. Тобто укладачі зробили спробу засобами української мови чітко розділити дію та її наслідок, доконану та недоконану дію, здатність до дії та перебування у дії, активних та пасивних учасників дії. Укладачі дотримувалися рекомендацій ТК СНТТ [254; 255; 258] про нехарактерність для української мови конструкцій з активними дієприкметниками теперішнього часу і, як правило, вживали інші більш притаманні їй конструкції, перш за все з віддієслівними прикметниками. Більш детально прийнята концепція викладена в розділі 4 посібника [257];

6) переклад та редагування термінів та тлумачень здійснювалося з урахуванням норм слововживання в українській мові. Для російських термінів або загальновживаних слів, переклад яких істотно залежить від контексту, переклад добирався виходячи зі змісту. Приклади поняттєвого розмежування термінів наведено в додатку В;

7) написання багатоелементних термінів (разом, через дефіс або окремо) здійснюється згідно з вимогами чинних російського та українського правописів, рекомендацій [219; 235; 250];

8) літера "ґ" в українських та іншомовних словах вживається тільки у випадках, визначених чинним Правописом [230] та орфографічними словниками [217; 223];

9) вживання прийменників "ПО" та "ПРИ" здійснювалося згідно з рекомендаціями [216; 224; 226; 233; 249; 253];

10) чергування прийменників "у" та "в" і префіксів "у-" та "в-" у словах здійснювалося відповідно до §11 чинного Правопису [230];

11) відмінкові закінчення подавалися на основі норм чинного правопису [230] та граматичної інформації, поданої в орфографічних словниках [221; 223] і деяких термінологічних словниках. Приклади деяких виявлених розбіжностей наведені в додатку Г.

Відповідно до викладених вище правил здійснювався переклад з російськомовних джерел і були внесені редакційні зміни в терміни та тлумачення, запозичені з україномовних джерел.

Для стандартизованих термінів англійські еквіваленти вибирались із державних (ДСТУ) та міждержавних (ГОСТ) стандартів. За відсутності англійських еквівалентів у стандартах та для досі нестандартизованих термінів переклад термінів на англійську мову здійснювався за допомогою російсько-англійських, англійсько-російських та англо-українсько-російських словників, перелік яких наведено наприкінці книги. Переважно використовувались словники [297; 299-300; 302; 305-306; 308-311].

Крім того, у процесі підготування словника використовувались електронні англо-російсько-англійські словники Polyglossum II та Lingvo 6.0, система російсько-українського та українсько-російського перекладу Plaj, англо-російського перекладу PROMT-98, системи орфографічного контролю російсько-, україно- та англомовних текстів.

У процесі складання будь-якого тексту в користувачів можуть виникнути труднощі з вживанням наведених у словнику термінів у тому чи іншому відмінку. Для їх подолання у словнику подається відповідна граматична інформація.

Для забезпечення більшої інформативності словника визначено походження більшості однослівних термінів та для слів іншомовного походження сформована етимологічна довідка. Основним джерелом побудови етимологічної довідки були словники іншомовних слів [243-246]. Крім того, використовувалися словник інтернаціональних терміноелементів грецького та латинського походження [241] та список елементів міжнародної термінології, наведений у додатку 2 до [250]. В окремих випадках для спеціальних та новітніх термінів іншомовного походження, які ще не знайшли своє відображення в словниках іншомовних слів, використовувалися етимологічні довідки та дані про іншомовні еквіваленти в спеціалізованих тлумачних та перекладних словниках.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Для питомих та деяких давно засвоєних слів походження визначалося за допомогою етимологічних словників української та російської мов [242-247].

Укладачі дякують рецензентам за уважний розгляд їх праці, плідне обговорення та цінні зауваження, урахування яких дозволило покращити рукопис.

Ураховуючи процес усталення української термінології, укладачі розуміють, що видання цього словника - це тільки черговий крок у створенні єдиної галузевої термінологічної системи для нафтогазової промисловості, і тому будуть вдячні читачам за зауваження та конструктивні пропозиції, які просимо надсилати на адресу:

Україна, 61125, м. Харків, МСП,
вул. Маршала Конєва, 16 НДПІАСУтрансгаз,
зав. відділення “Інформтехнологія”
д-ру техн. наук, проф. Гінзбургу М.Д.
E_mail: GINZ.NIPI@UGP.VIADUK.NET
Факс: (8-0572) 12-08-32; газовий факс: 26-13

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ЯК КОРИСТУВАТИСЯ СЛОВНИКОМ

Словник поєднує функції перекладу термінів з функціями їх тлумачення. Тому він складається з власне словника, упорядкованого за російською абеткою, та українського і англійського абеткових покажчиків, які використовуються для перекладів з української або англійської мови на будь-яку з двох інших мов словника.

Ураховуючи, що основним призначенням словника є переклад термінів з російської мови на українську, абеткове упорядкування власне словника виконане за російською абеткою.

Для кожного поняття у словнику наведено терміни російською, українською і англійською мовами, тлумачення - українською мовою.

Для стандартизованих термінів українські відповідники взяті з Державних стандартів України, а російські - з Міждержавних стандартів. Для однослівних українських термінів також подається граматична інформація щодо особливостей правопису окремих відмінків та для слів іншомовного походження також етимологічна довідка.

Кожне поняття в словнику описується окремою статтею, яка має такий формат:

код терміна	**російський термін** *український відповідник* *[граматичні позначки]* англійський відповідник	*[етимологія]* Тлумачення терміна

У деяких випадках для одного російського терміна наведено декілька англійських відповідників, які відбивають різні аспекти поняття та зустрічаються в англомовній науково-технічній літературі. Якщо термін не має англійського відповідника, наведено рекомендації щодо його перекладу, а для окремих термінів, що мають суто радянське походження і взагалі не вживаються в англомовній літературі, англійський відповідник відсутній. Як відомо, між американською та британською англійською орфографією окремих слів існують відмінності. У цьому випадку використовується американський правопис. Наприклад, у словнику вжито слова *color, labor, center, odor, smoldering* тоді як британський правопис дає *colour, labour, centre, odour, smouldering*. Крім того в різних джерелах існують розбіжності щодо написання англійських термінів разом, окремо або через дефіс.

Словник побудовано за абетково-гніздовим принципом, тобто словникові статті поєднуються в групи-гнізда, у кожне з яких входять: головний російський термін (іменник у називному відмінку) та похідні від нього терміни, що являють собою словосполучення цього головного терміна та інших слів. Порядок слів у похідних термінах зберігається таким, який прийнятий у науково-технічній літературі та документації: гнізда упорядковані за абеткою головних термінів, а похідні терміни також за абеткою, але в межах гнізда.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Усі російські терміни (головні та похідні) подані грубим (жирним) шрифтом, українські - курсивом, а англійські - звичайним шрифтом.

Наприклад:

А.003.000	**абсорбция** *абсорбція* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* absorption	*[< лат. absorptio - поглинання]* Явище об'ємного поглинання рідиною або твердим тілом речовини з розчину або газової суміші.

У кінці тлумачень, узятих з законодавчих та нормативних актів і стандартів, наводиться посилання на відповідне першоджерело - нормативний акт, ДСТУ, ГОСТ, Міжнародний стандарт IEC, ISO, закон України або міжнародну конвенцію (для двох останніх, а також правил [159] – з вказівкою статті, пункту). У разі, коли термін та (або) тлумачення були перероблені укладачами словника, після номера ДСТУ або ГОСТ ставиться літера **"m"**.

Більшість перероблень мали суто редакційний характер: усунення розбіжностей та забезпечення системності, приведення написання слів до норм чинного Правопису [230], уточнення перекладу процесових понять, вживання прийменників *"по", "при",* тощо.

Наприклад:

К.057.001	**ответвительная коробка** *відгалужувальна коробка* branch box, splice box, tap-off unit	***Було:*** Пристрій, призначений для протягування, з'єднування та *відгалуження проводів при захованій чи відкритій електропроводці.* **ДСТУ 2791-94.** ***Стало:*** Пристрій, призначений для протягування, з'єднування та відгалужування проводів прихованої чи відкритої електропроводки. **ДСТУ 2791-94m.**

Якщо означення поняття відноситься до конкретної царини науки і техніки, то вона вказується перед означенням грубим (жирним) курсивом (для загальних означень ніяких пояснень не дається).

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Наприклад:

О.009.001	**защитная оболочка** *захисна оболонка* protective enclosure	***В електробезпеці –*** засіб захисту від дотику до струмовідних частин. ***Примітка.*** Принцип його дії ґрунтується на покритті струмовідних частин пристосуваннями, які забезпечують повний захист від дотику. **ГОСТ 12.1.019-79m.**

Якщо поняття має два або більше значень, у словнику наведена відповідна кількість означень, які відокремлюються одне від одного арабськими цифрами.

Наприклад:

К.050.000	**контроллер** *контролер* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* controller	*[англ. controller, букв. - управитель]* 1. ***В електротехніці -*** перемикач, призначений для керування електричними машинами і трансформаторами шляхом комутації резисторів, обмоток машин та (чи) трансформаторів. **ДСТУ 2848-94m.** 2. ***В обчислювальній техніці -*** пристрій керування, який здійснює автоматичне керування за допомогою програмної реалізації алгоритмів керування.

Якщо російський термін має два або більше українські відповідники, вони наводяться поруч. Причому, якщо вони є абсолютними синонімами, вони мають єдине тлумачення. У цьому випадку першим наведено стандартизований або найбільш уживаний український термін, а потім - перелічені допустимі синоніми.

Наприклад:

Н.004.003	**самопроизвольная намагниченность** *самочинна намагніченість; спонтанна намагніченість* spontaneous magnetization	Намагніченість домену за відсутності зовнішнього магнітного поля. **ДСТУ 2725-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Якщо між українськими відповідниками існує поняттєве розмежування, воно показано в словнику лінією, яка відокремлює різні поняття.

Наприклад:

Т.041.000	**тление** *жевріння* *[-ння]* smoldering	Горіння без випромінювання світла, що, як правило, розпізнається з появою диму. **ДСТУ 2272-93т.**
	тління *[-ння]* decay, decomposition, putrefaction	Гниття, розкладання.

Для головних українських термінів з префіксами *у-/в-* аналогічно показано чергування.

Наприклад:

В.024.000	**включение** *увімкнення* *[-ння; мн. -ння, -нь];* *ввімкнення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* switching on, turning on, activation, actuation	1. Приєднання до електропостачальної системи чого-небудь. 2. Приведення чого-небудь у дію.
	включення *[-ння; мн. -ння, -нь]* inclusion	1. Сторонні компоненти й забруднення, що знаходяться всередині тіла. 2. Введення, внесення в склад чого-небудь.

У словнику запроваджена така система кодування. Код терміна складається з трьох частин: букви абетки, порядкового номера гнізда, порядкового номера терміна в гнізді. Це спрощує пошук термінів шляхом посилання в абеткових покажчиках на його код.

Тлумачення синонімів здійснюється у словнику таким чином. З кожної групи синонімів відібрано найбільш уживаний або рекомендований термін і в його статті наведено означення, а в статтях інших синонімів означення відсутні, а замість них подається посилання на статтю більш уживаного або рекомендованого терміна-синоніма. Для зручності пошуку в тексті посилання головний термін подано великими літерами.

Наприклад:

К.029.000	**кнопка** *кнопка* *[-пки, д. і м -пці; мн. -пки, -пок]* button	*[нім. Knopf]* *Див.* В.063.008 кнопковий ВИМИКАЧ.

Загально прийнята абревіатура наводиться після терміна в круглих дужках, а крім того, подається за абеткою як самостійне гніздо з посиланням на відповідний розшифрований термін.

Наприклад:

В.008.000	**ВАХ** *ВАХ* *[невідм.]* volt-ampere characteristic	*Див.* Х.001.003 вольт-амперна ХАРАКТЕРИСТИКА.

Х.001.003	**вольт-амперная характеристика (ВАХ)** *вольт-амперна характеристика (ВАХ)* volt-ampere characteristic, voltage-current characteristic	Характеристика електронних приладів або елементів, яка являє собою залежність між напругою на затискачах елемента електричного кола та струмом у ньому. **ДСТУ 2815-94m.**

Однина та множина термінів зведені в одну групу-гніздо.

Наприклад:

В.026.000	**вода** *вода* *[-ди; мн. -ди, -д]* water H_2O	1. Прозора без кольору рідина, що являє собою в чистому вигляді хімічну сполуку водню й кисню. 2. Природний ресурс, який безперервно відновлюється та існує в трьох агрегатних станах: твердому, рідинному та газоподібному.

.014	**оборотная вода** *оборотна вода* recirculated water	Вода багаторазового використання в технологічному та допоміжному процесах, а також для охолодження продукції та обладнання і яка після очищення та охолодження знову подається з цією

		самою метою. **ГОСТ 25151-82.**
.015	**очищенные сточные воды** *очищені стічні води* effluent sewage, treated effluent, treated sewage	Стічні води, оброблені з метою руйнування або вилучення забруднювальних речовин. **ГОСТ 25151-82.**
.016	**питьевая вода** *питна вода* drinking water	Вода, в якій бактеріологічні, органолептичні показники та показники токсичних хімічних речовин находяться в межах норм питного водопостачання. **ГОСТ 17.1.1.04-80.**
.017	**поверхностные воды** *поверхневі води* surface waters, surface water	Води різних водних об'єктів, що знаходяться на земній поверхні. **"Водний кодекс України", ст. 1.**

Термін, який складається зі слів, написаних через дефіс, також утворює самостійне гніздо.

Наприклад:

Д.004.000	**двигатель-генератор** *двигун-генератор [двигуна-генератора, ор. двигуном-генератором; мн. двигуни-генератори, двигунів-генераторів]* motor generator, motor-generator	*[< укр. двигун + лат. generator - родоначальник]* Агрегат, який складається з одного чи кількох двигунів, механічно з'єднаних з одним чи кількома генераторами. **ДСТУ 2790-94.**

Для багатьох головних українських термінів іншомовного походження в словнику наведена довідка про його походження (етимологію), яка подана в квадратних дужках перед тлумаченням.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Наприклад:

Д.005.000	**двухполюсник** *двополюсник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* one-port network, two-terminal device, two-terminal network, two-terminal circuit element	*[< укр. дво + лат. polus < гр. polos, букв. - вісь]* Частина електричного кола з двома затискачами, що називаються полюсами. **ДСТУ 2815-94.**

Ця довідка містить скорочену назву (див. перелік скорочень) мови-джерела, де це слово виникло, запис слова мови-джерела (іншомовного прототипу) латинськими літерами (крім деяких східних мов, слова яких передаються кирилицею). Як у багатьох словниках іншомовних слів [243-245] грецькі слова подані в латинській транскрипції При цьому, якщо іншомовний прототип та українське слово мають однакове значення, переклад іншомовного слова не дається, а якщо ці слова мають різне значення, то іншомовне слово перекладається. Наприклад :

блок [англ. block];
автоматика [< гр. automatos - самодіючий].

У деяких випадках для уточнення смислу вводиться примітка *букв.*, за якою дається первисне значення слова у мові-джерелі. Наприклад:

аеротенк [< гр. aer - повітря + англ. - tank, букв. - бак, цистерна].

Інколи в дужках наводиться форма не називного відмінка мови-джерела, а непрямого відмінка, або множини – це робиться тоді, коли запозичене слово походить само від цієї останньої форми. Наприклад:

континент [лат. continens (continentis)].

Якщо слово утворено з коренів, що стали інтернаціональними (як правило, це грецькі та латинські корені), то наводяться ці корені, або повністю відповідні грецькі та латинські слова. Наприклад:

акваторія [скор. < лат. aqua - вода + (terri)torium < terra - земля].

Знак < означає “походить від” і показує, по-перше, як утворилося складне слово в мові джерелі (як у наведеному вище прикладі), а по-друге, те, що слово, яке прийшло в українську з якоїсь мови, не є в тій мові спо-

конвічним або питомим, а теж запозичене з іншої мови чи створене на основі слів іншої мови або мов. Наприклад:

пункт [нім. Punkt < лат. punctum - крапка].

Для термінів, походження яких пов'язане з власними назвами, указане прізвище або назва міста, від якого (якої) він походить. Наприклад:

ампер [< влн. Ampere - прізвища французького фізика А. Ампера].

Вибираючи форму подання граматичних довідок про відмінювання головних термінів, укладачі виходили з призначення словника, основними користувачами якого будуть не мовознавці, а фахівці нафтогазового комплексу. Тому використана максимально детальна форма подання відмінкових закінчень, яка є деякою комбінацією різних форм подання, використаних укладачами орфографічних словників [217; 221; 223].

Укладачі прагнули чітко показати подвоєння приголосних, чергування приголосних і голосних, а також інші складні випадки. Для більшої зрозумілості та забезпечення системності скорочення граматичних форм подано разом з останньою незмінною літерою (приголосною або голосною). Тому нульове закінчення також подано однією літерою.

Для кожного головного терміна наводиться закінчення родового відмінка однини, називного і родового множини. Наприклад:

мережа -жа; мн. -жі, -ж;
місце -ця; мн. -ця, -ць.

Якщо іменник має тільки однину, наводиться тільки закінчення родового відмінка однини. Наприклад:

захист -ту;
автоматика -ики.

І навпаки - для іменників, що вживаються тільки в множині, наводиться закінчення родового відмінка множини. Наприклад:

ліщата -т;
ножиці -ць.

В українській мові деякі іменники другої відміни чоловічого роду в родовому відмінку однини мають дві форми на -а(-я) та на -у(-ю). Вживання тієї або іншої форми залежить від значення і визначається контекстом. У словнику для таких слів наводяться обидва закінчення родового відмінка однини з коментарями щодо значення в такому вигляді:

термін *-на (слово) / -ну (строк); мн. -ни, -нів.*

Необхідно пам'ятати, що для іменників другої відміни форма знахідного відмінка (як однини, так і множини) співпадає з формою родового відмінка, якщо слово означає живу істоту, а якщо слово означає неживий предмет, - з формою називного відмінка. Наприклад:

слюсар	р.од. *слюсаря*
	зн.од. *слюсаря*
	р.мн. *слюсарів*
	зн.мн. *слюсарів*
диск	р.од. *диска*
	зн.од. *диск*
	р.мн. *дисків*
	зн.мн. *диски.*

Але інколи один і той самий іменник може означати як живу істоту, так і неживий предмет. Так слово оператор означає людину, що займається певною трудовою діяльністю, і команду мови програмування. У словнику для таких іменників наводяться закінчення двох типів, що відрізняються один від одного формами знахідного відмінка (однини та множини), у такому вигляді:

оператор *-ра, зн. -ра|-р, ор. -ром, м. рі/рові;*
мн. -ри, -рів, зн. -рів|-ри.

Іменники другої відміни чоловічого роду в давальному та місцевому відмінках мають подвійну форму - на *-ові(-еві)* та на *-у(-ю) або -і(-ї),* що відбивається в словнику таким чином:

водій *-ію, д. -еві/-ю, м. -ю/-еві; мн. -ії, -іїв*
винахід *-ходу, д. -ходові/-ходу, зн. -хід, ор. -ходом, м. -ході;*
мн. -ходи, -ходів.

Розповсюдженим явищем в українській мові є чергування голосних і приголосних основи в непрямих відмінках. Для таких слів у словнику наводяться закінчення всіх відмінкових форм, у яких відбувається чергування, разом з частиною основи, що містить це чергування. Наприклад:

робота *-боти; мн. -боти, -біт;*
іскра *-кри; мн. -кри, -кор;*
вихід *-ходу; мн. -ходи, -ходів;*
вузол *-зла; мн. -зли, -злів;*

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ознака *-аки, д. і м. -аці; мн. -аки, -ак;*
книга *-иги, д. і м. -изі; мн. -иги, -иг;*
берег *-ега, м. -езі; мн. -еги, -егів;*
муха *-уха, д. і м. -усі; мн. -ухи, -ух.*

Значна кількість іменників другої відміни середнього роду має подвоєння кінцевої приголосної основи в усіх відмінкових формах, крім родового відмінка множини. Це наочно показано у словнику завдяки наведенню відмінкових закінчень разом з кінцевими приголосними таким чином:

зберігання *-ння; мн. -ння, -нь;*
приладдя *--ддя; мн. -ддя, -дь.*

Іменники третьої відміни жіночого роду в орудному відмінку однини мають подвоєння кінцевої приголосної основи. Тому для цих слів наводяться відмінкові закінчення разом з кінцевою приголосною основи. Наприклад:

консоль *-лі, ор. -ллю; мн. -лі, -лей;*
лопать *-ті, ор. -ттю; мн. -ті, -тей.*

Складні слова, які пишуться через дефіс, відміняються по-різному: деякі – тільки другою частиною, а деякі – обома частинами. Для складних слів, що відміняються тільки другою частиною, закінчення в словнику наводяться таким самим способом, як для простих слів. А для складних слів, що відміняються обома частинами, у словнику наводяться повністю форми слова в родовому відмінку однини, називному та родовому відмінках множини, а в разі наявності чергування голосних або приголосних, наводяться форми слова у відмінках, в яких відбувається чергування. Наприклад:

контакт-деталь [контакт-деталі, ор. контакт-деталлю;
мн. контакт-деталі, контакт-деталей];
двигун-генератор [двигуна-генератора, ор. двигуном-генератором; мн. двигуни-генератори, двигунів-генераторів]

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ПОЗНАЧКИ, ПРИЙНЯТІ В СЛОВНИКУ:

англ. - англійська мова
букв. - буквально
влн. - власна назва
голл. - голландська мова
ГОСТ (рос.) - Межгосударственный стандарт СНГ
гр. - грецька мова
д. - давальний відмінок
датськ. - датська мова
див. - дивись
ДНАОП - Державний нормативний акт з охорони праці
ДСТУ - Державний стандарт України
ел. - електричний
м. - місцевий відмінок
зн. - знахідний відмінок
ісп. - іспанська мова
італ. - італійська мова
лат. - латинська мова
мат. - математика
мех. - механічний
мн. - множина
нім. - німецька мова
ор. - орудний відмінок
ПБЕ - Правила безпечної експлуатації електроустановок
польс. - польська мова
португ. - португальська мова
ПТЭ (рос.) - Правила технической эксплуатации электроустановок
ПУЭ (рос.) - Правила устройства электроустановок
р. мн. - родовий відмінок множини
род. - родовий відмінок
рос. - російська мова
скор. - скорочення
стос. - стосовно
укр. - українська мова
фіз. - фізика
фр. - французька мова

хім. - хімія
чес. - чеська мова

РОСІЙСЬКА АБЕТКА:

А а	Б б	В в	Г г	Д д	Е е (Ё ё)	Ж ж	З з	И и
Й й	К к	Л л	М м	Н н	О о	П п	Р р	С с
Т т	У у	Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч	Ш ш	Щ щ	ь
ы	ъ	Э э	Ю ю	Я я				

УКРАЇНСЬКА АБЕТКА:

А а	Б б	В в	Г г	Ґ ґ	Д д	Е е	Є є	Ж ж
З з	И и	І і	Ї ї	Й й	К к	Л л	М м	Н н
О о	П п	Р р	С с	Т т	У у	Ф ф	Х х	Ц ц
Ч ч	Ш ш	Щ щ	ь	Ю ю	Я я			

АНГЛІЙСЬКА АБЕТКА:

A a	B b	C c	D d	E e	F f	G g	H h	I i
J j	K k	L l	M m	N n	O o	P p	Q q	R r
S s	T t	U u	V v	W w	X x	Y y	Z z	

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

А

А.001.000	**АБ** *АБ* *[невідм.]*	*Див.* Б.004.001 акумуляторна БАТАРЕЯ.
А.002.000	**абонент** *абонент* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* abonent, consumer, user	*[нім. Abonnent < фр. abonne]* Юридична або фізична особа, яка має право на користування чимсь (автоматизованою системою, комп'ютерною мережею тощо).
.001	**абонент энергоснабжающей организации** *абонент енергопостачальної організації* consumer	Споживач електричної енергії чи тепла, енергоустановки якого приєднано до мереж енергопостачальної організації. **ДСТУ 3440-96.**
А.003.000	**абсорбция** *абсорбція* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* absorption	*[< лат. absorptio - поглинання]* Явище об'ємного поглинання рідиною або твердим тілом речовини з розчину або газової суміші.
.001	**диэлектрическая абсорбция конденсатора** *діелектрична абсорбція конденсатора* dielectric absorption of a capacitor	Явище накопичення заряду в робочому діелектрику, зумовлене сповільненими процесами поляризації, яке призводить до появи напруги на електродах після короткочасного розрядження конденсатора. **ДСТУ 2291-93m.**
А.004.000	**авометр** *авометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* avometer	*[скор. < найменувань одиниць фізичних величин: ампер, вольт, ом + гр. metreo - вимірюю]* *Див.* А.017.000 АМПЕРВОЛЬТОМЕТР.
А.005.000	**АВР** *АВР* *[невідм.]*	*Див.* В.024.001 автоматичне ВВІМКНЕННЯ резерву.
А.006.000	**автомат**	*[< гр. automatos - самодіючий]*

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	автомат *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* automaton, automatic machine	1. Самостійно діючий пристрій (машина, апарат, прилад, система), що виконує за заданою програмою без безпосередньої участі людини операції одержування, перетворення та використання енергії, матеріалу чи інформації. 2. ***В електротехніці*** *- Див.* B.063.001 автоматичний ВИМИКАЧ.
A.007.000	**автоматика** *автоматика* *[-ики, д. і м -иці]* automatic equipment, automation	*[< гр. automatos - самодіючий]* 1. Галузь науки і техніки, що займається загальними принципами та методами побудови систем керування. 2. Сукупність механізмів, пристроїв та систем, що функціонують автоматично без участі людини.
.001	**тепловая автоматика** *теплова автоматика* heat automatics	Пристрої автоматичного регулювання, керування і контролю тепловими процесами.
A.008.000	**автотрансформатор (АТ)** *автотрансформатор (АТ)* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* autotransformer	*[< гр. autos - сам + лат. transformo - перетворюю, змінюю]* Трансформатор, дві або більше обмоток якого мають спільну частину. **ДСТУ 3270-95.**
.001	**двухобмоточный автотрансформатор** *двохобмотковий автотрансформатор* double-winding autotransformer	Автотрансформатор, який має дві обмотки зі спільною частиною і в якому немає інших основних обмоток. **ДСТУ 3270-95m.**
.002	**измерительный автотрансформатор** *вимірювальний автотрансформатор* instrument autotransformer	Вимірювальний трансформатор, первинна та вторинна обмотки якого мають спільну частину. **ДСТУ 2976-95m.**
.003	**трехобмоточный автотрансформатор**	Автотрансформатор, дві обмотки якого мають спільну частину, а третя

	трьохобмотковий автотрансформатор triple-wound autotransformer	основна обмотка не має спільної частини з цими двома обмотками. **ДСТУ 3270-95.**
A.009.000	**агрегат** *агрегат* *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* aggregate, unit	*[< лат. aggregatus - зібраний]* Поєднання декількох складових елементів, частин (машин, пристроїв, даних, програм) в одне ціле для роботи в комплексі.
.001	**подпитывающий агрегат** *підживлювальний агрегат* feeding aggregate	Пристрій, який діє автоматично і складається з баків, насосів, труб, перепускних клапанів, щитів автоматики та іншого обладнання, призначеного для забезпечення підживлення маслом кабельної лінії високого тиску. **ПУЭ, п. 2.3.10.**
.002	**силовой трансформаторный агрегат** *силовий трансформаторний агрегат* power transformer aggregate, power transformer plant	Пристрій, в якому конструктивно об'єднано два чи більше силових трансформаторів. **ДСТУ 3270-95m.**
.003	**энергоиспользующий агрегат** *енерговикористовувальний агрегат*	Агрегат кінцевого використання енергетичного ресурсу, який складається з енергоприймача та технологічного апарата. **ДСТУ 2804-94.**
A.010.000	**адмитанс** *адмітанс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* admittance	*[англ. admittance, букв. - доступ]* *Див.* П.088.011 повна електрична ПРОВІДНІСТЬ. **ДСТУ 2843-94.**
A.011.000	**акватория** *акваторія* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* aquatorium	*[скор. < лат. aqua - вода + (terri)torium < terra - земля]* Водна поверхня в установлених межах. **ГОСТ 19185-73m.**
A.012.000	**аккумулирование** *акумулювання* *[-ння]*	*[< лат. accumulatio]* Накопичення, збирання.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	accumulation, storage	
.001	**аккумулирование энергии** *акумулювання енергії* energy storage	Накопичення енергії в спеціальних технічних пристроях, які служать джерелами енергопостачання. **ДСТУ 2420-94m.**
A.013.000	**аккумулятор** *акумулятор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* accumulator	*[< лат. accumulator - збирач]* 1. Прилад, пристрій для накопичення енергії (інформації) з метою її подальшого використання. 2. Гальванічний елемент, призначений для багаторазового розряджання за рахунок відновлення ємності шляхом заряджання електричним струмом. **ДСТУ 2310-93m.**
.001	**кислотный аккумулятор** *кислотний акумулятор* acid accumulator	Акумулятор, в якому електролітом є водний розчин кислоти. **ГОСТ 15596-82.**
.002	**щелочной аккумулятор** *лужний акумулятор* alkaline accumulator	Акумулятор, в якому електролітом є водний розчин сильного лугу. **ГОСТ 15596-82.**
A.014.000	**актуатор** *актуатор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* actuator	*[англ. actuator < лат. actus < ago - приводжу в рух]* *Див.* П.076.000 ПЕРЕТВОРЮВАЧ.
.001	**электрический актуатор** *електричний актуатор* electric actuator	Перетворювач електричних сигналів на сигнал іншої природи. **ДСТУ 2815-94.**
A.015.000	**ампер (А)** *ампер (А)* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* ampere	*[< влн. Ampere - прізвища французького фізика А. Ампера]* Одиниця сили електричного струму в СІ. Ампер дорівнює силі незмінного струму, який під час проходження по двох безмежно довгих паралельних прямолінійних провідниках малого кругового перерізу, розташованих на

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		відстані 1 м один від одного у вакуумі, викликав би на кожній ділянці провідника довжиною 1 м силу взаємодії $2 \cdot 10^{-7}$ Н. **ДСТУ 3651.0-97m.**
.001	**ампер на квадратный метр (А/м^2)** *ампер на квадратний метр (А/м^2)* ampere per square meter	Одиниця густини електричного струму в СІ. Ампер на квадратний метр дорівнює густині електричного струму, за якої сила струму, рівномірно розподіленого по поперечному перерізу провідника площею 1 м^2, дорівнює 1 А.
.002	**ампер на метр (А/м)** *ампер на метр (А/м)* ampere per meter	Одиниця напруженості магнітного поля та намагніченості в СІ. Ампер на метр дорівнює напруженості магнітного поля в центрі кільця, радіус якого 0,5 м, уздовж якого тече струм силою 1 А.
А.016.000	**ампер-час (А•ч)** *ампер-година (А•год) [ампер-години; мн. ампер-години, ампер-годин]* ampere-hour	*[< влн. Ampere - прізвища французького фізика А. Ампера + укр. година]* Позасистемна одиниця електричного заряду (кількості електрики), яка застосовується для вимірювання електричного заряду хімічних джерел електричного струму, у тому числі акумуляторів, та являє собою кількість електрики, що проходить крізь поперечний переріз провідника за одну годину при силі електричного струму 1 А. Співвідношення з одиницею СІ: 1 А•год = $3{,}60 \cdot 10^3$ Кл.
А.017.000	**ампервольтомметр** *ампервольтомметр [-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* avometer	*[< влн. Ampere + Volta + Ohm - прізвищ фізиків А. Ампера, А. Вольти, Г.-С. Ома + гр. metreo - вимірюю]* Прилад для вимірювання сили електричного струму та напруги, а також електричного опору.
А.018.000	**амперметр** *амперметр [-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* ammeter, amperemeter	*[< влн. Ampere - прізвища французького фізика А. Ампера + гр. metreo - вимірюю]* Прилад для вимірювання сили електричного струму, основними вузлами

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		якого є електровимірювальний механізм, перетворювач та показувальний пристрій.
A.019.000	**амплитуда** *амплітуда* *[-ди; мн. -ди, -д]* amplitude	*[< лат. amplitudo - обширність, просторість]* Найбільше за модулем значення, якого набуває будь-яка величина, що змінюється за гармонічним або іншим періодичним законом.
.001	**комплексная амплитуда синусоидального напряжения** *комплексна амплітуда синусоїдної напруги* complex amplitude of a sinusoidal voltage	Комплексна величина, модуль та аргумент якої дорівнюють відповідно амплітуді та початковій фазі синусоїдної напруги. **ДСТУ 2815-94.**
.002	**комплексная амплитуда синусоидального тока** *комплексна амплітуда синусоїдного струму* complex amplitude of a sinusoidal current	Комплексна величина, модуль та аргумент якої дорівнюють відповідно амплітуді та початковій фазі синусоїдного струму. **ДСТУ 2815-94.**
A.020.000	**анализ** *аналіз* *[-зу, ор. -зом; мн. -зи, -зів]* analysis	*[< гр. analysis - розклад, розчленування]* 1. Метод наукового дослідження, що ґрунтується на розчленуванні цілого на складові частини; розбір, розгляд будь-чого. 2. Метод дослідження складу, структури, фізико-хімічних властивостей речовин та параметрів процесів.
.001	**анализ качества электрической энергии** *аналіз якості електричної енергії*	Установлення причин невідповідності якості електричної енергії заданим значенням. **ДСТУ 3466-96m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	quality analysis of electrical energy	
.002	**анализ схемы** *аналіз кола* network analysis	Визначення електричного стану кола (напруг, струмів). **ДСТУ 2815-94.**
А.021.000	**анемометр** *анемометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* anemometer	*[< гр. anemos - вітер + metreo - вимірюю]* Прилад для вимірювання швидкості вітру, газових та рідинних потоків.
А.022.000	**анизотропия** *анізотропія* *[-ії, ор. -ією]* anisotropy	*[< гр. anisos - неоднаковий + tropos - поворот, зміна, напрям]* Залежність фізичних властивостей тіла або поля від напрямку.
.001	**магнитная анизотропия** *магнітна анізотропія* magnetic anisotropy	Неоднаковість магнітних властивостей у магнітному матеріалі в різних напрямках. **ДСТУ 2725-94.**
А.023.000	**анод** *анод* *[-да, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* anode	*[< гр. anodos - шлях угору]* 1. Позитивний полюс електролітичної ванни. ***Примітка.*** У процесі електролізу на аноді негативні іони віддають електрони і перетворюються в нейтральні частинки. 2. Електрод приладу, який з'єднується з позитивним полюсом джерела електричного струму. 3. Позитивний полюс джерела постійного електричного струму. 4. Позитивний електрод електричної дуги.
.001	**анод конденсатора** *анод конденсатора* anode of a capacitor	Позитивний електрод полярного конденсатора. **ДСТУ 2291-93.**
.002	**анод устройства** *анод пристрою* anode of a device	Електрод, через який електричний струм входить у середовище, що має питому електричну провідність, відмінну від питомої провідності анода. **ДСТУ 2815-94.**
А.024.000	**антиферромагнетик** *антиферомагнетик* *[-ку, м. -ку; мн. -ки,*	*[< гр. anti... - проти + лат. ferrum - залізо + гр. magnetis - магніт]* Речовина, елементарні структурні

	-ків] antiferromagnet	складові якої (атоми, іони або колективізовані електрони) мають власні магнітні моменти, спонтанно орієнтовані назустріч один одному або більш складним чином, унаслідок чого сумарний магнітний момент макрообластей (доменів) дорівнює нулю. **ДСТУ 2725-94.**
A.025.000	**АПВ** *АПВ* *[невідм.]*	*Див.* B.024.002 автоматичне повторне ВВІМКНЕННЯ. **ПУЭ, п. 3.3.30.**
A.026.000	**аппарат** *апарат* *[-та (механізм) / -ту (установа), ор. -том; мн. -ти, -тів]* apparatus, machine, device	*[лат. apparatus - устаткування]* 1. Прилад, технічний пристрій. 2. Сукупність органів керування будь-чим. 3. Метод.
.001	**аппарат защиты** *апарат захисту* protection device	Електричний апарат, що автоматично вимикає електричне коло, яке він захищає. **ПУЭ, п. 3.1.2.**
.002	**аппарат с выдержкой времени** *апарат з витримкою часу* time-delay switching device	Комутаційний апарат, який має пристрій, що забезпечує спеціально передбачену витримку часу від моменту подавання команди на виконання комутаційної операції до початку її виконання. **ДСТУ 2304-93m.**
.003	**бесконтактный коммутационный аппарат** *безконтактний комутаційний апарат* static switching device	Комутаційний апарат, який не має переміщуваних контакт-деталей і здійснює комутацію без руйнування його струмовідних деталей. ***Примітка.*** Залежно від принципу дії розрізняють безконтактні апарати на основі напівпровідникових чи газорозрядних приладів, магнітних підсилювачів тощо. **ДСТУ 2848-94m.**
.004	**двухпозиционный контактный аппарат** *двопозиційний контактний апарат* two-position	Контактний апарат, який має два комутаційні положення. **ДСТУ 2848-94.**

	mechanical switching device	
.005	**коммутационный электрический аппарат** *комутаційний електричний апарат* switching device	Електричний апарат, призначений для комутації струму в одному чи кількох електричних колах. **ДСТУ 2848-94.**
.006	**контактный аппарат без самовозврата** *контактний апарат без самоповернення* mechanical switching device without automatic reset	Контактний апарат, для зміни всіх комутаційних положень якого потрібна зовнішня дія. **ДСТУ 2848-94m.**
.007	**контактный аппарат моментного действия** *контактний апарат моментної дії* snap action mechanical switching device	Контактний апарат, в якому швидкість руху контактів практично не залежить від швидкості переміщення рухомих частин його привода. **ДСТУ 2848-94m.**
.008	**контактный аппарат с самовозвратом** *контактний апарат із самоповерненням* mechanical switching device with automatic reset	Контактний апарат, який автоматично повертається в початкове положення після припинення зовнішньої дії. **ДСТУ 2848-94m.**
.009	**контактный аппарат со свободным расцеплением** *контактний апарат з вільним розчепленням* trip-free mechanical switching device	Контактний апарат, в якому рухомі контакти повертаються в розімкнене (початкове) положення, коли команда на цей перехід дана після команди на перехід у кінцеве положення, і залишаються в ньому навіть тоді, коли утримується команда на ввімкнення. ***Примітка.*** Вільне розчеплення апарата повинно здійснюватись, починаючи з певного заданого положення контактів. **ДСТУ 2848-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.010	**контактный коммутационный аппарат** *контактний комутаційний апарат* mechanical switching device	Комутаційний електричний апарат, який здійснює комутацію шляхом переміщення одних його контакт-деталей відносно інших. **ДСТУ 2848-94m.**
.011	**маслонаполненный аппарат** *маслонаповнений апарат* oil-filled device	Електричний апарат, в якого окремі елементи та всі частини, що іскрять або між якими утворюється дуга, занурені в масло таким чином, що виключається можливість дотику між цими частинами та навколишнім повітрям. **ПУЭ, п. 1.1.14.**
.012	**многопозиционный контактный аппарат** *багатопозиційний контактний апарат* multiposition mechanical switching device	Контактний апарат, який має більше, ніж два комутаційні положення. ***Примітка.*** Залежно від кількості комутаційних положень розрізняють трипозиційний апарат, чотирипозиційний апарат тощо. **ДСТУ 2848-94.**
.013	**многополюсный коммутационный аппарат** *багатополюсний комутаційний апарат* multipole switching device	Комутаційний апарат, який має два чи більше полюсів за умови, що полюси з'єднані чи можуть бути з'єднані між собою так, щоб вони функціонували разом. ***Примітка.*** Залежно від кількості полюсів розрізняють двополюсний апарат, триполюсний апарат тощо. **ДСТУ 2304-93m.**
.014	**однополюсный коммутационный аппарат** *однополюсний комутаційний апарат* single-pole switching device	Комутаційний апарат, що має тільки один полюс. **ДСТУ 2304-93m.**
.015	**транзисторный коммутационный аппарат** *транзисторний комутаційний апарат* transistor switching device	Безконтактний апарат, призначений для комутації, обмеження струму та захисту від короткого замикання, побудований на основі транзисторів. **ДСТУ 2848-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.016	**электрический аппарат** *електричний апарат* electric apparatus	Електротехнічний пристрій, призначений для змінювання, регулювання, вимірювання і контролю електричних і неелектричних параметрів різних пристроїв, машин, механізмів, а також для їх захисту від перевантажень за умов недопустимих або аварійних режимів роботи.
A.027.000	**аппаратура** *апаратура* *[-ри]* hardware, equipment	*[< лат. apparatus - устаткування]* Механічні, магнітні, електричні, електронні та інші технічні пристрої.
.001	**высоковольтная аппаратура управления и защиты** *високовольтна апаратура керування та захисту* high-voltage control and protection equipment	Електричні пристрої, за допомогою яких здійснюються керування та захист електрообладнання напругою понад 1000 В. **ДСТУ 2790-94.**
.002	**низковольтная аппаратура управления и защиты** *низьковольтна апаратура керування та захисту* low-voltage control and protection equipment	Електричні пристрої, за допомогою яких здійснюються керування та захист електрообладнання напругою до 1000 В.
A.028.000	**ареометр** *ареометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* hydrometer, densimeter	*[< гр. araios - рідинний + metreo - вимірюю]* Статичний густиномір для вимірювання густини рідин за виштовхувальною силою, яка діє на тіло, що частково або повністю занурене в рідину, і яка зрівноважена вагою тіла та (чи) вантажами відомої маси.
A.029.000	**арматура** *арматура* *[-ри; мн. -ри, -р]* fittings, fixture, valves	*[< лат. armatura - озброєння, спорядження]* 1. Пристрої, пристосування та деталі, які не входять до складу основного обладнання, але забезпечують

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		його нормальну роботу. 2. Елементи з більш міцного матеріалу, які включені в менш міцний матеріал конструкції для їх посилення, наприклад, сталеві стрижні в залізобетонних конструкціях.
.001	**арматура изолятора** *арматура ізолятора* fixing device	Частина ізолятора, призначена для механічного кріплення на конструкції, проводі, частині обладнання чи на іншому ізоляторі. **ДСТУ 2648-94.**
.002	**водопроводная арматура** *водопровідна арматура* plumbing fixture	Перекривні, регулювальні, вимірювальні і змішувальні пристрої на водопровідній мережі і водопровідних спорудах.
.003	**запорная арматура** *перекривна арматура* on-off valves, shut-off devices, shut-off valves, stop valves, shut off devices	Арматура для перекривання потоку робочого середовища. **ДСТУ 2611-94m.**
.004	**осветительная арматура** *освітлювальна арматура* lighting fittings	Світлотехнічна арматура освітлювальних приладів. **ГОСТ 16703-79.**
.005	**светотехническая арматура** *світлотехнічна арматура* lighting accessory, lighting armature, lighting equipment	Частина світлового приладу, призначена для перерозподілення і (або) перетворення світла лампи (ламп), для її (їх) кріплення і підключення до системи живлення, для захисту лампи (ламп) від механічних пошкоджень та ізоляції її (їх) від навколишнього середовища. ***Примітка.*** Світлотехнічна арматура для газорозрядних ламп може включати пристрої для запалення і стабілізації їхньої роботи. **ГОСТ 16703-79.**
.006	**трубопроводная арматура** *трубопровідна арматура*	Сукупність пристроїв та приладів, установлюваних на трубопроводах та посудинах, які забезпечують керування потоком робочого середовища

	pipeline valves, valves, valves for the control of fluids	шляхом змінювання прохідного перерізу. **ДСТУ 2611-94m.**
А.030.000	**АТ** *АТ* *[невідм.]*	*Див.* А.008.000 АВТОТРАНСФОРМАТОР.
А.031.000	**атом** *атом* *[-ма, ор. -мом; мн. -ми, -мів]* atom	*[< гр. atomos - неподільний]* Найменша хімічно неподільна електронейтральна частинка матерії, що складається з позитивно зарядженого ядра та негативно заряджених електронів і є носієм властивостей хімічного елемента. **ДСТУ 2439-94m.**
А.032.000	**аератор** *аератор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* aerator	*[< гр. aer - повітря]* Пристрій для подавання повітря у воду з метою її аерації.
А.033.000	**аэрация** *аерація* *[-ії, ор. -ією]* aeration	*[фр. aeration]* Провітрювання, збагачення повітрям, киснем.
.001	**аэрация воды** *аерація води* water aeration	Збагачення води киснем повітря з метою видалення з води сірководню, вільної вуглекислоти, гідроксиду заліза тощо й тим самим покращання її якості. **ДСТУ 2569-94m.**
.002	**аэрация сточных вод** *аерація стічних вод* sewage aeration	Збагачення стічних вод киснем повітря для забезпечення життєдіяльності аеробних бактерій, що здійснюють мінералізацію розчинених у стічних водах органічних та інших забруднювальних речовин.
А.034.000	**аэротенк** *аеротенк* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* aeration tank	*[< гр. aer - повітря + англ. - tank, букв. бак, цистерна]* Споруда для біологічного очищення стічних вод з аерацією повітрям. **ДСТУ 2569-94m.**
А.035.000	**АЕС** *АЕС*	*Див.* Э.033.001 атомна ЕЛЕКТРОСТАНЦІЯ.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	[невідм.]	
	Б	
Б.001.000	**бак** *бак* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* tank	*[голл. bac - коритo]* 1. Велика посудина для рідин. 2. Оболонка, в якій розташовано електротехнічний виріб (пристрій) або його частину.
.001	**бак реактора** *бак реактора* reactor tank	Оболонка, в якій розташовано реактор.
.002	**бак трансформатора** *бак трансформатора* transformer tank	Оболонка, в якій розташовано активну частину трансформатора або трансформаторного агрегату. **ДСТУ 3270-95.**
Б.002.000	**баланс** *баланс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* balance	*[фр. balance, букв. - терези < лат. bilanx - терези < bis - двічі, подвійний + lanx - чаша]* 1. Система показників, що характеризує будь-яке явище шляхом зіставлення або протиставлення окремих його сторін. 2. Рівновага.
.001	**баланс вторичных энергетических ресурсов** *баланс вторинних енергетичних ресурсів* balance of waste-off energy	Баланс, що відображає кількісну відповідність між прибутком і витратою вторинних енергетичних ресурсів. **ДСТУ 2804-94m.**
.002	**баланс мощности энергетической установки** *баланс потужності енергетичної установки* power balance of	Сукупність графіків, що відображає відповідність між енергетичним навантаженням промислового об'єкта та робочою потужністю енергоустановки. **ДСТУ 2804-94m.**

	energy facility	
.003	**баланс тепловой энергии** *баланс теплової енергії* heat balance	Баланс, що відображає кількісну відповідність між прибутком теплової енергії (вироблення тепла, надходження теплової енергії від інших джерел, утилізація тепла) та витратою тепла (використання теплової енергії, її втрати та відпускання тепла стороннім споживачам). **ДСТУ 2804-94m.**
.004	**баланс топлива** *баланс палива* balance of fuel	Баланс, що відображає кількісну відповідність між прибутком та витратою окремих видів первинних і вторинних енергетичних ресурсів у вигляді твердого, рідинного та газоподібного палива. **ДСТУ 2804-94m.**
.005	**баланс электрической энергии** *баланс електричної енергії* electrical energy balance	Баланс, що відображає кількісну відповідність між прибутком електроенергії (вироблення електроенергії та її надходження від інших джерел) та витратою електроенергії, включаючи її втрати і відпускання стороннім споживачам. **ДСТУ 2804-94m.**
.006	**водохозяйственный баланс** *водогосподарський баланс* water economy balance	Співвідношення між наявними для використання водними ресурсами на даній території і потребами в них для розвитку економіки на різних рівнях. **"Водний кодекс України"**.
.007	**нормализованный энергетический баланс** *нормалізований енергетичний баланс* normalized energy balance	Баланс, що розробляється на основі фактичного енергобалансу об'єкта з використанням науково обґрунтованих прогресивних норм і нормативів корисної витрати та втрат енергетичних ресурсів. **ДСТУ 2804-94m.**
.008	**оптимальный энергетический баланс** *оптимальний енергетичний баланс* optimal energy balance	Баланс, що складається з метою визначення варіанта енергопостачання об'єкта, за якого виробництво продукції буде здійснюватися з мінімальними витратами (вибір найекономічніших видів енергетичних ресурсів,

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		установлення оптимальних режимів сумісної роботи генерувальних і енергоспоживних установок та ін.). **ДСТУ 2804-94m.**
.009	**отчетный энергетический баланс** *звітний енергетичний баланс* reporting energy balance	Баланс, складений за певний минулий період часу. **ДСТУ 2804-94.**
.010	**перспективный энергетический баланс** *перспективний енергетичний баланс* perspective energy balance	Баланс, що складається на віддалені майбутні відрізки часу (на 5, 10-15 і більше років). **ДСТУ 2804-94.**
.011	**плановый энергетический баланс** *плановий енергетичний баланс* planning energy balance	Баланс, що складається на відповідні майбутні відрізки часу. **ДСТУ 2804-94.**
.012	**проектный энергетический баланс** *проектний енергетичний баланс* design energy balance	Баланс, що складається інститутом-проектувальником на стадії створення проекту, побудови чи реконструкції підприємства і є підставою для розроблення схем його енергопостачання. **ДСТУ 2804-94.**
.013	**рациональный энергетический баланс** *раціональний енергетичний баланс* rational energy balance	Баланс, що складається на основі фактичного енергетичного балансу об'єкта з урахуванням проведення всіх реально можливих у даних умовах виробництва заходів щодо зниження питомої витрати та втрат енергетичних ресурсів. **ДСТУ 2804-94m.**
.014	**текущий энергетический баланс** *поточний енергетичний баланс* current energy balance	Баланс, що складається на найближчі майбутні відрізки часу (рік, квартал, місяць та ін.). **ДСТУ 2804-94.**
.015	**фактический энерге-**	Баланс, що відображає існуючий

	тический баланс *фактичний енергетичний баланс* actual energy balance	стан використання енергетичних ресурсів, досягнутий рівень корисного споживання палива й енергії, а також усі виправдані та невиправдані їхні втрати. **ДСТУ 2804-94m.**
.016	**частичный энергетический баланс** *частковий енергетичний баланс* partial energy balance	Баланс, що складається для окремих видів палива, енергії чи енергоносіїв. **ДСТУ 2804-94.**
.017	**эксергетический баланс** *ексергетичний баланс* exergetic balance	Баланс, що відбиває повну кількісну відповідність між витраченою ексергією, з одного боку, і корисно використовуваною ексергією та втратами ексергії, з другого боку, за певний інтервал часу. **ДСТУ 2420-94m.**
.018	**энергетический баланс** *енергетичний баланс* energy balance	Баланс, що відображає кількісну відповідність між надходженням та витратою всіх видів енергетичних ресурсів на промислових об'єктах. **ДСТУ 2804-94m.**
Б.003.000	**бассейн** *басейн* *[-ну, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* basin	*[фр. bassin]* 1. Частина суходолу, з якої вода стікає в море, річку, озеро. 2. Область залягання гірських порід або корисних копалин.
.001	**водосборный бассейн** *водозбірний басейн* catchment basin	Частина земної поверхні та товщі ґрунтів, з яких відбувається стік води у водотік або водойму. **"Водний кодекс України", ст. 1.**
Б.004.000	**батарея** *батарея* *[-еї, ор. -еєю; мн. -еї, -ей]* battery, bank	*[фр. batterie]* Сукупність пристроїв одного й того самого типу, з'єднаних так, що вони діють одночасно. **ДСТУ 2815-94m.**
.001	**аккумуляторная батарея (АБ)** *акумуляторна батарея (АБ)* storage battery, rechargeable battery,	Електрично з'єднані між собою акумулятори, оснащені виводами та вміщені, як правило, в один корпус. **ДСТУ 2310-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	accumulator battery	
.002	**гальваническая батарея** *гальванічна батарея* galvanic battery	Хімічне джерело струму, що складається з двох або більше гальванічних елементів, з'єднаних між собою електрично для сумісного вироблення електричної енергії. **ГОСТ 15596-82.**
.003	**кислотная аккумуляторная батарея** *кислотна акумуляторна батарея* acid storage battery	Акумуляторна батарея, яка складається з послідовно або паралельно з'єднаних електричних кислотних акумуляторів.
.004	**конденсаторная батарея** *конденсаторна батарея* bank of capacitors, capacitor bank	Група одиничних конденсаторів, електрично з'єднаних між собою. **ПУЭ, п. 5.6.3.**
.005	**щелочная аккумуляторная батарея** *лужна акумуляторна батарея* alkaline storage battery	Акумуляторна батарея, яка складається з послідовно або паралельно з'єднаних електричних лужних акумуляторів.
Б.005.000	**башня** *башта* *[-ти; мн. -ти, -т]* tower	*[польс. bashta < чеш. basta < італ. bastia]* Висока та вузька споруда багатогранної або круглої форми, що будується окремо або становить частину будівлі.
.001	**водонапорная башня** *водонапірна башта* water tower, tank tower	Напірний резервуар для води на штучній опорній конструкції. **ДСТУ 2569-94.**
Б.006.000	**безопасность** *безпека* *[-еки, д. і м -еці]* safety, security	Стан, в якому не загрожує небезпека будь-кому або будь-чому.
.001	**энергетическая безопасность** *енергетична безпека* power safety	Стан електроенергетики, який гарантує технічно та економічно безпечне задоволення поточних і перспективних потреб споживачів енергії та

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		охорону навколишнього природного середовища. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
Б.007.000	**био (Би)** *біо (Бі)* *[невідм.]* bio	*[влн. Biot – прізвища французького фізика Ж.-Б. Біо]* Одиниця сили електричного струму в системах СГСМ та СГСБ. В останній є однією з основних одиниць. Співвідношення з одиницею СІ: 1 Бі = 10 А.
Б.008.000	**благополучие** *благополуччя* *[-ччя, ор. -ччям]* well-being, welfare	Перебування в доброму стані, повна забезпеченість.
.001	**экологическое благополучие водного объекта** *екологічне благополуччя водного об'єкта* ecological well-being of water body	Стан водного об'єкта, за якого в ньому відбувається нормативне відтворення ракоподібних та риб. **ДСТУ 3041-95m.**
Б.009.000	**блок** *блок* *[-ока(механізм, камінь)/-оку(об'єднання), м. -оці; мн. -оки, -оків]* block, unit	*[англ. block]* 1. Частина цілого, що розглядається самостійно. 2. Конструктивно та схемно закінчена частина пристрою, що виконує самостійні (окремі) функції та є сукупністю вузлів або групи елементів та деталей. 3. ***У програмуванні -*** спеціальна виділена складова частина комп'ютерної програми, що відповідає одній з взаємозв'язаних задач, які вирішуються разом.
.001	**блок преобразователь-магистраль** *блок перетворювач-магістраль*	Сукупність перетворювача та відгалуженої від нього без розподільного щита магістралі напругою до 1000 В. **ДСТУ 2791-94m.**
.002	**блок трансформатор-магистраль**	Сукупність трансформатора та відгалуженої від нього без розподільного щита магістралі напругою до 1000 В.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	блок трансформатор-магістраль	**ДСТУ 2791-94m.**
.003	**кабельный блок** *кабельний блок* cable block	Кабельна споруда з трубами для прокладання в них кабелів (кабельними каналами) та з кабельними колодязями, які до неї відносяться. **ПУЭ, п. 2.3.3.**
Б.010.000	**блок-контакт** *блок-контакт [блок-контакта, ор. блок-контактом; мн. блок-контакти, блок-контактів]* auxiliary contact	*[< англ. block + лат. contactus - дотик]* Контакт електричного пристрою, призначеного для переключення кіл керування або сигналізації. ***Примітка.*** Ними забезпечуються контактори, магнітні пускачі, вимикачі високої напруги.
Б.011.000	**блокирование** *блокування [-ння; мн. -ння, -нь]* blocking	*[< англ. to block - запирати]* Дії з метою запобігання або обмеження можливості виконання певних операцій.
.001	**автоматическое блокирование** *автоматичне блокування* automatic blocking	Блокування, призначене для автоматичної охорони тієї чи іншої ділянки установки або агрегату від пошкоджень під час неправильного їх використання або аварії.
.002	**блокирование в электротехническом изделии** *блокування в електротехнічному виробі* blocking in an electrical product	Здійснення логічної функції заборони в електротехнічному виробі. **ДСТУ 2267-93.**
.003	**блокирование в электротехническом устройстве** *блокування в електротехнічному пристрої* blocking in an electrical device	Здійснення логічної функції заборони в електротехнічному пристрої. **ДСТУ 2267-93.**
Б.012.000	**блокировка** *блокатор*	*[< англ. to block - запирати]* 1. Сукупність методів та засобів, що

	[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів] blocker, locking mechanism, interlocking device	забезпечують фіксацію робочих частин (елементів) апарата, машини або пристрою у певному стані, який зумовлений вимогами технологічного процесу. 2. Сукупність засобів, що забезпечують заборону вмикання (вимикання) робочих частин (елементів) апарата, машини або пристрою в певних умовах.
.001	**блокировка электротехнического изделия** *блокатор електротехнічного виробу* interlocking device of an electrical product	Частина електротехнічного виробу, призначена для запобігання або обмеження можливості виконання операцій одними частинами виробу за визначеними станами або положеннями інших частин виробу з метою попередження виникнення в ньому недопустимих станів або запобігання доступу до тих його частин, що перебувають під напругою. **ДСТУ 2267-93т.**
.002	**блокировка электротехнического устройства** *блокатор електротехнічного пристрою* interlocking device of an electrical device	Частина електротехнічного пристрою, призначена для запобігання або обмеження можливості виконання операцій одними частинами пристрою за визначеними станами або положеннями інших частин пристрою з метою попередження виникнення в ньому недопустимих станів або запобігання доступу до тих його частин, що перебувають під напругою. **ДСТУ 2267-93т.**
Б.013.000	**БПК** *БСК* *[невідм.]*	*Див.* П.068.001 біохімічне СПОЖИВАННЯ кисню в стічних водах.
Б.014.000	**броня** *броня* *[-ні, ор. -нею]* armor	Міцна захисна оболонка.
.001	**кабельная броня** *кабельна броня*	Частина захисного покриття (або захисне покриття) з металевих стрічок

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	cable armor	або металевих дротів, призначена для захисту від зовнішніх механічних та електричних впливів і в деяких випадках для сприйняття розтягувальних зусиль (броня з дротів). **ГОСТ 15845-80m.**
Б.015.000	**бумага** *папір* *[-пера, д. –перові / -перу, ор. -пером, м. -пері; мн. -пери, -перів]* paper	*[польс. papier < нім. Papier]* Матеріал із масою квадратного метра до 250 г, що складається переважно з рослинних волокон, зв'язаних між собою силами поверхневого зчеплення, в якому можуть бути проклеювальні речовини, мінеральні наповнювачі, хімічні та природні волокна, пігменти й барвники. **ДСТУ 2101-92.**
.001	**асбестовая электроизоляционная бумага** *азбестовий електроізоляційний папір* electrical insulation acbestos paper	Електроізоляційний папір з нормованим показником втрат під час прожарювання. ***Примітка.*** Застосовується як теплостійкий діелектрик в електричних машинах та апаратах. **ДСТУ 2101-92m.**
.002	**бумага для оклейки электротехнической стали** *папір для обклеювання електротехнічної сталі* electrical steel lining paper	Тонкий папір однобічної гладкості з обмеженим показником кислотності, що використовується як прокладний матеріал для обклеювання листів електротехнічної сталі та пакування електродів хімічних джерел струму. **ДСТУ 2101-92.**
.003	**бумага для химических источников тока** *папір для хімічних джерел струму* paper for chemical current sources	Тонкий лугостійкий довголокнистий папір із нормованими показниками вбирності лугу, з обмеженим вмістом заліза та міді, для сепараторів у хімічних джерелах струму. **ДСТУ 2101-92.**
.004	**бумага для электроизоляционных трубок**	Папір, просочений смолою, для ізоляційного шару всередині електроізоляційних трубок. **ДСТУ 2101-92m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	папір для електроізоляційних трубок bergmann tubes insulating paper	
.005	**бумага для электролитических конденсаторов** *папір для електролітичних конденсаторів* electrolytic capacitor paper	Електроізоляційний папір із високою вбирною здатністю, який відзначається обмеженими значеннями показників кислотності, лужності. ***Примітка.*** Застосовується для прокладок в оксидно-електролітичних конденсаторах. **ДСТУ 2101-92m.**
.006	**двухслойная электропроводящая бумага** *двошаровий електропровідний папір* conducting duplex paper	Електропровідний папір, кожний шар якого має різну електричну провідність. **ДСТУ 2101-92.**
.007	**изоляционная бумага** *ізоляційний папір* insulating paper	Папір, який використовується для ізоляції в процесі передавання теплової, звукової, світлової та електричної енергії. **ДСТУ 2101-92m.**
.008	**кабельная бумага** *кабельний папір* cable paper	Папір із високими показниками механічної міцності, хімічної чистоти та низьким тангенсом кута діелектричних втрат. ***Примітка.*** Застосовується для ізоляції силових і маслонаповнених кабелів та арматури для них. **ДСТУ 2101-92m.**
.009	**конденсаторная бумага** *конденсаторний папір* capacitor paper, condenser paper	Тонкий електроізоляційний папір із високими показниками пробивної напруги та опору розриву. ***Примітка.*** Застосовується як діелектрик в електричних конденсаторах. **ДСТУ 2101-92m.**
.010	**крепированная кабельная бумага** *крепований кабельний папір* crepe cable paper	Кабельний папір, виготовлений шляхом склеювання бітумом двох шарів паперу - основи з наступним крепуванням. ***Примітка.*** Застосовується для захисту покриттів силових броньованих кабелів.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		ДСТУ 2101-92m.
.011	**намоточная электроизоляционная бумага** *намотувальний електроізоляційний папір* electrical insulating winding paper	Електроізоляційний папір із високою механічною та електричною міцністю й низькою вбирністю. ***Примітка.*** Застосовується для виробництва електронамотувальних виробів. **ДСТУ 2101-92m.**
.012	**оксидная электроизоляционная бумага** *оксидний електроізоляційний папір* electrical insulation oxydic paper	Електроізоляційний папір з активним наповнювачем. ***Примітка.*** Застосовується як діелектрик у конденсаторах із хлорованими рідинами. **ДСТУ 2101-92m.**
.013	**пропитанная электроизоляционная бумага** *просочувальний електроізоляційний папір* impregnated electrical insulating paper	Електроізоляційний папір із високим опором розриву, високою вбирною здатністю та великою електричною місткістю. ***Примітка.*** Застосовується для виготовлення електро- та радіотехнічного гетинаксу. **ДСТУ 2101-92m.**
.014	**телефонная бумага** *телефонний папір* telephone cable paper	Тонкий електроізоляційний папір із високими показниками механічної міцності та видовження. ***Примітка.*** Застосовується для ізоляції жил телефонних кабелів. **ДСТУ 2101-92m.**
.015	**электроизоляционная бумага** *електроізоляційний папір* electrical insulating paper	Непроклеєний папір, виготовлений із сульфатної целюлози або целюлози з додатком синтетичних штучних волокон, бавовняної целюлози, що має термостійкість, високу пробивну напругу та питомий електричний опір, малі величини діелектричних втрат і струмопровідних включень. **ДСТУ 2101-92.**
.016	**электроизоляционная бумага из полиэфирных волокон** *електроізоляційний папір із поліефірних волокон* polyrster electrical	Електроізоляційний тонкий довговолокнистий папір із лавсанових волокон. ***Примітка.*** Застосовується для ізоляції пазів електричних машин. **ДСТУ 2101-92m.**

Тк СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	insulating paper	
.017	**электроизоляционная трансформаторная бумага** *електроізоляційний трансформаторний папір* insulating transformer paper	Електроізоляційний папір із високою електричною та механічною міцністю для ізоляції трансформаторів струму, обмотувальних проводів, які застосовуються у трансформаторах та реакторах із масляним наповненням. **ДСТУ 2101-92.**
.018	**электроизоляционная трансформаторная нагревостойкая бумага** *електроізоляційний трансформаторний нагрівостійкий папір* insulating transformer heatresistant paper	Електроізоляційний папір із підвищеною температурою експлуатації для ізоляції обмоток та обмотувальних проводів, які застосовуються у трансформаторах із масляним наповненням. **ДСТУ 2101-92.**
.019	**электропроводящая кабельная бумага** *електропровідний кабельний папір* electrical conductive paper	Кабельний папір із включенням у композицію технічного вуглецю для екранування силових і маслонаповнених кабелів та арматури для них. **ДСТУ 2101-92.**
.020	**электротехническая бумага общего назначения** *електротехнічний папір загального призначення* general purpose electrical paper	Тонкий міцний папір із сульфатної целюлози для електротехнічних цілей. **ДСТУ 2101-92.**
Б.016.000	**бьеф** *б'єф* *[-фа, ор. -фом; мн. -фи, -фів]* pool, reach	*[фр. bief]* Частина водотоку, розташована вище або нижче водопідпірної споруди. **ГОСТ 19185-73.**
.001	**верхний бьеф** *верхній б'єф* head water, upstream pool	Б'єф з верхової сторони водопідпірної споруди. **ГОСТ 19185-73.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.002	**нижний бьеф** *нижній б'єф* downstream pool, tail-water	Б'єф з низової сторони водопідпірної споруди. **ГОСТ 19185-73.**
	В	
В.001.000	**вал** *вал* *[-лу, м. -лу; мн. -ли, -лів]* shaft	*[польс. wal < нім. Welle]* Деталь машини, яка обертається (як правило, на підшипниках) і передає обертальний момент.
.001	**ведомый вал** *тяжний вал* driven shaft	Вал, що сприймає обертальний момент тягового вала.
.002	**ведущий вал** *тяговий вал* power shaft, driving shaft, capstan shaft, input drive	Вал, що передає обертальний момент двигуна на тяжний вал.
.003	**электрический вал** *електричний вал* electric shaft	Взаємозв'язані електроприводи, що забезпечують синхронне обертання двох або декількох електродвигунів, вали яких не мають механічного зв'язку. **ДСТУ 2313-93m.**
В.002.000	**вар (вар)** *вар (вар)* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* var (var)	*[англ. var, скор. від volt-ampere reactive - вольт-ампер реактивний]* Позасистемна одиниця реактивної потужності змінного електричного струму. Вар дорівнює реактивній потужності електричного кола з однофазним синусоїдним змінним струмом за $\sin\varphi = 1$ та ефективних (діючих) значень напруги 1 В і сили струму 1 А. Використовується в електротехніці. Співвідношення з одиницею СІ: 1 вар = 1 Вт.
В.003.000	**варикап** *варикап* *[-пу, ор. -пом; мн. -пи,*	*[англ. varicap, скор. від vari(able) – змінний + cap(acity) – ємність]* Напівпровідниковий діод, ємність

	-пів] variable-capacitance diode, varicap	якого керується зворотною напругою, і який призначений для застосування як елемент з електрично керованою ємністю. **ДСТУ 2449-94.**
В.004.000	**варистор** *варистор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* varistor, variable resistor	*[англ. varistor, скор. від vari(able) - змінний + (resi)stor - опір]* Резистор, активний електричний опір якого значно змінюється залежно від прикладеної напруги. **ДСТУ 2815-94m.**
В.005.000	**варметр** *варметр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* varmeter	*[< англ. var - вар + гр. metreo – вимірюю]* Прилад для вимірювання реактивної потужності в електричних колах змінного струму.
В.006.000	**ватт (Вт)** *ват (Вт)* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* watt (W)	*[< влн. Watt - прізвища англійського фізика Дж. Уатта]* 1. Одиниця механічної потужності в СІ. Ват дорівнює потужності, за якої робота 1 Дж виконується за 1 с. 2. Одиниця потужності електричного струму в СІ. Ват дорівнює потужності постійного електричного струму силою 1 А, що виникає за напруги 1 В. 3. Одиниця теплового потоку, потоку випромінювання, потоку звукової енергії або потоку іонізаційного випромінювання в СІ, за якої потік еквівалентний механічній потужності 1 Вт.
.001	**ватт на квадратный метр (Вт/м^2)** *ват на квадратний метр (Вт/м^2)* watt per square meter (W/m^2)	Одиниця поверхневої густини теплового потоку, потоку енергії (інтенсивності) хвиль, потоку випромінювання в СІ. Ват на квадратний метр дорівнює поверхневій густині потоку, за якої крізь поверхню площиною 1 м^2 проходить рівномірно розподілений потік, який дорівнює 1 Вт (тобто за 1 с переноситься енергія 1 Дж).
В.007.000	**ваттметр** *ватметр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри,*	*[< прізвища англійського фізика Дж. Уатта (Watt) + гр. metreo – вимірюю]*

	-рів] wattmeter	Прилад для вимірювання активної електричної потужності.
В.008.000	**ВАХ** *ВАХ* *[невідм.]* volt-ampere characteristic	*Див.* Х.001.003 вольт-амперна ХАРАКТЕРИСТИКА.
В.009.000	**ввод** *увід* *[уводу, д. уводові / уводу, зн. увід, ор. уводом, м. уводі; мн. уводи, уводів];* *ввід* *[вводу, д. вводові / вводу, зн. ввід, ор. вводом, м. вводі; мн. вводи, вводів]* entry, input, lead-in, bushing	1. Увідна частина машини, системи або електротехнічної установки. 2. Прохідний ізолятор, який має внутрішню ізоляцію з рідинного, твердого, газоподібного діелектричного матеріалу або їх комбінації. **ГОСТ 27744-88.**
.001	**ввод от воздушной линии электропередачи** *увід від повітряної лінії електропередавання* infeed from an overhead line, lead-in from an overhead line	Провід, який з'єднує відгалуження від повітряної лінії електропередавання з внутрішньою електропроводкою, починаючи від ізоляторів, що встановлені на зовнішній поверхні (стіні, даху) будівлі або споруди, до затискачів увідного пристрою. **ПУЭ, п. 2.1.6.**
.002	**водопроводный ввод** *водопровідний увід* water-pipe lead-in	Трубопровід, що з'єднує водопровідну мережу з внутрішнім водопроводом будинку чи споруди. **ДСТУ 2569-94m.**
.003	**глубокий ввод** *глибокий ввід*	Система електропостачання споживача від електричної мережі вищих класів напруги, що має найменшу кількість ступенів трансформації. **ДСТУ 3429-96.**
.004	**конденсаторный ввод**	Прохідний ізолятор (увід), в якому передбачено розподіл електричного

	конденсаторний увід capacitance graded bushing	поля шляхом розміщення провідних шарів, що входять до складу ізоляційного матеріалу. **ДСТУ 2648-94m.**
B.010.000	**вебер (Вб)** *вебер (Вб)* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* weber	*[< влн. Weber - прізвища німецького фізика В.Е. Вебера]* Одиниця магнітного потоку в СІ. Вебер дорівнює: а) магнітному потоку, під час спадання якого до нуля у зчепленому з ним електричному колі опором 1 Ом крізь поперечний переріз провідника проходить заряд 1 Кл; б) магнітному потоку, який створюється однорідним магнітним полем з індукцією 1 Тл крізь поперечний переріз провідника площею 1 $м^2$, розташований перпендикулярно до вектора індукції.
.001	**вебер на квадратный сантиметр ($Вб/см^2$)** *вебер на квадратний сантиметр ($Вб/см^2$)* weber per square centimeter (Wb/cm^2)	Застаріла позасистемна одиниця магнітної індукції. Вебер на квадратний сантиметр дорівнює магнітній індукції однорідного магнітного поля, в якому крізь плоский переріз площею 1 $см^2$, перпендикулярний до ліній індукції, проходить магнітний потік 1 Вб. Співвідношення з одиницею СІ: 1 $Вб/см^2 = 10^4$ Тл.
B.011.000	**веберметр** *веберметр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* fluxmeter, webermeter	*[< влн. Weber - прізвища німецького фізика В.Е. Вебера + гр. metreo - вимірюю]* Магнітометр для вимірювання потоку магнітної індукції.
B.012.000	**вектор** *вектор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* vector	*[< лат. vector - той, що несе]* Величина, що характеризується не тільки числовим значенням, але й напрямком.
.001	**вектор Пойнтинга** *вектор Пойнтінга* Poynting's vector	Вектор, потік якого крізь певну поверхню є миттєвою електромагнітною потужністю, що передається крізь цю поверхню, і який дорівнює векторному добутку напруженості електрично-

		го поля та напруженості магнітного поля. **ДСТУ 2843-94.**
В.013.000	**величина** *величина* *[-ни; мн. -ни, -н]* quantity, value, magnitude	1. Характеристика тіла, речовини, поля, явища, процесу або інформації, яка може виділятися якісно та визначатися кількісно. 2. ***У системах оброблення інформації -*** об'єкт, що має ім'я та одне чи декілька значень певного типу.
.001	**векторная величина** *векторна величина* vector quantity	Величина, яка характеризується крім числового значення, ще й напрямком у просторі. ***Примітка.*** Визначається проекціями на координатні осі, які перетворюються в разі переходу від однієї системи координат до іншої так само, як перетворюються проекції напрямленого відрізку.
.002	**величина водоотведения** *величина водовідведення* quantity of water draining	Кількісна характеристика водовідведення.
.003	**величина водопотребления** *величина водоспоживання* quantity of water consumption	Кількісна характеристика водоспоживання.
.004	**влияющая величина электрического реле** *впливна величина електричного реле* influencing quantity of an electric relay	Будь-яка величина, здатна змінити одну з заданих характеристик електричного реле. ***Примітка.*** Заданими характеристиками можуть бути, наприклад, спрацьовування, повернення, точність. **ДСТУ 2936-94.**
.005	**воздействующая величина электрического реле** *діюча величина електричного реле* energizing quantity of	Електрична величина, яка одна чи в поєднанні з іншими електричними величинами повинна бути прикладена до електричного реле в заданих умовах для досягнення очікуваного функціонування. **ДСТУ 2936-94.**

	an electric relay	
.006	**входная величина электрической цепи** *вхідна величина електричного кола* input variable of an electrical circuit	Струм чи напруга, що підводяться до затискачів, які розглядаються як вхід кола. **ДСТУ 2843-94m.**
.007	**входная воздействующая величина измерительного электрического реле** *вхідна діюча величина вимірювального електричного реле* input energizing quantity of a measuring relay	Діюча величина електричного реле, що являє собою характеристичну величину чи необхідна для її утворення. **ДСТУ 2936-94.**
.008	**входная воздействующая величина логического электрического реле** *вхідна діюча величина логічного електричного реле* input energizing quantity of an all-of-nothing relay	Діюча величина, на яку електричне реле повинне реагувати, якщо вона прикладена в зазначених умовах. **ДСТУ 2936-94m.**
.009	**выходная величина электрической цепи** *вихідна величина електричного кола* output variable of an electric circuit	Струм чи напруга на затискачах, що розглядаються як вихід кола. **ДСТУ 2843-94m.**
.010	**граничная величина** *гранична величина* limiting value	Найбільше або найменше допустиме значення величини, указаної в документації. **ДСТУ 2815-94m.**
.011	**номинальная величина** *номінальна величина*	1. Значення величини (напруги, струму тощо), яке визначає номінальний режим. **ДСТУ 3270-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	nominal value	2. Значення величини, що застосовується для позначення чи ідентифікації, пристрою або матеріалу. **ДСТУ 2815-94.**
.012	**расчетная величина** *розрахункова величина* rated value	Значення величини, установлене конструктором для того, щоб визначити нормальний режим роботи компонента, пристрою, обладнання, апаратури. **ДСТУ 2815-94m.**
.013	**скалярная величина** *скалярна величина* scalar, scalar quantity	Величина, кожне значення якої може бути подано одним (як правило, дійсним) числом.
.014	**тензорная величина** *тензорна величина* tensor	Величина, що визначається набором числових значень, які розміщуються у вигляді таблиці і в разі переходу від одної системи координат до іншої перетворюються відповідно до спеціальних правил.
.015	**физическая величина** *фізична величина* physical quantity, quantity	Властивість, спільна в якісному відношенні для багатьох матеріальних об'єктів та індивідуальна в кількісному відношенні для кожного з них. **ДСТУ 2681-94m.**
.016	**характеристическая величина измерительного электрического реле** *характеристична величина вимірювального електричного реле* characteristic quantity of a measuring relay	Електрична величина, яка є функцією вхідних величин, нормована щодо точності, що визначає функційну ознаку електричного реле. **ДСТУ 2936-94.**
B.014.000	**вентиль** *вентиль* *[-ля, ор. -лем; мн. -лі, -лів]* gate, valve	*[< нім. Ventil - клапан < лат. ventilo - дму, продуваю]* 1. *Див.* B.014.003 електричний ВЕНТИЛЬ. 2. Схема, що реалізує одну з булевих операцій: "І", "НЕ", "НЕ ЧИ", "дійсне

		ЧИ", "виняткове ЧИ" та ін.
.001	**газоразрядный вентиль** *газорозрядний вентиль* gas-filled valve	Газорозрядний прилад, який має переважно односторонню провідність. **ДСТУ 2385-94.**
.002	**ртутный вентиль** *ртутний вентиль* mercury-arc rectifier	Газорозрядний вентиль з ртутним катодом та дуговим розрядом. ***Примітка 1.*** Залежно від числа анодів розрізняють: "одноанодний ртутний вентиль", "двоханодний ртутний вентиль", "багатоанодний ртутний вентиль". ***Примітка 2.*** Використовується для випростування сильних струмів промислової частоти і т.ін. **ДСТУ 2385-94m.**
.003	**электрический вентиль** *електричний вентиль* electric valve	Електронний елемент, який забезпечує протікання струму в одному напрямку. ***Примітка.*** Використовується у випростувачах, апаратурі автоматики, радіотехніки та радіоелектроніки.
B.015.000	**ветвь** *вітка* *[-тки, д. і м -тці; мн. -тки, -ток]* branch, leg, task	Ділянка кривої, електричного кола, колії тощо.
.001	**ветвь электрической цепи** *вітка електричного кола* electric circuit branch	Ділянка електричного кола, по елементах якої протікає один і той самий струм. **ДСТУ 2843-94.**
B.016.000	**ветроэнергетика** *вітроенергетика* wind-power engineering	Галузь енергетики, пов'язана з використанням енергії вітру для виробництва електроенергії. **ДСТУ 3440-96.**
B.017.000	**вещество** *речовина* *[-ни; мн. -ни, -н]* matter, substance, material, agent	1. Загальна назва простих і складних речовин. 2. Поняття, що використовується в складних термінах для означення матеріалів, які мають певні властивості або групу властивостей.
.001	**анизотропное веще-**	Речовина, що має фізичні властивості, які залежать від напрямку впливу.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ство *анізотропна речовина* anisotropic substance	
.002	**загрязняющее воду вещество** *забруднювальна воду речовина* water pollutant	Речовина, яка викликає погіршення якості води. **ДСТУ 3041-95m.**
.003	**изотропное вещество** *ізотропна речовина* isotropic substance	Речовина, яка має однакові фізичні властивості вздовж усіх напрямків впливу.
.004	**питательное вещество** *поживна речовина* nutritious substance	Речовина, придатна для їжі (живлення організму).
B.018.000	**взрыв** *вибух* *[-ху, м. -ху; мн. -хи, -хів]* explosion	Швидке хімічне перетворення вибухонебезпечного середовища, яке супроводжується виділенням енергії (тепла) та утворенням стиснених газів, що в змозі виконувати роботу. **ГОСТ 12.1.010-76m.**
B.019.000	**взрывобезопасность** *вибухобезпека* *[-еки, д. і м -еці]* explosion security	Стан виробничого процесу, за якого виключається можливість вибуху або у випадку його виникнення запобігається вплив на людей небезпечних та шкідливих факторів, що викликаються ним, та забезпечується збереження матеріальних цінностей. **ГОСТ 12.1.010-76.**
B.020.000	**взрывозащита** *вибухозахист* *[-ту, ор. -том]* explosion protection	Заходи, які запобігають впливу на людей небезпечних та шкідливих факторів вибуху та забезпечують збереження матеріальних цінностей. **ГОСТ 12.1.010-76.**
B.021.000	**вибратор** *вібратор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* vibrator	*[< лат. vibro - коливаюсь]* 1. Тіло (або система тіл), яке здійснює або в якому можуть відбуватися коливання (струна, камертон, електричне коло, що складається з кон-

		денсатора і котушки, і т.ін.). 2. Пристрій, що збуджує і передає швидкі коливальні рухи будь-яким пристосуванням, які діють на предмети і матеріали, що дотикаються з ними. 3. ***В електровимірювальній техніці -*** рухома частина вимірювального приладу, наприклад, частотоміра, яка коливається з частотою досліджуваного швидкомінливого процесу.
.001	**магнитострикционный ферритовый вибратор** *магнітострикційний феритовий вібратор* magnetostriction ferrite vibrator	Магнітострикційне феритове осердя, яке здійснює механічні коливання під дією збуджувального магнітного поля. **ДСТУ 3095-95.**
B.022.000	**вискозиметр** *віскозиметр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* viscosimeter, viscometer	*[< лат. viscosus - в'язкий + гр. metreo - вимірюю]* Прилад для вимірювання в'язкості рідин і газів.
B.023.000	**виток** *виток* *[-тка, ор. -тком; мн. -тки, -ткiв]* turn	Провід чи сукупність проводів, виконаних у вигляді однієї петлі. **ДСТУ 2815-94m.**
B.024.000	**включение** *увімкнення* *[-ння; мн. -ння, -нь];* *ввімкнення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* switching on, turning on, activation, actuation	1. Приєднання до електропостачальної системи чого-небудь. 2. Приведення чого-небудь у дію.
	включення *[-ння; мн. -ння, -нь]* inclusion	1. Сторонні компоненти й забруднення, що знаходяться всередині тіла. 2. Введення, внесення в склад чого-небудь.

.001	**автоматическое включение резерва (АВР)** *автоматичне ввімкнення резерву (АВР)* automatic load transfer	Сукупність пристроїв та електричних кіл, які забезпечують відновлення живлення споживачів шляхом автоматичного під'єднання резервного джерела живлення під час вимикання робочого, що призводить до знеструмлення електроустановок споживачів. ***Примітка.*** Автоматичне ввімкнення резерву повинно передбачатися також для автоматичного ввімкнення резервного обладнання під час вимикання робочого, що призводить до порушення нормального технологічного процесу. Автоматичне ввімкнення резерву може встановлюватись на трансформаторах, лініях, секційних та шиноз'єднувальних вимикачах, електродвигунах і т.ін. **ПУЭ, п. 3.3.30.**
.002	**автоматическое повторное включение (АПВ)** *автоматичне повторне ввімкнення (АПВ)* automatic reclosing, autoreclosing	Сукупність пристроїв і електричних кіл, які забезпечують швидке відновлення живлення споживачів або міжсистемних і системних зв'язків шляхом автоматичного ввімкнення вимикачів, вимкнених релейним захистом. ***Примітка.*** Автоматичне повторне ввімкнення повинно передбачатися для: повітряних і повітряно-кабельних ліній, шин електростанцій і підстанцій, трансформаторів, відповідальних електродвигунів. **ПУЭ, п. 3.3.2.**
.003	**включение контактного аппарата** *увімкнення контактного апарата* energization of mechanical switching device	Перехід контактного апарата з вимкненого в увімкнене положення контактів. **ДСТУ 2848-94.**
B.025.000	**влагомер** *вологомір* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* moisture meter, moisture tester,	Прилад для вимірювання або контролю величин, які характеризують вологість твердих речовин та рідин.

	drymeter	
B.026.000	**вода** *вода* *[-ди; мн. -ди, -д]* water H_2O	1. Прозора без кольору рідина, що являє собою в чистому вигляді хімічну сполуку водню й кисню. 2. Природний ресурс, який безперервно відновлюється та існує в трьох агрегатних станах: твердому, рідинному та газоподібному.
.001	**бытовая сточная вода** *побутова стічна вода* household waste water	Стічна вода, що відводиться від житлових будинків та об'єктів комунального господарства.
.002	**возвратная вода** *зворотна вода* return water	Вода, що повертається за допомогою технічних споруд і засобів із господарської ланки кругообігу води до його природних ланок у вигляді стічної, скидної та дренажної води. **ДСТУ 3041-95m.**
.003	**дождевая вода** *дощова вода* rain water	Вода, яка утворюється з атмосферних опадів, без домішок, що потрапляють з поверхні, з якою стикається вода під час випадіння.
.004	**дренажная вода** *дренажна вода* drainaged water	Вода, яка профільтрувалась у дренаж із тіла гідротехнічної споруди чи її основи, а також із осушуваного (зрошуваного) земельного масиву. **ДСТУ 3041-95.**
.005	**загрязненная возвратная вода** *неочищена зворотна вода* polluted return water	Зворотна вода, в якій вміст забруднювальних речовин перевищує рівень, установлений нормами якості води. **ДСТУ 3041-95m.**
.006	**иловая вода** *мулова вода* sludge water	Забруднена вода, що відокремлюється під час бродіння, ущільнення та зневоднювання мулу й осаду стічних вод. **ДСТУ 2569-94.**
.007	**исходная вода** *первинна вода* source water	Вода, що надходить з водного об'єкта. **ГОСТ 25151-82.**
.008	**котловая вода**	Вода певної якості, яка відповідає

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	котлова вода boiler water	технологічним нормам її використання в паровому котлі.
.009	**ливневая сточная вода** *зливова стічна вода* storm waste water	Стічна вода, яка утворюється внаслідок злив.
.010	**минеральная вода** *мінеральна вода* mineral water	Вода, компонентний склад якої відповідає вимогам лікування. **ГОСТ 17.1.1.04-80.** ***Примітка.*** Має підвищену концентрацію біологічно активних компонентів (вуглекислих, сірководневих, бромистих та ін.) та мінералізацію більше 1 г в кубічному дециметрі.
.011	**недостаточно очищенная возвратная вода** *недостатньо очищена зворотна вода* insufficiently treated return water	Зворотна вода, що пройшла очищення, але все ще не відповідає встановленим нормам якості води. **ДСТУ 3041-95m.**
.012	**нормативно очищенная возвратная вода** *нормативно очищена зворотна вода* normatively treated return water	Зворотна вода, що пройшла очищення та відповідає встановленим нормам якості. **ДСТУ 3041-95m.**
.013	**нормативно чистая возвратная вода** *нормативно чиста зворотна вода* normatively clean return water	Зворотна вода, склад та властивості якої відповідають установленим нормам якості води та яка не потребує очищення. **ДСТУ 3041-95m.**
.014	**оборотная вода** *оборотна вода* recirculated water	Вода багаторазового використання в технологічному та допоміжному процесах, а також для охолодження продукції та обладнання, яка після очищення та охолодження знову подається з цією самою метою. **ГОСТ 25151-82.**
.015	**очищенные сточные**	Стічні води, оброблені з метою зни-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	воды *очищені стічні води* effluent sewage, treated effluent, treated sewage	щення або вилучення забруднювальних речовин. **ГОСТ 25151-82.**
.016	**питьевая вода** *питна вода* drinking water	Вода, в якій бактеріологічні, органолептичні показники та показники токсичних хімічних речовин находяться в межах норм питного водопостачання. **ГОСТ 17.1.1.04-80.**
.017	**поверхностные воды** *поверхневі води* surface waters, surface water	Води різних водних об'єктів, що знаходяться на земній поверхні. **"Водний кодекс України", ст. 1.**
.018	**повторно используемые сточные воды** *повторно використовувані стічні води* reuse waste water	Стічні води, що використовуються у виробничому водопостачанні після відповідного очищення. **ГОСТ 25151-82.**
.019	**подземные воды** *підземні води* groundwater, ground water, underwater	Води, що знаходяться нижче рівня земної поверхні в товщах гірських порід верхньої частини земної кори в усіх фізичних станах. **"Водний кодекс України", ст. 1.**
.020	**подпиточная вода** *підживлювальна вода* makeup water	Вода, що додається в систему оборотного водопостачання для відшкодування втрат, пов'язаних з продуванням, витіканням, винесенням та випаровуванням води, а також з переходом її в продукцію та відходи. **ГОСТ 25151-82.**
.021	**последовательно используемая вода** *послідовно використовувана вода* subsequent utilized water	Вода, що використовується послідовно в технологічному процесі, а також для охолодження продукції та обладнання. **ГОСТ 25151-82.**
.022	**промывная вода** *промивна вода* rinse water, wash water	Вода, що використовується з метою промивання, наприклад, для промивання фільтра.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.023	**промышленная вода** *промислова вода* industrial water	Вода, що використовується у виробничому процесі. **ДСТУ 3041-95.**
.024	**промышленная сточная вода** *промислова стічна вода* industrial waste water	Стічна вода від технологічних операцій на промислових підприємствах.
.025	**прямоточная вода** *прямоточна вода* uniflow water	Вода, яка одноразово використовується в технічному процесі та для охолодження продукції і обладнання. **ГОСТ 25151-82.**
.026	**сбросная вода** *скидна вода* discharged water	Вода, що відводиться зі зрошуваних сільськогосподарських угідь і поливних забудованих територій, а також вода, відведена від ділянок, на яких застосовується гідромеханізація. **ДСТУ 3041-95.**
.027	**сетевая вода** *мережна вода* delivery water	Вода, що циркулює у водопровідній мережі.
.028	**сточная вода** *стічна вода* waste water, sewage	Різновид зворотної води, що зібралась у процесі господарсько-побутової та виробничої діяльності чи під час відведення наслідку опадів із забудованих територій. **ДСТУ 3041-95m.**
.029	**теплообменная вода** *теплообмінна вода* heat exchange water	Вода, що використовується в теплообмінних системах.
.030	**техническая вода** *технічна вода* service water, water for plant use	Вода, крім питної, мінеральної і промислової, придатна для використання в народному господарстві. **ГОСТ 17.1.1.04-80.**
.031	**технологическая вода** *технологічна вода* process water	Вода, використовувана в технологічних процесах.
.032	**умягченная вода** *зм'якшена вода*	Вода, в якій загальна твердість (вміст іонів кальцію та магнію) знижена до

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	softened water	певних границь.
.033	**условно чистые сточные воды** *умовно чисті стічні води*	Стічні води, якість яких дозволяє використовувати їх у виробничих системах водопостачання без додаткового очищення. **ГОСТ 25151-82.**
В.027.000	**водовод** *водовід* *[-воду, д. -водові/-воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* water conduit	Гідротехнічна споруда для підведення і відведення води в заданому напрямку. **ДСТУ 2569-94.**
В.028.000	**водоем** *водойма* *[-ми; мн. -ми, -м]* water reservoir	Безстічний або із сповільненим стоком поверхневий водний об'єкт. **"Водний кодекс України", ст. 1.** ***Примітка.*** Розрізняють природні водойми, що являють собою природні скупчення води у западинах, та штучні водойми - спеціально створені скупчення води в штучних або природних заглибленнях земної поверхні. **ГОСТ 19179-73.**
В.029.000	**водозабор** *водозабір* *[-бору, д. -борові/-бору, ор. -бором, м. -борі; мн. -бори, -борів]* water inlet	1. *Див.* С.049.001 водозабірна СПОРУДА. 2. *Див.* З.001.001 ЗАБИРАННЯ води.
В.030.000	**водомер** *водомір* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* water meter	Прилад, який вимірює витрати води.
В.031.000	**водоотведение** *водовідведення* *[-ння]* water draining	Відведення використаної води у водний об'єкт, у міську каналізацію або передавання її іншим підприємствам для використання або очищення.
.001	**удельное водоотведение** *питоме водовідведення*	Об'єм води, відведений від споживача за одиницю часу на одного мешканця або на одиницю продукції.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	specific water draining	
B.032.000	**водоочистка** *водоочищення [-ння]* water purification	*Див.* О.046.004 ОЧИЩЕННЯ води.
B.033.000	**водоподготовка** *водопідготовка [-вки, д. і м -вці; мн. -вки, -вок]* water treatment	Технологічні процеси оброблення води для приведення її якості у відповідність до вимог споживачів. **ДСТУ 2569-94.**
B.034.000	**водопользование** *водокористування [-ння]* water use, water usage	Використання водних об'єктів і систем водопостачання для задоволення потреб населення та народного господарства. **ДСТУ 3041-95m.**
.001	**общее водопользование** *загальне водокористування* general water use	Водокористування без застосування споруд або технічних пристроїв, що впливають на якість води. **ДСТУ 3041-95.**
.002	**специальное водопользование** *спеціальне водокористування* special water use	Водокористування із застосуванням споруд чи технічних пристроїв, що впливають на якість води. ***Примітка.*** До спеціального водокористування в окремих випадках може бути віднесене водокористування без застосування споруд чи технічних пристроїв, але спроможне істотно впливати на стан води. **ДСТУ 3041-95.**
.003	**хозяйственно-питьевое водопользование** *господарсько-питне водокористування* economic potable water usage	Використання водних об'єктів для господарсько-питного водопостачання, а також для водопостачання підприємств харчової промисловості. **ДСТУ 3041-95.**
B.035.000	**водопользователь** *водокористувач [-ча, ор. -чем; мн. -чі, -чів]* water user	Юридична або фізична особа, що користується водою. **ДСТУ 3041-95m.**
B.036.000	**водопотребитель** *водоспоживач*	Юридична або фізична особа, що споживає воду. **ДСТУ 3041-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	[-ча, ор. -чем; мн. -чі, -чів] water consumer	
В.037.000	**водопотребление** *водоспоживання [-ння]* water consumption	Споживання води з водного об'єкта чи з системи водопостачання. **ДСТУ 3041-95.**
.001	**безвозвратное водопотребление** *безповоротне водоспоживання* irretrievable water consumption	Водоспоживання без повернення води до водного об'єкта чи системи водопостачання. **ДСТУ 3041-95.**
.002	**удельное водопотребление** *питоме водоспоживання* specific water consumption	Об'єм води, яка подається споживачеві за одиницю часу на одного мешканця або на одиницю продукції. **ДСТУ 2569-94m.**
В.038.000	**водопровод** *водопровід [-воду, д. -водові/-воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* water-pipe, water pipeline, water-line	Комплекс споруд, що включає водозабірні споруди, водопровідні насосні станції, станцію очищення води або водопідготовки, водопровідну мережу та резервуари для забезпечення споживачів водою певної якості. **ДСТУ 2569-94m.**
.001	**групповой водопровод** *груповий водопровід* group water pipeline	Водопровід, що подає воду споживачам кількох населених пунктів. **ДСТУ 2569-94.**
.002	**магистральный водопровод** *магістральний водопровід* water-main	Водопровід, до якого приєднуються розподільні водоводи.
В.039.000	**водоснабжение** *водопостачання [-ння]* water supply	Подавання води споживачам. **ДСТУ 2569-94.**
.001	**оборотное водосна-**	Система водопостачання, в якій ви-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	бжение *оборотне водопостачання* recirculating water supply	користана вода після відповідного оброблення і охолодження знову використовується в тому самому технологічному процесі.
.002	**прямоточное водоснабжение** *прямоточне водопостачання* uniflow water supply	Подавання води споживачеві для її разового використання, після чого вода відводиться у водний об'єкт.
B.040.000	**водоток** *водотік* *[-току, д. -току, ор. -током, м. -тоці; мн. -токи, -токів]* watercourse	Водний об'єкт, який характеризується рухом води в напрямку нахилу в заглибленні земної поверхні. **ГОСТ 19179-73.**
B.041.000	**водохранилище** *водосховище* *[-ща, ор. -щем, м. -щі; мн. -ща, -щ]* reservoir, storage reservoir	Штучна водойма місткістю більше 1 млн. кубічних метрів, збудована для створення запасу води та регулювання її стоку. **"Водний кодекс України", ст. 1.**
B.042.000	**возбудитель** *збудник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* exciter	Те, що викликає якийсь процес, підвищення активності дії пристрою, тканини, органу, організму.
.001	**электромашинный возбудитель** *електромашинний збудник* electric drive exciter	Електромашинний генератор, призначений для живлення обмотки збудження іншої електричної машини. **ДСТУ 2286-93.**
B.043.000	**возбуждение** *збудження* *[-ння; мн. -ння, -нь]* excitation	Спонукання до якоїсь дії, переведення в інший стан.
.001	**возбуждение вращающейся электрической машины** *збудження обертової електричної машини*	Створення магнітного потоку в обертовій електричній машині струмом у якій-небудь з її обмоток або постійними магнітами. **ДСТУ 2286-93.**

	excitation of an electrical rotating machine	
.002	**возбуждение трансформатора** *збудження трансформатора* excitation of an transformer	Створення основного магнітного поля трансформатора прикладенням до однієї чи декількох обмоток змінної напруги. **ДСТУ 3270-95.**
B.044.000	**возврат** *повернення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* recovery, release	
.001	**возврат коммутационного аппарата** *повернення комутаційного апарата* release of a switching device	Перехід комутаційного апарата після спрацьовування в положення чи стан, в якому він здатний виконувати свої функції. **ДСТУ 2848-94.**
B.045.000	**возраст** *вік* *[віку, м. віці; мн. віки, віків]* age	Період, ступінь у рості, розвитку чого-небудь або кого-небудь.
.001	**возраст активного ила** *вік активного мулу* age of activated sludge	Проміжок часу, протягом якого відбувається повне оновлення активного мулу в спорудах для очищення стічних вод. **ДСТУ 2569-94m.**
B.046.000	**вольт (В)** *вольт (В)* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* volt	*[< влн. Volta - прізвища італійського фізика А. Вольти]* 1. Одиниця електричної напруги в СІ. Вольт дорівнює напрузі на ділянці електричного кола, що викликає в колі постійний струм силою в 1 А, витрачаючи потужність 1 Вт. 2. Одиниця електричного потенціалу в СІ. Вольт дорівнює потенціалу точки однорідного електричного поля, в якій точковий заряд в 1 Кл має потенційну енергію 1 Дж. 3. Одиниця різниці електричних по-

		тенціалів у СІ. Вольт дорівнює різниці потенціалів двох точок електричного поля, у разі перенесення між якими заряду в 1 Кл виконується робота в 1 Дж. 4. Одиниця електрорушійної сили в СІ. Вольт дорівнює електрорушійній силі замкненого контуру, в якому виділяється потужність 1 Вт за сили струму 1 А.
В.047.000	**вольт-ампер (В•А)** *вольт-ампер (В•А)* *[вольт-ампера, ор. вольт-ампером; мн. вольт-ампери, вольт-амперів]* volt-ampere	*[< влн. Volta + Ampere - прізвищ італійського фізика А. Вольти та французького фізика А. Ампера]* Позасистемна одиниця повної потужності змінного електричного струму. Вольт-ампер дорівнює повній потужності електричного кола з однофазним синусоїдним змінним струмом за діючих значень напруги 1 В та сили струму 1 А. Згідно з ДСТУ 3651.1-97 допускається застосовувати без обмеження терміну нарівні одиниць СІ. Використовується в електротехніці. Співвідношення з одиницею СІ: 1 В•А = 1 Вт.
В.048.000	**вольтаметр** *вольтаметр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* voltameter	*[< влн. Volta - прізвища італійського фізика А. Вольти + гр. metreo - вимірюю]* Прилад для вимірювання кількості електрики. ***Примітка.*** Визначає кількість електрики, яка виділяється електрохімічним шляхом на електроді.
В.049.000	**вольтметр** *вольтметр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* voltmeter	*[< влн. Volta - прізвища італійського фізика А. Вольти + гр. metreo - вимірюю]* Прилад для вимірювання електричної напруги.
В.050.000	**восприимчивость** *сприйнятливість* *[-вості, д. і м –вості, ор. –вістю*	Властивість чого-небудь легко сприймати зовнішні впливи.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**абсолютная диэлектрическая восприимчивость** *абсолютна діелектрична сприйнятливість* absolute dielectric susceptibility	Величина, яка характеризує здатність діелектрику (за винятком сегнетоелектриків) поляризуватися в електричному полі, є скалярною для ізотропної речовини (визначається як відношення модуля поляризованості до модуля напруженості електричного поля) та тензорною для анізотропної речовини. **ДСТУ 2843-94m.**
.002	**магнитная восприимчивость** *магнітна сприйнятливість* magnetic susceptibility	Величина, яка характеризує властивість речовини намагнічуватися в магнітному полі, є скалярною для ізотропної речовини (визначається як відношення модуля намагніченості до модуля напруженості магнітного поля) та тензорною для анізотропної. **ДСТУ 2843-94m.**
.003	**относительная диэлектрическая восприимчивость** *відносна діелектрична сприйнятливість* relative dielectric susceptibility	Величина, що визначається як відношення абсолютної діелектричної сприйнятливості до електричної сталої. **ДСТУ 2843-94m.**
B.051.000	**восстановление** *відновлення [-ння]* restoration, recovery, deoxidation, reduction	1. Повернення до початкового значення чи до нормального функціонування. 2. Подія, яка полягає в тому, що після несправності об'єкт знову відновлює здатність виконувати потрібну функцію. **ДСТУ 2860-94.** 3. ***У хімії -*** процес приєднання електронів атомом, молекулою або іоном, який призводить до зниження ступеня окиснення.
.001	**восстановление напряжения** *відновлення напруги* voltage recovery	Зростання напруги після її зменшення, провалу або зникнення до значення, що перебуває в допустимих межах для усталеного режиму робо-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		ти електропостачальної системи. **ДСТУ 3466-96m.**
B.052.000	**время** *час* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів];* *тривалість* *[-лості, д. і м -лості, ор. -лістю; мн. -лості, -лостей]* time, duration	1. Основна фізична величина, яка характеризує тривалість процесу, інтервал та ін. (одиниця в СІ – секунда, с). 2. Певний момент, в який відбулося, відбувається або відбудеться будь-яка подія. 3. Інтервал часу.
.001	**время включения контактного аппарата** *час увімкнення контактного апарата* make-interval of a mechanical switching device, make-time of a mechanical switching device	Інтервал часу в момент подавання команди на ввімкнення контактного апарата до моменту виникнення заданих умов для проходження струму в його головному колі. **ДСТУ 2848-94m.**
.002	**время возврата контактного аппарата** *час повернення контактного апарата* release time of a mechanical switching device	Час від моменту, коли вхідна величина контактного апарата, що перебуває в кінцевому стані чи стані закінченого спрацьовування, набуває в заданих умовах певного значення, до моменту, коли апарат завершує повернення. **ДСТУ 2936-94m.**
.003	**время вхождения в синхронизм синхронного электродвигателя** *час входження в синхронізм синхронного електродвигуна* acquisition interval of synchronous motor, pull-in time of synchronous motor	Час від моменту подавання напруги до моменту досягнення електродвигуном стійкої синхронної частоти обертання. **ДСТУ 2286-93m.**
.004	**время разгона вращающегося элект-**	Час від моменту подавання напруги на виводи обертового електродвигу-

	родвигателя *час розгону обертового електродвигуна* starting time of a rotary motor	на до моменту, коли частота обертання його досягає 0,95 усталеного значення відповідно до норми. **ДСТУ 2286-93m.**
.005	**время срабатывания контактного аппарата** *час спрацьовування контактного апарата* operate time of a mechanical switching device	Час від моменту, коли вхідна величина контактного апарата, що перебуває в початковому чи вихідному стані, набуває в заданих умовах певного значення, до моменту, коли апарат завершує спрацьовування. **ДСТУ 2936-94m.**
.006	**групповое время замедления пьезоэлектрического фильтра** *групова тривалість уповільнення п'єзоелектричного фільтра* group delay of a piezoelectric filter	Тривалість поширення певної групи частот чи обвідної сигналу через п'єзоелектричний фільтр. ***Примітка.*** Для заданої частоти ця тривалість дорівнює значенню першої похідної від внесеного фазового зсуву в радіанах за кутовою частотою синусоїдного сигналу. **ДСТУ 3092-95m.**
.007	**групповое время замедления электромеханического фильтра** *групова тривалість уповільнення електромеханічного фільтра* group delay of an electromechanical filter	Тривалість поширення певної групи частот чи обвідної сигналу через електромеханічний фільтр. ***Примітка.*** Для заданої частоти ця тривалість дорівнює значенню першої похідної від внесеного фазового зсуву в радіанах за кутовою частотою синусоїдного сигналу. **ДСТУ 3092-95m.**
.008	**полное время отключения контактного аппарата** *повний час вимикання контактного апарата* break-interval of a	Інтервал часу з моменту подавання команди на вимикання контактного апарата до моменту остаточного загасання дуги на всіх полюсах. **ДСТУ 2848-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	mechanical switching device, break-time of a mechanical switching device	
.009	**собственное время включения контактного аппарата** *власний час увімкнення контактного апарата* closing interval of a mechanical switching device, closing time of a mechanical switching device	Інтервал часу з моменту подавання команди на ввімкнення контактного апарата до моменту першого стикання заданого контакту. **ДСТУ 2848-94m.**
.010	**собственное время отключения контактного аппарата** *власний час вимикання контактного апарата* opening interval of a mechanical switching device, opening time of a mechanical switching device	Інтервал часу з моменту подавання команди на вимикання контактного апарата до моменту припинення стикання контактів полюса, який розмикається останнім. **ДСТУ 2848-94m.**
В.053.000	**ВРУ** *УРП* *[невідм.]*	*Див.* У.014.002 увідно-розподільний ПРИСТРІЙ у будівлю. **ПУЭ, п. 7.1.3.**
В.054.000	**ВРЩ** *ВРЩ* *[невідм.]*	*Див.* Щ.003.001 вторинний розподільний ЩИТ. **ПУЭ, п. 7.1.5.**
В.055.000	**вспухание** *спухання* *[-ння]* swelling	
.001	**вспухание активного ила** *спухання активного*	Спливання активного мулу на поверхню стічних вод унаслідок його бродіння. **ДСТУ 2569-94.**

	мулу activated-sludge swelling	
В.056.000	**вспышка** *спалах* *[-ху, м. -ху; мн. -хи, -хів]* flash, burst	Швидке згоряння газопароповітряної суміші над поверхнею горючої речовини, яке супроводжується короткочасним видимим світінням. **ГОСТ 12.1.044-89.**
В.057.000	**вставка** *вставка* *[-вки, д. і м -вці; мн. -вки, -вок]* embedding, insert	Об'єкт, який вкладається, уміщується всередину іншого.
.001	**плавкая вставка** *плавка вставка* fuse link, fuse strip, fuse-link	Запобіжний пристрій, призначений для розмикання електричного кола завдяки розплавленню під дією струму, який перевищує деяке певне значення протягом певного часу.
В.058.000	**ВУ** *УП* *[невідм.]*	*Див.* У.014.003 увідний ПРИСТРІЙ у будівлю. **ПУЭ, п. 7.1.3.**
В.059.000	**вход** *вхід* *[входу, д. входові / входу, зн. вхід, ор. входом, м. вході; мн. входи, входів]* input, entry	Сукупність таких двох затискачів схеми, що величина струму, який входить в один із них, дорівнює величині струму, що виходить із другого. **ДСТУ 2815-94.**
В.060.000	**вхождение** *входження* *[-ння; мн. -ння, -нь]* drop-in, acquisition, pull-in	Розпочаток певної дії або досягнення певного стану.
.001	**вхождение в синхронизм синхронной машины** *входження в синхронізм синхронної машини* acquisition of synchronous machine	Досягнення ввімкненою в мережу живлення синхронною машиною стійкої синхронної частоти обертання. **ДСТУ 2286-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

В.061.000	**вывод** *вивід* *[-воду, д. водові / -воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* terminal	Частина електричного виробу (пристрою), призначена для електричного з'єднання його з іншим виробом (пристроєм). **ДСТУ 2267-93.**
.001	**вывод конденсатора** *вивід конденсатора* terminal of a capacitor	Частина конденсатора, призначена для з'єднання його електрода із зовнішнім електричним колом. **ДСТУ 2291-93.**
.002	**вывод трансформатора** *вивід трансформатора* terminal of a transformer	Елемент з провідного матеріалу, призначений для приєднання обмотки трансформатора до зовнішнього електричного кола. **ДСТУ 3270-95m.**
.003	**линейный вывод** *лінійний вивід* line terminal	Вивід, призначений для приєднання до лінійного провідника мережі. **ДСТУ 3270-95.**
.004	**нейтральный вывод трансформатора** *нейтральний вивід трансформатора* neutral terminal of a transformer	1. ***Для багатофазних трансформаторів і багатофазних груп однофазних трансформаторів -*** вивід (виводи), приєднаний (приєднані) до спільної точки (нейтралі) обмотки, з'єднаної зіркою чи зигзагом. 2. ***Для однофазних трансформаторів -*** вивід, призначений для приєднання до нейтралі мережі. **ДСТУ 3270-95m.**
В.062.000	**выдержка** *витримка* *[-мки, д. і м -мці; мн. -мки, -мок]* specified time	***В електротехніці -*** тимчасова затримка замикання (розмикання) контактів реле від моменту подавання (зняття) збудження котушки.
.001	**выдержка времени электрического реле** *витримка часу електричного реле* specified time of an electric relay	Інтервал часу від моменту подавання чи зняття збудження електричного реле до моменту виконання цим реле призначеної функції, яка є нормованою характеристикою часу. **ДСТУ 2936-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

В.063.000	**выключатель** *вимикач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* on-off switch	Комутаційний апарат, призначений для багаторазового вмикання та вимикання електричних кіл. **ДСТУ 2848-94m.**
.001	**автоматический выключатель** *автоматичний вимикач* circuit-breaker	Вимикач, призначений для вмикання, проведення струму та вимикання струму в нормальних умовах у колі, а також для вмикання, проведення протягом певного часу та автоматичного вимикання струму в ненормальних умовах у колі, таких як струми короткого замикання та струми перевантаження. ***Примітка.*** Автоматичні вимикачі призначені для нечастих комутацій кіл. **ДСТУ 2848-94m.**
.002	**вакуумный выключатель** *вакуумний вимикач* vacuum switch	Вимикач високої напруги, контакти якого замикаються та розмикаються в оболонці з високим вакуумом. **ДСТУ 2848-94.**
.003	**воздушный выключатель** *повітряний вимикач* air-breaker, air-break switch	Вимикач високої напруги, контакти якого змикаються та розмикаються в повітрі. **ДСТУ 2848-94.**
.004	**выключатель высокого напряжения** *вимикач високої напруги* high-voltage circuit breaker	Вимикач, призначений для комутації в електричних колах напругою 1000 В і вище. **ДСТУ 2848-94m.**
.005	**выключатель нагрузки** *вимикач навантаження* load-break switch, load-interrupt switch	Вимикач високої напруги, призначений для комутації електричних кіл за нормальних умов експлуатації та в певних умовах перевантаження, а також для пропускання протягом заданого інтервалу часу струмів в умовах, що відрізняються від нормальних. ***Примітка.*** Вимикач навантаження здатний вмикати струми короткого замикання.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		ДСТУ 2848-94.
.006	**выключатель с блокировкой против включения** *вимикач з блокуванням проти ввімкнення* circuit-breaker with lockout preventing closing	Вимикач, ні одна із рухомих контакт-деталей якого під час подавання команди на ввімкнення не може ввімкнути струм, якщо зберігаються умови, які могли б викликати вимкнення. **ДСТУ 2304-93m.**
.007	**выключатель с предохранителем** *вимикач із запобіжником* fuse-switch	Вимикач навантаження, складовою частиною якого є вимикач, послідовно з одним чи кількома полюсами якого ввімкнений запобіжник. **ДСТУ 2848-94m.**
.008	**кнопочный выключатель** *кнопковий вимикач* push-button switch, push button switch	Вимикач, призначений для кіл керування, який приводиться в дію натиском деталі, що передає зусилля оператора, і який має механізм накопичення енергії зворотної дії. **ДСТУ 2848-94.**
.009	**концевой выключатель** *кінцевий вимикач* limit switch	Вимикач, що змінює своє комутаційне положення чи стан наприкінці шляху.
.010	**линейный выключатель** *лінійний вимикач* feeder circuit-breaker	Вимикач, розміщений в ланці чи камері лінії електропередавання на підстанції, яким вмикається ця лінія. **ДСТУ 3429-96.**
.011	**масляный выключатель** *масляний вимикач* oil circuit-breaker, oil-switch	Вимикач високої напруги, контакти якого замикаються та розмикаються в маслі. ***Примітка.*** Характерними прикладами масляних вимикачів є вимикачі з малим об'ємом масла, які мають бак, що перебуває під напругою, та вимикачі з великим об'ємом масла в заземленому баці. **ДСТУ 2848-94.**
.012	**пакетный выключатель** *пакетний вимикач* packet switch	Вимикач з ручним приводом обертального руху, зібраний з окремих блоків-пакетів, кожен з яких має комутувальний пристрій. **ДСТУ 2848-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.013	**педальный выключатель** *педальний вимикач* foot switch	Вимикач кіл керування, забезпечений органом керування, призначеним для приведення його в дію ногою оператора. **ДСТУ 2304-93.**
.014	**поворотный выключатель цепей управления** *поворотний вимикач кіл керування* rotary control switch	Вимикач кіл керування, що має орган керування, який приводиться в дію шляхом обертання його вала. **ДСТУ 2304-93.**
.015	**позиционный выключатель** *позиційний вимикач* position switch	Автоматичний вимикач кіл керування, механізм керування якого приводиться в дію рухомою частиною машини, коли ця частина досягає заданого положення. **ДСТУ 2304-93.**
.016	**путевой выключатель** *шляховий вимикач* position switch	Вимикач, що змінює своє комутаційне положення чи стан за певних положень рухомих частин і механізмів, які переміщуються відносно нього. **ДСТУ 2848-94.**
.017	**сенсорный выключатель** *сенсорний вимикач* proximity switch	Позиційний вимикач, який спрацьовує без механічних зіткнень з рухомою частиною. **ДСТУ 2304-93.**
.018	**синхронный выключатель** *синхронний вимикач* synchronous switch	Вимикач, який за допомогою спеціальних пристроїв автоматичного керування вимикає електричне коло за визначеної фази струму та (чи) вмикає за визначеної фази напруги. **ДСТУ 2848-94.**
.019	**тиристорный автоматический выключатель** *тиристорний автоматичний вимикач* thyristor automatic switch	Безконтактний вимикач, призначений для частих комутацій струму, побудований на основі тиристорів. **ДСТУ 2848-94.**
.020	**токоограничивающий автоматический выключатель** *струмообмежуваль-*	Автоматичний вимикач, у конструкції якого передбачені спеціальні заходи для обмеження у визначеному діапазоні струму електричного кола, яке

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ний автоматичний вимикач current limiting automatic circuit-breaker	вимикається. ***Примітка.*** Струмообмежувальні автоматичні вимикачі призначені для обмеження струмів у разі короткого замикання. **ДСТУ 2848-94.**
.021	**трансформаторный выключатель** *трансформаторний вимикач* transformer circuit-breaker	Один з вимикачів, що є з кожного боку трансформатора, призначений для відповідного рівня напруги. **ДСТУ 3429-96.**
.022	**элегазовый выключатель** *елегазовий вимикач* sulfur hexafluoride circuit-breaker	Вимикач високої напруги, контакти якого замикаються та розмикаються в елегазі (фториді сірки). ***Примітка.*** Елегазові вимикачі виготовляються в основному з автокомпресорним або з магнітним дуттям. **ДСТУ 2848-94.**
.023	**электромагнитный выключатель** *електромагнітний вимикач* solenoid-operated switch	Вимикач високої напруги, в якому гасіння дуги під час комутацій відбувається в камерах з поздовжніми щілинами. **ДСТУ 2848-94.**
В.064.000	**выпадение** *випадання [-ння]* fallout	1. Падіння на землю (про дощ, сніг тощо) або осідання (про росу, іней тощо). 2. Вихід з певного стану, з сукупності однорідних об'єктів тощо.
.001	**выпадение из синхронизма синхронной машины** *випадання із синхронізму синхронної машини* dropout of synchronous machine	Порушення синхронізму синхронної машини, унаслідок якого вона починає обертатися з асинхронною частотою. **ДСТУ 2286-93m.**
В.065.000	**выпрямитель** *випростувач [-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* rectifier	Перетворювач змінного струму на струм одного напрямку. **ДСТУ 2815-94m.**
.001	**выпрямитель само-**	Випростувач, з'єднаний послідовно з

	подмагничивания магнитного усилителя *випростувач самопідмагнічування магнітного підсилювача* auto self-excitation valve	робочою обмоткою магнітного підсилювача для досягнення самопідмагнічування. **ДСТУ 2712-94m.**
.002	**газотронный выпрямитель** *газотронний випростувач* discharge-tube rectifier, gas-filled tube rectifier	Пристрій, в якому для випростування струму використовується газорозрядний вентиль.
.003	**двухполупериодный выпрямитель** *двопівперіодний випростувач* full-wave rectifier, diametric rectifier, biphase rectifier	Пристрій, в якому для випростування використовується два півперіоди змінної напруги.
.004	**мостовой выпрямитель** *мостовий випростувач* bridge-circuit rectifier	Двопівперіодний випростувач, який працює за мостовою схемою випростування.
.005	**однополупериодный выпрямитель** *однопівперіодний випростувач* half-wave rectifier	Пристрій, в якому для випростування використовується один півперіод змінної напруги.
.006	**трехфазный выпрямитель** *трифазний випростувач* three-phase rectifier	Пристрій для випростування трифазної змінної напруги.
B.066.000	**выпуск** *випуск [-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* outlet	***У системах водопостачання та каналізації –*** споруда (трубопровід) для відведення стічних вод.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**выпуск сточных вод** *випуск стічних вод* waste water outlet	Трубопровід, що відводить очищені стічні води у водний об'єкт. **ДСТУ 2569-94.**
.002	**канализационный выпуск** *каналізаційний випуск* sewer outlet	Трубопровід, що відводить стічні води з будинків і споруд у каналізацію. **ДСТУ 2569-94m.**
B.067.000	**выравнивание** *вирівнювання [-ння]* justification, alignment	Дія, за допомогою якої роблять щось рівним за значенням або за положенням.
.001	**выравнивание потенциала** *вирівнювання потенціалу* alignment of potential, voltage grading	1. Зменшення нерівності градієнта потенціалу всередині чи на поверхні ізолятора або ізоляції. **ДСТУ 2815-94.** 2. Метод зниження напруги дотику та напруги кроку між точками електричного кола, до яких можливий одночасний дотик або на яких може одночасно стояти людина. **ГОСТ 12.1.009-76m.**
B.068.000	**вязкость** *в'язкість [-кості, д. і м -кості, ор. -кістю]* viscosity	1. Властивість рідин та газів чинити опір переміщенню однієї їх частини відносно іншої (внутрішнє тертя). 2. Властивість твердих тіл безповоротно поглинати енергію в процесі їх гнучкої деформації. 3. Здатність матеріалу змінювати опір деформуванню залежно від швидкості деформацій. **ДСТУ 2825-94.** 4. Фізична величина, що характеризує цю властивість.
.001	**динамическая вязкость** *динамічна в'язкість* dynamic viscosity	Величина, яка кількісно характеризує опір рідини (газу) зміщенню її шарів (одиниця в СІ - паскаль-секунда, Па•с).
.002	**кинематическая вязкость** *кінематична в'язкість*	Величина, яка визначається відношенням динамічної в'язкості до густини речовини (одиниця в СІ - квад-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	kinematic viscosity	ратний метр на секунду, $м^2/с$).
.003	**магнитная вязкость** *магнітна в'язкість* magnetic aftereffect	Властивість магнітного матеріалу, яка проявляється в залежності реакції магнітного матеріалу на прикладене магнітне поле від тривалості дії цього поля. **ДСТУ 2725-94.**
	Г	
Г.001.000	**газ** *газ* *[-зу, ор. -зом; мн. -зи, -зів]* gas	*[голл. gaz < гр. chaos - безформний стан]* Агрегатний стан речовини, в якому, порівняно з твердим і рідинним станами, міжмолекулярні сили дуже малі. ***Примітка.*** Газ заповнює весь наданий йому об'єм.
.001	**легкий газ** *легкий газ* easy gas	Газ, який за температури навколишнього середовища 20 °С і тиску 100 кПа має густину 0,8 або менше у відношенні до густини повітря. **ПУЭ, п. 7.3.13.**
.002	**сжиженный газ** *зріджений газ* liquefied gas	Газ, переведений з газоподібного стану в рідинний шляхом охолодження його нижче критичної температури та подальшої конденсації в результаті відведення теплоти пароутворення (конденсації).
.003	**тяжелый газ** *важкий газ* heavy gas	Газ, який за температури навколишнього середовища 20 °С і тиску 100 кПа має густину більше 0,8 у відношенні до густини повітря. **ПУЭ, п. 7.3.14.**
Г.002.000	**галерея** *галерея* *[-еї, ор. -єєю; мн. -еї, -ей]* gallery, tunnel	*[фр. galerie < італ. galleria]* 1. Довге і вузьке крите приміщення, що з'єднує окремі частини будинку. 2. Підземний хід, що з'єднує окремі споруди або шахти.
.001	**кабельная галерея** *кабельна галерея* cableway, conduit run	Надземна або наземна закрита повністю або частково (наприклад, без бокових стін) горизонтальна або на-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		хилена протяжна прохідна кабельна споруда. **ПУЭ, п. 2.3.3.**
Г.003.000	**гальванометр** *гальванометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* galvanometer	*[< влн. Galvani - прізвища італійського вченого Л. Гальвані + гр. metreo – вимірюю]* Електровимірювальний прилад, що характеризується високою чутливістю до струму або до напруги та використовується як нуль-індикатор, а також для вимірювання малих струмів, напруг та електричного заряду.
Г.004.000	**гамма-квант** *гамма-квант* *[гамма-кванта, ор. гамма-квантом; мн. гамма-кванти, гамма-квантів]* gamma-quantum	*[< гр. gamma - третя літера грецького алфавіту + нім. Quant < лат. quantum - скільки]* Квант електромагнітного поля, що має велику енергію (як правило більш 10^5 електрон-вольт).
Г.005.000	**гаусс (Гс)** *гаус (Гс)* *[-са, ор. -сом; мн. -си, -сів]* gauss	*[< влн. Gauss - прізвища німецького математика К.Ф. Гаусса]* Одиниця магнітної індукції в системі СГС. Гаус дорівнює магнітній індукції однорідного магнітного поля, яке на відрізок довжиною 1 см прямолінійного провідника зі струмом силою $3 \cdot 10^{10}$ $СГС_I$ діє з максимальною силою 1 дин. Співвідношення з одиницею СІ: 1 Гс = 10^{-4} Тл.
Г.006.000	**генератор** *генератор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* generator	*[< лат. generator - родоначальник]* 1. Пристрій, що перетворює один вид енергії в інший. 2. Пристрій (програма), що перетворює один вид сигналів (даних) в інший.
.001	**вентильный генератор постоянного тока** *вентильний генератор постійного струму* valve direct-current generator	Електромашинний генератор, комутувальний пристрій якого є випростувачем. **ДСТУ 2286-93m.**
.002	**высоковольтный**	Електрична машина, яка перетворює

	электрический генератор *високовольтний електричний генератор* high-voltage electric generator	механічну енергію в електричну напругою понад 1000 В. **ДСТУ 2790-94.**
.003	**генератор колебаний** *генератор коливань* oscillator	Пристрій, що виробляє змінний струм, частота якого визначається характеристиками цього пристрою. **ДСТУ 2815-94.**
.004	**генератор поперечного поля** *генератор поперечного поля* generator of a crossed field, generator of a transverse field	Колекторний генератор постійного струму з двома комплектами щіток, розташованих під кутом 90° один до одного чи з більшою кількістю комплектів щіток, розташованих під іншими кутами. **ДСТУ 2286-93.**
.005	**генератор постоянного тока с параллельным возбуждением** *генератор постійного струму з паралельним збудженням* direct-current generator with shunt excitation	Електромашинний генератор, обмотка якого під'єднана до затискачів якоря паралельно колу навантаження.
.006	**генератор постоянного тока с последовательным возбуждением** *генератор постійного струму з послідовним збудженням* direct-current generator with series excitation	Електромашинний генератор, обмотка збудження якого з'єднана послідовно з обмоткою якоря.
.007	**генератор постоянного тока со смешанным возбуждением** *генератор постійного струму з комбіно-*	Електромашинний генератор, який має дві обмотки збудження паралельну і послідовну.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ваним збудженням direct-current generator with compound excitation	
.008	**зарядный генератор** *зарядний генератор* charging generator	Генератор постійного або пульсівного електричного струму, призначений для заряджання акумулятора. **ДСТУ 2286-93m.**
.009	**магнитогидродинамический генератор (МГД-генератор)** *магнітогідродинамічний генератор (МГД-генератор)* magnetohydrodynamic generator	Джерело електричної енергії, яке безпосередньо перетворює теплову енергію в електричну шляхом взаємодії магнітного поля зі струмопровідними рідинами чи низькотемпературною плазмою. **ДСТУ 2791-94m.**
.010	**низковольтный электрический генератор** *низьковольтний електричний генератор* low-voltage electric generator	Електрична машина, яка перетворює механічну енергію в електричну напругою до 1000 В. **ДСТУ 2791-94.**
.011	**термоэлектрический генератор (ТЭГ)** *термоелектричний генератор (ТЕГ)* thermoelectric generator	Джерело електричної енергії, яке безпосередньо перетворює теплову енергію двох контактів різнорідних металів з різними температурами в електричну. **ДСТУ 2791-94m.**
.012	**электрический генератор** *електричний генератор* electric generator	*Див.* Г.006.013 електромашинний ГЕНЕРАТОР.
.013	**электромашинный генератор** *електромашинний генератор* generator	Обертова електрична машина, призначена для перетворення механічної енергії в електричну. **ДСТУ 2286-93.**
.014	**электрохимический генератор**	Два чи більше паливних елементи в комплексі з системами, що забезпе-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	електрохімічний генератор electrochemical generator	чують їх функціонування. **ДСТУ 2791-94m.**
Г.007.000	**генри (Гн)** *генрі (Гн)* *[невідм.]* henry	*[< влн. Henry - прізвища американського фізика Дж. Генрі]* Одиниця індуктивності та взаємної індуктивності в СІ. Генрі дорівнює індуктивності електричного контуру, з яким за сили незмінного струму в ньому 1 А зчеплюється магнітний потік 1 Вб.
Г.008.000	**герметичність** *герметичність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* airtightness, leakproofness, tightness, hermiticity, air-tightness, leak-proofness	*[< фр. hermetique < імені єгипетського мудреця Гермеса]* Властивість конструкції або матеріалу перешкоджати проникненню крізь них газу, рідини або пари. **ДСТУ 2758-94.**
Г.009.000	**герц (Гц)** *герц (Гц)* *[-ца, ор. -цом; мн. -ци, -ців]* hertz	*[< влн. Hertz - прізвища німецького фізика Г. Герца]* Одиниця частоти періодичного процесу (коливання) у СІ, СГС, СГСЕ, СГСМ, МКГСС. Герц дорівнює частоті періодичного процесу (коливання), за якої один цикл періодичного процесу (одне повне коливання) відбувається за 1 с.
Г.010.000	**герцметр** *герцметр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* frequency indicator	*[< влн. Hertz - прізвища німецького. фізика Г. Герца + гр. metreo - вимірюю]* *Див.* Ч.002.000 ЧАСТОТОМІР.
Г.011.000	**гидрогенератор** *гідрогенератор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* hydrogenerator	*[< гр. hydor - вода + лат. generator - родоначальник]* Синхронний генератор, який обертається гідравлічною турбіною. **ДСТУ 2286-93.**
Г.012.000	**гидрометр** *гідрометр*	*[< гр. hydor - вода + metreo - вимірюю]*

	[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів] hydrometer	*Див.* А.028.000 АРЕОМЕТР.
Г.013.000	**гидромеханизация** *гідромеханізація* *[-ії, ор. -ією]* hydromechanization	*[< гр. hydor - вода + mechane - знаряддя, пристрій]* Спосіб виконання земляних робіт з використанням води і гідравлічних механізмів для розроблення, транспортування і укладання ґрунту.
Г.014.000	**гидротехника** *гідротехніка* *[-іки, д. і м -іці]* hydraulic engineering, water engineering	*[< гр. hydor - вода + technike - вправний < techne - мистецтво, майстерність]* Галузь науки і техніки, яка займається вивченням водних ресурсів, їх використанням для різних господарських цілей, охороною вод, а також боротьбою зі шкідливою дією вод за допомогою інженерних споруд і заходів.
Г.015.000	**гидроэлектростанция (ГЭС)** *гідроелектростанція (ГЕС)* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* hydroelectric power plant	*[< гр. hydor – вода + elektron - янтар, бурштин + лат. statio - стояння, зупинка]* Електростанція, яка перетворює механічну енергію води в електричну. **ДСТУ 2275-93.**
Г.016.000	**гидроэнергетика** *гідроенергетика* hydropower engineering	Галузь енергетики, пов'язана з використанням механічної енергії водних ресурсів для вироблення електроенергії. **ДСТУ 3440-96.**
Г.017.000	**гирлянда** *гірлянда* *[-ди; мн. -ди, -д]* garland	*[італ. ghirlanda]* Смуга, стрічка, орнамент зі сплетених предметів.
.001	**гирлянда изоляторов** *гірлянда ізоляторів* insulator string	Пристрій, який складається з кількох підвісних, рухомо з'єднаних між собою ізоляторів, які зазнають дії розтягувальної сили. **ДСТУ 2648-94.**
Г.018.000	**гистерезис** *гістерезис* *[-су, ор. -сом]*	*[< гр. hysteresis - спізнювання, відставання]* Явище або властивість, що характе-

	hysteresis	ризується неоднозначною залежністю фізичної величини, яка визначає стан тіла, від фізичної величини, яка визначає зовнішні умови.
.001	**диэлектрический гистерезис** *діелектричний гістерезис* dielectric hysteresis	Гістерезис, що характеризує процеси в діелектриках, які мають різні параметри залежно від напрямку прикладеного впливу. ***Примітка.*** Спостерігається в сегнетоелектриках.
.002	**магнитный гистерезис** *магнітний гістерезис* magnetic hysteresis	Неоднозначна залежність магнітної індукції (намагніченості) магнітного матеріалу від напруженості зовнішнього періодичного знакозмінного магнітного поля. **ДСТУ 2725-94.**
.003	**магнитомеханический гистерезис** *магнітомеханічний гістерезис* magnetomechanical hysteresis	Неоднозначна залежність намагніченості магнітного матеріалу, що перебуває в постійному зовнішньому магнітному полі, від механічних напружень, що створюються зовнішніми силами під час їх квазістатичної зміни. **ДСТУ 2725-94m.**
.004	**магнитострикционный гистерезис** *магнітострикційний гістерезис* magnetostriction hysteresis	Неоднозначна залежність деформації магнітного матеріалу від напруженості знакозмінного періодичного магнітного поля . **ДСТУ 2725-94.**
Г.019.000	**глазурь** *полива* *[-ви; мн. -ви, -в]* glaze	Склоподібний шар на поверхні ізоляційної частини керамічного ізолятора. **ДСТУ 2648-94.**
.001	**полупроводящая глазурь** *напівпровідна полива* semiconducting glaze	Полива, питомий опір якої менший ніж звичайного керамічного матеріалу, або така полива, питомий опір якої, як правило, у межах 10^4-10^7 Ом. **ДСТУ 2648-94m.**
Г.020.000	**глубина** *глибина* *[-ни; мн. -ни, -н]* depth	1. Величина, що характеризує відстань від поверхні до дна або до якої-небудь точки в напрямку вниз. 2. Сила, ступінь проявлення.
.001	**глубина провала**	Величина, яка дорівнює різниці між

	напряжения *глибина провалу напруги* voltage-dip depth	номінальним або базовим значенням напруги та найменшим діючим значенням під час його провалу. **ДСТУ 3466-96m.**
Г.021.000	**головка** *головка* *[-вки, д. і м -вці; мн. -вки, -вок]* head, cap	1. Технічний пристрій для вимірювання або індикації фізичних величин. 2. Конструктивний елемент захисної арматури. 3. ***В обчислювальній техніці -*** частина периферійного пристрою, яка контактує з носієм даних або знаходиться дуже близько від нього та безпосередньо забезпечує записування, зчитування або стирання інформації чи образів.
.001	**головка изолятора** *головка ізолятора* insulator cap	Верхня частина ізолятора, на якій кріпиться електричний провід чи арматура. **ДСТУ 2648-94.**
Г.022.000	**горизонт** *горизонт* *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* horizon, level, lift	*[гр. horizon (horizontos) - розмежувальний]* 1. Лінія удаваного стикання неба із землею або водною поверхнею. 2. Шар гірських порід, для якого характерні певні ознаки. 3. Висота води в річці або водоймі. 4. Сукупність гірничих виробок, розташованих на одному рівні.
.001	**водоносный горизонт** *водоносний горизонт* water-bearing horizon, water-bearing stratum, water-bearing level, aquifer	Однорідна пластова товща гірських порід, де постійно знаходяться води. **"Водний кодекс України", ст. 1.**
Г.023.000	**градиент** *градієнт* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* gradient	*[< лат. gradiens (gradientis) - крокуючий]* Вектор, модуль якого дорівнює зміні в просторі скалярної величини за умови переміщення на одиницю довжини; спрямований у бік більш швидкої її зміни.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**градиент температуры** *градієнт температури* temperature gradient, thermal gradient	Вектор, спрямований за нормаллю до ізотермічної поверхні в напрямку збільшення температури і чисельно дорівнює частинній похідній від температури за цим напрямком.
.002	**температурный градиент воды в котле** *температурний градієнт води у котлі* water temperature gradient in a boiler	Різниця температур води на виході з опалювального водогрійного котла і вході в котел. **ДСТУ 2369-94m.**
Г.024.000	**градус (°)** *градус (°)* *[-са, ор. -сом; мн. -си, -сів]* degree	*[< лат. gradus - крок, ступінь]* 1. Позасистемна одиниця плоского кута, яка дорівнює 1/90 частині прямого кута. 2. Умовна одиниця різних величин.
.001	**градус Цельсия (°C)** *градус Цельсія (°C)* Celsius degree	Позасистемна одиниця температури за Міжнародною практичною температурною шкалою, де температура потрійної точки води дорівнює 0,01 °C, а температура її кипіння за нормального атмосферного тиску дорівнює 100 °C.
Г.025.000	**грамм-эквивалент** *грам-еквівалент* *[грам-еквівалента, ор. грам-еквівалентом]* gram-equivalent	*[фр. gramme < гр. gramma - дрібна міра ваги + лат. aequivalens (aequivalentis) - рівноцінний]* Кількість речовини, маса якої, виражена в грамах, дорівнює його хімічному еквіваленту.
Г.026.000	**граница** *межа* *[-жі, ор. -жею; мн. -жі, -ж, д. -жам]* boundary	1. Границя змінювання деякої величини. 2. Місце, де що-небудь починається або закінчується.
.001	**граница балансового раздела систем электроснабжения** *межа балансового розподілу електропостачальних систем*	Межа поділу електромережі постачальної організації та споживачів, на якій установлюють лічильники електроенергії. **ДСТУ 3465-96m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.002	**граница ответственности за качество электрической энергии** *межа відповідальності за якість електричної енергії*	Пункт контролю якості електричної енергії електропостачальної системи, в якому за її підтримання несе відповідальність електропостачальна організація. **ДСТУ 3466-96.**
Г.027.000	**граф** *граф* *[-фа, ор. -фом; мн. -фи, -фів]* graph	*[< гр. grapho - пишу]* 1. ***У математиці*** **-** скінченна множина вершин, з'єднаних ребрами. 2. Логічна схема.
.001	**граф схемы** *граф схеми* graph of a network	Узагальнене зображення схеми електричного кола, в якому вітки схеми подані відрізками, що їх називають вітками чи ребрами графа, а вузли - точками, які називають вузлами чи вершинами графа. **ДСТУ 2843-94m.**
.002	**направленный граф схемы** *направлений граф схеми* directed graph	Граф, в якому стрілками на відрізках зазначено умовно-додатні напрямки струмів чи напруг. **ДСТУ 2843-94.**
.003	**планарный граф** *планарний граф* planar graph	Граф, який може бути зображений на площині без перетину дуг (ребер). **ДСТУ 2815-94.**
.004	**сигнальный граф** *сигнальний граф* signal graph	Графічне зображення системи алгебричних рівнянь, в якому її змінні зображують вузлами, а коефіцієнти - вітками, що зв'язують вузли. На вітки наносять стрілки, що відображають зв'язки між змінними, а також значення коефіцієнтів, які в графах називають передачами. **ДСТУ 2843-94m.**
Г.028.000	**график** *графік* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]*	*[< гр. graphikos - письмовий, зображений]* Діаграма, що зображує за допомогою кривих кількісні показники розвитку,

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	graph, plot, chart, schedule	стану.
.001	**график нагрузки энергоустановки потребителя** *графік навантаження енергоустановки споживача* load curve	Крива змін у часі навантаження енергоустановки споживача. **ДСТУ 3440-96.**
Г.029.000	**грозозащита** *грозозахист* *[-ту, ор. -том]* lightning protector	*Див.* М.047.000 БЛИСКАВКОЗАХИСТ.
Г.030.000	**громоотвод** *громовідвід* *[-воду, д. -водові/-воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* lightning rod	*Див.* М.048.000 БЛИСКАВКОВІДВІД.
Г.031.000	**группа** *група* *[-пи; мн. -пи, -п]* group	*[нім. Gruppe]* Класифікаційна характеристика.
.001	**I-я группа по электробезопасности персонала** *I-а група з електробезпеки персоналу* first group on electric safety of personnel	Персонал, що не має спеціальної електротехнічної підготовки, але має елементарне уявлення про небезпеку електричного струму та про засоби безпеки під час роботи на обслуговуваній ділянці, електрообладнанні, установці. ***Примітка.*** Персонал I-ї групи повинен бути ознайомлений з правилами надання першої допомоги постраждалим від електричного струму.
.002	**II-я группа по электробезопасности персонала** *II-а група з електробезпеки персоналу* second group on electric safety of	Персонал, для якого обов'язкові: - елементарне технічне ознайомлення з електроустановками; - чітке уявлення про небезпеку електричного струму та наближення до струмопровідних частин; - знання основних засобів обережно-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	personnel	сті під час робіт в електроустановках; - практичні навички надання першої допомоги постраждалим від електричного струму.
.003	**III-я группа по электробезопасности персонала** *III-я група з електробезпеки персоналу* third group on electric safety of personnel	Персонал, для якого обов'язкові: - ознайомлення з устаткуванням та обслуговуванням електроустановок; - чітке уявлення про небезпеку під час роботи в електроустановках; - знання загальних правил техніки безпеки; - знання правил допущення до роботи в електроустановках напругою до 1000 В; - знання спеціальних правил техніки безпеки для тих видів робіт, які входять до обов'язків певної особи; - навички в здійсненні нагляду за тими, хто працює в електроустановках; - знання правил з надання першої допомоги та практичні навички в наданні першої допомоги постраждалим від електричного струму (способи штучного дихання і т.ін.).
.004	**IV-я группа по электробезопасности персонала** *IV-а група з електробезпеки персоналу* fourth group on electric safety of personnel	Персонал, для якого обов'язкові: - знання з електротехніки в обсязі програми спеціалізованого профтехучилища; - повне уявлення про небезпеку під час роботи в електроустановках; - знання правил техніки безпеки в обсязі тієї посади, яку обіймає особа; - знання устаткування на такому рівні, щоб легко розпізнавати, які саме елементи повинні бути вимкнені для проведення роботи, знаходити всі ці елементи та перевіряти виконання необхідних заходів безпеки; - навички в організації безпечного

		проведення робіт і ведення нагляду за ними; - знання правил з надання першої допомоги та навички з практичного надання першої допомоги постраждалим від електричного струму (способи штучного дихання і т.ін.); - знання схем і обладнання своєї ділянки; - здатність навчити персонал інших груп правилам техніки безпеки та наданню першої допомоги постраждалим від електричного струму.
.005	**V-я група по електробезопасности персонала** *V-а група з електробезпеки персоналу* fifth group on electric safety of personnel	Персонал, для якого обов'язкові: - знання схем та обладнання своєї ділянки; - досконале знання загальних та спеціальних правил техніки безпеки; - чітке уявлення того, чим викликана вимога того чи іншого пункту; - навички в організації безпечного виконання робіт і ведення нагляду за ними в електроустановках будь-якої напруги; - знання правил з надання першої допомоги та практичні навички надання першої допомоги постраждалому від електричного струму (способи штучного дихання і т.ін.); - здатність навчити персонал інших груп правилам техніки безпеки та наданню першої допомоги постраждалим від електричного струму.
.006	**группа по электробезопасности персонала** *група з електробезпеки персоналу* group on electric safety of personnel	Кваліфікаційна характеристика персоналу, що обслуговує електроустановки (залежно від освіти і стажу роботи), яка забезпечує електробезпеку роботи на цих електроустановках.
.007	**группа скрутки жил**	Елемент скручення жил, що склада-

	група скручення жил group of cable conductor twist	ється з двох або більше ізольованих жил (провідників). **ГОСТ 15845-80m.**
.008	**многофазная трансформаторная группа** *багатофазна трансформаторна група* multiphase transformer bank	Група однофазних трансформаторів, обмотки яких з'єднані таким чином, що в кожній з обмоток групи може бути створена система змінної напруги (струму) з кількістю фаз, що дорівнює кількості трансформаторів. **ДСТУ 3270-95m.**
.009	**трехфазная реакторная группа** *трифазна реакторна група* three-phase reactor bank	Група з трьох однотипових однофазних реакторів, призначених для ввімкнення разом у трифазну електричну мережу. **ГОСТ 18624-73.**
.010	**трехфазная трансформаторная группа** *трифазна трансформаторна група* three-phase transformer bank	Багатофазна трансформаторна група з трьох трансформаторів. **ДСТУ 3270-95m.**
Г.032.000	**ГРЩ** *ГРЩ* *[невідм.]*	*Див.* Щ.003.002 головний розподільний ЩИТ. **ПУЭ, п. 7.1.4.**
Г.033.000	**грязеемкость** *брудомісткість* *[-кості, д. і м -кості, ор. -кістю]* contaminant capacity, dirt-holding capacity, dirt capacity	
.001	**грязеемкость фильтра** *брудомісткість фільтра* dirt capacity of filter	Маса забруднювальних речовин, яку здатне затримати завантаження фільтра. **ДСТУ 2569-94.**
Г.034.000	**ГЭС** *ГЕС*	*Див.* Г.015.000 ГІДРОЕЛЕКТРОСТАНЦІЯ.

	[невідм.] hydroelectric power plant	
	Д	
Д.001.000	**давление** *тиск* *[-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* pressure	1. Фізична величина, яка характеризує напружений стан середовищ (рідинних та газоподібних), в яких у рівновазі дотичні напруження відсутні (одиниця в СІ - паскаль, Па). 2. Фізична величина, яка характеризує інтенсивність сил, що впливають на будь-яку частину поверхні тіла за напрямками, які перпендикулярні цій поверхні; виражається відношенням нормальної, рівномірно розподіленої на поверхні сили до площі цієї поверхні (одиниця в СІ - паскаль, Па).
.001	**пробное давление котла** *пробний тиск котла* trial pressure of a boiler	Надлишковий тиск, за якого повинно виконуватись гідравлічне випробування котла або його елементів на міцність та герметичність. **ДНАОП 0.00-1.08-94.**
.002	**рабочее давление котла** *робочий тиск котла* working pressure of a boiler	Максимальний надлишковий тиск за котлом за нормальних умов експлуатації. **ДНАОП 0.00-1.08-94.**
.003	**разрешенное давление котла** *дозволений тиск котла* allowed pressure of a boiler	Максимально допустимий надлишковий тиск котла (елемента), установлений за результатами технічного огляду або контрольного розрахунку на міцність. **ДНАОП 0.00-1.08-94.**
Д.002.000	**датчик** *давач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* sensor, detector,	Вимірювальний перетворювач, який першим взаємодіє з об'єктом вимірювання. **ДСТУ 2681-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	sensing element	
.001	**электрический датчик** *електричний давач* electric sensor	Електричний перетворювач сигналів певної природи на електричний сигнал. **ДСТУ 2815-94.**
Д.003.000	**двигатель** *двигун* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* engine	Машина, що перетворює який-небудь вид енергії в механічну роботу.
.001	**асинхронный глубокопазный двигатель** *асинхронний глибокопазний двигун* deep bar motor	Асинхронний двигун з короткозамкненим ротором і збільшеною висотою стрижнів білчиної клітки. **ДСТУ 2286-93.**
.002	**асинхронный двигатель** *асинхронний двигун* asynchronous motor, induction motor	Асинхронна електрична машина змінного струму, яка перетворює електричну енергію в механічну.
.003	**асинхронный двигатель с массивным ротором** *асинхронний двигун з масивним ротором* unlaminated-rotor induction motor	Асинхронний двигун, ротор якого виконаний суцільним із електропровідного магнітом'якого або немагнітного матеріалу. **ДСТУ 2286-93m.**
.004	**асинхронный двигатель с полым ротором** *асинхронний двигун з порожнистим ротором* drag-cup induction motor	Асинхронний двигун, ротор якого виконаний у вигляді порожнистого циліндра із електропровідного немагнітного матеріалу. **ДСТУ 2286-93m.**
.005	**двигатель с конденсаторным пуском** *двигун з конденсаторним пуском* capacitor start motor	Двигун з розщепленою фазою, в якого коло допоміжної обмотки з конденсатором вмикається тільки на час пуску. **ДСТУ 2286-93m.**
.006	**двигатель с расщеп-**	Однофазний асинхронний двигун,

	ленной фазой *двигун з розщепленою фазою* split-phase motor	який має на статорі допоміжну первинну обмотку, зміщену відносно основної, і короткозамкнений ротор. **ДСТУ 2286-93.**
.007	**двигатель с экранированными полюсами** *двигун з екранованими полюсами* shaded pole motor, shielded pole motor	Двигун із розщепленою фазою, допоміжна обмотка якого короткозамкнена. **ДСТУ 2286-93m.**
.008	**двигатель с электромагнитной редукцией** *двигун з електромагнітною редукцією* electromagnetic reduction motor	Реактивний синхронний двигун з рівномірно розподіленими відкритими пазами на статорі і роторі, в якого частота обертання ротора залежить від різниці кількості пазів статора і ротора. **ДСТУ 2286-93m.**
.009	**конденсаторный асинхронный двигатель** *конденсаторний асинхронний двигун* capacitor motor	Двигун із розщепленою фазою, у коло допоміжної обмотки якого постійно ввімкнено конденсатор. **ДСТУ 2286-93m.**
.010	**конденсаторный двигатель** *конденсаторний двигун* capacitor motor	*Див.* Д.003.009 конденсаторний асинхронний ДВИГУН. **ДСТУ 2286-93.**
.011	**многоскоростной асинхронный двигатель** *багатошвидкісний асинхронний двигун* multispeed induction motor	Асинхронний двигун з короткозамкненим ротором, який має одну або кілька первинних обмоток з різною кількістю пар полюсів чи одну спеціальну обмотку, перемикання якої дозволяє змінити кількість пар полюсів. **ДСТУ 2286-93.**
.012	**однофазный асинхронный двигатель с пусковым сопротивлением** *однофазний асинх-*	Двигун із розщепленою фазою, коло допоміжної обмотки якого відрізняється підвищеним активним опором. **ДСТУ 2286-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ронний двигун з пусковим опором resistance-start split phase motor	
.013	**реактивный синхронный двигатель** *реактивний синхронний двигун* reluctance motor	Синхронний двигун, який не має обмоток збудження або постійних магнітів і обертальний момент якого зумовлений нерівністю магнітних провідностей уздовж поперечної і поздовжньої осей ротора. **ДСТУ 2286-93m.**
.014	**синхронный двигатель** *синхронний двигун* synchronous motor	Синхронна електрична машина змінного струму, яка перетворює електричну енергію в механічну.
.015	**электрический двигатель** *електричний двигун* electric motor	*Див.* Э.014.003 обертовий ЕЛЕКТРОДВИГУН. **ДСТУ 2286-93.**
Д.004.000	**двигатель-генератор** *двигун-генератор [двигуна-генератора, ор. двигуном-генератором; мн. двигуни-генератори, двигунів-генераторів]* motor generator, motor-generator	*[< укр. двигун + лат. generator - родоначальник]* Агрегат, який складається з одного чи кількох двигунів, механічно з'єднаних з одним чи кількома генераторами. **ДСТУ 2790-94.**
Д.005.000	**двухполюсник** *двополюсник [-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* one-port network, two-terminal device, two-terminal network, two-terminal circuit element	*[< укр. дво + лат. polus < гр. polos, букв. - вісь]* Частина електричного кола з двома затискачами, що називаються полюсами. **ДСТУ 2815-94.**
.001	**линейный двухполюсник** *лінійний двополюсник* linear two-terminal	Двополюсник, в якому струм і напруга зв'язані лінійним рівнянням. **ДСТУ 2815-94m.**

	circuit element	
Д.006.000	**деаэрация** *деаерація* *[-ії, ор. -ією]* deaeration	*[< лат. de...- виділення, усунення + гр. aer - повітря]* 1. Процес видалення з рідини розчинених у ній газів. 2. ***У корозії -*** видалення з корозійного середовища кисню повітря. **ГОСТ 5272-68m.**
.001	**деаэрация воды** *деаерація води* water deaeration	Процес видалення з води розчинених у ній газів.
Д.007.000	**дебит** *дебіт* *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* output, flow rate	*[< фр. debit - збут, витрачання]* Кількість води, нафти, газу, що дається джерелом, колодязем, буровою свердловиною та т.ін. за одиницю часу; звичайно вимірюється в літрах, кубічних метрах або тоннах за секунду, хвилину, годину, добу.
.001	**дебит водной скважины** *дебіт водної свердловини* output of well, well production, rating of well	Об'єм води, що видається свердловиною за одиницю часу.
Д.008.000	**дегазация** *дегазація* *[-ії, ор. -ією]* degassing	*[< лат. de... - виділення, усунення + голл. gaz < гр. haos - безформний стан]* 1. Видалення або знешкодження (знищення, нейтралізація) шкідливих газів, отруйних речовин. 2. Видалення з рідин розчинених у них газів.
.001	**дегазация воды** *дегазація води* degassing of water	Видалення з води розчинених газів. **ДСТУ 2569-94.**
Д.009.000	**дезактивация** *дезактивація* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* decontamination	*[< фр. des... - від..., роз... + лат. activus - діяльний]* Усунення або зменшення радіоактивного забруднення з використанням різних засобів. **ГОСТ 20286-74.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**дезактивация воды** *дезактивація води* water decontamination	Усунення або зменшення радіоактивного забруднення води шляхом її спеціального оброблення.
Д.010.000	**дезинфекция** *дезінфекція* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* disinfection	*[< фр. des... - від..., роз... + лат. infectio < infecto - отруюю]* Умертвіння патогенних мікроорганізмів. **ГОСТ 20509-75.**
Д.011.000	**декремент** *декремент* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* decrement	*[< лат. decrementum - зменшення]* Від'ємне приростання величини, на яку автоматично зменшується за певних умов інша величина.
.001	**логарифмический декремент колебания тока** *логарифмічний декремент коливання струму* logarithmic decrement of current fluctuation	Характеристика загасання коливальної складової вільного струму, яку визначають як натуральний логарифм відношення двох сусідніх максимальних значень струму одного знака. **ДСТУ 2843-94m.**
Д.012.000	**делитель** *подільник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* divider	Пристрій або блок пристрою, що видає сигнал, значення якого являє собою частку від ділення двох чисел, відповідних значенням сигналів на його вході.
.001	**делитель напряжения** *подільник напруги* voltage divider	Електротехнічний пристрій для поділу постійної або змінної електричної напруги на частини. ***Примітка.*** Для низьких напруг як подільник звичайно застосовують потенціометри, виготовлені з матеріалу з активним електричним опором. У разі змінного струму використовують також реактивні (ємнісні та індуктивні) подільники. Для високих напруг застосовують ємнісні подільники (у разі змінного струму) та активні подільники (у разі постійного струму).
.002	**делитель частоты** *подільник частоти* frequency divider	Електронний пристрій для отримання коливань, частота яких у ціле число разів менше частоти початкових коливань. ***Примітка.*** Розрізняють подільники частоти гармонічних (синусоїдних) коливань і

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		релаксаційних коливань. Застосовується у вимірювальних приладах та ін.
Д.013.000	**демонтаж** *демонтаж* *[-жу, ор. -жем, м. -жі; мн. -жі, -жів]* dismantling, teardown	*[фр. demontage < demonter – розбирати]* Знімання виробу чи його частини з місця установлення. **ДСТУ 2390-94.**
Д.014.000	**деполяризация** *деполяризація* *[-ії, ор. -ією]* depolarization	*[< лат. de... - зворотна дія + фр. polarisation < гр. polos - вісь, полюс]* 1. Процес усунення залишкової поляризації діелектрику. **ГОСТ 21515-76.** 2. Зменшення поляризації електрода. **ГОСТ 5272-68.**
Д.015.000	**дерево** *дерево* *[-ва; мн. -ва, -в]* tree	1. Граф, що має ієрархічну структуру. 2. ***У системах оброблення інформації -*** структура даних, що має ієрархічну організацію. **ДСТУ 2228-93.**
.001	**дерево графа схемы** *дерево графа схеми* network graph tree	Будь-яка сукупність віток графа, які з'єднують усі вузли графа без утворення контурів. **ДСТУ 2843-94.**
Д.016.000	**десорбция** *десорбція* *[-ії, ор. -ією]* desorption	*[< лат. de... - зворотна дія + sorbeo - поглинаю]* Явище, за якого сорбовані речовини переходять у розчин або в газову фазу. ***Примітка.*** Десорбція - це явище, зворотне сорбції.
Д.017.000	**джоуль (Дж)** *джоуль (Дж)* *[-ля, ор. -лем; мн. -лі, -лів]* joule	*[< влн. Joule - прізвища англійського фізика Дж. Джоуля]* Одиниця роботи, усіх видів енергії та кількості теплоти в СІ. Джоуль дорівнює: а) роботі, яку виконує сила 1 Н, переміщуючи тіло на відстань 1 м у напрямку дії сили; б) кількості теплоти (енергії), еквівалентній роботі 1 Дж.
.001	**джоуль на квадратный метр (Дж/м^2)** *джоуль на квадрат-*	1. Одиниця ударної в'язкості в СІ. Джоуль на квадратний метр дорівнює ударній в'язкості, за якої для

	ний метр (Дж/м^2) joule per square meter	ударного зламу зразка, що має площу поперечного перерізу в місці зламу 1 м^2, необхідно виконати роботу 1 Дж. 2. Одиниця поверхневої енергії рідини в СІ. Джоуль на квадратний метр дорівнює поверхневій енергії рідини, для утворення 1 м^2 поверхні якої виконується робота 1 Дж. 3. Одиниця енергетичної експозиції (променевої експозиції), енергетичної кількості освітлення в СІ. Джоуль на квадратний метр дорівнює енергетичній експозиції, за якої на поверхню площиною 1 м^2 падає випромінювання з енергією 1 Дж. 4. Одиниця спектральної густини поверхневої густини потоку випромінювання (променистого потоку), енергетичної світності (випромінюваності) та освітленості (опроміненості) за частотою в СІ. Джоуль на квадратний метр дорівнює спектральній густині за частотою поверхневої густини потоку випромінювання (енергетичної світності, освітленості), за якою на діапазон частот у 1 Гц припадає поверхнева густина потоку випромінювання (енергетичної світності, освітленості) 1 Вт/м^2.
.002	**джоуль на кілограмм (Дж/кг)** *джоуль на кілограм (Дж/кг)* joule per kilogram	1. Одиниця питомої кількості теплоти в СІ. Джоуль на кілограм дорівнює питомій кількості теплоти системи, в якій тілу (речовині), маса якого 1 кг, надається або забирається від нього кількість теплоти 1 Дж. 2. Одиниця питомої кількості теплоти фазового перетворювання та хімічної реакції в СІ. Джоуль на кілограм дорівнює питомій кількості теплоти хімічної реакції термодинамічної системи, в якій виділяється або поглина-

		ється кількість теплоти 1 Дж, а маса системи - 1 кг. 3. Одиниця питомої масової теплоти згоряння в СІ. Джоуль на кілограм дорівнює питомій масовій теплоті згоряння палива, у разі повного згоряння 1 кг якого виділяється кількість теплоти 1 Дж.
.003	**джоуль на кілограмм-кельвин (Дж/(кг•К))** *джоуль на кілограм-кельвін (Дж/(кг•К))* joule per kilogram-Kelvin	1. Одиниця питомої теплоємності в СІ. Джоуль на кілограм-кельвін дорівнює питомій теплоємності речовини, маса 1 кг якої має теплоємність 1 Дж/К. 2. Одиниця питомої ентропії в СІ. Джоуль на кілограм-кельвін дорівнює зміні питомій ентропії речовини, в якій для маси 1 кг зміна ентропії становить 1 Дж/К.
Д.018.000	**диамагнетик** *діамагнетик* *[-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* diamagnetic	*[< гр. dia - через + magnetis - магніт]* Речовина, елементарні структурні складові якої (молекули, атоми, іони або колективізовані електрони) не мають власного магнітного моменту . ***Примітка.*** У зовнішньому постійному магнітному полі така речовина намагнічується переважно в напрямку, протилежному напрямку поля, внаслідок чого її магнітна сприйнятливість від'ємна. **ДСТУ 2725-94m.**
Д.019.000	**диапазон** *діапазон* *[-ну, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* range	*[< гр. diapason (chordon) - через усі (струни)]* Різниця між найбільшим та найменшим значеннями, яких може набувати дана величина або функція.
.001	**диапазон регулирования трансформатора** *діапазон регулювання трансформатора* tapping range of a transformer	Діапазон зміни коефіцієнта відгалуження, вираженого у відсотках. ***Примітка.*** Якщо цей коефіцієнт змінюється від 100+а до 100-в, діапазон регулювання позначається: +а%, -в% чи а%, якщо а=в. **ДСТУ 3270-95m.**
.002	**диапазон уставки**	Область значень уставки комутацій-

	коммутационного аппарата *діапазон уставки комутаційного апарата* setting range of a switching device	ного апарата, на які він може бути відрегульований. **ДСТУ 2848-94.**
.003	**номинальный диапазон влияющей величины электрического реле** *номінальний діапазон впливної величини електричного реле* nominal range of an influencing quantity	Діапазон значень впливної величини, у межах якого електричне реле в заданих умовах задовольняє заданим вимогам. ***Примітка.*** Заданими вимогами є, наприклад, спрацьовування, повернення, похибка, додаткова похибка. **ДСТУ 2936-94m.**
.004	**рабочий диапазон входной воздействующей величины электрического реле** *робочий діапазон вхідної діючої величини електричного реле* operative range of an energizing quantity	Діапазон значень вхідної діючої величини електричного реле, у границях якої в заданих умовах електричне реле функціонує згідно з заданими вимогами. **ДСТУ 2936-94m.**
Д.020.000	**дилатометр** *дилатометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* dilatometer	*[< лат. dilato - розширюю + гр. metreo - вимірюю]* Прилад для вимірювання параметрів теплового розширення, зокрема зміни геометричних розмірів тіла внаслідок впливу на нього теплоти.
Д.021.000	**диод** *діод* *[-да, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* diode	*[< гр. di(s)... - двічі + (електр)од < гр. elektron - янтар + hodos - дорога, шлях]* *Див.* В.014.003 електричний ВЕНТИЛЬ.
.001	**идеальный диод** *ідеальний діод* ideal diode	Ідеальний двополюсник, активний електричний опір якого дорівнює нулю для прямого напряму струму та нескінченності для зворотного. **ДСТУ 2815-94m.**
.002	**полупроводниковый диод**	Прилад, який являє собою контактне з'єднання двох напівпровідників,

	напівпровідниковий діод semiconductor diode	один з яких має електронну провідність, а інший - діркову.
Д.022.000	**диполь** *диполь* *[-ля, ор. -лем; мн. -лі, -лів]* dipole	*[< гр. di(s) - двічі + polos - полюс]* Двополюсник.
.001	**магнитный диполь** *магнітний диполь* magnetic dipole	Елементарний об'єкт, який створює на великих, порівняно з його розмірами, відстанях магнітне поле, ідентичне магнітному полю елементарного електричного струму. **ДСТУ 2843-94.**
.002	**электрический диполь** *електричний диполь* electrical dipole, electric dipole	Система двох протилежно заряджених частинок з однаковими зарядами, які перебувають одна від другої на дуже малій відстані порівняно з відстанню до спостерігача. **ДСТУ 2843-94.**
Д.023.000	**дисперсность** *дисперсність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* dispersion ability, dispersibility	*[< лат. dispersus - розсіяний, розсипаний]* Характеристика розмірів частинок у дисперсних системах.
Д.024.000	**дифманометр** *дифманометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* differential manometer, differential pressure gage	*[< лат. differentia - різниця, відмінність + гр. manos - нещільний, рідкий + metreo - вимірюю]* *Див.* М.011.001 диференційний МАНОМЕТР.
Д.025.000	**диэлектрик** *діелектрик* *[-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* dielectric, insulator	*[англ. dielectrics < гр. dia - через + англ. electric - електричний]* Речовина, що погано проводить електричний струм і питомий опір якої становить 10^8 - 10^{17} Ом•см. **ДСТУ 2843-94.**
.001	**активный диэлект-**	Діелектрик, здатний генерувати або

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	рик *активний діелектрик* active dielectric	підсилювати електричні сигнали в електричному колі. **ГОСТ 21515-76.**
.002	**газообразный диэлектрик** *газоподібний діелектрик* gaseous dielectric	Речовина, яка в газоподібному стані практично не проводить електричний струм.
.003	**жидкий диэлектрик** *рідинний діелектрик* liquid dielectric	Рідина, яка практично не проводить електричний струм. ***Примітка.*** До цих речовин належать мінеральні масла, синтетичні рідини, смоли, лаки.
.004	**неполярный диэлектрик** *неполярний діелектрик* non-polar dielectric	Діелектрик, який не містить електричні диполі, здатні до переорієнтації в зовнішньому електричному полі. **ГОСТ 21515-76.**
.005	**полярный диэлектрик** *полярний діелектрик* polar dielectric	Діелектрик, який містить електричні диполі, здатні до переорієнтації в зовнішньому електричному полі. **ГОСТ 21515-76.**
.006	**рабочий диэлектрик конденсатора** *робочий діелектрик конденсатора* operating dielectric of a capacitor	Частина конструкції конденсатора з ізоляційного матеріалу, що знаходиться між електродами протилежної полярності. **ДСТУ 2291-93.**
Д.026.000	**длина** *довжина* *[-ни; мн. -ни, -н]* length	Одна з основних фізичних величин, яка визначає найкоротшу відстань між двома точками на площині або в просторі (одиниця в СІ - метр, м).
.001	**длина пути утечки изолятора** *довжина шляху витікання ізолятора* creepage distance	Найкоротша відстань чи сума найкоротших відстаней уздовж контуру зовнішньої ізоляційної поверхні між частинами, які мають різні електричні потенціали. ***Примітка.*** Якщо на частину ізоляційної поверхні наносять напівпровідну поливу, то цю частину слід розглядати як ефективну ізоляційну поверхню, а найкоротшу відстань до поверхні цих частин включати до довжини шляху витікання. **ДСТУ 2648-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Д.027.000	**добротность** *добротність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* quality factor, Q factor	Коефіцієнт якості, який визначають як відношення абсолютного значення реактивної потужності до активної потужності. **ДСТУ 2815-94.**
.001	**добротность конденсатора** *добротність конденсатора* quality factor of a capacitor	Відношення реактивної потужності конденсатора до його активної потужності під час синусоїдної напруги певної частоти. **ДСТУ 2291-93.**
.002	**добротность магнитного усилителя** *добротність магнітного підсилювача* figure of merit, quality factor of a trasductor	Відношення коефіцієнта підсилення потужності магнітного підсилювача до часової сталої кола керування магнітного підсилювача. **ДСТУ 2712-94m.**
.003	**добротность реактора** *добротність реактора* quality factor of a reactor	Величина, що визначається відношенням індуктивного опору реактора до активного. **ГОСТ 18624-73.**
.004	**магнитная добротность** *магнітна добротність* magnetic quality factor	Величина, обернена тангенсу кута магнітних втрат. **ДСТУ 2725-94m.**
Д.028.000	**дождеприемник** *дощоприймач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* gully, storm-water inlet, street inlet	Споруда на каналізаційній мережі, призначена для приймання і відведення дощових вод. **ДСТУ 2569-94.**
Д.029.000	**доза** *доза* *[-зи; мн. -зи, -з]* dose	*[гр. dosis - частина, порція]* 1. Кількість речовини, введеної в організм, чи тієї, що потрапила в нього. **ДСТУ 3038-95m.** 2. Вміст речовини в будь-якій споруді, посудині, середовищі.
.001	**доза активного ила**	Вміст активного мулу в аеротенку.

	доза активного мулу dose of activated sludge	**ДСТУ 2569-94.**
Д.030.000	**домен** *домен* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* domain	*[фр. domaine < лат. dominium – володіння]* 1. Зона у феро-, антиферо- або феримагнетику, яка має просторово однорідне впорядкування магнітних моментів носіїв магнетизму речовини (атомів, іонів або колективізованих електронів). **ДСТУ 2725-94.** 2. ***У системах оброблення інформації -*** множина всіх можливих значень деякого атрибута.
Д.031.000	**дребезг** *деренчання* *[-ння; мн. -ння, -нь]* bounce, trembling	Уривчасті дрижачі звуки.
.001	**дребезг контакта электрической цепи** *деренчання контакту електричного кола* trembling of an electrical circuit contact	Процес багаторазового самочинного розмикання і замикання контакту електричного кола з причин, не передбачених заданою дією пристрою. **ДСТУ 2290-93m.**
Д.032.000	**дренаж** *дренаж* *[-жа, ор. -жем, м. -жі; мн. -жі, -жів]* drainage	*[фр. drainage < англ. drainage < drain - відкачувати, відводити]* Збирання та відведення води, осушення за допомогою системи труб, траншей або інших пристроїв, а також відповідні пристрої та споруди.
.001	**дренаж фильтра для очистки воды** *дренаж фільтра для очищення води* drainage of the filter for water purification	Пристрій для рівномірного розподілення промивної води та повітря на площі фільтра, збирання та відведення фільтрованої води. **ДСТУ 2569-94m.**
Д.033.000	**дроссель** *дросель* *[-ля, ор. -лем; мн. -лі, -лів]*	*[нім. Drossel < drosseln - душити, скорочувати]* Котушка індуктивності, яку вмикають в електричну мережу для усунення (заглушення) змінної складової час-

	choke, inductor	тини струму, розділення або обмеження електричних сигналів різної частоти.
.001	**сглаживающий дроссель** *згладжувальний дросель* smoothing inductor	Котушка індуктивності, призначена для обмеження постійної складової пульсівного струму. **ДСТУ 2815-94m.**
Д.034.000	**дуга** *дуга* *[дуги, д. і м дузі; мн. дуги, дуг]* arc	Частина кола або іншої кривої.
.001	**электрическая дуга** *електрична дуга* electric arc, voltaic arc	Електричний розряд у газі, який характеризується великою густиною струму за відносно низької напруги.
Д.035.000	**дырка** *дірка* *[-рки, д. і м -рці; мн. -рки, -рок]* hole	Не зайнятий електроном енергетичний стан у валентній зоні напівпровідника.
Д.036.000	**ДЭС** *ДЕС* *[невідм.]*	*Див.* Э.033.004 дизельна ЕЛЕКТРОСТАНЦІЯ.
	Е	
Е.001.000	**евтрофирование** *евтрофування* *[-ння]* eutrophication	*[< гр. eu - добре + trophe - харчування]* Збагачення поживними речовинами.
.001	**евтрофирование вод** *евтрофування вод* eutrophication of waters	Підвищення біологічної продуктивності водних об'єктів унаслідок накопичення у воді біогенних елементів під дією антропогенних чи природних факторів. **ДСТУ 3041-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

E.002.000	**емкость** *ємність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* capacity, capacitance	1. ***У фізиці (електротехніці, електроніці) -*** величина, що характеризує накопичення заряду. 2. ***В обчислювальній техніці та зв'язку -*** характеристика запам'ятовувального пристрою, носія даних, каналу зв'язку тощо. 3. ***У хімії -*** характеристика здатності речовини, елемента, системи вміщувати ту чи іншу кількість чого-небудь.
	місткість *[-кості, д. і м -кості, ор. -кістю; мн. -кості, -костей]* intensity, capacity, vessel	1. Техніко-економічний показник, що характеризує ефективність споживання ресурсів. 2. Математичне поняття. 3. Умістилище, посудина тощо.
.001	**емкость конденсатора** *ємність конденсатора* capacitance of a capacitor, capacity of a capacitor	Електрична ємність між електродами конденсатора, тобто частка від ділення заряду конденсатора на напругу на ньому. **ДСТУ 2843-94.**
.002	**номинальная емкость конденсатора** *номінальна ємність конденсатора* rated capacitance of a capacitor	Ємність, значення якої позначено на конденсаторі чи наведено в нормативно-технічній документації і є початковим для відліку допустимих відхилень. ***Примітка.*** Для змінних і підстроювальних конденсаторів зазначають номінальну мінімальну та номінальну максимальну ємність. **ДСТУ 2291-93m.**
.003	**номинальная емкость химического источника тока** *номінальна ємність хімічного джерела струму* rated capacity of a chem-cal current supply	Ємність, на яку розраховано хімічне джерело струму, зазначувана виготовлювачем. **ДСТУ 2310-93.**
.004	**эквивалентная ем-**	Загальна ємність декількох конден-

	кость конденсаторов *еквівалентна ємність конденсаторів* equivalent capacitance of capacitors	саторів, з'єднаних різними способами.
.005	**электрическая емкость** *електрична ємність* electric capacity	1. Властивість системи, елементів накопичувати й зберігати електричний заряд. 2. Фізична величина, що характеризує цю властивість (одиниця в СІ - фарад, Ф).
.006	**электрическая емкость между двумя проводниками** *електрична ємність між двома провідниками* electrical capacity between two conductors	Скалярна величина, яка дорівнює абсолютному значенню відношення електричного заряду одного із двох провідників до різниці електричних потенціалів між ними, за умови, що ці провідники мають однакові за значенням, але протилежні за знаками заряди, та що всі інші провідники нескінченно віддалені від них. **ДСТУ 2843-94.**
.007	**электрическая емкость проводника** *електрична ємність провідника* conductor electric capacity	Міра здатності провідника накопичувати електричний заряд, яка є скалярною величиною і визначається як відношення заряду провідника до його потенціалу за умови, що всі інші провідники нескінченно віддалені, а потенціал нескінченно віддаленої точки дорівнює нулю. **ДСТУ 2843-94m.**
	Ж	
Ж.001.000	**железо** *залізо* *[-за]* iron Fe	1. Хімічний елемент з порядковим номером 26. 2. Проста речовина, сріблясто-сірий метал; застосовується як основа найголовніших конструкційних матеріалів (чавуну та сталі), як компонент спеціальних сплавів, як каталізатор і т.ін.
.001	**техническое железо**	Залізо з вмістом вуглецю до 0,04 %,

	технічне залізо iron	яке має високу індукцію насичення, високу магнітну проникність, низьку коерцитивну силу. ***Примітка.*** Використовується для магнітопроводів, що працюють у постійних магнітних полях.
Ж.002.000	**жесткость** *жорсткість* *[-кості, д. і м -кості, ор. -кістю]* rigidity	Здатність тіла або конструкції чинити опір деформуванню.
	твердість *[-дості, д. і м -дості, ор. -дістю; мн. -дості, -достей]* hardness	***У хімії -*** характеристика концентрації певних домішок у розчині.
.001	**жесткость воды** *твердість води* water hardness, hardness of water	Властивість води, зумовлена присутністю в ній іонів кальцію та магнію. **ГОСТ 27065-86.** ***Примітка.*** Вимірюється в мг-екв/кг і мкг-екв/кг.
.002	**жесткость механической характеристики электропривода** *жорсткість механічної характеристики електропривода*	Відношення різниці електромагнітних моментів, що розвиває електродвигун, до відповідної різниці швидкостей електропривода до та після прикладання статичного навантаження. **ДСТУ 2313-93m.**
Ж.003.000	**живучесть** *живучість* *[-чості, д. і м -чості, ор. -чістю]* survivability, viability	Властивість об'єкта зберігати обмежену працездатність в умовах зовнішніх впливів, що призводять до відмов його складових частин. ***Примітка.*** Живучість характеризує властивість об'єкта протистояти розвитку критичних відмов за будь-яких умов експлуатації, включаючи й ті, що не передбачені документацією. **ДСТУ 2860-94m.**
.001	**живучесть энергосистемы** *живучість енергосистеми*	Здатність енергосистеми протистояти ланцюжковому розвиткові аварійних режимів. **ДСТУ 3440-96.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	power network survivability, power system survivability	
Ж.004.000	**жидкость** *рідина* *[-ни; мн. -ни, -н]* liquid	Агрегатний стан речовини, що поєднує в собі під час зовнішніх механічних впливів риси твердого стану (практичну нестисливість) та газоподібного стану (змінюваність форми).
.001	**горючая жидкость** *горюча рідина* combustible liquid	Рідина, що здатна самостійно горіти після віддалення джерела запалювання та має температуру спалаху більше 61 °С у закритому тиглі або 66 °С у відкритому тиглі. **ГОСТ 12.1.044-89m.** ***Примітка.*** Правила зберігання горючих рідин визначені Додатком 4 до "Правил пожежної безпеки в Україні".
.002	**легковоспламеняющаяся жидкость (ЛВЖ)** *легкозаймиста рідина (ЛЗР)* inflammable liquid	Рідина, що здатна самостійно горіти після віддалення джерела запалювання та має температуру спалаху не більше 61 °С у закритому тиглі або 66 °С у відкритому тиглі; легкозаймисті рідини з температурою спалаху не більше 28 °С відносяться до особливо небезпечних. **ГОСТ 12.1.044-89m.** ***Примітка 1.*** Правила зберігання легкозаймистих рідин визначені Додатком 4 до "Правил пожежної безпеки в Україні". ***Примітка 2.*** Легкозаймисті рідини відносяться до категорії небезпечних речовин і сумішей, визначають небезпечний вид діяльності людини за граничної кількості 50000 тонн. **"Конвенция о трансграничном воздействии промышленных аварий", додаток I.**
Ж.005.000	**жила** *жила* *[-ли; мн. -ли, -л]* cable cord	Провід у складі кабелю.
.001	**вспомогательная жила** *допоміжна жила* auxiliary conductor	Ізольована жила, яка виконує функції, відмінні від функцій основних жил. **ГОСТ 15845-80.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.002	**герметизированная жила** *герметизована жила* sealed conductor	Струмопровідна жила, проміжки між дротами якої заповнені герметизувальною сумішшю. **ГОСТ 15845-80.**
.003	**жила заземления** *жила заземлення* grounding cable	Допоміжна жила, призначена для з'єднання металевих частин електричного пристрою, які не перебувають під робочою напругою, з контуром захисного заземлення. **ГОСТ 15845-80.**
.004	**изолированная жила** *ізольована жила* insulated conductor	Струмопровідна жила, покрита ізоляцією. **ГОСТ 15845-80.**
.005	**контрольная жила** *контрольна жила* pilot wire	Допоміжна жила, яка служить для контролю й сигналізації та входить до складу струмопровідних жил силового кабелю. **ГОСТ 15845-80.**
.006	**многопроволочная жила** *багатодротова жила* stranded conductor	Струмопровідна жила, яка складається з двох та більше скручених дротів або стренг. **ГОСТ 15845-80.**
.007	**нулевая жила** *нульова жила* base conductor, neutral conductor	Основна жила, призначена для приєднання до заземленої або незаземленої нейтралі джерела струму. **ГОСТ 15845-80.**
.008	**основная жила** *основна жила* main cable conductor	Ізольована жила, призначена для виконання основної функції кабельного виробу. **ГОСТ 15845-80.**
.009	**расщепленная жила** *розщеплена жила* split conductor	Струмопровідна жила, переріз якої поділений ізоляцією на декілька частин, які знаходяться під одним потенціалом. **ГОСТ 15845-80.**
.010	**сверхпроводящая жила** *надпровідна жила* superconducting conductor	Струмопровідна жила, виконана з надпровідникового матеріалу. **ГОСТ 15845-80.**
.011	**сплошная жила** *суцільна жила* solid conductor	Струмопровідна жила, яка складається з одного дроту. ***Примітка.*** Суцільна жила може бути круглого або іншого спеціального перері-

		зу. **IEC 50(461):1984.**
.012	**токопроводящая жила** *струмопровідна жила* current installing conductor	Елемент кабельного виробу, призначений для проходження електричного струму. **ГОСТ 15845-80.**
.013	**уплотненная жила** *ущільнена жила*	Багатодротова жила, обтиснена для зменшення її розмірів та проміжків між дротами. **ГОСТ 15845-80.**
.014	**экранированная жила** *екранована жила* shielded conductor	Ізольована жила, поверх якої є екран. **ГОСТ 15845-80.**
	З	
3.001.000	**забор** *забирання* *[-ння; мн. -ння, -нь]* intake	Дія.
	забір *[-бору, д. -борові/-бору, ор. -бором, м. -борі; мн. -бори, -борів]* intake	Результат дії.
.001	**забор воды** *забирання води* diversion, diversion capacity, diversion flow, drawoff, waters	Забирання води з водойми, водотоку або підземного джерела води. **ДСТУ 2569-94m.**
	забір води diversion flow, drawoff, water withdrawal	Вода, забрана з водойми, водотоку або підземного джерела води.
3.002.000	**загрузка** *завантаження* *[-ння]* loading	*[< укр. за... + фр. advantage - перевага < лат. abante - попереду]* 1. Дія з наповнення чого-небудь. 2. Результат дії, тобто те, чим наповнено що-небудь. 3. Дія з забезпечення роботою в на-

		лежному обсязі. 4. Обсяг виконуваної роботи.
.001	**загрузка фильтра** *завантаження фільтра* filter beds, filter media	Підтримувальні шари та матеріали у фільтрі для очищення води і водопідготовки. **ДСТУ 2569-94m.**
3.003.000	**загрязнение** *забруднення [-ння]* pollution, contamination	1. Змінення складу навколишнього середовища (атмосфери, води), зумовлене наявністю в ньому шкідливих домішок, мікроорганізмів. 2. Наявність твердих, рідинних і газоподібних частинок, а також мікроорганізмів, що є причиною дефектів у технологічному процесі. **ДСТУ 2357-94m.** 3. Фактор, який викликає небажані спотворення екологічної системи. ***Примітка.*** Основними об'єктами, що піддаються забрудненню, є повітря, вода та ґрунт.
.001	**вторичное загрязнение воды** *вторинне забруднення води* secondary water pollution	Хімічне забруднення водного об'єкта, що виникає внаслідок хімічних перетворень раніше внесених речовин, масового розвитку організмів чи розкладу мертвої біологічної маси, а також унаслідок оборотності процесів виведення забруднювальних речовин. **ДСТУ 3041-95m.**
.002	**загрязнение вод** *забруднення вод* waters pollution	Надходження до водного об'єкта фізичних, хімічних чи біологічних речовин чи енергії, що спричиняє погіршення якості води. **ДСТУ 3041-95m.**
.003	**микробное загрязнение вод** *мікробне забруднення вод* bacterial pollution of waters	Забруднення вод унаслідок надходження патогенних та визначених санітарними показниками мікроорганізмів. **ГОСТ 17.1.1.01-77m.**
.004	**тепловое загрязнение вод** *теплове забруднення*	Забруднення вод унаслідок надходження тепла. **ГОСТ 17.1.1.01-77.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	вод thermal pollution of waters	
3.004.000	**загрязненность** *забрудненість* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* pollution, pollution density	1. Наявність забруднювальних речовин. 2. Кількісна характеристика забруднення.
.001	**остаточная загрязненность сточных вод** *залишкова забрудненість стічних вод* residual pollution of waste water	Маса забруднювальних речовин, що залишилися в стічних водах після їх очищення. **ДСТУ 2569-94.**
3.005.000	**задержка** *затримка* *[-мки, д. і м -мці; мн. -мки, -мок]* delay, lag, pending, deference	Час між видаванням сигналу (запиту, команди) та початком їх виконання.
.001	**фазовая задержка пьезоэлектрического фильтра** *фазова затримка п'єзоелектричного фільтра* phase delay of a piezoelectric filter	Відношення внесеного фазового зсуву п'єзоелектричного фільтра, вираженого в радіанах, до кутової частоти синусоїдного сигналу. **ДСТУ 3092-95.**
.002	**фазовая задержка электромеханического фильтра** *фазова затримка електромеханічного фільтра* phase delay of an electromechanical filter	Відношення внесеного фазового зсуву електромеханічного фільтра, вираженого в радіанах, до кутової частоти синусоїдного сигналу. **ДСТУ 3092-95.**
3.006.000	**зажим** *затискач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі;*	1. ***В електротехніці -*** точка електричного кола, призначена для виконання з'єднання. **ДСТУ 2815-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	мн. -чі, -чів] terminal	2. ***У техніці -*** пристосування для затискання деталей, заготовок, гумових трубок, шлангів тощо.
.001	**входные зажимы схемы** *вхідні затискачі схеми* input terminals of a network	Затискачі схеми, з'єднані з мережею чи зовнішнім пристроєм, що передає електричну енергію чи електричний сигнал. **ДСТУ 2815-94m.**
.002	**выходные зажимы схемы** *вихідні затискачі схеми* output terminals of a network	Затискачі схеми, з'єднані з колом, що приймає електричну енергію чи електричний сигнал. **ДСТУ 2815-94m.**
.003	**зажим схемы** *затискач схеми* terminal of a network	Вузол схеми, що дає змогу здійснити з'єднання з іншими електричними колами. **ДСТУ 2815-94m.**
.004	**зажим электротехнического изделия** *затискач електротехнічного виробу* terminal of electrical product	Компонент електротехнічного виробу, призначений для з'єднання пристрою із зовнішніми струмопроводами. **ДСТУ 2267-93.**
.005	**зажим электротехнического устройства** *затискач електротехнічного пристрою* terminal of electrical device	Компонент електротехнічного пристрою, призначений для з'єднання пристрою із зовнішніми струмопроводами. **ДСТУ 2267-93.**
3.007.000	**заземление** *заземлення [-ння]* grounding, earth connection, earth	1. Установлення електричного з'єднання між пристроєм та землею. 2. *Див.* У.014.009 заземлювальний ПРИСТРІЙ.
.001	**глухое заземление** *глухе заземлення* dead earth, dead ground, solid earth,	Безпосереднє під'єднання якої-небудь точки електричного кола апарата до заземлювального пристрою.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	solid ground, total earth	
.002	**защитное заземление** *захисне заземлення* protective grounding	Навмисне електричне з'єднання з землею або її еквівалентом металевих неструмовідних частин, які можуть опинитися під напругою. **ГОСТ 12.1.009-76.**
3.008.000	**заземлитель** *заземлювач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* ground electrode, earthing switch	1. Провідник (електрод) чи сукупність електрично з'єднаних між собою провідників, що перебувають у надійному контакті з землею. **ДСТУ 3429-96.** 2. Комутаційний електричний апарат, призначений для заземлення вимкнених ділянок електричних кіл. **ДСТУ 2848-94m.**
.001	**естественный заземлитель** *природний заземлювач* natural ground electrode	Струмопровідні частини будівельних та виробничих конструкцій і комунікацій, які використовують як заземлювачі. **ГОСТ 12.1.030-81m.**
.002	**искусственный заземлитель** *штучний заземлювач* artificial ground electrode	Заземлювач, який спеціально виконується з метою заземлення. **ПУЭ, п. 1.7.13.**
3.009.000	**зазор** *проміжок* *[-жку, ор. -жком; мн. -жки, -жків]* clearance, gap, interval	Відстань між двома поряд розміщеними деталями.
.001	**зазор в магнитной цепи** *проміжок у магнітному колі* air gap of a magnetic circuit	Проміжок малої довжини в магнітному матеріалі. **ДСТУ 2815-94.**
.002	**зазор контакта электрической цепи** *проміжок контакту електричного кола*	Найкоротша відстань між рухомою і нерухомою контакт-деталями в їх розімкненому положенні. **ДСТУ 2290-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	contact interval of a electrical circuit	
.003	**осевой воздушный зазор вращающейся электрической машины** *аксіальний повітряний проміжок обертової електричної машини* axial air gap of an electrical rotating machine	Повітряний проміжок обертової електричної машини, через який магнітний потік проходить в осьовому напрямку. **ДСТУ 2286-93.**
.004	**основной воздушный зазор вращающейся электрической машины** *основний повітряний проміжок обертової електричної машини* radial air gap of an electrical rotating machine	Мінімальна відстань у радіальному напрямку між нерухомою і рухомою частинами магнітопроводу обертової електричної машини. **ДСТУ 2286-93m.**
3.010.000	**закон** *закон* *[-ну, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* law	1. Відношення, яке встановлює зв'язок і взаємозв'язок явищ об'єктивної дійсності. 2. ***В юриспруденції -*** нормативно-правовий акт, прийнятий вищим представницьким органом державної законодавчої влади або президентом країни, який встановлює правила й норми економічної та суспільної поведінки всіх суб'єктів на території даної країни, містить також перелік заборонень і обмежень та має найвищу юридичну силу щодо інших нормативно-правових актів.
.001	**закон Джоуля-Ленца** *закон Джоуля-Ленца* Joule's law	Закон, який характеризує теплову дію електричного струму. Згідно з цим законом кількість теплоти Q, що виділяється в провіднику під час проходження через нього постійного елек-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		тричного струму, залежить від сили струму I, опору провідника R і часу його проходження t: $Q=I^2 \cdot R \cdot t$.
.002	**закон Ленца** *закон Ленца* Lenz law	Основне правило, яке визначає напрямок індукційних струмів, що виникають унаслідок явища електромагнітної індукції. Згідно з цим законом індукційний струм завжди має такий напрямок, що його магнітне поле протидіє тим процесам, які викликають виникнення цього струму.
.003	**закон Ома** *закон Ома* Ohm's law	Основний закон електротехніки, який визначає залежність між опором провідника R, силою струму I, що протікає через цей провідник, і напругою U, яка виникає між кінцями цього провідника. Згідно з цим законом: R=U/I.
.004	**закон полного тока** *закон повного струму* Ampere's circuital law	Закон, який встановлює взаємозв'язок між намагнічувальною силою та величиною струму, що проходить через поверхню. Згідно з цим законом намагнічувальна сила вздовж контуру дорівнює повному струмові, що проходить крізь поверхню, обмежену цим контуром.
.005	**закон электромагнитной индукции** *закон електромагнітної індукції* law of electromagnetic induction, Faraday law of induction	Закон, який встановлює взаємозв'язок між магнітними та електричними явищами. Електрорушійна сила електромагнітної індукції в контурі чисельно дорівнює і протилежна за знаком швидкості змінювання магнітного потоку крізь поверхню, обмежену цим контуром.
.006	**законы Кирхгофа** *закони Кірхгофа* Kirchhoff's laws	Два основних закони електричних кіл. Перший закон установлює зв'язок між сумою струмів, напрямлених до вузла з'єднання (додатні), і сумою струмів, напрямлених від вузла (від'ємні). Згідно з цим законом алгебрична сума сил струмів, що збігаються в будь-якій точці розгалуження провід-

		ників (вузлі), дорівнює нулю. Другий закон установлює зв'язок між сумою електрорушійних сил і сумою падінь напруги на резисторах замкненого контуру електричного кола. Згідно з цим законом алгебрична сума миттєвих значень електрорушійної сили всіх джерел напруги в будь-якому контурі електричного кола дорівнює алгебричній сумі миттєвих значень падінь напруги на всіх резисторах того самого контуру. Причому, струми, які збігаються з довільно вибраним напрямком обходу контуру, вважаються додатними, а які не збігаються - від'ємними.
.007	**законы Фарадея** *закони Фарадея* Faraday's laws of electrolysis	Основні закони електролізу. Встановлюють взаємозв'язок між кількістю електрики, яка проходить через електропровідний розчин (електроліт), і кількістю речовини, яка виділяється на електродах. Перший закон: маса m речовини, яка виділилась на електроді під час проходження електричного струму, прямо пропорційна значенню q електричного заряду, пропущеного через електроліт, m=k•q, де k - електрохімічний еквівалент речовини. Другий закон: електрохімічні еквіваленти елементів прямо пропорційні їх хімічним еквівалентам.
3.011.000	**замыкание** *замикання* *[-ння; мн. -ння, -нь]* shorting	
.001	**замыкание на землю** *замикання на землю* earth fault	*Див.* 3.011.004 електричне ЗАМИКАННЯ на землю. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.002	**замыкание на корпус**	*Див.* 3.011.005 електричне ЗАМИКАННЯ на корпус.

	замикання на корпус ground fault, fault to frame, ironwork fault	**ГОСТ 12.1.009-76.**
.003	**короткое замыкание (КЗ)** *коротке замикання (КЗ)* short circuit	Випадкове або навмисне з'єднання двох чи кількох точок електричного кола, що перебувають під різними потенціалами через відносно малий активний електричний опір. **ДСТУ 2815-94m.**
.004	**электрическое замыкание на землю** *електричне замикання на землю* earth fault, ground short circuit, earth connection, ground connection	Випадкове електричне з'єднання струмовідної частини безпосередньо з землею або з металевими неструмовідними конструкціями, або предметами, які не ізольовані від землі. **ГОСТ 12.1.009-76m.**
.005	**электрическое замыкание на корпус** *електричне замикання на корпус* ground fault, fault to frame, ironwork fault	Випадкове електричне з'єднання струмовідної частини з металевими неструмовідними частинами електроустановки. **ГОСТ 12.1.009-76.**
3.012.000	**зануление** *занулення [-ння]* neutral earthing, zeroing	Навмисне електричне з'єднання з нульовим захисним провідником металевих неструмовідних частин, які можуть опинитися під напругою. **ГОСТ 12.1.009-76.**
3.013.000	**запаздывание** *запізнення [-ння]* lag	***У системах регулювання -*** явище, яке полягає в тому, що з початком змінення сигналу на вході системи (пристрою) сигнал на виході системи (пристрою) починає змінюватися тільки через деякий проміжок часу.
3.014.000	**запас** *запас [-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* stock, margin, supply	1. Певна кількість чогось, заготовленого заздалегідь. 2. Певна кількість чогось, наявного в природних умовах, що можна використовувати. 3. Наявність чогось у когось, десь, що накопичується протягом певного часу.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**аварийный запас воды в резервуаре** *аварійний запас води в резервуарі* emergency stock of water in a reservoir	Запас води в резервуарі, передбачуваний для подавання одним водоводом на час ліквідації на ньому аварії. **ДСТУ 2569-94.**
3.015.000	**заполнитель** *заповнювач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* filler	1. Природний або штучний матеріал, що використовується як складова частина виробів або матеріалів з метою надання їм необхідних властивостей. 2. ***У системах оброблення інформації -*** знак, який використовується для заміни неінформативної частини записів або для заповнення полів з метою вирівнювання.
.001	**заполнитель кабеля** *заповнювач кабелю* cable filler	Елемент, необхідний для заповнення вільних проміжків у кабелі або проводі з метою надання необхідної форми, механічної стійкості, поздовжньої герметичності і т.ін. **ГОСТ 15845-80.**
3.016.000	**заряд** *заряд* *[-ду, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* charge	*Див.* 3.016.002 електричний ЗАРЯД.
.001	**заряд конденсатора** *заряд конденсатора* capacitor charge, charge of a capacitor	Величина, яка дорівнює добутку напруги між виводами конденсатора на його ємність. **ДСТУ 2291-93.**
.002	**электрический заряд** *електричний заряд* electric charge	1. Джерело електричного поля, пов'язане з матеріальним носієм. 2. Фізична величина, яка характеризує інтенсивність електромагнітного впливу заряджених частинок та тіл (одиниця в СІ - кулон, Кл).
.003	**электрический заряд системы тел** *електричний заряд системи тіл* electric charge of body	Скалярна величина, що дорівнює алгебричній сумі елементарних електричних зарядів у системі тіл. **ДСТУ 2843-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	system	
.004	**электрический заряд тела** *електричний заряд тіла* body electric charge	Скалярна величина, що дорівнює алгебричній сумі елементарних електричних зарядів у тілі. **ДСТУ 2843-94m.**
.005	**элементарный электрический заряд** *елементарний електричний заряд* elementary electric charge	Властивість електрона та протона, яка характеризує їх взаємозв'язок із власним електричним полем та їх взаємодію з зовнішнім електричним полем, що визначається для електрона і протона числовими значеннями, які рівні, але протилежні за знаком. ***Примітка.*** Умовно негативний знак приписується заряду електрона, а позитивний знак - заряду протона. **ДСТУ 2843-94m.**
3.017.000	**зарядка** *заряджання* *[-ння; мн. -ння, -нь]* charging	Недоконана дія.
	зарядження *[-ння; мн. -ння, -нь]* charging	Доконана дія.
.001	**зарядка конденсатора** *заряджання конденсатора* charging of a capacitor	Процес збільшення заряду конденсатора, який відбувається під час сполучення його виводів з джерелом електричної енергії. **ДСТУ 2291-93m.**
.002	**зарядка химического источника тока** *заряджання хімічного джерела струму* charging of chemical current source	Процес перетворення електричної енергії в хімічну шляхом пропускання через хімічне джерело струму електричного струму від зовнішнього джерела. **ДСТУ 2310-93m.**
3.018.000	**засорение** *засмічення* *[-ння]* clogging	Накопичення сторонніх предметів, сміття, бруду.
.001	**засорение вод** *засмічення вод*	Накопичення у водних об'єктах сторонніх предметів. **ДСТУ 3041-95.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	clogging of waters	
3.019.000	**затухание** *загасання* *[-ння]* attenuation	1. Послаблення фізичного процесу в часі або в просторі. 2. Величина, яка характеризує це явище.
.001	**вносимое затухание пьезоэлектрического фильтра** *внесене загасання п'єзоелектричного фільтра* insertion attenuation of a piezoelectric filter	Логарифм відношення потужності, сили струму чи напруги на вихідному повному опорі навантаження п'єзоелектричного фільтра, коли його вихід і вхід з'єднані між собою, до потужності, струму чи напруги на цьому самому опорі, коли вхід і вихід фільтра розімкнені. **ДСТУ 3092-95.**
.002	**вносимое затухание электромеханического фильтра** *внесене загасання електромеханічного фільтра* insertion attenuation of an electromechanical filter	Логарифм відношення потужності, сили струму чи напруги на вихідному повному опорі навантаження електромеханічного фільтра, коли його вихід і вхід з'єднані між собою, до потужності, струму чи напруги на цьому самому опорі, коли вхід і вихід фільтра розімкнені. **ДСТУ 3092-95.**
.003	**затухание передачи пьезоэлектрического фильтра** *загасання передачі п'єзоелектричного фільтра* transducer attenuation of a piezoelectric filter	Логарифм відношення потужності, струму чи напруги на вихідному повному опорі навантаження до потужності, струму чи напруги на вхідному повному опорі навантаження п'єзоелектричного фільтра. **ДСТУ 3092-95.**
.004	**затухание передачи электромеханического фильтра** *загасання передачі електромеханічного фільтра* transducer attenuation of an electromechanical filter	Логарифм відношення потужності, струму чи напруги на вихідному повному опорі навантаження до потужності, струму чи напруги на вхідному повному опорі навантаження електромеханічного фільтра. **ДСТУ 3092-95.**
.005	**относительное затухание пьезоэлектри-**	Різниця між внесеним загасанням на заданій частоті і внесеним загасан-

	ческого фильтра *відносне загасання п'єзоелектричного фільтра* relative attenuation of a piezoelectric filter	ням у смузі пропускання п'єзоелектричного фільтра. **ДСТУ 3092-95.**
.006	**относительное затухание электромеханического фильтра** *відносне загасання електромеханічного фільтра* relative attenuation of an electromechanical filter	Різниця між внесеним загасанням на заданій частоті і внесеним загасанням у смузі пропускання електромеханічного фільтра. **ДСТУ 3092-95.**
3.020.000	**защита** *захист* *[-ту, ор. -том]* protection, guard, lockout, security	1. Захід, пристрій, спосіб для убезпечення роботи, нормального функціонування, запобігання збоїв, завад і т.ін. 2. ***У системах оброблення інформації –*** засіб обмеження доступу до використання всієї обчислювальної системи чи її частини. **ДСТУ 2226-93m.**
.001	**аварийная защита** *аварійний захист* emergency protection	Передбачена в технічній документації система (пристрій, елемент, програма), призначена для убезпечення в аварійній ситуації. **ДСТУ 2156-93m.**
.002	**биологическая защита в электроустановке** *біологічний захист в електроустановці* biological shielding in an electrical installation	Комплекс заходів і засобів для захисту людей і навколишнього середовища від шкідливого впливу електромагнітного поля, створюваного електроустановками. **ДСТУ 3429-96.**
.003	**защита вида "е"** *захист виду "е"* type of protection "e"	Вид вибухозахисту електрообладнання (електротехнічного пристрою), за якого в електрообладнанні або його частині, які нормально не іскрять, приймається ряд заходів додатково до тих, що використовуються в електрообладнанні загального при-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		значення. ***Примітка.*** Ці заходи ускладнюють появу небезпечних нагрівів, електричних іскор та дуг. **ГОСТ 12.2.020-76m.**
.004	**защита воды** *захист води* protection of water	Система заходів, спрямованих на запобігання, обмеження і ліквідацію наслідків забруднення, засмічення та виснаження води. **ДСТУ 3041-95m.**
.005	**защита от прикосновения к токоведущим частям** *захист від дотику до струмовідних частин* contact protection to current-carrying part	Пристрій, який запобігає дотику або наближенню на небезпечну відстань до струмовідних частин. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.006	**релейная защита** *релейний захист* relay protection	Сукупність комутаційних апаратів (реле), призначених для захисту електрообладнання та електричних кіл від недопустимих режимів роботи. ***Примітка.*** Найбільш поширеними різновидами реле, що використовуються в пристроях захисту, є: максимальне (мінімальне) електричне реле струму чи напруги; електричне реле напрямку потужності, струму чи напруги; електричне реле частоти; електричне реле зсуву фаз тощо.
.007	**тепловая защита** *тепловий захист* thermal protection, thermal shutdown	*Див.* Т.011.000 ТЕПЛОЗАХИСТ.
3.021.000	**защищенность** *захищеність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* immunity, protectability	1. Властивість пристрою, системи, засобу протистояти впливу на них будь-чого. 2. ***В обчислювальній техніці -*** здатність системи протистояти несанкціонованому доступу до програм і даних (безпечність, секретність), а також їх випадковому спотворенню або зруйнуванню (цілісність).
.001	**естественная защищенность подземных вод**	Сукупність гідрогеологічних умов, що забезпечують запобігання проникненню забруднювальних речовин у

	природна захищеність підземних вод natural protectivity of underground waters, natural protection of underground waters	водоносні горизонти. ***Примітка.*** До гідрогеологічних умов належать: глибина залягання підземних вод, літологія зони аерації та ін. **ДСТУ 3041-95.**
3.022.000	**земля** *земля* *[-млі, зн. -млю, ор. -млею; мн. -млі, -мель, д. -млям]* earth, ground, soil	1. Планета. 2. Верхня частина земної кори. 3. ***В електротехніці -*** струмопровідна маса землі, потенціал якої береться таким, що дорівнює нулю. **ДСТУ 2815-94m.**
3.023.000	**значение** *значення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* value, magnitude	Абстрактна величина з однією характеристикою, згідно з якою вона може порівнюватися з іншими абстрактними величинами. **ДСТУ 2872-94.**
.001	**амплитудное значение величины** *амплітудне значення величини* amplitude value of quantity	Значення змінної величини, яке чисельно дорівнює амплітуді.
.002	**действующее значение периодического электрического тока** *діюче значення періодичного електричного струму* root-mean-square value of periodic current	Середньоквадратичне значення електричного струму за період, яке дорівнює значенню постійного струму, який у тому самому резисторі, що й змінний електричний струм, за один і той самий проміжок часу виділяє одну й ту саму кількість тепла. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються діючі періодичні напруги, електрорушійна сила, магніторушійна сила, магнітний потік тощо. **ДСТУ 2843-94m.**
.003	**значение величины возврата электрического реле** *значення величини повернення електричного реле* operative value of an electric relay	Значення вхідної діючої чи характеристичної величини електричного реле, за якого воно повертається в початкове положення в заданих умовах. **ДСТУ 2936-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.004	**значение величины несрабатывания коммутационного аппарата** *значення величини неспрацьовування комутаційного апарата*	Значення діючої величини, за якого не відбувається спрацьовування комутаційного апарата. **ДСТУ 2848-94m.**
.005	**значение величины срабатывания коммутационного аппарата** *значення величини спрацьовування комутаційного апарата*	Значення діючої величини, за якого відбувається спрацьовування комутаційного апарата. **ДСТУ 2848-94m.**
.006	**значение величины срабатывания электрического реле** *значення величини спрацьовування електричного реле* operative value of an electric relay	Значення вхідної діючої чи характеристичної величини електричного реле, за якого воно спрацьовує в заданих умовах. **ДСТУ 2936-94.**
.007	**мгновенное значение величины** *миттєве значення величини* instantaneous value of quantity	Значення змінної величини в будь-який момент часу.
.008	**номинальное значение воздействующей величины электрического реле** *номінальне значення діючої величини електричного реле* nominal value of an energizing quantity	Значення діючої величини електричного реле, до якого віднесені деякі задані характеристики. **ДСТУ 2936-94.**
.009	**номинальное значе-**	Значення параметра, визначене тех-

	ние параметра *номінальне значення параметра* nominal value of a parameter, rating value of a parameter	нічними умовами або іншими нормативними документами, яке є початком відліку відхилів. **ГОСТ 19919-74m.**
.010	**нормальное значение влияющей величины электрического реле** *нормальне значення впливної величини електричного реле* reference value of an influencing quantity	Задане значення впливної величини, до якої віднесені характеристики електричного реле. ***Примітка.*** Для вимірювальних та логічних електричних реле з нормованим часом ці характеристики включають, зокрема, похибки та їх межі. **ДСТУ 2936-94.**
.011	**пороговое значение величины срабатывания коммутационного аппарата** *порогове значення величини спрацьовування комутаційного апарата* pick-up value of a switching device	Значення діючої величини, яке розмежовує значення величин спрацьовування та неспрацьовування комутаційного апарата за даних умов. **ДСТУ 2848-94m.**
.012	**рабочее значение параметра** *робоче значення параметра* working value of a parameter	Значення параметра, обмежене допустимими межами. **ДСТУ 2267-93m.**
.013	**среднее по модулю значение переменного напряжения** *середнє за модулем значення змінної напруги* rectified value of an alternating voltage	Середнє за період значення модулів миттєвих значень змінної величини напруги. **ДСТУ 2815-94.**
.014	**среднее по модулю значение перемен-**	Середнє за період значення модулів миттєвих значень змінної величини

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ного тока *середнє за модулем значення змінного струму* rectified value of an alternating current	струму. **ДСТУ 2815-94.**
3.024.000	**зона** *зона* *[-ни; мн. -ни, -н]* region, zone, band, area	*[< гр. zone - пояс]* Обмежений з певною метою простір (ділянка), який характеризується певними загальними ознаками.
.001	**взрывоопасная зона** *вибухонебезпечна зона* explosive zone	Приміщення або обмежений простір у приміщенні або зовнішній установці, в яких є чи можуть утворитись вибухонебезпечні суміші. **ПУЭ, п. 7.3.22.**
.002	**зона влияния источника загрязнения** *зона впливу джерела забруднення* pollution source influence zone	Частина водойми або водотоку, в якій перевищені фонові показники якості води, але погіршення якості води не спостерігається. **ДСТУ 3041-95.**
.003	**зона загрязненности воды** *зона забруднення води* polluted zone	Зона поширення забрудненої води. **ДСТУ 3041-95.**
.004	**зона нулевого потенциала** *зона нульового потенціалу* zero potential zone	Зона землі за межами зони розтікання струму. **ПУЭ, п. 1.7.20.**
.005	**зона растекания тока** *зона розтікання струму* current spreading zone	*Див.* 3.024.006 ЗОНА розтікання струму замикання на землю. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.006	**зона растекания тока замыкания на землю** *зона розтікання*	Зона землі, за межами якої електричний потенціал, зумовлений струмами замикання на землю, умовно до-

	струму замикання на землю current spreading zone	рівнює нулю. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.007	**зона санитарной охраны воды** *зона санітарної охорони води* sanitary protection zone	Територія та акваторія, що прилягають до зони водокористування, на яких установлюється особливий санітарно-епідеміологічний режим. **ДСТУ 3041-95m.**
.008	**зоны класса В-I** *зони класу В-I*	Вибухонебезпечні зони, розташовані в приміщеннях, в яких виділяються горючі гази або пари ЛЗР у такій кількості та з такими властивостями, що вони можуть утворювати з повітрям вибухонебезпечні суміші за нормальних режимів роботи, наприклад, під час завантаження або розвантаження технологічних апаратів, зберігання або переливання ЛЗР, які знаходяться у відкритих посудинах, і т.п. **ПУЭ, п. 7.3.40.**
.009	**зоны класса В-II** *зони класу В-II*	Вибухонебезпечні зони, розташовані в приміщеннях, в яких виділяються горючі волокна або пил, що переходять у завислий стан у такій кількості та з такими властивостями, що вони можуть утворювати з повітрям вибухонебезпечні суміші за нормальних режимів роботи (наприклад, під час завантаження або розвантаження технологічних апаратів). **ПУЭ, п. 7.3.45.**
.010	**зоны класса В-IIа** *зони класу В-IIа*	Вибухонебезпечні зони, розташовані в приміщеннях, в яких виділяються горючі волокна або пил, що переходять у завислий стан, у такій кількості та з такими властивостями, що вони можуть утворювати з повітрям вибухонебезпечні суміші внаслідок аварій та несправностей. **ПУЭ, п. 7.3.46.**
.011	**зоны класса В-Ia**	Вибухонебезпечні зони, розташовані

	зони класу В-Ia	в приміщеннях, де за нормальної експлуатації вибухонебезпечні суміші горючих газів (незалежно від нижньої концентраційної границі вибуховості) або пари ЛЗР з повітрям не утворюються, а можливі тільки внаслідок аварій чи несправностей. **ПУЭ, п. 7.3.41.**
.012	**зоны класса В-Iб** *зони класу В-Iб*	Вибухонебезпечні зони, розташовані в приміщеннях, де за нормальної експлуатації вибухонебезпечні суміші горючих газів або пари ЛЗР з повітрям не утворюються, а можливі тільки внаслідок аварій чи несправностей. ***Примітка.*** При цьому ці суміші мають високу нижню границю вибуховості (15 % і більше) та ще ряд властивостей, які визначаються **ПУЭ, п. 7.3.42.**
.013	**зоны класса В-Iг** *зони класу В-Iг*	Простір біля зовнішнього вибухонебезпечного обладнання, яке вміщує горючі гази або пари ЛЗР. ***Примітка.*** Відстані від обладнання, що визначають границі зони класу В-Iг, визначені **ПУЭ, п. 7.3.44.**
.014	**зоны класса П-I** *зони класу П-I*	Пожежонебезпечні зони, розташовані в приміщеннях, в яких знаходяться горючі рідини з температурою спалаху вище 61 °С. **ПУЭ, п. 7.4.3.**
.015	**зоны класса П-II** *зони класу П-II*	Пожежонебезпечні зони, розташовані в приміщеннях, в яких виділяються горючі пил або волокна з нижньою концентраційною границею спалахування більше 65 г/м^3 до об'єму повітря. **ПУЭ, п. 7.4.4.**
.016	**зоны класса П-III** *зони класу П-III*	Розташовані зовні приміщення пожежонебезпечні зони, в яких знаходяться горючі рідини з температурою спалаху вище 61 °С або тверді горючі речовини. **ПУЭ, п. 7.4.6.**
.017	**зоны класса П-IIа** *зони класу П-IIа*	Пожежонебезпечні зони, розташовані в приміщеннях, в яких знаходяться

		тверді горючі речовини. **ПУЭ, п. 7.4.5.**
.018	**пожароопасная зона** *пожежонебезпечна зона* fire-hazardous zone	Простір усередині та зовні приміщень, у межах якого постійно або періодично знаходяться горючі речовини та в якому вони можуть знаходитися за нормального технологічного процесу або за умов його порушень. **ПУЭ, п. 7.4.2.**
.019	**прибрежная водоохранная зона** *прибережна водоохоронна зона* riparian water protection zone	Територія, що прилягає до водного об'єкта і на якій запроваджується спеціальний режим її екологічно прийнятного водокористування. **ДСТУ 3041-95.**
3.025.000	**ЗРУ** *ЗРП* *[невідм.]*	*Див.* У.014.010 закритий розподільний ПРИСТРІЙ. **ПУЭ, п. 4.2.2.**
3.026.000	**зубец** *зубець* *[-бця, ор. -бцем; мн. -бці, -бців]* tooth	Гострий виступ на інструменті, знарядді, машині чи іншому предметі.
.001	**зубец вращающейся электрической машины** *зубець обертової електричної машини* tooth of an electrical rotating machine	Частина магнітопроводу між сусідніми пазами обертової електричної машини. **ДСТУ 2286-93.**
	И	
И.001.000	**известкование** *вапнування* *[-ння]* liming	Процес зв'язування речовин, удобрення ґрунту.
.001	**известкование воды** *вапнування води* liming of water	Нейтралізація присутніх у стічних водах мінеральних та органічних кислот з використанням вапна.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

И.002.000	**изделие** *виріб* *[-робу, д. -робові/-робу, ор. -робом, м. -робі; мн. -роби, -робів]* product, item	Одиниця промислової продукції, кількість якої обчислюють у штуках (екземплярах). **ДСТУ 3278-95.**
.001	**брызгозащищенное электротехническое изделие** *бризкозахищений електротехнічний виріб* splash-proof electrical product	Захищений електротехнічний виріб, виготовлений таким чином, що стає неможливим потрапляння всередину його оболонки бризок, які падають під будь-яким кутом до вертикалі. **ДСТУ 2267-93т.**
.002	**взрывобезопасное электротехническое изделие** *вибухобезпечний електротехнічний виріб* blast-proof electrical product	Вибухозахищений електротехнічний виріб, забезпечений захистом від вибуху не тільки за нормального режиму роботи, а й за певних можливих пошкоджень, визначених умовами експлуатації, крім пошкоджень засобів захисту від вибуху. **ДСТУ 2267-93т.**
.003	**взрывозащищенное электротехническое изделие** *вибухозахищений електротехнічний виріб* explosion-proof electrical product	Електротехнічний виріб спеціального призначення, виконаний таким чином, що можливість спалахування навколишнього вибухонебезпечного середовища внаслідок експлуатації цього виробу усунена. **ДСТУ 2267-93т.**
.004	**водозащищенное электротехническое изделие** *водозахищений електротехнічний виріб* waterproof electrical product, water-proof electrical product	Захищений електротехнічний виріб, виготовлений таким чином, що у випадку обливання його водою потрапляння її всередину оболонки стає неможливим. **ДСТУ 2267-93т.**
.005	**герметичное электротехническое из-**	Захищений електротехнічний виріб, виготовлений з такою оболонкою, що

	делие *герметичний електротехнічний виріб* sealed electrical product	можливість сполучення між його внутрішнім простором і зовнішнім середовищем практично виключена. ***Примітка.*** Залежно від виду захисту розрізняють непроникний до рідин і газонепроникний електротехнічний виріб. **ДСТУ 2267-93.**
.006	**закрытое электротехническое изделие** *закритий електротехнічний виріб* totally-enclosed electrical product	Захищений електротехнічний виріб, виготовлений таким чином, що сполучення між його внутрішнім простором і навколишнім середовищем можливе лише через нещільні сполучення між частинами електротехнічного виробу. **ДСТУ 2267-93m.**
.007	**защищенное электротехническое изделие** *захищений електротехнічний виріб* protected electrical product	Електротехнічний виріб, оснащений оболонкою, який забезпечує захист персоналу від дотику струмовідних та рухомих частин, що містяться всередині оболонки, захист від проникнення твердих тіл та (чи) рідин у кількості, яка спричиняє порушення нормальної роботи. **ДСТУ 2267-93m.**
.008	**кабельное изделие** *кабельний виріб* cable product	Електротехнічний виріб, призначений для передавання електричної енергії, електричних сигналів інформації або для виготовлення обмоток електричних пристроїв, який відрізняється гнучкістю. **ГОСТ 15845-80m.**
.009	**каплезащищенное электротехническое изделие** *краплезахищений електротехнічний виріб* drip-proof electrical product	Захищений електротехнічний виріб, виготовлений таким чином, що потрапляння крапель усередину його оболонки стає неможливим. **ДСТУ 2267-93.**
.010	**крановое электротехническое изделие** *крановий електротехнічний виріб* crane electrical product	Електротехнічний виріб, призначений для експлуатації на підіймально-транспортних механізмах. **ДСТУ 2267-93.**
.011	**особовзрывобезо-**	Вибухозахищений електротехнічний

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	пасное электротехническое изделие *особливовибухобезпечний електротехнічний виріб* especially-blast-proof electrical product	виріб, який порівняно з вибухобезпечним електротехнічним виробом має додаткові засоби захисту від вибуху, передбачені стандартами на види захисту від вибуху. **ДСТУ 2267-93.**
.012	**открытое электротехническое изделие** *відкритий електротехнічний виріб* open-type electrical product	Електротехнічний виріб, оболонка якого не має спеціального захисту персоналу від дотику до струмовідних та рухомих частин, що містяться всередині оболонки, а також захисту від проникнення твердих тіл та (чи) рідини. **ДСТУ 2267-93m.**
.013	**передвижное электротехническое изделие** *пересувний електротехнічний виріб* mobile electrical product	Електротехнічний виріб, який дозволяє зміну місця експлуатації без порушення його готовності до роботи та (або) під час роботи. **ДСТУ 2267-93.**
.014	**переносное электротехническое изделие** *переносний електротехнічний виріб* portable electrical product	Електротехнічний виріб, призначений для переміщення або придатний для перенесення вручну під час роботи. **ДСТУ 2267-93.**
.015	**погружное электротехническое изделие** *заглибний електротехнічний виріб* submersible electrical product	Електротехнічний виріб спеціального призначення, пристосований для експлуатації зануреним у рідину. **ДСТУ 2267-93m.**
.016	**пылезащищенное электротехническое изделие** *пилозахищений електротехнічний виріб* dust-proof electrical product	Захищений електротехнічний виріб, виготовлений таким чином, що потрапляння пилу всередину його оболонки стає неможливим. **ДСТУ 2267-93m.**
.017	**пыленепроницаемое**	Захищений електротехнічний виріб,

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	электротехническое изделие *пилонепроникний електротехнічний виріб* dust-tight electrical product	виготовлений таким чином, що потрапляння пилу всередину його оболонки стає цілком неможливим. **ДСТУ 2267-93m.**
.018	**стационарное электротехническое изделие** *стаціонарний електротехнічний виріб* stationary electrical product	Електротехнічний виріб, призначений для використання без зміни місця його експлуатації. **ДСТУ 2267-93.**
.019	**химически стойкое электротехническое изделие** *хімічно стійкий електротехнічний виріб* chemically-proof electrical product	Електротехнічний виріб спеціального призначення, стійкий до хімічно агресивних середовищ і призначений для експлуатації в цих середовищах. **ДСТУ 2267-93m.**
.020	**электротехническое изделие** *електротехнічний виріб* electrical product	Виріб, призначений для виробництва, перетворення, розподілення, передавання або споживання електричної енергії. **ДСТУ 2267-93m.**
.021	**электротехническое изделие бытового назначения** *електротехнічний виріб побутового призначення* domestic electrical product	Електротехнічний виріб, експлуатація якого здійснюється непідготовленим персоналом у побутових умовах. **ДСТУ 2267-93.**
.022	**электротехническое изделие внутренней установки** *електротехнічний виріб внутрішньої установки* indoor electrical	Електротехнічний виріб, призначений для експлуатації у приміщеннях або спорудах. **ДСТУ 2267-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	product	
.023	**электротехническое изделие народнохозяйственного назначения** *електротехнічний виріб народногосподарського призначення* electrical product for industrial purposes	Електротехнічний виріб, виготовлений з урахуванням потреб народного господарства та населення, крім експорту та оборони. **ДСТУ 2267-93.**
.024	**электротехническое изделие наружной установки** *електротехнічний виріб зовнішньої установки* outdoor electrical product	Електротехнічний виріб, призначений для експлуатації поза приміщеннями або спорудами (на відкритому повітрі). **ДСТУ 2267-93.**
.025	**электротехническое изделие общего назначения** *електротехнічний виріб загального призначення* general-purpose electrical product	Електротехнічний виріб, який задовольняє сукупність технічних вимог, спільних для більшості випадків застосування. **ДСТУ 2267-93.**
.026	**электротехническое изделие повышенной надежности против взрыва** *електротехнічний виріб підвищеної надійності проти вибуху* electrical product of increased reliability against explosion	Електротехнічний виріб, забезпечений захистом від вибуху тільки у визнаному нормальному режимі його роботи. ***Примітка.*** Визнаний нормальний режим роботи наведено, де це необхідно, у стандартах на види захисту від вибуху електротехнічних виробів. **ДСТУ 2267-93m.**
.027	**электротехническое изделие специализированного назна-**	Електротехнічний виріб, пристосований для застосування тільки з одним конкретним об'єктом. **ДСТУ 2267-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	чения *електротехнічний виріб спеціалізованого призначення* electrical product for specialized purposes	
.028	**электротехническое изделие специального назначения** *електротехнічний виріб спеціального призначення* special-purpose electrical product	Електротехнічний виріб, виготовлений з урахуванням вимог, специфічних для певного призначення або певних умов експлуатації, та (або) який має спеціальні робочі характеристики та (або) спеціальну конструкцію. **ДСТУ 2267-93.**
И.003.000	**излучение** *випромінювання [-ння]* radiation	Хвилі якої-небудь природи або потоки яких-небудь частинок, що поширюються в просторі. ***Примітка.*** Майже всі види випромінювань являють собою небезпеку для технічного персоналу залежно від його інтенсивності, що визначається потужністю джерела, відстанню від нього робочого місця, наявністю засобів захисту тощо.
.001	**высокочастотное излучение** *високочастотне випромінювання* high-frequency radiation	Електромагнітне випромінювання з частотою від 3 до 300 МГц.
.002	**сверхвысокочастотное излучение** *надвисокочастотне випромінювання* microwave radiation, super high-frequency radiation	Електромагнітне випромінювання частотою від 300 МГц до 30 ГГц.
.003	**электромагнитное излучение** *електромагнітне випромінювання* electromagnetic radiation	Випромінювання таких типів: а) електромагнітні хвилі, що випромінюються зарядженими частинками, які прискорено рухаються; б) кванти електромагнітного поля, що випромінюються системами, які вмі-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		щують заряджені частинки; в) гамма-кванти, що виникають під час розпаду елементарних частинок. ***Примітка.*** Виникає в зонах обслуговування обладнання високої напруги (електроустановки, індукційні генератори, високо- та надвисокочастотне устаткування, трансформатори, електродвигуни тощо). За певних умов можуть являти небезпеку для технічного персоналу.
И.004.000	**изменение** *зміна* *[-ни; мн. -ни, -н]* change, variation, alteration	Результат перетворення чогось у щось інше.
.001	**изменение состояния электрического реле** *зміна стану електричного реле* change of an electric relay state	Спрацьовування чи повернення електричного реле. **ДСТУ 2936-94.**
И.005.000	**измеритель** *вимірювач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* measuring device, tester, meter	Вимірювальний прилад.
.001	**измеритель заземления** *вимірювач заземлення* earthometer	Прилад для вимірювання електричного опору заземлення.
.002	**измеритель затухания** *вимірювач загасання* attenuation meter	Прилад для вимірювання загасання або послаблення опору чи сили струму на виході електро- або радіотехнічних пристроїв і систем відносно їх входу.
И.006.000	**износостойкость** *зносостійкість* *[-кості, д. і м -кості, ор. -кістю]*	Властивість матеріалу чинити опір зношуванню в певних умовах тертя, яка оцінюється величиною, оберненою швидкості зношування чи інтен-

	wear resistance	сивності зношування. **ДСТУ 2823-94m.**
.001	**коммутационная износостойкость контактного аппарата** *комутаційна зносостійкість контактного апарата* electrical endurance of an mechanical switching device, commutation wear resistance of an mechanical switching device	Здатність контактного апарата, що виражається числом циклів (операцій), яке апарат може виконати в певних умовах під час комутації його контактами струмів у колах, що мають певні параметри, залишаючись після цього в передбаченому стані. **ДСТУ 2848-94.**
.002	**механическая износостойкость контактного аппарата** *механічна зносостійкість контактного апарата* mechanical endurance of a mechanical switching device	Здатність контактного апарата, що виражається числом циклів (операцій) без струму в колі головних та вільних контактів, які апарат може виконати в певних умовах, залишаючись після цього в передбаченому стані. **ДСТУ 2848-94.**
И.007.000	**изолирование** *ізолювання [-ння]* isolating, insulating	*[< фр. isoler < лат. insula - острів]* Усунення провідності між різними провідниками. **ДСТУ 2815-94m.**
.001	**изолирование нетоковедущих частей** *ізолювання неструмовідних частин*	Захід для захисту від ураження електричним струмом у разі дотику до металевих неструмовідних частин, які можуть опинитися під напругою внаслідок пошкодження ізоляції. ***Примітка.*** Принцип його дії ґрунтується на покритті неструмовідних частин в окремих обґрунтованих випадках ізоляційним матеріалом або ізоляції їх від струмовідних частин. **ГОСТ 12.1.019-79m.**
.002	**изолирование токоведущих частей** *ізолювання струмовідних частин*	Засіб захисту від дотику до струмовідних частин. ***Примітка.*** Принцип його дії ґрунтується на покритті струмовідних частин ізоля-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	insulating of current-carrying parts	ційним матеріалом. **ГОСТ 12.1.019-79.**
И.008.000	**изолятор** *ізолятор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* isolator, insulator	*[фр. isolateur < isoler - роз'єднувати, відокремлювати]* Конструкція, призначена для електричної ізоляції та механічного кріплення електроустаткування або його окремих частин, які мають різні електричні потенціали. **ДСТУ 2648-94.**
.001	**анкерный изолятор** *анкерний ізолятор* strain insulator	Ізолятор, вмонтований в опорну конструкцію, наприклад, опору з розпіркою, призначений для її ізоляції та усунення струму витікання. **ДСТУ 2648-94m.**
.002	**грязестойкий изолятор** *брудостійкий ізолятор* antipollution-type insulator	Ізолятор, зовнішня форма якого призначена для використання в умовах забрудненого середовища. **ДСТУ 2648-94.**
.003	**комбинированный изолятор** *комбінований ізолятор* composite insulator	Ізолятор, складений з двох чи більше ізоляційних матеріалів та зовнішньої оболонки. ***Примітка.*** Комбіновані ізолятори можуть, наприклад, складатися з окремих юбок, змонтованих на стрижні з проміжним шаром або без нього, чи з покришки з ребрами, які цілими відформовані на стрижні. **ДСТУ 2648-94m.**
.004	**линейный изолятор** *лінійний ізолятор* line insulator	Ізолятор, призначений для роботи на повітряних лініях електропередавання та електричних станціях і підстанціях. **ДСТУ 2648-94m.**
.005	**многоэлементный изолятор** *багатоелементний ізолятор* multi-element insulator	Ізолятор, ізоляційна частина якого складається з двох і більше дисків чи ізоляційних частин у вигляді дзвона або тарілки з ребрами, з'єднаних між собою та арматурою. ***Примітка.*** Цей термін стосується і опорних ізоляторів типу мультиконів, складе-

		них з кількох елементів. **ДСТУ 2648-94.**
.006	**опорный линейный изолятор** *опорний лінійний ізолятор* rigid insulator	Ізолятор, призначений для жорсткого кріплення проводів повітряних ліній електропередавання, який піддається навантаженням згинання і стискання. **ДСТУ 2648-94.**
.007	**подвесной изолятор** *підвісний ізолятор* suspension insulator	Лінійний ізолятор, призначений для рухомого кріплення струмовідних елементів до конструкцій-носіїв. **ДСТУ 2648-94m.**
.008	**проходной изолятор** *прохідний ізолятор* bushing	Конструкція, яка забезпечує проходження одного чи кількох провідників крізь перегородку. Кріплення входить до складу прохідного ізолятора. ***Примітка 1.*** Провідник може бути закріплений у прохідному ізоляторі (у вводі) або проходити крізь його центральну трубу. ***Примітка 2.*** Види вводів: увід, який працює в ізоляційній рідині; увід з рідинною ізоляцією; увід, наповнений ізоляційним газом; увід з паперовою ізоляцією, склеєною смолою; увід з газовою ізоляцією; увід з литою ізоляцією; увід з комбінованою ізоляцією. **ДСТУ 2648-94m.**
.009	**стабилизированный изолятор** *стабілізований ізолятор* stabilized insulator	Ізолятор, усі ізоляційні поверхні якого мають стійке напівпровідне покриття з різним питомим поверхневим опором. ***Примітка.*** Ізолятор із стійким напівпровідним покриттям або з напівпровідною поливою, нанесеною на невеликі поверхні ізоляційних частин для зниження місцевої напруженості електричного поля, називають інколи "ізолятором з частковим покриттям напівпровідною поливою". **ДСТУ 2648-94m.**
.010	**стержневой изолятор** *стрижневий ізолятор* solid-core insulator	Ізолятор із суцільним тілом з однорідного ізоляційного матеріалу. **ДСТУ 2648-94m.**
И.009.000	**изоляция** *ізоляція* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]*	*[фр. isolation - відділення, роз'єднання]* 1. Засіб, матеріал (переважно діеле-

	isolation, insulation	ктрик) для уникнення утворювання електричного контакту між частинами електричного устаткування, що знаходяться під різними електричними потенціалами. 2. Відокремлення від навколишнього середовища.
.001	**асбестовая изоляция** *азбестова ізоляція* asbestos insulation	Ізоляція з азбестових ниток. **ГОСТ 15845-80.**
.002	**бумажная изоляция** *паперова ізоляція* paper insulation	Ізоляція зі стрічок кабельного паперу. **ГОСТ 15845-80.**
.003	**внешняя изоляция трансформатора** *зовнішня ізоляція трансформатора* external insulation of a transformer	Повітряна ізоляція зовні бака трансформатора. ***Примітка 1.*** Основною ознакою зовнішньої ізоляції є залежність її електричної міцності від атмосферних умов. ***Примітка 2.*** Зовнішня ізоляція в повітряному трансформаторі - це ізоляція поза простором, обмеженим зовнішньою циліндричною поверхнею зовнішньої обмотки та найближчими до обмоток поверхнями магнітної системи. **ДСТУ 3270-95.**
.004	**внутренняя изоляция трансформатора** *внутрішня ізоляція трансформатора* internal insulation of a transformer	Ізоляція всередині бака трансформатора в маслі чи іншому рідинному діелектрику (усередині бака герметичного трансформатора, заповненого повітрям чи газом) або всередині твердого діелектрику, що заповнює трансформатор. ***Примітка.*** Основною ознакою внутрішньої ізоляції є практична незалежність її електричної міцності від зовнішніх атмосферних умов. **ДСТУ 3270-95т.**
.005	**воздушно-бумажная изоляция** *повітряно-паперова ізоляція* air-paper insulation, air-space insulation, dry-core insulation	Напівповітряна ізоляція, яка складається з кабельного або телефонного паперу або паперової маси та повітря. **ГОСТ 15845-80.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.006	**воздушно-пластмассовая изоляция** *повітряно-пластмасова ізоляція* air-plastic insulation	Напівповітряна ізоляція, яка складається з пластмаси та повітря. **ГОСТ 15845-80.**
.007	**главная изоляция обмотки трансформатора** *головна ізоляція обмотки трансформатора* main insulation of a transformer winding	Ізоляція обмотки відносно заземлених металевих частин трансформатора та інших обмоток. **ДСТУ 3270-95m.**
.008	**двойная изоляция** *подвійна ізоляція* double insulation	Електрична ізоляція, яка складається з робочої та додаткової ізоляції. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.009	**двухслойная изоляция** *двошарова ізоляція* two-layer insulation	Суцільна ізоляція, що складається з двох шарів однорідних або різнорідних діелектриків. **ГОСТ 15845-80.**
.010	**дополнительная изоляция** *додаткова ізоляція* additional isolation, additional insulation	Електрична ізоляція, яка передбачена додатково до робочої ізоляції для захисту від ураження електричним струмом у випадку пошкодження робочої ізоляції. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.011	**изоляция трансформатора** *ізоляція трансформатора* insulation of a transformer	Сукупність ізоляційних деталей та ізоляційного середовища, що заповнює трансформатор, яка виключає замикання металевих частин трансформатора, що перебувають під час його роботи під наругою, із заземленими частинами, а також частин, що знаходяться під різними потенціалами між собою. **ГОСТ 16110-82.**
.012	**изоляция электротехнического изделия** *ізоляція електротехнічного виробу* insulation of an electrical product	Сукупність матеріалів, частіше діелектриків, які протидіють проходженню струму між певними деталями виробу. **ДСТУ 2267-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.013	**изоляция электротехнического устройства** *ізоляція електротехнічного пристрою* insulation of an electrical device	Сукупність матеріалів, частіше діелектриків, які протидіють проходженню струму між певними деталями пристрою. **ДСТУ 2267-93.**
.014	**концевая изоляция обмотки трансформатора** *кінцева ізоляція обмотки трансформатора* cable-end sealing of a transformer winding	Частина головної ізоляції обмотки, призначена для ізолювання торцевих поверхонь обмотки. **ДСТУ 3270-95.**
.015	**кордельная изоляция** *кордельна ізоляція*	Повітряно-пластмасова ізоляція, утворена корделем, накладеним гвинтовою спіраллю на внутрішній провідник коаксіального кабелю. **ГОСТ 15845-80.**
.016	**минеральная изоляция** *мінеральна ізоляція* mineral insulation	Суцільна ізоляція з мінерального порошку. **ГОСТ 15845-80.**
.017	**оксидная изоляция** *оксидна ізоляція* oxide insulation	Суцільна ізоляція у вигляді плівки оксидів, утворених на поверхні струмопровідної жили. **ГОСТ 15845-80.**
.018	**пластмассовая изоляция** *пластмасова ізоляція* plastic insulation	Суцільна ізоляція з пластмаси. **ГОСТ 15845-80.**
.019	**пленочная изоляция** *плівкова ізоляція* film insulation	Полімірне покриття з поліетиленових або полівінілхлоридних стрічок.
.020	**полная изоляция обмотки трансформатора** *повна ізоляція обмотки трансформатора* uniform insulation of a	Ізоляція обмотки трансформатора, усі виводи якої мають одну й ту саму випробувальну напругу. **ДСТУ 3270-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	transformer winding	
.021	**полувоздушная изоляция** *напівповітряна ізоляція*	Ізоляція, створена поєднанням твердого діелектрику та повітря. **ГОСТ 15845-80.**
.022	**поясная изоляция** *поясна ізоляція* belt insulation, wrapping	Ізоляція, що входить до складу осердя та накладена поверх скручених або нескручених ізольованих жил. **ГОСТ 15845-80.**
.023	**продольная изоляция обмотки трансформатора** *поздовжня ізоляція обмотки трансформатора*	Ізоляція між різними точками обмотки фази, що розміщені на одному стрижні. **ДСТУ 3270-95m.**
.024	**пропитанная бумажная изоляция** *просочена паперова ізоляція* impregnated paper insulation	Багатошарова ізоляція зі стрічок кабельного паперу та ізолювального просоченого матеріалу. **ГОСТ 15845-80.**
.025	**рабочая изоляция** *робоча ізоляція* working insulation	Електрична ізоляція струмовідних частин електроустановки, яка забезпечує її нормальну роботу та захист від ураження електричним струмом. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.026	**резиновая изоляция** *ґумова ізоляція* rubber insulation	Суцільна ізоляція з ґуми. **ГОСТ 15845-80.**
.027	**сплошная изоляция** *суцільна ізоляція* continuous insulation	Ізоляція у вигляді суцільного шару діелектрику (пластмаси, ґуми і т.ін.). **ГОСТ 15845-80.**
.028	**стекловолокнистая изоляция** *скловолокниста ізоляція* glass-fiber insulation	Ізоляція з одного або декількох шарів комплексних безперервних скляних ниток і підклеювально-просочувальних сумішей або без них з лакованою чи нелакованою поверхнею. **ГОСТ 15845-80.**
.029	**тепловая изоляция**	*Див.* Т.012.000 ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЯ.

	теплова ізоляція thermal insulation, heat insulation	
.030	**усиленная изоляция** *підсилена ізоляція* strengthened isolation, strengthened insulation	Поліпшена робоча ізоляція, яка забезпечує таку саму міру захисту від ураження електричним струмом, як і подвійна ізоляція. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.031	**эмалевая изоляция** *емалева ізоляція* enamel insulation	Суцільна ізоляція у вигляді плівки, що утворюється емалевим лаком або розплавом смоли. **ГОСТ 15845-80.**
И.010.000	**ил** *мул* *[-лу, ор. -лом]* sludge	Осад органічного походження, який виділяється з води різних типів унаслідок природних або штучних процесів.
.001	**активный ил** *активний мул* activated sludge	Мул, що містить мікроорганізми, які сорбують і розкладають забруднювальні речовини в стічних водах. **ДСТУ 2569-94m.**
.002	**возвратный активный ил** *зворотний активний мул* recycle sludge	Частина активного мулу, яка повертається з вторинного відстійника в аеротенк.
И.011.000	**илоскреб** *мулоскреб* *[-ба, ор. -бом; мн. -би, -бів]*	Пристрій для видалення осаду та мулу, що осіли на дно відстійника. **ДСТУ 2569-94.**
И.012.000	**иммитанс** *імітанс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* immitance	*[англ. immitance]* Термін, спільний для комплексного імпедансу й комплексного адмітансу. **ДСТУ 2815-94m.**
И.013.000	**импеданс** *імпеданс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* impedance	*[англ. impedance, нім. Impedanz < лат. impedio - перешкоджаю]* *Див.* С.050.021 повний електричний ОПІР. **ДСТУ 2843-94.**
И.014.000	**импульс** *імпульс*	*[лат. impulsus - удар, поштовх]* 1. Швидкий (короткочасний) стрибок

	[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів] impulse, pulse	значення якої-небудь величини. 2. Дискретний сигнал зі скінченною енергією, що не дорівнює нулю, тривалість якого менша, ніж тривалість процесу (або може порівнюватися з нею) та який відтворюється в системі, пристрої та його елементі. 3. Електричний сигнал у вигляді напруги або струму заданої форми.
.001	**импульс напряжения в системе электроснабжения** *імпульс напруги в електропостачальній системі* voltage impulse in electrical power-supply system	Різке змінення напруги в електропостачальній системі, яке триває короткий інтервал часу відносно певного інтервалу часу. ***Примітка.*** Імпульс напруги виникає під час комутаційних операцій, грозових явищ. **ДСТУ 3466-96m.**
.002	**импульс тока полного возбуждения ферритового сердечника** *імпульс струму повного збудження феритового осердя* full excitation current pulse of a ferrite core	Імпульс струму, амплітуда та тривалість якого достатні для перемикання феритового осердя з одного стійкого магнітного стану, умовно позначеного "ОДИНИЦЯ" ("НУЛЬ") на інший, умовно позначений "НУЛЬ" ("ОДИНИЦЯ"), що відповідає протилежним напрямкам залишкової індукції. **ДСТУ 3095-95.**
.003	**импульс тока полного считывания ферритового сердечника** *імпульс струму повного зчитування феритового осердя* full reading current pulse of a ferrite core	Імпульс струму повного збудження феритового осердя, який перемикає осердя із стану "ОДИНИЦЯ" на стан "НУЛЬ". **ДСТУ 3095-95.**
.004	**импульс тока полной записи ферритового сердечника** *імпульс струму повного запису феритo-*	Імпульс струму повного збудження феритового осердя, який перемикає осердя із стану "НУЛЬ" на стан "ОДИНИЦЯ". **ДСТУ 3095-95.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	вого осердя full recording current pulse of a ferrite core	
.005	**импульс тока частичного возбуждения ферритового сердечника** *імпульс струму часткового збудження феритового осердя* partial excitation current pulse of a ferrite core	Імпульс струму, амплітуда та (чи) тривалість якого недостатні для перемикання феритового осердя з одного стійкого магнітного стану на інший. **ДСТУ 3095-95.**
.006	**импульс электрического тока** *імпульс електричного струму* current impulse, current pulse	Електричний струм, тривалість якого мала відносно часу розгляду. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються імпульси напруги, електрорушійної сили, магніторушійної сили, магнітного потоку тощо. **ДСТУ 2843-94m.**
И.015.000	**инвертор** *інвертор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* invertor	*[< лат. inverto - змінюю, перетворюю]* 1. Перетворювач струму одного напрямку на систему змінних струмів. **ДСТУ 2815-94.** 2. ***В обчислювальній техніці -*** вентиль, що має один вхід та один вихід та інвертує вхідний сигнал, тобто перетворює логічну одиницю (істину) у логічний нуль (хибність) та навпаки. ***Примітка.*** Реалізує логічну операцію НЕ.
И.016.000	**индекс** *індекс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* index	*[лат. index < indico - вказую]* Числова характеристика будь-якого процесу або стану.
.001	**индекс активного ила** *індекс активного мулу* index of activated sludge	Об'єм активного мулу, що містить один грам сухої речовини після тридцятихвилинного відстоювання. **ДСТУ 2569-94.**

.002	**индекс качества воды** *індекс якості води* water quality index	Узагальнена числова оцінка якості води за сукупністю основних показників і видів водокористування.
И.017.000	**индикатор** *індикатор* *[-ра (прилад, показник) / -ру (речовина), ор. -ром; мн. -ри, -рів]* detector, indicator	*[лат. indicator < indico - вказую, визначаю]* 1. Прилад, який відображає перебіг процесу або стан об'єкта спостереження. 2. Пристрій або речовина для встановлення факту існування вхідного сигналу та (чи) визначення його значення без зазначення похибки. 3. ***У хімії -*** реактив, що змінює забарвлення, люмінесценцію або утворює завись за певних змін концентрації того чи іншого компонента в зоні реакції. 4. ***У біології -*** речовина, введення якої в систему дозволяє одержати інформацію про перебіг процесів, що безпосередньо не спостерігаються.
.001	**индикатор напряжения** *індикатор напруги* voltage detector	Прилад, який використовується для визначення наявності або відсутності напруги на лінії. **IEC 743-83.**
И.018.000	**индуктивность** *індуктивність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* inductance, inductor	*[< лат. inductio - наведення, збудження]* Скалярна величина, яка характеризує магнітні властивості електричного кола та дорівнює відношенню потокозчеплення котушки до сили струму, що його зумовлює (одиниця в СІ - генрі, Гн). **ДСТУ 2815-94m.**
.001	**взаимная индуктивность** *взаємна індуктивність* mutual inductance	Скалярна величина, яка дорівнює відношенню потокозчеплення взаємної індукції одного елемента електричного кола до сили струму в іншому елементі, який викликає це потокозчеплення. **ДСТУ 2843-94m.**
.002	**динамическая индуктивность**	Скалярна величина, що дорівнює границі відношення приросту потоко-

	динамічна індуктивність dynamic inductance	зчеплення самоіндукції котушки індуктивності до приросту сили струму в ній, коли приріст струму прямує до нуля. **ДСТУ 2815-94m.**
.003	**динамическая индуктивность реактора** *динамічна індуктивність реактора* dynamic inductance of a reactor	Границя відношення приросту потокозчеплення обмотки фази реактора до приросту сили струму в ній, коли останній приріст прямує до нуля, якщо характер кривої змінення струму в часі відповідає номінальному режимові та за визначеного середнього значення струму. ***Примітка.*** Якщо не визначено інше, під приростом розуміють різницю максимального і мінімального значень відповідної величини даної обмотки за умов незмінності струмів інших фаз та інших обмоток. **ГОСТ 18624-73m.**
.004	**дифференциальная индуктивность** *диференційна індуктивність* differential inductance	Скалярна величина, що дорівнює динамічній індуктивності за нескінченно повільної зміни потокозчеплення самоіндукції чи струму. **ДСТУ 2815-94m.**
.005	**индуктивность насыщения магнитного усилителя** *індуктивність насичення магнітного підсилювача* saturation inductance of a transductor	Індуктивність робочої обмотки магнітного підсилювача, яка відповідає зміні потоку в межах ділянки насичення кривої намагнічування. **ДСТУ 2712-94m.**
.006	**индуктивность насыщенного реактора** *індуктивність насиченого реактора* inductance of a saturated reactor	Динамічна індуктивність реактора в умовах насичення його магнітної системи. **ГОСТ 18624-73.**
.007	**собственная индуктивность элемента электрической цепи** *власна індуктивність елемента електрич-*	Скалярна величина, яка дорівнює відношенню потокозчеплення самоіндукції елемента електричного кола до його сили струму. **ДСТУ 2843-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ного кола inductance	
.008	**средняя индуктивность реактора** *середня індуктивність реактора* average inductance of a reactor	Величина, що визначається відношенням різниці найбільшого та найменшого за період миттєвих значень потокозчеплення обмотки фази реактора до різниці найбільшого та найменшого за період миттєвих значень струму фази для визначених значень і характеру кривої зміни струму в часі в усіх фазах, що відповідають номінальному режимові. **ГОСТ 18624-73.**
.009	**статическая индуктивность реактора** *статична індуктивність реактора* static inductance of a reactor	Величина, що визначається відношенням потокозчеплення обмотки фази реактора до миттєвого значення її струму, яке чисельно дорівнює тангенсу кута між віссю струмів і променем з початку координат у означену точку вебер-амперної характеристики реактора. ***Примітка.*** Якщо не визначено інакше, за статичну індуктивність беруть відношення амплітуд потокозчеплення та струму, що дорівнює тангенсу кута між віссю струмів і променем з початку координат у означену точку основної вебер-амперної характеристики. **ГОСТ 18624-73.**
.010	**эквивалентная индуктивность реактора** *еквівалентна індуктивність реактора* equivalent inductance of a reactor	Величина, що визначається відношенням діючого значення змінної складової напруги фази реактора до діючого значення змінної складової її струму та до кутової частоти в заданому режимі. **ГОСТ 18624-73.**
И.019.000	**индуктор** *індуктор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* inductor	*[лат. inductor < induco - вводжу, збуджую]* 1. Збудник. 2. Пристрій для нагрівання твердих, рідинних або газоподібних тіл збудженими в них змінними струмами високої частоти.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		3. Електрична машина з ручним приводом для одержання змінного струму.
.001	**индуктор синхронной машины** *індуктор синхронної машини* inductor of an synchronous machine	Статор чи ротор синхронної машини, на якому розташовані постійні магніти чи обмотка збудження. **ДСТУ 2286-93.**
И.020.000	**индукция** *індукція* *[-ії, ор. -ією]* induction	*[< лат. inductio]* Наведення, збудження.
.001	**взаимная индукция** *взаємна індукція* mutual induction	Електромагнітна індукція, викликана зміною зчепленого з провідним контуром магнітного потоку, який зумовлений електричними струмами в інших контурах. **ДСТУ 2843-94.**
.002	**индукция насыщения** *індукція насичення* saturation induction	*Див.* И.020.003 ІНДУКЦІЯ технічного насичення. **ДСТУ 2725-94.**
.003	**индукция технического насыщения** *індукція технічного насичення* saturation induction	Значення магнітної індукції в матеріалі, що перебуває в стані намагніченості технічного насичення, яке визначається шляхом лінійної екстраполяції ділянки петлі магнітного гістерезису за індукцією з області полів, що відповідають цьому стану, до нульового значення напруженості магнітного поля. **ДСТУ 2725-94m.**
.004	**магнитная индукция** *магнітна індукція* magnetic flux density, magnetic induction	Векторна величина, якою характеризують інтенсивність магнітного поля за величиною сили, що діє на рухому заряджену частинку з боку магнітного поля (одиниця в СІ - тесла, Тл). ***Примітка.*** Магнітна індукція чисельно дорівнює відношенню сили, що діє на заряджену частинку, до добутку заряду та швидкості частинки за умови, що напрямок швидкості такий, що ця сила максимальна і має напрямок, перпендикулярний до векторів сили і швидкості, який

		збігається з поступальним переміщенням правого гвинта в разі обертання його від напрямку сили до напрямку швидкості частинки із позитивним зарядом. **ДСТУ 2843-94m.**
.005	**остаточная индукция** *залишкова індукція* remanence	Індукція, яка зберігається в магнітному матеріалі після намагнічування його до стану намагніченості технічного насичення та наступному зменшенні напруженості магнітного поля до нуля. **ДСТУ 2725-94m.**
.006	**электромагнитная индукция** *електромагнітна індукція* electromagnetic induction	Явище збудження електрорушійної сили в провідному контурі внаслідок зміни зчепленого з ним магнітного потоку. **ДСТУ 2843-94m.**
.007	**электростатическая индукция** *електростатична індукція* electrostatic induction	Явище появи електричних зарядів на певних частинах провідного тіла під впливом електростатичного поля. **ДСТУ 2843-94.**
И.021.000	**инструмент** *інструмент* *[-та (один предмет)/ -ту (сукупність предметів), ор. -том; мн. -ти, -тів]* tool	*[< лат. instrumentum - знаряддя]* 1. Знаряддя праці людини або виконавчий механізм машини. 2. Прилад, що використовується як частина технологічного оснащення.
.001	**изолирующие ручные инструменты** *ізолювальні ручні інструменти* insulated hand tools, insulating hand tools	Інструменти, виконані з електроізоляційного матеріалу або струмопровідного матеріалу (металу), покритого електроізоляційним матеріалом, призначені для захисту монтера від контакту зі струмовідними частинами та запобігання короткому замиканню. **IEC 743-83.**
И.022.000	**интенсивность** *інтенсивність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* rate, intensity	*[фр. intensif < лат. intensio - напруження, посилення]* Кількісна характеристика частоти будь-яких подій, енергії, потоку і т.ін.

.001	**интенсивность аэрации сточных вод** *інтенсивність аерації стічних вод* intensity of sewage aeration	Витрата повітря на одиницю площі чи об'єму аерованої споруди за певний проміжок часу. **ДСТУ 2569-94.**
И.023.000	**ион** *іон* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* ion	*[< гр. ion - той, що йде]* Електрично заряджена частинка, яка створюється в разі втрати або приєднання електронів атомом чи молекулою.
И.024.000	**ионизатор** *іонізатор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* ionizer	*[< гр. ion - той, що йде]* Пристрій, призначений для створення іонів і вільних електронів з електрично нейтральних атомів і молекул.
И.025.000	**ионизация** *іонізація* *[-ії, ор. -ією]* ionization	*[< гр. ion - той, що йде]* Створення іонів та вільних електронів з електрично нейтральних атомів або молекул.
.001	**ударная ионизация** *ударна іонізація* collision ionization, impact ionization	Іонізація під час зіткнення атома або молекули з іншою частинкою.
И.026.000	**искажение** *спотворення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* distortion	1. Помилка. 2. Відхил значень параметрів сигналу від установлених вимог. 3. Зміна вмісту повідомлення, що передається по лінії зв'язку.
.001	**искажение формы кривой переменного напряжения или тока** *спотворення форми кривої змінної напруги або струму* waveform distortion of an alternating voltage or current	Відмінність форми кривої напруги (струму) в електропостачальній системі від потрібної. **ДСТУ 3466-96.**
И.027.000	**искра** *іскра*	Електричний розряд між двома електродами, що виникає за напруги, яка

	[-кри; мн. -кри, -кор] spark	перевищує значення пробивної напруги, і за напруженості поля між електродами, яка перевищує значення електричної міцності діелектрику.
И.028.000	**искрение** *іскріння* *[-ння]* sparking	Електричний розряд у газах.
.001	**электрическое искрение** *електричне іскріння* electrical sparking	Іскрові, дугові та жеврійні електричні розряди. **ПУЭ, п. 7.3.5.**
И.029.000	**использование** *використання* *[-ння]* utilization	
.001	**комплексное использование водных ресурсов** *комплексне використання водних ресурсів* multipurpose utilization of water resources	Використання водних ресурсів для задоволення потреб населення і різних галузей народного господарства, що забезпечує економічно виправдане і екологічно прийнятне застосування корисних властивостей водного об'єкта. **ДСТУ 3041-95.**
.002	**повторное использование воды** *повторне використання води* reuse of water, water reuse	Подавання раніш використаної на господарському об'єкті води на інший господарський об'єкт. **ДСТУ 3041-95т.**
.003	**рациональное использование топливно-энергетических ресурсов** *раціональне використання паливно-енергетичних ресурсів* rational utilization of fuel-energy resources	Досягнення максимальної ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів за існуючого рівня розвитку техніки та технології і за одночасного зниження техногенного впливу на навколишнє середовище. **ДСТУ 2420-94т.**
И.030.000	**испытание** *випробування*	Експериментальне визначення кількісних та (чи) якісних характеристик,

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	[-ння; мн. -ння, -нь] test, check, testing	властивостей об'єкта як наслідок дії на нього в процесі його функціонування, моделювання об'єкта та (чи) дії на нього. **ДСТУ 3021-95m.**
.001	**испытания на герметичность** *випробування на герметичність* leakage test, test of leak-proofness	Випробування, що проводяться з метою оцінювання характеристик герметичності виробу як результату впливу на нього під час його функціонування або в процесі моделювання впливів на нього. **ГОСТ 26790-85m.**
.002	**испытания на прочность** *випробування на міцність* strength test	Випробування, що проводяться для визначення значень впливових чинників, які викликають вихід значень характеристик властивостей об'єкта за встановлені границі чи його руйнування. **ДСТУ 3021-95.**
И.031.000	**исток** *витік* *[-току, д. -току, ор. -током, м. -тоці; мн. -токи, -токів]* source	Місце, де щось бере початок.
.001	**исток сигнального графа** *витік сигнального графа* signal scheme source	Вузол сигнального графа, від (до) якого відходять (підходять) зв'язані з ним вітки. **ДСТУ 2843-94.**
И.032.000	**источник** *джерело* *[-ла; мн. -ла, -л]* source	Те, що дає початок чому-небудь, звідки виходить що-небудь.
.001	**автономный передвижной источник питания электроэнергией** *автономне пересувне джерело живлення електроенергією* independent movable electric power supply	Джерело, яке дозволяє здійснювати живлення споживачів електроенергією незалежно від стаціонарних джерел електроенергії (енергосистеми). **ПУЭ, п. 1.7.99.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.002	**возобновляемый источник энергии** *поновлюване джерело енергії* renewable energy source	Джерело енергії, що використовує потоки енергії Сонця, вітру, тепла Землі, біомаси, морів та океанів, річок (з використанням міні- та мікро-ГЕС), які існують постійно або періодично виникають у навколишньому середовищі. **ДСТУ 2275-93.**
.003	**высоковольтный источник электрической энергии** *високовольтне джерело електричної енергії* high-voltage power-supply source	Джерело, яке виробляє електричну енергію напругою понад 1000 В. **ДСТУ 2790-94.**
.004	**зависимый источник напряжения** *залежне джерело напруги* controlled voltage source	*Див.* И.032.006 залежне ДЖЕРЕЛО електрорушійної сили.
.005	**зависимый источник тока** *залежне джерело струму* controlled current source	Джерело струму, в якому величина струму залежить від струму чи напруги іншої ділянки кола. **ДСТУ 2815-94.**
.006	**зависимый источник электродвижущей силы** *залежне джерело електрорушійної сили* controlled voltage source	Джерело електрорушійної сили, електрорушійна сила якого залежить від струму чи напруги іншої ділянки кола. **ДСТУ 2843-94m.**
.007	**идеальный источник напряжения** *ідеальне джерело напруги* ideal voltage source	*Див.* И.032.009 ідеальне ДЖЕРЕЛО електрорушійної сили.
.008	**идеальный источник тока**	Джерело струму, внутрішня провідність якого дорівнює нулю і струм

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ідеальне джерело струму ideal current source	якого не залежить від напруги на його затискачах. **ДСТУ 2843-94.**
.009	**идеальный источник электродвижущей силы** *ідеальне джерело електрорушійної сили* ideal voltage source	Джерело електрорушійної сили, внутрішній електричний опір якого дорівнює нулю і напруга якого не залежить від струму, що в ньому протікає. **ДСТУ 2843-94.**
.010	**источник загрязнения вод** *джерело забруднення вод* source of water pollution	Господарський або природний об'єкт, а також природне явище, що спричиняють забруднення води. **ДСТУ 3041-95m.**
.011	**источник напряжения с 90-градусным сдвигом фаз** *джерело напруги з 90-градусним зсувом фаз* quarter-phase voltage source	Джерело електричної енергії, що дає дві напруги однієї й тієї самої амплітуди, зсунені одна відносно одної на чверть періоду. **ДСТУ 2815-94m.**
.012	**источник питания** *джерело живлення* power source, power supply	Пристрій, який генерує різні види електричної напруги та (чи) струмів для живлення споживачів.
.013	**источник тока** *джерело струму* current source	Джерело електричної енергії, яка характеризується струмом у ньому та внутрішньою провідністю. **ДСТУ 2843-94m.**
.014	**источник электрической энергии** *джерело електричної енергії* electric energy source	Електричний виріб (пристрій), який перетворює різні види енергії в електричну. **ДСТУ 2267-93.**
.015	**источник электродвижущей силы** *джерело електрорушійної сили* voltage source	Джерело електричної енергії, яке характеризується електрорушійною силою та внутрішнім електричним опором. **ДСТУ 2843-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.016	**многофазный источник напряжения** *багатофазне джерело напруги* polyphase voltage source	Джерело електричної енергії, що дає дві чи кілька змінних напруг однієї й тієї самої частоти, які відрізняються одна від одної сталим зсувом фаз; їх амплітуди та форми хвиль подібні. **ДСТУ 2815-94m.**
.017	**независимый источник напряжения** *незалежне джерело напруги* independent voltage source	Активний елемент електричного кола, який може бути поданий у вигляді ідеального джерела напруги, незалежного від усіх інших струмів і напруг електричного кола, та послідовно з'єднаного з ним пасивного елемента. **ДСТУ 2815-94m.**
.018	**независимый источник питания** *незалежне джерело живлення* independent power source, independent power supply	Джерело живлення, на якому зберігається напруга в межах, регламентованих ПУЭ для післяаварійного режиму, в разі зникнення його на іншому або інших джерелах живлення цих електроприймачів. **ПУЭ, п. 1.2.10.**
.019	**независимый источник тока** *незалежне джерело струму* independent current source	Активний двополюсник, що складається з ідеального джерела струму, незалежного від усіх інших струмів і напруг електричного кола, та паралельно з'єднаного з ним пасивного елемента. **ДСТУ 2815-94m.**
.020	**низковольтный источник электрической энергии** *низьковольтне джерело електричної енергії* low-voltage source of energy	Джерело електричної енергії, яке виробляє електричну енергію напругою до 1000 В. **ДСТУ 2791-94m.**
.021	**однофазный источник напряжения** *однофазне джерело напруги* single-phase voltage source	Джерело електричної енергії, яке має одну змінну напругу чи сукупність джерел змінних напруг, в яких миттєві значення перебувають у постійних співвідношеннях. **ДСТУ 2791-94m.**
.022	**симметричный мно-**	Джерело електричної енергії, що дає

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	гофазный источник напряжения *симетричне багатофазне джерело напруги* symmetrical polyphase voltage source	сукупність з m змінних напруг, які мають одну й ту саму форму хвилі, амплітуду і зміщення фаз яких протягом періоду розміщені однаково. ***Примітка.*** Сукупність m-фазних напруг можна подати так: $u_i(t)=u(t+(1-i)\bullet kT/m)$, де i=1,2,3..m; k ціле число, що переважно дорівнює 1; T - період. **ДСТУ 2815-94m.**
.023	**химический источник тока** *хімічне джерело струму* chemical current source, chemical current supply	Пристрій, в якому хімічна енергія закладених у ньому активних речовин безпосередньо перетворюється в електричну енергію під час протікання хімічної реакції. **ДСТУ 2791-94.**
И.033.000	**истощение** *виснаження [-ння]* depletion	
.001	**истощение вод** *виснаження вод* depletion of waters	Зменшення величини поверхневого стоку чи запасів підземних вод нижче допустимих меж. **ДСТУ 3041-95.**
И.034.000	**исчезновение** *зникнення [-ння; мн. -ння, -нь]* disappearance, loss	
.001	**исчезновение напряжения** *зникнення напруги* loss of voltage	Зниження напруги до нуля в будь-якій точці електропостачальної системи. **ДСТУ 3466-96m.**
	К	
К.001.000	**кабель** *кабель [-лю, ор. -лем; мн. -лі, -лів]* cable	*[нім. Kabel, голл. kabel < лат. capulum - аркан]* *Див.* И.002.008 кабельний ВИРІБ.
.001	**бронированный кабель**	Електричний кабель, зовнішня частина захисного покриття якого виготовлена зі сталевих стрічок або

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	броньований кабель armored cable	оцинкованих дротів для захисту від механічних пошкоджень.
.002	**воздушный кабель** *повітряний кабель* aerial cable	Електричний кабель, який складається із скручених між собою ізольованих струмопровідних жил у загальній оболонці чи без неї, або який має додатково трос усередині цієї оболонки або поза нею, чи разом в одному пучку з ізольованими струмопровідними жилами, скрученими відносно троса. **ДСТУ 2790-94m.**
.003	**газонаполненный кабель с внешним давлением** *газонаповнений кабель із зовнішнім тиском* external gas pressure cable	Електричний кабель з надлишковим тиском, який передається ізоляції газом крізь непроникну оболонку. **ГОСТ 15845-80m.**
.004	**газонаполненный кабель с внутренним давлением** *газонаповнений кабель із внутрішнім тиском* internal gas pressure cable	Електричний кабель з надлишковим тиском, який утворює газ, що входить до складу збіднено- або попередньо просоченої паперової ізоляції чи пластмасової ізоляції, та з передбаченою компенсацією змін тиску газу. **ГОСТ 15845-80m.**
.005	**герметизированный кабель** *герметизований кабель* sealed cable	Електричний кабель, вільний простір між конструктивними елементами якого заповнено герметизувальною речовиною з метою перешкодити проникненню вологи в кабель та її поздовжньому переміщенню. **ГОСТ 15845-80m.**
.006	**грузонесущий кабель** *вантажотримальний кабель* carrying cable	Електричний кабель, який крім свого основного призначення також призначений для підвішування, а також багаторазового спускання, підніманя, утримування на заданій висоті та горизонтального переміщення (буксирування) вантажів. **ГОСТ 15845-80m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.007	**кабель давления** *кабель тиску* pressure cable	*Див.* К.001.011 КАБЕЛЬ з надлишковим тиском. **ГОСТ 15845-80.**
.008	**кабель с бумажной пропитанной изоляцией** *кабель із паперовою просоченою ізоляцією* impregnated cable	*Див.* К.001.009 КАБЕЛЬ із в'язкою просочувальною речовиною. **ГОСТ 15845-80m.**
.009	**кабель с вязким пропиточным составом** *кабель із в'язкою просочувальною речовиною* oil-impregnated cable	Силовий кабель з паперовою ізоляцією, просоченою маслоканіфольною або подібною до неї за в'язкістю ізоляційною речовиною. **ГОСТ 15845-80.**
.010	**кабель с жилами в отдельных оболочках** *кабель із жилами в окремих оболонках*	Силовий багатожильний кабель, кожна ізольована жила якого має самостійну оболонку. **ГОСТ 15845-80.**
.011	**кабель с избыточным давлением** *кабель з надлишковим тиском* pressure cable	Силовий кабель, ізоляція якого працює під тиском вище атмосферного, який утворюється маслом або газом, що входить до складу ізоляції та (або) є зовнішнім відносно неї середовищем. **ГОСТ 15845-80.**
.012	**кабель с несущим тросом** *кабель із тримальним тросом* self-supporting cable	Самотримальний кабель, тримальним елементом якого є сталевий трос. **ГОСТ 15845-80.**
.013	**кабель с общим экраном** *кабель зі спільним екраном* collectively shielded cable	Багатожильний кабель, що має екран, розташований зверху ізольованих жил концентрично відносно осі кабелю. **IEC 50(461):1984.**
.014	**кабель с отдельно экранированными**	Силовий багатожильний кабель, кожна жила якого поверх ізоляції має

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	жилами *кабель з окремо екранованими жилами* individually screened cable	екран. **ГОСТ 15845-80.**
.015	**кабель с поясной изоляцией** *кабель з поясною ізоляцією* belted cable	Силовий багатожильний кабель з загальною ізоляцією всіх ізольованих - скручених або паралельно укладених - жил. **ГОСТ 15845-80.**
.016	**кабель согласования** *кабель погодження* matching cable	Радіочастотний кабель, хвильовий опір якого змінюється за довжиною плавно або східчасто. **ГОСТ 15845-80.**
.017	**кабель управления** *кабель керування* control cable	Електричний кабель для кіл дистанційного керування, релейного захисту та автоматики. **ГОСТ 15845-80m.**
.018	**коаксиальный кабель** *коаксіальний кабель* coaxial cable	Електричний кабель, основні групи якого є коаксіальними парами. **ГОСТ 15845-80m.**
.019	**комбинированный кабель** *комбінований кабель* composite cable	Електричний кабель, в якому різні основні жили (групи) призначені для виконання різних функцій та мають розпізнавальні конструкції та параметри. **ГОСТ 15845-80m.**
.020	**контрольный кабель** *контрольний кабель* control cable, pilot cable	Електричний кабель для кіл контролю та вимірювання на відстані електричних і фізичних параметрів. **ГОСТ 15845-80m.**
.021	**криогенный кабель** *кріогенний кабель* cryocable	Електричний кабель, призначений для роботи в середовищах, що мають кріогенну температуру. **ГОСТ 15845-80m.**
.022	**криопроводящий кабель** *кріопровідний кабель* hyperconducting cable	Кріогенний кабель з жилами з кріопровідників. **ГОСТ 15845-80m.**
.023	**маслонаполненный кабель** *маслонаповнений*	Електричний кабель з надлишковим тиском, що утворюється маслом, яке входить до складу паперової просо-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	кабель oil-filled cable	ченої ізоляції, та з передбаченою компенсацією температурних змін об'єму масла. **ГОСТ 15845-80m.**
.024	**маслонаполненный кабель в трубопроводе** *маслонаповнений кабель у трубопроводі* oil-filled pipe-type cable	Маслонаповнений кабель з окремо екранованими жилами, вміщеними в трубопровід, що служить оболонкою. **ГОСТ 15845-80.**
.025	**маслонаполненный кабель высокого давления** *маслонаповнений кабель високого тиску* oil-filled high pressure cable	Маслонаповнений кабель, в якому тривалий час допустимий надлишковий тиск масла становить 1,08 - 1,57 МПа. **ПУЭ, п. 2.3.6.**
.026	**маслонаполненный кабель низкого давления** *маслонаповнений кабель низького тиску* oil-filled low pressure cable	Маслонаповнений кабель, в якому тривалий час допустимий надлишковий тиск масла становить: 0,0245 - 0,294 МПа - для кабелів у свинцевій оболонці; 0,0245 - 0,49 МПа - для кабелів у алюмінієвій оболонці. **ПУЭ, п. 2.3.6.**
.027	**многожильный кабель** *багатожильний кабель* multiple-conductor cable	Електричний кабель, в якому кількість жил більше трьох. **ГОСТ 15845-80m.**
.028	**нагревательный кабель** *нагрівальний кабель* heating cable	Електричний кабель з жилами високого електричного опору, призначений для обігрівання різноманітних об'єктів. **ГОСТ 15845-80m.**
.029	**низкочастотный кабель** *низькочастотний кабель* low-frequency cable	Електричний кабель зв'язку, через який передаються сигнали в спектрі тональних частот. **ГОСТ 15845-80m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.030	**оптический кабель** *оптичний кабель* optic cable	Електричний кабель, в якому електромагнітна хвиля концентрується в об'ємі світловоду та передається по ньому в даному напрямку.
.031	**радиочастотный кабель** *радіочастотний кабель* radio-frequency cable	Електричний кабель для передавання електромагнітної енергії на радіочастотах. **ГОСТ 15845-80т.**
.032	**самонесущий кабель** *самотримальний кабель* self-bearing cable	Електричний кабель з тримальним елементом, призначеним для збільшення його механічної міцності, кріплення та підвішування. **ГОСТ 15845-80т.**
.033	**сверхпроводящий кабель** *надпровідний кабель* superconducting cable	Кріогенний кабель з надпровідними жилами. **ГОСТ 15845-80.**
.034	**сигнально-блокировочный кабель** *сигнально-блокувальний кабель*	Електричний кабель для кіл сигналізації та блокування. **ГОСТ 15845-80т.**
.035	**силовой кабель** *силовий кабель* power cable	Електричний кабель для передавання електричної енергії струмами промислових частот. **ГОСТ 15845-80т.**
.036	**симметричный кабель** *симетричний кабель* balanced cable	Електричний кабель, що складається з однієї або більше симетричних пар, трійок, четвірок і т.ін. груп. **ГОСТ 15845-80т.**
.037	**экранированный кабель** *екранований кабель* shielded cable	Електричний кабель, в якому всі або частина основних жил (груп) екрановані або мають загальний екран. **ГОСТ 15845-80т.**
.038	**электрический кабель** *електричний кабель* electrical cable	Кабельний виріб, що містить одну чи більше ізольованих жил (провідників), вміщених у металеву чи неметалеву оболонку, поверх якої залежно

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		від умов прокладання та експлуатації може бути відповідне захисне покриття, до якого може входити броня, і придатний також для прокладання в землі та під водою. **ГОСТ 15845-80.**
К.002.000	**кадастр** *кадастр* *[-ру, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* cadaster, cadastre	*[фр. cadastre < порт. cadastro < італ. catastrico < гр. katastichon - список, реєстр]* Систематизований звід кількісних, якісних та інших характеристик природних ресурсів, обсягу, характеру та режиму їх використання. **Закон України "Про охорону навколишнього середовища", ст. 23.**
.001	**водный кадастр** *водний кадастр* water cadastre	Зведення даних за кількісними та якісними показниками водних ресурсів та їх використанням, складене в регіональному, басейновому, державному плані. **ДСТУ 3041-95m.**
К.003.000	**калориметр** *калориметр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* calorimeter	*[< лат. calor (caloris) – тепло, жар + гр. metreo – вимірюю]* Прилад для вимірювання кількості теплоти, яка виділяється або поглинається протягом різних фізичних, хімічних або біологічних процесів.
К.004.000	**калория (кал)** *калорія (кал)* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* calorie	*[< лат. calor (caloris) - тепло, жар]* Позасистемна одиниця кількості теплоти, внутрішньої енергії, ентальпії, вільної енергії, теплоти фазового перетворювання, теплоти хімічної реакції. Калорія (міжнародна) дорівнює кількості теплоти, необхідної для нагрівання 1 г води на 1 °С за певної початкової температури. Співвідношення з одиницею СІ: 1 кал = 4,1868 Дж (точно).
.001	**калория в секунду (кал/с)** *калорія за секунду (кал/с)* calorie per second (cal/s)	Позасистемна одиниця теплового потоку. Калорія за секунду дорівнює тепловому потоку, за якого через поверхню за 1 с проходить кількість теплоти 1 кал. Співвідношення з одиницею СІ: 1 кал/с= 4,1868 Вт.

.002	**калория в секунду на квадратный сантиметр (кал/(с•см^2))** *калорія за секунду на квадратний сантиметр (кал/(с•см^2))* calorie per second per square centimeter (cal/(s•cm^2))	Позасистемна одиниця поверхневої густини теплового потоку. Калорія за секунду на квадратний сантиметр дорівнює поверхневій густині потоку, за якої крізь поверхню площиною 1 см^2 за 1 с переноситься кількість теплоти 1 кал. Співвідношення з одиницею СІ: 1 кал/(с•см^2) = 4,1868•10^4 Вт/м^2.
.003	**калория на грамм (кал/г)** *калорія на грам (кал/г)* calorie per gram (cal/g)	1. Позасистемна одиниця питомої кількості теплоти. Калорія на грам дорівнює питомій кількості теплоти системи, в якій тілу (речовині) масою 1 г надається або забирається від нього (неї) кількість теплоти 1 кал. 2. Позасистемна одиниця питомої кількості теплоти фазового перетворювання та хімічної реакції. Калорія на грам дорівнює питомій кількості теплоти фазового перетворення (хімічної реакції) термодинамічної системи, в якій виділяється або поглинається кількість теплоти 1 кал, а маса системи - 1 г. 3. Позасистемна одиниця питомої теплоти згоряння. Калорія на грам дорівнює питомій теплоті згоряння палива, у разі повного згоряння 1 г якого виділяється кількість теплоти 1 кал. Співвідношення з одиницею СІ: 1 кал/г = 4,1868•10^3 Дж/кг.
.004	**калория на грамм-кельвин (кал/(г•К))** *калорія на грам-кельвін (кал/(г•К))* calorie per gram-Kelvin (cal/(g•K))	1. Позасистемна одиниця питомої теплоємності. Калорія на грам-кельвін дорівнює питомій теплоємності речовини, маса 1 г якої має теплоємність 1 кал/К. 2. Позасистемна одиниця питомої ентропії. Калорія на грам-кельвін дорівнює зміні питомій ентропії речовини, в якій для маси 1 г зміна ентропії становить 1 кал/К.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		Співвідношення з одиницею СІ: 1 кал/(г•К) = 4,1868•10^3 Дж/(кг•К).
К.005.000	**калоша** *калоша* overshoes	Низьке гумове взуття, яке вдягається на чоботи, черевики для їх зберігання.
.001	**диэлектрические калоши** *діелектричні калоші* insulating overshoes	Засіб індивідуального електрозахисту ніг. **IEC 743-83.**
К.006.000	**камера** *камера* *[-ри; мн. -ри, -р]* chamber, camera	*[лат. camera - склепіння, < гр. kamara - склеписта кімната]* 1. Окремий замкнений об'єм або приміщення спеціального призначення. 2. Внутрішня частина якого-небудь приладу, апарата, машини, споруди.
.001	**взрывная камера распределительного устройства** *вибухова камера розподільного пристрою* blasting chamber of a switchgear	Закрита камера, яка призначена для локалізації можливих аварійних наслідків під час пошкодження встановлених у ній апаратів і яка має вихід назовні або у вибуховий коридор. **ПУЭ, п. 4.2.11.**
.002	**дугогасительная камера коммутационного аппарата** *дугогасна камера комутаційного апарата* arc extinguish chamber of a switching device, arc-chute of a switching device	Камера, в якій переміщується електрична дуга з метою полегшення її гасіння. **ДСТУ 2848-94m.**
.003	**закрытая камера распределительного устройства** *закрита камера розподільного пристрою* closed chamber of a switchgear	Камера розподільного пристрою, закрита з усіх боків і яка має суцільні (несітчасті) двері. **ПУЭ, п. 4.2.11.**
.004	**кабельная камера**	Підземна кабельна споруда, яка за-

	кабельна камера cable chamber	кривається глухою знімною бетонною плитою і призначена для укладення кабельних муфт або для протягнення кабелів у блоки. **ПУЭ, п. 2.3.3.**
.005	**камера распределительного устройства** *камера розподільного пристрою* switchgear chamber	Приміщення, призначене для установлення електричних апаратів і шин. **ПУЭ, п. 4.2.11.**
.006	**огражденная камера распределительного устройства** *огороджена камера розподільного пристрою* protected switchgear chamber	Камера, що має прорізи, захищені повністю або частково несуцільними (сітчастими або змішаними) огорожами. ***Примітка.*** Під змішаними огорожами розуміють огорожі з ґраток і суцільних листів. **ПУЭ, п. 4.2.11.**
К.007.000	**канал** *канал* *[-лу, ор. -лом; мн. -ли, -лів]* channel	*[< лат. canalis - труба, жолоб]* 1. Спеціальна споруда для прокладання комунікацій. 2. Шлях (тракт), яким передаються сигнали, повідомлення та інша інформація.
.001	**кабельный канал** *кабельний канал* cable channel	Закрита й заглиблена (частково або повністю) у ґрунт або підлогу непрохідна споруда, призначена для розташування в ній кабелів, прокладення, огляд і ремонт яких можливо проводити лише за умов знятого перекриття. **ПУЭ, п. 2.3.3.**
К.008.000	**канализация** *каналізація* *[-ії, ор. -ією]* canalization	*[< лат. canalis - труба, жолоб]* Відведення побутових, промислових і зливових стічних вод. **ДСТУ 2569-94.**
К.009.000	**категория** *категорія* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* category, class	*[гр. kategoria - обвинувачення, ознака]* 1. ***У філософії -*** загальне поняття, що відбиває найбільш суттєві властивості та відношення предметів, явищ об'єктивної дійсності (матерія,

		час, простір, рух, причинність, якість, кількість і т.ін.). 2. Група однорідних об'єктів, явищ, об'єднаних спільністю ознак, або ознака, що визначає цю групу.
.001	**1-я категория электроприемников по надежности электроснабжения** *1-а категорія електроприймачів з надійності електропостачання* first category of electric receivers on reliability of power supply	Електроприймачі, перерва електропостачання яких може викликати: небезпеку для життя людей, значну шкоду народному господарству, пошкодження основного обладнання, що дорого коштує, масовий брак продукції, розлад складного технологічного процесу, порушення функціонування особливо важливих елементів комунального господарства. **ПУЭ, п. 1.2.17.**
.002	**2-я категория электроприемников по надежности электроснабжения** *2-а категорія електроприймачів з надійності електропостачання* second category of electric receivers on reliability of power supply	Електроприймачі, перерва електропостачання яких призводить до масового недовипуску продукції, масового простоювання працівників, механізмів та промислового транспорту, порушення нормальної діяльності значної кількості міського та сільського населення. **ПУЭ, п. 1.2.17.**
.003	**3-я категория электроприемников по надежности электроснабжения** *3-я категорія електроприймачів з надійності електропостачання* third category of electric receivers on reliability of power supply	Електроприймачі, які не підходять під визначення 1-ї та 2-ї категорій. **ПУЭ, п. 1.2.17.**
.004	**особая категория электроприемников**	Електроприймачі, безперебійна робота яких необхідна для безаварійно-

	по надежности электроснабжения *особлива категорія електроприймачів з надійності електропостачання* special category of electric receivers on reliability of power supply	го припинення виробництва з метою запобігання загрози життю людей, вибухів, пожеж і пошкодження основного обладнання, що дорого коштує. **ПУЭ, п. 1.2.17.**
К.010.000	**катод** *катод* *[-да, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* cathode	*[< гр. kathodos - рух донизу]* 1. Негативний електрод, який служить джерелом електронів. ***Примітка.*** У процесі електролізу на катоді протікають реакції відновлення. 2. Електрод приладу, який з'єднано з негативним полюсом джерела електричного струму. 3. Негативний полюс джерела постійного електричного струму. 4. Негативний електрод електричної дуги.
.001	**катод конденсатора** *катод конденсатора* cathode of a capacitor	Негативний електрод полярного конденсатора. **ДСТУ 2291-93.**
.002	**катод устройства** *катод пристрою* cathode of a device	Електрод, через який електричний струм виходить із середовища, що має питому електричну провідність, відмінну від питомої електричної провідності катода. **ДСТУ 2815-94m.**
К.011.000	**катушка** *котушка* *[-шки, д. і м -шці; мн. -шки, -шок]* coil, spool	Сукупність витків, переважно коаксіальних, з'єднаних послідовно. **ДСТУ 2815-94m.**
.001	**идеальная катушка индуктивности** *ідеальна котушка індуктивності* ideal inductor	Ідеальний двополюсник, в якому напруга пропорційна похідній струму за часом. **ДСТУ 2815-94m.**
.002	**индуктивная катушка**	*Див.* К.011.003 КОТУШКА індуктивності.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	індуктивна котушка inductor	
.003	**катушка индуктивности** *котушка індуктивності* inductor	Елемент електричного кола, що являє собою сукупність витків, призначений для використання його індуктивності. **ДСТУ 2843-94m.**
.004	**катушка магнитного дутья коммутационного аппарата** *котушка магнітного дуття комутаційного апарата* magnetic blow-out coil of a switching device	Котушка комутаційного апарата, яка створює магнітне поле для переміщення електричної дуги в дугогасній камері. **ДСТУ 2848-94m.**
.005	**катушка обмотки электротехнического изделия** *котушка обмотки електротехнічного виробу* coil of an electrical product	Обмотка електротехнічного виробу або її частина, виконана як окрема конструктивна одиниця. **ДСТУ 2267-93.**
.006	**катушка обмотки электротехнического устройства** *котушка обмотки електротехнічного пристрою* coil of an electrical device	Обмотка електротехнічного пристрою або її частина, виконана як окрема конструктивна одиниця. **ДСТУ 2267-93.**
.007	**катушка Петерсена** *котушка Петерсена* arc-suppression coil, Petersen coil	*Див.* Р.021.006 заземлювальний дугогасильний РЕАКТОР. **ГОСТ 18624-73.**
К.012.000	**качество** *якість* *[якості, д. і м. якості, ор. якістю; мн. якості, якостей]* quality	Сукупність властивостей та характеристик виробу, середовища або послуги, які стосуються його здатності задовольняти встановлені або передбачені потреби. **ДСТУ 3230-85m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**качество воды** *якість води* water quality	Характеристика складу та властивостей води, яка визначає придатність її для певних видів водокористування. **ГОСТ 17.1.1.01-77.**
.002	**качество электрической энергии** *якість електричної енергії* quality of electrical energy	Міра відповідності параметрів електричної енергії їхнім установленим значенням. **ДСТУ 3466-96m.**
К.013.000	**квант** *квант* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* quantum	*[нім. Quant < лат. quantum - скільки]* 1. Мінімальна кількість, на яку може змінюватися дискретна за своєю суттю фізична величина (енергія, кількість руху і т.ін.). 2. Частинка, носій властивостей якого-небудь фізичного поля. 3. ***У системах оброблення інформації -*** частина ресурсу (часу, пам'яті), яка виділяється одноразово для використання програмою чи запитом.
К.014.000	**кек** *кек* *[-ку, м. -ку]* cake	*[англ. cake - затвердіти]* Осад або активний мул, зневоднений до 60-85 процентів вологості. **ДСТУ 2569-94.**
К.015.000	**кельвин (К)** *кельвін (К)* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* Kelvin	*[< влн. Kelvin - прізвища англійського. фізика У. Томпсона (лорда Кельвіна)]* Одиниця температури в СІ. Кельвін дорівнює 1/273,16 термодинамічної температури потрійної точки води. **ДСТУ 3651.0-97.**
К.016.000	**КЗ** *КЗ* *[невідм.]*	*Див.* 3.011.003 коротке ЗАМИКАННЯ. **ДСТУ 2815-94.**
К.017.000	**килоампер (кА)** *кілоампер (кА)* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* kiloampere	*[< фр. kilo < гр. chilioi - тисяча + влн. Ampere - прізвища французького фізика А. Ампера]* Кратна одиниця сили електричного струму в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.0-97; 1 кА =

		= 10^3 А.
.001	**килоампер на метр (кА/м)** *кілоампер на метр (кА/м)* kiloampere per meter	Кратна одиниця лінійної густини електричного струму, напруженості магнітного поля та намагніченості в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 кА/м = 10^3 А/м.
К.018.000	**киловатт (кВт)** *кіловат (кВт)* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* kilowatt	*[< фр. kilo < гр. chilioi - тисяча + влн. Watt - прізвища англійського фізика Дж. Уатта]* Кратна одиниця потужності в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 кВт = 10^3 Вт.
К.019.000	**киловатт-час (кВт•ч)** *кіловат-година (кВт•год)* *[кіловат-години; мн. кіловат-години, кіловат-годин]* kilowatt-hour	*[< фр. kilo < гр. chilioi - тисяча + прізвища англійського фізика Дж. Уатта + укр. година]* Позасистемна одиниця роботи та енергії. Кіловат-година дорівнює роботі, яка здійснюється електричним струмом потужністю 1 кВт протягом однієї години. Співвідношення з одиницею СІ: 1 кВт•год = 3,6•10^6 Дж (точно).
К.020.000	**киловольт (кВ)** *кіловольт (кВ)* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* kilovolt	*[< фр. kilo < гр. chilioi - тисяча + прізвища італійського фізика А. Вольти (Volta)]* Кратна одиниця електричного потенціалу, різниці електричних потенціалів, електричної напруги та електрорушійної сили в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 кВ = 10^3 В.
К.021.000	**килогерц (кГц)** *кілогерц (кГц)* *[-ца, ор. -цом; мн. -ци, -ців]* kilohertz	*[< фр. kilo < гр. chilioi - тисяча + влн. Hertz - прізвища німецького фізика Г. Герца]* Кратна одиниця частоти періодичного процесу (коливання) у СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97, а також у системах СГС, СГСЕ, СГСМ, МКГСС. 1 кГц = 10^3 Гц.
К.022.000	**килокалория (ккал)** *кілокалорія (ккал)* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]*	*[< фр. kilo < гр. chilioi - тисяча + лат. calor (caloris) - тепло, жар]* Кратна позасистемна одиниця кіль-

	kilocalorie (kcal)	кості теплоти. Співвідношення з одиницею СІ: 1 ккал = 10^3 кал.
.001	**килокалория в час (ккал/ч)** *кілокалорія за годину (ккал/год)* kilocalorie per hour (kcal/h)	Позасистемна одиниця теплового потоку. Кілокалорія за годину дорівнює тепловому потоку, за якого через поверхню за 1 год проходить кількість теплоти 1 ккал. Співвідношення з одиницею СІ: 1 ккал/год = = 1,163 Вт (приблизно).
.002	**килокалория в час на квадратный метр (ккал/(ч•м^2))** *кілокалорія за годину на квадратний метр (ккал/(год•м^2))* kilocalorie per hour per square meter (kcal/(h•m^2))	Позасистемна одиниця поверхневої густини теплового потоку. Кілокалорія за годину на квадратний метр дорівнює поверхневій густині потоку, за якої крізь поверхню площиною 1 м^2 за 1 год переноситься кількість теплоти 1 ккал. Співвідношення з одиницею СІ: 1 ккал/(год•м^2) = = 1,163 Вт/м^2.
.003	**килокалория на килограмм (ккал/кг)** *кілокалорія на кілограм (ккал/кг)* kilocalorie per kilogram (kcal/kg)	1. Позасистемна одиниця питомої кількості теплоти. Кілокалорія на кілограм дорівнює питомій кількості теплоти системи, в якій тілу (речовині), маса якого 1 кг, надається або забирається від нього (неї) кількість теплоти 1 ккал. 2. Позасистемна одиниця питомої кількості теплоти фазового перетворювання та хімічної реакції. Кілокалорія на кілограм дорівнює питомій кількості теплоти хімічної реакції термодинамічної системи, в якій виділяється або поглинається кількість теплоти 1 ккал, а маса системи - 1 кг. 3. Позасистемна одиниця питомої масової теплоти згоряння. Кілокалорія на кілограм дорівнює питомій масовій теплоті згоряння палива, у разі повного згоряння 1 кг якого виділяється кількість теплоти 1 ккал. Співвідношення з одиницею СІ: 1 ккал/кг = 4,1868•10^3 Дж/кг.
.004	**килокалория на ки-**	1. Позасистемна одиниця питомої

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	лограмм-кельвин (ккал/(кг•К)) *кілокалорія на кілограм-кельвін (ккал/(кг•К))* kilocalorie per kilogram-Kelvin (kcal/(kg•K))	теплоємності. Кілокалорія на кілограм-кельвін дорівнює питомій теплоємності речовини, маса 1 кг якої має теплоємність 1 ккал/К. 2. Позасистемна одиниця питомої ентропії. Кілокалорія на кілограм-кельвін дорівнює зміні питомій ентропії речовини, в якій для маси 1 кг зміна ентропії становить 1 ккал/К. Співвідношення з одиницею СІ: 1 ккал/(кг•К) = 4,1868•10^3 Дж/(кг•К).
К.023.000	**килоом (кОм)** *кілоом (кОм)* *[-ма, ор. -мом; мн. -ми, -мів]* kiloihm, kiloohm (kOm)	*[< фр. kilo < гр. chilioi – тисяча + прізвища німецького фізика Г.-С. Ома]* Кратна одиниця електричного опору (активного, реактивного, повного та комплексного) у СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 кОм = 10^3 Ом.
К.024.000	**килопаскаль (кПА)** *кілопаскаль (кПА)* *[-ля, ор. -лем; мн. -лі, -лів]* kilopascal	*[< фр. kilo < гр. chilioi – тисяча + влн. Pascal - прізвища французького фізика, математика й філософа Б. Паскаля]* Кратна одиниця тиску та механічного напруження в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 кПа = 10^3 Па.
К.025.000	**кислотность** *кислотність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* acidity	1. Властивість, яка характеризується вмістом іонів водню в розчині. 2. Показник вмісту іонів водню, що кількісно визначається величиною pH (pH<7).
К.026.000	**класс** *клас* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* class, grade	*[< лат. classis - розряд, група]* 1. Сукупність, розряд, група предметів або явищ, які мають загальні ознаки. 2. Характеристика сукупності або явища.
.001	**класс изоляции** *клас ізоляції* class of insulation	Група електроізоляційних матеріалів, яка відрізняється способом просочення або видом матеріалу та призначена для роботи в певних темпе-

		ратурних умовах.
.002	**класс напряжения электрооборудования** *клас напруги електрообладнання* voltage class of an electrical equipment	Номінальна напруга електричної системи, для роботи в якій призначено дане електрообладнання. **ПУЭ, п. 1.8.12.**
.003	**класс точности** *клас точності* accuracy class, accuracy rating	Узагальнена характеристика точності виготовлення виробу, визначена значеннями допусків форми та лінійних розмірів.
.004	**класс точности измерительного трансформатора** *клас точності вимірювального трансформатора* accuracy class of a instrument transformer	Характеристика, установлена для вимірювального трансформатора, струмова похибка (похибка напруги) та кутова похибка якого залишаються в установлених межах за заданих умов роботи. **ДСТУ 2976-95m.**
.005	**класс точности средства измерительной техники** *клас точності засобу вимірювальної техніки* accuracy class of a measuring instrument	Узагальнена характеристика засобу вимірювальної техніки (засобу вимірювань), що визначається границями його допустимих основної й додаткових похибок, а також іншими характеристиками, що впливають на його точність, значення яких регламентуються. **ДСТУ 2681-94m.**
.006	**класс точности электрического реле** *клас точності електричного реле* accuracy class index of an electric relay, accuracy class of a electrical relay	Число, яке характеризує точність електричного реле, умовно визначається вираженою в процентах відносною граничною основною похибкою. **ДСТУ 2936-94m.**
К.027.000	**клетка** *клітка* *[-тки, д. і м -тці; мн. -тки, -ток]* cage, cell	Коробка, закрите приміщення.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**беличья клетка** *білчина клітка* squirrel cage	Тип конструкції короткозамкненого ротора електричного двигуна.
К.028.000	**клещи** *кліщі* *[-щів]* tongs	Слюсарно-монтажний важільний інструмент у вигляді щипців для захоплення, утримування, переміщення, знімання деталей. ***Примітка.*** Під час електромонтажних робіт може використовуватись як кінцева насадка на ізолювальних штангах.
.001	**токоизмерительные клещи** *струмовимірювальні кліщі* clamp-on ammeter, clip-on ammeter, snap-on ammeter	Переносне пристосування для вимірювання сили змінного струму в електричних колах напругою до 10 кВ без їх розриву.
К.029.000	**кнопка** *кнопка* *[-пки, д. і м -пці; мн. -пки, -пок]* button	*[нім. Knopf]* *Див.* В.063.008 кнопковий ВИМИКАЧ.
К.030.000	**коагулянт** *коагулянт* *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* coagulant	*[лат. coagulantes < coagulo - викликаю згортання, згущення]* Реагент, який вводиться у воду для її коагулювання.
К.031.000	**коагуляция** *коагулювання* *[-ння];* *коагуляція* *[-ії, ор. -ією]* coagulation	*[< лат. coagulatio - згортання, згущення]* Збільшення частинок у дисперсних системах, яке веде до випадіння з колоїдного розчину пластівцеподібного осаду або до застигання та використовується в різних технологічних процесах, наприклад, для очищення води від дрібних частинок мулу, глин і бактерій.
.001	**коагуляция воды** *коагулювання води* coagulation of water	Оброблення води реагентами, що приводить до збільшення розмірів частинок її домішок з метою прискорення осаджування або покращання процесу затримки фільтрами.

К.032.000	**кожух** *кожух* *[-уха, м. -усі; мн. -ухи, -ухів]* casing	Опорна зовнішня сталева рама та металева обшивка в сполученні з теплоізоляцією та вогнетривкими матеріалами. **IEC 50(841)-83.**
.001	**кожух трансформатора** *кожух трансформатора* casing of a transformer	Оболонка сухого трансформатора, призначена для захисту активної частини від потрапляння сторонніх предметів і яка дає вільний доступ до неї охолоджувальному повітрю. **ДСТУ 3270-95m.**
К.033.000	**колебания** *коливання* fluctuations, oscillations	Зміна в часі будь-якої величини, яка характеризується черговим зростанням та спадом її значень відносно деякого середнього значення. **ДСТУ 2300-93.**
.001	**колебания напряжения** *коливання напруги* voltage fluctuation	Серія поодиноких змін напруги в часі. **ДСТУ 3466-96m.**
.002	**колебания частоты** *коливання частоти* frequency fluctuation	Серія поодиноких змін частоти в часі. **ДСТУ 3466-96m.**
К.034.000	**количество** *кількість* *[-кості, д. і м -кості, ор. -кістю; мн. -кості, -костей]* quantity, amount	Характеристика предметів, явищ, енергії і т.ін. у вигляді величини, обсягу, числа.
.001	**допустимое количество операций включения-отключения коммутационного аппарата** *допустима кількість операцій увімкнення-вимкнення комутаційного апарата*	Допустима кількість операцій увімкнення-вимкнення, яка характеризує: механічну зносостійкість без ремонту і зміни складових частин (за сили струму в колі, що дорівнює нулю); комутаційну зносостійкість під навантаженням у певних умовах, після якої виникає необхідність зміни зношених контактів і яка повинна відповідати стандартній шкалі. **ДСТУ 2848-94m.**
.002	**количество теплоты**	Фізична величина, що являє собою

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	кількість теплоти quantity of heat	енергію, яка переходить між двома тілами або різними частинами тіла під впливом різниці температур без виконання механічної роботи та не пов'язана з перенесенням речовини від одного тіла до іншого (одиниця в СІ - джоуль, Дж).
.003	**количество электричества** *кількість електрики* quantity of electricity	*Див.* 3.016.002 електричний ЗАРЯД.
.004	**удельное количество теплоты** *питома кількість теплоти* specific quantity of heat	Фізична величина, що дорівнює відношенню кількості теплоти, отриманої чи відданої однорідною системою, до маси цієї системи.
К.035.000	**коллектор** *колектор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* collector	*[лат. collector - збирач < colligo - збираю, з'єдную]* 1. Частина якоря електричної машини, яка складається з низки розташованих по колу ізольованих одна від одної мідних пластин; служить електромеханічним перетворювачем частоти струму в електричних машинах (генераторах і двигунах). 2. Електрод у вакуумному приладі, головним призначенням якого звичайно є приймання основного потоку електронів (або іонів) під час електричного розряду. 3. Частина транзистора, призначена головним чином для приймання носіїв заряду з бази. 4. Трубопровід відносно великого перерізу, в який надходять для подальшого просування та виводу гази й рідини з суміжних трубопроводів меншого перерізу, наприклад, головна труба для стоку міських нечистот. 5. Підземна галерея для прокладання кабелів - трамвайних, телефон-

		них, освітлювальних та ін. (кабельний колектор) або для прокладання труб різного призначення (для водопостачання, теплофікації, каналізації, газопостачання та ін.).
.001	**канализационный коллектор** *каналізаційний колектор* collecting pipe, sewage collector, sewage header, sewer, sewer pipe	Трубопровід зовнішньої каналізаційної мережі для збирання й відведення стічних вод. **ДСТУ 2569-94.**
.002	**коллектор вращающейся электрической машины** *колектор обертової електричної машини* commutator of an electrical rotating machine	Комплект ізольованих одна від одної струмопровідних пластин з розташованими на них щітками, які забезпечують протікання струму в обертовій електричній машині з одної частини кола в іншу за допомогою ковзного контакту. **ДСТУ 2286-93m.**
.003	**коллектор электровакуумного прибора** *колектор електровакуумного приладу* collector of an vacuum tube	Електрод, який служить для збирання зарядів, що приносяться електронним або іонним пучком.
К.036.000	**коллоид** *колоїд* *[-ду, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* colloid	*[гр. kolla - клей + eidos - вигляд]* Дисперсна система, в якій частинки дисперсної фази мають розміри від 10^{-7} до 10^{-9} м.
К.037.000	**колодец** *колодязь* *[-зя, ор. -зем; мн. -зі, -зів]* well, manhole	Глибока вертикальна свердловина для різних потреб.
.001	**артезианский колодец** *артезіанський колодязь*	Глибока свердловина для одержання води під тиском, без насоса.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	artesian well, blowing well	
.002	**водозаборный шахтный колодец** *водозабірний шахтовий колодязь* water-intake shaft well	Колодязь із закріпленими стінками для збирання підземних вод крізь дно і стінки. **ДСТУ 2569-94m.**
.003	**водопроводный колодец** *водопровідний колодязь* water-supply well	Споруда на водопровідній мережі, призначена для встановлення арматури та для експлуатації мережі. **ДСТУ 2569-94.**
.004	**водосборный колодец** *водозбірний колодязь* catchment well, catchment basin	Колодязь для збирання води з інших водозабірних споруд. **ДСТУ 2569-94m.**
.005	**кабельный колодец** *кабельний колодязь* cable man-hole, manhole	Камера, яка має люк для входу в неї. **ПУЭ, п. 2.3.3.**
.006	**канализационный колодец** *каналізаційний колодязь* sewer manhole	Колодязь, улаштований на каналізаційній мережі для забезпечення її експлуатації.
К.038.000	**кольцо** *кільце* *[-льця; мн. -льця, -лець]* ring	1. Об'єкт, що має форму кола. 2. ***У хімії -*** замкнена структура, що складається з атомів або атомних угруповань.
.001	**контактное кольцо вращающейся электрической машины** *контактне кільце обертової електричної машини* collector ring of an electrical rotating machine	Струмопровідне кільце, яке забезпечує протікання струму в обертовій електричній машині з однієї частини кола в іншу, за допомогою ковзного контакту. **ДСТУ 2286-93.**
К.039.000	**коммутация**	*[< лат. commutatio - зміна]*

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	комутація *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* switching	Перемикання, установлення зв'язку.
.001	**коммутация коллекторной машины** *комутація колекторної машини* commutator machine switching	Перемикання секцій обмотки якоря колекторної машини з однієї паралельної вітки в іншу. **ДСТУ 2286-93m.**
.002	**коммутация цепи коммутационным аппаратом** *комутація кола комутаційним апаратом* circuit switching by a switching device	Замикання (розмикання) електричного кола комутаційним апаратом, за якого відбувається практично стрибкоподібна зміна провідності електричного кола. **ДСТУ 2848-94.**
.003	**коммутация электрической цепи** *комутація електричного кола* electric circuit switching	Процес перемикання електричних сполучень елементів електричного кола. **ДСТУ 2267-93m.**
К.040.000	**компания** *компанія* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* company	*[фр. compagnie < італ. compagnia < лат. cum - разом + panis - хліб]*
.001	**энергогенерирующие компании** *енергогенерувальні компанії України* energy generating company	Учасники оптового ринку електричної енергії України, які володіють чи користуються генерувальними потужностями, виробляють та продають електричну енергію. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
К.041.000	**компенсатор** *компенсатор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* compensator, equalizer	*[< лат. compenso - зрівноважую, порівнюю]* Пристрій для послаблення, вилучення або зрівноваження впливу різних впливних факторів.
.001	**компенсатор реактивной мощности** *компенсатор реак-*	Пристрій, що встановлюється в споживача і забезпечує споживання від енергосистеми реактивної потужності

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	тивної потужності reactive power compensator	в межах, зазначених в умовах на під'єднання електроустановок цього споживача до енергосистеми. **ПУЭ, п. 1.2.23.**
.002	**синхронный компенсатор** *синхронний компенсатор* synchronous compensator, synchronous condenser	*Див.* К.041.003 електромашинний КОМПЕНСАТОР.
.003	**электромашинный компенсатор** *електромашинний компенсатор* synchronous compensator, synchronous condenser	Синхронна машина, призначена для генерування чи споживання реактивної потужності. **ДСТУ 2286-93.**
К.042.000	**комплекс** *комплекс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* complex	*[< лат. complexus - поєднання, зв'язок]* 1. Сукупність предметів, дій, явищ або властивостей, що складають одне ціле. 2. Декілька специфікованих виробів, які не з'єднані складальними операціями на підприємстві-виробнику, але які призначені для виконання взаємозв'язаних експлуатаційних функцій. **ДСТУ 3321-96m.** 3. Номенклатурний тип виробу.
.001	**водоохранный комплекс** *водоохоронний комплекс* water-protective complex	Сукупність підприємств різних галузей народного господарства, які спільно забезпечують належний стан водного об'єкта. **ДСТУ 3041-95.**
.002	**водохозяйственный комплекс** *водогосподарський*	Сукупність водокористувачів різних галузей народного господарства, які спільно використовують водні ресурси одного водозбірного басейну.

	комплекс water economy complex	**ДСТУ 3041-95.**
.003	**топливно-энергетический комплекс** *паливно-енергетичний комплекс* energy economy	Комплекс базових галузей промисловості, що виробляють паливно-енергетичні ресурси; об'єднує виробничу діяльність електроенергетики, теплоенергетики, нафтової, газової, нафтопереробної та вугільної промисловості.
К.043.000	**конвекция** *конвекція* *[-ії, ор. -ією]* convection	*[< лат. convectio - принесення < conveho - приношу]* Перенесення теплоти в рідинах, газах або сипких середовищах потоками речовини.
К.044.000	**конденсатор** *конденсатор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* capacitor	*[< лат. condenso - згущую]* Елемент електричного кола, призначений для використання його ємності. **ДСТУ 2291-93m.** ***Примітка.*** Складається з двох (або більше) провідників (обкладок), що розділені діелектриком та мають властивість накопичувати електричний заряд.
.001	**блокирующий конденсатор** *блокувальний конденсатор* blocking capacitor	Конденсатор, призначений для запирання постійної складової пульсівного струму. **ДСТУ 2815-94m.**
.002	**бумажный конденсатор** *паперовий конденсатор* paper capacitor	Конденсатор, робочим діелектриком якого є папір. **ДСТУ 2291-93m.**
.003	**вакуумный конденсатор** *вакуумний конденсатор* vacuum capacitor	Конденсатор, робочим діелектриком якого є вакуум. **ДСТУ 2291-93.**
.004	**воздушный конденсатор** *повітряний конденсатор*	Конденсатор, робочим діелектриком якого є повітря. **ДСТУ 2291-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	air capacitor	
.005	**газообразный конденсатор** *газоподібний конденсатор* gaseous capacitor	Конденсатор, робочим діелектриком якого є газ. **ДСТУ 2291-93.**
.006	**герметичный конденсатор** *герметичний конденсатор* sealed capacitor	Конденсатор з герметичною конструкцією корпусу. **ДСТУ 2291-93.**
.007	**единичный конденсатор** *одиничний конденсатор* single capacitor	Конструктивне об'єднання одного або декількох конденсаторних елементів у загальному корпусі із зовнішніми виводами. **ПУЭ, п. 5.6.4.**
.008	**жидкостный конденсатор** *рідинний конденсатор* liquid capacitor	Конденсатор, робочим діелектриком якого є рідина. **ДСТУ 2291-93.**
.009	**идеальный конденсатор** *ідеальний конденсатор* ideal capacitor	Ідеальний двополюсник, струм у якому прямо пропорційний похідній напруги за часом. **ДСТУ 2815-94.**
.010	**импульсный конденсатор** *імпульсний конденсатор* pulse capacitor	Конденсатор, призначений для імпульсних напруг (струмів). **ДСТУ 2291-93m.**
.011	**керамический конденсатор** *керамічний конденсатор* ceramic capacitor	Конденсатор з робочим діелектриком із кераміки. **ДСТУ 2291-93.**
.012	**коаксиальный проходной конденсатор** *коаксіальний прохідний конденсатор* coaxial feed-through	Конденсатор циліндричної конструкції, один з виводів якого є стрижнем, що проходить уздовж осі конденсатора і вздовж якого протікає струм зовнішнього кола. **ДСТУ 2291-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	capacitor	
.013	**комбинированный конденсатор** *комбінований конденсатор* composite capacitor	Конденсатор, робочим діелектриком якого є певне поєднання шарів різних матеріалів. ***Примітка.*** Прикладами такого робочого діелектрику є поєднання конденсаторного паперу та органічної плівки, плівок з різною діелектричною проникністю, шарів органічної плівки та рідинного діелектрику. **ДСТУ 2291-93m.**
.014	**конденсатор делителей напряжения** *конденсатор подільників напруги* capacitor of voltage dividers	Силовий конденсатор, призначений для роботи в подільниках високої напруги. **ДСТУ 2291-93.**
.015	**конденсатор для повышения коэффициента мощности** *конденсатор для підвищення коефіцієнта потужності* capacitor for power factor increasing	Силовий конденсатор, призначений для підвищення коефіцієнта потужності в електричних мережах і пристроях промислової та підвищеної частоти. **ДСТУ 2291-93.**
.016	**конденсатор отбора мощности** *конденсатор відбирання потужності*	Силовий конденсатор, призначений для відбирання потужності від ліній електропередавання високої напруги. **ДСТУ 2291-93m.**
.017	**конденсатор переменной емкости** *конденсатор змінної ємності* variable capacitor	Конденсатор, ємність якого можна плавно змінювати за допомогою рухомої системи в заданих межах під час функціонування апаратури. **ДСТУ 2291-93m.**
.018	**конденсатор постоянной емкости** *конденсатор постійної ємності* fixed capacitor	Конденсатор, конструкція якого не передбачає зміни його ємності. **ДСТУ 2291-93.**
.019	**конденсатор преобразовательной техники**	Силовий конденсатор, призначений для роботи в напівпровідникових перетворювачах електроенергії.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	конденсатор перетворювальної техніки capacitor of converter technique	**ДСТУ 2291-93.**
.020	**конденсатор связи** *конденсатор зв'язку* coupling capacitor	Силовий конденсатор, призначений для підключення апаратури високочастотного зв'язку, телемеханіки та захисту ліній електропередавання високої напруги. **ДСТУ 2291-93m.**
.021	**косинусный конденсатор** *косинусний конденсатор* capacitor for power factor increasing	*Див.* К.044.015 КОНДЕНСАТОР для підвищення коефіцієнта потужності.
.022	**лакопленочный конденсатор** *лакоплівковий конденсатор* lacquer-film capacitor	Плівковий конденсатор, робочий діелектрик якого отримують осадженням розчину полімеру на підкладку. **ДСТУ 2291-93.**
.023	**металлизированный конденсатор** *металізований конденсатор* metallized capacitor	Конденсатор, електроди якого отримані нанесенням шару металу безпосередньо на діелектрик. **ДСТУ 2291-93.**
.024	**многослойный конденсатор** *багатошаровий конденсатор* multilayer capacitor	Конденсатор, робочий діелектрик якого складається з кількох шарів матеріалу. **ДСТУ 2291-93.**
.025	**некоаксиальный проходной конденсатор** *некоаксіальний прохідний конденсатор* non-coaxial feed-though capacitor	Конденсатор, через вивід якого протікає струм зовнішнього кола. **ДСТУ 2291-93.**
.026	**неполярный конденсатор** *неполярний конден-*	Оксидний конденсатор, який допускає зміну полярності напруги на його виводах. **ДСТУ 2291-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	сатор non-polar capacitor	
.027	**оксидный конденсатор** *оксидний конденсатор* electrolytic capacitor	Конденсатор, робочим діелектриком якого є оксидний шар. ***Примітка.*** Залежно від матеріалу анода оксидні конденсатори поділяються на танталові, алюмінієві, ніобієві та ін. **ДСТУ 2291-93m.**
.028	**пленочный конденсатор** *плівковий конденсатор* film capacitor	Конденсатор, робочим діелектриком якого є органічна синтетична плівка. ***Примітка.*** Залежно від матеріалу робочого діелектрику плівкові конденсатори поділяються на полістирольні, фторопластові, поліетилентерефталатні, полікарбонатні, поліпропіленові та ін. **ДСТУ 2291-93m.**
.029	**полярный конденсатор** *полярний конденсатор* polar capacitor	Оксидний конденсатор, який не допускає зміни полярності напруги на його виводах. **ДСТУ 2291-93.**
.030	**помехоподавляющий конденсатор** *завадопослаблювальний конденсатор* interference suppression capacitor	Конденсатор, призначений для зниження рівня електромагнітних завад. **ДСТУ 2291-93.**
.031	**пусковой конденсатор** *пусковий конденсатор* starting capacitor	Силовий конденсатор, призначений для пуску та роботи електричних двигунів змінного струму. **ДСТУ 2291-93.**
.032	**силовой конденсатор** *силовий конденсатор* power capacitor	Конденсатор, призначений для використання в енергетичних межах та електротехнічних пристроях. **ДСТУ 2291-93.**
.033	**слюдяной конденсатор** *слюдяний конденсатор* mica capacitor	Конденсатор з робочим діелектриком із слюди. **ДСТУ 2291-93.**
.034	**стеклокерамический конденсатор**	Конденсатор з робочим діелектриком на основі скла та кераміки.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	склокерамічний конденсатор glass ceramic capacitor	**ДСТУ 2291-93.**
.035	**стеклянный конденсатор** *скляний конденсатор* glass capacitor	Конденсатор з робочим діелектриком із скла. **ДСТУ 2291-93.**
.036	**уплотненный конденсатор** *ущільнений конденсатор* sealed capacitor	Конденсатор з ущільненою конструкцією корпусу. **ДСТУ 2291-93.**
.037	**фильтровый конденсатор** *фільтровий конденсатор* filter capacitor	Конденсатор, призначений для роботи в колах постійного та пульсівного струмів і в імпульсних режимах електричних фільтрувальних пристроїв. **ДСТУ 2291-93m.**
.038	**фольговый конденсатор** *фольговий конденсатор* foil capacitor	Конденсатор, електроди якого виконані з металевої фольги. **ДСТУ 2291-93.**
К.045.000	**кондиционирование** *кондиціонування [-ння]* conditioning	*[< лат. condicio - умова, вимога]* Приведення будь-чого (наприклад, продукту, виробу) у відповідність до встановлених норм (стандартів).
.001	**кондиционирование осадка** *кондиціонування осаду* sediment conditioning	***У каналізації -*** оброблення осаду перед зневоднюванням з метою поліпшення його водовіддавальних властивостей. **ДСТУ 2569-94m.**
К.046.000	**кондуктанс** *кондуктанс [-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* conductance	*[лат. conductance]* *Див.* П.088.001 активна електрична ПРОВІДНІСТЬ. **ДСТУ 2843-94.**
К.047.000	**контакт** *контакт [-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]*	*[лат. contactus - дотик]* 1. З'єднання, зіткнення. 2. *Див.* К.047.017 електричний КОНТАКТ.

	contact	3. *Див.* К.047.010 КОНТАКТ електричного кола.
.001	**вспомогательный контакт контактного аппарата** *допоміжний контакт контактного апарата* control contact and auxiliary contact of a mechanical switching device	Контакт контактного апарата, призначений для ввімкнення в допоміжне коло цього апарата і який приводиться ним у дію. **ДСТУ 2848-94m.**
.002	**герметизированный магнитоуправляемый контакт** *герметизований магнітокерований контакт* sealed contact	Контакт з феромагнітного матеріалу, розташований у вакуумі або газонаповненому скляному балоні і який замикається від зовнішнього магнітного поля.
.003	**главный контакт контактного аппарата** *головний контакт контактного апарата* main contact of a mechanical switching device	Контакт контактного апарата, увімкнений у його головне коло. **ДСТУ 2848-94m.**
.004	**дугогасительный контакт контактного аппарата** *дугогасний контакт контактного апарата* arcing contact of a mechanical switching device	Контакт контактного апарата, який розриває електричну дугу з метою захисту від пошкодження дугою інших, паралельно ввімкнених з ним контактів. **ДСТУ 2848-94.**
.005	**замыкающий контакт электрической цепи** *замикальний кон-*	Контакт електричного кола, що замикає коло в разі натискання на привідний елемент пристрою. **ДСТУ 2290-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	такт електричного кола make contact of an electrical circuit	
.006	**импульсный контакт контактного аппарата** *імпульсний контакт контактного апарата* impulse contact of a mechanical switching device	Контакт контактного апарата, який короткочасно замикає або розмикає коло під час переходу з одного комутаційного стану в інший. **ДСТУ 2848-94.**
.007	**искрогасительный контакт контактного аппарата** *іскрогасний контакт контактного апарата* spark-extinguishing contact of a mechanical switching device	*Див.* К.047.004 дугогасний КОНТАКТ контактного апарата.
.008	**контакт аппарата** *контакт апарата* contact	Сукупність контакт-деталей, які внаслідок їх відносного переміщення забезпечують замкнення чи розімкнення електричного кола. **ДСТУ 2936-94m.**
.009	**контакт двустороннего действия электрического реле** *контакт двобічної дії електричного реле* change-over contact with neutral position	Перемикальний контакт, що має стійкий стан, в якому обидва електричні кола контакту електричного реле розімкнуті або замкнуті. **ДСТУ 2936-94m.**
.010	**контакт электрической цепи** *контакт електричного кола* contact of an electrical circuit	Частина електричного кола, призначена для його комутації та проведення електричного струму. **ДСТУ 2290-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.011	**основной контакт контактного аппарата** *основний контакт контактного апарата* base contact of a mechanical switching device	Контакт контактного апарата, призначений для проведення основної частини робочого струму. ***Примітка.*** Застосовується тільки за наявності паралельно ввімкнених з цим контактом попереднього та (чи) дугогасного контактів. **ДСТУ 2848-94m.**
.012	**переключающий контакт электрической цепи** *перемикальний контакт електричного кола* switching contact of electrical circuit	Контакт електричного кола, що розмикає одне електричне коло та замикає інше в разі заданої дії пристрою. **ДСТУ 2290-93m.**
.013	**предварительный контакт контактного аппарата** *попередній контакт контактного апарата* preliminary contact of a mechanical switching device	Контакт контактного апарата, увімкнений паралельно основному контакту, який у разі ввімкнення кола замикається до замикання основного контакту, а в разі вимкнення кола розмикається після розмикання основного контакту. ***Примітка.*** Застосовується тільки за наявності дугогасного контакту. **ДСТУ 2848-94m.**
.014	**размыкающий контакт электрической цепи** *розмикальний контакт електричного кола* break contact of an electrical circuit	Контакт електричного кола, що розмикає коло в разі натискання на привідний елемент пристрою. **ДСТУ 2290-93m.**
.015	**свободный контакт контактного аппарата** *вільний контакт контактного апарата* auxiliary contact of a	Допоміжний контакт контактного апарата, призначений для використання споживачем на його розсуд. **ДСТУ 2848-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	mechanical switching device	
.016	**скользящий электрический контакт** *ковзний електричний контакт* sliding contact	Електричний контакт, під час якого відносне переміщення контакт-деталей відбувається в напрямку, паралельному контактній поверхні. **ДСТУ 2290-93m.**
.017	**электрический контакт** *електричний контакт* electrical contact	Дотик струмовідних тіл, що забезпечує неперервність електричного кола. **ДСТУ 2290-93m.**
К.048.000	**контакт-деталь** *контакт-деталь [контакт-деталі, ор. контакт-деталлю; мн. контакт-деталі, контакт-деталей]* contact piece	*[< лат. contactus - дотик + фр. detail]* Деталь зі струмовідного матеріалу, яка дотикається до іншої під час утворення електричного контакту. **ДСТУ 2290-93m.**
.001	**неподвижная контакт-деталь** *нерухома контакт-деталь* immovable contact piece	Контакт-деталь, жорстко чи пружно зв'язана з нерухомою частиною пристрою. **ДСТУ 2290-93m.**
.002	**подвижная контакт-деталь** *рухома контакт-деталь* movable contact piece	Контакт-деталь, яка жорстко чи пружно зв'язана з рухомою частиною пристрою та переміщається разом з нею. **ДСТУ 2290-93m.**
К.049.000	**контактор** *контактор [-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* contactor	*[< лат. contactus - дотик]* Контактний комутаційний апарат, що має одне початкове положення (нормально відкрите чи нормально закрите) з двигунним приводом, здатний вмикати, проводити та вимикати струми в нормальних умовах кола, включаючи умови робочих перевантажень. **ДСТУ 2304-93m.**
.001	**вспомогательный контактор**	Контактор, який використовують як допоміжний апарат керування.

	допоміжний контактор relay contactor	**ДСТУ 2304-93m.**
.002	**контактор без самовозврата** *контактор без самоповернення* contactor without automatic reset	Двопозиційний контактний апарат без самоповернення, призначений для частих комутацій струмів, що не перевищують струми перевантаження, та який приводиться в дію двигунним приводом. **ГОСТ 17703-72m.**
.003	**контактор с защелкой** *контактор із засувкою* latched contactor	Контактор, рухомі елементи якого утримуються від повернення в початкове положення засувкою, коли засоби керування знеструмлено. ***Примітка.*** Установлення на засувку і звільнення від неї можуть бути механічними, електромагнітними, пневматичними тощо. **ДСТУ 2304-93.**
.004	**контактор с самовозвратом** *контактор із самоповерненням* contactor with automatic reset	Двопозиційний контактний апарат з самоповерненням, призначений для частих комутацій струмів, що не перевищують передбачених струмів перевантаження, та який приводиться в дію двигунним (неручним) приводом. **ДСТУ 2848-94m.**
К.050.000	**контроллер** *контролер* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* controller	*[англ. controller, букв. - управитель]* 1. ***В електротехніці -*** перемикач, призначений для керування електричними машинами і трансформаторами шляхом комутації резисторів, обмоток машин та (чи) трансформаторів. **ДСТУ 2848-94m.** 2. ***В обчислювальній техніці -*** пристрій керування, який здійснює автоматичне керування за допомогою програмної реалізації алгоритмів керування.
К.051.000	**контроль** *контроль* *[-лю, ор. -лем]* control, check, test, inspection, audit	*[фр. controle < contrerole - подвійний список]* Перевірка відповідності об'єкта, який контролюється, установленим вимогам.
.001	**контроль качества**	Перевірка відповідності показників

	воды *контроль якості води* control of water quality, water quality control	якості води встановленим нормам і вимогам. **ГОСТ 27065-86.**
.002	**контроль качества электрической энергии** *контроль якості електричної енергії* quality control of electrical energy	Перевірка відповідності показників якості електричної енергії встановленим нормам якості. **ДСТУ 3466-96.**
К.052.000	**контур** *контур* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* circuit, contour, contour line	*[нім. Contur < фр. contour - обрис]* Замкнене окреслення, що проходить через вузли та вітки. **ДСТУ 2815-94.**
.001	**колебательный контур** *коливальний контур* oscillatory circuit	Замкнене електричне коло, яке містить індуктивність та ємність, в якому може виникнути коливальна складова вільного струму. **ДСТУ 2843-94.**
.002	**контур сигнального графа** *контур сигнального графа*	Замкнений шлях сигнального графа. **ДСТУ 2843-94.**
.003	**несоприкасающиеся контуры сигнального графа** *нестичні контури сигнального графа*	Контури сигнального графа, які не мають спільних вузлів. **ДСТУ 2843-94.**
.004	**параллельный резонансный контур** *паралельний резонансний контур* parallel-resonant circuit	Резонансний контур, що складається з індуктивного та ємнісного елементів, з'єднаних паралельно. **ДСТУ 2815-94m.**
.005	**последовательный резонансный контур** *послідовний резонан-*	Резонансний контур, що складається з індуктивного та ємнісного елементів, з'єднаних послідовно.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	сний контур series-resonant circuit	**ДСТУ 2815-94m.**
.006	**резонансный контур** *резонансний контур* resonant circuit	Електричне коло, в якому має місце явище резонансу (напруг чи струмів). **ДСТУ 2815-94.**
К.053.000	**концентрация** *концентрація* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* concentration	*[< лат. con... - префікс, що означає об'єднання, сумісність + centrum - середина]* 1. Зосередження, скупчення, насичення, об'єднання. 2. Величина, яка характеризує кількість даного компонента в багатокомпонентній системі, середовищі.
.001	**предельно допустимая концентрация (ПДК)** *гранично допустима концентрація (ГДК)* maximum permissible concentration	Величина концентрації будь-якого компонента в суміші (повітрі, воді тощо), перевищення якої недопустимо з точки зору технологічних, екологічних, санітарних та (чи) інших норм.
К.054.000	**кордель** *кордель* *[-ля, ор. -лем; мн. -лі, -лів]* insulating cord	*[нім. Kordel]* Елемент з ізолювального матеріалу довільного перерізу, який застосовується як заповнювач або для утворення каркасу напівповітряної ізоляції кабелю. **ГОСТ 15845-80m.**
К.055.000	**коридор** *коридор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* corridor, passage, passageway	*[нем. Koridor]* Вузький (переважно довгий) прохід усередині будинку, який з'єднує окремі приміщення.
.001	**взрывной коридор распределительного устройства** *вибуховий коридор розподільного пристрою* blasting corridor of a switchgear	Коридор для обслуговування вздовж камер і шаф розподільного пристрою, в який виходять двері вибухових камер. **ПУЭ, п. 4.2.12.**
.002	**коридор распреде-**	Коридор для обслуговування вздовж

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	лительного устройства *коридор розподільного пристрою* switchgear corridor	камер або шаф розподільного пристрою, призначений для обслуговування апаратів і шин. **ПУЭ, п. 4.2.12.**
К.056.000	**короб** *короб* *[-ба, ор. -бом; мн. -би, -бів]* box, duct	Закрита порожниста конструкція прямокутного або іншого перерізу, призначена для прокладання в ній проводів та кабелів, яка використовується для захисту їх від механічних пошкоджень. **ПУЭ, п. 2.1.10.**
К.057.000	**коробка** *коробка* *[-бки, д. і м -бці; мн. -бки, -бок]* box	Невеличке вмістище різної форми.
.001	**ответвительная коробка** *відгалужувальна коробка* branch box, splice box, tap-off unit	Пристрій, призначений для протягування, з'єднування та відгалужування проводів прихованої чи відкритої електропроводки. **ДСТУ 2791-94m.**
К.058.000	**корона** *корона* *[-ни; мн. -ни, -н]* corona	*[< лат. corona - вінець, вінок]* Високовольтний самостійний газовий розряд, який виникає в різко неоднорідному електричному полі поблизу електродів з великою кривизною поверхні (гострий кінець, дріт).
К.059.000	**короткозамыкатель** *короткозамикач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* short circuiter, short-circuiting plug, shorting device, shorting plug	Комутаційний електричний апарат, призначений для створення штучного короткого замикання в електричному колі. **ДСТУ 2848-94.**
К.060.000	**коррелометр** *корелометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* correlator, correlation meter	*[< лат. co... - префікс, що означає об'єднання, спільність, сумісність + лат. relatio - відношення + гр. metreo - вимірюю]* Прилад для математичного обчислення взаємної кореляції двох про-

		цесів (наприклад, електричних).
К.061.000	**котел** *котел* *[-тла; мн. -тли, -тлів]* boiler	Конструктивно об'єднаний комплекс пристроїв для одержання під тиском пари або гарячої води внаслідок спалювання палива. ***Примітка.*** У котел можуть входити повністю або частково: топка, пароперегрівач, економайзер, повітропідігрівач, водопідігрівач, каркас, обмурівка, теплова ізоляція, обшивка. **ДСТУ 2369-94m.**
.001	**водогрейный котел** *водогрійний котел* hot-water boiler	Котел для нагріву води під тиском. **ДСТУ 2369-94.**
.002	**водотрубный котел** *водотрубний котел* water-tube boiler	Опалювальний водогрійний котел, в якому вода рухається всередині труб поверхні нагріву, а продукти згоряння палива - зовні труб. ***Примітка.*** За розміщенням труб розрізняють горизонтально-водотрубні і вертикально-водотрубні, трубчасті і панельні котли. **ДСТУ 2369-94m.**
.003	**газотрубный котел** *газотрубний котел* gas-tube boiler	Опалювальний водогрійний котел, в якому продукти згоряння палива проходять всередині труб поверхні нагріву, а вода - зовні труб. ***Примітка.*** Розрізняють жаротрубні, димогарні та жаротрубнодимогарні водогрійні котли. **ДСТУ 2369-94.**
.004	**двухконтурный водогрейный котел** *двоконтурний водогрійний котел* double-pressure hot-water boiler	Опалювальний водогрійний котел, оснащений подвійною системою труб для роботи як на систему гарячого водопостачання, так і на контур опалювання.
.005	**котел с кипящим слоем** *котел з киплячим шаром* fluidized bed boiler	Опалювальний водогрійний котел для спалювання палива в псевдозрідженому шарі інертного матеріалу, золи або сумішей з розміщенням у цьому шарі частини поверхонь нагріву. **ДСТУ 2369-94m.**
.006	**отопительный водогрейный котел** *опалювальний водо-*	Водогрійний котел, призначений для теплопостачання. **ДСТУ 2369-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	грійний котел heating hot-water boiler	
К.062.000	**котел-утилизатор** *котел-утилізатор [котла-утилізатора, ор. котлом-утилізатором; мн. котли-утилізатори, котлів-утилізаторів]* waste-heat boiler	*[< др. котел + лат. utilis - корисний]* Опалювальний водогрійний котел, в якому використовується теплота відхідних газів технологічного процесу або двигунів. **ДСТУ 2369-94.**
К.063.000	**котельная** *котельня [-льні, ор. -льнею; мн. -льні, -лень]* boiler room, boiler house, boiler house	Окремий будинок або приміщення, в якому розташовується комплекс пристроїв і агрегатів, що забезпечує одержання водяної пари або гарячої води через спалювання палива. ***Примітка.*** Під час спалювання певних видів палива (кам'яного вугілля, залишкових нафтопродуктів і т.ін. котельні можуть бути джерелом викидів оксидів азоту (NO_x).
К.064.000	**котлонадзор** *котлонагляд [-ду, ор. -дом]* boiler inspection	Державний орган, що здійснює нагляд за технічним станом та безпекою експлуатації котлів та посудин, що працюють під тиском. ***Примітка.*** В Україні функціонує у вигляді інспекцій котлонагляду та підіймальних споруд, підпорядкованих територіальним управлінням Держнаглядохоронпраці.
К.065.000	**коэффициент** *коефіцієнт [-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* coefficient	*[< лат. coefficiens (coefficientis) - той, що сприяє < co... - з, разом + efficiens (efficientis) - той, що виробляє]* Постійна або відома величина, що є множником при іншій змінній або невідомій величині.
.001	**действительный коэффициент трансформации трансформатора напряжения** *дійсний коефіцієнт трансформації тран-*	Відношення дійсного значення первинної напруги до дійсного значення вторинної напруги трансформатора напруги. **ДСТУ 2976-95.**

	сформатора напруги actual transformation ratio of a voltage transformer	
.002	**действительный коэффициент трансформации трансформатора тока** *дійсний коефіцієнт трансформації трансформатора струму* actual transformation ratio of a current transformer	Відношення дійсного значення первинного струму до дійсного значення вторинного струму трансформатора струму. **ДСТУ 2976-95.**
.003	**коэффициент амплитудной модуляции напряжения** *коефіцієнт амплітудної модуляції напруги* voltage amplitude modulation index	Коефіцієнт, який характеризує коливання напруги і дорівнює відношенню піврізниці найбільшої та найменшої амплітуд модульованої напруги за певний інтервал часу, до номінального або базового значення напруги. **ДСТУ 3466-96.** ***Примітка.*** Характеризує якість електричної енергії.
.004	**коэффициент амплитуды кривой переменного напряжения или тока** *коефіцієнт амплітуди кривої змінної напруги або струму* peak factor of an alternating voltage (current)	Величина, яка дорівнює відношенню максимального за модулем за період значення напруги (струму) до діючого значення періодичної напруги (струму). **ДСТУ 3466-96m.** ***Примітка.*** Характеризує якість електричної енергії.
.005	**коэффициент гармоник** *коефіцієнт гармонік* harmonic factor, distortion factor of a non-sinusoidal alternating voltage	Величина, яка характеризує відмінність форми даного періодичного сигналу від гармонійної форми та дорівнює відношенню діючого значення сукупності вищих гармонік до діючого значення змінної величини. **ДСТУ 2815-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.006	**коэффициент гармонической составляющей напряжения или тока** *коефіцієнт гармонічної складової напруги або струму* harmonic content of voltage or current	Величина, яка дорівнює відношенню діючого значення n-ої гармоніки напруги (струму) до діючого значення основної гармоніки напруги (струму). **ДСТУ 3466-96m.** ***Примітка.*** Характеризує якість електричної енергії.
.007	**коэффициент замыкания на землю** *коефіцієнт замикання на землю* factor of earthing	Відношення різниці потенціалів між непошкодженою фазою і землею в точці замикання на землю іншої або двох інших фаз до різниці потенціалів між фазою і землею в цій точці до замикання. **ПУЭ, п. 1.7.3.**
.008	**коэффициент искажения синусоидальности кривой напряжения или тока** *коефіцієнт спотворення синусоїдності кривої напруги або струму* distortion factor of a non-sinusoidal alternating voltage (current)	Величина, яка дорівнює відношенню діючого значення сукупності вищих гармонік напруг (струмів) до діючого значення напруги (струму). **ДСТУ 3466-96m.** ***Примітка.*** Характеризує якість електричної енергії.
.009	**коэффициент модуляции частоты переменного тока** *коефіцієнт модуляції частоти змінного струму* frequency modulation degree of an alternating current	Величина, яка дорівнює відношенню піврізниці найбільшого та найменшого значень частоти за певний інтервал часу до її номінального чи базового значення. **ГОСТ 23875-88.** ***Примітка.*** Характеризує якість електричної енергії.
.010	**коэффициент мощности** *коефіцієнт потужності* power factor	Відношення активної потужності до повної. **ДСТУ 2843-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.011	**коэффициент небаланса напряжений или токов** *коефіцієнт небалансу напруг або струмів* voltage (current) unbalance factor	Величина, яка дорівнює відношенню розмаху небалансу напруг (струмів) до номінального значення напруги (струму). **ДСТУ 3466-96m.** ***Примітка.*** Характеризує якість електричної енергії.
.012	**коэффициент неравномерности водопотребления** *коефіцієнт нерівномірності водоспоживання* water consumption irregularity ratio	Відношення максимального або мінімального водоспоживання до середнього за певний проміжок часу. **ДСТУ 2569-94.**
.013	**коэффициент нулевой последовательности напряжения или тока** *коефіцієнт нульової послідовності напруги або струму* zero-sequence current ratio, zero-sequence voltage ratio	Величина, яка дорівнює відношенню напруги (струму) нульової послідовності до фазної напруги (струму) прямої послідовності в багатофазній електропостачальній системі. **ДСТУ 3466-96m.** ***Примітка.*** Характеризує якість електричної енергії.
.014	**коэффициент обратной последовательности напряжения или тока** *коефіцієнт зворотної послідовності напруги або струму* negative-sequence current ratio, negative-sequence voltage ratio	Величина, яка дорівнює відношенню напруги (струму) зворотної послідовності до фазної напруги (струму) прямої послідовності в багатофазній електропостачальній системі. **ДСТУ 3466-96m.** ***Примітка.*** Характеризує якість електричної енергії.
.015	**коэффициент ослабления** *коефіцієнт загасання* attenuation coefficient	Величина, що характеризує зменшення амплітуди хвилі струму чи напруги на одиницю довжини лінії і дорівнює дійсній частині коефіцієнта поширення. **ДСТУ 2815-94m.**
.016	**коэффициент ответ-**	Відношення $U_{відг}/U_{ном}$ чи

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	вления *коефіцієнт відгалуження* tapping factor	$100 \cdot U_{відг}/U_{ном}$ (у відсотках), де $U_{ном}$ - номінальна напруга обмотки, а $U_{відг}$ - напруга, що виникає під час неробочого ходу на виводах обмотки, яку ввімкнено на розглядуване відгалуження, коли номінальну напругу прикладено до обмотки без відгалужень. **ДСТУ 3270-95m.**
.017	**коэффициент отдачи аккумулятора** *коефіцієнт віддачі акумулятора* output factor of an accumulator	Відношення відданої акумулятором під час розряджання кількості електрики до отриманої під час заряджання.
.018	**коэффициент передачи пьезоэлектрического фильтра** *коефіцієнт передачі п'єзоелектричного фільтра* transmission factor of a piezoelectric filter	Відношення напруги чи сили струму на вихідному опорі навантаження п'єзоелектричного фільтра до напруги (струму) на вхідному опорі навантаження. **ДСТУ 3092-95.**
.019	**коэффициент передачи электромеханического фильтра** *коефіцієнт передачі електромеханічного фільтра* transmission factor of an electromechanical filter	Відношення напруги чи сили струму на вихідному опорі навантаження електромеханічного фільтра до напруги (струму) на вхідному опорі навантаження. **ДСТУ 3092-95.**
.020	**коэффициент полезного действия (КПД)** *коефіцієнт корисної дії (ККД)* efficiency, coefficient of efficiency, coefficient of performance, efficiency factor	Безрозмірна величина, що являє собою відношення корисно використовуваної енергії до сумарної енергії, що підводиться до пристрою. ***Примітка.*** Характеризує міру досконалості технічного пристрою щодо здійснення в ньому процесів передавання енергії або її перетворення з однієї форми в іншу.
.021	**коэффициент поле-**	Відношення всієї кількості корисної

	зного использования энергии *коефіцієнт корисного споживання енергії* energy utilization efficiency, efficiency of energy consumption	енергії, використовуваної в національному господарстві (чи на даній його ділянці - промисловому підприємстві) , до сумарної кількості витраченої енергії в перерахунку останньої на первинну енергію. **ДСТУ 2420-94m.**
.022	**коэффициент преобразования энергетического ресурса предприятия** *коефіцієнт перетворення енергетичного ресурсу підприємства*	Відношення всієї кількості енергії, одержаної в процесі перетворення енергетичного ресурсу, до кількості підведеної енергії. **ДСТУ 2804-94m.**
.023	**коэффициент пульсации напряжения или тока** *коефіцієнт пульсації напруги або струму* voltage ripple factor, current ripple factor	Величина, яка дорівнює відношенню найбільшого значення змінної складової пульсівної напруги (струму) до її постійної складової. **ДСТУ 3466-96m.** ***Примітка.*** Характеризує якість електричної енергії.
.024	**коэффициент пульсации напряжения или тока по действующему значению** *коефіцієнт пульсації напруги або струму за діючим значенням* pulsation factor of a pulsating voltage or current	Величина, яка дорівнює відношенню діючого значення змінної складової пульсівної напруги (струму) до її постійної складової. **ДСТУ 3466-96m.** ***Примітка.*** Характеризує якість електричної енергії.
.025	**коэффициент пульсации напряжения или тока по среднему значению** *коефіцієнт пульсації напруги або струму за середнім значенням* r.m.s.-ripple factor	Величина, яка дорівнює відношенню середнього значення змінної складової пульсівної напруги (струму) до її постійної складової. **ДСТУ 3466-96m.** ***Примітка.*** Характеризує якість електричної енергії.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.026	**коэффициент распространения** *коефіцієнт поширення* propagation coefficient	Комплексна величина, що характеризує зміну комплексної амплітуди напруги чи струму на одиницю довжини лінії. **ДСТУ 2815-94.**
.027	**коэффициент рециркуляции активного ила** *коефіцієнт рециркуляції активного мулу* recycle ratio of activated sludge	Відношення об'єму зворотного активного мулу до середньої витрати стічних вод в аеротенку. **ДСТУ 2569-94.**
.028	**коэффициент связи двух цепей** *коефіцієнт зв'язку двох котушок* inductive coupling factor of two circuits	Відношення взаємної індуктивності двох котушок до середнього геометричного значення власних індуктивностей. **ДСТУ 2815-94.**
.029	**коэффициент сдвига фаз основной гармоники** *коефіцієнт зсуву фаз основної гармоніки* displacement factor of the fundamental harmonic, power factor of the fundamental harmonic	Відношення активної потужності основної гармоніки до її повної потужності. ***Примітка.*** Коефіцієнт зсуву фаз може бути визначений як косинус кута, утвореного комплексними величинами основних гармонік напруги та струму. **ДСТУ 2815-94m.**
.030	**коэффициент температуропроводности** *коефіцієнт температуропровідності* thermal diffusivity	Характеристика швидкості змінення температури речовини в нестаціонарних теплових процесах, що дорівнює відношенню коефіцієнта теплопровідності до добутку густини речовини на його питому ізобарну теплоємність.
.031	**коэффициент теплоотдачи** *коефіцієнт тепловіддавання* heat-transfer coefficient	Величина, що характеризує інтенсивність тепловіддавання; дорівнює кількості теплоти, яка передана за одиницю часу через одиницю площі поверхні за різниці температур 1 К між поверхнею та середовищем-теплоносієм.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.032	**коэффициент теплопроводности** *коефіцієнт теплопровідності* coefficient of thermal conductivity, thermal conductivity	Коефіцієнт пропорційності між густиною теплового потоку і градієнтом температури в речовині, що викликав цей потік.
.033	**коэффициент усиления** *коефіцієнт підсилення* amplification factor, gain factor	Величина, що дорівнює відношенню сигналу на виході пристрою до сигналу на його вході.
.034	**коэффициент усиления мощности магнитного усилителя** *коефіцієнт підсилення потужності магнітного підсилювача* power amplification of a transducer	Відношення малого приросту потужності навантаження до відповідного приросту потужності керування в усталеному режимі за певного навантаження та певного режиму роботи. **ДСТУ 2712-94m.**
.035	**коэффициент усиления напряжения магнитного усилителя** *коефіцієнт підсилення напруги магнітного підсилювача* voltage amplification of a transducer, voltage ratio of a transducer	Відношення малого приросту напруги навантаження до відповідного приросту напруги керування в усталеному режимі за певного навантаження та певного режиму роботи. **ДСТУ 2712-94m.**
.036	**коэффициент усиления тока магнитного усилителя** *коефіцієнт підсилення струму магнітного підсилювача* current amplification of a transducer, current ratio of a transducer	Відношення малого приросту струму навантаження до відповідного приросту струму керування в усталеному режимі за певного навантаження та певного режиму роботи. **ДСТУ 2712-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.037	**коэффициент фазы** *коефіцієнт фази* phase constant, phase-change coefficient, phase-change constant	Величина, що характеризує зміну фази синусоїдної хвилі напруги чи струму на одиницю довжини лінії, яка дорівнює уявній частині коефіцієнта поширення. **ДСТУ 2815-94.**
.038	**коэффициент формы кривой переменного напряжения или тока** *коефіцієнт форми кривої змінної напруги або струму* form factor of an alternating voltage or current	Величина, яка дорівнює відношенню діючого значення періодичної напруги (струму) до його середнього значення. **ДСТУ 3466-96m.**
.039	**номинальный коэффициент полезного действия рабочей цепи магнитного усилителя** *номінальний коефіцієнт корисної дії робочого кола магнітного підсилювача*	Відношення номінальної активної потужності навантаження магнітного підсилювача до активної потужності, що споживається від джерела живлення робочого кола. **ДСТУ 2712-94m.**
.040	**номинальный коэффициент трансформации** *номінальний коефіцієнт трансформації* rated voltage ratio	Відношення номінальної напруги однієї обмотки до меншої або однакової номінальної напруги іншої обмотки. **ДСТУ 3270-95.**
.041	**температурный коэффициент сопротивления** *температурний коефіцієнт опору* temperature resistance coefficient	Відносний приріст опору під час нагрівання провідника на 1 °С за умов незначної зміни температури.
.042	**эксергетический коэффициент полезного действия**	Величина, що характеризує термодинамічну ефективність процесів виробництва продукції, провадження

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ексергетичний коефіцієнт корисної дії exergetic efficiency	робіт, послуг та дорівнює відношенню корисно використовуваної ексергії до витраченої. **ДСТУ 2420-94.**
.043	**энергетический коэффициент полезного действия** *енергетичний коефіцієнт корисної дії* energetic efficiency	Величина, що характеризує досконалість процесів перетворення чи передавання енергії та дорівнює відношенню корисної енергії до підведеної. **ДСТУ 2420-94m.**
К.066.000	**КПД** *ККД* *[невідм.]* efficiency	*Див.* К.065.020 КОЕФІЦІЄНТ корисної дії. **ДСТУ 2815-94.**
К.067.000	**криокабель** *кріокабель* *[-лю, ор. -лем; мн. -лі, -лів]* cryocable	*[< гр. kryos - холод, мороз, лід + нім. Kabel, голл. kabel < лат. capulum - аркан]* *Див.* К.001.021 кріогенний КАБЕЛЬ. **ГОСТ 15845-80.**
К.068.000	**криопровод** *кріопровід* *[-воду, д. -водові/-воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* cryowire	*[< гр. kryos - холод, мороз, лід + укр. провід]* *Див.* П.087.006 кріогенний ПРОВІД. **ГОСТ 15845-80.**
К.069.000	**криопроводник** *кріопровідник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* hyperconductor	*[< гр. kryos - холод, мороз, лід + укр. провідник]* Провідник електричного струму, електричний опір якого зменшується під час його використання за умов кріогенних температур без переходу до надпровідного стану. **ДСТУ 2759-94m.**
К.070.000	**КРУ** *КРП* *[невідм.]*	*Див.* У.014.015 комплектний розподільний ПРИСТРІЙ. **ПУЭ, п. 4.2.3.**
К.071.000	**КРУН** *КРПЗ* *[невідм.]*	*Див.* У.014.016 комплектний розподільний ПРИСТРІЙ зовнішньої установки. **ПУЭ, п. 4.2.3.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

К.072.000	**КТП** *КТП* *[невідм.]*	*Див.* П.038.007 комплектна трансформаторна ПІДСТАНЦІЯ. **ПУЭ, п. 4.2.8.**
К.073.000	**кулон (Кл)** *кулон (Кл)* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* coulomb	*[< влн. Coulomb - прізвища французького фізика Ш.-О. Кулона]* 1. Одиниця електричного заряду (кількості електрики) у СІ. Кулон дорівнює електричному заряду, який проходить крізь поперечний переріз провідника за сили постійного струму 1 А за відрізок часу 1 с. 2. Одиниця потоку електричного зміщення (електричної індукції) у СІ. Кулон дорівнює потоку електричного зміщення крізь замкнену поверхню, усередині якої міститься вільний заряд 1 Кл.
.001	**международный кулон** *міжнародний кулон* international coulomb	Кулон, що дорівнює 0,99985 Кл СІ.
К.074.000	**кулон-метр (Кл•м)** *кулон-метр (Кл•м)* *[кулон-метра, ор. кулон-метром; мн. кулон-метри, кулон-метрів]* coulomb-meter	*[< влн. Coulomb - прізвища французького фізика Ш.-О. Кулона + фр. metre < гр. metron - міра]* Одиниця електричного моменту диполя в СІ. Кулон-метр дорівнює електричному моменту диполя, заряди якого дорівнюють кожний 1 Кл та розташовані на відстані 1 м один від одного.
	Л	
Л.001.000	**лампа** *лампа* *[-пи; мн. -пи, -п]* lamp, tube	*[нім. Lampe]* 1. Штучне джерело освітлення. 2. Електровакуумний прилад.
.001	**вакуумная лампа** *вакуумна лампа* vacuum tube	Електронна лампа з високим вакуумом, таким, що її характеристики визначаються електронною провідні-

		стю і практично не залежать від іонізації залишкового газу. **ДСТУ 2815-94.**
.002	**газовая лампа** *газова лампа* gas-filled tube	Електронна лампа, електричні характеристики якої визначаються іонізацією газу, що заповнює колбу. **ДСТУ 2815-94m.**
.003	**газополная лампа** *газоповна лампа* gas-filled lamp	Лампа розжарювання, в якої тіло, що випромінює світло, розташовано в колбі, наповненій інертним газом. **ГОСТ 15049-81.**
.004	**газоразрядная лампа** *газорозрядна лампа* discharge lamp, gas-discharge lamp	Розрядна лампа, в якій електричний розряд відбувається в газі. ***Примітка.*** Залежно від виду газу розрізняють, наприклад, неонову лампу, ксенонову лампу, гелієву лампу. **ГОСТ 15049-81.**
.005	**галогенная лампа** *галогенна лампа* halogen lamp, halogen tube	Газоповна лампа, в замкнутому просторі якої міститься інертний газ, галогени або їх сполуки. **ГОСТ 15049-81m.**
.006	**лампа дневного света** *лампа денного світла* daylight lamp, fluorescent lamp	Лампа розжарювання або газорозрядна, світло якої за спектральним складом наближається до денного світла. **ГОСТ 15049-81.**
.007	**лампа накаливания** *лампа розжарювання* incandescent lamp, filament lamp	Електрична лампа, в якій світло випромінюється тілом, розжареним внаслідок проходження через нього електричного струму. **ГОСТ 15049-81.**
.008	**лампа смешанного света** *лампа змішаного світла* mixed-light lamp	Електрична лампа, яка поєднує в одній колбі випромінювальний елемент розрядної лампи та нитку розжарення, з'єднані послідовно. **ГОСТ 15049-81.**
.009	**люминесцентная лампа** *люмінесцентна лампа* fluorescent lamp, luminescent lamp	Розрядна лампа, в якій світло випромінюється переважно, шаром люмінесцирувальної речовини, збуджуваної ультрафіолетовим випромінюванням електричного розряду. **ГОСТ 15049-81.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.010	**разрядная лампа** *розрядна лампа* discharge lamp	Електрична лампа, в якій світло виникає внаслідок електричного розряду в газі, у парі металів або суміші газу з парою. **ГОСТ 15049-81.**
.011	**электрическая лампа** *електрична лампа* electric lamp	Джерело оптичного випромінювання, яке створюється внаслідок перетворення електричної енергії. **ГОСТ 15049-81.**
.012	**электронная лампа** *електронна лампа* vacuum valve, vacuum tube, electronic tube	Пристрій, в якому електричний струм проходить між розміщеними в колбі електродами і зумовлений електронами, що рухаються у вакуумі, чи іонами, що рухаються в газовому середовищі. **ДСТУ 2815-94m.**
Л.002.000	**ЛВЖ** *ЛЗР* *[невідм.]*	*Див.* Ж.004.002 легкозаймиста РІДИНА.
Л.003.000	**ливнеотвод** *зливовідвід* *[-воду, д. -водові/-воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* gutter, rain catchment, storm collector, storm drain	Трубопровід для відведення дощових вод від зливоспуску в приймач стічної води. **ДСТУ 2569-94m.**
Л.004.000	**ливнеспуск** *зливоспуск* *[-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* culvert aqueduct	Споруда на каналізаційній мережі для скидання надлишків дощових вод у приймач стічної води. **ДСТУ 2569-94m.**
Л.005.000	**лимит** *ліміт* *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* limit	*[< лат. limes (limitis) - межа]* Гранична кількість, гранична норма будь-чого.
.001	**лимит водопотребления** *ліміт водоспоживання* limit of water usage	Гранична кількість вживаної свіжої води, яка встановлюється щодо конкретного водоспоживача на підставі його особистих норм.

		ДСТУ 3041-95m.
.002	**лимит сброса вещества в водный объект** *ліміт скиду речовини до водного об'єкта* limit of discharge to a water body	Маса нормованої речовини, що встановлюється водокористувачеві з метою визначення плати за відведення у водний об'єкт зворотної води за рік. **ДСТУ 3041-95m.**
.003	**лимит сброса вещества в канализацию** *ліміт скиду речовини до каналізації* limit of discharge to a sewerage	Маса нормованої речовини, максимально допустима до відведення за одиницю часу в каналізацію зі зворотною водою без порушення умов нормальної роботи каналізаційних споруд і без загрози забруднення водного об'єкта, що приймає очищену зворотну воду. **ДСТУ 3041-95m.**
.004	**лимит сброса сточных вод в водный объект** *ліміт скиду стічних вод до водного об'єкта* limit of waste water discharge to a water body	Об'єм стічних вод, що відводяться до водного об'єкта, установлений для певного водокористувача, виходячи з норми водовідведення та стану водного об'єкта. **ДСТУ 3041-95m.**
Л.006.000	**линия** *лінія* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* line	*[лат. linea]* 1. Шлях сполучення, напрямки процесу. 2. Послідовність елементів, пристроїв і т.ін. 3. ***У системах оброблення інформації:*** а) елемент зображення; б) рядок програми, тексту, екрана дисплея; в) частина ланцюжка передавання даних, зовнішня відносно апаратури передавання даних.
.001	**биполярная линия постоянного тока** *двополярна лінія постійного струму*	Лінія електропередавання постійного струму, до складу якої за нормальної роботи входять два полюси різної полярності відносно землі.

	bipolar d.c. link	**ДСТУ 3429-96.**
.002	**воздушная линия электропередачи** *повітряна лінія електропередавання* overhead line, aerial line	Лінія електропередавання, проводи якої підтримуються над землею за допомогою опор та ізоляторів. **ДСТУ 2790-94m.**
.003	**воздушно-кабельная линия электропередачи** *повітряно-кабельна лінія електропередавання* overhead cable line	Лінія електропередавання, виконана повітряним кабелем, підвішеним на опорах полегшеного типу. **ДСТУ 2790-94m.**
.004	**газоизолированная линия электропередачи** *газоізольована лінія електропередавання* gas insulated line	Лінія електропередавання, струмовідні частини якої розміщені в герметичному кожусі, заповненому ізоляційним газом. **ДСТУ 3429-96.**
.005	**кабельная линия электропередачи** *кабельна лінія електропередавання* cable bus	Лінія електропередавання, виконана одним чи кількома кабелями, прокладеними безпосередньо в землі, кабельних каналах, трубах, на кабельних конструкціях, а також у воді чи відкрито. **ДСТУ 2790-94m.**
.006	**компактная линия электропередачи** *компактна лінія електропередавання*	Лінія електропередавання з більшим від традиційного розщепленням більш зближених між собою фаз, відстань між якими може фіксуватись ізоляційними розпірками. **ДСТУ 3429-96.**
.007	**линия задержки** *лінія затримки* delay line	Електричний пристрій, призначений для здійснення затримки під час пересилання сигналу. **ДСТУ 2815-94.**
.008	**линия электропередачи (ЛЭП)** *лінія електропередавання (ЛЕП)* transmission line, power transmission	Елемент електропостачальної системи, призначений для пересилання та розподіляння електричної енергії напругою понад 1000 В без зміни її параметрів. **ДСТУ 2790-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	line	
.009	**магистральная линия электропередачи** *магістральна лінія електропередавання* tapped line, teed line	Лінія електропередавання, від якої відходять відгалуження. **ДСТУ 3465-96.**
.010	**питающая электрическая линия** *живильна електрична лінія* supply circuit, feedline	Електрична лінія, що відходить від розподільної мережі до електроустановки споживача. **ДСТУ 3465-96m.**
.011	**радиальная электрическая линия** *радіальна електрична лінія* radial feeder	Електрична лінія, в яку електрична енергія надходить тільки з одного боку. **ДСТУ 3465-96.**
.012	**униполярная линия постоянного тока** *однополярна лінія постійного струму* monopolar d.c. link	Лінія електропередавання постійного струму, до складу якої входить один полюс, а зворотний шлях струму забезпечується іншими засобами. **ДСТУ 3429-96.**
.013	**электрическая линия** *електрична лінія* electric line	Споруда з тримальних конструкцій, проводів та ізоляторів для передавання електричної енергії між двома пунктами електричної мережі. **ДСТУ 3465-96m.**
Л.007.000	**литология** *літологія* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* lithology	*[< гр. lithos - камінь + logos - слово, вчення]* Наука про склад, структуру, походження та зміну осадових гірських порід.
Л.008.000	**логометр** *логометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* ratiometer	*[< гр. logos - відношення + metreo - вимірюю]* 1. Електровимірювальний механізм, робота якого ґрунтується на створенні електричного протидійного моменту; призначений для визначення відношення двох фізичних величин. 2. Прилад для вимірювання відно-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		шення двох електричних величин, який містить цей електровимірювальний механізм.
Л.009.000	**лоток** *лоток* *[-тка, ор. -тком; мн. -тки, -ткiв]* tray	Відкрита конструкція, призначена для прокладання на ній проводів і кабелів, яка використовується як у приміщеннях, так і в зовнішніх установках. **ПУЭ, п. 2.1.11.**
Л.010.000	**ЛЭП** *ЛЕП* *[невідм.]*	*Див.* Л.006.008 ЛІНІЯ електропередавання.
	М	
М.001.000	**магазин** *магазин* *[-на(пристрій)/-ну(крамниця), ор. -ном; мн. -ни, -нів]* box, magazine, stack	*[нім. Magazin < араб. махазін - комори]* 1. Пристрій для розташування однорідних виробів. 2. Набір однотипних елементів.
.001	**магазин сопротивлений** *магазин опорів* resistance box	Набір резисторів, розміщених у спільному кожусі.
М.002.000	**магистраль** *магістраль* *[-лі, ор. -ллю; мн. -лі, -лей]* main pipe, pipeline, trunk line	*[< лат. magistralis - головний]* 1. Головний кабель або труба в системі електричної, телеграфної, газової, водопровідної мережі. 2. ***У системах передавання даних:*** а) група ліній передавання даних, об'єднаних загальною функційною ознакою (магістралі даних, адреси, керування); б) пристрій, що дозволяє паралельне під'єднання інших пристроїв та забезпечує обмін даними між цими пристроями.
.001	**магистраль заземления**	Заземлювальний провідник з двома або більше відгалуженнями.

	магістраль заземлення grounding trunk	**ГОСТ 12.1.030-81.**
.002	**магистраль зануления** *магістраль занулення* neutral earthing trunk	Нульовий захисний провідник з двома або більше відгалуженнями. **ГОСТ 12.1.030-81.**
М.003.000	**магнетик** *магнетик* *[-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* magnetic substance	*[< гр. magnetis – магніт]* Речовина, яка здатна суттєво намагнічуватися. **ДСТУ 2843-94.**
М.004.000	**магнит** *магніт* *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* magnet	*[гр. magnetis < гр. Magnetis lithos, букв. - камінь з Магнесії (Magnesia), стародавнього міста в Малій Азії]* 1. Пристрій, призначений для отримання зовнішнього магнітного поля. **ДСТУ 2815-94.** 2. Тіло, що створює магнітне поле.
М.005.000	**магнитодиэлектрик** *магнітодіелектрик* *[-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* magnetodielectric	*[< гр. magnetis – магніт + англ. dielectrics < гр. dia – через + англ. electric - електричний]* Магнітний композиційний матеріал, до складу якого входять металевий магнітом'який чи феритовий порошок та діелектрик. **ДСТУ 3095-95.**
М.006.000	**магнитомер** *магнітомір* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* magnetometer	*[< гр. magnetis - магніт + др. міра]* Прилад для вимірювання характеристик магнітного поля та магнітних властивостей фізичних об'єктів.
М.007.000	**магнитопровод** *магнітопровід* *[-воду, д. -водові/-воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* magnetic circuit	*[< гр. magnetis - магніт + укр. провід]* Тіло, яке завдяки своїм магнітним властивостям та формі може задавати напрямок магнітного потоку. **ДСТУ 3095-95.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**магнитопровод электротехнического изделия** *магнітопровід електротехнічного виробу* coil flux guide of an electric product	Частина магнітної системи електротехнічного виробу, яка є окремою конструктивною одиницею. **ДСТУ 2267-93.**
.002	**магнитопровод электротехнического устройства** *магнітопровід електротехнічного пристрою* coil flux guide of an electric device	Частина магнітної системи електротехнічного пристрою, яка є окремою конструктивною одиницею. **ДСТУ 2267-93.**
M.008.000	**магнитострикция** *магнітострикція* *[-ії, ор. -ією]* magnetostriction	*[< гр. magnetis - магніт + лат. strictio - натягування]* Змінення форми й розмірів тіла під час його намагнічування.
.001	**магнитострикция насыщения** *магнітострикція насичення* biased magnetostriction, saturation magnetostriction	Значення поздовжньої магнітострикції, коли намагніченість у магнітному матеріалі досягає стану технічного насичення. **ДСТУ 2725-94.**
M.009.000	**максвелл (Мкс)** *максвел (Мкс)* *[-ла, ор. -лом; мн. -ли, -лів]* Maxwell	*[< влн. Maxwell - прізвища англійського. фізика Дж.-К. Максвелла]* Одиниця магнітного потоку в системі СГС. Максвел дорівнює магнітному потоку, який створюється однорідним магнітним полем з індукцією 1 Гс крізь поперечний переріз провідника площею 1 $см^2$, розташований перпендикулярно до вектора індукції. Співвідношення з одиницею СІ: 1 Мкс=10^{-8} Вб.
M.010.000	**максимум** *максимум*	

	maximum	
.001	**максимум нагрузки энергоустановки** *максимум навантаження енергоустановки* peak load	Найбільше навантаження енергоустановки споживача за встановлений інтервал часу (добу, тиждень, місяць, рік). **ДСТУ 3440-96m.**
M.011.000	**манометр** *манометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* manometer, pressure gauge	*[< гр. manos - нещільний, рідкий + metreo - вимірюю]* Прилад або установка для вимірювання тиску або різниці тисків. **ГОСТ 8.271-77.**
.001	**дифференциальный манометр** *диференційний манометр* differential manometer	Манометр для вимірювання різниці двох тисків. **ГОСТ 8.271-77.**
.002	**манометр избыточного давления** *манометр надлишкового тиску* back pressure manometer, gage-pressure manometer, differential pressure gauge	Манометр для вимірювання різниці між абсолютним тиском, більшого за абсолютний тиск навколишнього середовища, та абсолютним тиском навколишнього середовища. ***Примітка.*** У більшості випадків абсолютним тиском навколишнього середовища є атмосферний тиск. **ГОСТ 8.271-77.**
M.012.000	**марка** *марка* *[-рки, д. і м -рці; мн. -рки, -рок]* grade	*[нім. Marke]* Сорт, якість виробу, продукту.
.001	**марка кабельного изделия** *марка кабельного виробу* cable make-up	Умовне літерно-цифрове позначення кабельного виробу, що відображає його призначення та основні конструктивні ознаки, тобто тип кабельного виробу, а також додаткові конструктивні ознаки: матеріал оболонки, рід захисного покриття і т.ін. **ГОСТ 15845-80.**
M.013.000	**маркоразмер**	*[фр. marqueur < marquer - робити*

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	маркорозмір [-ру, ор. -ром; мн. -ри, -рів]	*мітку + укр. розмір]*
.001	**маркоразмер кабельного изделия** *маркорозмір кабельного виробу*	Умовне літерно-цифрове позначення, що характеризує крім марки основні конструктивні та електричні параметри кабельного виробу: діаметр або переріз струмопровідних жил, кількість жил (груп), напругу, хвильовий опір і т.ін. та достатнє, щоб відрізнити певний виріб від іншого. **ГОСТ 15845-80.**
М.014.000	**массообмен** *масообмін [-ну, ор. -ном]* mass exchange, mass transfer	*[< лат. massa - шматок, брила + укр. обмін]* Перенесення речовини в нерівноважних термодинамічних системах із однієї фази в іншу.
М.015.000	**материал** *матеріал [-лу, ор. -лом; мн. -ли, -лів]* material	*[< лат. materia - речовина]* Складна або проста речовина, суміш речовин, гетерогенна композиція природного або штучного походження, яка використовується або придатна до використання для рішення практичних завдань. 2. Первинний предмет праці, який використовують для виготовлення виробу. **ДСТУ 2391-94.** 3. Використовувані технічні документи.
.001	**диэлектрический материал** *діелектричний матеріал* dielectric, dielectric material	Матеріал, призначений для використання його діелектричних властивостей. **ГОСТ 21515-76.**
.002	**жаростойкий проводниковый материал** *жаростійкий провідниковий матеріал* refractory conductor material, heat-resisting	Провідниковий матеріал, який допускає довготривалу експлуатацію за температур не нижче 1000 К у повітряному або іншому окиснюваному газовому середовищі. **ГОСТ 22265-76.**

	conductor material	
.003	**контактный проводниковый материал** *контактний провідниковий матеріал* contact conductor material	Провідниковий матеріал, призначений для виготовлення контактдеталей. **ГОСТ 22265-76m.**
.004	**криопроводниковый материал** *кріопровідниковий матеріал* hyperconductor material	Провідниковий матеріал, який має властивості кріопровідника. **ГОСТ 22265-76.**
.005	**магнитный материал** *магнітний матеріал* magnetic material	Матеріал, застосування якого зумовлено його магнітними властивостями. **ДСТУ 2725-94m.**
.006	**магнитомягкий материал** *магнітом'який матеріал* soft-magnetic material	Магнітний матеріал з коерцитивною силою за індукцією, не більшою ніж 4 кА/м. **ДСТУ 2725-94.**
.007	**магнитотвердый материал** *магнітотвердий матеріал* hard-magnetic material	Магнітний матеріал з коерцитивною силою за індукцією, не меншою ніж 4 кА/м. **ДСТУ 2725-94.**
.008	**полупроводниковый материал** *напівпровідниковий матеріал* semiconductor material	Матеріал, призначений для використання його напівпровідникових властивостей. **ГОСТ 22622-77.**
.009	**проводниковый материал** *провідниковий матеріал* conductor material	Матеріал, який має властивості провідника і призначений для виготовлення кабельних виробів і струмовідних деталей. **ГОСТ 22265-76.**
.010	**проводниковый материал высокого сопротивления** *провідниковий матеріал високого опору*	Провідниковий матеріал з питомим електричним опором за нормальних умов не менше 0,3 мкОм•м. **ГОСТ 22265-76.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	high resistivity material	
.011	**проводниковый материал высокой проводимости** *провідниковий матеріал високої провідності* high conductivity material	Провідниковий матеріал з питомим електричним опором за нормальних умов не більше 0,1 мкОм•м. **ГОСТ 22265-76.**
.012	**проводящий материал** *провідний матеріал* conductive material	Середовище, в якому може мати місце електричний струм. **ДСТУ 2815-94m.**
.013	**резистивный проводниковый материал** *резистивний провідниковий матеріал* resistive material	Провідниковий матеріал, призначений для виготовлення резистивних елементів. **ГОСТ 22265-76.**
.014	**сверхпроводниковый материал** *надпровідниковий матеріал* superconductor material	Провідниковий матеріал, який має властивості надпровідника. **ГОСТ 22265-76.**
.015	**теплоизоляционный материал** *теплоізоляційний матеріал* heat-insulating material	Матеріал, застосовуваний для теплоізоляції будівель (споруд), технологічного устаткування, засобів транспорту і т.ін. ***Примітка.*** Характеризується низьким коефіцієнтом теплопровідності (не більш 0,2 Вт/(м•К)) та високою поруватістю (70 - 98 %).
.016	**электродный проводниковый материал** *електродний провідниковий матеріал* electrode material	Провідниковий матеріал, призначений для виготовлення електродів. **ГОСТ 22265-76.**
.017	**электроизоляционный материал** *електроізоляційний матеріал*	*Див.* М.015.001 діелектричний МАТЕРІАЛ.

	electric insulating material	
M.016.000	**материалоемкость** *матеріаломісткість* *[-кості, д. і м -кості, ор. -кістю]* intensity of use, material capacity, materials consumption	*[< лат. materia - речовина + укр. місткість]* Техніко-економічний показник досконалості продукції (робіт, послуг) та ефективності виробництва, який характеризує витрати всіх видів матеріальних ресурсів (основних та допоміжних матеріалів, сировини, палива, теплової та електричної енергії, куплених комплектувальних виробів та півфабрикатів) для виробництва одиниці якої-небудь продукції (роботи, послуги) звичайно у вартісному виразі. ***Примітка.*** Окремими складовими матеріаломісткості є металомісткість, енергомісткість, електромісткість, тепломісткість та інші показники.
M.017.000	**матрица** *матриця* *[-ці, ор. -цею; мн. -ці, -ць]* matrix	*[нім. Matrize < лат. matrix - матка]* 1. Математична таблиця об'єктів (чисел, алгоритмічних виразів і т.ін.), розташованих у вигляді прямокутника; основне поняття лінійної алгебри. 2. ***У системах оброблення інформації -*** двовимірний масив, розташування кожного елемента в якому визначається номером рядка та номером стовпчика.
.001	**матрица контуров** *матриця контурів* matrix of outlines	Прямокутна матриця, рядки якої відповідають зв'язкам, стовпці віткам направленого графа електричної схеми, і елементи якої дорівнюють нулю, одиниці чи мінус одиниці, якщо під час обходу контуру, утвореного даною ланкою та вітками дерева вздовж ланки, вітка, відповідно, не входить у контур, входить у контур згідно з напрямком обходу, входить у контур проти напрямку обходу. **ДСТУ 2843-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.002	**матрица сечений** *матриця перетинів* matrix of cuts	Прямокутна матриця, рядки якої відповідають віткам дерева, а стовпці - віткам сигнального графа електричної схеми, і елементи якої дорівнюють нулю, одиниці, мінус одиниці, якщо при утворенні замкненої поверхні, що розтинає тільки одну дану вітку дерева та зв'язки графа, вітка відповідно не розривається, розривається й направлена до поверхні за напрямком даної вітки дерева, розривається й направлена до поверхні проти напрямку даної вітки дерева. **ДСТУ 2843-94.**
.003	**матрица соединений** *матриця з'єднань; матриця інциденцій* incidence matrix	Прямокутна матриця, рядки якої відповідають вузлам без одного, стовпці - віткам сигнального графа електричної схеми, а елементи якої рівні нулю, одиниці чи мінус одиниці, якщо дана вітка відповідно не з'єднана з даним вузлом, спрямована від даного вузла, спрямована до даного вузла. **ДСТУ 2843-94m.**
М.018.000	**машина** *машина* *[-ни; мн. -ни, -н]* machine, engine, vehicle	*[фр. machine < лат. machina - пристрій, знаряддя, споруда]* 1. Пристрій, що виконує механічні рухи з метою перетворення енергії, матеріалів або інформації. 2. Обчислювальна машина, основні вузли якої реалізовані засобами електроніки. 3. ***У системі "людина-машина"*** - пристрій, механізм, комплекс, інформаційна система керування, з якою взаємодіє оператор у процесі трудової діяльності. **ДСТУ 2429-94.**
.001	**асинхронизированная синхронная машина** *асинхронізована синхронна машина* asynchronized	Неявнополюсна синхронна машина з поздовжньо-поперечним збудженням, обмотки індуктора якої приєднуються до регульованого перетворювача частоти. **ДСТУ 2286-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	synchronous machine	
.002	**асинхронная машина** *асинхронна машина* asynchronous machine	Безколекторна машина змінного струму, в якої відношення частоти обертання ротора до частоти струму в колі залежить від навантаження. **ДСТУ 2286-93т.**
.003	**асинхронная машина двойного питания** *асинхронна машина подвійного живлення* double-fed asynchronous machine	Асинхронна машина з фазним ротором, обмотки статора і ротора якої приєднуються до одного або різних джерел змінного струму. **ДСТУ 2286-93т.**
.004	**асинхронная машина с короткозамкнутым ротором** *асинхронна машина з короткозамкненим ротором* asynchronous machine with short-circuited rotor	Асинхронна машина, ротор якої виконаний з короткозамкненою обмоткою у вигляді білчиної клітки. **ДСТУ 2286-93т.**
.005	**асинхронная машина с фазным ротором** *асинхронна машина з фазним ротором* asynchronous machine with phase-wound rotor	Асинхронна машина, обмотка ротора якої приєднана до контактних кілець. **ДСТУ 2286-93т.**
.006	**бесконтактная машина** *безконтактна машина* contactless machine	Обертова електрична машина, в якої всі електричні зв'язки обмоток, які беруть участь в основному процесі перетворення енергії, здійснюються без застосування комутаційних чи ковзних електричних контактів. **ДСТУ 2286-93т.**
.007	**вентильная машина** *вентильна машина* valve machine	Безконтактна машина постійного струму, обмотка якоря якої сполучена з зовнішніми колами через вентильний комутувальний пристрій. **ДСТУ 2286-93.**
.008	**вентильная машина**	Безколекторна машина змінного

	переменного тока *вентильна машина змінного струму* valve alternate current machine	струму, обмотка якоря якої сполучена із зовнішнім колом через вентильний комутувальний пристрій і в якої відношення частоти обертання струму в зовнішньому колі залежить від навантаження і може бути змінене за рахунок зміни фазового положення імпульсів керування, які подаються на вентилі. **ДСТУ 2286-93m.**
.009	**вращающаяся машина переменного тока** *обертова машина змінного струму* alternate current rotating machine	Обертова електрична машина, в якій основний процес перетворення енергії зумовлений споживанням або генеруванням змінного електричного струму. ***Примітка.*** Залежно від кількості фаз зовнішніх кіл, до яких під'єднуються електричні машини, застосовуються терміни: "однофазна машина", "двофазна машина", "багатофазна машина". **ДСТУ 2286-93m.**
.010	**вращающаяся машина постоянного тока** *обертова машина постійного струму* direct current rotating machine	Обертова електрична машина, в якій основний процес перетворення енергії зумовлений споживанням або генеруванням лише постійного електричного струму. **ДСТУ 2286-93m.**
.011	**вращающаяся электрическая машина** *обертова електрична машина* rotating electrical machine	Електротехнічний пристрій, призначений для перетворення енергії на основі законів електромагнітної індукції і взаємодії магнітного поля з електричним струмом, і містить принаймні дві частини, які беруть участь в основному процесі перетворення і мають можливість обертатись або повертатись одна відносно іншої. **ДСТУ 2286-93.**
.012	**индукторная машина** *індукторна машина* inductor machine	Синхронна машина, статор якої виконує функції якоря і індуктора і в якій процес перетворення енергії зумовлений пульсаціями магнітної індукції внаслідок зубчастості ротора. **ДСТУ 2286-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.013	**информационная электрическая машина** *інформаційна електрична машина* information electrical machine	Обертова електрична машина, призначена для вироблення електричних сигналів, які характеризують частоту обертання ротора або його кутове положення, чи для перетворення електричного сигналу у відповідне йому кутове положення ротора. **ДСТУ 2286-93.**
.014	**коллекторная машина** *колекторна машина* commutator machine	Обертова електрична машина, в якої хоча б одна обмотка, що бере участь в основному процесі перетворення енергії, з'єднана з колектором. **ДСТУ 2286-93m.**
.015	**коллекторная машина постоянного тока с компенсационной обмоткой** *колекторна машина постійного струму з компенсаційною обмоткою* direct current commutator machine with compensating coil	Колекторна машина постійного струму з компенсаційною обмоткою на статорі. **ДСТУ 2286-93.**
.016	**машина параллельного возбуждения** *машина паралельного збудження* shunt	Машина із самозбудженням, коло обмотки збудження якої з'єднане з колом якоря паралельно безпосередньо або через перетворювальний пристрій. **ДСТУ 2286-93m.**
.017	**машина последовательного возбуждения** *машина послідовного збудження* series	Машина із самозбудженням, обмотка збудження якої з'єднана з колом якоря послідовно безпосередньо або через перетворювальний пристрій. **ДСТУ 2286-93m.**
.018	**машина с комбинированным возбуждением** *машина з комбінованим збудженням*	Обертова електрична машина, збуджена постійними магнітами і обмотками збудження, які живляться електричним струмом. **ДСТУ 2286-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.019	**машина с комбинированным электромагнитным возбуждением** *машина з комбінованим електромагнітним збудженням* compositely excited machine	Машина з електромагнітним збудженням, що має декілька обмоток збудження, одна з яких живиться від стороннього джерела струму, а інші живляться струмом якоря або струмом допоміжної обмотки. **ДСТУ 2286-93.**
.020	**машина с контактными кольцами** *машина з контактними кільцями*	Обертова електрична машина, в якої хоча б одна з обмоток, що бере участь в основному процесі перетворення енергії, з'єднана з контактними кільцями. **ДСТУ 2286-93m.**
.021	**машина с независимым возбуждением** *машина з незалежним збудженням* separately excited machine	Машина з електромагнітним збудженням, усі обмотки збудження якої живляться від сторонніх джерел електричного струму. **ДСТУ 2286-93.**
.022	**машина с постоянным магнитом** *машина з постійним магнітом* permanent-magnet machine	Обертова електрична машина, що збуджується постійними магнітами. **ДСТУ 2286-93.**
.023	**машина с самовозбуждением** *машина із самозбудженням* self-excited machine	Машина з електромагнітним збудженням, обмотки збудження якої живляться струмом якоря або його частиною. **ДСТУ 2286-93.**
.024	**машина с электромагнитным возбуждением** *машина з електромагнітним збудженням* machine with electromagnetic excitation	Обертова електрична машина з однією чи кількома обмотками збудження, які живляться електричним струмом. **ДСТУ 2286-93.**
.025	**машина смешанного**	Машина із самозбудженням, яка має

	возбуждения *машина змішаного збудження* compound excited machine	не менше двох обмоток збудження, одна з яких з'єднана з колом якоря послідовно безпосередньо або через перетворювальний пристрій, а інша паралельно. **ДСТУ 2286-93m.**
.026	**нереверсивная электрическая машина** *нереверсивна електрична машина* non-reversible electrical machine	Обертова електрична машина, призначена для роботи тільки в одному напрямку обертання ротора. **ДСТУ 2286-93.**
.027	**неявнополюсная машина** *неявнополюсна машина* non-salient pole machine	Різнойменнополюсна машина з рівномірним основним повітряним проміжком. **ДСТУ 2286-93.**
.028	**одноименнополюсная машина** *однойменнополюсна машина* homopolar machine	Обертова електрична машина, в якій нормальна складова магнітної індукції в усіх точках основного повітряного проміжку має один і той самий знак. **ДСТУ 2286-93m.**
.029	**разноименнополюсная машина** *різнойменнополюсна машина* opposite-pole machine	Обертова електрична машина, в якій нормальна складова магнітної індукції змінює свій знак уздовж основного повітряного проміжку. **ДСТУ 2286-93m.**
.030	**реверсивная электрическая машина** *реверсивна електрична машина* reversible electrical machine	Обертова електрична машина, призначена для роботи в обох напрямках обертання ротора. **ДСТУ 2286-93.**
.031	**синхронная машина** *синхронна машина* synchronous machine	Безколекторна машина змінного струму, в якій в усталеному режимі відношення частоти обертання ротора до частоти струму в колі обмотки якоря не залежить від навантаження в межах допустимих навантажень. **ДСТУ 2286-93m.**
.032	**униполярная маши-**	Однойменнополюсна безколекторна

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	на *уніполярна машина* unipolar machine	машина постійного струму, якір якої з'єднаний із зовнішніми колами ковзними контактами. **ДСТУ 2286-93m.**
.033	**электрическая машина** *електрична машина* electric machine	Електромеханічний перетворювач, який перетворює механічну енергію на електричну і навпаки. **ДСТУ 2815-94.**
.034	**электрическая машина с переменной частотой вращения** *електрична машина зі змінною частотою обертання* varying speed motor	Обертова електрична машина, частота обертання ротора якої в межах допустимих навантажень істотно змінюється. **ДСТУ 2286-93.**
.035	**электрическая машина с постоянной частотой вращения** *електрична машина з постійною частотою обертання* constant speed motor	Обертова електрична машина, частота обертання ротора якої постійна чи майже постійна в межах допустимих навантажень. **ДСТУ 2286-93.**
.036	**явнополюсная машина** *явнополюсна машина* salient-pole machine	Різнойменнополюсна машина, полюси якої виступають у напрямку основного повітряного проміжку. **ДСТУ 2286-93m.**
M.019.000	**МГД-генератор** *МГД-генератор [МГД-генератора, ор. МГД-генератором; мн. МГД-генератори, МГД-генераторів]* magnetohydrodynamic generator	*Див.* Г.006.009 магнітогідродинамічний ГЕНЕРАТОР. **ДСТУ 2791-94.**
M.020.000	**МДС** *МРС* *[невідм.]*	*Див.* С.032.005 магніторушійна СИЛА.
M.021.000	**мегаватт (МВт)** *мегават (МВт)* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]*	*[< гр. megas - величезний + влн. Watt - прізвища англійського фізика Дж. Уатта]* Кратна одиниця потужності в СІ, ре-

	megawatt (MW)	комендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 МВт = 10^6 Вт.
М.022.000	**мегагерц (МГц)** *мегагерц (МГц)* *[-ца, ор. -цом; мн. -ци, -ців]* megahertz (MHz)	*[< гр. megas - величезний + влн. Hertz - прізвища німецького фізика Г. Герца]* Кратна одиниця частоти періодичного процесу (коливання) в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97, а також у системах СГС, СГСЕ, СГСМ, МКГСС. 1 МГц = 10^6 Гц.
М.023.000	**мегаом (МОм)** *мегаом (МОм)* *[-ма, ор. -мом; мн. -ми, -мів]* megaohm (mOm)	*[< гр. megas - величезний + влн. Ohm – прізвища німецького фізика Г.-С. Ома]* Кратна одиниця електричного опору (активного, реактивного, повного та комплексного) в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 МОм = 10^6 Ом.
М.024.000	**мегапаскаль (МПа)** *мегапаскаль (МПа)* *[-ля, ор. -лем; мн. -лі, -лів]* megapascal (MPa)	*[< гр. megas - величезний + влн. Pascal – прізвища французького фізика, математика й філософа Б. Паскаля]* Кратна одиниця тиску та механічного напруження в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 МПа = 10^6 Па.
М.025.000	**мелиорация** *меліорація* *[-ії, ор. -ією]* amelioration	*[< лат. melioratio – поліпшення < melior - кращий]* Система організаційно-господарських і технічних заходів, направлених на істотне покращання земель для сільськогосподарського користування шляхом їх осушення або зрошення, зміни структури ґрунту, заглиблення орного горизонту, посадження спеціальних рослин, захисних лісних насаджень.
.001	**биологическая мелиорация водного объекта** *біологічна меліорація*	Поліпшення стану водного об'єкта за допомогою біологічних заходів. **ДСТУ 3041-95.**

	водного об'єкта biological amelioration of water body	
M.026.000	**мембрана** *мембрана* *[-ни; мн. -ни, -н]* membrane	*[< лат. membrana - оболонка, перетинка]* 1. ***У техніці -*** натягнута плівка, металева фольга або тонка гнучка металева пластинка, яка сприймає тиск (коливання) повітря та перетворює його на механічне переміщення (наприклад, в анероїдах, мікрофонах) чи механічні переміщення - в пружні коливання повітря (телефон, гучномовець і т.ін.). 2. ***У біології -*** тонкі примежові структури, розташовані на поверхні клітин і внутрішньоклітинних частинок, а також канальців і бульбашок у клітині. ***Примітка.*** Біологічна функція мембран – вибіркова проникність клітини для різних речовин, транспортування продуктів обміну й т.ін. 3. ***У хімії -*** перепона, плівка, проникна для певних видів речовин, яка використовується для ідентифікації окремих компонентів в їх суміші.
M.027.000	**мерцание** *мерехтіння* *[-ння; мн. -ння, -нь]* blinking, flickering, flashing	1. Періодична зміна інтенсивності одного або більше параметрів електротехнічного виробу (пристрою). 2. ***У комп'ютерній графіці -*** навмисна періодична зміна яскравості одного або більше елементів: примітивів виведення або сегментів. **ДСТУ 2939-94.**
.001	**мерцание емкости конденсатора** *мерехтіння ємності конденсатора* short term stability of a capacitor	Властивість конденсатора з металізованим діелектриком самочинно стрибкоподібно змінювати свою ємність. **ДСТУ 2291-93m.**
M.028.000	**металлоемкость**	*[< лат. metallum < гр. metallon - ша-*

	металомісткість [-кості, д. і м -кості, ор. -кістю] steel intensity	*хта, копальня + укр. місткість]* Техніко-економічний показник досконалості продукції (робіт, послуг) та ефективності виробництва, що характеризує витрату чорних металів, необхідну для створення одиниці продукції (роботи, послуги) у натуральному, умовному чи вартісному виразі. ***Примітка 1.*** Розрізняють витрату металу на одиницю продукції (роботи, послуги) або на одиницю основного технічного параметра виробу (на одиницю потужності, продуктивності тощо). ***Примітка 2.*** Основними шляхами зниження металомісткості є застосування найекономічніших сортів металу і встановлення оптимальних запасів міцності в процесі конструювання виробів.
М.029.000	**метантенк** *метантенк [-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* methane-tank, anaerobic digester	*[< фр. methane – метан + англ. tank - бак]* Споруда для анаеробного зброджування осаду стічних вод, а також висококонцентрованих стічних вод за умов підвищених температур. **ДСТУ 2569-94m.**
М.030.000	**метод** *метод [-ду, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* method, technique	*[гр. methodos - шлях дослідження, спосіб пізнання]* Система принципів, способів і прийомів теоретичної та практичної діяльності.
.001	**метод симметричных составляющих** *метод симетричних складових* method of symmetrical components	Метод розрахунку, за якого несиметричну трифазну систему напруг замінюють сумою трьох симетричних складових: прямої, зворотної та нульової.
М.031.000	**механострикция** *механострикція [-ії, ор. -ією]* mechanostriction	*[< гр. mechane - знаряддя, машина + лат. strictio - стискання, натягання]* Деформація, що виникає у феро-, фери- або антиферомагнетиках під дією механічних напружень, які змінюють магнітний стан (намагніченість) цих речовин. **ДСТУ 2725-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

М.032.000	**микроампер (мкА)** *мікроампер (мкА)* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* microampere (μA)	*[< гр. mikros - малий + влн. Ampere - прізвища французького. фізика А. Ампера]* Часткова одиниця сили електричного струму в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.0-97; 1 мкА = 10^{-6} А.
М.033.000	**микровольтметр** *мікровольтметр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* microvoltmeter	*[< гр. mikros - малий + влн. Volta - прізвища італійського фізика А. Вольти + гр. metreo - вимірюю]* Вольтметр, градуйований у мікровольтах і призначений для вимірювання малих напруг.
М.034.000	**микроГЭС** *мікроГЕС* *[невідм.]* hydroelectric power microstation	*[< гр. mikros - малий + укр. ГЕС]* Мала (малогабаритна) гідроелектростанція потужністю до 1 МВт, призначена для електрифікації автономних господарств у районах, віддалених від центрального електропостачання. **ДСТУ 2275-93.**
М.035.000	**микропереключатель** *мікроперемикач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* sensitive switch	*[< гр. mikros - малий + укр. перемикач]* Перемикач, що має механізм клацальної дії з малим робочим ходом, що спрацьовує під дією певної сили на певній ділянці ходу привідного елемента. ***Примітка.*** Отримане, як результат, непряме замикання контактів може бути таким, що швидкість спрацьовування контактів не залежатиме від швидкості переміщення привідного елемента. **ДСТУ 2304-93.**
М.036.000	**микрофарад (мкФ)** *мікрофарад (мкФ)* *[-да, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* microfarad (μF)	*[< гр. mikros - малий + влн. Faraday - прізвища англ. фізика М. Фарадея]* Часткова одиниця електричної ємності в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 мкФ = 10^{-6} Ф.
М.037.000	**микрофильтр** *мікрофільтр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]*	*[< гр. mikros - малий + фр. filtre < лат. filtrum - повсть]*

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	microfilter	
.001	**микрофильтр для очистки воды** *мікрофільтр для очищення води* microfilter for water purification	Сітчастий фільтр для затримання дрібних змулених речовин і планктону. **ДСТУ 2569-94m.**
M.038.000	**миллиампер (мА)** *міліампер (мА)* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* milliampere (mA)	*[< лат. mille - тисяча + влн. Ampere - прізвища французького фізика А. Ампера]* Часткова одиниця сили електричного струму в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.0-97; 1 мА = 10^{-3} А.
M.039.000	**милливатт (мВт)** *міліват (мВт)* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* milliwatt (mW)	*[< лат. mille - тисяча + влн. Watt - прізвища англійського фізика Дж. Уатта]* Часткова одиниця потужності в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 мВт = 10^{-3} Вт.
M.040.000	**милливольт (мВ)** *мілівольт (мВ)* *[-та, ор. –том; мн. -ти, -тів]* millivolt (mV)	*[< лат. mille - тисяча + влн. Volta - прізвища італійського фізика А. Вольти]* Часткова одиниця електричного потенціалу, різниці електричних потенціалів, електричної напруги та електрорушійної сили в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 мВ = 10^{-3} В.
M.041.000	**миллигенри (мГн)** *мілігенрі (мГн)* *[невідм.]* millihenry (mH)	*[< лат. mille - тисяча + влн. Henry - прізвища американського. фізика Дж. Генрі]* Часткова одиниця індуктивності та взаємної індуктивності в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 мГн = 10^{-3} Гн.
M.042.000	**минерализация** *мінералізація* *[-ії, ор. -ією]* mineralization, salinity	*[< фр. mineral - мінерал]* 1. Перетворення органічних сполук у неорганічні. 2. *Див.* M.042.001 МІНЕРАЛІЗАЦІЯ води.
.001	**минерализация воды**	Сумарна концентрація всіх знайдених під час хімічного аналізу води

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	мінералізація води water salt content	мінеральних речовин.
.002	**минерализация загрязняющих веществ в сточных водах** *мінералізація забруднювальних речовин у стічних водах* pollutant mineralization in waste water	Перетворення органічних сполук, що містяться в стічних водах, у неорганічні речовини. **ДСТУ 2569-94.**
М.043.000	**МКГСС** *МКГСС* *[невідм.]* MKGFS	*Див.* С.038.022 СИСТЕМА одиниць МКГСС.
М.044.000	**многополюсник** *багатополюсник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* n-terminal circuit, multiport, multipole, multiterminal network	*[< укр. багато + лат. polus < гр. polos, букв. - вісь]* Частина електричного кола, що має понад два виділені затискачі. **ДСТУ 2815-94.**
М.045.000	**модуляция** *модуляція* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* modulation	*[< лат. modulatio - розмірність, гармонійність, ритм < modulor - розмірюю]* Процес змінення за заданим законом сигналів, величин, параметрів, які характеризують який-небудь регулярний фізичний процес.
.001	**амплитудная модуляция напряжения** *амплітудна модуляція напруги* voltage amplitude modulation	Процес періодичного чи випадкового змінення амплітуди змінної напруги відносно її середнього рівня в усталеному режимі роботи джерела, перетворювача електричної енергії чи електропостачальної системи. **ДСТУ 3466-96m.**
.002	**модуляция частоты переменного тока** *модуляція частоти змінного струму* alternating current	Процес періодичного чи випадкового змінення частоти змінного струму відносно її середнього рівня в усталеному режимі роботи джерела, перетворювача електричної енергії чи електропостачальної системи.

	frequency modulation	**ГОСТ 23875-88.**
M.046.000	**молекула** *молекула* *[-ли; мн. -ли, -л]* molecule	*[фр. molecule < лат. moles - шматок]* Найменша стійка частинка даної речовини, яка має його хімічні властивості.
M.047.000	**молниезащита** *блискавкозахист* *[-ту, ор. -том]* lightning protection	Система захисного обладнання та заходів, що здійснюється в промислових та громадських спорудах для їх захисту від аварій, пожеж тощо у випадку попадання в них блискавок.
M.048.000	**молниеотвод** *блискавковідвід* *[-воду, д. -водові/-воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* lightning rod	Блискавкозахисне пристосування для захисту будинків та промислових споруд від прямих попадань блискавок.
M.049.000	**молния** *блискавка* *[-вки, д. і м -вці; мн. -вки, -вок]* lightning	Велетенський іскровий розряд (тобто проходження електричного струму в повітрі під дією електричного поля) між хмарами або між хмарами та землею. ***Примітка.*** Сила струму досягає 100 кА, тривалість - до 0,1 мс.
M.050.000	**момент** *момент* *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* moment	*[лат. momentum - рух, поштовх, мить]* 1. Фізична величина, що характеризується впливом сил. 2. Час, коли трапляється подія.
.001	**вращающий момент** *обертальний момент* torque	Векторна величина, що є мірою зовнішньої дії, яка змінює кутову швидкість обертового тіла і дорівнює добутку моменту інерції тіла відносно осі обертання на кутове прискорення тіла.
.002	**магнитный момент магнитного диполя** *магнітний момент магнітного диполя* magnetic dipole moment	Векторна величина, яка дорівнює добутку елементарного струму і площі поверхні, яку охоплює контур струму; напрямок цієї векторної величини перпендикулярний до площини контуру і такий, що для спостері-

		гача струм протікає в напрямку обертання стрілки годинника. **ДСТУ 2843-94.**
.003	**магнитный момент тела** *магнітний момент тіла* magnetic moment of a body	Векторна величина, яка дорівнює геометричній сумі магнітних моментів усіх магнітних диполів у даному тілі. **ДСТУ 2843-94.**
.004	**магнитный момент электрического тока** *магнітний момент електричного струму* magnetic moment of a current	Векторна величина, що характеризує магнітні властивості електричного струму, який тече по контуру, і визначається силою струму та геометричною структурою контуру.
.005	**электрический момент данного объема вещества** *електричний момент даного об'єму речовини* electrical moment	Векторна величина, що дорівнює геометричній сумі електричних моментів усіх електричних диполів, які входять до складу даного об'єму речовини. **ДСТУ 2843-94.**
.006	**электрический момент тела** *електричний момент тіла* electric moment of a body	Векторна величина, що дорівнює геометричній сумі електричних моментів усіх електричних диполів, які входять до складу даного тіла. **ДСТУ 2843-94.**
.007	**электрический момент электрического диполя** *електричний момент електричного диполя* electric dipole moment	Векторна величина, що дорівнює добутку абсолютного значення одного із зарядів диполя та відстані між ними і направлена від негативного заряду до позитивного. **ДСТУ 2843-94.**
M.051.000	**мониторинг** *моніторинг* *[-гу, ор. -гом]* monitoring	*[англ. monitoring < monitor - контролювати, перевіряти]* Система тривалих регулярних спостережень за об'єктами чи явищами з метою прогнозування та запобігання критичним ситуаціям.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		ДСТУ 2881-94.
.001	**мониторинг вод** *моніторинг вод* water monitoring	Спостереження за станом природної води та його оцінювання. **ДСТУ 3041-95m.**
M.052.000	**монтаж** *монтаж* *[-жу, ор. -жем, м. -жі; мн. -жі, -жів]* assembly, mounting	*[фр. montage, букв. - підйом, підіймання]* Установлення виробу чи його складових на місці використання. **ДСТУ 2391-94.**
.001	**электрический монтаж** *електричний монтаж* electric mounting	Монтаж електровиробів чи їхніх складових частин, які мають струмопровідні елементи. **ДСТУ 2390-94.**
M.053.000	**мощность** *потужність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* power, capacity	1. Фізична величина, яка дорівнює відношенню виконаної роботи або зміни енергії, що відбулася, до проміжку часу, протягом якого була виконана робота чи відбулося змінення енергії. 2. Характеристика системи або явища.
.001	**активная мощность синусоидального тока двухполюсника** *активна потужність синусоїдного струму двополюсника* active power	Середнє значення миттєвої потужності двополюсника за період. **ДСТУ 2843-94.**
.002	**комплексная мощность синусоидального напряжения** *комплексна потужність синусоїдної напруги* complex power for sinusoidal voltage	Добуток комплексної напруги на спряжене значення комплексного струму. ***Примітка.*** Модуль комплексної потужності дорівнює повній потужності, а аргумент - зсуву фаз між напругою та струмом. **ДСТУ 2815-94.**
.003	**комплексная мощность синусоидального тока** *комплексна потужність синусоїдного*	*Див.* M.053.002 комплексна ПОТУЖНІСТЬ синусоїдної напруги. **ДСТУ 2815-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	струму complex power for sinusoidal current	
.004	**мгновенная мощность двухполюсника** *миттєва потужність двополюсника* instantaneous power of two-terminal circuit element	Швидкість надходження у двополюсник електричної енергії в даний момент часу, яка дорівнює добутку миттєвого струму та миттєвої напруги на вході двополюсника. **ДСТУ 2843-94.**
.005	**мощность обмотки трансформатора** *потужність обмотки трансформатора* transformer winding power	Повна потужність, яку підводять до обмотки від зовнішнього кола чи відводять від неї до зовнішнього кола. **ДСТУ 3270-95.**
.006	**мощность потерь конденсатора** *потужність втрат конденсатора* power loss of a capacitor	Активна потужність, яка споживається конденсатором. **ДСТУ 2291-93.**
.007	**мощность реактора** *потужність реактора* reactor power	Добуток діючих значень змінних напруги та струму реактора на кількість фаз. **ГОСТ 18624-73.**
.008	**мощность управления** *потужність керування* control power	Величина, що визначається добутком квадрата струму в обмотці керування на її електричний опір постійному струму. **ГОСТ 18624-73m.**
.009	**номинальная мощность измерительного трансформатора** *номінальна потужність вимірювального трансформатора* rated output of an instrument transformer	Значення повної потужності за встановленого коефіцієнта потужності, яку вимірювальний трансформатор повинен пересилати до вторинного кола за номінального вторинного струму (напруги) та номінального навантаження. **ДСТУ 2976-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.010	**номинальная мощность конденсатора** *номінальна потужність конденсатора* rated power of a capacitor	Реактивна потужність, на яку розрахований конденсатор під час номінальної напруги, номінальної частоти та номінальної ємності. **ДСТУ 2291-93.**
.011	**номинальная мощность трансформатора** *номінальна потужність трансформатора* rated power of a transformer	Прийняте для обмотки умовне позначення повної потужності. ***Примітка 1.*** Обидві обмотки двохобмоткового трансформатора мають однакову номінальну потужність, що за визначенням є номінальною потужністю всього трансформатора. ***Примітка 2.*** Для трансформаторів з розщепленою обмоткою номінальна потужність - це потужність нерозщепленої обмотки чи така сама сумарна потужність частин розщепленої обмотки. ***Примітка 3.*** Для трьохобмоткових трансформаторів з окремими обмотками номінальна потужність - це найбільша з номінальних потужностей окремих обмоток. ***Примітка 4.*** Для автотрансформаторів номінальна потужність - це прохідна потужність обмоток, що мають спільну частину. **ДСТУ 3270-95m.**
.012	**окислительная мощность очистного сооружения** *окисна потужність очисної споруди* oxidation power of treatment unit	Продуктивність очисної споруди під час біологічного очищення стічних вод, виражена через зниження концентрації забруднювальних речовин, що визначається за біохімічним споживанням кисню на 1 $м^3$ об'єму споруди за добу. **ДСТУ 2569-94m.**
.013	**полезная мощность** *корисна потужність* output power	Потужність, що віддається пристроєм у певній формі та з певною метою. **ДСТУ 2815-94.**
.014	**полная мощность** *повна потужність* apparent power	Добуток діючих значень напруги та струму, що стосуються одного й того самого входу. S=U•I. **ДСТУ 2815-94.**
.015	**потребляемая мощность** *споживна потужність* input power	Загальна потужність, яку споживає пристрій чи сукупність пристроїв. **ДСТУ 2815-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.016	**проходная мощность трансформатора** *прохідна потужність трансформатора* throughput power of a transformer	Потужність, що передається трансформатором з однієї мережі (мереж) до іншої мережі (мереж). **ДСТУ 3270-95.**
.017	**реактивная мощность синусоидального тока двухполюсника** *реактивна потужність синусоїдного струму двополюсника* reactive power for sinusoidal current	Величина, яка дорівнює добутку діючої напруги, струму та синуса кута зсуву фаз між синусоїдною напругою і струмом. **ДСТУ 2843-94m.**
.018	**тепловая мощность** *теплова потужність* heat power, heat rating, thermal power	Відношення кількості теплоти, випущене яким-небудь джерелом до проміжку часу, протягом якого тривало це випускання.
.019	**типовая мощность трансформатора** *типова потужність трансформатора* typical power of a transformer	Півсума потужностей усіх частин усіх обмоток трансформатора. ***Примітка.*** Потужністю частини обмотки є добуток найбільшого тривало допустимого в цій частині струму та найбільшої тривало допустимої напруги цієї частини. **ДСТУ 3270-95.**
.020	**электромагнитная мощность автотрансформатора** *електромагнітна потужність автотрансформатора* electromagnetic power of autotransformer	Потужність, що передається автотрансформатором з однієї мережі до іншої через електромагнітну індукцію і дорівнює потужності спільної чи послідовної обмоток автотрансформатора. **ДСТУ 3270-95.**
М.054.000	**МУ** *МП* *[невідм.]*	*Див.* У.009.003 магнітний ПІДСИЛЮВАЧ. **ДСТУ 2712-94m.**
М.055.000	**мультимер** *мультимір*	*[< лат. multum - багато + гр. metreo - вимірюю]*

	[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів] multimeter	Універсальний вимірювальний прилад для вимірювання постійної та змінної напруги, сили електричного струму, опору, частоти і т.ін.
М.056.000	**мутность** *каламутність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* turbidity	Властивість середовища (наприклад, колоїдів, емульсій, суспензій), яка міститься в їх здатності розсіювати оптичне випромінювання, яке надходить іззовні.
.001	**мутность воды** *каламутність води* water turbidity	Показник, що характеризує зменшення прозорості води у зв'язку з наявністю тонкодисперсних змулених частинок. **ГОСТ 27065-86.**
М.057.000	**муфта** *муфта* *[-ти; мн. -ти, -т]* clutch, coupling	*[нім. Muffe]* Пристрій для з'єднання валів машин, труб, канатів, кабелів і т.ін.
.001	**гистерезисная муфта** *гістерезисна муфта* hysteresis coupling	Електромашинна муфта, обертальний момент якої передається внаслідок взаємодії магнітної системи, установленої на одному валу, з елементом із магнітного матеріалу, який відрізняється великою залишковою намагніченістю, установленого на другому валу, причому найбільше значення переданого моменту визначається значенням втрат від гістерезису. **ДСТУ 2286-93m.**
.002	**индукционная муфта** *індукційна муфта* induction coupling	Електромашинна муфта, обертальний момент якої передається внаслідок взаємодії магнітної системи, яка встановлена на одному валу, зі струмами, індукованими в елементах, розташованих на другому валу. **ДСТУ 2286-93m.**
.003	**кабельная муфта** *кабельна муфта* cable sleeve, cable joint, cable box	Пристосування для з'єднання, відгалуження окремих відрізків кабелю.
.004	**синхронная муфта** *синхронна муфта* synchronous coupling	Електромашинна муфта, обертальний момент якої передається за рахунок взаємодії між магнітними по-

		люсами, розташованими на тяжному і тяговому валах, які мають однакову частоту обертання. ***Примітка.*** Одна з обертових частин може бути виконана явнополюсною без обмотки чи без постійних магнітів. **ДСТУ 2286-93m.**
.005	**электромашинная муфта** *електромашинна муфта* electric coupling	Обертова електрична машина, призначена для передавання механічної енергії з одного вала на інший. **ДСТУ 2286-93m.**
	Н	
Н.001.000	**нагрев** *нагрівання [-ння]* heating	Процес надання системі (тілу) енергії у вигляді теплоти.
Н.002.000	**нагрузка** *навантаження [-ння; мн. -ння, -нь]* load	*[< укр. на... + фр. advantage - перевага < лат. abante - попереду]* 1. Сукупність сил, дія яких на об'єкт призводить до зміни його напружено-деформованого стану. **ДСТУ 2825-94m.** 2. Параметр або сукупність параметрів, що характеризує функціонування об'єкта. 3. ***В електротехніці -*** пристрій, що споживає потужність. **ДСТУ 2815-94m.**
.001	**гидравлическая нагрузка по сточным водам** *гідравлічне навантаження за стічними водами*	Маса стічних вод, що припадає на одиницю поверхні чи об'єму очисних споруд за певний проміжок часу. **ДСТУ 2569-94.**
.002	**Динамическая нагрузка электропривода**	Навантаження електропривода, що створюється моментом інерції елементів електропривода і машини, що

	динамічне навантаження електропривода dynamic load of an electric drive	рухаються під час зміни швидкості. **ДСТУ 2313-93m.**
.003	**нагрузка измерительного трансформатора** *навантаження вимірювального трансформатора* burden of an instrument transformer	Повний опір вторинного кола. ***Примітка.*** Навантаження звичайно характеризується повною потужністю, яку споживає вторинне коло, за встановленого коефіцієнта потужності та номінального вторинного струму (напруги). **ДСТУ 2976-95.**
.004	**нагрузка на активный ил** *навантаження на активний мул* load on activated sludge	Маса забруднювальних речовин, накопичених за добу, яка припадає на один кілограм сухого залишку активного мулу. **ДСТУ 2569-94.**
.005	**нагрузка на очистное сооружение** *навантаження на очисну споруду* treating load	*Див.* Н.002.006 НАВАНТАЖЕННЯ за забруднювальною речовиною стічних вод.
.006	**нагрузка по загрязняющему веществу сточных вод** *навантаження за забруднювальною речовиною стічних вод* waste load	Маса забруднювальних речовин стічних вод, накопичена за певний проміжок часу, що припадає на одиницю поверхні чи об'єму споруди. **ДСТУ 2569-94.**
.007	**нагрузка энергоустановки потребителя** *навантаження енергоустановки споживача* load in a system	Електрична чи теплова потужність, яку споживає енергоустановка в певний момент часу. **ДСТУ 3440-96.**
.008	**номинальная нагрузка измерительного трансформато-**	Значення навантаження, за якого нормуються вимоги до точності. **ДСТУ 2976-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ра *номінальне навантаження вимірювального трансформатора* rated burden of an instrument transformer	
.009	**полная нагрузка** *повне навантаження* full load	Максимальна величина навантаження, що відповідає усталеному режимові. **ДСТУ 2815-94.**
.010	**статическая нагрузка электропривода** *статичне навантаження електропривода* static electric drive load	Навантаження електропривода за усталеної швидкості. **ДСТУ 2313-93m.**
.011	**требуемая нагрузка энергосистемы** *необхідне навантаження енергосистеми* power demand from the system	Потужність, яку повинна розвивати енергосистема для забезпечення споживачів. **ДСТУ 3440-96.**
Н.003.000	**надежность** *надійність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* reliability, dependability	Властивість об'єкта зберігати в часі в установлених межах значення всіх параметрів, які характеризують здатність виконувати потрібні функції в заданих режимах та умовах застосування, технічного обслуговування, зберігання та транспортування. ***Примітка 1.*** Надійність є комплексною властивістю, що залежно від призначення об'єкта та умов його застосування, може містити в собі безвідмовність, довговічність, ремонтопридатність та збережуваність чи певні поєднання цих властивостей. ***Примітка 2.*** Наведений термін використовують лише для загального некількісного опису вказаних властивостей. **ДСТУ 2860-94m.**
.001	**надежность работы энергосистемы** *надійність роботи*	Здатність енергосистеми забезпечувати безперервне енергопостачання споживачів та підтримання в допустимих межах показників якості елект-

	енергосистеми	ричної та теплової енергії. **ДСТУ 3440-96.**
.002	**надежность электроснабжения** *надійність електропостачання* power supply reliability	Властивість електропостачальної системи забезпечувати електричною енергією електроприймачі за категоріями у відповідності до вимог ПУЭ.
Н.004.000	**намагниченность** *намагніченість [-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* magnetization	*[< укр. на... + гр. magnetis - магніт]* Векторна величина, якою характеризують магнітний стан речовини та яку визначають як границю відношення магнітного моменту елемента об'єму речовини до цього елемента об'єму, коли останній прямує до нуля. **ДСТУ 2843-94m.**
.001	**намагниченность технического насыщения** *намагніченість технічного насичення* saturation magnetization	Намагніченість магнітного матеріалу в зовнішньому постійному магнітному полі за умови, що напрямки векторів спонтанної намагніченості доменів збігаються за напрямком поля і значення намагніченості матеріалу дорівнює значенню спонтанної намагніченості домену за даної температури. **ДСТУ 2725-94m.**
.002	**остаточная намагниченность** *залишкова намагніченість* remanent magnetization	Намагніченість, що зберігається в магнітному матеріалі після намагнічування його до намагніченості технічної насиченості й зменшення напруженості магнітного поля в ньому до нуля. **ДСТУ 2725-94.**
.003	**самопроизвольная намагниченность** *самочинна намагніченість; спонтанна намагніченість* spontaneous magnetization	Намагніченість домену за відсутності зовнішнього магнітного поля. **ДСТУ 2725-94m.**
Н.005.000	**намагничивание** *намагнічування [-ння]*	*[< укр. на... + гр. magnetis - магніт]* Процес, унаслідок якого під дією зовнішнього магнітного поля зростає

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	magnetization	абсолютна величина намагніченості матеріалу. **ДСТУ 2725-94.**
Н.006.000	**напор** *напір* *[-пору, д. –порові / -пору, ор. -пором, м. -порі; мн. -пори, -порів]* head, head pressure	Величина, що характеризує питому (віднесену до одиниці ваги) механічну енергію рідини в даній точці потоку та являє собою висоту, на яку рідина здатна піднятися під впливом статичного тиску, а також різниці висот центрів тяжіння рідини та її зовнішньої кінетичної енергії (одиниця в СІ - метр, м).
.001	**напор водоподпорного сооружения** *напір водопідпірної споруди* head of water retaining structure	Різниця між рівнями верхнього і нижнього б'єфу водопідпірної споруди.
Н.007.000	**напоромер** *напоромір* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* U-tube manometer, Bourdon-tube pressure gauge	Манометр надлишкового тиску в газових середовищах з верхньою границею вимірювання не більш ніж 40000 Па (4000 кгс/м^2). **ГОСТ 8.271-77m.**
Н.008.000	**напряжение** *напруга* *[-уги, д. і м -узі; мн. -уги, -уг]* voltage	1. *Див.* Н.008.036 електрична НАПРУГА. 2. *Див.* Н.008.005 магнітна НАПРУГА.
	напруження *[-ння; мн. -ння, -нь]* stress	***У механіці -*** вектор внутрішніх сил, що діють на одиницю площі даної елементарної площинки під час стягування її в точку (одиниця в СІ – паскаль, Па). **ДСТУ 2825-94m.**
.001	**вторичное напряжение трансформатора напряжения** *вторинна напруга трансформатора напруги*	Напруга, яка виникає на виводах вторинної обмотки трансформатора напруги, коли до первинної обмотки прикладена напруга. **ДСТУ 2976-95.**

	secondary voltage of a voltage transformer	
.002	**высокое напряжение** *висока напруга* high voltage	Номінальне значення напруги понад 1000 В, що використовується в даній мережі. **ДСТУ 3465-96m.**
.003	**испытательное напряжение изоляции** *випробувальна напруга ізоляції* insulation testing voltage	Діюче значення напруги частотою 50 Гц, практично синусоїдної, яке повинна витримувати протягом 1 хв (або 5 хв) внутрішня та зовнішня ізоляція електрообладнання за певних умов випробувань. **ПУЭ, п. 1.8.12.**
.004	**линейное напряжение** *лінійна напруга* phase-to-phase voltage, line-to-line voltage	Напруга між лінійними проводами багатофазної системи електричних кіл.
.005	**магнитное напряжение** *магнітна напруга* magnetic potential difference	Величина, яка дорівнює добутку напруженості магнітного поля на довжину ділянки магнітного кола (одиниця в СІ – ампер, А).
.006	**малое напряжение** *мала напруга* low voltage	Номінальне значення напруги, не більше ніж 42 В, що застосовується для зменшення небезпеки ураження електричним струмом. **ДСТУ 2267-93m.**
.007	**напряжение источника** *напруга джерела* source voltage	Напруга на затискачах ідеального джерела напруги. **ДСТУ 2815-94.**
.008	**напряжение на заземляющем устройстве** *напруга на заземлювальному пристрої* earthing device voltage	Напруга, яка виникає під час стікання струму із заземлювача в землю між точкою введення струму в заземлювальний пристрій і зоною нульового потенціалу. **ПУЭ, п. 1.7.21.**
.009	**напряжение нагрузки магнитного усилителя**	Напруга на навантаженні магнітного підсилювача. **ДСТУ 2712-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	напруга навантаження магнітного підсилювача load voltage of a transductor, output voltage of a transductor	
.010	**напряжение нулевой последовательности** *напруга нульової послідовності* residual voltage, zero-sequence voltage	Сума миттєвих значень трьох фаз напруг у трифазній системі. **ДСТУ 2976-95.**
.011	**напряжение обратной последовательности** *напруга зворотної послідовності* negative-sequence voltage	Напруга зворотної складової розкладу несиметричної трифазної системи за методом симетричних складових.
.012	**напряжение относительно земли** *напруга відносно землі* voltage to earth	Напруга відносно точки землі, що знаходиться поза зоною розтікання струму замикання на землю. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.013	**напряжение питания магнитного усилителя** *напруга живлення магнітного підсилювача* supply voltage of a transductor	Напруга джерела живлення робочої обмотки магнітного підсилювача. **ДСТУ 2712-94m.**
.014	**напряжение прикосновения** *напруга дотику* touch voltage	Напруга між двома точками електричного кола, яких одночасно торкається людина. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.015	**напряжение прямой последовательности** *напруга прямої послідовності*	Напруга прямої складової розкладу несиметричної трифазної системи за методом симетричних складових.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	positive-sequence voltage	
.016	**напряжение реактора** *напруга реактора* reactor voltage	Напруга на затискачах обмотки фази реактора. **ГОСТ 18624-73.**
.017	**напряжение смещения нейтрали** *напруга зміщення нейтралі* neutral point displacement voltage	Напруга між реальною або штучною нейтраллю та землею або заземленим корпусом електротехнічного обладнання. **ДСТУ 3466-96m.**
.018	**напряжение управления магнитного усилителя** *напруга керування магнітного підсилювача* control voltage of a transductor	Напруга на вхідних затискачах кола керування магнітного підсилювача. **ДСТУ 2712-94m.**
.019	**напряжение химического источника тока** *напруга хімічного джерела струму* chemical current supply voltage, chemical current source voltage	Різниця потенціалів між виводами хімічного джерела струму. **ДСТУ 2310-93.**
.020	**напряжение шага** *напруга кроку* step voltage	Напруга між двома точками електричного кола, які розташовані одна від одної на відстані кроку, і на яких одночасно стоїть людина. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.021	**низкое напряжение** *низька напруга* low voltage	Номінальне значення напруги до 1000 В, що використовується в даній мережі. **ДСТУ 3465-96m.**
.022	**номинальное напряжение конденсатора** *номінальна напруга конденсатора*	Максимальне значення напруги, за якого конденсатор може функціонувати протягом мінімального напрацювання в умовах, зазначених у нормативно-технічній документації.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	rated voltage of a capacitor	**ДСТУ 2291-93m.**
.023	**номинальное напряжение обмотки трансформатора ($U_{ном}$)** *номінальна напруга обмотки трансформатора ($U_{ном}$)* rated voltage of a transformer winding (U_r)	Напруга під час холостого ходу трансформатора між виводами обмотки без відгалужень чи обмотки з відгалуженнями на основному відгалуженні. ***Примітка 1.*** Для трифазної обмотки - це напруга між лінійними виводами. ***Примітка 2.*** Прикладання до однієї з обмоток номінальної напруги зумовлює під час холостого ходу виникнення номінальних напруг на решті обмоток. **ДСТУ 3270-95m.**
.024	**номинальное напряжение электрической сети** *номінальна напруга електричної мережі* nominal voltage of a system	Параметр енергосистеми - напруга, на яку розрахована електрична мережа, і яка є вихідною для відліку відхилів. **ДСТУ 3466-96m.**
.025	**первичное напряжение трансформатора** *первинна напруга трансформатора* primary voltage of a transformer	Напруга, прикладена до первинної обмотки трансформатора. **ДСТУ 2976-95m.**
.026	**переменное электрическое напряжение** *змінна електрична напруга* alternating voltage	Періодична напруга, середнє значення якої за період дорівнює нулю. **ДСТУ 2815-94m.**
.027	**пониженное напряжение** *знижена напруга* undervoltage	Напруга, значення якої менше за допустиме для нормальної роботи електротехнічних виробів (електротехнічних пристроїв, електрообладнання). **ДСТУ 3466-96m.**
.028	**постоянное электрическое напряжение** *постійна електрична*	Електрична напруга, яка в усталеному режимі електричного кола не залежить від часу. **ДСТУ 2815-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	напруга direct voltage	
.029	**пробивное напряжение диэлектрика** *пробивна напруга діелектрику* breakdown voltage of a dielectric, breakdown voltage of dielectric	Мінімальна прикладена до діелектрику електрична напруга, яка призводить до його пробою. **ГОСТ 21515-76.**
.030	**пульсирующее электрическое напряжение** *пульсівна електрична напруга* pulsating voltage	Періодична напруга, середнє значення якої за період не дорівнює нулю. **ДСТУ 2815-94m.**
.031	**рабочее напряжение магнитного усилителя** *робоча напруга магнітного підсилювача* operating voltage of a transductor	Напруга на робочій обмотці магнітного підсилювача. **ДСТУ 2712-94m.**
.032	**рабочее напряжение электрической сети** *робоча напруга електричної мережі* operating voltage	Значення напруги (очікуване, розраховане, вимірюване) за нормальних умов у певній точці електричної мережі. **ДСТУ 3465-96.**
.033	**тепловое напряжение топки** *теплове напруження топки* heat stress of a furnace	Кількість наявної теплоти, віднесена до одиниці об'єму топки опалювального водогрійного котла за одиницю часу. **ДСТУ 2369-94m.**
.034	**фазное напряжение** *фазна напруга* phase to neutral voltage, line to neutral voltage	Напруга між будь-яким фазним елементом та нейтраллю багатофазної системи. **ДСТУ 3465-96.**
.035	**шаговое напряжение** *крокова напруга* step voltage	*Див.* Н.008.020 НАПРУГА кроку.
.036	**электрическое на-**	Скалярна величина, що являє собою

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	пряжение *електрична напруга* voltage	енергетичну характеристику електричного поля; кількісно дорівнює роботі, яка здійснюється силами електричного поля в процесі перенесення поодинокого позитивного заряду вздовж розглядуваної ділянки (одиниця в СІ - вольт, В).
Н.009.000	**напряженность** *напруженість* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* intensity, strength, potential stress	1. Величина, що характеризує дію сил. 2. Характеристика процесу.
.001	**напряженность магнитного поля** *напруженість магнітного поля* magnetic field strength	Векторна величина, що характеризує сили, які намагнічують матеріальне середовище в певній точці простору, та дорівнює геометричній різниці магнітної індукції, поділеної на магнітну сталу, та намагніченості (одиниця в СІ - ампер на метр, А/м). **ДСТУ 2843-94m.** ***Примітка.*** Напрямок напруженості магнітного поля збігається з напрямком дотичної до магнітної силової лінії в цій точці.
.002	**напряженность электрического поля** *напруженість електричного поля* electric field strength	Векторна величина, що характеризує електричне поле та визначає силу, що діє на заряджену частинку з боку електричного поля. ***Примітка.*** Напруженість електричного поля чисельно дорівнює відношенню сили, що діє на заряджену частинку, до її заряду й має напрям сили, що діє на позитивно заряджену частинку (одиниця в СІ - вольт на метр, В/м). **ДСТУ 2815-94m.**
Н.010.000	**нарукавник** *нарукавник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* sleeve-protector	Чохол, який надягають поверх рукава для захисту від чого-небудь.
.001	**диэлектрические нарукавники** *діелектричні нарука-*	*Див.* П.026.001 діелектричні РУКАВИЧКИ.

	вники insulating sleeve-protectors	
Н.011.000	**нарушение** *порушення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* violation	1. Відхилення в перебігу процесу, перехід у інший стан тощо. 2. Відхилення від правил , норм, законів.
.001	**нарушение сверхпроводимости** *порушення надпровідності* disarrangement of superconductivity	Перехід провідника із надпровідного стану до нормального в разі підвищення температури та (чи) магнітної індукції. **ГОСТ 22265-76.**
Н.012.000	**насос** *насос* *[-са, ор. -сом; мн. -си, -сів];* *помпа* *[-пи, ор. -пою; мн. –пи, -мп]* pump	Пристрій для накачування або викачування рідин чи газів шляхом передавання їм зовнішньої енергії (потенціальної та кінетичної).
Н.013.000	**настройка** *настроювання* *[-ння]* tuning, adjustment, alignment	1. Процес, унаслідок якого встановлюється значення параметрів та (чи) характеристик пристрою, програми, системи, передбачене нормативно-технічним документом. 2. Процес регулювання параметрів системи з метою забезпечення її ефективного використання.
.001	**настройка устройства** *настроювання пристрою* tuning of a device	Процес отримання однієї з резонансних частот пристрою зміною величини одного чи кількох параметрів. **ДСТУ 2815-94.**
Н.014.000	**насыщение** *насичення* *[-ння]* saturation	Стан об'єкта, системи, людини, за якого їх характеристики досягають граничних значень.
.001	**магнитное насыщение** *магнітне насичення* magnetic saturation	Стан речовини, за якого його намагніченість досягає граничного значення, яке не змінюється під час подальшого збільшення напруженості зовнішнього (намагнічувального) магнітного поля.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Н.015.000	**насыщенность** *насиченість* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* saturation	Величина, що характеризує концентрацію розчиненої речовини в розчині або водяної пари в повітрі.
.001	**насыщенность воды кислородом** *насиченість води киснем* oxygenation of water	Відношення фактично встановленої концентрації розчиненого у воді кисню до його рівноважної концентрації в даних умовах.
Н.016.000	**небаланс** *небаланс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* unbalance	*[укр. не... + фр. balance - баланс]* Відхилення від стану рівноваги.
.001	**небаланс напряжений или токов** *небаланс напруг або струмів* current unbalance, voltage unbalance	Відмінність діючих значень хоча б однієї з фазних чи лінійних напруг (струмів) багатофазної електропостачальної системи від значень напруг (струмів) інших фаз. **ДСТУ 3466-96m.**
Н.017.000	**недовозбуждение** *недозбудження* *[-ння; мн. -ння, -нь]* underexcitation	Режим (стан), що характеризується недостатнім збудженням.
.001	**недовозбуждение синхронной машины** *недозбудження синхронної машини* synchronous machine underexcitation	Режим роботи синхронної машини паралельно мережі, за якого поздовжня складова намагнічувальної сили обмотки якоря збігається за напрямком з намагнічувальною силою обмотки збудження. **ДСТУ 2286-93m.**
Н.018.000	**недонапряжение** *недонапруга* *[-уги, д. і м -узі; мн. -уги, -уг]* under-voltage	Напруга, величина якої менша за номінальне значення. **ДСТУ 2815-94.**
Н.019.000	**неисправность** *несправність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності,*	Стан об'єкта, за якого він не здатний виконувати хоч би одну із заданих функцій об'єкта. ***Примітка.*** Несправність часто є наслідком відмови об'єкта, але може бути і без

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	-ностей] fault, faulty state	неї. **ДСТУ 2860-94m.**
Н.020.000	**нейтрализатор** *нейтралізатор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* neutralizer, neutralizing tank, eliminator	*[< лат. Neutralis - не належний ні тому, ні іншому]* Пристосування, яке послаблює, знищує силу, вплив чого-небудь.
.001	**нейтрализатор статического электричества** *нейтралізатор статичної електрики* static eliminator	Пристрій, призначений для зниження рівня електростатичних зарядів шляхом іонізації матеріалу, який електризується або середовища поблизу поверхні цього матеріалу. **ГОСТ 12.4.124-83.**
Н.021.000	**нейтраль** *нейтраль* *[-лі, ор. -ллю; мн. -лі, -лей]* neutral, neutral point	*[< лат. neutralis - не належний ні тому, ні іншому]* Спільна точка з'єднаних зіркою фазних обмоток (елементів) електричного обладнання (генераторів, трансформаторів). **ДСТУ 3465-96m.**
.001	**геометрическая нейтраль** *геометрична нейтраль* geometric neutral	Площина, перпендикулярна до осі полюсів, що проходить через вісь якоря (на однаковій відстані від полюсів).
.002	**глухозаземленная нейтраль** *глухозаземлена нейтраль* solidly-grounded neutral, solidly-earthed neutral	Нейтраль трансформатора або генератора, яка приєднана до заземлювального пристрою безпосередньо або через малий резистанс (наприклад, через трансформатори струму). **ПУЭ, п. 1.7.4.**
.003	**заземленная нейтраль** *заземлена нейтраль* grounded neutral, earthed neutral	*Див.* Н.021.002 глухозаземлена НЕЙТРАЛЬ.
.004	**изолированная нейтраль** *ізольована нейтраль* insulated neutral	Нейтраль генератора (трансформатора), яка не приєднана до заземлювального пристрою або приєднана до нього через великий електричний

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		опір. **ГОСТ 12.1.030-81m.**
Н.022.000	**неравномерность** *нерівномірність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* irregularity, non-uniformity	
.001	**неравномерность водопотребления** *нерівномірність водоспоживання*	Коливання витрати води за проміжок часу. **ДСТУ 2569-94.**
Н.023.000	**норма** *норма* *[-ми; мн. -ми, -м]* norm, rate	*[лат. norma - правило, взірець]* 1. Узаконений, загальноприйнятий порядок, стан та ін. 2. Установлена міра (розмір, ступінь вияву) чого-небудь та документ, що її фіксує.
.001	**норма водоотведения сточных вод** *норма водовідведення стічних вод* wastewater draining norm, sewage flow rate	Кількість (об'єм) стічних вод за певний проміжок часу, установлений на одного споживача або з розрахунку на одиницю вироблюваної продукції. **ДСТУ 2569-94m.**
.002	**норма водопотребления** *норма водоспоживання* water use rate	Кількість (об'єм) споживаної води за певний проміжок часу, установлена на одного мешканця або з розрахунку на умовну одиницю продукції для певного виробництва. **ДСТУ 3041-95m.**
.003	**норма качества электрической энергии** *норма якості електричної енергії* quality rate of electrical energy	Установлене граничне значення показника якості електричної енергії. **ДСТУ 3466-96m.**
.004	**норма состава сточных вод** *норма складу стічних вод* wastewater	Перелік речовин, які містяться в стічній воді, та їхня гранично допустима концентрація, установлена нормативною документацією. **ДСТУ 3041-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	composition norm	
.005	**норма удельного расхода топлива и энергии** *норма питомої витрати палива та енергії* fuel and energy consumption rate	Установлена міра споживання паливно-енергетичних ресурсів у виробництві одиниці продукції (роботи) встановленої якості. **ДСТУ 2420-94m.**
.006	**нормы качества воды** *норми якості води* standards of water quality	Установлені значення показників якості води, дотримання яких забезпечує потреби конкретних видів водокористування. **ДСТУ 3041-95.**
Н.024.000	**норматив** *норматив* *[-ву, ор. -вом; мн. -ви, -вів]* allowance, quota, specification, standard, norm	*[< лат. normatio - впорядкування]* Економічний або технічний показник норми, який визначає стан середовища або відповідно до якого виконується яка-небудь робота.
.001	**нормативы водопользования** *нормативи водокористування* water use normative, water use normatives	Економічні, екологічні або технічні показники норм якості води, відповідно до яких здійснюється водокористування. **ДСТУ 3041-95.**
Н.025.000	**носитель** *носій* *[-ія, ор. -ієм, м. -ії/-ієві; мн. -ії, -іїв]* medium, carrier	Речовина або пристрій, яка (який) щось тримає, містить у собі або переміщує.
.001	**носитель заряда** *носій заряду* charge carrier	Частинка, яка містить один чи декілька елементарних електричних зарядів. ***Примітка.*** Носієм заряду є, наприклад, електрон, протон, іон; термін умовно відноситься також і до дірки в напівпровіднику. **ДСТУ 2843-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

О		
О.001.000	**обезвоживание** *зневоднення* *[-ння]* dehydration, desiccation, dewatering	Технологічна операція вилучення води з газів, органічних рідин і твердих тіл поглинанням її осушниками та (чи) термічною обробкою.
О.002.000	**обезжелезивание** *знезалізнення* *[-ння]* deferrization, deironing	Процес зниження вмісту заліза.
.001	**обезжелезивание воды** *знезалізнення води* deferrization of water, deironing of water	Процес зниження вмісту заліза у воді до заданої величини.
О.003.000	**обеззараживание** *знезаражування* *[-ння]* disinfection	*Див.* Д.010.000 ДЕЗІНФЕКЦІЯ.
.001	**обеззараживание воды** *знезаражування води* water disinfection	Процес зменшення кількості патогенних мікроорганізмів у воді до меж, установлених санітарно-гігієнічними вимогами. **ДСТУ 2569-94m.**
.002	**обеззараживание сточных вод** *знезаражування стічних вод* disinfection of waste water	Оброблення стічних вод з метою вилучення з них патогенних та визначених санітарними показниками мікроорганізмів. **ДСТУ 2569-94m.**
О.004.000	**обескремнивание** *знекремнення* *[-ння]* desiliconization	*[< укр. зне... + гр. kremnos - гора, скеля]* Процес зниження вмісту кремнію.
.001	**обескремнивание воды** *знекремнення води* desiliconization of water	Процес зниження вмісту кремнію у воді до заданої величини.

О.005.000	**обессоливание** *знесолювання* *[-ння]* demineralization, salting-out, salt elimination	Процес зниження вмісту солей.
.001	**обессоливание воды** *знесолювання води* water demineralization, water salting-out	Процес водопідготовки з метою зниження концентрації розчинених солей у воді до заданого значення. **ДСТУ 2569-94.**
О.006.000	**обмен** *обмін* *[-ну, ор. -ном]* exchange, interchange, change	1. Дія, за якої, віддаючи, одержують натомість що-небудь. 2. Процес приймання-передавання.
.001	**ионный обмен** *іонний обмін* ionic exchange	Оборотний процес перерозподілу іонів між двома фазами, що контактують, який здійснюється згідно з законами стехіометрії. ***Примітка.*** Використовується для очищення стічних вод шляхом вилучення з них металів (цинку, міді, хрому, нікелю, свинцю, ртуті, кадмію й т.ін.), а також сполук арсену, фосфору, ціанистих сполук і радіоактивних речовин.
О.007.000	**обмотка** *обмотка* *[-тки, д. і м -тці; мн. -тки, -ток]* winding	1. ***В електротехніці -*** сукупність витків чи котушок, що виконують певну функцію в електротехнічному пристрої. **ДСТУ 2815-94m.** 2. ***У газовій промисловості -*** сукупність шарів стрічкового покриття трубопроводу.
	обмотування	***У газовій промисловості -*** процес нанесення стрічкового покриття на трубопровід.
.001	**бифилярная обмотка** *біфілярна обмотка* bifilar winding	Обмотка, складена з двох ізольованих проводів, розміщених поряд. ***Примітка.*** Якщо ці проводи з'єднані так, що в них наявні однакові за величиною і протилежно напрямлені електричні струми, то індуктивність такої котушки нехтов-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		но мала. **ДСТУ 2815-94m.**
.002	**вспомогательная обмотка силового трансформатора** *допоміжна обмотка силового трансформатора* auxiliary winding of a power transformer	Обмотка, не призначена безпосередньо для споживання чи віддавання енергії перетворюваного змінного струму, або призначена для навантаження, істотно меншого за номінальну потужність трансформатора. **ДСТУ 3270-95m.**
.003	**вторичная обмотка силового трансформатора** *вторинна обмотка силового трансформатора* secondary winding of a power transformer	Обмотка, що за умов експлуатації віддає активну потужність до кола навантаження. **ДСТУ 3270-95m.**
.004	**вторичная обмотка трансформатора напряжения** *вторинна обмотка трансформатора напруги* secondary winding of a voltage transformer	Обмотка, що живить кола напруги засобів вимірювань, лічильників, пристроїв захисту і (чи) керування. **ДСТУ 2976-95.**
.005	**вторичная обмотка трансформатора тока** *вторинна обмотка трансформатора струму* secondary winding of a current transformer	Обмотка, до якої приєднують струмові кола засобів вимірювань, пристроїв захисту і (чи) керування. **ДСТУ 2976-95.**
.006	**двойная концентрическая обмотка** *подвійна концентрична обмотка* double concentric winding	Обмотка, що має дві циліндричні частини, розташовані концентрично з двох боків іншої обмотки. **ДСТУ 3270-95m.**
.007	**демпферная обмотка электротехничес-**	Обмотка електротехнічного виробу, призначена для створення магніто-

	кого изделия *демпферна обмотка електротехнічного виробу* damping winding of an electrical product	рушійної сили, що протидіє зміні магнітного потоку, створюваного іншою обмоткою або постійним магнітом. **ДСТУ 2267-93.**
.008	**демпферная обмотка электротехнического устройства** *демпферна обмотка електротехнічного пристрою* damping winding of an electrical device	Обмотка електротехнічного пристрою, призначена для створення магніторушійної сили, що протидіє зміні магнітного потоку, створюваного іншою обмоткою або постійним магнітом. **ДСТУ 2267-93.**
.009	**кабельная обмотка** *кабельна обмотка* cable winding	Покриття з накладених гвинтовою спіраллю стрічок, ниток, дротів або пасом. **ГОСТ 15845-80.**
.010	**компенсационная обмотка вращающейся электрической машины** *компенсаційна обмотка обертової електричної машини* compensating winding of an electrical rotating machine	Обмотка обертової електричної машини, уздовж якої протікає електричний струм навантаження чи пропорційний йому струм, розташована таким чином, щоб протидіяти спричиненому струмами навантаження спотворенню магнітного поля. **ДСТУ 2286-93m.**
.011	**компенсационная обмотка трансформатора** *компенсаційна обмотка трансформатора* stabilizing winding of a transformer	Допоміжна обмотка, призначена для компенсації складових магнітного поля трансформатора, зокрема сполучена трикутником обмотка, що застосовується в трансформаторах, в яких основні обмотки сполучені за схемами зірка-зірка чи зірка-зигзаг, з метою зниження опору нульової послідовності. **ДСТУ 3270-95m.**
.012	**концентрические обмотки** *концентричні обмотки* concentric windings	Обмотки або частини обмоток, розташовані концентрично. **ДСТУ 3270-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.013	**многофазная обмотка электротехнического изделия** *багатофазна обмотка електротехнічного виробу* multiphase winding of an electrical product	Обмотка електротехнічного виробу, яка складає багатофазну систему електричних кіл. **ДСТУ 2267-93.**
.014	**многофазная обмотка электротехнического устройства** *багатофазна обмотка електротехнічного пристрою* multiphase winding of an electrical device	Обмотка електротехнічного пристрою, яка складає багатофазну систему електричних кіл. **ДСТУ 2267-93.**
.015	**независимые обмотки трансформатора** *незалежні обмотки трансформатора* open windings of a transformer	Обмотки фази трифазного (багатофазного) трансформатора, що не з'єднані між собою всередині трансформатора. **ДСТУ 3270-95m.**
.016	**обмотка возбуждения вращающейся электрической машины** *обмотка збудження обертової електричної машини* excitation winding of an electrical rotating machine	Обмотка обертової електричної машини, призначена для створення магнітного поля збудження. **ДСТУ 2286-93m.**
.017	**обмотка возбуждения трансформатора** *обмотка збудження трансформатора* energizing winding of a transformer	Обмотка лінійного регулювального трансформатора, призначена для пересилання енергії в послідовну обмотку. **ДСТУ 3270-95m.**
.018	**обмотка вращающейся электрической машины**	Сукупність витків чи котушок, які утворюють електричне коло чи частину кола в обертовій електричній

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	обмотка обертової електричної машини winding of an electrical rotating machine	машині. **ДСТУ 2286-93.**
.019	**обмотка высшего напряжения трансформатора** *обмотка вищої напруги трансформатора* high-voltage winding of a transformer	Обмотка трансформатора, що має найвищу номінальну напругу. **ДСТУ 3270-95m.**
.020	**обмотка напряжения нулевой последовательности измерительного трансформатора** *обмотка напруги нульової послідовності вимірювального трансформатора* residual voltage winding of an instrument transformer	Обмотка трансформатора, між виводами якої виникає напруга нульової послідовності або одна з трьох складових напруги, які в сумі дають напругу нульової послідовності. **ДСТУ 2976-95m.**
.021	**обмотка напряжения электротехнического изделия** *обмотка напруги електротехнічного виробу* voltage winding of an electrical product	Обмотка електротехнічного виробу, яка вмикається паралельно джерелу живлення і практично не змінює сумарного опору кола навантаження. **ДСТУ 2267-93m.**
.022	**обмотка напряжения электротехнического устройства** *обмотка напруги електротехнічного пристрою* voltage winding of an electrical device	Обмотка електротехнічного пристрою, яка вмикається паралельно джерелу живлення і практично не змінює сумарного опору кола навантаження. **ДСТУ 2267-93m.**
.023	**обмотка низшего**	Обмотка трансформатора, що має

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	напряжения трансформатора *обмотка нижчої напруги трансформатора* low-voltage winding of a transformer	найнижчу номінальну напругу. ***Примітка.*** У лінійному регулювальному трансформаторі обмотка нижчої напруги може мати вищий рівень ізоляції порівняно з обмотками середньої та вищої напруги. **ДСТУ 3270-95m.**
.024	**обмотка обратной связи магнитного усилителя** *обмотка зворотного зв'язку магнітного підсилювача* self-excitation winding of a transductor	Обмотка підмагнічування магнітного підсилювача, за допомогою якої здійснюється зворотний зв'язок. **ДСТУ 2712-94m.**
.025	**обмотка подмагничивания магнитного усилителя** *обмотка підмагнічування магнітного підсилювача* excitation winding of a transductor	Обмотка магнітного підсилювача, за допомогою якої здійснюється підмагнічування. **ДСТУ 2712-94m.**
.026	**обмотка с ответвлениями** *обмотка з відгалуженням* tapped winding	Обмотка, кількість увімкнених витків якої можна ступінчасто змінювати. **ДСТУ 3270-95m.**
.027	**обмотка синхронизации сельсина** *обмотка синхронізації сельсина* selsyn synchronization winding	Обмотка, яка виконує функції приведення до однакового положення роторів сельсинів системи сельсин-давач - сельсин-приймач.
.028	**обмотка смещения магнитного усилителя** *обмотка зміщення магнітного підсилювача* bias winding of a	Обмотка підмагнічування магнітного підсилювача, за допомогою якої встановлюється початкове значення вихідної величини за нульових значень вхідних величин у колах керування. **ДСТУ 2712-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	transductor	
.029	**обмотка среднего напряжения трансформатора** *обмотка середньої напруги трансформатора* intermediate-voltage winding of a transformer	Обмотка трьохобмоткового або багатообмоткового трансформатора, номінальна напруга якої є проміжною між вищою та нижчою номінальними напругами. ***Примітка.*** В лінійному регулювальному трансформаторі обмотка середньої напруги може мати вищий рівень ізоляції порівняно з обмоткою вищої напруги. **ДСТУ 3270-95m.**
.030	**обмотка тока электротехнического изделия** *обмотка струму електротехнічного виробу* current winding of an electrical product	Обмотка електротехнічного виробу, яка вмикається послідовно до джерела живлення і практично не змінює сумарного опору кола навантаження. **ДСТУ 2267-93.**
.031	**обмотка тока электротехнического устройства** *обмотка струму електротехнічного пристрою* current winding of an electrical device	Обмотка електротехнічного пристрою, яка вмикається послідовно до джерела живлення і практично не змінює сумарного опору кола навантаження. **ДСТУ 2267-93.**
.032	**обмотка трансформатора** *обмотка трансформатора* transformer winding	Сукупність витків, що утворюють електричне коло. ***Примітка.*** Для трифазного (багатофазного) трансформатора під "обмоткою" розуміють сукупність обмоток усіх фаз. **ДСТУ 3270-95.**
.033	**обмотка управления магнитного усилителя** *обмотка керування магнітного підсилювача* control winding of a transductor	Обмотка магнітного підсилювача, за допомогою якої від зовнішнього джерела змінюється вихідна величина. **ДСТУ 2712-94m.**
.034	**обмотка фазы**	Обмотка, що утворює одну фазу

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	обмотка фази phase winding	трифазної (багатофазної) обмотки. ***Примітка.*** Термін "обмотка фази" не можна застосовувати для позначення сукупності витків на певному стрижні. **ДСТУ 3270-95.**
.035	**обмотка фазы электротехнического изделия** *обмотка фази електротехнічного виробу* phase winding of an electrical product	Частина багатофазної обмотки електротехнічного виробу, призначена для проходження одного з струмів багатофазної системи електричних струмів. **ДСТУ 2267-93.** ***Примітка.*** термін "обмотка фази" не можна застосовувати для позначення сукупності витків на певному стрижні.
.036	**обмотка фазы электротехнического устройства** *обмотка фази електротехнічного пристрою* phase winding of an electrical device	Частина багатофазної обмотки електротехнічного пристрою, призначена для проходження одного з струмів багатофазної системи електричних струмів. **ДСТУ 2267-93.** ***Примітка.*** термін "обмотка фази" не можна застосовувати для позначення сукупності витків на певному стрижні.
.037	**обмотка электротехнического изделия** *обмотка електротехнічного виробу* winding of an electrical product	Сукупність належним чином розташованих і з'єднаних витків або котушок, призначених для створення чи використання магнітного поля або одержання заданого значення опору електротехнічного виробу. **ДСТУ 2267-93m.**
.038	**обмотка электротехнического устройства** *обмотка електротехнічного пристрою* winding of an electrical device	Сукупність належним чином розташованих і з'єднаних витків або котушок, призначених для створення чи використання магнітного поля або одержання заданого значення опору електротехнічного пристрою. **ДСТУ 2267-93m.**
.039	**общая обмотка автотрансформатора** *спільна обмотка автотрансформатора* common winding of an auto-transformer	Спільна частина обмоток автотрансформатора. **ДСТУ 3270-95m.**
.040	**основная обмотка**	Обмотка, до якої підводять чи від

	трансформатора *основна обмотка трансформатора* inducing winding of a transformer	якої відводять енергію перетворюваного змінного струму. ***Примітка.*** Трансформатор має не менш як дві основні обмотки. **ДСТУ 3270-95m.**
.041	**первичная обмотка силового трансформатора** *первинна обмотка силового трансформатора* primary winding of a power transformer	Обмотка, що за умов експлуатації споживає активну потужність від джерела живлення. **ДСТУ 3270-95m.**
.042	**первичная обмотка трансформатора напряжения** *первинна обмотка трансформатора напруги* primary winding of a voltage transformer	Обмотка, до якої прикладається напруга, що підлягає трансформації. **ДСТУ 2976-95.**
.043	**первичная обмотка трансформатора тока** *первинна обмотка трансформатора струму* primary winding of a current transformer	Обмотка, по якій протікає струм, що підлягає трансформації. **ДСТУ 2976-95.**
.044	**последовательная обмотка автотрансформатора** *послідовна обмотка автотрансформатора* series winding of an auto-transformer	Частина обмотки автотрансформатора або обмотка лінійного регулювального трансформатора, призначена для послідовного ввімкнення в електричне коло. **ДСТУ 3270-95m.**
.045	**рабочая обмотка магнитного усилителя** *робоча обмотка маг-*	Обмотка магнітного підсилювача, по якій проходить робочий струм. **ДСТУ 2712-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	нітного підсилювача power winding of a transductor	
.046	**размагничивающая обмотка электротехнического изделия** *розмагнічувальна обмотка електротехнічного виробу* bucking winding of an electrical product	Обмотка електротехнічного виробу, призначена для створення магніторушійної сили, яка зменшує магнітний потік, створений іншою обмоткою або іншим магнітом. **ДСТУ 2267-93.**
.047	**размагничивающая обмотка электротехнического устройства** *розмагнічувальна обмотка електротехнічного пристрою* bucking winding of an electrical device	Обмотка електротехнічного пристрою, призначена для створення магніторушійної сили, яка зменшує магнітний потік, створений іншою обмоткою або іншим магнітом. **ДСТУ 2267-93.**
.048	**расщепленная обмотка трансформатора** *розщеплена обмотка трансформатора* split winding of a transformer	Обмотка, що складається з двох чи більше частин, які не мають між собою спільних частин, а їх сумарна номінальна потужність дорівнює номінальній потужності трансформатора, напруги короткого замикання яких відносно інших обмоток (обмотки) практично однакові, та що допускають незалежне одне від одного навантаження чи живлення. **ДСТУ 3270-95m.**
.049	**регулировочная обмотка трансформатора** *регулювальна обмотка трансформатора* teaser winding of a transformer	Частина обмотки з відгалуженнями, виконана у вигляді окремої обмотки й призначена для змінювання кількості ввімкнених витків обмотки з відгалуженнями. **ДСТУ 3270-95m.**
.050	**сетевая обмотка преобразовательно-**	Обмотка перетворювального трансформатора, призначена для приєд-

	го трансформатора *мережна обмотка перетворювального трансформатора* power winding of a transformer	нання до мережі змінної напруги (струму). **ДСТУ 3270-95m.**
.051	**успокоительная обмотка возбуждения вращающейся электрической машины** *заспокійлива обмотка обертової електричної машини* damping winding of an electrical rotating machine	Обмотка обертової електричної машини, як правило, короткозамкнена, призначена для заспокоювання швидких змін зчепленого з нею потоку. **ДСТУ 2286-93m.**
.052	**чередующиеся обмотки** *переміжні обмотки* sandwich winding	Обмотки або частини обмоток, що чергуються в осьовому напрямку. ***Примітка.*** Обмотки звичайно підрозділені. **ДСТУ 3270-95.**
О.008.000	**обмуровка** *обмурівка* *[-вки, д. і м -вці; мн. -вки, -вок]* setting of a boiler, lining with refractory bricks	Система вогнетривких і теплоізоляційних огорож або конструкцій опалювального водогрійного котла, призначена для зменшення теплових витрат та забезпечення газової щільності. **ДСТУ 2369-94m.**
О.009.000	**оболочка** *оболонка* *[-нки, д. і м -нці; мн. -нки, -нок]* enclosure, shell, jacket, sheath	1. Просторова структура, обмежена двома криволінійними поверхнями, відстань між якими мала в порівнянні з іншими її розмірами. 2. Суцільна неперервна трубка з металу або неметалевого матеріалу, як правило, накладеного за допомогою екструзії. ***Примітка.*** Термін "sheath" у Північній Америці застосовується тільки для металевої оболонки, в той час як для неметалевих покриттів застосовується термін "jacket". **IEC 50(461):1984.** 3. *Див.* К.032.000 КОЖУХ.
.001	**защитная оболочка**	***В електробезпеці -*** засіб захисту

	захисна оболонка protective enclosure	від дотику до струмовідних частин. ***Примітка.*** Принцип його дії ґрунтується на покритті струмовідних частин пристосуваннями, які забезпечують повний захист від дотику. **ГОСТ 12.1.019-79m.**
.002	**изоляционная оболочка** *ізоляційна оболонка* hollow insulator	*Див.* П.043.000 ПОКРИШКА. **ДСТУ 2648-94.**
.003	**кабельная оболочка** *кабельна оболонка* cable sheath	Безперервна металева або неметалева трубка, розташована зверху осердя та призначена для захисту його від вологи та інших зовнішніх впливів. **ГОСТ 15845-80.**
.004	**оболочка электротехнического изделия** *оболонка електротехнічного виробу* enclosure of an electrical product	Частина або сукупність частин електротехнічного виробу, яка оточує його внутрішні частини і призначена для відокремлення їх від навколишнього середовища. **ДСТУ 2267-93.**
.005	**оболочка электротехнического устройства** *оболонка електротехнічного пристрою* enclosure of an electrical device	Частина або сукупність частин електротехнічного пристрою, яка оточує його внутрішні частини і призначена для відокремлення їх від навколишнього середовища. **ДСТУ 2267-93.**
О.010.000	**оборудование** *обладнання [-ння]* equipment	Загальна назва машин, установок, пристроїв, приладів і т.ін.
.001	**электрическое оборудование** *електричне обладнання* electrical equipment	*Див.* Э.025.000 ЕЛЕКТРООБЛАДНАННЯ.
.002	**электротермическое оборудование** *електротермічне обладнання* electroheat equipment	Комплекс технологічного обладнання та пристроїв для здійснення електротермічного процесу. **ГОСТ 16382-87.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.003	**энергосберегающее оборудование** *енергоощадне обладнання* energy-conserving equipment	Обладнання, що служить для підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів у процесі виробництва продукції, провадження робіт і послуг. **ДСТУ 2420-94.**
О.011.000	**обработка** *оброблення [-ння]* treatment, processing, handling, manipulation	Сукупність цілеспрямованих дій, операцій над чим-небудь для підготування до подальшого використання.
.001	**обработка сточной воды** *оброблення стічної води* waste water treatment	Сукупність операцій з метою забезпечення необхідних властивостей і складу стічної води. **ДСТУ 3041-95m.**
.002	**термическая обработка осадка сточных вод** *термічне оброблення осаду стічних вод* thermal processing of a sediment of waste water	Сукупність операцій з оброблення осаду стічних вод в умовах високих температур для його знезаражування та зневоднювання. **ДСТУ 2569-94m.**
О.012.000	**объект** *об'єкт* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* item, object, body	*[< лат. objectus - предмет]* 1. Будь-що (предмет, система, процес, особа, явище, абстракція), про що можуть бути одержані відомості. 2. Предмет, що розглядається з метою його використання за призначенням, вивчення, дослідження, випробування або керування. 3. ***У надійності -*** система, споруда, машина, підсистема, апаратура, функційна одиниця, пристрій, елемент чи будь-яка їх частина, що розглядається з погляду надійності як самостійна одиниця. ***Примітка 1.*** Об'єкт може включати технічні засоби, технічний персонал чи будь-які їх поєднання. ***Примітка 2.*** Сукупність об'єктів, об'єдна-

		них спільним призначенням і метою функціонування, може розглядатися як об'єкт. **ДСТУ 2860-94.**
.001	**водный объект** *водний об'єкт* water body	Сформований природою або створений штучно об'єкт ландшафту чи геологічна структура, де зосереджуються води (річка, озеро, море, водосховище, канал, водоносний горизонт). **"Водний кодекс України", ст. 1.** ***Примітка.*** Належить до природних ланок кругообігу води. **ДСТУ 3041-95m.**
.002	**объект электроэнергетики** *об'єкт електроенергетики*	Електрична станція (крім ядерної частини атомної електричної станції), електрична підстанція, електрична мережа, підключені до об'єднаної енергетичної системи, а також котельня, підключена до магістральної теплової мережі, магістральна теплова мережа. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
О.013.000	**объем** *об'єм* *[-му, ор. –мом; мн. -ми, -мів]* size, count, quantity, scope, volume	Величина, що визначається довжиною, шириною та висотою, характеризує яке-небудь тіло з замкненою поверхнею та вимірюється в кубічних одиницях (одиниця в СІ - кубічний метр, $м^3$).
.001	**регулирующий объем воды в резервуаре** *регулювальний об'єм води в резервуарі* regulating water volume in a reservoir	Об'єм води в резервуарі, який вирівнює різницю між припливом і споживанням води за добу максимального водоспоживання. **ДСТУ 2569-94.**
О.014.000	**огибающая** *обвідна* *[-ної, д. і м -ній; мн. -ні, -них, д. -ним]* envelope	Крива, яка в кожній своїй точці дотикається до деякої кривої з заданої сім'ї плоских кривих, причому в різних точках різних кривих.
.001	**огибающая сигнала** *обвідна сигналу* waveform envelope	Часова функціональна залежність, яка визначає закон змінення амплітуд сигналу.

О.015.000	**ограждение** *огорожа* *[-жі, ор. -жею; мн. -жі, -ж, д. -жам]* enclosure, guard, cage	Паркан, стіна, тин і т.ін., які оточують що-небудь.
.001	**защитное ограждение** *захисна огорожа* safety enclosure, safety cage, damage prevent guard	1. ***В електротехніці -*** засіб для захисту від випадкового дотику до струмовідних частин. ***Примітка.*** Принцип його дії ґрунтується на відгородженні струмовідних частин пристосуваннями, які забезпечують частковий захист від дотику. **ГОСТ 12.1.019-79m.** 2. ***У будівництві -*** запобіжна огорожа, яка запобігає ненавмисному доступу людини до межі перепаду за висотою. **ГОСТ 12.4.059-89m.**
.002	**предохранительное ограждение** *запобіжна огорожа* protection enclosure	Огорожа робочих місць на висоті та проходів до них, яка запобігає падінню людей. **ГОСТ 12.4.059-89m.**
.003	**смешанное ограждение камеры распределительного устройства** *змішана огорожа камери розподільного пристрою* mixed protection enclosure of switchgear chamber	Огорожа камери розподільного пристрою із сіток та суцільних листів. **ПУЭ, п. 4.2.11.**
О.016.000	**одежда** *одяг* *[-ягу, м. -язі]* clothes, clothing, suit	
.001	**специальная одежда** *спеціальний одяг* special clothes	Засіб індивідуального захисту шкірного покриву працівника від впливу небезпечного та шкідливого виробничого фактора. **ГОСТ 23255-78m.** ***Примітка.*** Порядок забезпечення робітників і службовців спецодягом регламентується ДНАОП 0.00-4.26-96.
О.017.000	**озонирование**	*[< гр. ozon - пахучий]*

	озонування [-ння] ozonization	Технологічний процес оброблення озоном середовища з метою окиснення окремих компонент або знезаражування середовища.
.001	**озонирование воды** *озонування води* ozonization of water	Технологічний процес додання озону до води з метою дезінфекції, окиснення органічних речовин або усунення неприємних присмаків або запахів.
О.018.000	**окисляемость** *окисненість [-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* oxidability, oxidizability, oxidation susceptibility	
.001	**окисляемость воды** *окисненість води* water oxidation susceptibility	Величина, що характеризує вміст у воді органічних і мінеральних речовин, які піддаються окисненню одним із сильних хімічних окисників за певних умов.
О.019.000	**окно** *вікно [-кна; мн. -кна, -кон]* window	Отвір певного призначення в споруді, агрегаті, машині.
.001	**окно магнитной системы трансформатора** *вікно магнітної системи трансформатора*	Простір, обмежений найближчими поверхнями двох сусідніх стрижнів та двох торцевих ярем або поверхнями стрижня, двох торцевих і бокової частин бічного ярма. **ДСТУ 3270-95m.**
О.020.000	**окрашенность** *забарвленість [-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* colority	Наявність певної барви, кольору, відтінку.
.001	**окрашенность воды** *забарвленість води* colority of water	Показник, що характеризує наявність речовин, що викликають забарвлення води.
О.021.000	**окситенк**	*[< гр. oxys - кислий + англ. tank - бак,*

	окситенк *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* oxytank	*цистерна]* Споруда для біологічного очищення стічних вод із застосуванням аерації чистим киснем чи повітрям, збагаченим киснем. **ДСТУ 2569-94m.**
О.022.000	**ом (Ом)** *ом (Ом)* *[ома, ор. омом; мн. оми, омів]* ohm (**Ω**)	*[< влн. Ohm - прізвища німецького фізика Г. -С. Ома]* 1. Одиниця активного електричного опору в СІ. Ом дорівнює опору провідника, між кінцями якого за сили постійного струму 1 А виникає напруга 1 В. 2. Одиниця ємнісного опору в СІ. Ом дорівнює ємнісному опору ділянки кола ємністю 1 Ф, по якій тече електричний струм з кутовою частотою 1 рад/с. 3. Одиниця індуктивного опору в СІ. Ом дорівнює індуктивному опору ділянки кола індуктивності 1 Гн, по якій тече електричний струм з кутовою частотою 1 рад/с. 4. Одиниця повного та комплексного опору в СІ.
.001	**ом в минус первой степени-сантиметр в минус первой степени ($Ом^{-1}•см^{-1}$)** *ом у мінус першому степені-сантиметр у мінус першому степені ($Ом^{-1}•см^{-1}$)*	Застаріла позасистемна одиниця питомої електричної провідності. Ом у мінус першому степені-сантиметр у мінус першому степені дорівнює питомій електричній провідності речовини, за якої виконана з цієї речовини циліндрична ділянка електричного кола (провідника) довжиною 1 см та площею поперечного перерізу 1 $см^2$ має електричний опір 1 Ом. Співвідношення з одиницею СІ: 1 $Ом^{-1}•см^{-1}$ = 100 См•м.
.002	**ом в минус первой степени-метр на квадратный миллиметр ($Ом^{-1}•м/мм^2$)** *ом у мінус першому степені-метр на ква-*	Застаріла позасистемна одиниця питомої електричної провідності. Ом у мінус першому степені-метр на квадратний міліметр дорівнює питомій електричній провідності речовини, за якої виконана з цієї речовини

	дратний міліметр (Ом$^{-1}$•м/мм^2)	циліндрична ділянка електричного кола (провідника) довжиною 1 м та площею поперечного перерізу 1 мм^2 має електричний опір 1 Ом. Співвідношення з одиницею СІ: 1 Ом$^{-1}$•м/мм^2 = 10^6 См•м.
О.023.000	**ом-метр (Ом•м)** *ом-метр (Ом•м) [ом-метра, ор. ом-метром; мн. ом-метри, ом-метрів]* ohm-meter	*[< влн. Ohm - прізвища німецького фізика Г. -С. Ома + фр. metre – метр < гр. metron - міра]* Одиниця питомого електричного опору в СІ. Ом-метр дорівнює питомому електричному опору речовини, за якого виготовлений з цієї речовини циліндричний прямолінійний провідник площею поперечного перерізу 1 м^2 та довжиною 1 м має електричний опір 1 Ом.
О.024.000	**омметр** *омметр [-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* ohmmeter	*[< влн. Ohm - прізвища німецького фізика Г. -С. Ома + гр. metreo - вимірюю]* Прилад для вимірювання електричного опору.
О.025.000	**оплетка** *обплетення [-ння; мн. -ння, -нь]* armor, braid	Покриття, що отримують шляхом переплетення стрічок, пасом тощо.
.001	**кабельная оплетка** *кабельне обплетення* cable braid	Покриття кабельного виробу з переплетених пасом. **ГОСТ 15845-80.**
О.026.000	**опора** *опора [-ри; мн. -ри, -р]* pole, support, tower	Частина конструкції, яка сприймає навантаження від одних елементів і передає її на інші елементи або основу.
.001	**анкерная опора** *анкерна опора* anchor tower, strain tower	Опора, яка встановлюється на перетинах повітряної лінії електропередавання з різними спорудами, а також у місцях зміни кількості, марок і перерізів проводів. ***Примітка.*** Ця опора повинна сприймати в нормальних режимах роботи зусилля від різниці тяжіння проводів, спрямовані вздовж повітряної лінії електропереда-

		вання. Анкерні опори повинні мати цупку конструкцію. **ПУЭ, п. 2.4.27.**
.002	**изолирующая опора** *ізолювальна опора* post insulator	Одна чи кілька колонок ізоляторів, жорстко з'єднаних між собою разом з арматурою. ***Примітка.*** Ізолювальна опора може бути обладнанням, яке включає низку елементів опорного ізолятора. **ДСТУ 2648-94.**
.003	**концевая опора** *кінцева опора* dead-end tower, terminal tower	Опора, яка встановлюється на початку і на кінці повітряної лінії електропередавання, а також у місцях, які обмежують кабельні вставки. ***Примітка.*** Кінцева опора є опорою анкерного типу і повинна сприймати в нормальних режимах роботи повітряної лінії електропередавання однобічний натяг проводів. **ПУЭ, п. 2.4.27.**
.004	**ответвительная опора** *відгалужувальна опора*	Опора, на якій виконуються відгалуження від повітряної лінії електропередавання. **ПУЭ, п. 2.4.27.**
.005	**перекрестная опора** *перехресна опора*	Опора, на якій виконується перетин повітряних ліній електропередавання двох напрямків. **ПУЭ, п. 2.4.27.**
.006	**промежуточная опора** *проміжна опора* suspension tower	Опора, яка встановлюється на прямих ділянках траси повітряної лінії електропередавання. ***Примітка.*** Проміжна опора в нормальних режимах роботи не повинна сприймати зусилля, спрямовані вздовж повітряної лінії електропередавання. **ПУЭ, п. 2.4.27.**
.007	**угловая опора** *кутова опора* angle pole, angle support	Опора, яка встановлюється в місцях зміни напрямку траси повітряної лінії електропередавання. ***Примітка.*** Кутова опора за нормальних режимів роботи повинна сприймати складову натягу проводів суміжних прогонів. **ПУЭ, п. 2.4.27.**
О.027.000	**опреснение** *опріснення [-ння]* desalination, desalting, freshening	Знесолювання.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**опреснение воды** *опріснення води* desalination of water, water desalting	Знесолювання води до концентрації, установленої для питних потреб. **ДСТУ 2569-94m.**
О.028.000	**орган** *орган* *[-на (частина організму) / -ну (установа, друковане видання), ор. -ном; мн. -ни, -нів]* organ, body, authority	*[гр. organon - знаряддя, інструмент]* 1. Юридична або адміністративна одиниця, що має конкретні завдання та структуру. ***Примітка.*** Прикладами є організації, органи влади, фірми, установи. **ISO/IEC Guide 2:1991.** 2. Механічний елемент машини, за допомогою якого здійснюється її керування або переміщення. 3. Частина організму, що має певну будову та спеціальне призначення.
.001	**рабочий орган машины** *робочий орган машини* operating member of a machine	Тверде тіло, що виконує у технологічних машинах задані переміщення з метою зміни чи контролю форми, розмірів і властивостей оброблюваного предмета або виконання іншої технологічної функції. ***Примітка.*** У більшості випадків робочий орган машини безпосередньо стикається з оброблюваним предметом. **ДСТУ 2410-94m.**
О.029.000	**ороситель** *зрошувач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* feeder, sprinkler	Пристрій для підведення води.
.001	**ороситель биологического фильтра** *зрошувач біологічного фільтра* sprinkler of a biological filter, biological filter sprinkler	Пристрій для рівномірного розподілу стічних вод на поверхні завантаження біологічного фільтра. **ДСТУ 2569-94.**
О.030.000	**ОРУ** *ВРП* *[невідм.]*	*Див.* У.014.021 відкритий розподільний ПРИСТРІЙ. **ПУЭ, п. 4.2.2.**

О.031.000	**осадок** *осад* *[-ду, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* sediment	Тверді частинки, що знаходяться в рідині та осаджуються на дно та стінки посудини (резервуара, споруди) після відстоювання.
.001	**осадок сточных вод** *осад стічних вод* sediment of waste water	Твердий залишок, одержаний у процесі розподіляння суспензії. **ДСТУ 2569-94m.**
.002	**сырой осадок сточных вод** *сирий осад стічних вод* crude sediment of waste water	Осад з первинних відстійників. **ДСТУ 2569-94.**
О.032.000	**осветление** *прояснювання* *[-ння]* clarification	Видалення із рідин твердої фази або кольорових речовин за допомогою гідромеханічних або масообмінних процесів.
.001	**осветление воды** *прояснювання води* water clarification	Видалення з води суспензованих і колоїдних речовин. **ДСТУ 2569-94m.**
О.033.000	**осветлитель** *прояснювач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* clarifier	Апарат для очищення природних вод і для попереднього очищення стічних вод деяких виробництв.
.001	**осветлитель воды** *прояснювач води* water clarifier	Споруда для прояснювання води пропусканням її крізь шар змуленого осаду у висхідному потоці води. **ДСТУ 2569-94m.**
О.034.000	**освидетельствование** *опосвідчення* *[-ння]* survey, examination	Технічний огляд, перевірка, випробування з видаванням відповідного документа – посвідчення.
.001	**освидетельствование баллонов** *опосвідчення балонів* survey of balloons	*Див.* О.034.003 ОПОСВІДЧЕННЯ посудин.

.002	**освидетельствование безопасного состояния электроустановки** *опосвідчення стану безпеки електроустановок* safe state examination of an electrical installation	Роботи, які виконуються підприємством (власником) і включають у себе: - перевірку наявності експлуатаційної та виконавчої документації в обсягах, передбачених нормативними документами; - визначення достатності і працездатності електрозахисних засобів та блокувальних пристроїв; - оцінку стану безпеки електроустаткування, а також стану будівельної частини будівель і споруд енергетичних об'єктів; - перевірку періодичності і якості виконання регламентних робіт щодо обслуговування електроустаткування; - оцінку рівня фахової підготовки працівників з питань безпеки, відповідності кваліфікації до робіт, що виконуються. ***Примітка.*** Згідно з ДНАОП 0.00-1.21-98 періодичність опосвідчень установлена один раз на три роки, після первинного опосвідчення, яке проводиться протягом року після затвердження вказаних правил.
.003	**освидетельствование сосудов** *опосвідчення посудин* survey of vessels	Технічний огляд, перевірка, випробування на герметичність обладнання, що працює під тиском. ***Примітка.*** В Україні регламентується ДНАОП 0.00-1.07-94.
О.035.000	**остаток** *залишок* *[-шка, ор. -шком; мн. -шки, -шків]* residue	1. Рештки; те, що лишилося невитраченим, невикористаним. 2. Матеріал (речовина), що залишився після закінчення якого-небудь процесу. 3. ***У хімії -*** тверда речовина, що не пройшла крізь фільтр.
.001	**сухой остаток в воде** *сухий залишок у воді* dry residue in water	Показник якості води, який характеризує вміст колоїдних і розчинених неорганічних і (частково) органічних домішок у воді (без газів); виражається в мг/кг.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

О.036.000	**остов** *кістяк* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* framework, skeleton	Основа, каркас чого-небудь, на що прикріпляються інші частини.
.001	**остов трансформатора** *кістяк трансформатора* transformer framework	Збірна конструкція, яка складається з магнітної системи з усіма деталями для її складання та кріплення обмоток. **ДСТУ 3270-95m.**
О.037.000	**ответвление** *відгалуження* *[-ння; мн. -ння, -нь]* tapping, branch	***В електротехніці -*** частина електричного кола, що відходить у бік від основного кола.
.001	**основное ответвление обмотки трансформатора** *основне відгалуження обмотки трансформатора* principal tapping of a transformer	Відгалуження обмотки трансформатора, якого стосуються номінальні величини. **ДСТУ 3270-95m.**
.002	**ответвление обмотки трансформатора** *відгалуження обмотки трансформатора* tapping of a transformer winding	Відвід обмотки з відгалуженнями, що відповідає ввімкненню певної кількості витків у цій обмотці. ***Примітка 1.*** Увімкнення певної кількості витків відповідає визначеному коефіцієнту трансформації між цією обмоткою та будь-якою іншою обмоткою з фіксованою кількістю витків. ***Примітка 2.*** Одне з відгалужень є основним, при цьому інші відгалуження пов'язані з основним через свої коефіцієнти відгалужень. **ДСТУ 3270-95m.**
.003	**ответвление от воздушной линии электропередачи** *відгалуження від повітряної лінії електропередавання* overhead line branch	Ділянка проводів від опори повітряної лінії електропередавання до вводу. **ПУЭ, п. 2.4.2.**
.004	**ответвление полной**	Відгалуження обмотки трансформа-

	мощности трансформатора *відгалуження повної потужності трансформатора* full-power tapping of a transformer	тора, потужність якого дорівнює номінальній потужності. **ДСТУ 3270-95m.**
.005	**отрицательное ответвление обмотки трансформатора** *від'ємне відгалуження обмотки трансформатора* minus tapping of a transformer winding	Відгалуження обмотки трансформатора з коефіцієнтом відгалуження, меншим за одиницю. **ДСТУ 3270-95m.**
.006	**положительное ответвление обмотки трансформатора** *додатне відгалуження обмотки трансформатора* plus tapping of a transformer winding	Відгалуження обмотки трансформатора з коефіцієнтом відгалуження, більшим за одиницю. **ДСТУ 3270-95m.**
О.038.000	**отвод** *відвід* *[-воду, д. -водові/-воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* outlet, tap	1. Пристрій для зміни напрямку частини потоку речовини та відбирання цієї частини. 2. Відгалуження чого-небудь (труби, кабеля тощо).
.001	**отвод трансформатора** *відвід трансформатора* transformer tap	Електричний провідник, призначений для з'єднання обмотки трансформатора зі струмопровідними частинами. **ДСТУ 3270-95m.**
О.039.000	**отделитель** *відокремлювач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* separator	Комутаційний електричний апарат, призначений для автоматичного вимкнення кола високої напруги в разі відсутності в ньому струму за час безструмової паузи циклу автоматичного повторного ввімкнення.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		ДСТУ 2848-94m.
О.040.000	**отказ** *відмова* *[-ви; мн. -ви, -в]* fault, failure	Подія, яка полягає в утраті об'єктом здатності виконувати потрібну функцію, тобто в порушенні працездатного стану об'єкта. ***Примітка.*** "Відмова" є подією, на відміну від "несправності", що є станом та причиною відмови. **ДСТУ 2860-94m.**
.001	**отказ возврата электрического реле** *відмова повернення електричного реле*	Потрібне повернення реле, яке мало відбутися, але не відбулося. **ДСТУ 2936-94m.**
.002	**отказ срабатывания электрического реле** *відмова спрацьовування електричного реле* failure to trip of an electric relay	Потрібне спрацьовування реле, яке мало відбутися, але не відбулося. **ДСТУ 2936-94m.**
О.041.000	**отклонение** *відхил* *[-лу, ор. -лом; мн. -ли, -лів]* deviation, deflection, variation	1. Невідповідність значень параметрів, фізичних величин та ін. 2. Параметр форми та розташування.
	відхилення *[-ння; мн. -ння, -нь]* deflection, deviation, variation	Дія.
.001	**допустимое отклонение емкости конденсатора** *допустимий відхил ємності конденсатора* capacitance tolerance	Відхил виміряного значення ємності від номінального, яке знаходиться в межах, зазначених у нормативно-технічній документації. **ДСТУ 2291-93m.**
.002	**отклонение напряжения в системе электроснабжения** *відхил напруги в еле-*	Величина, яка дорівнює різниці між значеннями напруги в певному пункті електропостачальної системи в заданий момент часу та її номінальним чи базовим значенням.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ктропостачальній системі voltage deviation in electrical power-supply system	**ДСТУ 3466-96m.**
.003	**отклонение уставки коммутационного аппарата** *відхил уставки комутаційного апарата* setting deviation of a switching device	Відхил значення величини спрацьовування чи неспрацьовування комутаційного апарата від уставки під дією різних чинників. **ДСТУ 2848-94m.**
.004	**отклонение частоты в системе электроснабжения** *відхил частоти в електропостачальній системі* frequency deviation in electrical power-supply system	Величина, яка дорівнює різниці між значенням частоти в електропостачальній системі в певний момент часу та її номінальним чи базовим значенням. **ДСТУ 3466-96m.**
О.042.000	**отключение** *вимкнення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* tripout, switching-off, shut-down, shutoff, disconnection	1. Припинення функціонування пристрою переведенням його у вимкнений стан. 2. ***В обчислювальних мережах*** - завершення сеансу.
.001	**аварийное отключение электроустановки** *аварійне вимкнення електроустановки* emergency switching-off of an electrical installation	Швидкодійний захист, який забезпечує автоматичне вимкнення електроустановки у випадку виникнення аварійної ситуації.
.002	**защитное отключение электроустановки** *захисне вимкнення електроустановки* protective switching-off	Швидкодійний захист, який забезпечує автоматичне вимикання електроустановки у випадку виникнення в ній небезпеки враження струмом. **ГОСТ 12.1.009-76m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	of an electrical installation	
.003	**отключение контактного аппарата** *вимкнення контактного апарата* tripout of a mechanical switching device	Перехід контактного апарата з увімкненого у вимкнене положення контактів. **ДСТУ 2848-94.**
О.043.000	**отопление** *опалювання [-ння]* heating	Штучне обігрівання приміщень у холодний період року з метою відшкодування в них втрат тепла і підтримання на заданому рівні температури, що відповідає умовам теплового комфорту, а також вимогам технологічного процесу.
О.044.000	**отстойник** *відстійник [-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* settling basin, settling tank, settler	Споруда, апарат для осадження з рідини змулених у ній частинок.
.001	**двухъярусный отстойник** *двоярусний відстійник* compound settling basin	Відстійник, в якому процес відстоювання стічних вод і зброджування осаду суміщені та відбуваються в конструктивно розділених об'ємах. **ДСТУ 2569-94m.**
.002	**отстойник для очистки воды** *відстійник для очищення води* setting basin for water purification	Споруда для осадження з води змулених речовин. **ДСТУ 2569-94m.**
.003	**отстойник сточных вод** *відстійник стічних вод* settler of waste water, sewage settling basin, sewage tank	Споруда для осадження змулених у стічних водах речовин. **ДСТУ 2569-94m.**
О.045.000	**охрана**	Сукупність заходів спеціальних під-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	охорона *[-ни; мн. -ни, -н]* protection	розділів та (чи) технічних засобів, спрямованих на збереження чого-небудь, кого-небудь.
.001	**охрана вод** *охорона вод* water protection	Система заходів, спрямованих на запобігання, обмеження та ліквідацію наслідків забруднення, засмічення й виснаження вод. **ДСТУ 3041-95m.**
О.046.000	**очистка** *очищення* *[-ння]* purification, sanitizing, clearing	Дії, спрямовані на одержання чого-небудь чистим (однорідним) за складом.
.001	**биологическая очистка сточных вод** *біологічне очищення стічних вод* biological waste water purification	Технологічні процеси очищення стічних вод, які ґрунтуються на здатності біологічних організмів розкладати забруднювальні речовини. **ДСТУ 2569-94m.**
.002	**глубокая очистка сточных вод** *глибоке очищення стічних вод* deep waste water purification	Додаткове очищення попередньо очищених стічних вод, яке забезпечує подальше зниження в них деяких залишкових забруднювальних речовин. **ДСТУ 2569-94.**
.003	**механическая очистка сточных вод** *механічне очищення стічних вод* mechanical waste water purification	Технологічний процес очищення стічних вод механічними і фізичними методами. **ДСТУ 2569-94m.**
.004	**очистка воды** *очищення води* water purification	1. Вилучення з води домішок з метою досягнення потрібної якості. **ДСТУ 3041-95.** 2. Технологічні процеси, що застосовуються для прояснювання та знебарвлення води. **ДСТУ 2569-94m.**
.005	**очистка сточных вод** *очищення стічних вод* waste water purification	Оброблення стічних вод з метою розкладання або вилучення з них певних речовин. **ДСТУ 2569-94.**

.006	**химическая очистка сточных вод** *хімічне очищення стічних вод* chemical waste water purification	Технологічні процеси очищення стічних вод із застосуванням реагентів. **ДСТУ 2569-94.**
	П	
П.001.000	**падение** *спад* *[-ду, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* drop	
.001	**падение магнитного напряжения** *спад магнітної напруги* magnet voltage drop	Різниця скалярних магнітних потенціалів між даною точкою та іншою довільно вибраною точкою.
.002	**падение напряжения** *спад напруги* voltage drop	Напруга на ділянці електричного кола чи елементі кола. **ДСТУ 2843-94.**
П.002.000	**паз** *паз* *[-зу, ор. -зом; мн. -зи, -зів]* slot	Виїмка в деталі.
.001	**паз вращающейся электрической машины** *паз обертової електричної машини* slot of an electrical rotating machine	Заглиблення чи порожнина поблизу поверхні магнітопроводу статора чи ротора обертової електричної машини, призначені для розташування проводів обмотки. **ДСТУ 2286-93m.**
.002	**паз изолятора** *паз ізолятора* slot of an insulator	Заглиблення на тілі ізолятора. **ДСТУ 2648-94.**
.003	**пазы якоря** *пази якоря* slot of an armature	Частина якоря машини постійного струму, в яку вкладаються проводи обмотки, з'єднані один з одним за

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		певною схемою.
П.003.000	**пакет** *пакет* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* package, batch, packet, pack	*[нім. Paket < фр. paquet]* Набір чого-небудь, що має спільне призначення.
.001	**пакет пластин трансформатора** *пакет пластин трансформатора* plate pack of a transformer	Стос пластин одного розміру в стрижні або ярмі магнітної системи. ***Примітка.*** Пакет пластин може складатися з двох частин, поділених каналом. **ДСТУ 3270-95m.**
П.004.000	**панель** *панель* *[-лі, ор. -ллю; мн. -лі, -лей]* switch board panel	*[нім. Paneel - фільонка]* Частина щита, що виконує одну чи декілька функцій. ***Примітка.*** Розрізняють типи панелей: лінійні, увідні, секційні, увідно-секційні, увідно-лінійні, з апаратурою автоматичного ввімкнення резерву, з приводами та роз'єднувачами, диспетчерського керування вуличним освітленням, торцеві. **ДСТУ 2791-94m.**
П.005.000	**пара** *пара* *[-ри; мн. -ри, -р]* pair	*[нім. Paar]* 1. Два елементи множини, об'єднані за деяким класифікаційним принципом. 2. ***В електротехніці -*** група або частина групи з двох ізольованих одна від одної жил (провідників) кабелю, призначених для роботи в одній електричній мережі. **ГОСТ 15845-80m.** 3. ***У машинобудуванні -*** з'єднання двох стичних ланок, що дозволяє їх відносний рух.
.001	**коаксиальная пара** *коаксіальна пара* coaxial pair	Пара жил кабелю, провідники якої розташовані співосно та розділені ізоляцією. **ГОСТ 15845-80m.**
.002	**пара зажимов** *пара затискачів* terminal pair	*Див.* В.059.000 ВХІД. **ДСТУ 2815-94.**

.003	**симметричная пара** *симетрична пара* symmetrical pair	Пара жил кабелю, в якій ізольовані жили однакової конструкції (паралельні або скручені) розташовані симетрично відносно її поздовжньої осі. **ГОСТ 15845-80m.**
П.006.000	**парамагнетик** *парамагнетик* *[-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* paramagnet	*[< гр. para - біля + magnetis - магніт]* Речовина, елементарні структурні складові якої (атоми, іони, ядра або колективізовані електрони) мають власні магнітні моменти, але їх орієнтація в просторі має хаотичний характер. ***Примітка.*** У зовнішньому постійному магнітному полі ці магнітні моменти орієнтуються переважно в напрямку поля, унаслідок чого магнітна сприйнятливість такої речовини додатна. **ДСТУ 2725-94m.**
П.007.000	**параметр** *параметр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* parameter	*[< гр. parametron - розмірюю, вимірюю]* Величина, яка характеризує будь-яку властивість або стан процесу, явища, пристрою, системи, виробу.
.001	**параметр электрической энергии** *параметр електричної енергії* parameter of electrical energy	Величина, що кількісно характеризує яку-небудь властивість електричної енергії. **ДСТУ 3466-96m.** ***Примітка.*** Під параметрами електричної енергії розуміють напругу, частоту, форму кривої електричного струму.
.002	**стандартные параметры лампы** *стандартні параметри лампи* standard lamp parameters	Значення напруги та потужності електричної лампи, найкращі для широкого застосування. **ГОСТ 15049-81.**
П.008.000	**парапроцесс** *парапроцес* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* para-process, paraprocess	*[< гр. para - біля + лат. processus - проходження, просування вперед]* Завершальний етап намагнічування, на якому спонтанна намагніченість прагне наблизитися до значення намагніченості абсолютного насичення, тобто до намагніченості, яку мав би феро- чи феримагнетик за абсолют-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		ного нуля температури. **ДСТУ 2725-94.**
П.009.000	**пароперегреватель** *пароперегрівач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* superheater	Пристрій, призначений для підвищення температури пари вище температури насичення, яка відповідає тиску в котлі. **ДНАОП 0.00-1.08-94.**
П.010.000	**паскаль (Па)** *паскаль (Па)* *[-ля, ор. -лем; мн. -лі, -лів]* pascal (Pa)	*[< влн. Pascal - прізвища французького фізика, математика й філософа Б. Паскаля]* Одиниця тиску та механічного напруження в СІ. Паскаль дорівнює тиску, що викликається силою 1 Н, рівномірно розподіленою по поверхні площею 1 $м^2$ та за нормаллю до неї.
П.011.000	**пауза** *пауза* *[-зи; мн. -зи, -з]* pause	*[лат. pausa < гр. pausis - припинення]* Короткочасна перерва в роботі, послідовності сигналів, операцій і т.ін.
.001	**бестоковая пауза контактного аппарата** *безструмова пауза контактного апарата* dead time of a mechanical switching device, no-current condition of a mechanical switching device	Інтервал часу з моменту загасання дуги в усіх полюсах контактного апарата до моменту виникнення струму в одному з полюсів у разі автоматичного повторного ввімкнення. **ДСТУ 2848-94m.**
П.012.000	**ПДК** *ГДК* *[невідм.]*	*Див.* К.053.001 гранично допустима КОНЦЕНТРАЦІЯ.
П.013.000	**ПДС** *ГДС* *[невідм.]*	*Див.* С.006.003 гранично допустимий СКИД речовини до водного об'єкта. **ДСТУ 3041-95.**
П.014.000	**перевозбуждение** *перезбудження*	Режим (стан), що характеризується надлишковим збудженням.

	[-ння; мн. -ння, -нь] overexcitation	
.001	**перевозбуждение синхронной машины** *перезбудження синхронної машини* synchronous machine overexcitation	Режим роботи синхронної машини паралельно мережі, за якого поздовжня складова намагнічувальної сили обмотки якоря направлена зустрічно намагнічувальній силі обмотки збудження. **ДСТУ 2286-93m.**
.002	**перевозбуждение трансформатора** *перезбудження трансформатора* transformer overexcitation	Збільшення магнітної індукції в магнітній системі трансформатора відносно індукції в режимі холостого ходу. **ДСТУ 3270-95.**
П.015.000	**перегородка** *перегородка* *[-дки, д. і м -дці; мн. -дки, -док]* baffle	Стінка, що відокремлює одну частину простору (приміщення) від іншої.
.001	**перегородка изолятора** *перегородка ізолятора* insulator baffle	Частина тіла ізолятора, яка розділяє його порожнину. **ДСТУ 2648-94.**
П.016.000	**перегрузка** *перевантаження* *[-ння; мн. -ння, -нь]* overload	*[< укр. пере... + фр. advantage - перевага < лат. abante - попереду]* Перевищення реального навантаження над номінальним. ***Примітка.*** Термін "перевантаження" не повинен вживатися як синонім струму перевантаження. **ДСТУ 2815-94.**
П.017.000	**передача** *передавання* *[-ння]* transmission, transfer, sending	Переміщення, пересилання енергії, повідомлень від джерела до споживача, приймача.
.001	**передача электрической энергии** *передавання електричної енергії* transmission of	Транспортування значної кількості електричної енергії від електростанцій до районів споживання. **ДСТУ 3465-96.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	electricity	
П.018.000	**переключатель** *перемикач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* switch, change-over switch	Комутаційний апарат, призначений для перемикання електричних кіл. **ДСТУ 2848-94.**
.001	**путевой переключатель** *шляховий перемикач* position switch	Перемикач, що змінює своє комутаційне положення чи стан за певних положень рухомих частин і механізмів, які переміщуються відносно нього. ***Примітка.*** Шляховий перемикач може мати більше двох комутаційних положень. **ГОСТ 17703-72.**
П.019.000	**переключение** *перемикання* *[-ння; мн. -ння, -нь]* change over, switching	Заміна однієї сукупності з'єднань на іншу. **ДСТУ 2815-94.**
.001	**периодическое переключение** *періодичне перемикання* periodic commutation	Перемикання, що проводиться періодично. **ДСТУ 2815-94.**
П.020.000	**перекрытие** *перекриття* *[-тя, ор. -тям; мн. -тя, -тів]* overlapping, covering	1. Дія з закриття (відкриття) руху, течії, призупинення будь-чого. 2. Горизонтальна тримальна конструкція в будівлі, що розділяє поверхи.
.001	**перекрытие изолятора** *перекриття ізолятора* flashover of an insulator, insulator flashover	Електричний розряд уздовж зовнішньої поверхні ізолятора між його частинами під робочою напругою. **ДСТУ 2648-94m.**
П.021.000	**перемагничивание** *перемагнічування* *[-ння]* magnetization reversal	*[< укр. пере... + гр. magnetis – магніт]* Процес, унаслідок якого під дією зовнішнього магнітного поля напрям вектора намагніченості магнітного матеріалу змінюється на протилеж-

		ний. **ДСТУ 2725-94m.**
П.022.000	**перенапряжение** *перенапруга* *[-уги, д. і м -узі; мн. -уги, -уг]* over-voltage	Напруга, значення якої перевищує найбільше номінальне значення, установлене для даного електрообладнання. **ДСТУ 2815-94m.**
П.023.000	**переполяризация** *переполяризація* *[-ії, ор. -ією]* repolarization	*[< укр. пере... + фр. polarisation < гр. polos - вісь, полюс]* Зміна напрямку поляризованості діелектрику. **ГОСТ 21515-76.**
П.024.000	**период** *період* *[-ду, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* period, interval	*[< гр. periodos - кружний шлях, обертання, чергування]* Інтервал часу між двома повторюваними операціями, періодичними сигналами або процесами.
.001	**период электрического тока** *період електричного струму* period of an electric current	Найменший інтервал часу, через який миттєве значення періодичного електричного струму повторюється. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються періоди електрорушійної сили, напруги, магніторушійної сили, магнітного потоку. **ДСТУ 2843-94m.**
П.025.000	**персонал** *персонал* *[-лу, ор. -лом]* staff, personnel	*[< лат. personalis - особистий]* Особовий склад установи або виробничого підрозділу, який являє собою групу людей за професійними або іншими ознаками.
.001	**квалифицированный обслуживающий персонал** *кваліфікований обслуговувальний персонал* competent attendants, competent attending personnel	Спеціально підготовлені особи, що пройшли перевірку знань в обсязі, обов'язковому для певної роботи (посади), та мають кваліфікаційну групу з техніки безпеки, передбачену "Правилами технічної експлуатації електроустановок споживачів". **ПУЭ, п. 1.1.16.**
.002	**оперативно-ремонтный персонал** *оперативно-ремонтний персонал* operative-maintenance	*Див.* П.002.001 оперативно-ремонтні ПРАЦІВНИКИ.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	personnel	
.003	**оперативный персонал** *оперативний персонал* operative personnel	*Див.* Р.002.002 оперативні ПРАЦІВНИКИ.
.004	**ремонтный персонал** *ремонтний персонал* maintenance staff	Персонал, що забезпечує ремонт і відтворення технічних засобів, які відмовили, в умовах спеціалізованих ремонтних підрозділів.
.005	**электротехнический персонал** *електротехнічний персонал* electrical personnel	*Див.* Р.002.004 електротехнічні ПРАЦІВНИКИ.
.006	**электротехнологический персонал** *електротехнологічний персонал* electrics personnel	*Див.* Р.002.005 електротехнологічні ПРАЦІВНИКИ.
П.026.000	**перчатка** *рукавичка* *[-чки, д. і м -чці; мн. -чки, -чок]* glove	Засіб індивідуального захисту рук. **IEC 743-83.**
.001	**диэлектрические перчатки** *діелектричні рукавички* insulating gloves	Засіб індивідуального електрозахисту рук. **IEC 743-83.**
П.027.000	**петля** *петля* *[-тлі, зн. -тлю, ор. -тлею; мн. -тлі, -тель, д. -тлям]* loop	Сукупність дуг (ребер), що сполучають усі його вершини, не утворюючи контурів. **ДСТУ 2815-94.**
.001	**петля магнитного гистерезиса по индукции** *петля магнітного гістерезису за індук-*	Замкнена крива, яка відображає залежність магнітної індукції матеріалу від амплітуди напруженості знакозмінного магнітного поля за періодичної, достатньо повільної зміни остан-

	цією magnetic hysteresis loop	нього. **ДСТУ 2725-94.**
.002	**петля магнитного гистерезиса по намагниченности** *петля магнітного гістерезису за намагніченістю* magnetization hysteresis loop	Замкнена крива, яка відображає залежність намагніченості матеріалу від амплітуди напруженості знакозмінного магнітного поля за періодичної, достатньо повільної зміни останнього. **ДСТУ 2725-94.**
П.028.000	**пикофарад (пФ)** *пікофарад (пФ)* *[-да, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* picofarad (pF)	*[< італ. piccolo - маленький + влн. Faraday - прізвища англійського фізика М. Фарадея]* Часткова одиниця електромагнітної ємності в СІ, рекомендована до застосування ДСТУ 3651.1-97; 1 пФ = 10^{-12} Ф.
П.029.000	**питание** *живлення* *[-ння]* supply	Забезпечення об'єкта енергією.
.001	**резервное питание** *резервне живлення* stand-by supply	Живлення споживача електричною енергією від іншого джерела в разі порушення її надходження від основного джерела. **ДСТУ 3465-96m.**
П.030.000	**пленка** *плівка* *[-вки, д. і м -вці; мн. -вки, -вок]* film	1. Тонкий шар на будь-чому. 2. Легкий прозорий або напівпрозорий матеріал із синтетичної сировини.
.001	**биологическая пленка** *біологічна плівка* biological film	Плівка з бактерій та інших мікроорганізмів на поверхні завантаження біологічного фільтра, які окиснюють і мінералізують забруднювальні речовини. **ДСТУ 2569-94m.**
П.031.000	**плечо** *плече* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чей]* arm	***В електротехніці -*** частина мостової схеми між вхідним та вихідним затискачем.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

П.032.000	**плотномер** *густиномір* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* densimeter	Прилад для вимірювання густини рідин, газів та твердих тіл, а також сипких речовин.
П.033.000	**плотность** *густина* *[-ни; мн. -ни, -н]* density	Загальна назва сукупності питомих фізичних величин, що визначаються відношенням якоїсь величини (маси, енергії, заряду й т.ін.) до довжини, площі або об'єму, уздовж якого поширюється або який займає речовина, енергія, заряд.
	щільність *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* compactness, thickness	1. Характеристика прилягання (розміщення) елементів на платі, даних на носіях і т.ін. 2. Кількість зліченних елементів в одиниці вимірювання ділянки їх знаходження. 3. Поняття математичної статистики.
.001	**линейная плотность тока** *лінійна густина струму* linear current density	Векторна величина, яка дорівнює границі відношення густини струму, що протікає в тонкому шарі біля поверхні тіла, до товщини цього шару, коли останній прямує до нуля (одиниця в СІ – ампер на метр, А/м).
.002	**линейная плотность электрического заряда** *лінійна густина електричного заряду* linear electric charge density	Скалярна величина, якою характеризують розподіл заряду вздовж лінії і яку в певній точці визначають як границю відношення заряду до елементу довжини лінії, коли цей елемент прямує до нуля (одиниця в СІ – кулон на метр, Кл/м). **ДСТУ 2843-94m.**
.003	**объемная плотность электрического заряда** *об'ємна густина електричного заряду* volume electric charge density	Скалярна величина, якою характеризують розподіл електричних зарядів у просторі і яку в певній точці визначають як границю відношення заряду до елементу об'єму, який його містить, коли цей елемент об'єму прямує до нуля (одиниця в СІ – кулон на кубічний метр, Кл/м^3). **ДСТУ 2843-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.004	**плотность потока энергии** *густина потоку енергії* energy-flux density, power-flux density	Вектор, спрямований у напрямку перенесення енергії, величина якого дорівнює границі відношення потужності, яка переноситься крізь елементарну площину, перпендикулярну до напрямку перенесення, до площі цієї площини, коли ця площа прямує до нуля (одиниця в СІ – ват на квадратний метр, Вт/м^2).
.005	**плотность тока смещения** *густина струму зміщення* density of bias current	Векторна величина, яка дорівнює похідній у часі від електричного зміщення. **ДСТУ 2843-94.**
.006	**плотность электрического тока проводимости** *густина електричного струму провідності* conduction current density	Векторна величина, яка дорівнює границі відношення сили струму провідності через певний елемент поверхні, перпендикулярний до напрямку руху носіїв заряду, до площі цього елемента поверхні, коли площа елемента поверхні прямує до нуля (одиниця в СІ – ампер на квадратний метр, А/м^2). ***Примітка.*** Густина струму провідності має напрямок, що збігається за напрямком руху позитивно заряджених частинок, чи відповідно протилежний напрямок руху негативно заряджених частинок. **ДСТУ 2843-94m.**
.007	**поверхностная плотность потока излучения** *поверхнева густина потоку випромінювання* irradiance	Вектор, спрямований у напрямку перенесення випромінювання, величина якого визначається відношенням потоку випромінювання, що падає на елемент поверхні, який містить задану точку, до площі цього елемента (одиниця в СІ - ват на квадратний метр, Вт/м^2).
.008	**поверхностная плотность теплового потока** *поверхнева густина теплового потоку* surface heat flow density	Вектор, спрямований у напрямку перенесення теплоти, величина якого дорівнює відношенню кількості теплоти, що передається через елементарну поверхню, перпендикулярну до напрямку потоку, за одиницю часу, до площі цієї площини (одиниця в СІ - ват на квадратний метр, Вт/м^2).
.009	**поверхностная пло-**	Скалярна величина, якою характери-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	тность электрического заряда *поверхнева густина електричного заряду* surface electric charge density	зують розподіл електричного заряду по поверхні тіла і яку в певній точці визначають як границю відношення заряду до елемента поверхні, який його містить, коли цей елемент поверхні прямує до нуля (одиниця в СІ – кулон на квадратний метр, Кл/м^2). **ДСТУ 2843-94m.**
.010	**экономическая плотность тока** *економічна густина струму* economic current density	Густина струму, яка визначає допустимий температурний режим роботи провідника, за яким обирається його доцільний переріз (виміряється в А/мм^2). **ПУЭ, п. 1.3.25.**
П.034.000	**площадка** *майданчик [-ка, м. -ку/-кові; мн. -ки, -ків]* area element, small area	*[< тюрк.]* Спеціально обладнана ділянка землі чи особливе місце в приміщенні, відведена(не) для певної мети.
.001	**иловая площадка** *муловий майданчик* sludge drying bed	Каналізаційна споруда для зневоднення осаду стічної води, яка являє собою спланованої ділянки землі, оточені земляними валами.
П.035.000	**поверхность** *поверхня [-хні, ор. -хнею; мн. -хні, -хонь]* surface	1. Межа, що віддаляє геометричне тіло від зовнішнього простору або іншого тіла. 2. Слід руху якої-небудь лінії в просторі.
.001	**изотермическая поверхность** *ізотермічна поверхня* isothermal surface	Поверхня з постійною температурою.
.002	**поверхность раздела фаз** *поверхня розділу фаз* phase boundary, phase interface	Поверхня дотику фаз у багатофазових системах.
П.036.000	**погрешность** *похибка [-бки, д. і м -бці; мн.*	Різниця між розрахованим, спостережуваним або виміряним значенням величини чи параметра та дійсним,

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	-бки, -бок] error	установленим або теоретично правильним значенням величини чи параметра. ***Примітка 1.*** Похибка інструментальна може бути викликана несправним об'єктом, наприклад, похибка обчислення, допущена несправним засобом обчислювальної техніки. ***Примітка 2.*** Похибка методична може бути викликана використанням тієї чи іншої теоретичної функції розподілу випадкової величини напрацювання, параметра, кількості відмов. ***Примітка 3.*** За характером появи похибка може бути систематичною, або випадковою. **ДСТУ 2860-94m.**
.001	**абсолютная погрешность электрического реле** *абсолютна похибка електричного реле* absolute error of an electrical relay	Алгебрична різниця між значенням величини спрацьовування чи витримкою часу електричного реле та його уставкою. **ДСТУ 2936-94m.**
.002	**дополнительная погрешность электрического реле** *додаткова похибка електричного реле* variation of the mean error of an electrical relay	Алгебрична різниця між середньою похибкою електричного реле і його середньою основною похибкою. **ДСТУ 2936-94m.**
.003	**основная погрешность электрического реле** *основна похибка електричного реле* basic error of an electrical relay	Похибка електричного реле, визначена в нормальних умовах. **ДСТУ 2936-94.**
.004	**относительная погрешность электрического реле** *відносна похибка електричного реле* relative error of an	Відношення абсолютної похибки електричного реле до уставки. **ДСТУ 2936-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	electric relay	
.005	**погрешность напряжения измерительного трансформатора** *похибка напруги вимірювального трансформатора* voltage error of a measuring transformer	Похибка, яку трансформатор напруги вносить у вимірювання напруги та яка виникає внаслідок того, що дійсний коефіцієнт трансформації не дорівнює номінальному коефіцієнтові трансформації. **ДСТУ 2976-95m.**
.006	**предельная основная погрешность электрического реле** *гранична основна похибка електричного реле* reference limiting error of an electrical relay	Гранична похибка електричного реле, визначена в нормальних умовах. **ДСТУ 2936-94.**
.007	**предельная погрешность электрического реле** *гранична похибка електричного реле* limiting error of an electrical relay	Максимальне значення похибки, яке можна чекати в однакових заданих умовах для даного електричного реле і заданої кількості перевірок. **ДСТУ 2936-94.**
.008	**приведенная погрешность электрического реле** *приведена похибка електричного реле* conventional error of an electric relay	Відношення абсолютної похибки електричного реле до умовно прийнятого значення. **ДСТУ 2936-94.**
.009	**средняя основная погрешность электрического реле** *середня основна похибка електричного реле* reference mean error of an electrical relay	Середня похибка електричного реле, визначена в нормальних умовах. **ДСТУ 2936-94.**
.010	**средняя погрешность электрического реле** *середня похибка еле-*	Різниця між середньоарифметичним значенням величини спрацьовування чи витримки часу електричного реле та його уставкою.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ктричного реле mean error of an electrical relay	**ДСТУ 2936-94.**
.011	**токовая погрешность измерительного трансформатора** *струмова похибка вимірювального трансформатора* current error of a measuring transformer	Похибка, яку трансформатор струму вносить у вимірювання струму і яка виникає внаслідок того, що дійсний коефіцієнт трансформації не дорівнює номінальному коефіцієнтові трансформації. **ДСТУ 2976-95m.**
.012	**угловая погрешность измерительного трансформатора** *кутова похибка вимірювального трансформатора* phase displacement of a measuring transformer	Різниця фаз первинного та вторинного струмів (напруг) за такого вибору додатних напрямків первинних та вторинних струмів (напруг), щоб для ідеального трансформатора ця різниця дорівнювала нулю. ***Примітка.*** Кутова похибка вважається додатною, коли вторинний струм (напруга) випереджає первинний струм (напругу). **ДСТУ 2976-95m.**
П.037.000	**подмагничивание** *підмагнічування [-ння]* field excitation, magnetic bias	*[< укр. під... + гр. magnetis – магніт]*
.001	**подмагничивание магнитного усилителя** *підмагнічування магнітного підсилювача* excitation of a transducer	Дія струму обмотки підмагнічування магнітного підсилювача чи допоміжної магніторушійної сили для зміни магнітного стану магнітопроводу. **ДСТУ 2712-94m.**
П.038.000	**подстанция** *підстанція [-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* substation	*[< укр. під... + лат. statio - стояння, зупинка]* Проміжна електрична або телефонна станція.
.001	**внутрицеховая подстанция**	Електрична підстанція, розташована всередині виробничої будівлі (відкри-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	цехова підстанція intrashop substation	то або в окремому закритому приміщенні) і призначена для живлення електроенергією цехів підприємств. **ПУЭ, п. 4.2.7.**
.002	**встроенная подстанция** *вбудована підстанція* built-in substation	Закрита підстанція, вписана в контур основної будівлі. **ПУЭ, п. 4.2.6.**
.003	**выпрямительная подстанция** *випрямна підстанція* rectifier substation	Перетворювальна підстанція, призначена для перетворення змінного струму на постійний. **ДСТУ 3429-96.**
.004	**газоизолированная подстанция** *газоізольована підстанція* gas insulated metal-enclosed substation	Електрична підстанція, обладнання якої розміщене в герметичному кожусі, заповненому ізоляційним газом. **ДСТУ 3429-96.**
.005	**закрытая подстанция** *закрита підстанція* indoor substation	Електрична підстанція, обладнання якої розміщене в будівлі. **ДСТУ 3429-96.**
.006	**инверторная подстанция** *інверторна підстанція* inverter substation	Перетворювальна підстанція, призначена для перетворення постійного струму на змінний, змінної чи фіксованої частоти. **ДСТУ 3429-96.**
.007	**комплектная трансформаторная подстанция (КТП)** *комплектна трансформаторна підстанція (КТП)* power center	Підстанція, складена із шаф чи блоків з вмонтованими в них трансформатором та іншим обладнанням розподільної установки, яку постачають складеною чи підготовленою до складання. **ДСТУ 3429-96m.**
.008	**мачтовая трансформаторная подстанция** *щоглова трансформаторна підстанція* pole-mounted substation	Відкрита трансформаторна підстанція, обладнання якої встановлено на одній чи декількох опорах лінії електропередавання і не потребує наземних огорож. **ДСТУ 3429-96m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.009	**опорная подстанция** *опорна підстанція* master substation	Електрична підстанція, з якої здійснюється дистанційне керування іншими підстанціями електричної мережі та контролюється їх робота. **ДСТУ 3429-96.**
.010	**открытая подстанция** *відкрита підстанція* outdoor substation	Електрична підстанція, обладнання якої розташоване на повітрі. **ДСТУ 3429-96.**
.011	**повышающая подстанция** *підвищувальна підстанція* step-up substation	Трансформаторна підстанція, до якої підводиться електрична енергія нижчої напруги, ніж відводиться. **ДСТУ 3429-96.**
.012	**подстанция без обслуживающего персонала** *підстанція без обслуговувального персоналу* ummanned substation	Підстанція, що обслуговується персоналом, який на ній постійно не перебуває. **ДСТУ 3429-96m.**
.013	**подстанция группового дистанционного управления** *підстанція групового дистанційного керування* satellite substation	Одна з групи підстанцій, якою керують дистанційно з опорної підстанції. **ДСТУ 3429-96.**
.014	**подстанция распределительной сети** *підстанція розподільної мережі* substation of a distribution network	Підстанція, живлення якої здійснюється від розподільної мережі. **ДСТУ 3429-96m.**
.015	**подстанция с дежурным персоналом** *підстанція з черговим персоналом* permanently manned substation	Підстанція, що обслуговується черговим персоналом, який постійно перебуває на ній. **ДСТУ 3429-96.**
.016	**подстанция с диста-**	Підстанція без чергового персоналу,

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	нционным управлением *підстанція з дистанційним керуванням* remotely controlled substation	якою керують на відстані за допомогою пристроїв дистанційного керування. **ДСТУ 3429-96.**
.017	**подстанция с обслуживающим персоналом** *підстанція з обслуговувальним персоналом* manned substation	Підстанція, що обслуговується персоналом, який постійно на ній працює. **ДСТУ 3429-96m.**
.018	**понижающая подстанция** *знижувальна підстанція* step-down substation	Трансформаторна підстанція, до якої підводиться електрична енергія вищої напруги, ніж відводиться. **ДСТУ 3429-96.**
.019	**посещаемая подстанция** *підстанція з обслуговуванням відвідуванням* attended substation	Підстанція, яка обслуговується персоналом, який перебуває на ній тільки в період робочого часу чи в разі виникнення потреби. **ДСТУ 3429-96.**
.020	**преобразовательная подстанция** *перетворювальна підстанція* converter substation	Електрична підстанція, призначена для перетворення роду струму чи його частоти. **ДСТУ 3429-96.**
.021	**пристроенная подстанция** *прибудована підстанція* attached substation	Закрита підстанція, яка безпосередньо прилягає до основної будівлі. **ПУЭ, п. 4.2.5.**
.022	**проходная подстанция** *прохідна підстанція* double-ended substation	Підстанція, яка живиться від лінії, чи ліній, що проходить, чи проходять, транзитом через територію підстанції. **ДСТУ 3429-96.**
.023	**трансформаторная подстанция**	Електрична підстанція, призначена для трансформування електричної

	трансформаторна підстанція transformer substation	енергії. **ДСТУ 3465-96.**
.024	**тупиковая подстанция** *тупикова підстанція* tapped substation	Підстанція, яка живиться від однієї лінії, що є відгалуженням від магістральної лінії. **ДСТУ 3429-96.**
.025	**тяговая подстанция** *тягова підстанція* traction substation	Електрична підстанція, призначена переважно для живлення електричних транспортних засобів через контактну мережу. **ДСТУ 3429-96.**
.026	**узловая подстанция** *вузлова підстанція* tie-station	Підстанція, яка живиться не менш ніж від трьох незалежних джерел живлення. **ДСТУ 3429-96.**
.027	**электрическая подстанция** *електрична підстанція* electric power substation, switching station	Частина електропостачальної системи, призначена для приймання, перетворення та розподіляння електричної енергії, що складається з трансформаторів та інших перетворювачів електричної енергії, пристроїв керування, розподільних і допоміжних пристроїв. **ДСТУ 2790-94m.**
П.039.000	**подушка** *подушка* *[-шки, д. і м -шці; мн. -шки, -шок]* pillow	Підкладка або прокладка в основі різних споруд, пристроїв, механізмів і т.ін., яка пом'якшує удари або служить запобіжним засобом від тертя, тиску тощо.
.001	**кабельная подушка** *кабельна подушка* cable pillow	Внутрішня частина захисного покриття, накладена під бронею з метою захисту елемента, що знаходиться під нею (наприклад, оболонки), від корозії та механічних пошкоджень стрічками або дротами броні. **ГОСТ 15845-80.**
П.040.000	**показатель** *показник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* factor, index, parameter, indicator	1. Явища або події, за яких можна робити висновки про перебіг якого-небудь процесу. 2. Кількісна характеристика одного або декількох властивостей виробу (процесу), яка розглядається за наявності заданих параметрів.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**показатель качества электрической энергии** *показник якості електричної енергії* quality coefficient of electrical energy	Величина, що характеризує якість електричної енергії за одним або декількома її параметрами. **ДСТУ 3466-96m.**
.002	**показатель состава и свойств воды** *показник складу та властивостей води* index of water composition and properties	Фізичні, хімічні, бактеріологічні та гідробіологічні характеристики води, згідно з якими роблять висновок щодо її якості шляхом порівняння з нормами якості води. **ДСТУ 3041-95.**
.003	**предельные показатели производства электрической энергии** *граничні показники виробництва електричної енергії*	Визначені в умовах і правилах здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії величина встановленої потужності електростанції або обсяг річного відпуску нею електричної енергії в об'єднану енергетичну систему України, вище яких продаж електричної енергії має здійснюватися на оптовому ринку. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
П.041.000	**покров** *покрив* *[-ву, ор. -вом; мн. -ви, -вів]* cover, mantle	Верхній шар, що покриває щонебудь.
.001	**защитный кабельный покров** *захисний кабельний покрив* protective cable cover	Елемент, накладений на ізоляцію, екран, оболонку або зміцнювальне покриття кабельного виробу, призначений для додаткового захисту від зовнішніх впливів. **ГОСТ 15845-80.**
.002	**наружный кабельный покров** *зовнішній кабельний покрив* outside cable cover	Зовнішня частина захисного кабельного покриття, накладена поверх броні та призначена для захисту її від корозії та механічних пошкоджень. **ГОСТ 15845-80.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

П.042.000	**покрытие** *покриття* *[-тя, ор. -тям; мн. -тя, -тів]* coating, covering, cover	1. Шар або декілька шарів матеріалу, штучно одержаних на поверхні, яку покривають. **ДСТУ 2491-94.** 2. Тонка плівка певного складу, яка наноситься на поверхні деталей.
.001	**защитные покрытия электрооборудования** *захисні покриття електрообладнання* protective covers of electrical equipment	Покриття, виконані з ізоляційного матеріалу та використовуються для покриття (тимчасової ізоляції) елементів, що знаходяться під іншим потенціалом, від випадкового дотику до них монтера; вони можуть бути цупкими або гнучкими, плоскими або певної форми. **IEC 743-83m.**
П.043.000	**покрышка** *покришка* *[-шки, д. і м -шці; мн. -шки, -шок]* hollow insulator	Порожнистий ізолятор з наскрізними отворами, з ребрами чи без них. ***Примітка.*** Звичайно покришка не має арматури на торцях; може складатися з однієї чи кількох ізоляційних, постійно з'єднаних частин. **ДСТУ 2648-94.**
П.044.000	**пол** *підлога* *[-оги, д. і м -озі; мн. -оги, -ог]* floow	Покриття в приміщенні, по якому ходять.
.001	**двойной пол** *подвійна підлога* double floor	Порожнина, обмежена стінами приміщення, міжповерховим перекриттям і підлогою приміщення зі знімними плитами (на всій або частині площини). **ПУЭ, п. 2.3.3.**
П.045.000	**поле** *поле* *[-ля; мн. -ля, -лів]* field	1. Форма існування матерії. 2. Частина простору. 3. Сукупність значень.
.001	**безвихревое электрическое поле** *безвихрове електричне поле* irrotational electric field	Електричне поле, в якому ротор напруженості електричного поля дорівнює нулю. **ДСТУ 2843-94.**
.002	**вихревое электрическое поле** *вихрове електричне*	Електричне поле, в якому ротор напруженості електричного поля не всюди дорівнює нулю.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	поле rotational electric field	***Примітка.*** Електрична напруга у вихровому полі залежить від вибору шляху інтегрування. **ДСТУ 2843-94.**
.003	**внешнее магнитное поле реактора** *зовнішнє магнітне поле реактора* external magnetic field of a reactor	Магнітне поле поза простором, обмеженим габаритами реактора. ***Примітка.*** До габаритів включають бак або екрани, кожух і деталі кріплення, передбачені конструкцією реактора, які постачаються виготовлювачем. **ГОСТ 18624-73.**
.004	**индуктированное электрическое поле** *індуковане електричне поле* induced electric field	Електричне поле, викликане зміною в часі магнітного поля. **ДСТУ 2843-94m.**
.005	**магнитное поле** *магнітне поле* magnetic field	Прояв електромагнітного поля, що характеризується впливом на електрично заряджену частинку, що рухається, з силою, пропорційною заряду частинки та її швидкості. **ДСТУ 2843-94m.** ***Примітка.*** Гранично допустимі рівні магнітних полів частоти 50 Гц регламентуються ДНАОП 0.03-3.13-85.
.006	**магнитное поле обмоток трансформатора** *магнітне поле обмоток трансформатора* magnetic field of a transformer windings	Магнітне поле, створене сукупністю намагнічувальних сил обмоток трансформатора. ***Примітка.*** Магнітне поле трансформатора може бути умовно розділено на взаємопов'язані основне магнітне поле та магнітне поле розсіювання обмоток.
.007	**магнитное поле рассеяния обмоток трансформатора** *магнітне поле розсіяння обмоток трансформатора* leakage field of a transformer windings	Частина магнітного поля обмоток трансформатора, яка зумовлена тією частиною магніторушійних сил, сума яких у кожній фазі дорівнює нулю. **ДСТУ 3270-95m.**
.008	**магнитное поле реактора** *магнітне поле реактора*	Магнітне поле, утворене сукупністю намагнічувальних сил обмоток реактора. ***Примітка.*** Магнітне поле реактора не

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	magnetic field of a reactor	підлягає чіткому розподіленню на основне поле та поле розсіювання. **ГОСТ 18624-73.**
.009	**магнитостатическое поле** *магнітостатичне поле* magnetostatic field	Магнітне поле нерухомих та незмінних у часі намагнічених тіл. **ДСТУ 2843-94.**
.010	**однородное магнитное поле** *однорідне магнітне поле* homogeneous magnetic field	Магнітне поле, у всіх точках якого вектори магнітної індукції рівні між собою (наприклад, між двома плоскими паралельно розташованими полюсами магніту або електромагніту в області, віддаленій від країв).
.011	**однородное электрическое поле** *однорідне електричне поле* homogeneous electric field	Електричне поле, у всіх точках якого вектори напруженості рівні між собою (наприклад, між двома паралельними пластинами в області, віддаленій від країв пластини).
.012	**основное магнитное поле трансформатора** *основне магнітне поле трансформатора* main magnetic field of a transformer	Частина магнітного поля трансформатора, що є різницею магнітного поля обмоток трансформатора та магнітного поля розсіяння обмоток. **ДСТУ 3270-95m.**
.013	**стационарное магнитное поле** *стаціонарне магнітне поле* stationary magnetic field	Магнітне поле незмінних у часі електричних струмів за умови нерухомості провідників зі струмом. **ДСТУ 2843-94m.**
.014	**стационарное электрическое поле** *стаціонарне електричне поле* stationary electrical field	Електричне поле незмінних у часі електричних струмів за умови нерухомості провідників зі струмом. **ДСТУ 2843-94.**
.015	**стороннее электри-**	Електричне поле, викликане дією

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ческое поле *стороннє електричне поле* external electrical field	сторонніх сил. ***Примітка.*** Напруженість цього поля дорівнює відношенню сторонньої сили, яка діє на заряджену частинку, до заряду цієї частинки. **ДСТУ 2843-94m.**
.016	**электрическое поле** *електричне поле* electric field	Прояв електромагнітного поля, що характеризується впливом на заряджену електричну частину з силою, пропорційною заряду частинки та яка не залежить від її швидкості. **ДСТУ 2815-94.** ***Примітка.*** Санітарні норми та правила виконання робіт в умовах впливу електричних полів промислової частоти (50 Гц) регламентуються ДНАОП 0.03-3.21-91, а частот від 0,06 до 30,0 МГц - ДНАОП 0.03-3.16-86.
.017	**электромагнитное поле** *електромагнітне поле* electromagnetic field	Вид матерії, що визначається в усіх точках двома векторними величинами, що називаються відповідно "електричне поле" та "магнітне поле", які чинять силовий вплив на заряджені частинки, що залежить від величини їх заряду та їх швидкості. **ДСТУ 2843-94m.**
.018	**электростатическое поле** *електростатичне поле* electrostatic field	Електричне поле нерухомих заряджених тіл за відсутності в них електричних струмів. **ДСТУ 2843-94.** ***Примітка.*** Санітарно-гігієнічні норми допустимої напруженості електростатичного поля регламентуються ДНАОП 0.03-3.05-77.
П.046.000	**положение** *положення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* position, location	1. Логічна одиниця змісту нормативного документа, яка має форму повідомлення, інструкції, рекомендації або вимоги. **ISO/IEC Guide 2:1991.** 2. Позиція, яку займає предмет відносно до оточення.
.001	**включенное положение контактов контактного аппарата** *увімкнене положення контактів контакт-*	Положення контактів контактного апарата, за якого забезпечуються задані неперервність електричного кола та контакти натискування. **ДСТУ 2848-94m.**

	ного апарата closed position of a mechanical switching device	
.002	**коммутационное положение контактного аппарата** *комутаційне положення контактного апарата* position of a mechanical switching device	Положення контактного апарата, яке визначається будь-яким з передбачених фіксованих положень його головних контактів. **ДСТУ 2848-94.**
.003	**отключенное положение контактов контактного аппарата** *вимкнене положення контактів контактного апарата* open position of a mechanical switching device	Положення контактів контактного апарата, за якого між ними є ізоляційний проміжок. **ДСТУ 2848-94.**
П.047.000	**полоса** *смуга* *[-уги, д. і м -узі; мн. -уги, -уг]* band, strip, zone	1. Обмежена зона, територія. 2. Зона значень якої-небудь величини. 3. Тримальний елемент електропроводу, який являє собою металеву смугу, закріплену впритул до поверхні стіни, стелі і т.ін., призначену для кріплення до неї проводів, кабелів або їх пучків. **ПУЭ, п. 2.1.8.**
.001	**полоса задерживания пьезоэлектрического фильтра** *смуга затримання п'єзоелектричного фільтра* stop band of a piezoelectric filter	Смуга частот, в якій відносне загасання п'єзоелектричного фільтра дорівнює чи більше, ніж задане значення. **ДСТУ 3092-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.002	**полоса задерживания электромеханического фильтра** *смуга затримання електромеханічного фільтра* stop band of an electromechanical filter	Смуга частот, в якій відносне загасання електромеханічного фільтра дорівнює чи більше, ніж задане значення. **ДСТУ 3092-95m.**
.003	**полоса пропускания** *смуга пропускання* pass band	Смуга частот, у межах якої загасання залишається меншим за певне значення. **ДСТУ 2815-94m.**
.004	**полоса пропускания пьезоэлектрического фильтра** *смуга пропускання п'єзоелектричного фільтра* pass band of a piezoelectric filter	Смуга частот, в якій відносне загасання п'єзоелектричного фільтра дорівнює чи менше, ніж задане значення нижнього рівня відносного загасання. **ДСТУ 3092-95.**
.005	**полоса пропускания электромеханического фильтра** *смуга пропускання електромеханічного фільтра* pass band of an electromechanical filter	Смуга частот, в якій відносне загасання електромеханічного фільтра дорівнює чи менше, ніж задане значення нижнього рівня відносного загасання. **ДСТУ 3092-95.**
.006	**прибрежная полоса** *прибережна смуга* riparian zone, coastal strip	Частина прибережної водоохоронної зони шириною від 20 до 100 м, що тягнеться вздовж берега річки, ставка, озера, на якій установлений більш суворий режим її використання, ніж у межах всієї зони. **ДСТУ 3041-95m.**
П.048.000	**полость** *порожнина* *[-ни; мн. -ни, -н]* cave, cavity	Порожній, нічим не заповнений простір усередині чого-небудь.
.001	**полость изолятора** *порожнина ізолятора* insulator cave	Простір, обмежений тілом ізолятора. **ДСТУ 2648-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

П.049.000	**полупроводник** *напівпровідник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* semiconductor	Речовина, електропровідність якої суттєво залежить від впливу зовнішніх чинників. ***Примітка.*** До зовнішніх чинників відносять температуру, електричне поле, світло тощо. **ДСТУ 2843-94.**
П.050.000	**полюс** *полюс* *[-са, ор. -сом; мн. -си, -сів]* pole	*[лат. polus < гр. polos, букв. - вісь]* 1. Яскраво виражені протилежності. 2. Один з двох протилежних кінців електричного кола або магніту.
.001	**полюс вращающейся электрической машины** *полюс обертової електричної машини* pole of an electrical rotating machine	Висунута в сторону повітряного проміжку частина осердя електричної машини, на якій може бути розташована обмотка збудження. ***Примітка.*** Полюс може бути також утворений постійним магнітом. **ДСТУ 2286-93.**
.002	**полюс коммутационного аппарата** *полюс комутаційного апарата* pole of a switching device	Частина комутаційного апарата, яка зв'язана тільки з однією електрично незалежною частиною головного кола струму і не містить частин, призначених для спільного монтажу і оперування всіма полюсами. ***Примітка.*** Комутаційний апарат називають однополюсним, якщо він має тільки один полюс. Якщо в нього декілька полюсів, його можна назвати багатополюсним (дво-, три- тощо) за умови, що полюси з'єднані чи можуть бути з'єднані між собою так, щоб вони функціонували разом. **ДСТУ 2304-93m.**
.003	**полюс магнита** *полюс магніту* pole of a magnet	Частина магніту, через яку входить чи виходить зовнішній магнітний потік. **ДСТУ 2815-94.**
.004	**полюс магнитопровода электротехнического изделия** *полюс магнітопроводу електротехнічного виробу* magnetic circuit pole of an electrical product	Частина магнітопроводу електротехнічного виробу, призначена для виходу робочого магнітного потоку в навколишнє немагнітне середовище або для його входу в магнітопровід з немагнітного середовища. **ДСТУ 2267-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.005	**полюс магнитопровода электротехнического устройства** *полюс магнітопроводу електротехнічного пристрою* magnetic circuit pole of an electrical device	Частина магнітопроводу електротехнічного пристрою, призначена для виходу робочого магнітного потоку в навколишнє немагнітне середовище або для його входу в магнітопровід з немагнітного середовища. **ДСТУ 2267-93.**
.006	**полюс сети постоянного тока** *полюс мережі постійного струму* pole of a d.c. system	Провід, пучок проводів чи інший елемент електричної мережі постійного струму, що є струмовідним за нормальної роботи. **ДСТУ 3429-96.**
.007	**полюс электроустановки** *полюс електроустановки* pole of an electrical installation	Клема для зовнішнього підключення електроустановки, з'єднана з її електричним колом.
П.051.000	**поляризация** *поляризація* *[-ії, ор. -ією]* polarization	*[фр. polarisation < гр. polos - вісь, полюс]* Стан речовини, за якого деякі (наприклад, електричні або магнітні) властивості виявляються в певних точках з більшою інтенсивністю, ніж в інших.
.001	**дипольная поляризация** *дипольна поляризація* dipole polarization	Електрична поляризація, зумовлена переважною орієнтацією електричних моментів диполів у одному напрямку в діелектрику. **ГОСТ 21515-76.**
.002	**доменная поляризация** *доменна поляризація* domain polarization	Електрична поляризація сегнетоелектрику, зумовлена переважною орієнтацією доменів у одному напрямку. **ГОСТ 21515-76.**
.003	**ионная поляризация** *іонна поляризація* ionic polarization	Електрична поляризація, зумовлена пружним зміщенням різнойменно заряджених іонів відносно положення рівноваги в діелектрику. **ГОСТ 21515-76.**
.004	**миграционная поля-**	Електрична поляризація неоднорід-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ризация *міграційна поляризація* interlayer polarization	ного діелектрику, зумовлена перерозподілом вільних зарядів у його об'ємі. **ГОСТ 21515-76.**
.005	**остаточная поляризация** *залишкова поляризація* remanent polarization	Електрична поляризація, що зберігається після припинення зовнішніх впливів на діелектрик. **ГОСТ 21515-76.**
.006	**электрическая поляризация** *електрична поляризація* electric polarization	Стан речовини, який характеризується тим, що електричний момент даного об'єму цієї речовини має ненульове значення. **ДСТУ 2843-94.**
.007	**электронная поляризация** *електронна поляризація* electronic polarization	Електрична поляризація, зумовлена пружним зміщенням та деформацією електронних оболонок відносно ядер у діелектрику. **ГОСТ 21515-76.**
П.052.000	**поляризованность** *поляризованість* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* polarization	*[< фр. polarisation < гр. polos - вісь, полюс]* Векторна величина, якою характеризують ступінь електричної поляризації речовини і яку визначають як границю відношення електричного моменту певного об'єму речовини до цього об'єму, коли останній прямує до нуля (одиниця в СІ – кулон на квадратний метр, Кл/м^2). **ДСТУ 2843-94m.**
П.053.000	**помещение** *приміщення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* area, room	Простір, обмежений з усіх сторін стінами (у тому числі з вікнами та дверима), з покриттям (перекриттям) та підлогою. **ПУЭ, п. 7.3.20.**
.001	**влажное помещение** *вологе приміщення* humid room	Приміщення, в якому пара або конденсована волога виділяється лише короткочасно в невеликих кількостях, а відносна вологість повітря більше 60 %, але не перевищує 75 %. **ПУЭ, п. 1.1.7.**
.002	**жаркое помещение** *спекотне приміщення* hot room	Приміщення, в якому під впливом різних теплових випромінювань температура перевищує постійно або

		періодично (більше однієї доби) значення +35 °С (наприклад, приміщення з сушарками, печами, котельні й т.ін.). **ПУЭ, п. 1.1.10.**
.003	**особо опасное помещение** *особливо небезпечне приміщення* especially hazardous room	Приміщення, яке характеризується наявністю однієї з таких умов, що складають особливу небезпеку: - особливої сирості (особливо сире приміщення); - хімічно активного або органічного середовища (приміщення з хімічно активним або органічним середовищем); - одночасно двох або більше умов підвищеної небезпеки. **ПУЭ, п. 1.1.13.**
.004	**особо сырое помещение** *особливо сире приміщення* especially damp room	Приміщення, в якому відносна вологість повітря наближається до 100 % (стеля, стіни, підлога і розташовані в приміщенні предмети, покриті вологою). **ПУЭ, п. 1.1.9.**
.005	**помещение без повышенной опасности** *приміщення без підвищеної небезпеки* room without increased hazard	Приміщення, в якому відсутні умови, що створюють підвищену або особливу небезпеку. **ПУЭ, п. 1.1.13.**
.006	**помещение с повышенной опасностью** *приміщення з підвищеною небезпекою* room with increased hazard	Приміщення, що характеризується наявністю в ньому однієї з таких умов, що створюють підвищену небезпеку: - сирості або струмопровідного пилу (сире та запилене приміщення); - струмопровідної підлоги (металеві, земляні, залізобетонні, цегляні й т.ін.); - високої температури (спекотне приміщення); - можливості одночасного дотику людини до з'єднаних із землею металоконструкцій будівель, технологі-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		чних апаратів, механізмів і т.ін., з одного боку, і до металевих корпусів електрообладнання - з іншого. **ПУЭ, п. 1.1.13.**
.007	**помещение с химически активной или органической средой** *приміщення з хімічно активним або органічним середовищем* room with a chemical active or organic medium	Приміщення, в якому постійно або впродовж тривалого часу містяться агресивна пара, гази, рідини, утворюються осад або пліснява, які руйнують ізоляцію та струмовідні частини електрообладнання. **ПУЭ, п. 1.1.12.**
.008	**пыльное помещение** *запилене приміщення* dusty room	Приміщення, в яких за умовами виробництва виділяється технологічний пил у такій кількості, що він може осідати на проводах, проникати всередину машин, апаратів і т.ін. **ПУЭ, п. 1.1.11.**
.009	**сухое помещение** *сухе приміщення* dry room	Приміщення, в якому відносна вологість повітря не перевищує 60 %. **ПУЭ, п. 1.1.6.**
.010	**сырое помещение** *сире приміщення* damp room	Приміщення, в якому відносна вологість повітря перевищує 75 %. **ПУЭ, п. 1.1.8.**
.011	**щитовое помещение** *щитове приміщення* panel-board room	Приміщення, що замикається і доступне тільки для обслуговувального персоналу, в якому встановлюються увідний пристрій (УП), увідно-розподільний пристрій (УРП), головний розподільний щит (ГРЩ), вторинний розподільний щит (ВРЩ) і т.ін. **ПУЭ, п. 7.1.9.**
.012	**электромашинное помещение** *електромашинне приміщення* engine room	Приміщення, в якому разом можуть бути встановлені електричні генератори, обертові або статичні перетворювачі, електродвигуни, трансформатори, розподільні пристрої, щити і пульти керування, а також допоміжне обладнання, яке до нього відноситься. **ПУЭ, п. 5.1.2.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

П.054.000	**порядок** *порядок* *[-дку, ор. -дком; мн. -дки, -дків]* degree, exponent, order	1. Правильний, налагоджений стан чого-небудь. 2. Числова характеристика величини. 3. ***Для чисел з рухомою крапкою -*** значення степеня, до якого треба піднести основу системи числення, щоб у випадку множення на мантису одержати задане (початкове) число.
.001	**порядок гармонической составляющей переменного напряжения** *порядок гармонічної складової змінної напруги* alternating voltage harmonic number	Ціле число, яке дорівнює відношенню частоти гармонічної складової до основної частоти розвинення змінної напруги в ряд Фур'є. **ГОСТ 23875-88.**
.002	**порядок гармонической составляющей переменного тока** *порядок гармонічної складової змінного струму* alternating current harmonic number	Ціле число, яке дорівнює відношенню частоти гармонічної складової до основної частоти розвинення змінного струму в ряд Фур'є. **ГОСТ 23875-88.**
П.055.000	**посадка** *убуток* *[-тку, ор. -тком; мн. -тки, -ткі]* dip	Зменшення в кількості, об'ємі, ступені вияву тощо.
.001	**посадка напряжения** *убуток напруги* undervoltage, voltage dip	Раптове значне зниження напруги в електропостачальній системі. **ДСТУ 3466-96m.**
П.056.000	**последовательность** *послідовність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* sequence, succession	1. Події, предмети, що йдуть слідом один за одним. 2. Множина елементів, які можуть бути послідовно пронумеровані натуральними числами.
.001	**обратная последо-**	Послідовність фаз трифазної систе-

	вательность фаз *зворотна послідовність фаз* negative-phase sequence	ми, за якої електрорушійна сила кожної наступної фази випереджує електрорушійну силу попередньої фази на кут 120°.
.002	**последовательность фаз** *послідовність фаз* succession of phases, phase sequence	***У багатофазній системі кіл -*** послідовність проходження електрорушійної сили (струмів) через однакові значення (наприклад, нульові).
.003	**прямая последовательность фаз** *пряма послідовність фаз* positive-phase sequence	Послідовність фаз трифазної системи, за якої електрорушійна сила кожної наступної фази відстає від електрорушійної сили попередньої фази на кут 120°.
П.057.000	**поставка** *постачання* *[-ння; мн. -ння, -нь]* delivery	Забезпечення продукцією за спеціальним договором.
.001	**поставка электрической энергии** *постачання електричної енергії* delivery of electrical energy	Надання електричної енергії споживачу за допомогою технічних засобів передавання та розподіляння електричної енергії. ***Примітка.*** Постачання енергії здійснюється на підставі договору. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
П.058.000	**поставщик** *постачальник* *[-ка, м. -ку/-кові; мн. -ки, -ків]* supplier	Підприємство чи організація, які постачають продукцію згідно з договором постачання. ***Примітка 1.*** У контрактній ситуації постачальник може називатися підрядником. ***Примітка 2.*** Постачальником може бути, наприклад, виробник, оптовик, імпортер, монтажник або організація, яка надає послуги. ***Примітка 3.*** Постачальник може бути зовнішнім чи внутрішнім. **ДСТУ 3230-95m.**
.001	**поставщик электрической энергии** *постачальник електричної енергії*	Учасник оптового ринку електричної енергії, який купує електричну енергію на цьому ринку з метою продажу її споживачам. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

П.059.000	**постоянная** *стала* *[-лої, д. і м -лій; мн. -лі, -лих, д. -лим]* constant	Величина, яка зберігає постійне значення.
.001	**магнитная постоянная** *магнітна стала* magnetic constant	Стала, що характеризує середовище, в якому існує магнітне поле, і дорівнює в системі СІ $4\pi \cdot 10^{-7}$ Гн/м. **ДСТУ 2843-94.**
.002	**постоянная времени** *стала часу* time constant	Величина, що характеризує швидкість збільшення або зменшення сигналів, які змінюються за експоненційним законом, і дорівнює проміжку часу, протягом якого сигнал змінюється в е разів, де е=2,71828 - основа натурального логарифма.
.003	**постоянная времени магнитного усилителя** *стала часу магнітного підсилювача* time constant of a transducer	Час перехідного процесу магнітного підсилювача, за який зміна вихідної величини в навантаженні магнітного підсилювача досягає 63% усталеного значення за стрибкоподібної зміни вхідної величини. **ДСТУ 2712-94m.**
.004	**постоянная времени реактора** *стала часу реактора* time constant of a reactor	Величина, що визначається відношенням статичної індуктивності реактора до електричного опору його основної обмотки постійному струму. **ГОСТ 18624-73.**
.005	**постоянная времени электрической цепи** *стала часу електричного кола* time-current characteristic	Величина, яка характеризує інерційність електричного кола, в якому вільний струм є експоненційною функцією часу, і яку визначають як інтервал часу, протягом якого струм у цьому колі спадає в е разів, де е=2,71828 – основа натурального логарифма. **ДСТУ 2843-94m.**
.006	**электрическая постоянная** *електрична стала* electric constant	Стала, що дорівнює в системі СІ величині, оберненій добутку магнітної сталої і квадрату швидкості світла в пустоті. ***Примітка.*** Електрична стала приблизно дорівнює $8.854 \cdot 10^{-12}$ Ф/м.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		ДСТУ 2843-94m.
.007	**электромеханическая постоянная времени вращающегося электродвигателя** *електромеханічна стала часу обертового електродвигуна* electromechanical time constant of a rotary motor	Час, за який обертовий електродвигун після подавання напруги живлення розвиває частоту обертання, рівну 0,632 усталеного значення, відповідно до норми. **ДСТУ 2286-93m.**
П.060.000	**потенциал** *потенціал [-лу, ор. -лом; мн. -ли, -лів]* potential	*[< лат. potentia - сила]* 1. Фізична величина, що характеризує силове поле в даній точці. 2. Енергетична характеристика поля, системи, пристрою. 3. Сукупність можливостей, запасів, засобів, які можуть бути використані в будь-якій галузі.
.001	**векторный магнитный потенциал** *векторний магнітний потенціал* magnetic vector potential	Векторна величина, ротор якої дорівнює магнітній індукції (одиниця в СІ - тесла-метр, Тл•м). **ДСТУ 2843-94m.**
.002	**векторный потенциал** *векторний потенціал* vector potential	Векторна функція, яка використовується для опису вихрового векторного поля.
.003	**скалярный магнитный потенциал** *скалярний магнітний потенціал* scalar magnetic potential	Неоднозначна скалярна функція, що використовується для опису магнітостатичного поля та градієнт якої дорівнює вектору напруженості магнітного поля зі знаком мінус (одиниця в СІ – ампер, А).
.004	**скалярный потенциал** *скалярний потенціал* scalar potential	Скалярна функція, яка використовується для опису потенціального поля.
.005	**теоретический потенциал энергосбере-**	Максимальна економія паливно-енергетичних ресурсів, яка може бу-

	жения *теоретичний потенціал енергоощадності* theoretical energy conservation potential	ти одержана внаслідок ліквідації всіх видів втрат енергії (оборотних втрат енергії) у національному господарстві. **ДСТУ 2420-94.**
.006	**технологически доступный потенциал энергосбережения** *технологічно доступний потенціал енергоощадності* technologically attainable energy conservation potential	Максимальна економія паливно-енергетичних ресурсів, яка може бути одержана в разі застосування в національному господарстві технічних і технологічних новацій, що сприятимуть зменшенню споживання енергії. **ДСТУ 2420-94m.**
.007	**экономически целесообразный потенциал энергосбережения** *економічно доцільний потенціал енергоощадності* cost-effective potential of energy conservation	Максимальна економія паливно-енергетичних ресурсів, доцільність одержання якої на всіх ділянках національного господарства підтверджується відповідними економічними розрахунками. **ДСТУ 2420-94.**
.008	**электрический потенциал** *електричний потенціал* electric potential	Скалярна характеристика електростатичного поля (одиниця в СІ - вольт, В).
.009	**электрический потенциал данной точки** *електричний потенціал даної точки* electric potential	Різниця електричних потенціалів даної точки та іншої, довільно вибраної точки, потенціал якої приймають таким, що дорівнює нулю. **ДСТУ 2843-94.**
.010	**электродный потенциал** *електродний потенціал* electrode potential	Різниця електричних потенціалів електрода та електроліта, що перебуває з ним у контакті (одиниця в СІ - вольт, В).
П.061.000	**потенциалометр** *потенціалометр*	*[< лат. potentia - сила + гр. metreo - вимірюю]*

	[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів] potential meter	Прилад для вимірювання різниці потенціалів.
.001	**магнитный потенциалометр** *магнітний потенціалометр* magnetic potential meter	Прилад для вимірювання різниці напруженості магнітного поля в різних точках поверхні намагніченого зразка.
П.062.000	**потенциометр** *потенціометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* potentiometer	*[< лат. potentia - сила + гр. metreo - вимірюю]* 1. Резистор, опір якого за допомогою рухомої контакт-деталі може плавно регулюватися в заданих межах. 2. Прилад для вимірювання компенсаційним методом електрорушійної сили, електричної напруги або величин, функційно з ними пов'язаних.
П.063.000	**потеря** *утрата, втрата* *[-ти; мн. -ти, -т]* loss	Марне, без користі витрачання чогонебудь.
.001	**диэлектрические потери** *діелектричні втрати* dielectric loss	Потужність, що виділяється в діелектрику в разі дії на нього електричного поля. **ГОСТ 21515-76.**
.002	**добавочные потери в токоведущих частях трансформатора** *додаткові втрати в струмовідних частинах трансформатора* supplementary load loss of current-carrying parts of a transformer	Частина додаткових втрат, пов'язана із споживанням активної потужності в струмовідних частинах за рахунок вихрових струмів, що наведені полем розсіяння. **ДСТУ 3270-95m.**
.003	**добавочные потери в трансформаторе** *додаткові втрати у трансформаторі* supplementary load	Різниця між втратами короткого замикання та зведеними до відповідної розрахункової температури основними втратами в струмовідних частинах. **ДСТУ 3270-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	loss of transformer	
.004	**нагрузочные потери трансформатора** *навантажувальні втрати трансформатора* load loss of a transformer	*Див.* П.063.008 ВТРАТИ короткого замикання трансформатора. **ДСТУ 3270-95m.**
.005	**обратимые потери энергии** *оборотні втрати енергії* reversible power loss	Частина втрат енергії, яку можна використовувати шляхом утилізації.
.006	**основные потери в токоведущих частях трансформатора** *основні втрати в струмовідних частинах трансформатора* I^2•R loss of a transformer	Активна потужність, яку споживають обмотки та інші струмовідні частини трансформатора, що визначається значеннями струму та електричного опору постійному струму. **ДСТУ 3270-95m.**
.007	**потери I^2•R трансформатора** *утрати I^2•R трансформатора* I^2•R loss of a transformer	*Див.* П.063.006 основні ВТРАТИ в струмовідних частинах трансформатора. **ДСТУ 3270-95m.**
.008	**потери короткого замыкания трансформатора** *утрати короткого замикання трансформатора* load loss of a transformer, short-circuit loss of a transformer	Зведена до розрахункової температури активна потужність, яку споживає трансформатор за номінальної частоти, коли по лінійних виводах однієї з обмоток пари обмоток тече номінальний струм (струм відгалуження), а виводи другої обмотки цієї пари замкнено накоротко. Інші обмотки, якщо вони є, розімкнено. ***Примітка 1.*** Для двохобмоткового трансформатора існує тільки одне значення втрат короткого замикання. Для багатообмоткових трансформаторів існує декілька значень втрат короткого замикання

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		щодо різних двохобмоткових сполучень. У комбінованих режимах з кількістю навантажених обмоток, більшою за дві, загальні втрати будуть визначатися співвідношенням навантажень кожної обмотки. У загальному випадку такі вимірювання не можна здійснити під час випробувань. ***Примітка 2.*** Якщо обмотки пари мають різні номінальні потужності, утрати короткого замикання відносять до номінального струму обмотки з меншою номінальною потужністю. **ДСТУ 3270-95m.**
.009	**потери мощности** *утрати потужності* power loss, power losses	Різниця між споживаною та корисною потужностями якої-небудь системи чи пристрою. **ДСТУ 2815-94m.**
.010	**потери напряжения в проводах** *утрати напруги в проводах* voltage loss in wires	Різниця напруг на початку та кінці лінії електропередавання, яка дорівнює падінню напруги в проводах.
.011	**потери реактора** *утрати реактора* losses of a reactor	Активна потужність реактора в процесі його роботи. ***Примітка 1.*** Утрати реактора можуть поділятися на втрати в магнітопроводі, основні та додаткові втрати в струмовідних частинах, утрати в елементах конструкції, утрати в екрані, утрати в баку і т.ін. ***Примітка 2.*** У втрати реактора не включаються: активна потужність у колі керування реактора поза його відтоком, індукованого в цьому колі струмом основної обмотки, потужність електродвигунів системи охолодження та регулювального пристрою і втрати в металоконструкціях, що оточують реактор. **ГОСТ 18624-73m.**
.012	**потери холостого хода трансформатора** *утрати холостого ходу трансформатора* no-load loss of a transformer, open-	Активна потужність, споживана трансформатором під час прикладання номінальної напруги чи напруги відгалуження з номінальною частотою до виводів однієї з обмоток, коли іншу (інші) обмотку (обмотки) розімкнено. **ДСТУ 3270-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	circuit loss of a transformer	
.013	**потери эксергии** *утрати ексергії* exergy losses	Різниця між кількістю всієї витраченої ексергії та корисно використаної. **ДСТУ 2420-94m.**
.014	**потери энергии** *утрати енергії* energy losses	Різниця між кількістю підведеної та корисної енергії. **ДСТУ 2420-94m.**
.015	**потеря воды в системе водоснабжения** *утрата води в системі водопостачання* water loss in a water-supply system	Об'єм води, утраченої під час транспортування, зберігання, розподілу та охолодження. **ДСТУ 2569-94m.**
.016	**потеря давления в трубопроводе** *утрата тиску в трубопроводі* pressure loss in a pipeline	Утрата тиску внаслідок гідравлічного опору трубопроводу. **ДСТУ 3339-96m.**
.017	**потеря напряжения в системе электроснабжения** *утрата напруги в електропостачальній системі* voltage loss in electrical power-supply system	Величина, яка дорівнює різниці між усталеними значеннями діючої напруги, виміряними в двох точках електропостачальної системи. **ДСТУ 3466-96m.** ***Примітка.*** Як правило, на виході джерела, на вході до споживача електроенергії.
.018	**пусковые потери** *пускові втрати* starting loss	Енергія, яка витрачається під час переходу обертової електричної машини в усталений режим.
.019	**суммарные потери трансформатора** *сумарні втрати трансформатора* total loses of a transformer	Сума втрат холостого ходу та короткого замикання. ***Примітка.*** Утрати в допоміжному обладнанні не зараховують до сумарних утрат і встановлюють окремо. **ДСТУ 3270-95m.**
.020	**удельные диэлектрические потери** *питомі діелектричні*	Величина, яка характеризує потужність, що йде на нагрівання діелектрику в змінному електричному полі,

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	втрати specific dielectric losses	віднесену до одиниці об'єму (маси) речовини.
.021	**удельные магнитные потери** *питомі магнітні втрати* specific magnetic losses	Потужність, що поглинається в одиниці маси магнітного матеріалу і розсіюється у вигляді тепла під час дії на матеріал змінного в часі магнітного поля. **ДСТУ 2725-94.**
П.064.000	**поток** *потік* *[-току, д. -току, ор. -током, м. -тоці; мн. -токи, -токів]* flow, stream, flux	1. Речовина, енергія або випромінювання, які рухаються в певному напрямку. 2. Фізична величина, що характеризує цей рух. 3. ***У системах оброблення інформації -*** послідовність, сукупність подій, повідомлень, інформації та т.ін.
.001	**магнитный поток** *магнітний потік* magnetic flux, magnetic flow	Потік вектора магнітної індукції крізь поверхню, скалярна величина, що зображує магнітне поле у вигляді замкненого вихрового матеріального потоку, швидкість зміни якого в часі (похідна від магнітного потоку за часом) дорівнює електрорушійній силі контуру, який охоплює цей потік (одиниця в СІ - вебер, Вб). **ДСТУ 2843-94m.**
.002	**основной магнитный поток** *основний магнітний потік* main magnetic flow, main magnetic flux	*Див.* П.064.007 робочий магнітний ПОТІК.
.003	**поток вектора через поверхность** *потік вектора через поверхню* flux of vector through surface	Інтегральна характеристика векторного поля, яка дорівнює сумі добутків площ елементарних ділянок, на які розбито поверхню, на нормальні складові вектора до цих ділянок.
.004	**поток излучения** *потік випромінювання* radiant flux	Повна потужність, яка переноситься випромінюванням крізь яку-небудь поверхню.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.005	**поток рассеяния** *потік розсіювання* leakage flux	Частина магнітного потоку, яка проходить поза магнітопроводом. **ДСТУ 2815-94.**
.006	**поток энергии** *потік енергії* energy flow, energy flux	Потужність, яка переноситься хвилею крізь яку-небудь поверхню (одиниця в СІ – ват, Вт).
.007	**рабочий магнитный поток** *робочий магнітний потік* operating magnetic flow, operating magnetic flux	Магнітний потік, який виконує основні процеси в електричній машині.
.008	**тепловой поток** *тепловий потік* heat flux, heat flow	Відношення кількості теплоти, яка проходить за деякий проміжок часу через ізотермічну поверхню, до величини цього проміжку часу (одиниця в СІ - ват, Вт).
.009	**энергетический поток** *енергетичний потік* energy flow	Рух енергоресурсів у енергетичному господарстві в напрямку від джерела до споживача енергії, включаючи стадії, що характеризують зміну кількості та якісного стану, переміщення та зберігання енергетичних ресурсів. **ДСТУ 2804-94m.**
П.065.000	**потокосцепление** *потокозчеплення [-ння; мн. -ння, -нь]* flux linkage, magnetic linkage	Сума магнітних потоків, зчеплених з провідниками елемента електричного кола (одиниця в СІ – вебер, Вб). **ДСТУ 2815-94m.**
.001	**потокосцепление взаимной индукции** *потокозчеплення взаємної індукції* coupling, mutual induction linkage	Потокозчеплення елемента електричного кола, викликане електричним струмом іншого елемента кола. **ДСТУ 2843-94.**
.002	**потокосцепление насыщения реактора** *потокозчеплення насичення реактора*	Значення потокозчеплення обмотки фази реактора, яке відсікається на осі потокозчеплення вебер-амперної характеристики реактора дотичною до неї на ділянці, відповідній наси-

	reactor saturation linkage	ченню магнітної системи. **ГОСТ 18624-73m.**
.003	**потокосцепление самоиндукции** *потокозчеплення самоіндукції* self-induction linkage	Потокозчеплення елемента електричного кола, зумовлене електричним струмом у цьому елементі. **ДСТУ 2815-94.**
П.066.000	**потребитель** *споживач [-ча, ор. -чем; мн. -чі, -чів]* consumer	1. Отримувач продукції, яка надається постачальником. ***Примітка 1.*** У контрактній ситуації споживач може називатися покупцем. ***Примітка 2.*** Споживачем може бути, наприклад, кінцевий споживач, користувач, пільговий споживач чи покупець. ***Примітка 3.*** Споживач може бути зовнішнім чи внутрішнім. **ДСТУ 3230-95.** 2. Людина, ЕОМ або система, які одержують інформацію з носія або з лінії зв'язку для зберігання, оброблення або передавання.
.001	**высоковольтный потребитель электрической энергии** *високовольтний споживач електричної енергії* high-voltage power consumer	Споживач електричної енергії, напруга живлення якого понад 1000 В. **ДСТУ 2790-94.**
.002	**низковольтный потребитель электрической энергии** *низьковольтний споживач електричної енергії* low-voltage power consumer	Споживач електричної енергії, напруга живлення якого не перевищує 1000 В. **ДСТУ 2791-94.**
.003	**потребитель электрической энергии** *споживач електричної енергії* electrical power consumer	Електроприймач або група електроприймачів, об'єднаних технологічним процесом і розташованих на певній території. **ПУЭ, п. 1.2.9.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

П.067.000	**потребитель-регулятор** *споживач-регулятор [споживача-регулятора, ор. споживачем-регулятором, м. споживачі-регуляторі; мн. споживачі-регулятори, споживачів-регуляторів]* controllable load	*[< укр. споживач + лат. regulo - упорядковую]* Споживач електричної енергії або тепла, режим роботи якого передбачає можливість обмеження електроспоживання або теплоспоживання в години максимуму для вирівнювання графіка навантаження енергетичної системи або електростанції і збільшення навантаження в години мінімуму. **ГОСТ 19431-84.**
П.068.000	**потребление** *споживання [-ння]* consumption	Використання, витрачання для задоволення яких-небудь потреб.
.001	**биохимическое потребление кислорода в сточных водах (БПК)** *біохімічне споживання кисню в стічних водах (БСК)* biochemical oxygen consumption in waste water	Кількість кисню, що витрачається для біохімічного окиснення забруднювальних речовин, які містяться в стічних водах, за певний проміжок часу. **ДСТУ 2569-94m.** ***Примітка 1.*** Є характеристикою вмісту у воді домішок, що розкладаються біохімічним шляхом. ***Примітка 2.*** Вимірюється в мг/л.
.002	**потребление энергетических ресурсов на собственные нужды** *споживання енергетичних ресурсів на власні потреби* auxiliary power consumption, station service consumption	Витрата енергоресурсів на допоміжні енергетичні та технологічні потреби, які забезпечують роботу промислових об'єктів. **ДСТУ 2804-94.**
П.069.000	**правило** *правило [-ла; мн. -ла, -л]* rule, regulations, principle, law	Положення, в якому відбивається закономірність, постійне співвідношення яких-небудь явищ.
.001	**правила охраны вод**	Комплекс положень, що встановлю-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	правила охорони вод guidance on water protection	ють вимоги, які регламентують діяльність людини з метою дотримання норм охорони вод. **ДСТУ 3041-95m.**
.002	**правило буравчика** *правило гвинта* Ampere's rule, corkscrew rule, right-hand screw rule	Правило, яке дозволяє визначити напрямок магнітного поля, що залежить від напрямку електричного струму. ***Примітка.*** За умов збігу поступального руху гвинта з рухом струму напрямок обертання його рукоятки вказує напрямок магнітних ліній, а за умов збігу напрямку обертання рукоятки гвинта з напрямком струму в контурі поступальний рух гвинта вказує напрямок магнітних ліній, що перетинають поверхню, обмежену контуром.
.003	**правило левой руки** *правило лівої руки* left-hand rule	Правило, яке дозволяє визначити напрямок сили, що діє на провідник з током. ***Примітка.*** Якщо долоня лівої руки розташована так, що вектор магнітної індукції входить у неї, а розпрямлені чотири пальці збігаються за напрямком струму, то відігнутий під прямим кутом великий палець лівої руки показує напрямок сили, що діє на провідник.
.004	**правило правой руки** *правило правої руки* right-hand rule	Правило, яке дозволяє визначити напрямок наведеної електрорушійної сили електромагнітної індукції. ***Примітка.*** Долоню правої руки розташовують так, щоб магнітні лінії входили в неї, відігнутий під прямим кутом великий палець суміщають з напрямком руху провідника, тоді розпрямлені чотири пальці вкажуть напрямок індукованої електрорушійної сили.
П.070.000	**преаэратор** *преаератор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]*	*[< лат. prae - попереду + гр. aer - повітря]* Споруда для попередньої аерації стічних вод з метою підвищення ефекту їх відстоювання. **ДСТУ 2569-94.**

П.071.000	**предел** *граница* *[-ці, ор. -цею; мн. -ці, -ць]* limit, boundary	1. Межа змінювання деякої величини. 2. Найбільша або найменша величина змінювання будь-якого параметра.
.001	**верхний концентрационный предел взрываемости** *верхня концентраційна границя вибуховості* upper concentration explosive limit	Найбільша концентрація горючих та (чи) вибухонебезпечних речовин у повітрі, за якої ще можливий вибух даної суміші від її взаємодії з джерелом спалахування.
.002	**верхний предел разности температур теплоносителя** *верхня границя різниці температур теплоносія* upper temperature difference limit of a heat-carrier	Найбільша різниця температур теплоносія, за якої теплолічильник повинен функціонувати без перевищення границь допустимої похибки. **ДСТУ 3339-96m.**
.003	**верхний предел расхода теплоносителя** *верхня границя витрати теплоносія* upper consumption limit of a heat-carrier	Найбільша витрата теплоносія, за якої теплолічильник повинен функціонувати без перевищення границь допустимої похибки. **ДСТУ 3339-96m.**
.004	**верхний предел температурного диапазона теплоносителя** *верхня границя температурного діапазону теплоносія* upper temperature range limit of a heat-carrier	Найбільше значення температури теплоносія, за якого теплолічильник повинен функціонувати без перевищення границь допустимої похибки. **ДСТУ 3339-96m.**
.005	**верхний предел тепловой мощности**	Найбільше значення теплової потужності, за якого теплолічильник пови-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	верхня границя теплової потужності upper limit of thermal power	нен функціонувати без перевищення границь допустимої похибки. **ДСТУ 3339-96m.**
.006	**нижний концентрационный предел взрываемости** *нижня концентраційна границя вибуховості* lower concentration explosive limit	Найменша концентрація горючих та (чи) вибухонебезпечних речовин у повітрі, за якої ще можливий вибух даної суміші від її взаємодії з джерелом спалахування.
.007	**нижний предел разности температур теплоносителя** *нижня границя різниці температур теплоносія* lower temperature difference limit of a heat-carrier	Найменша різниця температур теплоносія, вище якої теплолічильник повинен функціонувати без перевищення границь допустимої похибки. **ДСТУ 3339-96m.**
.008	**нижний предел расхода теплоносителя** *нижня границя витрати теплоносія* lower consumption limit of a heat-carrier	Найменша витрата теплоносія, за якої теплолічильник повинен функціонувати без перевищення границь допустимої похибки. **ДСТУ 3339-96m.**
.009	**нижний предел температурного диапазона теплоносителя** *нижня границя температурного діапазону теплоносія* lower temperature range limit of a heat-carrier	Найменше значення температури теплоносія, за якого теплолічильник повинен функціонувати без перевищення границь допустимої похибки. **ДСТУ 3339-96m.**
.010	**нижний предел тепловой мощности** *нижня границя теплової потужності* lower thermal power	Теплова потужність, яка відповідає нижнім границям температурного діапазону і витрати теплоносія. **ДСТУ 3339-96m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	limit	
П.072.000	**предохранитель** *запобіжник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* fuse	Комутаційний апарат, призначений для вимикання кола, яке він захищає, шляхом руйнування спеціально передбачених для цього струмовідних частин під дією струму, що перевищує певне значення протягом визначеного часу. **ДСТУ 2848-94m.**
П.073.000	**предохранитель-выключатель** *запобіжник-вимикач* *[запобіжника-вимикача, ор. запобіжником-вимикачем, м. запобіжнику-вимикачі; мн. запобіжники-вимикачі, запобіжників-вимикачів]* safety switch, fuse-switch	Вимикач навантаження, в якому функцію рухомої контакт-деталі виконує плавка вставка або складальна одиниця, яка містить плавку вставку. **ДСТУ 2848-94.**
П.074.000	**предохранитель-разъединитель** *запобіжник-роз'єднувач* *[запобіжника-роз'єднувача, ор. запобіжником-роз'єднувачем, м. запобіжнику-роз'єднувачі; мн. запобіжники-роз'єднувачі, запобіжників-роз'єднувачів]* fuse-isolator, fuse-disconnector	Роз'єднувач, в якому функцію рухомої контакт-деталі виконує плавка вставка або складальна одиниця, що містить плавку вставку. **ДСТУ 2848-94m.**
П.075.000	**преобразование** *перетворення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* conversion, transformation	1. Істотні зміни або заміна однієї структури іншою. 2. Відображення деякої множини на ту саму множину.
.001	**преобразование**	Зміна роду струму, форми, частоти

	электрической энергии *перетворення електричної енергії* conversion of electricity	чи кількості фаз за допомогою перетворювачів. **ДСТУ 3465-96.**
П.076.000	**преобразователь** *перетворювач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* converter, transducer	Технічний засіб, що здійснює зміненя форми подання фізичних величин, сигналів, даних.
.001	**асинхронный преобразователь частоты** *асинхронний перетворювач частоти* induction frequency converter	Асинхронна машина з фазним ротором, яка обертається за допомогою двигуна і призначена для перетворення частоти. **ДСТУ 2286-93.**
.002	**высоковольтный полупроводниковый преобразователь электрической энергии** *високовольтний напівпровідниковий перетворювач електричної енергії* high-voltage semiconductor converter	Високовольтний перетворювач електричної енергії, в якому використано напівпровідникові прилади, що забезпечують зміну одного чи кількох параметрів електричної енергії напругою понад 1000 В. ***Примітка 1.*** До змінюваних параметрів електроенергії належать частота (включаючи нульове значення), напруга, кількість фаз. ***Примітка 2.*** Залежно від призначення й схемного вирішення до складу напівпровідникового перетворювача, крім одного чи кількох напівпровідникових приладів, можуть входити, наприклад, трансформатори, фільтри та допоміжні пристрої. **ДСТУ 2790-94m.**
.003	**высоковольтный преобразователь электрической энергии** *високовольтний перетворювач електричної енергії* high-voltage electric energy converter	Перетворювач електричної енергії напругою понад 1000 В. **ДСТУ 2790-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.004	**измерительный преобразователь** *вимірювальний перетворювач* measuring transducer	Вимірювальний пристрій, що реалізує вимірювальне перетворення вимірюваної величини в іншу форму, зручну для передавання, подальшого перетворення, оброблення та зберігання вимірювальної інформації. **ДСТУ 2681-94m.**
.005	**индукторный преобразователь частоты** *індукторний перетворювач частоти* inductor frequency converter	Індукторна машина з нерухомою обмоткою збудження, яка живиться змінним струмом, і нерухомою обмоткою з іншою кількістю пар полюсів, призначена для перетворення частоти. **ДСТУ 2286-93.**
.006	**коллекторный преобразователь частоты** *колекторний перетворювач частоти* commutator-type frequency converter	Багатофазна колекторна машина з однією або двома обмотками на роторі, з'єднаними з контактними кільцями і колектором, яка обертається за допомогою двигуна, призначена для перетворення частоти. **ДСТУ 2286-93.**
.007	**магнитострикционный ферритовый преобразователь** *магнітострикційний феритовий перетворювач* magnetostriction ferrite converter	Магнітострикційний феритовий резонатор, розміщений в обмотці збудження, в якому енергія змінного магнітного поля перетворюється в енергію механічних коливань і навпаки. **ДСТУ 3095-95.**
.008	**низковольтный полупроводниковый преобразователь электроэнергии** *низьковольтний напівпровідниковий перетворювач електроенергії* low-voltage semiconductor converter	Пристрій, побудований з застосуванням напівпровідникових приладів, який забезпечує зміну одного чи кількох параметрів електричної енергії напругою до 1000 В. ***Примітка 1.*** До змінюваних параметрів електроенергії належать частота (включаючи нульове значення), напруга, кількість фаз. ***Примітка 2.*** Залежно від призначення й схемного вирішення до складу напівпровідникового перетворювача, крім одного чи кількох напівпровідникових приладів, можуть входити, наприклад, трансформатори, фільтри та допоміжні пристрої.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		ДСТУ 2791-94m.
.009	**низковольтный электромашинный преобразователь** *низьковольтний електромашинний перетворювач*	Обертова електрична машина, призначена для зміни параметрів електричної енергії напругою до 1000 В. ***Примітка.*** Можуть змінюватися: рід струму, напруга, частота, кількість фаз, фаза напруги. **ДСТУ 2791-94m.**
.010	**одноякорный преобразователь** *одноякірний перетворювач* rotary converter	Обертова електрична машина з нерухомим індуктором і обертовим якорем, обмотка якого під'єднана до колектора і контактних кілець, призначена для перетворення змінного струму в постійний чи постійного в змінний. ***Примітка.*** За наявності на якорі двох обмоток, одна з яких з'єднана з колектором, а друга - з контактними кільцями, застосовується термін: "двохобмотковий одноякірний перетворювач". **ДСТУ 2286-93.**
.011	**преобразователь частоты** *перетворювач частоти* frequency changer, frequency converter	Пристрій, який перетворює частоту напруги (струму). **ДСТУ 2815-94.**
.012	**преобразователь числа фаз** *перетворювач кількості фаз* phase converter	Перетворювач електричної енергії, який перетворює електричну енергію зі зміною кількості фаз. **ДСТУ 2815-94m.**
.013	**преобразователь электрической энергии** *перетворювач електричної енергії* electric energy converter	Електротехнічний виріб (пристрій), який перетворює електричну енергію з одними значеннями параметрів та (чи) показників якості в електричну енергію з іншими значеннями параметрів та (чи) показниками якості. **ДСТУ 2267-93m.**
.014	**реверсивный преобразователь** *реверсивний перетворювач* reversive converter	Перетворювач, на виході якого може змінюватись полярність напруги і (або) напрямок постійного струму. **ДСТУ 2847-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.015	**термоэлектрический измерительный преобразователь** *термоелектричний вимірювальний перетворювач* thermoelectric measuring transducer	Вимірювальний перетворювач температури, в якому вихідна величина формується під впливом термоелектричного ефекту.
.016	**тиристорный преобразователь** *тиристорний перетворювач* thyristor converter	Перетворювач електричної енергії, який здійснює її перетворення за допомогою тиристорів.
.017	**транзисторный преобразователь** *транзисторний перетворювач* transistor converter	Перетворювач електричної енергії, який здійснює її перетворення за допомогою транзисторів.
.018	**электрический преобразователь сигналов** *електричний перетворювач сигналів* electric signal transducer	Пристрій, що забезпечує перетворення чи пересилання сигналів, в якому хоча б один сигнал є електричним. **ДСТУ 2815-94m.**
.019	**электромашинный преобразователь** *електромашинний перетворювач* rotary converter	Обертова електрична машина, призначена для зміни параметрів електричної енергії. ***Примітка.*** Можуть змінюватися: вид струму, напруга, частота, кількість фаз, фаза напруги. **ДСТУ 2286-93m.**
.020	**электромашинный преобразователь постоянного напряжения** *електромашинний перетворювач постійної напруги* rotary direct voltage converter	Колекторна машина постійного струму з двома або кількома обмотками на якорі, з'єднаними з різними колекторами, призначена для зміни значення напруги постійного струму. **ДСТУ 2286-93.**
.021	**электромашинный**	Обертова машина змінного струму,

	преобразователь числа фаз *електромашинний перетворювач кількості фаз* rotary phase converter	призначена для перетворення потужності системи змінного струму, яка має задану кількість фаз, на потужність системи змінного струму з іншою кількістю фаз за незмінної частоти. **ДСТУ 2286-93m.**
П.077.000	**прибор** *прилад* *[-ду, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* instrument, device	Пристрій, призначений для вимірювань, контролю, захисту обладнання, керування, регулювання, обчислень, обліку тощо.
.001	**газоразрядный прибор** *газорозрядний прилад* gas-filled tube	Електровакуумний прилад, електричні характеристики якого визначаються, в основному, іонізацією навмисно введеного газу чи пари. ***Примітка.*** Залежно від виду електричного розряду розрізняють газорозрядні прилади жеврійного, дугового та коронного розрядів. **ДСТУ 2385-94m.**
.002	**измерительный прибор** *вимірювальний прилад* measuring instrument	Засіб вимірювань, в якому створюється візуальний сигнал вимірювальної інформації. **ДСТУ 2681-94.**
.003	**магнитоизмерительный прибор** *магнітовимірювальний прилад* magnetic detector, magnetometer	Вимірювальний прилад для вимірювання магнітних величин.
.004	**отопительные приборы** *опалювальні прилади* heating device	Прилади, установлювані в опалюваних приміщеннях для їхнього обігрівання, частіше всього за допомогою передавання тепла від теплоносія, що циркулює в системі опалення (наприклад, калорифери, радіатори, конвертори та ін.).
.005	**полупроводниковый прибор** *напівпровідниковий прилад* semiconductor device	Електронний прилад, робота якого ґрунтується на використанні властивостей напівпровідників.
.006	**термоизмеритель-**	Прилад для перетворення теплових

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ный прибор *термовимірювальний прилад* temperature gage	величин в електричні та навпаки.
.007	**термоэлектрический измерительный прибор** *термоелектричний вимірювальний прилад* packet-type switch	Прилад, який призначений для вимірювання електричного струму та (чи) напруги в широкому діапазоні частот і складається з термоперетворювача й магнітного електричного вимірювача.
.008	**фоточувствительный прибор** *фоточутливий прилад* photosensitive device	Прилад, призначений для перетворення енергії оптичного випромінювання в електричний сигнал. **ДСТУ 2683-94.**
.009	**щитовой прибор** *щитовий прилад* switchboard instrument	Вимірювальний прилад, конструкція якого дозволяє прикріпити його на диспетчерських щитах і пультах, контрольних стояках, шафах електричних установок і т.ін.
.010	**электрический световой прибор** *електричний світловий прилад* electric lighting device, electric lighting instrument, luminarier	Пристрій, який має одну чи кілька електричних ламп та світлотехнічну арматуру, перерозподіляє світловий потік лампи (ламп) та (чи) перетворює його структуру і призначений для освітлення або сигналізації. **ДСТУ 2791-94m.**
.011	**электровакуумный прибор** *електровакуумний прилад* electronic tube	Електронний прилад, в якому провідність здійснюється через електрони чи іони, що рухаються між електродами у вакуумі чи газі всередині газонепроникної оболонки. **ДСТУ 2385-94m.**
.012	**электроизмерительный прибор** *електровимірювальний прилад* electrical-type instrument, electrical measuring instrument,	Прилад для вимірювання параметрів електричних величин.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	electrical indicating instrument	
.013	**электронный прибор** *електронний прилад* electronic device	Прилад, в якому провідність здійснюється через електрони чи іони, що рухаються у вакуумі, газі чи в напівпровіднику. **ДСТУ 2385-94m.**
П.078.000	**привод** *привід* *[-воду, д. -водові/-воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* drive	Пристрій, що приводить у рух машину або механізм і складається з джерела енергії, передавального механізму та системи керування. ***Примітка.*** Джерелом енергії служить двигун (електричний, тепловий, пневматичний, гідравлічний тощо) або пристрій, що віддає заздалегідь накопичену механічну енергію (пружинний, інерційний або гирьовий механізм), а в деяких випадках - мускульна сила.
.001	**двигательный привод** *двигунний привід* motor	Привід, джерелом енергії в якому є двигун (електричний, тепловий, пневматичний, гідравлічний тощо).
.002	**ручной привод** *ручний привід* hand drive	Привід, джерелом енергії в якому є мускульна сила людини. ***Примітка.*** Застосовується в ручних лебідках. велосипедах і деяких інших механізмах.
.003	**турбоэлектрический привод** *турбоелектричний привід* turbo-electric drive	Автономний електропривід, джерелом енергії якого є турбогенератор. **ДСТУ 2313-93.**
.004	**электрический привод** *електричний привід* electric drive	*Див.* Э.028.000 ЕЛЕКТРОПРИВІД.
П.079.000	**приемник** *приймач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* receiver, sink	1. Фізична система або прилад, які приймають повідомлення або сигнали від джерела. 2. Об'єкт, споруда як умістище будь-чого.
.001	**высоковольтный приемник электрической энергии** *високовольтний*	Приймач електричної енергії, напруга живлення якого понад 1000 В. **ДСТУ 2790-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	приймач електричної енергії high-voltage power receiver	
.002	**низковольтный приемник электрической энергии** *низьковольтний приймач електричної енергії* low-voltage power receiver	Приймач електричної енергії, напруга живлення якого не перевищує 1000 В. **ДСТУ 2791-94.**
.003	**приемник сточных вод** *приймач стічних вод* sink	Водний об'єкт, до якого скидаються стічні води. **ДСТУ 2569-94m.**
.004	**приемник электрической энергии** *приймач електричної енергії* electrical power receiver, receiver of electrical energy	Пристрій, в якому електрична енергія перетворюється в інший вид енергії для її використання. **ДСТУ 2267-93.**
П.080.000	**признак** *ознака* *[-аки, д. і м -аці; мн. -аки, -ак]* sign, index	Показник, прикмета, характеристика, за якими можна впізнати, визначити що-небудь.
.001	**лимитирующий признак вредности** *лімітувальна ознака шкідливості* limiting harmful index	Одна з ознак шкідливості хімічних речовин, що забруднюють атмосферне повітря, воду, ґрунт, яка визначає їхній переважний негативний вплив і характеризується найменшим значенням нешкідливої концентрації з числа розглянутих ознак шкідливості. **ДСТУ 3041-95m.**
П.081.000	**прикосновение** *дотик* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* touch, contact	

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**двухполюсное прикосновение** *двополюсний дотик* two-pole contact, bipolar contact	Одночасний дотик до двох полюсів електроустановки, яка перебуває під напругою. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.002	**двухфазное прикосновение** *двофазний дотик* two-phase contact	Одночасний дотик до двох фаз електроустановки, що перебуває під напругою. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.003	**однополюсное прикосновение** *однополюсний дотик* single-pole contact, unipolar contact	Дотик до полюса електроустановки, що перебуває під напругою. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.004	**однофазное прикосновение** *однофазний дотик* single-phase contact	Дотик до однієї фази електроустановки, що перебуває під напругою. **ГОСТ 12.1.009-76.**
П.082.000	**прирост** *приріст* *[-росту, д. –ростові / -росту, ор. -ростом, м. -рості; мн. -рости, -ростів]* growth	Кількісне зростання, збільшення.
.001	**прирост активного ила** *приріст активного мулу* growth of activated sludge	Збільшення маси активного мулу внаслідок життєдіяльності мікроорганізмів. **ДСТУ 2569-94m.**
П.083.000	**приспособление** *пристосування* *[-ння; мн. -ння, -нь]* device, gear, mechanism	Предмет, за допомогою якого або завдяки якому виконується яка-небудь робота, дія.
.001	**блокирующее приспособление** *блокувальне пристосування* blocker, locking mechanism,	*Див.* Б.012.000 БЛОКАТОР.

	interlocking device	
П.084.000	**пробник** *пробник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* probe, test probe	Пристрій для визначення цілісності проводів, електричних кіл, який базується на проходженні по них електричного струму.
П.085.000	**пробой** *пробій* *[-бою, д. -бою, ор. -боєм, м. -бої; мн. -бої, -боїв]* puncture, breakdown	Явище утворення в діелектрику провідного каналу під впливом електричного поля. **ГОСТ 21515-76.**
.001	**ионизационный пробой** *іонізаційний пробій* ionization breakdown	Пробій, зумовлений іонізаційними процесами з причини часткових розрядів діелектрику. **ГОСТ 21515-76.**
.002	**неполный пробой** *неповний пробій* partial breakdown	Пробій, за якого провідний канал не досягає хоч би одного з електродів. **ГОСТ 21515-76.**
.003	**поверхностный пробой** *поверхневий пробій* flashover, surface breakdown	Пробій твердого діелектрику вздовж його поверхні в газі або рідині. **ГОСТ 21515-76.**
.004	**пробой изолятора** *пробій ізолятора* puncture of an insulator	Розряд у твердому ізоляційному матеріалі ізолятора, що викликає повну втрату його діелектричних властивостей. **ДСТУ 2648-94m.**
.005	**пробой изоляции** *пробій ізоляції* puncture of an insulation, insulation breakdown	Електричне руйнування ізоляції зі створенням наскрізь провідного кола.
.006	**тепловой пробой** *тепловий пробій* heat breakdown, high-temperature breakdown, thermal breakdown	Пробій, зумовлений порушенням теплової рівноваги діелектрику з причини діелектричних втрат. **ГОСТ 21515-76.**
.007	**электрический пробой**	Пробій, зумовлений ударною іонізацією або розривом зв'язків між час-

	електричний пробій electrical breakdown, intrinsic breakdown	тинками діелектрику безпосередньо під впливом електричного поля. **ГОСТ 21515-76.**
.008	**электромеханический пробой** *електромеханічний пробій* electromechanical breakdown	Пробій, зумовлений пошкодженням діелектрику механічними напруженнями, які виникають під дією електричного поля. **ГОСТ 21515-76.**
.009	**электрохимический пробой** *електрохімічний пробій* electrochemical breakdown, chemical breakdown	Пробій, зумовлений хімічними процесами, що призводять до змін у діелектрику під впливом електричного поля. **ГОСТ 21515-76.**
П.086.000	**провал** *провал* *[-лу, ор. -лом; мн. -ли, -лів]* dip	1. Крізний отвір у чому-небудь унаслідок пробою, пролому тощо. 2. Раптове значне зниження показника з подальшим його відновленням.
.001	**провал напряжения** *провал напруги* voltage dip	Раптове значне зниження напруги в електропостачальній системі з подальшим його відновленням. **ДСТУ 3466-96m.**
П.087.000	**провод** *провід* *[-воду, д. –водові / -воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* wire, conductor	Елемент з'єднання, зв'язку електричних пристроїв, приладів, вузлів.
.001	**выводной провод** *вивідний провід* lead-out wire, leading-out wire	Провід для виводів обмоток електричних машин. **ГОСТ 15845-80.**
.002	**высокочастотный обмоточный провод** *високочастотний обмотковий провід* high-frequency winding	Обмотковий провід зі струмопровідною жилою з ізольованих (емальованих) дротів. **ГОСТ 15845-80.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	wire	
.003	**грузонесущий провод** *вантажотримальний провід* carrying wire	Провід, який крім свого основного призначення також призначений для підвішування, а також багаторазового спускання, піднімання, утримування на заданій висоті та горизонтального переміщення (буксирування) вантажів. **ГОСТ 15845-80.**
.004	**заземляющий провод** *заземлювальний провід* ground wire, earth wire	Провід з малим імпедансом, з'єднаний із землею. **ДСТУ 2815-94m.**
.005	**контактный провод** *контактний провід* contact wire	Неізольований провід для підвісної контактної мережі електрифікованого транспорту. **ГОСТ 15845-80.**
.006	**криогенный провод** *кріогенний провід* cryogenic wire	Провід, призначений для роботи в середовищах, що мають кріогенну температуру. **ГОСТ 15845-80.**
.007	**криопроводящий провод** *кріопровідний провід* hyperconducting wire	Кріогенний провід з жилами з кріопровідників. **ГОСТ 15845-80m.**
.008	**ленточный провод** *стрічковий провід* ribbon wire, strip wire	Плоский одношаровий провід. **ГОСТ 15845-80.**
.009	**линейный провод** *лінійний провід* line wire	Провід, який з'єднує фазу багатофазного джерела електроенергії з навантаженням.
.010	**многожильный провод** *багатожильний провід* multifilament wire	Провід, в якому кількість жил більше трьох. **ГОСТ 15845-80.**
.011	**монтажный провод** *монтажний провід* hookup wire	Провід для з'єднання електричних схем в електротехнічних, радіотехнічних та інших пристроях. **ГОСТ 15845-80.**
.012	**нагревательный провод** *нагрівальний провід*	Провід з жилами високого електричного опору, призначений для обігрівання різноманітних об'єктів.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	heating wire	**ГОСТ 15845-80.**
.013	**неизолированный провод** *неізольований провід* uninsulated wire	Провід, що складається з одного або декількох скручених дротів. **ГОСТ 15845-80.**
.014	**нейтральный провод** *нейтральний провід* neutral wire	Провід, приєднаний до нейтралі електрообладнання.
.015	**нулевой защитный провод** *нульовий захисний провід* neutral protective conductor	Провід, що з'єднує занулені частини з глухозаземленою нейтральною точкою обмотки джерела струму або її еквівалентом. **ГОСТ 12.1.009-76m.**
.016	**нулевой провод** *нульовий провід* neutral wire	*Див.* П.087.014 нейтральний ПРОВІД.
.017	**нулевой рабочий провод** *нульовий робочий провід* neutral operating conductor	Провід в електроустановках до 1 кВ, який використовується для живлення електроприймачів, з'єднаний з глухозаземленою нейтраллю генератора або трансформатора в мережах трифазного струму, з глухозаземленим виводом джерела однофазного струму, з глухозаземленою середньою точкою джерела в трипровідних мережах постійного струму. ***Примітка.*** В електроустановках до 1 кВ з глухозаземленою нейтраллю нульовий робочий провідник може виконувати функції нульового захисного провідника. **ПУЭ, п. 1.7.18.**
.018	**обмоточный провод** *обмотковий провід* winding wire	Провід для виготовлення обмоток електричних пристроїв. **ГОСТ 15845-80.**
.019	**помехоподавляющий провод** *завадопослаблювальний провід* interference	Провід з розподіленим опором, що забезпечує послаблення завад. **ДСТУ 2977-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	suppression cable	
.020	**провод зажигания** *провід запалювання* ignition wire	Провід для систем запалювання авіаційних, автомобільних та інших двигунів. **ГОСТ 15845-80m.**
.021	**провод с несущим тросом** *провід з тримальним тросом*	Самотримальний провід, тримальним елементом якого є сталевий трос. **ГОСТ 15845-80.**
.022	**провод сопротивления** *провід опору* resistance wire	Провід з жилою зі сплаву декількох металів, що має високий питомий електричний опір. **ГОСТ 15845-80.**
.023	**самонесущий провод** *самотримальний провід* self-bearing wire	Провід з тримальним елементом, призначеним для збільшення його механічної міцності, кріплення та підвіски. **ГОСТ 15845-80.**
.024	**сверхпроводящий провод** *надпровідний провід* superconducting wire	Кріогенний провід з надпровідними жилами. **ГОСТ 15845-80.**
.025	**термоэлектродный провод** *термоелектродний провід* thermocouple wire	Провід для приєднання виводів термопар до вимірювальних схем. **ГОСТ 15845-80.**
.026	**транспонированный провод** *транспонований провід* transposed wire	Обмотковий провід зі струмопровідною жилою з ізольованих дротів, взаємне розташування яких періодично змінюється. **ГОСТ 15845-80.**
.027	**установочный провод** *установлювальний провід* installation wire	Провід для електричної розподільної мережі низької напруги. **ГОСТ 15845-80.**
.028	**экранированный провод** *екранований провід* shielded wire	Провід, в якому всі або частина основних жил (груп) екрановані або мають загальний екран. **ГОСТ 15845-80.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.029	**электрический провод** *електричний провід* electrical wire	Кабельний виріб, який містить один чи більше скручених дротів або одну чи більше ізольованих жил, поверх яких залежно від умов прокладання та експлуатації може бути легка неметалева оболонка, обмотка та (чи) обплетення з волокнистих матеріалів або дроту, і, здебільшого, не призначений для прокладання в землі. **ГОСТ 15845-80.**
.030	**эмалированный провод** *емальований провід* enamel-insulated wire, enameled wire	Обмотковий провід з емалевою ізоляцією. **ГОСТ 15845-80.**
П.088.000	**проводимость** *провідність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* conduction, conductance, conductivity	Характеристика електричних та магнітних кіл.
.001	**активная электрическая проводимость** *активна електрична провідність; кондуктанс* conductance	Величина, обернена до активного електричного опору. **ДСТУ 2843-94.**
.002	**взаимная электрическая проводимость** *взаємна електрична провідність* transfer conductance, reciprocal conduction	Величина, що дорівнює відношенню вихідного струму до вхідної напруги, які виражені в операторній, дискретній чи комплексній формі. **ДСТУ 2815-94.**
.003	**дырочная проводимость** *діркова провідність* hole conduction	Електрична провідність, зумовлена рухом дірок у напівпровіднику.
.004	**импульсная электрическая проводи-**	Величина, що дорівнює узагальненій похідній за часом від перехідної еле-

ТК СНТТ - http://tc.terminology.lp.edu.ua

	мость *імпульсна електрична провідність* impulse admittance	ктричної провідності. **ДСТУ 2843-94m.**
.005	**ионная проводимость** *іонна провідність* ionic conductivity	Електрична провідність, зумовлена рухом іонів.
.006	**комплексная электрическая проводимость** *комплексна електрична провідність* complex admittance	Комплексна величина, яка дорівнює частці від ділення комплексного струму на комплексну напругу на затискачах пасивного електричного кола (одиниця в СІ – ом, Ом). **ДСТУ 2815-94m.**
.007	**магнитная проводимость** *магнітна провідність* permeance	Величина, що дорівнює відношенню магнітного потоку до магніторушійної сили, яка викликає цей потік (одиниця в СІ – генрі, Гн). **ДСТУ 2815-94m.**
.008	**объемная электрическая проводимость диэлектрика** *об'ємна електрична провідність діелектрику* volume conductance of a dielectric	Електрична провідність діелектрику, що дорівнює відношенню об'ємного наскрізного струму до прикладеної напруги. **ГОСТ 21515-76.**
.009	**переходная электрическая проводимость** *перехідна електрична провідність* indicial admittance, transient admittance	Функція часу, що чисельно дорівнює відношенню перехідного струму даної вітки під час вмикання кола на постійну напругу до цієї напруги. **ДСТУ 2815-94m.**
.010	**поверхностная электрическая проводимость диэлектрика** *поверхнева електрична провідність діелектрику* surface conductance of a dielectric	Електрична провідність діелектрику, яка дорівнює відношенню поверхневого наскрізного струму до прикладеної напруги. **ГОСТ 21515-76.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.011	**полная электрическая проводимость** *повна електрична провідність; адмітанс* admittance	Параметр електричного кола синусоїдного струму чи його елемента, який дорівнює відношенню діючого струму на вході пасивного електричного кола до діючої напруги на його затискачах за синусоїдних напруги та струму. **ДСТУ 2843-94.**
.012	**реактивная электрическая проводимость** *реактивна електрична провідність; сусцептанс* susceptance	Параметр електричного кола синусоїдного струму чи його елемента, який дорівнює кореню квадратному із різниці квадратів повної та активної провідності, узятий зі знаком плюс, якщо струм відстає за фазою від напруги, і зі знаком мінус, якщо струм випереджає за фазою напругу. **ДСТУ 2843-94m.**
.013	**удельная электрическая проводимость** *питома електрична провідність* conductivity	Величина, що характеризує здатність речовини проводити струм і яку визначають як відношення модуля густини струму провідності до модуля напруженості електричного поля, вона скалярна для ізотропної речовини та тензорна для анізотропної. **ДСТУ 2843-94m.**
.014	**электрическая проводимость** *електрична провідність* electric conductivity, electrical conduction	*Див.* Э.031.000 ЕЛЕКТРОПРОВІДНІСТЬ.
.015	**электрическая проводимость воды** *електрична провідність води* electrical conductivity of water	Показник, який характеризує здатність води проводити електричний струм, що залежить від мінералізації води і її температури.
.016	**электрическая проводимость идеального резистора** *електрична провідність ідеального резистора*	Величина, що дорівнює частці від ділення струму в резисторі на напругу в ньому. **ДСТУ 2815-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	conductance of an ideal resistor	
.017	**электронная проводимость** *електронна провідність* electron conduction	Електрична провідність, зумовлена рухом електронів.
П.089.000	**проводник** *провідник [-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* conductor, wire	Речовина, яка має суттєву електропровідність унаслідок присутності в ній вільних зарядів. **ДСТУ 2843-94m.**
.001	**заземляющий проводник** *заземлювальний провідник* earthing conductor, grounding conductor, earthing-conductor, grounding-conductor	Провідник, що з'єднує заземлювані частини з заземлювачем. **ДСТУ 3429-96.**
.002	**многопроволочный проводник** *багатодротовий провідник* stranded conductor	Струмопровідний провідник, який складається з двох та більше скручених дротів або стренг. **ГОСТ 15845-80.**
.003	**проводник I рода** *провідник I роду* first class conductor, electronic conductor	Провідник з електронною електропровідністю. **ГОСТ 22265-76.**
.004	**проводник II рода** *провідник II роду* second class conductor, ionic conductor	Провідник з іонною електропровідністю. **ГОСТ 22265-76.**
.005	**простой проводник** *простий провідник* simple conductor	Провідник, який складається з одного хімічного елемента. **ГОСТ 22265-76.**
.006	**сложный проводник** *складний провідник* complex conductor	Провідник, який являє собою сплав або хімічну сполуку. **ГОСТ 22265-76.**
П.090.000	**проволока**	Довгомірний металевий виріб діаме-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	дріт *[дроту, ор. дротом, м. дроті;мн дроти,дротів]* wire	тром 0,005 - 17 мм.
П.091.000	**продолжительность** *тривалість* *[-лості, д. і м -лості, ор. -лістю; мн. -лості, -лостей]* duration, time	Час проходження, дії чого-небудь.
.001	**относительная продолжительность включения электродвигателя** *відносна тривалість увімкнення електродвигуна* cyclic duration factor of an electric motor	Відношення суми робочого часу електродвигуна в процесі повторно-короткочасного режиму роботи до часу циклу, що дорівнює часу роботи та паузи.
.002	**продолжительность включения** *тривалість вмикання* duty ratio	Відношення інтервалу роботи з навантаженням до всього даного інтервалу часу. **ДСТУ 2815-94.**
П.092.000	**прозрачность** *прозорість* *[-рості, д. і м -рості, ор. -рістю]* transparency, clarity	Властивість речовини пропускати світлові промені, яка визначається відношенням потоку випромінювання, що пройшов у середовищі одиничний шлях без зміни напрямку, до потоку, який увійшов до цього середовища у формі паралельного пучка.
.001	**прозрачность воды** *прозорість води* water clarity	Властивість води пропускати вглиб світлові промені, що характеризується висотою стовпа води, в якому можна побачити опущений у воду білий диск-прозоромір певних розмірів.
П.093.000	**производная** *похідна* *[-ної, д. і м -ній; мн. -ні, -них, д. -ним]* derivative	1. Величина, утворена від іншої. 2. ***У математиці*** **-** границя відношення приросту функції до приросту аргументу, якщо приріст аргументу наближається до нуля.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**обобщенная производная** *узагальнена похідна* distributional derivative, generalized derivative	Похідна функції часу, яка зазнає розрив.
П.094.000	**производство** *виробництво* *[-ва; мн. -ва, -в]* production, manufacture, generation	Виготовлення, вироблення, створення будь-якої продукції, енергії.
.001	**производство электрической энергии** *виробництво електричної енергії* generation of electricity	Процес одержання електричної енергії з інших видів енергії. **ДСТУ 3465-96.**
П.095.000	**пролет** *прогін* *[-гону, д. -гонові/-гону, ор. -гоном, м. -гоні; мн. -гони, -гонів]* span	Проміжок, відстань між опорами споруди.
.001	**весовой пролет воздушной линии электропередачи** *ваговий прогін повітряної лінії електропередавання*	Довжина ділянки повітряної лінії електропередавання, вага проводів або тросів якої сприймається опорою. **ПУЭ, п. 2.5.3.**
.002	**ветровой пролет воздушной линии электропередачи** *вітровий прогін повітряної лінії електропередавання* wind span of an overhead line	Довжина ділянки повітряної лінії електропередавання, тиск вітру на проводи або троси якої сприймається опорою. **ПУЭ, п. 2.5.3.**
.003	**габаритный пролет воздушной линии электропередачи**	Прогін між двома опорами повітряної лінії електропередавання, довжина якого визначається нормованим вер-

	габаритний прогін повітряної лінії електропередавання	тикальним габаритом від проводів до землі за умов установлення опор на ідеально рівній поверхні. **ПУЭ, п. 2.5.3.**
П.096.000	**промежуток** *проміжок* *[-жку, ор. -жком; мн. -жки, -жків]* gap, interval, distance	Простір або час, який поділяє щонебудь.
.001	**разрядный промежуток** *розрядний проміжок* disruptive distance, discharge gap	Область провідності між двома електродами газорозрядного приладу. **ДСТУ 2722-94.**
П.097.000	**проницаемость** *проникність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* penetrability, permeability	1. Властивість речовини, яка полягає в його здатності пропускати випромінювання, електричний струм, магнітне поле й т.ін. 2. Властивість матеріалу пропускати крізь себе компоненти розділюваної суміші. 3. Фізична величина, яка характеризує цю властивість.
.001	**абсолютная диэлектрическая проницаемость** *абсолютна діелектрична проникність* absolute permittivity	Величина, що характеризує діелектричні властивості діелектрика та дорівнює відношенню модуля електричного зміщення до модуля напруженості електричного поля. Вона є скалярною для ізотропної речовини та тензорною для анізотропної речовини. **ДСТУ 2843-94m.**
.002	**абсолютная магнитная проницаемость** *абсолютна магнітна проникність* absolute magnetic permeability	Величина, яка характеризує магнітні властивості речовини та дорівнює відношенню модуля магнітної індукції до модуля напруженості магнітного поля, вона скалярна для ізотропної речовини та тензорна для анізотропної. **ДСТУ 2843-94.**
.003	**диэлектрическая проницаемость** *діелектрична проник-*	Величина, що характеризує властивості діелектриків; показує, у скільки разів зменшується сила електрично-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ність permittivity, dielectric constant	го впливу між електричними зарядами у вакуумі в порівнянні з силою взаємодії в однорідному ізотропному діелектрику, якщо відстань між зарядами зберігається незмінною.
.004	**комплексная магнитная проницаемость** *комплексна магнітна проникність* complex magnetic permeability	Величина, яка характеризує магнітні властивості речовини і дорівнює частці від ділення комплексної магнітної індукції на комплексну напруженість магнітного поля в матеріалі, поділеній на магнітну сталу. ***Примітка 1.*** При цьому напруженість магнітного поля змінюється в часі синусоїдно, а для магнітної індукції береться складова, що змінюється в часі синусоїдно з тією самою частотою, що й напруженість магнітного поля. ***Примітка 2.*** Вважається, що вектори напруженості магнітного поля та індукції паралельні. **ДСТУ 2725-94m.**
.005	**магнитная проницаемость** *магнітна проникність* magnetic permeability	Величина, що характеризує зміни магнітної індукції речовини під впливом магнітного поля.
.006	**начальная магнитная проницаемость** *початкова магнітна проникність* initial magnetic permeability	Значення магнітної проникності на початковій або основній кривій намагнічування за індукцією під час спрямування напруженості магнітного поля до нуля, поділене на магнітну сталу. **ДСТУ 2725-94.**
.007	**относительная диэлектрическая проницаемость** *відносна діелектрична проникність* relative permittivity	Величина, що дорівнює відношенню абсолютної діелектричної проникності до електричної сталої. **ДСТУ 2843-94m.**
.008	**относительная магнитная проницаемость** *відносна магнітна проникність*	Величина, що дорівнює відношенню абсолютної магнітної проникності до магнітної сталої. **ДСТУ 2843-94m.**

	relative magnetic permeability	
П.098.000	**протон** *протон* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* proton	*[< гр. protos - перший]* Стабільна елементарна частинка, яка входить до складу атомного ядра та має позитивний електричний заряд.
П.099.000	**процесс** *процес* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* process	*[< лат. processus - проходження, просування вперед]* 1. Послідовність подій, яка визначається об'єктом або явищем та виконується в заданих умовах. 2. Послідовна зміна явищ, станів, стадій розвитку й т.ін. 3. Сукупність послідовних дій для досягнення якого-небудь результату. 4. Сукупність усіх або деяких внутрішніх взаємодій елементів системи та (чи) взаємодій системи з навколишнім середовищем.
.001	**анаэробный процесс очистки сточных вод** *анаеробний процес очищення стічних вод* anaerobic process of waste water purification	Процес руйнування органічних речовин мікроорганізмами за відсутності кисню повітря. **ДСТУ 2569-94m.**
.002	**аэробный процесс очистки сточных вод** *аеробний процес очищення стічних вод* aerobic process of waste water purification	Процес руйнування органічних речовин мікроорганізмами за наявності кисню повітря. **ДСТУ 2569-94m.**
.003	**гидромеханический процесс** *гідромеханічний процес* hydromechanical	Процес перенесення імпульсу за рахунок конвекції та в'язкості.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	process	
.004	**квазистатический процесс** *квазістатичний процес* quasistatic process	Нескінченно повільний перехід термодинамічної системи з одного рівноважного стану в інший, в якому в будь-який момент часу стан системи нескінченно мало відрізняється від рівноважного.
.005	**переходный процесс в электрической цепи** *перехідний процес в електричному колі* network transient	Короткочасний електромагнітний процес, який виникає в електричному колі під час переходу від одного усталеного режиму до іншого. **ДСТУ 2843-94.**
.006	**периодический процесс** *періодичний процес* periodic process	Процес, значення параметрів якого повторюються через певні інтервали часу.
.007	**электротермический процесс** *електротермічний процес* electrothermal process	Технологічний процес теплових впливів на об'єкт теплового оброблення за допомогою електронагрівання. ***Примітка.*** Електротермічний процес містить у собі теплове оброблення об'єкта і зв'язані з ним дії, наприклад переміщення об'єкта з однієї теплової зони електропечі до іншої. **ГОСТ 16382-87m.**
П.100.000	**прочность** *міцність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* strength	Здатність матеріалу витримувати напруження без руйнування. **ДСТУ 2825-94.**
.001	**электрическая прочность диэлектрика** *електрична міцність діелектрика* dielectric strength	Мінімальна напруженість однорідного електричного поля, що призводить до пробою діелектрика. **ГОСТ 21515-76.**
.002	**электрическая прочность изоляции** *електрична міцність ізоляції* insulation strength	Випробувальна напруга, що прикладається за спеціальних умов та яку повинна витримувати ізоляція пристрою. **ДСТУ 2815-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

П.101.000	**пруд** *ставок* *[-вка, ор. -вком; мн. -вки, -вків]* pond	*[польс. staw]* Штучно створена водойма місткістю не більшою, ніж 1 млн. $м^3$. **ДСТУ 3517-97.**
.001	**биологический пруд** *біологічний ставок* oxidation pond	Водойма для біологічного очищення стічних вод у природних умовах. **ДСТУ 2569-94.**
П.102.000	**прядь** *пасмо* *[-сма; мн. -сма, -сом]* strand	
.001	**прядь кабеля** *пасмо кабелю* wire strand	Елемент кабельної обмотки або обплетення, який складається з декількох ниток або дротів, що прилягають одна до одної та розташовані паралельно в один ряд. **ГОСТ 15845-80.**
П.103.000	**пульсация** *пульсація* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* pulsation	*[< лат. pulsatio - удари, биття]* Процес безперервного імпульсного змінення якої-небудь характеристики явища.
.001	**пульсация напряжения или тока** *пульсація напруги або струму* pulsing of voltage or current	Процес періодичного чи випадкового змінення постійної напруги (струму) відносно її середнього рівня в усталеному режимі роботи джерела, перетворювача електричної енергії чи електропостачальної системи. **ДСТУ 3466-96m.**
П.104.000	**пункт** *пункт* *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* station, point, terminal	*[нім. Punkt < лат. punctum - крапка]* 1. Місце, приміщення, призначене для розташування робочого місця чергового персоналу, апаратури керування, контролю. 2. ***У системах телекомунікацій*** - місце призначення, одержувач (адресат). 3. Окремий підрозділ, частина документу. 4. Місце у просторі, що характеризується певними ознаками (географічним положенням, природними умовами та т.ін.).

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**низковольтный распределительный пункт** *низьковольтний розподільний пункт* low-voltage distribution point	Пристрій, призначений для приймання й розподіляння електричної енергії напругою до 1000 В без перетворення й трансформації. **ДСТУ 2791-94m.**
.002	**подпитывающий пункт** *підживлювальний пункт* feeder station	Надземна, наземна або підземна споруда з обладнанням, призначеним для забезпечення підживлення маслом маслонаповнених кабелів високого тиску. **ПУЭ, п. 2.3.8.**
.003	**пункт контроля качества воды водоемов или водотоков** *пункт контролю якості води водойм або водотоків* water quality check point	Місце на водоймі або водотоці для проведення комплексу робіт з метою отримання даних щодо якості води, призначених для наступного узагальнення й подання узагальненої систематичної інформації споживачам. **ДСТУ 3041-95m.**
.004	**пункт контроля качества электрической энергии** *пункт контролю якості електричної енергії* electric energy quality check point	Точка електропостачальної системи, до якої приєднано засоби вимірювання для контролю показників якості електричної енергії. **ДСТУ 3466-96m.**
.005	**распределительный пункт здания** *розподільний пункт будівлі* distribution point of a building	Електричний розподільний пункт, на якому встановлені апарати захисту і комутаційні апарати окремих електроприймачів або їх груп (електродвигунів, світильників). **ПУЭ, п. 4.2.10.**
.006	**тепловой пункт** *тепловий пункт* heat point	Комплекс установок, призначених для розподіляння тепла, що надходить із теплової мережі, між споживачами відповідно до встановленого для них виду і параметрами теплоносія. ***Примітка.*** Обладнується приладами регулювання й обліку витрати тепла (теп-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		лолічильниками).
.007	**теплораспределительный пункт** *теплорозподільний пункт* heat distribution point	*Див.* П.104.006 тепловий ПУНКТ.
.008	**электрический распределительный пункт** *електричний розподільний пункт* distribution point	Електричний розподільний пристрій, призначений для приймання і розподіляння електроенергії однієї напруги без перетворення і трансформації, який не входить до складу підстанції. **ДСТУ 2790-94m.**
П.105.000	**пуск** *пуск* *[-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* start-up, start	Приведення в дію, у рух.
.001	**асинхронный пуск вращающегося электродвигателя переменного тока** *асинхронний пуск обертового електродвигуна змінного струму* asynchronous start-up of a rotary motor	Пуск обертового двигуна змінного струму безпосереднім чи опосередкованим підмиканням його до мережі живлення за умов замкненої накоротко чи на опір вторинної обмотки. **ДСТУ 2286-93m.**
П.106.000	**пускатель** *пускач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* starter	Комутаційний апарат чи комбінація апаратів, призначена для пуску, зупинки та захисту електродвигунів за наявності струму перевантаження. **ДСТУ 2848-94m.**
.001	**автотрансформаторный пускатель** *автотрансформаторний пускач* auto-transformer starter	Пускач для асинхронного двигуна, що використовує для пуску одну або декілька знижених напруг, які отримуються від автотрансформатора. **ДСТУ 2304-93.**
.002	**пускатель "звезда-треугольник"** *пускач "зірка-*	Пускач для трифазного асинхронного двигуна, в якому на початку пуску обмотки статора з'єднано в "зірку",

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	трикутник" star-delta starter	а під час роботи - у "трикутник". **ДСТУ 2304-93m.**
.003	**реверсивный пускатель** *реверсивний пускач* reversing-type starter	Пускач, призначенням якого є перемикання фази живлення для реверсу електродвигунів.
П.107.000	**путь** *шлях* *[-ху, м. -ху; мн. -хи, -хів]* path, way, distance, track	*[польс. szlach]* 1. Місце, простір, де відбувається пересування, переміщення або інша дія. 2. Відстань, яку пройдено, або ще треба пройти.
.001	**прямой путь сигнального графа** *прямий шлях сигнального графа* direct path of a signal graph	Шлях сигнального графа від витоку до стоку графа. **ДСТУ 2843-94.**
.002	**путь сигнального графа** *шлях сигнального графа* path of signal graph	Неперервна послідовність однаково спрямованих віток сигнального графа, яка зв'язує вибрану пару вузлів за умови, що будь-який вузол у цій послідовності зустрічається тільки один раз. **ДСТУ 2843-94m.**
.003	**путь тока утечки** *шлях струму витікання* creepage distance	Найкоротша відстань між металевими частинами, що вимірюється на поверхні ізоляції чи ізолятора. **ДСТУ 2815-94m.**
П.108.000	**пучок** *пучок* *[-чка, ор. -чком; мн. -чки, -чків]* bunch	Елемент, який складається з груп скручення жил, що скручені в одну сторону з одним кроком. **ГОСТ 15845-80m.**
	Р	
Р.001.000	**работа** *робота* *[-боти; мн. -боти, -біт]*	1. Процес, дія, функціонування. 2. Процес передавання енергії та (чи) її перетворення з однієї форми в іншу, не пов'язану з перенесенням те-

	job, work, operation, processing, task	плоти або речовини. 3. Фізична величина, що характеризує цей процес (одиниця в СІ - джоуль, Дж).
.001	**параллельная работа трансформаторов** *паралельна робота трансформаторів* parallel operation of transformers	Робота двох чи більше трансформаторів за умови паралельного сполучення не менш як двох основних обмоток одного з них з тією самою кількістю основних обмоток іншого трансформатора (трансформаторів). **ДСТУ 3270-95.**
.002	**работа в ненагруженном состоянии** *робота в ненавантаженому стані* non-load operation	Робота пристрою з вихідною потужністю, що дорівнює нулю. **ДСТУ 2815-94.**
.003	**работа в режиме короткого замыкания** *робота в режимі короткого замикання* short-circuit operation	Робота в ненавантаженому стані, коли вихідна напруга дорівнює нулю, а вихідні затискачі закорочені. **ДСТУ 2815-94m.**
.004	**работа в режиме холостого хода** *робота в режимі холостого ходу* open circuit operation	Робота в невантаженому стані, коли вихідний струм дорівнює нулю. **ДСТУ 2815-94m.**
.005	**работа под нагрузкой** *робота під навантаженням* on-load operation	Робота пристрою чи кола, які віддають корисну потужність. **ДСТУ 2815-94.**
Р.002.000	**работник** *працівник* *[-ка, м. -ку/-кові; мн. -ки, -ків]* worker, hand	Член якогось виробничого колективу, особа, яка бере участь у певному трудовому процесі, працює за певним фахом.
.001	**оперативно-ремонтные работники** *оперативно-*	Ремонтні працівники, спеціально навчені та підготовлені для оперативного обслуговування в затвердженому обсязі закріплених за ними уста-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ремонтні працівники operative-maintenance workers	новок. **ДНАОП 0.00-1.21-98m.**
.002	**оперативные работники** *оперативні працівники* operative workers	Працівники, які перебувають на чергуванні в зміні та допущені до оперативного керування і оперативних перемикань: диспетчери, чергові інженери й техніки, начальники змін, чергові по будинку і щитах керування, члени оперативно-виїзних бригад. **ДНАОП 0.00-1.21-98.**
.003	**ремонтные работники** *ремонтні працівники* maintenance workers	Працівники, навчені й допущені до ремонту та технічного обслуговування обладнання, пристроїв вторинних кіл та засобів диспетчерського та технічного керування в електроустановках. **ДНАОП 0.00-1.21-98m.**
.004	**электротехнические работники** *електротехнічні працівники* electrical workers	Працівники, посада або професія яких пов'язана з обслуговуванням електроустановок, що склали іспит з Правил безпеки під час експлуатації електроустановок споживачів і мають групу з електробезпеки. **ДНАОП 0.00-1.21-98.**
.005	**электротехнологические работники** *електротехнологічні працівники* electrics workers	Працівники, посада або професія яких пов'язана з експлуатацією електротехнічної частини виробничого обладнання, обов'язки яких не стосуються обслуговування його електропривода. **ДНАОП 0.00-1.21-98.**
Р.003.000	**равновесие** *рівновага* *[-аги, д. і м -азі; мн. -аги, -аг]* balance, equilibrium	*[< укр. рівно... + польс. waga]* Стан системи, за якого її параметри не залежать від часу.
.001	**тепловое равновесие** *теплова рівновага* thermal equilibrium	Рівність між кількістю наявного тепла та сумою тепла, що корисно використовується, та втрат тепла.
.002	**тепловое равновесие диэлектрика** *теплова рівновага*	Рівність між кількістю тепла, що надходить з діелектрику в зовнішнє середовище, та кількістю тепла, що

	діелектрику thermal equilibrium of dielectric	виділяється в ньому внаслідок дії електричного поля.
Р.004.000	**радиочастота** *радіочастота* *[-ти; мн. -ти, -т]* radio-frequency	*[< лат. radius - промінь + укр. частота]* Частота електромагнітних коливань у діапазоні від 3 кГц до 3000 ГГц.
Р.005.000	**разделение** *розділення* *[-ння]* fractionation, division, separation	
.001	**электрическое разделение сети** *електричне розділення мережі* division of power network	Розділення електричної мережі на окремі електрично не з'єднані між собою установки (наприклад, за допомогою розділювального трансформатора). **ГОСТ 12.1.009-76m.**
Р.006.000	**размагничивание** *розмагнічування* *[-ння]* demagnetization	*[< укр. роз... + гр. magnetis – магніт]* Процес, унаслідок якого під дією зовнішнього магнітного поля зменшується абсолютна величина намагніченості матеріалу. **ДСТУ 2725-94.**
Р.007.000	**размах** *розмах* *[-ху, м. -ху]* range, peak-to-peak, peak-to-peak amplitude, amplitude excursion	Різниця між максимальним та мінімальним значеннями випадкової величини.
.001	**размах изменения напряжения** *розмах зміни напруги* peak-to-peak value of voltage	Величина, яка дорівнює різниці між амплітудними чи діючими значеннями напруг до та після поодинокої зміни напруги. **ДСТУ 3466-96m.**
.002	**размах колебаний напряжения или частоты** *розмах коливань напруги або частоти*	Величина, яка дорівнює різниці між найбільшим і найменшим значеннями напруги (частоти) за певний інтервал часу в усталеному режимі роботи джерела, перетворювача електри-

	amplitude of voltage oscillation, amplitude of frequency oscillation	чної енергії чи електропостачальної системи. **ДСТУ 3466-96m.**
.003	**размах небаланса напряжений или токов** *розмах небалансу напруг або струмів*	Величина, яка дорівнює різниці між найбільшим і найменшим діючими значеннями лінійних чи фазних напруг (струмів) у багатофазній електропостачальній системі. **ДСТУ 3466-96m.**
Р.008.000	**разность** *різниця* *[-ці, ор. -цею; мн. -ці, -ць]* difference	Результат віднімання.
.001	**контактная разность потенциалов проводников** *контактна різниця потенціалів провідників* contact potential difference, contact potential	Різниця електричних потенціалів, яка виникає під час контактування двох різних провідникових матеріалів. **ГОСТ 22265-76.**
.002	**разность температур теплоносителя** *різниця температур теплоносія* heat-carrier temperature difference	Абсолютна величина різниці між температурами теплоносія на вході і виході теплообмінної мережі. **ДСТУ 3339-96m.**
.003	**разность электрических потенциалов** *різниця електричних потенціалів* electrical potential difference	Електрична напруга в безвихровому електричному полі, яка характеризується незалежністю від вибору шляху інтегрування. **ДСТУ 2843-94.**
Р.009.000	**разрежение** *розрідження* *[-ння]* rarefaction, rarefication	Зменшення густини, тиску середовища.
.001	**номинальное разрежение за котлом**	Розрідження за опалювальним водогрійним котлом, необхідне для нор-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	номінальне розрідження за котлом rated vacuum rarefaction behind the boiler	мального протікання робочого процесу. **ДСТУ 2369-94.**
Р.010.000	**разряд** *розряд* *[-ду, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* digit, position, category, discharge	1. Місце, яке займає цифра для позначення числа. 2. Категорія. 3. *Див.* Р.010.009 електричний РОЗРЯД.
.001	**газовый разряд** *газовий розряд* gas discharge, gaseous discharge	Проходження електричного струму в газі під дією електричного поля.
.002	**дуговой разряд** *дуговий розряд* arc discharge	Різновид самостійного електричного розряду в газі, який може розвиватися як за умов розрідження, так і за нормального атмосферного тиску та характеризується великою густиною струму (10^2 А/см^2) за відносно низької напруги (15 - 30 В). ***Примітка.*** Дуговий розряд створюється під час підвищення напруженості розрядного проміжку, що працює в режимі жевріного розряду.
.003	**искровой разряд** *іскровий розряд* spark discharge	*Див.* И.027.000 ІСКРА.
.004	**коронный разряд** *коронний розряд* corona discharge	*Див.* К.058.000 КОРОНА.
.005	**несамостоятельный разряд** *несамостійний розряд* non-self-maintained discharge	Електричний розряд, що припиняється за відсутності зовнішнього іонізатора. **ДСТУ 2385-94.**
.006	**самостоятельный разряд** *самостійний розряд* self-maintained	Електричний розряд, що продовжується після видалення зовнішнього іонізатора. **ДСТУ 2385-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	discharge	
.007	**темный разряд** *темний розряд* dark discharge	Електричний розряд, який супроводжується дуже слабким випромінюванням світла і звуку і являє собою початкову стадію самостійного розряду.
.008	**тлеющий разряд** *жеврійний розряд* glow discharge	Самостійний розряд, що супроводжується світінням газу, для якого характерні низька температура катода, відносно мала густина струму (близько 10^{-3} А/см^2) і знижений у порівнянні з атмосферним тиск газу. ***Примітка.*** Нормальний жеврійний розряд характеризується постійною густиною струму на катоді. Площина поверхні катода, через яку проходить струм (ділянка поверхні, яка світиться), змінюється пропорційно струму.
.009	**электрический разряд** *електричний розряд* electrical discharge	Проходження електричного струму крізь речовину, яке супроводжується зміною стану речовини.
Р.011.000	**разрядка** *розряджання [-ння]* discharging	Процес добування енергії з пристрою, в якому вона запасена. **ДСТУ 2815-94m.**
	розрядження [-ння; мн. -ння, -нь] discharging	Доконана дія, тобто завершений процес.
.001	**разрядка конденсатора** *розряджання конденсатора* capacitor discharging	Процес зменшення заряду конденсатора, який має місце під час замикання виводів зарядженого конденсатора на зовнішнє електричне коло. **ДСТУ 2291-93m.**
.002	**разрядка химического источника тока** *розряджання хімічного джерела струму* chemical current supply discharging	Процес, під час якого хімічне джерело струму віддає енергію в зовнішнє коло. **ДСТУ 2310-93.**

Р.012.000	**разрядник** *розрядник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* spark-gap	1. Пристрій, що містить два чи кілька електродів, призначений для здійснення розряджання за певних умов. **ДСТУ 2815-94.** 2. Захисний апарат, призначений для зниження амплітуди хвиль, що надходять з лінії електропередавання, до величин, безпечних для ізоляції захищуваного електрообладнання. **ДСТУ 2790-94m.**
.001	**шаровой разрядник** *кульовий розрядник* sparking ball, sphere gap	Електричний пристрій, призначений для захисту електричних апаратів за умов перенапруг та який складається з двох ізольованих одна від одної металевих куль. ***Примітка.*** Кожному діаметру кульових електродів і певній відстані між ними відповідає певне значення пробивної напруги. Використовується.
Р.013.000	**разъединение** *роз'єднання* *[-ння; мн. -ння, -нь]* disconnection, breaking	Повне відокремлення якого-небудь пристрою чи кола від джерела електричної енергії або від частин, що перебувають під напругою. **ДСТУ 2815-94m.**
Р.014.000	**разъединитель** *роз'єднувач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* isolating switch, disconnector, isolator	Вимикач, який має у вимкненому положенні ізоляційний проміжок, що задовольняє певним вимогам. ***Примітка.*** Роз'єднувач, призначений для вмикання та вимикання кола за наявності малих струмів (струми вимірювальних кіл, струми витікання, ємнісні струми вивідних шин, кабелів обмеженої довжини, струми холостого ходу трансформаторів). Він також здатний проводити струми в нормальних умовах у колі й протягом певного терміну за ненормальних умов, таких як коротке замикання. **ДСТУ 2848-94m.**
Р.015.000	**расстояние** *відстань* *[-ні, ор. -нню; мн. -ні, -ней]* distance	Простір, що розподіляє два пункти, проміжок між чим-небудь.
.001	**безопасное расстояние**	Найменша допустима відстань між працівником та джерелом небезпеки,

	безпечна відстань safe distance	необхідна для убезпечення працівника. **ГОСТ 12.0.002-80.**
.002	**разрядное расстояние** *розрядна відстань* arcing distance	Найкоротша відстань у повітрі по зовнішній поверхні ізолятора між металевими частинами, до яких, як правило, прикладається робоча електрична напруга. ***Примітка.*** Використовують також термін "відстань дугового розряду в сухому стані". **ДСТУ 2648-94m.**
Р.016.000	**расход** *витрата* *[-ти; мн. -ти, -т]* consumption, flow rate, flowrate	1. Фізична величина, яка дорівнює границі відношення приросту маси або об'єму, або кількості рідини (газу), що протікають у трубопроводі через переріз, перпендикулярний до напрямку швидкості потоку, до інтервалу часу, за який цей приріст з'явився, за умови необмеженого зменшення інтервалу часу. **ГОСТ 15528-86.** 2. Споживання, затрати.
.001	**переходной расход теплоносителя** *перехідна витрата теплоносія* specific consumption	Витрата теплоносія, за якої змінюється значення найбільшої допустимої похибки теплолічильника. **ДСТУ 3339-96m.**
.002	**расход воды** *витрата води* water flow	Кількість води, що протікає через живий переріз за одиницю часу (одиниця в СІ - кубічний метр за секунду, $м^3/с$).
.003	**расчетный расход воды для водоснабжения** *розрахункова витрата води для водопостачання* design water flow	Об'єм води, яка протікає за певний проміжок часу, і використовується для розрахунків мереж і споруд водопостачання. **ДСТУ 2569-94m.**
.004	**удельный расход топливно-энергетических ресурсов** *питома витрата паливно-*	Кількість паливно-енергетичних ресурсів, що споживаються енергетичною чи технологічною установкою (об'єктом) на одиницю виробленої продукції, роботи, послуги.

	енергетичних ресурсів specific consumption of fuel-energy resources	**ДСТУ 2420-94.**
Р.017.000	**расходомер** *витратомір* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* flowmeter	Прилад або установка для вимірювання витрати рідини, газу або сипкої речовини.
Р.018.000	**расцепитель** *розчіплювач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* release	Пристрій, призначений механічно впливати на утримувальний пристрій контактного апарата з метою вивільнення його рухомих частин для зміни комутаційного положення. ***Примітка.*** Залежно від принципу дії розчіплювача розрізняють: електромагнітний розчіплювач, тепловий розчіплювач тощо. **ДСТУ 2848-94m.**
.001	**максимальный расцепитель** *максимальний розчіплювач* over... release	Розчіплювач, який викликає спрацьовування апарата в момент, коли значення діючої величини стає більшим від певного її значення. ***Примітка.*** Залежно від виду діючої величини застосовують терміни: "максимальний розчіплювач струму", "максимальний розчіплювач похідної струму", "максимальний розчіплювач напруги" тощо. **ДСТУ 2304-93m.**
.002	**минимальный расцепитель** *мінімальний розчіплювач* under... release	Розчіплювач, який викликає спрацьовування апарата в момент, коли значення діючої величини стає меншим від певного її значення. ***Примітка.*** Залежно від виду діючої величини застосовують терміни: "мінімальний розчіплювач струму", "мінімальний розчіплювач напруги" тощо. **ДСТУ 2304-93m.**
.003	**расцепитель с выдержкой времени** *розчіплювач із витримкою часу* time-delay release	Розчіплювач, який спрацьовує через передбачений проміжок часу після того, як діюча величина досягає певного значення. ***Примітка.*** Витримка часу може бути регульованою під час експлуатації. **ДСТУ 2304-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Р.019.000	**расширение** *розширення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* extension, enhancement, expansion	1. Збільшення за складом, величиною. 2. Удосконалення, додавання можливостей.
.001	**расширение загрузки фильтра** *розширення завантаження фільтра* expansion of filter beds	Збільшення площі завантаження фільтра під час його промивання. **ДСТУ 2569-94.**
Р.020.000	**реактанс** *реактанс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* reactance	*[фр. reactance]* *Див.* С.050.023 реактивний електричний ОПІР. **ДСТУ 2843-94.**
Р.021.000	**реактор** *реактор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* reactor	*[фр. reacteur, англ. reactor < лат. re... + actor - діючий]* Апарат або установка, що діють на основі різних типів фізико-хімічних реакцій.
.001	**вентильный реактор** *вентильний реактор* valve reactor	Електричний реактор, призначений для ввімкнення послідовно в коло, що містить вентиль або групу вентилів, чи в плече перетворювача. **ГОСТ 18624-73m.**
.002	**групповой реактор** *груповий реактор* group reactor	Електричний реактор, що вмикається послідовно з групою ліній або приймачів електричної енергії. ***Примітка.*** У разі потреби підкреслити, що реактор не є груповим, дозволяється застосовувати термін "індивідуальний реактор". **ГОСТ 18624-73m.**
.003	**делительный реактор** *ділильний реактор* dividing reactor	Електричний реактор, призначений для вирівнювання струму в паралельних гілках електричного кола. **ГОСТ 18624-73m.**
.004	**дугогасящий реактор** *дугогасильний реактор* arc-suppression reactor	*Див.* Р.021.006 заземлювальний дугогасильний РЕАКТОР. **ГОСТ 18624-73.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.005	**задерживающий реактор** *затримувальний реактор* inhibitory reactor	Наситний вентильний або фазний реактор, призначений для полегшення умов комутації вентилів. **ГОСТ 18624-73.**
.006	**заземляющий дугогасящий реактор** *заземлювальний дугогасильний реактор* earthing arc-suppression reactor	Однофазний реактор, призначений для вмикання між нейтраллю та землею з метою компенсації ємнісної складової струму від лінії до землі в разі однофазного замикання на землю. **ГОСТ 18624-73.**
.007	**заземляющий токоограничивающий реактор** *заземлювальний струмообмежувальний реактор* earthing current-limiting reactor	Струмообмежувальний однофазний реактор з відносно малим індуктивним опором, призначений для вмикання між нейтраллю та землею з метою обмеження струму в разі короткого замикання мережі на землю. **ГОСТ 18624-73.**
.008	**компенсирующий реактор** *компенсувальний реактор* compensatory reactor	Електричний реактор регулювального вентильного джерела реактивної потужності, який вмикається паралельно мережі. ***Примітка.*** Мається на увазі джерело реактивної потужності, яке складається з послідовно ввімкнених реактора та з'єднаних зустрічно-паралельно керованих вентилів. **ГОСТ 18624-73m.**
.009	**многофазный реактор** *багатофазний реактор* multiphase reactor	Електричний реактор, що вмикається в багатофазне електричне коло, частини якого, що відносяться до різних фаз, суттєво пов'язані між собою конструктивно або електромагнітним полем. ***Примітка.*** Багатофазний реактор, призначений для вмикання в трифазне коло з практично симетричною в номінальному режимі системою струмів або напруг, називається трифазним. **ГОСТ 18624-73m.**
.010	**модуляционный реактор** *модуляційний реак-*	Електричний реактор, призначений для розділення кола живлення і кола подання модулювальної напруги в

	тор modulation reactor	каскадах високої частоти радіопередавача. **ГОСТ 18624-73m.**
.011	**нагрузочный реактор** *навантажувальний реактор* load reactor	Електричний реактор, призначений для використання як індуктивне навантаження в процесі випробувань електротехнічних пристроїв. **ГОСТ 18624-73m.**
.012	**накопительный реактор** *накопичувальний реактор* storage reactor	Електричний реактор, призначений для накопичення енергії з метою подальшого видавання її. **ГОСТ 18624-73m.**
.013	**насыщающийся реактор** *наситний реактор* saturable-core reactor, saturated reactor	Електричний реактор з нелінійною характеристикою, нелінійність якої зумовлена насичуванням магнітної системи або її частини завдяки зміні потокозчеплення основної обмотки. **ГОСТ 18624-73m.**
.014	**ограничивающий реактор** *обмежувальний реактор* bounding reactor	Перетворювальний реактор, призначений для обмеження зрівняльних струмів у схемах перетворювачів, переважно реверсивних. ***Примітка.*** Залежно від виду вебер-амперної характеристики розрізняють обмежувальний наситний та обмежувальний наситний реактори. **ГОСТ 18624-73m.**
.015	**однофазный реактор** *однофазний реактор* single-phase reactor	Електричний реактор, що вмикається в однофазне електричне коло або в одну з фаз багатофазного кола та не має суттєвого зв'язку з аналогічними реакторами, які вмикаються в інші фази цього кола. ***Примітка.*** Суттєвим вважають зв'язок, що здійснюється спільними великими деталями конструкції такими, як бак, кожух, екран, рама і т.ін., які постачаються виробником реактора, або настільки сильний зв'язок з електромагнітним полем, що цей зв'язок повинен ураховуватися в процесі розроблення і випробувань реактора. **ГОСТ 18624-73m.**
.016	**преобразователь-**	Електричний реактор, призначений

	ный реактор *перетворювальний реактор* converting reactor, transforming reactor	для роботи в перетворювачах електричної енергії, а також у тиристорних та транзисторних ключах. ***Примітка.*** До перетворювачів відносяться напівпровідникові, ртутні та інші перетворювачі електричної енергії. **ГОСТ 18624-73m.**
.017	**пусковой реактор** *пусковий реактор* starting reactor	Струмообмежувальний реактор, призначений для пуску електродвигунів. **ГОСТ 18624-73.**
.018	**разделяющий реактор** *розділювальний реактор* dividing reactor	*Див.* Р.021.037 зрівняльний РЕАКТОР. **ГОСТ 18624-73.**
.019	**реактор емкостного накопителя** *реактор ємнісного накопичувача* reactor of capacitive storage	Електричний реактор послідовного ввімкнення в коло заряджання ємнісного накопичувача імпульсного модулятора. **ГОСТ 18624-73m.**
.020	**реактор емкостного отбора мощности** *реактор ємнісного відбирання потужності* reactor of capacity power selection	Електричний реактор, призначений для ємнісного відбирання потужності від ліній електропередавання для живлення приймачів електричної енергії. **ГОСТ 18624-73m.**
.021	**реактор параллельного включения** *реактор паралельного ввімкнення* shuntings reactor	Електричний реактор, що вмикається між фазою та нейтраллю або між фазами мережі. **ГОСТ 18624-73m.**
.022	**реактор помехоподавления** *реактор завадопослаблення* interference-suppressing choke	Електричний реактор, призначений для роботи в пристрої обмеження радіозавад, який вмикається послідовно у фазу або лінію. **ГОСТ 18624-73m.**
.023	**реактор последовательного включения** *реактор*	Електричний реактор, що вмикається послідовно у фазу мережі змінного струму або полюс мережі постійного

ТКСНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	послідовного ввімкнення feeder reactor, series reactor	струму. **ГОСТ 18624-73m.**
.024	**реактор с линейной характеристикой** *реактор із лінійною характеристикою* linear reactor	Електричний реактор, вебер-амперна характеристика якого практично лінійна до значень сили струму, які в багато разів перевищують номінальний. ***Примітка.*** Динамічна індуктивність не повинна змінюватися більше, ніж на 5 % у разі зміни струму від 2 % номінального до більшого з двох значень: струму електродинамічної стійкості або до 10-кратного номінального струму. **ГОСТ 18624-73m.**
.025	**реактор с нелинейной характеристикой** *реактор із нелінійною характеристикою* nonlinear reactor	Електричний реактор із суттєвою нелінійною вебер-амперною характеристикою, нелінійність якої необхідна для виконання реактором його основних функцій. **ГОСТ 18624-73m.**
.026	**реактор, регулируемый без напряжения** *реактор, регульований без напруги*	Регульований реактор, що дає можливість регулювання тільки після вимкнення його з мережі. **ГОСТ 18624-73.**
.027	**регулировочный реактор** *регулювальний реактор* regulating inductor	Регульований реактор, призначений для регулювання напруги або струму приймачів електричної енергії. **ГОСТ 18624-73.**
.028	**регулируемый реактор** *регульований реактор* adjustable reactor	Електричний реактор, що дає можливість змінювати електричні та магнітні параметри за допомогою спеціального пристрою, вбудованого в конструкцію реактора. **ГОСТ 18624-73m.**
.029	**сглаживающий реактор** *згладжувальний реактор* smoothing reactor	Електричний реактор, призначений для ввімкнення послідовно в коло постійного струму з метою зниження пульсацій струму. **ГОСТ 18624-73m.**
.030	**сдвоенный реактор**	Електричний реактор, обмотка кож-

	здвоєний реактор mutually coupled reactor	ної фази якого складається з двох практично симетричних віток, які мають суттєвий магнітний зв'язок, і приєднуються кінцем однієї вітки та початком іншої до спільного затискача. ***Примітка 1.*** Кінець і початок віток визначаються відповідно до напрямку намотування. ***Примітка 2.*** У разі потреби підкреслити, що реактор не є здвоєним, дозволяється застосовувати термін "одинарний реактор". **ГОСТ 18624-73m.**
.031	**секционный реактор** *секційний реактор* bus reactor	Електричний реактор, що вмикається між секціями шинопроводу електроустановок. **ГОСТ 18624-73m.**
.032	**симметрирующий реактор** *симетрувальний реактор* balancing reactor	Реактор паралельного ввімкнення, призначений для зменшення струмів або зниження напруг зворотної послідовності в електричних мережах. **ГОСТ 18624-73.**
.033	**токоограничивающий реактор** *струмообмежувальний реактор* current-limiting reactor	Електричний реактор, що застосовується в силових колах для обмеження струму.
.034	**ударный реактор** *ударний реактор*	Струмообмежувальний реактор, призначений для короткочасної роботи у випробувальних установках. **ГОСТ 18624-73.**
.035	**управляемый реактор** *керований реактор* controlled reactor	Регульований реактор, що дозволяє зміну параметрів за допомогою підмагнічування. ***Примітка.*** Залежно від виду підмагнічування розрізнюють керовані реактори з поздовжнім, поперечним та кільцевим підмагнічуванням. **ГОСТ 18624-73.**
.036	**управляемый токоограничивающий реактор** *керований струмообмежувальний реак-*	Магнітний підсилювач, який застосовується в силових колах для обмеження струму короткого замикання. **ДСТУ 2712-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	тор coupling current-limiting transductor	
.037	**уравнительный реактор** *зрівняльний реактор* paralleling reactor	Перетворювальний здвоєний реактор, призначений для зрівнювання напруг і струмів у багатофазних схемах перетворювачів. **ГОСТ 18624-73.**
.038	**фазный реактор** *фазний реактор* phase reactor	Перетворювальний реактор, призначений для ввімкнення послідовно у фазне коло. **ГОСТ 18624-73.**
.039	**фильтровый реактор** *фільтровий реактор* filter choke	Електричний реактор, призначений для ввімкнення послідовно з конденсаторною батареєю у фільтрі, який налагоджений на пропускання струму певної частоти. **ГОСТ 18624-73m.**
.040	**шунтирующий реактор** *шунтувальний реактор* shunting reactor	Реактор паралельного ввімкнення, призначений для компенсації ємнісного струму. **ГОСТ 18624-73.**
.041	**шунтирующий реактор с отбором мощности** *шунтувальний реактор із відбором потужності* shunting reactor with power delivery	Шунтувальний реактор, що має вторинну обмотку або відгалуження від основної обмотки для живлення приймачів електричної енергії. **ГОСТ 18624-73.**
.042	**электрический реактор** *електричний реактор* electrical reactor	Котушка індуктивності, призначена для використання її в силовій електричній мережі. **ДСТУ 2790-94m.**
Р.022.000	**ребро** *ребро* *[-бра; мн. -бра, -бер]* edge	1. Відрізок прямої, що лежить на перетині двох граней геометричного тіла. 2. Вузький край або бік предмета. 3. Пара зв'язаних сусідніх вершин графа.
.001	**ребро изолятора** *ребро ізолятора*	Ізоляційна частина, яка виступає на тілі ізолятора та призначена для збі-

	shed of an insulator	льшення довжини шляху витікання струму. ***Примітка.*** Ребра можуть мати розвинену або нерозвинену поверхню. **ДСТУ 2648-94m.**
Р.023.000	**реверс** *реверс* *[-са, ор. -сом; мн. -си, -сів]* backspacing	*[англ. reverse < лат. reversus - зворотний]* Зміна напрямку руху (обертання) машини (двигуна) або окремих його елементів на зворотний.
Р.024.000	**регенератор** *регенератор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* regenerator	*[< лат. regenero - відновлюю]* Пристрій, обладнання для відновлення, відтворення чогось.
.001	**регенератор активного ила** *регенератор активного мулу* regenerator of activated sludge	Частина аеротенка чи самостійна споруда, призначена для регенерації активного мулу. **ДСТУ 2569-94.**
Р.025.000	**регенерация** *регенерація* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* refresh, regeneration	*[< лат. regeneratio - відновлення]* Відновлення, поновлення, відтворення.
.001	**регенерация активного ила** *регенерація активного мулу* regeneration of activated sludge	Відновлення сорбційної та окисної здатності зворотного активного мулу шляхом аерації. **ДСТУ 2569-94m.**
Р.026.000	**регулирование** *регулювання* *[-ння]* adjustment, regulation, control	*[< лат. regulo – упорядковую]* Керування, що полягає в забезпеченні наближення значень параметрів об'єкта керування до заданих значень.
.001	**регулирование качества воды** *регулювання якості води* water quality control	Дія щодо чинників, які впливають на стан водного об'єкта, з метою дотримання норм якості води. **ДСТУ 3041-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.002	**регулирование напряжения трансформатора** *регулювання напруги трансформатора* voltage control of a transformer	Змінювання або стабілізація напруги однієї чи декількох обмоток трансформатора. **ДСТУ 3270-95.**
.003	**регулирование спроса на энергию** *регулювання попиту на енергію* management of demand for energy	Розроблення та запровадження стратегічних програм, які враховують потреби енергосистеми та споживачів енергії. **ДСТУ 3440-96.**
Р.027.000	**регулятор** *регулятор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* regulator	*[< лат. regulo – упорядковую]* Пристрій для підтримування в заданих межах параметра процесу.
.001	**индукционный регулятор** *індукційний регулятор* induction regulator	Асинхронна машина з фазним ротором, призначена для плавного регулювання значення напруги змінного струму за рахунок повороту ротора. **ДСТУ 2286-93.**
Р.028.000	**режим** *режим* *[-му, ор. -мом; мн. -ми, -мів]* mode, duty, operation, conditions	*[фр. regime < лат. regimen - правління]* 1. Сукупність параметрів, які характеризують функціонування об'єкта. 2. Стан системи, що визначається множиною різних процесів. 3. Система правил, заходів, необхідних для тієї чи іншої мети. 4. Умови діяльності, роботи, існування.
.001	**аварийный режим работы воздушной линии электропередачи** *аварійний режим роботи повітряної лінії електропередавання* emergency state of an	Стан повітряної лінії електропередавання, спричинений обривом одного або декількох проводів або тросів. **ПУЭ, п. 2.5.3.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	overhead transmission line	
.002	**аварийный режим работы энергосистемы** *аварійний режим роботи енергосистеми* emergency power system state	Режим роботи енергосистеми за умови виникнення аварій. **ДСТУ 3440-96.**
.003	**кратковременный режим работы** *короткотривалий режим роботи* short-time duty	Режим, за якого інтервали роботи з навантаженням набагато менші порівняно з паузами. **ДСТУ 2815-94m.**
.004	**монтажный режим работы воздушной линии электропередачи** *монтажний режим роботи повітряної лінії електропередавання*	Стан в умовах монтажу опор, проводів та тросів. **ПУЭ, п. 2.5.3.**
.005	**непрерывный режим работы** *неперервний режим роботи* uninterrupted duty	Режим роботи без пауз. **ДСТУ 2815-94.**
.006	**несимметричный режим многофазной системы электроснабжения** *несиметричний режим багатофазної електропостачальної системи* asymmetrical conditions of polyphase electric power-supply system	Режим роботи багатофазної електропостачальної системи, за якого фазні напруги (струми) не утворюють симетричних багатофазних систем. **ДСТУ 3466-96m.**
.007	**номинальный режим**	Сукупність розрахункових величин та

	работы *номінальний режим роботи* nominal operational mode	умов функціонування. **ДСТУ 2815-94m.**
.008	**нормально-дефицитный режим работы энергосистемы** *нормально-дефіцитний режим роботи енергосистеми*	Режим роботи енергосистеми, який допускає планове обмеження навантаження частини споживачів для збереження належної надійності та якості електропостачання частини споживачів, що залишилися в роботі. **ДСТУ 3440-96.**
.009	**нормальный режим работы воздушной линии электропередачи** *нормальний режим роботи повітряної лінії електропередавання* normal operational mode of an overhead transmission line	Стан повітряної лінії електропередавання за умов необірваних проводів і тросів. **ПУЭ, пп. 2.4.3, 2.5.3.**
.010	**нормальный режим работы энергосистемы** *нормальний режим роботи енергосистеми* normal duty of an electric power system	Режим роботи енергосистеми за якого забезпечується постачання електроенергії належної якості всім споживачам. **ДСТУ 3440-96.**
.011	**перемежающийся режим работы вращающейся электрической машины** *почерговий режим роботи обертової електричної машини*	Режим роботи обертової електричної машини, за якого робота з незмінним навантаженням, за однієї частоти обертання, чергується з перемиканням на іншу частоту з незмінним навантаженням, відповідним цій частоті, при цьому час роботи на кожній частоті обертання недостатній для досягнення сталої температури ма-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		шини. **ДСТУ 2286-93m.**
.012	**переменный режим работы** *змінний режим роботи* varying duty	Режим роботи, за якого навантаження та інтервали роботи з навантаженням змінюються в широких межах. **ДСТУ 2815-94m.**
.013	**переходной режим работы** *перехідний режим роботи* transient operational mode	Режим переходу від одного усталеного режиму роботи до іншого. **ДСТУ 2267-93m.**
.014	**периодический режим работы** *періодичний режим роботи* periodic duty	Режим, в якому робота з навантаженням є періодичною. **ДСТУ 2815-94m.**
.015	**повторно-кратковременный режим работы** *повторно-короткочасний режим роботи* intermittent duty	Режим, за якого інтервали роботи з навантаженням чергуються з паузами. **ДСТУ 2815-94m.**
.016	**повторно-кратковременный режим работы вращающейся электрической машины с частыми пусками** *повторно-короткочасний режим роботи обертової електричної машини з частими пусками*	Режим роботи обертової електричної машини, за якого пускові втрати істотно впливають на її нагрівання. **ДСТУ 2286-93m.**
.017	**повторно-кратковременный режим работы вращающейся электрической машины с частыми пусками и электри-**	Повторно-короткочасний режим роботи обертової електричної машини з частими пусками, за якого для її зупинки застосовується електричне гальмування, і втрати під час пуску і гальмування мають істотний вплив

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ческим тормозом *повторно-кратковременный режим работы обертової електричної машини з частими пусками та електричним гальмуванням*	на її нагрівання. **ДСТУ 2286-93m.**
.018	**послеаварийный режим работы энергосистемы** *післяаварійний режим роботи енергосистеми*	Режим роботи енергосистеми, що визначає її стан безпосередньо після усунення аварійних умов. **ДСТУ 3440-96.**
.019	**продолжительный режим работы** *тривалий режим роботи* continuous duty	Режим, практично незмінний протягом тривалого часу. **ДСТУ 2815-94m.**
.020	**режим горячего водоснабжения водогрейного котла** *режим гарячого водопостачання водогрійного котла* regime of heat water supply	Режим роботи двоконтурного водогрійного котла, за якого він працює тільки на систему гарячого водопостачання, оскільки контур опалювання не працює. **ДСТУ 2369-94m.**
.021	**режим короткого замыкания** *режим короткого замикання* short circuit mode	Режим роботи, за якого електричний опір навантаження дорівнює нулю, або режим роботи, за якого електротехнічний виріб (пристрій), з'єднаний з джерелом живлення, перебуває в загальмованому або заклиненому стані. **ДСТУ 2267-93m.**
.022	**режим нагрузки** *режим навантаження* load operation	Режим роботи, за якого потужність віддається зовнішньому об'єктові. **ДСТУ 2267-93m.**
.023	**режим отопления водогрейного котла** *режим опалювання водогрійного котла*	Основний режим роботи двоконтурного водогрійного котла, за умов якого він працює тільки на систему опалення, оскільки контур гарячого во-

	regime of heating	допостачання не працює. **ДСТУ 2369-94m.**
.024	**режим работы вращающейся электрической машины** *режим роботи обертової електричної машини* operational mode of an electrical rotating machine	Установлений порядок чергування тривалостей навантаження, холостого ходу, гальмування, короткого замикання, пуску та реверсу обертової електричної машини під час її роботи. **ДСТУ 2286-93m.**
.025	**режим работы энергоустановки** *режим роботи енергоустановки*	Характеристика енергетичного процесу, що відбувається в енергоустановці та визначається змінними у часі параметрами цього процесу. **ДСТУ 3440-96.**
.026	**режим холостого хода** *режим холостого ходу* no-load condition, idle, idling	Режим роботи в ненавантаженому стані. **ДСТУ 2267-93m.**
.027	**симметричный режим многофазной системы электроснабжения** *симетричний режим багатофазної електропостачальної системи* symmetrical conditions of a multiphase electric power-supply system	Режим роботи багатофазної електропостачальної системи, за якого фазні напруги (струми) утворюють симетричні багатофазні системи. **ДСТУ 3466-96m.**
.028	**установившийся режим работы** *усталений режим роботи* steady-state object, steady state, steady state mode	Режим роботи, за якого значення всіх параметрів режиму практично незмінні або змінюються періодично. **ДСТУ 2267-93m.**
P.029.000	**резервуар**	*[фр. reservoir < лат. reservo - збері-*

	резервуар *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* reservoir, tank	*гаю]* Закрита посудина (споруда) для зберігання рідин і газів.
.001	**заглубленный резервуар для воды** *заглиблений резервуар для води* subsurface water-supply tank, subterraneous water-supply tank	Резервуар для води, дно якого розташоване нижче від природної чи планованої позначки поверхні землі. **ДСТУ 2569-94.**
.002	**напорный резервуар для воды** *напірний резервуар для води* overhead water-supply tank	Резервуар для води, призначений для створення напору у водопровідній мережі. **ДСТУ 2569-94.**
.003	**регулирующий резервуар для воды** *регулювальний резервуар для води* regulating reservoir for water	Резервуар для води, призначений для регулювання нерівномірності водоспоживання в системі водопостачання. **ДСТУ 2569-94.**
.004	**резервуар для воды** *резервуар для води* water-supply tank	Закрита споруда для зберігання води. **ДСТУ 2569-94.**
Р.030.000	**резистанс** *резистанс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* resistance	*[фр. resistance, нім. Resistenz < лат. resisto - протистою, чиню опір]* *Див.* С.050.030 електричний ОПІР. **ДСТУ 2815-94.**
Р.031.000	**резистор** *резистор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* resistor	*[англ. resistor < лат. resisto - чиню опір, протидію]* Елемент електричного кола, призначений для використання його електричного опору. **ДСТУ 2382-94.**
.001	**идеальный резистор** *ідеальний резистор* ideal resistor	Ідеальний двополюсник, в якому миттєве значення напруги прямо пропорційне миттєвому значенню струму. **ДСТУ 2815-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Р.032.000	**резонанс** *резонанс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* resonance	*[фр. resonance < лат. resonans - той, що звучить у відповідь]* 1. Явище різкого зростання амплітуди вимушених коливань, що встановилися в коливальній системі внаслідок збігу частоти гармонійних зовнішніх впливів з якою-небудь з частот власних коливань цієї системи. 2. Вибіркове поглинання електромагнітних хвиль.
.001	**магнитный резонанс** *магнітний резонанс* magnetic resonance	Вибіркове поглинання речовиною електромагнітних хвиль певної частоти, зумовлене зміною орієнтації магнітних моментів частинок речовини (електронів, атомних ядер). **ДСТУ 2725-94.**
.002	**параллельный резонанс** *паралельний резонанс* parallel resonance	*Див.* Р.032.005 РЕЗОНАНС струмів.
.003	**резонанс в электрической цепи** *резонанс в електричному колі* electrical resonance	Явище різкої зміни значень струмів чи напруг в електричному колі, яке містить індуктивні та ємнісні елементи, у разі зміни частоти напруги живлення чи параметрів елементів схеми. Під час резонансу різниця фаз напруги та струму на вході (двополюсника) кола дорівнює нулю. **ДСТУ 2843-94m.**
.004	**резонанс напряженний** *резонанс напруг* voltage resonance	Явище резонансу на ділянці електричного кола, що містить послідовно з'єднані індуктивний та ємнісний елементи. **ДСТУ 2843-94.**
.005	**резонанс токов** *резонанс струмів* current resonance	Явище резонансу на ділянці електричного кола, що містить паралельно з'єднані індуктивний та ємнісний елементи. **ДСТУ 2843-94.**
Р.033.000	**резонатор** *резонатор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]*	*[< лат. resono - звучу у відповідь, відгукуюсь]* Система (або тіло), в якій може бути збуджений резонанс; резонатори

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	resonator	бувають акустичні (найпростіші з них - струна, камертон, мембрана, повітряна порожнина), електричні (коливальний контур) і т.ін.
.001	**магнитострикционный ферритовый резонатор** *магнітострикційний феритовий резонатор* magnetostriction ferrite resonator	Магнітострикційний феритовий вібратор, що працює в режимі резонансу. **ДСТУ 3095-95.**
Р.034.000	**реле** *реле* *[невідм.]* relay	*[фр. relais, букв. місце перевантаження]* Дискретний елемент автоматичних пристроїв, який за умови впливу на нього зовнішніх фізичних факторів стрибкоподібно змінює свій стан.
.001	**бесконтактное электрическое реле** *безконтактне електричне реле* contactless electrical relay	Пристрій для вмикання, вимикання або перемикання електричного струму в колі не механічним замиканням (розмиканням) контактів, а стрибкоподібною зміною опору керівного елемента, ввімкненого в коло послідовно з навантаженням.
.002	**вторичное электрическое реле** *вторинне електричне реле* secondary relay	Електричне реле, що збуджується струмом або напругою за допомогою вимірювального трансформатора чи іншого перетворювача. **ДСТУ 2936-94.**
.003	**газовое реле** *газове реле* gas relay	Реле, призначене для захисту масляних трансформаторів у разі внутрішніх пошкоджень, що супроводжуються виділенням газів, а також у разі пошкоджень, що супроводжуються потраплянням повітря в це реле. **ДСТУ 3270-95m.**
.004	**герконовое реле** *герконове реле* sealed-contact relay	Електромагнітне реле з герметизованим магнітокерованим контактом. **ДСТУ 2936-94.**
.005	**двустабильное электрическое реле**	Електричне реле, яке після зміни свого стану під дією вхідної діючої

	двостабільне електричне реле bistable relay	або характеристичної величини після припинення впливу не змінює свого стану до прикладення іншої необхідної діючої або характеристичної величини. **ДСТУ 2936-94.**
.006	**измерительное электрическое реле** *вимірювальне електричне реле* measuring relay	Електричне реле, призначене для спрацьовування з певною точністю за визначеного значення чи значень характеристичної величини. **ДСТУ 2936-94.**
.007	**измерительное электрическое реле с зависимой выдержкой времени** *вимірювальне електричне реле із залежною витримкою часу* dependent-time measuring relay	Вимірювальне електричне реле з нормованим часом, витримка часу якого певним чином змінюється залежно від значення характеристичної величини. **ДСТУ 2936-94m.**
.008	**измерительное электрическое реле с независимой выдержкой времени** *вимірювальне електричне реле з незалежною витримкою часу* independent-time measuring relay	Вимірювальне електричне реле з нормованим часом, витримка часу якого практично не залежить від значення характеристичної величини у визначених межах її зміни. **ДСТУ 2936-94m.**
.009	**индукционное реле** *індукційне реле* induction relay	Електромеханічне реле, робота якого ґрунтується на взаємодії змінних магнітних полів нерухомих обмоток зі струмами, індукованими полями в рухомому елементі. **ДСТУ 2936-94m.**
.010	**ионное реле** *іонне реле* gas-filled relay	Електричне реле, робота якого ґрунтується на використанні газорозрядних приладів. **ДСТУ 2936-94m.**
.011	**логическое электрическое реле** *логічне електричне реле* all-of-nothing relay, all-	Електричне реле, призначене для спрацьовування чи повернення в разі зміни вхідної діючої величини, не нормованої у відношенні точності.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	or-nothing relay	**ДСТУ 2936-94.**
.012	**максимальное электрическое реле** *максимальне електричне реле* maximum relay	Вимірювальне електричне реле, яке спрацьовує за значень характеристичної величини, більших, ніж задане значення. **ДСТУ 2936-94m.**
.013	**минимальное электрическое реле** *мінімальне електричне реле* minimum relay	Вимірювальне електричне реле, яке спрацьовує за значень характеристичної величини, менших, ніж задане значення. **ДСТУ 2936-94.**
.014	**многофункциональное электрическое реле** *багатофункційне електричне реле* multifunctional relay	Вимірювальне електричне реле, яке поєднує функції декількох реле. **ДСТУ 2936-94.**
.015	**направленное электрическое реле сопротивления** *направлене електричне реле опору* directional impedance relay	Електричне реле опору, що спрацьовує в обмеженому діапазоні кутів між векторами струму та напруги. **ДСТУ 2936-94.**
.016	**неполяризованное электрическое реле** *неполяризоване електричне реле* non-polarized relay	Електричне реле постійного струму, зміна стану якого не залежить від полярності вхідної діючої величини. **ДСТУ 2936-94.**
.017	**одностабильное электрическое реле** *одностабільне електричне реле* monostable relay	Електричне реле, яке після зміни свого стану під дією вхідної діючої або характеристичної величини після припинення цієї дії повертається в початковий стан. **ДСТУ 2936-94m.**
.018	**первичное электрическое реле** *первинне електричне реле* primary relay	Електричне реле, що безпосередньо збуджується струмом або напругою первинного електричного кола. **ДСТУ 2936-94.**
.019	**полупроводниковое**	Електричне реле, робота якого ґрун-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	реле *напівпровідникове реле* semiconductor relay	тується на використанні напівпровідникових елементів. **ДСТУ 2936-94m.**
.020	**поляризованное электрическое реле** *поляризоване електричне реле* polarized relay	Електричне реле постійного струму, зміна стану якого залежить від полярності його вхідної діючої величини. **ДСТУ 2936-94.**
.021	**реле Бухгольца** *реле Бухгольца*	*Див.* Р.034.003 газове РЕЛЕ. **ДСТУ 3270-95.**
.022	**статическое электрическое реле** *статичне електричне реле* static relay	Електричне реле, принцип роботи якого не пов'язаний з використанням відносного переміщення його механічних частин. **ДСТУ 2936-94.**
.023	**указательное электрическое реле** *вказівне електричне реле* indicating relay	Логічне електричне реле, яке призначене для вказування спрацьовування чи повернення інших комутаційних апаратів. **ДСТУ 2936-94.**
.024	**ферромагнитное реле** *феромагнітне реле* ferromagnetic relay	Статичне електричне реле, робота якого ґрунтується на використанні нелінійних характеристик феромагнітних матеріалів. **ДСТУ 2936-94m.**
.025	**шунтовое электрическое реле** *шунтове електричне реле* shunt relay	Електричне реле, що збуджується струмом, відгалуженим від струму головного електричного кола. **ДСТУ 2936-94.**
.026	**электрическое реле** *електричне реле* electrical relay, relay	Електричний апарат для вироблення стрибкоподібних змін у вихідних колах за заданих значень електричних діючих величин. ***Примітка.*** Термін "електричне реле" повинен використовуватись винятково для поняття елементарного реле, що виконує тільки одну операцію перетворення між його вхідними і вихідними колами. **ДСТУ 2936-94m.**
.027	**электрическое реле**	Електричне реле потужності, для

	активной мощности *електричне реле активної потужності* active-power relay	якого характеристичною величиною є активна потужність. **ДСТУ 2936-94.**
.028	**электрическое реле времени** *електричне реле часу* time relay	Електричне реле з нормованою витримкою часу. **ДСТУ 2936-94m.**
.029	**электрическое реле мощности** *електричне реле потужності* power relay	Вимірювальне електричне реле, для якого характеристичною величиною є добуток струму, напруги та синусоїдної функції кута між ними. **ДСТУ 2936-94.**
.030	**электрическое реле направления мощности** *електричне реле напрямку потужності* power-direction relay	Електричне реле зсуву фаз, для якого діючою величиною є напрямок активної потужності. **ДСТУ 2936-94.**
.031	**электрическое реле направления тока** *електричне реле напрямку струму* directional relay	Електричне реле струму, яке спрацьовує за певного напрямку постійного електричного струму. **ДСТУ 2936-94.**
.032	**электрическое реле напряжения** *електричне реле напруги* voltage relay	Вимірювальне електричне реле, для якого характеристичною величиною є електрична напруга. **ДСТУ 2936-94.**
.033	**электрическое реле полного сопротивления** *електричне реле повного опору* impedance relay	Електричне реле опору, що спрацьовує за заданого значення модуля повного опору. **ДСТУ 2936-94.**
.034	**электрическое реле производной** *електричне реле похідної* derived relay	Вимірювальне електричне реле, для якого характеристичною величиною є похідна величина. ***Примітка.*** Залежно від характеристичної величини розрізняють, наприклад, реле

		похідної струму, напруги, потужності. **ДСТУ 2936-94.**
.035	**электрическое реле разности частот** *електричне реле різниці частот* frequency difference relay	Вимірювальне електричне реле, для якого характеристичною величиною є різниця частот двох вхідних діючих величин. **ДСТУ 2936-94.**
.036	**электрическое реле реактивной мощности** *електричне реле реактивної потужності* reactive-power relay	Електричне реле потужності, для якого характеристичною величиною є реактивна потужність. **ДСТУ 2936-94.**
.037	**электрическое реле с ненормируемым временем** *електричне реле з ненормованим часом* non-specified-time relay	Електричне реле, в якого час не нормується у відношенні точності. **ДСТУ 2936-94m.**
.038	**электрическое реле с нормируемым временем** *електричне реле з нормованим часом* specified-time relay	Електричне реле, в якого нормується у відношенні точності один чи декілька інтервалів часу, які характеризують його. **ДСТУ 2936-94m.**
.039	**электрическое реле сдвига фаз** *електричне реле зсуву фаз* network-phasing relay	Вимірювальне електричне реле, для якого характеристичною величиною є кут між векторами двох вхідних діючих величин. **ДСТУ 2936-94.**
.040	**электрическое реле симметричных составляющих** *електричне реле симетричних складових* phase-sequence relay	Вимірювальне електричне реле, характеристична величина якого створюється симетричними складовими струму та (чи) напруги. **ДСТУ 2936-94.**
.041	**электрическое реле сопротивления** *електричне реле*	Вимірювальне електричне реле, для якого характеристичною величиною є комплексне значення опору.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	опору resistance relay	**ДСТУ 2936-94.**
.042	**электрическое реле тока** *електричне реле струму* current relay	Вимірювальне електричне реле, для якого характеристичною величиною є електричний струм. **ДСТУ 2936-94.**
.043	**электрическое реле частоты** *електричне реле частоти* frequency relay	Вимірювальне електричне реле, для якого характеристичною величиною є частота змінного струму. **ДСТУ 2936-94.**
.044	**электромагнитное реле** *електромагнітне реле* electromagnetic relay	Електромеханічне реле, робота якого ґрунтується на впливі магнітного поля нерухомої обмотки на рухомий феромагнітний елемент - якір. **ДСТУ 2936-94m.**
.045	**электромеханическое реле** *електромеханічне реле* electromechanical relay	Електричне реле, робота якого ґрунтується на використанні відносного переміщення його механічних елементів під дією електричного струму, що проходить у вхідних колах реле. **ДСТУ 2936-94m.**
.046	**электротепловое реле** *електротеплове реле* thermal electrical relay	Електричне реле, робота якого ґрунтується на тепловій дії електричного струму. **ДСТУ 2936-94m.**
Р.035.000	**реостат** *реостат* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* rheostat	*[< гр. rheos - течу + statos - стоячий]* Пристрій, призначений для регулювання та обмеження струму або напруги в електричному колі. ***Примітка.*** Основна частина його - провідний елемент зі змінним опором.
Р.036.000	**ресурс** *ресурс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* useful life, life, resource	*[фр. ressources < лат. resurgo - підіймаюсь, виникаю знову]* Засоби, запаси, можливості, джерела будь-чого.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**водные ресурсы** *водні ресурси* water resources	Придатні для використання людиною в будь-яких формах і потребах запаси поверхневих вод, а також вода льодовиків, водна пара атмосфери, ґрунтова волога. **ДСТУ 3041-95m.**
.002	**водные ресурсы местного значения** *водні ресурси місцевого значення* water resources of local importance	Річки, озера та ставки, які не виходять за межі адміністративних областей і не створюють таких меж, а також державних кордонів. **ДСТУ 3041-95m.**
.003	**водные ресурсы общегосударственного значения** *водні ресурси загальнодержавного значення* water resources of the state importance	Усі підземні води України, а також поверхневі води, які створюють чи перетинають державні кордони та межі адміністративних областей. **ДСТУ 3041-95m.**
.004	**возобновляемый энергетический ресурс** *поновлюваний енергетичний ресурс* renewable energy resource	Природний енергетичний ресурс, який постійно поповнюється внаслідок природних процесів. **ДСТУ 2420-94.**
.005	**вторичный энергетический ресурс** *вторинний енергетичний ресурс* secondary energy resource, waste-off energy	Енергетичний потенціал продукції, відходів, побічних і проміжних продуктів, який утворюється в технологічних агрегатах (установках, процесах) і не використовується в самому агрегаті, але може бути частково чи повністю використаний для енергопостачання інших агрегатів (процесів). **ДСТУ 2420-94.**
.006	**невозобновляемый энергетический ресурс** *непоновлюваний енергетичний ресурс* nonrenewable energy	Природний енергетичний ресурс, який створений унаслідок геологічного розвитку Землі та інших природних процесів і який не поповнюється (вичерпується) у нинішню геологічну епоху. **ДСТУ 2420-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	resources	
.007	**подведенный энергетический ресурс** *підведений енергетичний ресурс*	Паливо чи енергія, підведені до енергетичної установки для наступного перероблення, перетворення, транспортування чи використання. **ДСТУ 2804-94.**
.008	**расчетный ресурс котла** *розрахунковий ресурс котла* designed useful life of a boiler	Тривалість експлуатації котла, протягом якої виготовлювач гарантує надійність його роботи за умови дотримання режиму експлуатації, указаного в технічній документації, та розрахункової кількості пусків з холодного й гарячого стану. **ДНАОП 0.00-1.08-94.**
.009	**топливно-энергетические ресурсы** *паливно-енергетичні ресурси* fuel-energy resources	Сукупність усіх природних і перетворених видів палива та енергії, які використовуються в народному господарстві. **ДСТУ 2420-94m.**
.010	**энергетический ресурс** *енергетичний ресурс* energy resource	Паливо чи енергія різних видів та параметрів, що використовуються або можуть бути використані в промисловості. **ДСТУ 2804-94m.**
Р.037.000	**рециркуляция** *рециркуляція* *[-ії, ор. -ією]* recirculation	*[< лат. re... - проти + circulatio < circulus - коло]* Багаторазове повернення потоку рідин, газів або твердих речовин у систему, установку й т.ін. з метою регулювання процесу, покращання використання сировини, утилізації відходів та ін.
.001	**рециркуляция активного ила** *рециркуляція активного мулу* recirculation of activated sludge	Повернення активного мулу з вторинного відстійника в аеротенк. **ДСТУ 2569-94.**
.002	**рециркуляция сточных вод** *рециркуляція стічних вод*	Повернення очищеної води на споруди станції очищення стічних вод для розведення або підтримання певної витрати стічних вод у цих спо-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	recirculation of waste water	рудах. **ДСТУ 2569-94.**
Р.038.000	**ротаметр** *ротаметр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* rotameter	*[< лат. rota - коло + гр. metreo - вимірюю]* Витратомір постійного перепаду тиску з поплавцем, який застосовується усередині вимірювальної трубки, що має змінну площу перерізу за висотою. **ГОСТ 15528-86.**
Р.039.000	**ротор** *ротор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* rotor	*[< лат. roto - обертаюсь]* 1. Обертова частина двигунів і робочих машин, на якій розташовані органи, що одержують енергію від робочого тіла або віддають її робочому тілу. 2. ***У математиці -*** вектор, що характеризує обертальний рух в даній точці векторного поля.
.001	**короткозамкнутый ротор** *короткозамкнений ротор* cage rotor, short-circuited rotor, squirrel-cage rotor	Обертова частина асинхронної електричної машини змінного струму, обмотки якої замкнені накоротко.
Р.040.000	**рубильник** *рубильник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* knife switch, knife-blade switch, knife-break switch, knife-switch	Електричний вимикач із ручним приводом та ножеподібними рухомими контакт-деталями, що входять у нерухомі пружні затискачі (гнізда). Використовується для комутації електричних кіл напругою до 1000 В.
Р.041.000	**рынок** *ринок* *[-нку, ор. -нком; мн. -нки, -нків]* market	*[польс. rynek - базар]* 1. Місце роздрібної та оптової торгівлі. 2. Сфера обміну, яка характеризується системою економічних відношень між виробниками і споживачами продукції та послуг у процесі їх реалізації. **ДСТУ 3294-95.** 3. Сукупність окремих сегментів спо-

		живачів, які диференціюють споживчий запит і формуються в результаті комплексної взаємодії економічних, демографічних, соціальних та психологічних факторів.
.001	**оптовый рынок электрической энергии** *оптовий ринок електричної енергії України* wholesale electrical energy market	Ринок, що створюється суб'єктами господарської діяльності для купівлі-продажу електричної енергії на підставі договору. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
P.042.000	**ряд** *ряд* *[-ду, м. -ду; мн. -ди, -дів]* series, row	1. Сукупність яких-небудь об'єктів, які знаходяться в певній послідовності. 2. ***У хімії*** **-** група хімічних сполук, пов'язаних спільністю походження або властивостей. 3. ***У математиці*** **-** послідовність членів.
.001	**последовательный ряд конденсаторной батареи** *послідовний ряд конденсаторної батареї*	Частина батареї, яка складається з паралельно ввімкнених конденсаторів. **ПУЭ, п. 5.6.6.**
С		
C.001.000	**самовосстановление** *самовідновлення [-ння]* self-healing, self-recovery, self-restoring, self-regeneration	1. Властивість самостійно відновлюватися. 2. Процес самостійного відновлення.
.001	**самовосстановление конденсатора** *самовідновлення конденсатора*	Властивість конденсатора з металізованим діелектриком відновлювати електричні параметри після місцевого пробою робочого діелектрику.

	self-healing of a capacitor	**ДСТУ 2291-93m.**
С.002.000	**самоиндукция** *самоіндукція* *[-ії, ор. -ією]* self-induction	*[< укр. само + лат. inductio - наведення, збудження]* Електромагнітна індукція, викликана зміною зчепленого з контуром магнітного потоку, зумовленого електричним струмом цього контуру. **ДСТУ 2815-94.**
С.003.000	**саморазрядка** *саморозряджання* *[-ння]* self-discharge	Самочинний процес розряджання.
.001	**саморазрядка конденсатора** *саморозряджання конденсатора* self-discharge of a capacitor	Самочинний процес зменшення заряду (напруги) конденсатора, відімкненого від джерела енергії, унаслідок протікання струму витікання крізь робочій діелектрик. **ДСТУ 2291-93m.**
С.004.000	**самосинхронизация** *самосинхронізація* *[-ії, ор. -ією]* self-synchronization	*[< укр. само + гр. synchronos - одночасний]* Процес самостійної синхронізації.
.001	**самосинхронизация синхронной машины** *самосинхронізація синхронної машини* self-synchronization of a synchronous machine	Синхронізація, під час якої синхронна машина, що обертається з частотою, близькою до синхронної, після ввімкнення її в мережу і подавання постійного струму до обмотки збудження сама входить у синхронізм. **ДСТУ 2286-93m.**
С.005.000	**сбраживание** *зброджування* *[-ння]* fermentation	Процес розпаду органічних речовин, спричинений мікроорганізмами.
.001	**сбраживание осадка сточных вод** *зброджування осаду стічних вод* fermentation of a sewage sediment	Технологічний процес розпаду органічних речовин осаду стічних вод в анаеробних умовах. **ДСТУ 2569-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

С.006.000	**сброс** *скид* *[-ду, ор.-дом; мн. -ди, -дів]* discharge	Маса речовини, відведеної у водойму, споруду.
	скидання *[-ння]* discharge, shedding	1. Процес відведення речовини у водойму, споруду. 2. Процес різкого зниження чого-небудь.
.001	**аварийный сброс нагрузки** *аварійне скидання навантаження* emergency load-shedding, emergency load-off	Зменшення або повне зняття навантаження у випадку аварійної ситуації.
.002	**залповый сброс сточных вод** *залпове скидання стічних вод* waste water discharge	Короткочасне надходження до каналізації стічних вод з різко збільшеною витратою та (чи) концентрацією забруднювальних речовин. **ДСТУ 2569-94m.**
.003	**предельно допустимый сброс вещества в водный объект (ПДС)** *гранично допустимий скид речовини до водного об'єкта (ГДС)* maximum allowable discharge of substances into water body	Норматив, що встановлює масу речовини у зворотній воді, максимально допустиму до відведення з установленим режимом у даному пункті водного об'єкта, виходячи з вимоги забезпечення норм якості води в контрольному створі або непогіршення складу та властивостей води, якщо вони гірші за встановлені. ***Примітка.*** Гранично допустимий скид (ГДС) речовини установлюється з урахуванням гранично допустимої концентрації (ГДК) речовин у місцях водокористування, асимілювальної спроможності водного об'єкта та оптимального розподілу маси скидуваних речовин між водокористувачами. **ДСТУ 3041-95m.**
.004	**сброс возвратной воды** *скидання зворотної води*	Процес відведення зворотної води у водний об'єкт. **ДСТУ 3041-95m.**

	return water discharge	
С.007.000	**сверхпроводимость** *надпровідність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* superconductivity	Явище, яке полягає в тому, що електричний опір деяких матеріалів зникає в разі зниження температури нижче деякого критичного значення, яке залежить від матеріалу та від величини магнітної індукції. **ДСТУ 2843-94m.**
С.008.000	**сверхпроводник** *надпровідник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* superconductor	Речовина, здатна за певних умов переходити в стан надпровідності. **ДСТУ 2843-94m.**
С.009.000	**световод** *світловід* *[-воду, д. -водові/-воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* light guide, light conductor	Закритий пристрій спрямованого передавання світлової енергії.
С.010.000	**свойство** *властивість* *[-вості, д. і м -вості, ор. -вістю; мн. -вості, -востей]* property, attribute, feature	Якість, ознака, що складає відмінну особливість чого-небудь.
.001	**диэлектрические свойства** *діелектричні властивості* dielectric properties	Сукупність властивостей діелектрику, пов'язаних з явищем поляризації. ***Примітка.*** Діелектричні властивості характеризуються такими параметрами, як діелектрична сприйнятливість, абсолютна та відносна діелектрична проникність, кут діелектричних утрат і т.ін. **ГОСТ 21515-76.**
.002	**свойства воды** *властивості води* properties of water	Сукупність фізичних, хімічних, органолептичних, біохімічних і інших характеристик води.
.003	**электроизолирующие свойства** *електроізолювальні*	*Див.* С.010.001 діелектричні ВЛАСТИВОСТІ. **ГОСТ 21515-76.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	властивості dielectric properties	
С.011.000	**связь** *зв'язок* *[-зку, ор. -зком; мн. -зки, -зків]* connection, communication, binding, coupling, link, catenation, bond	1. Сукупність пристроїв, що забезпечують передавання повідомлень на відстань. 2. Характеристика взаємодії об'єктів, кіл. 3. *Див.* С.011.006 ЗВ'ЯЗОК графа схеми.
.001	**гальваническая связь** *гальванічний зв'язок* galvanic coupling	Зв'язок електричних кіл через електричне поле в струмопровідному середовищі. **ДСТУ 2815-94m.**
.002	**емкостная связь электрических цепей** *ємнісний зв'язок електричних кіл* capacitive coupling of electrical circuits	Зв'язок кількох електричних кіл, зумовлений спільним електричним полем у діелектрику. **ДСТУ 2843-94.**
.003	**индуктивная связь электрических цепей** *індуктивний зв'язок електричних кіл* inductive coupling of electrical circuits	Зв'язок кількох електричних кіл, зумовлений магнітним полем. **ДСТУ 2843-94.**
.004	**обратная связь** *зворотний зв'язок* feedback	Зв'язок, за допомогою якого сигнал з виходу системи (пристрою, елемента) передається на вхід.
.005	**обратная связь магнитного усилителя** *зворотний зв'язок магнітного підсилювача* self-excitation of a transductor	Підмагнічування магнітного підсилювача у функції вихідної величини. **ДСТУ 2712-94m.**
.006	**связь графа схемы** *зв'язок графа схеми*	Вітка графа, що не належить дереву графа. **ДСТУ 2843-94.**
С.012.000	**СГС** *СГС*	*Див.* С.038.023 СИСТЕМА одиниць СГС.

	[невідм.] CGS	
С.013.000	**СГСБ** *СГСБ* *[невідм.]* CGSB	*Див.* С.038.024 СИСТЕМА одиниць СГСБ.
С.014.000	**СГСМ** *СГСМ* *[невідм.]* CGS electromagnetic	*Див.* С.038.025 СИСТЕМА одиниць СГСМ.
С.015.000	**СГСЭ** *СГСЕ* *[невідм.]* CGS electrostatic	*Див.* С.038.026 СИСТЕМА одиниць СГСЕ.
С.016.000	**сдвиг** *зсув* *[-ву, ор. -вом; мн. -ви, -вів]* displacement, shift, offset	Зміщення, деформація, незбіг.
.001	**вносимый фазовый сдвиг пьезоэлектрического фильтра** *внесений фазовий зсув п'єзоелектричного фільтра* insertion phase shift of a piezoelectric filter	Зміна фази сигналу, викликана ввімкненням п'єзоелектричного фільтра в коло передавання. ***Примітка.*** Значення внесеного фазового зсуву визначають за формулою: $\varphi_{вн.} = \varphi_{вх.} - \varphi_{вих}$, де $\varphi_{вх.}$ - фаза сигналу на вхідному опорі навантаження; $\varphi_{вих.}$ - фаза сигналу на вихідному опорі навантаження. **ДСТУ 3092-95m.**
.002	**вносимый фазовый сдвиг электромеханического фильтра** *внесений фазовий зсув електромеханічного фільтра* insertion phase shift of an electromechanical filter	Зміна фази сигналу, викликана ввімкненням електромеханічного фільтра в коло передавання. ***Примітка.*** Значення внесеного фазового зсуву визначають за формулою: $\varphi_{вн.} = \varphi_{вх.} - \varphi_{вих}$, де $\varphi_{вх.}$ - фаза сигналу на вхідному опорі навантаження; $\varphi_{вих.}$ - фаза сигналу на вихідному опорі навантаження. **ДСТУ 3092-95m.**
.003	**сдвиг фаз между синусоидальным напряжением и током**	Алгебрична величина, яка дорівнює різниці початкової фази напруги та початкової фази струму. **ДСТУ 2843-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	зсув фаз між синусоїдною напругою та струмом phase difference	
.004	**сдвиг фаз трехфазной обмотки трансформатора** *зсув фаз трифазної обмотки трансформатора* phase displacement of a three-phase transformer winding	Кутовий зсув між векторами, що зображають напругу між нейтраллю (реальною чи уявною) та відповідними виводами двох обмоток, коли систему напруги прямої послідовності подають до виводів обмотки вищої напруги в абетковому порядку, якщо вони позначені літерами, чи в числовій послідовності, якщо вони позначені цифрами. При цьому припускається, що вектори обертаються проти напрямку руху годинникової стрілки. ***Примітка.*** Вектор напруги обмотки вищої напруги приймають за базовий, а зсув будь-якої іншої обмотки звично виражають позначенням години, що на неї вказує вектор напруги цієї обмотки, коли вектор напруги обмотки вищої напруги вказує на 12. **ДСТУ 3270-95m.**
С.017.000	**сегнетомагнетик** *сегнетомагнетик [-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* magnetoelectric	*[< влн. Seignette - прізвища французького аптекаря Е. Сеньєта + гр. magnetis - магніт]* Діелектрик, якому властиве поєднання упорядкованих електричної та магнітної дипольних структур. **ГОСТ 21515-76.**
С.018.000	**сегнетоэластик** *сегнетоеластик [-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* ferroelastic	*[< влн. Seignette - прізвища французького аптекаря Е. Сеньєта + лат. elasticus - гнучкий, пружний]* Діелектрик, в якому самочинно виникає деформація, знак якої може бути зміненим зовнішніми діями. **ГОСТ 21515-76.**
С.019.000	**сегнетоэлектрик** *сегнетоелектрик [-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]*	*[< влн. Seignette - прізвища французького аптекаря Е. Сеньєта + англ. electric - електричний]* Діелектрик, якому властива спонтан-

	ferroelectric	на поляризація, напрямок якої може бути змінений зовнішніми діями. **ГОСТ 21515-76.**
С.020.000	**секция** *секція* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* section	*[< лат. sectio - розсікання, розчленування]* Завершена частина чого-небудь.
.001	**конденсаторная секция** *конденсаторна секція* capacitor section	Неподільна частина конденсатора, що складається зі струмопровідних електродів, розділених робочим діелектриком, з'єднання яких забезпечує необхідну ємність та номінальну напругу. **ДСТУ 2291-93т.**
.002	**секция обмотки** *секція обмотки* winding section	Частина обмотки якоря машини постійного струму, замкненої на себе і під'єднаної до двох сусідніх колекторних пластин.
.003	**секция токопровода** *секція струмопроводу* wireway section	Ділянка струмопроводу, відділена від кожної з сусідніх ділянок.
.004	**секция шинопровода** *секція шинопроводу* bus duct section, busbar conductor section	Ділянка шинопроводу, відділена від кожної з сусідніх ділянок.
С.021.000	**сельсин** *сельсин* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* synchro, selsyn	*[англ. selsyn < self - сам + гр. syn(chronos) - одночасний]* Інформаційна електрична машина змінного струму, призначена для вироблення напруг, амплітуди і фази яких визначаються кутовим положенням ротора, і яка використовується як давач або приймач у системах дистанційного синхронного передавання кутових переміщень. **ДСТУ 2286-93т.**
С.022.000	**сельсин-датчик** *сельсин-давач* *[сельсина-давача, ор.*	*[англ. selsyn < self - сам + гр. syn(chronos) - одночасний + укр. давач]* Сельсин, збуджений однофазною

	сельсином-давачем, м. сельсині-давачі; мн. сельсини-давачі, сельсинів-давачів] selsyn-transmitter, synchro transmitter	напругою, на трифазній обмотці синхронізації якого виробляються напруги, амплітуди і фази яких визначаються кутовим положенням ротора. **ДСТУ 2286-93.**
.001	**дифференциальный сельсин-датчик** *диференційний сельсин-давач* differential selsyn-transmitter	Сельсин, який містить дві трифазні обмотки, одна з яких живиться напругою з трифазної обмотки синхронізації сельсина-давача, а друга виробляє напруги, амплітуди і фази яких визначаються сумою або різницею кутових положень роторів даного диференційного сельсина і сельсина-давача. **ДСТУ 2286-93.**
С.023.000	**сельсин-приемник** *сельсин-приймач [сельсина-приймача, ор. сельсином-приймачем, м. сельсині-приймачі; мн. сельсини-приймачі, сельсинів-приймачів]* selsyn-receiver, synchro receiver	*[англ. selsyn < self - сам + гр. syn(chronos) - одночасний + укр. приймач]* Сельсин, що сприймає кутові зміни сельсина-давача.
.001	**дифференциальный сельсин-приемник** *диференційний сельсин-приймач* differential selsyn-receiver	Сельсин-приймач, який містить трифазні обмотки, що живляться напругами від обмоток синхронізації двох сельсинів-давачів, положення ротора якого визначається сумою або різницею кутових положень роторів сельсинів-давачів. **ДСТУ 2286-93m.**
.002	**индикаторный сельсин-приемник** *індикаторний сельсин-приймач* indicator selsyn-receiver	Збуджений однофазною напругою сельсин, кутове положення ротора якого визначається амплітудами і фазами напруг трифазної обмотки, що живиться від сельсина-давача. **ДСТУ 2286-93.**
.003	**трансформаторный сельсин-приемник** *трансформаторний сельсин-приймач*	Сельсин, амплітуда і фаза напруги на однофазній обмотці якого визначаються амплітудами і фазами напруг на трифазній обмотці синхроні-

	transformer selsyn-receiver	зації, яка живиться від сельсина-давача або диференційного сельсина-давача. **ДСТУ 2286-93.**
С.024.000	**септик** *септик* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* septic tank, septic	*[< гр. septikos - гнійний]* *Див.* С.025.000 СЕПТИКТЕНК.
С.025.000	**септиктенк** *септиктенк* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* septic tank	*[< гр. septikos - гнійний + англ. tank - резервуар]* Споруда для механічного очищення стічних вод відстоюванням з анаеробним зброджуванням їхнього осаду. **ДСТУ 2569-94m.**
С.026.000	**сердечник** *осердя* *[-дя, ор. -дям]* core	1. Стрижень, що вводиться всередину котушки зі струмом з метою збільшення магнітного потоку. **ДСТУ 3095-95m.** 2. *Див.* С.026.001 кабельне ОСЕРДЯ.
.001	**кабельный сердечник** *кабельне осердя* cable core	Частина кабелю (сукупність ізольованих жил, можливо з поясною ізоляцією та екраном), яка знаходиться під оболонкою або екраном. ***Примітка.*** В окремих типах кабелів - це елемент, виконаний з електроізоляційного матеріалу, на який накладені ізольовані жили, струмопровідні жили або внутрішній провідник, у сталевоалюмінієвому проводі - його центральна частина, яка складається з одного або декількох скручених сталевих дротів. **ГОСТ 15845-80m.**
.002	**ленточный сердечник** *стрічкове осердя* wound core	Шихтоване осердя, складене з однієї чи декількох безперервних накладених одна на одну стрічок, навитих спіраллю. **ДСТУ 2815-94.**
.003	**магнитный сердечник** *магнітне осердя* magnetic core	Феромагнітна деталь, на якій розміщуються обмотки електромагнітного пристрою. **ДСТУ 2815-94m.**
.004	**магнитодиэлектрический сердечник**	Осердя, виготовлене з магнітодіелектрику. **ДСТУ 3095-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	магнітодіелектричне осердя ferrite core	
.005	**магнитострикционный ферритовый сердечник** *магнітострикційне феритове осердя* magnetostriction ferrite core	Осердя, виготовлене з магнітострикційного фериту. **ДСТУ 3095-95.**
.006	**ферритовый сердечник** *феритове осердя* ferrite core	Осердя, виготовлене з фериту. **ДСТУ 3095-95.**
.007	**шихтованный сердечник** *шихтоване осердя* laminated core	Осердя, складене з феромагнітних пластин, ізольованих одна від одної для зменшення вихрових струмів. **ДСТУ 2815-94.**
С.027.000	**сеть** *мережа* *[-жі, ор. -жею; мн. -жі, -ж, д. -жам]* network, net	1. Сукупність пристроїв, розташованих на якій-небудь території та пов'язаних однією системою. 2. Сукупність знаків або ліній, розташованих у певній системі.
.001	**водопроводная кольцевая сеть** *водопровідна кільцева мережа* water-supply circled network	Водопровідна мережа, що подає воду споживачеві з кількох боків. **ДСТУ 2569-94.**
.002	**водопроводная сеть** *водопровідна мережа* water-supply network	Система трубопроводів із спорудами на них для подавання води до місць її споживання. **ДСТУ 2569-94m.**
.003	**водопроводная тупиковая сеть** *водопровідна тупикова мережа* water-supply blind-alley network	Водопровідна мережа, що подає воду споживачеві тільки з одного боку. **ДСТУ 2569-94.**
.004	**воздушная электрическая сеть** *повітряна електрич-*	Електрична мережа, до складу якої входять тільки повітряні лінії електропередавання. **ДСТУ 3429-96.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	на мережа overhead system	
.005	**групповая сеть** *групова мережа* group lighting mains	Мережа, яка живить світильники та розетки. **ПУЭ, п. 7.1.11.**
.006	**кабельная электрическая сеть** *кабельна електрична мережа* underground system	Електрична мережа, до складу якої входять тільки кабельні лінії електропередавання. **ДСТУ 3429-96.**
.007	**канализационная сеть** *каналізаційна мережа* sewerage network	Система трубопроводів, каналів або лотків і споруд на них для збирання та відведення стічних вод. **ДСТУ 2569-94m.**
.008	**локальная тепловая сеть** *локальна теплова мережа* local heat network	*Див.* С.027.013 місцева теплова МЕРЕЖА. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
.009	**локальная электрическая сеть** *локальна електрична мережа* local electrical network	*Див.* С.027.014 місцева електрична МЕРЕЖА. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
.010	**магистральная тепловая сеть** *магістральна теплова мережа* trunk heat network	Комплекс трубопроводів і насосних станцій, що забезпечує передавання гарячої води та пари від електричних станцій та котелень до місцевої (локальної) теплової мережі. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
.011	**магистральная электрическая сеть** *магістральна електрична мережа* trunk electrical network	Електрична мережа, призначена для передавання електричної енергії від виробника до пунктів підключення місцевих (локальних) мереж. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
.012	**межгосударственная электрическая сеть** *міждержавна електрична мережа*	Електрична мережа, призначена для передавання електричної енергії між державами. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	interstate electrical network	
.013	**местная тепловая сеть** *місцева теплова мережа* local heat network	Теплова мережа, призначена для передавання гарячої води та пари від магістральної теплової мережі або котельні до споживача. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
.014	**местная электрическая сеть** *місцева електрична мережа* local electrical network	Електрична мережа, призначена для передавання електричної енергії від магістральної електричної мережі до споживача. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
.015	**низковольтная электрическая сеть** *низьковольтна електрична мережа* low-voltage mains	Сукупність електроустановок номінальною напругою до 1000 В, призначених для передавання та (чи) розподіляння електричної енергії. **ДСТУ 2791-94m.**
.016	**питающая сеть** *живильна мережа* supply mains	Мережа від розподільного пристрою підстанції або відгалуження від лінії електропередавання до ввідно-розподільного пристрою, а також від увідно-розподільного пристрою до головних або вторинних розподільних щитів і до розподільних пунктів або групових щитків. **ПУЭ, п. 7.1.10.**
.017	**радиальная электрическая сеть** *радіальна електрична мережа* radial system	Електрична мережа, що має тільки радіальні лінії, які передають електричну енергію від одного джерела живлення. **ДСТУ 3429-96.**
.018	**распределительная электрическая сеть** *розподільна електрична мережа* distributive electrical network	Електрична мережа, що забезпечує розподіляння електричної енергії між пунктами споживання. **ДСТУ 3429-96m.**
.019	**системообразующая электрическая сеть** *системотвірна електрична мережа*	Електрична мережа вищих класів напруги, що забезпечує надійність і стійкість її як єдиного об'єкта. **ДСТУ 3429-96.**

	backbone electrical network	
.020	**смешанная электрическая сеть** *змішана електрична мережа* mixed electrical network	Електрична мережа, до складу якої входять повітряні і кабельні лінії електропередавання. **ДСТУ 3429-96.**
.021	**тепловая сеть** *теплова мережа* heat network	Система трубопроводів для транспортування і розподіляння теплоносія (гарячої води або пари) за централізованого теплопостачання.
.022	**электрическая сеть** *електрична мережа* electrical network, power network	Сукупність підстанцій, розподільних установок та електричних ліній, призначена для передавання і розподіляння електричної енергії. **ДСТУ 3465-96.**
.023	**электрическая сеть высокой частоты** *електрична мережа високої частоти* high frequency network	Електрична мережа, призначена для передавання та (чи) розподіляння електроенергії з частотою більшою ніж 10 кГц. **ДСТУ 2791-94m.**
.024	**электрическая сеть повышенной частоты** *електрична мережа підвищеної частоти* abnormally high frequency network	Електрична мережа, призначена для передавання та (чи) розподіляння електроенергії частотою від 50 Гц і до 10 кГц. **ДСТУ 2791-94m.**
.025	**электрическая сеть пониженной частоты** *електрична мережа зниженої частоти* underfrequency network	Електрична мережа, призначена для передавання та (чи) розподіляння електроенергії з частотою меншою ніж 50 Гц. **ДСТУ 2791-94m.**
.026	**электрическая сеть с глухозаземленной нейтралью** *електрична мережа з глухозаземленою нейтраллю*	Електрична мережа з обладнанням, усі нейтралі якого або частина з них з'єднані з заземлювальними пристроями безпосередньо або через пристрої з малим опором порівняно з опором нульової послідовності ме-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	solidly earthed system	режі. **ДСТУ 3465-96m.**
.027	**электрическая сеть с дугогасительной катушкой** *електрична мережа з компенсованою нейтраллю* resonant earthed system	Електрична мережа з обладнанням, усі нейтралі якого або частина з них заземлені через дугогасильні реактори. **ДСТУ 3465-96m.**
.028	**электрическая сеть с изолированной нейтралью** *електрична мережа з ізольованою нейтраллю* isolated neutral system	Електрична мережа з обладнанням, нейтралі якої не приєднані до заземлювальних пристроїв або приєднані до них через пристрої вимірювання, захисту, сигналізації з великим опором. **ДСТУ 3465-96.**
.029	**электрическая сеть с эффективно заземленной нейтралью** *електрична мережа з ефективно заземленою нейтраллю* electrical network with effectively earthed neutral	Електрична мережа, коефіцієнт замикання на землю якої не перевищує нормованої величини. **ДСТУ 3429-96.**
С.028.000	**сечение** *переріз* *[-зу, ор. -зом; мн. -зи, -зів]* cross-section, cut, profile, section	Поверхня, площина, по якій щонебудь переткнуте, розрізане.
.001	**живое сечение** *живий переріз* effective cross-section	Поверхня всередині простору, зайнятого рідиною, яка рухається, ортогональна в кожній точці до ліній водотоку.
С.029.000	**СИ** *СІ* *[невідм.]* SI	*Див.* С.038.014 Міжнародна СИСТЕМА одиниць.
С.030.000	**сигнал** *сигнал*	*[нім. Signal < лат. signum - знак]* 1. Фізичний процес, властивості якого

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	[-лу, ор. -лом; мн. -ли, -лів] signal	визначаються взаємодією між матеріальним об'єктом та засобом його дослідження. **ДСТУ 2681-94.** 2. Знак у формі матеріального носія даних.
.001	**сигнал полного считывания ферритового сердечника** *сигнал повного зчитування феритового осердя* full reading signal	Імпульс напруги з феритового осердя, зумовлений дією на нього імпульсу струму повного зчитування. **ДСТУ 3095-95.**
С.031.000	**сигнализация** *сигналізація* *[-ії, ор. -ією]* signaling	*[нім. Signal < лат. signum - знак]* 1. Передавання сигналів. 2. Сповіщення, попередження про що-небудь.
.001	**аварийная сигнализация** *аварійна сигналізація* alarm signaling	Світлова та звукова сигналізація про аварійні ситуації на об'єкті, що дозволяє оперативно: а) локалізувати місце аварії; б) сповістити черговий персонал, керівництво підрозділу або підприємства, міську владу тощо (залежно від характеру аварії) про виникнення аварії з метою найшвидкішої ліквідації її наслідків; в) організувати виклик та виїзд на місце аварії чергової аварійної бригади; г) вжити заходів щодо забезпечення нормальної роботи справного обладнання. ***Примітка.*** Аварійна сигналізація реалізується, як правило, узагальненим сигналом про факт аварії.
С.032.000	**сила** *сила* *[-ли; мн. -ли, -л]* force, strength	1. Міра механічного впливу на матеріальну точку або тіло з боку інших тіл або полів. 2. Величина, яка характеризує вплив, інтенсивність якого-небудь процесу (наприклад, сила електричного струму).

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**коэрцитивная сила по индукции** *коерцитивна сила за індукцією* induction coercive force	Величина, що дорівнює напруженості магнітного поля, необхідного для зміни магнітної індукції від залишкової індукції до нуля. **ДСТУ 2725-94.**
.002	**коэрцитивная сила по намагниченности** *коерцитивна сила за намагніченістю* magnetization coercive force	Величина, що дорівнює напруженості магнітного поля, необхідного для зміни намагніченості від залишкової намагніченості до нуля. **ДСТУ 2725-94.**
.003	**лошадиная сила (л.с.)** *кінська сила (к.с.)* horse-power, metric horse-power (HP)	Позасистемна одиниця потужності. Визначена як потужність, що дорівнює 75 кгс•м/с. Співвідношення з одиницею СІ: 1 л.с. = 735,499 Вт.
.004	**лошадиная сила-час (л.с.•ч)** *кінська сила-година (к.с.•г)* horsepower-hour (HP•h)	Застаріла позасистемна одиниця роботи та енергії. Кінська сила-година дорівнює роботі, яка здійснюється протягом 1 г за потужності 1 к.с. Співвідношення з одиницею СІ: 1 к.с.•г = $2{,}64780 \cdot 10^6$ Дж.
.005	**магнитодвижущая сила (МДС)** *магніторушійна сила (МРС)* magnetomotive force	Скалярна величина, що визначається як лінійний інтеграл від напруженості магнітного поля вздовж даного замкненого контуру і яка дорівнює повному струму, що охоплює цей контур. **ДСТУ 2843-94m.**
.006	**механическая разрушающая сила** *механічна руйнівна сила* mechanical failing load test	Найменше значення сили, прикладеної до ізолятора за певних умов, під дією якої він руйнується. **ДСТУ 2648-94.**
.007	**намагничивающая сила** *намагнічувальна сила* excitation, magnetizing force	*Див.* С.032.005 магніторушійна СИЛА.
.008	**полная сила тока**	Сума струму провідності та струму

	повна сила струму net current strength	зміщення через певну розглядувану поверхню. **ДСТУ 2843-94m.**
.009	**релаксационная коэрцитивная сила** *релаксаційна коерцитивна сила* relaxation coercive force	Величина, що дорівнює напруженості магнітного поля, необхідного для приведення магнітного матеріалу із залишковою намагніченістю в статично розмагнічений стан. **ДСТУ 2725-94.**
.010	**сила Лоренца** *сила Лоренца* Lorentz force	Сила, яка діє на заряджену частинку, що рухається в електромагнітному полі. ***Примітка.*** Сила Лоренца має дві складові: електричну, яка не залежить від швидкості частинки і зумовлена електричним полем, та магнітну, пропорційну швидкості зарядженої частинки, яка діє з боку магнітного поля. **ДСТУ 2843-94.**
.011	**сила тока проводимости** *сила струму провідності* conduction current strength	Скалярна величина, що характеризує величину струму провідності та дорівнює похідній за часом від електричного заряду, який переносять носії заряду через певну поверхню. ***Примітка.*** Умовно за напрямок струму провідності приймають напрямок руху позитивних зарядів. **ДСТУ 2843-94m.**
.012	**сила тока смещения** *сила струму зміщення* displacement current strength	Скалярна величина, що характеризує величину струму зміщення та дорівнює похідній за часом від потоку електричного зміщення через певну поверхню. **ДСТУ 2843-94m.**
.013	**сила электрического тока** *сила електричного струму* current strength	Скалярна величина, що характеризує електричний струм та дорівнює відношенню абсолютного значення електричного заряду, який проходить за малий інтервал часу крізь розглядувану поверхню (наприклад, поперечний переріз електричного провідника) до цього інтервалу часу (одиниця в СІ - ампер, А).
.014	**сторонняя сила** *стороння сила* extraneous force	Сила, що діє на заряджену частинку, яка зумовлена неелектромагнітними, в макроскопічному розгляді, процесами.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		Примітка. До таких процесів відносять, наприклад, теплові процеси, хімічні реакції, вплив механічних сил, контактні явища тощо. **ДСТУ 2843-94m.**
.015	**термоэлектродвижущая сила проводников** *термоелектрорушійна сила провідників* thermal electromotive force of wires, thermo-electromotive force	Електрорушійна сила, яка виникає в електричному колі, що складається з послідовно з'єднаних різних провідникових матеріалів з різною температурою контактів. **ГОСТ 22265-76.**
.016	**электродвижущая сила (ЭДС)** *електрорушійна сила (ЕРС)* electromotive force (e.m.f., E.M.F., emf)	Скалярна величина, якою характеризують здатність стороннього електричного поля та індукованого електричного поля викликати електричний струм. ***Примітка.*** Електрорушійна сила дорівнює інтегралу напруженості стороннього електричного поля та індукованого електричного поля вздовж розглядуваного шляху між двома точками чи вздовж розглядуваного замкненого контуру; у випадку руху елементів контуру напруженість індукованого електричного поля визначається в системах координат, що рухаються разом з цими елементами. **ДСТУ 2843-94m.**
.017	**электромеханическая разрушающая сила** *електромеханічна руйнівна сила* electromechanical failing load test	Найменше значення сили, прикладеної до ізолятора за певних умов, який перебуває під дією різниці електричних потенціалів, за якої він руйнується. **ДСТУ 2648-94.**
С.033.000	**сименс (См)** *сименс (См)* *[-са, ор. -сом; мн. -си, -сів]* siemens (S)	*[< влн. Siemens - прізвища німецького. винахідника Е.-В. Сименса]* Одиниця електричної провідності (активної, реактивної, повної та комплексної) в СІ. Сименс дорівнює електричній провідності ділянки електричного кола (провідника) опором 1 Ом.
.001	**сименс на метр**	Одиниця питомої електричної прові-

	(См/м) *сименс на метр (См/м)* siemens per meter (S/m)	дності, у тому числі провідність електроліту в СІ. Сименс на метр дорівнює питомій електричній провідності речовини, за якої виконана з цієї речовини циліндрична ділянка електричного кола (провідника) довжиною 1 м та площею поперечного перерізу 1 м^2 має електричну провідність 1 См (або електричний опір 1 Ом).
С.034.000	**симметрирование** *симетрування [-ння]* symmetrization	*[< гр. symmetria - гармонія, розмірність]* Зменшення несиметрії, приведення до симетричного стану.
.001	**симметрирование переменного напряжения или тока** *симетрування змінної напруги або струму* symmetrization of alternating voltage or current	Заходи щодо зменшення несиметрії змінної напруги (струму) у багатофазній електропостачальній системі. **ГОСТ 23875-88.**
С.035.000	**синтез** *синтез [-зу, ор. -зом]* synthesis	*[< гр. synthesis - з'єднання, складання]* 1. Метод наукового дослідження якого-небудь предмета, явища, що полягає в пізнанні його як єдиного цілого, в єдності та взаємному зв'язку його частин. 2. Загальна назва хімічних і хіміко-технологічних процесів, які призводять до одержання більш складних продуктів з більш простих.
.001	**синтез схемы** *синтез кола* network synthesis	Визначення топології кола та значень параметрів ідеальних елементів, з яких складається коло, що дають змогу отримати задану характеристику. **ДСТУ 2815-94.**
С.036.000	**синхронизация** *синхронізація [-ії, ор. -ією]* synchronization	*[< гр. synchronismos]* Прискорення або уповільнення виконання послідовності двох або більше асинхронних процедур для їх збігу в часі. **ДСТУ 2873-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**синхронизация синхронной машины** *синхронізація синхронної машини* synchronization of a synchronous machine	Процес приведення синхронної машини до синхронної та синфазної роботи з іншою, механічно не зв'язаною з нею синхронною машиною чи мережею. **ДСТУ 2286-93.**
С.037.000	**синхронизм** *синхронізм* *[-му, ор. -мом]* synchronism	*[гр. synchronismos]* Режим двох або декількох зв'язаних пристроїв або систем, за якого частоти коливань збігаються, кратні або перебувають у раціональному відношенні.
.001	**синхронизм периодических величин** *синхронізм періодичних величин* synchronism of periodic quantities	Стан, в якому перебувають дві чи кілька періодичних величин, що мають одну й ту саму частоту і належать одному чи кільком пристроям. **ДСТУ 2815-94m.**
.002	**синхронизм синхронной машины** *синхронізм синхронної машини* synchronism of a synchronous machine	Стійка паралельна робота синхронної машини з мережею живлення чи з іншою синхронною машиною в разі синхронної частоти обертання. **ДСТУ 2286-93m.**
С.038.000	**система** *система* *[-ми; мн. -ми, -м]* system	*[гр. systema - утворення, складення]* Сукупність взаємозв'язаних елементів, що мають певну цілісність, єдність цілей та режимів функціонування. **ДСТУ 2226-93m.**
.001	**водоохранная система** *водоохоронна система* water-protective system	Зв'язані між собою споруди та пристрої для підтримування потрібної кількості та якості води в заданих створах чи пунктах водних об'єктів. **ДСТУ 3041-95m.**
.002	**водохозяйственная система** *водогосподарська система* water economy system	Зв'язані між собою водні об'єкти, гідротехнічні, водопровідні, каналізаційні та інші споруди, призначені для забезпечення раціонального використання і охорони вод. **ДСТУ 3041-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.003	**гетерогенная система** *гетерогенна система* heterogeneous system	Неоднорідна система, яка складається з компонентів, що перебувають у різних фізичних станах. Наприклад: тверда й рідинна фази, тверда фаза та газ.
.004	**дисперсная система** *дисперсна система* disperse system	Гетерогенна система з двох або більше термодинамічних фаз із сильно розвинутою поверхнею поділу між ними.
.005	**закрытая система теплоснабжения** *закрита система теплопостачання* closed heat supply system	Система теплопостачання, в якій вода, що циркулює в тепловій мережі, використовується тільки як теплоносій і з мережі не відбирається.
.006	**замкнутая система водоснабжения** *замкнена система водопостачання* closed-circuit water-supply system	Система водопостачання підприємства без відведення використаної води за його межі.
.007	**колебательная система** *коливальна система* oscillatory system	Система, здатна здійснювати вільні коливання. **ДСТУ 2474-94.**
.008	**коллоидная система** *колоїдна система* colloid system	*Див.* К.036.000 КОЛОЇД.
.009	**комбинированная система электроснабжения** *комбінована електропостачальна система* combined electric power-supply system	Електропостачальна система, джерелами електричної енергії якої є енергетична система та локальне джерело. **ДСТУ 2790-94m.**
.010	**локальная система электроснабжения** *локальна електропостачальна система* local electric power-	Електропостачальна система з локальним джерелом електричної енергії. **ДСТУ 2790-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	supply system	
.011	**магнитная система вращающейся электрической машины** *магнітна система обертової електричної машини* magnetic system of an electrical rotating machine	Сукупність елементів електричної машини, призначених для проведення основного магнітного потоку. **ДСТУ 2286-93.**
.012	**магнитная система электротехнического изделия** *магнітна система електротехнічного виробу* magnetic system of an electrical product	Частина електротехнічного виробу, яка становить сукупність феромагнітних деталей, призначених для проведення і підсилення основної частини магнітного потоку. **ДСТУ 2267-93.**
.013	**магнитная система электротехнического устройства** *магнітна система електротехнічного пристрою* magnetic system of an electrical device	Частина електротехнічного пристрою, яка становить сукупність феромагнітних деталей, призначених для проведення і підсилення основної частини магнітного потоку. **ДСТУ 2267-93.**
.014	**Международная система единиц (СИ)** *Міжнародна система одиниць (СІ)* International system of units (SI)	Єдина універсальна система одиниць фізичних величин, в якій основними одиницями є метр, кілограм, секунда, ампер, кельвін, кандела і моль.
.015	**многофазная система электрических токов** *багатофазна система електричних струмів* multiphase system of electric currents	Сукупність синусоїдних електричних струмів однакової частоти, зсунутих один відносно одного за фазою, які діють у багатофазній системі електричних кіл. ***Примітка.*** Аналогічно визначають багатофазні системи електрорушійної сили та напруги. **ДСТУ 2843-94m.**
.016	**многофазная систе-**	Сукупність електричних кіл, в яких

	ма электрических цепей *багатофазна система електричних кіл* multiphase system of electrical circuits	діють синусоїдні електрорушійні сили однакової частоти, зсунуті одна відносно одної за фазою, що генеруються спільним джерелом енергії. **ДСТУ 2843-94m.**
.017	**объединенная электрическая система Украины** *об'єднана електрична система України* united power grid of Ukraine	Сукупність електростанцій, електричних і теплових мереж, інших об'єктів електроенергетики, які об'єднані спільним режимом виробництва, передавання та розподіляння електричної і теплової енергії в процесі централізованого керування цим режимом. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
.018	**открытая система теплоснабжения** *відкрита система теплопостачання* open heat supply system	Система теплопостачання, в якій вода, що циркулює в тепловій мережі, використовується як теплоносій і частково або повністю відбирається з мережі для гарячого водопостачання і технологічних потреб.
.019	**симметричная многофазная система электрических токов** *симетрична багатофазна система електричних струмів* symmetrical multiphase system of electric currents	Багатофазна система електричних струмів, в якій окремі струми дорівнюють один одному за амплітудою і зміщені між собою за фазою на однакові кути, рівні к=2π/m. ***Примітка 1.*** m - кількість фаз. ***Примітка 2.*** Аналогічно визначаються симетричні багатофазні системи електрорушійних сил і напруг. **ДСТУ 2815-94m.**
.020	**система водоснабжения** *система водопостачання* water supply system	*Див.* В.038.000 ВОДОПРОВІД.
.021	**система возбуждения** *система збудження* excitation system	Сукупність обладнання, апаратів і пристроїв, об'єднаних відповідними колами, яка забезпечує необхідне збудження обертових електричних машин, трансформаторів і т.ін. **ПУЭ, п. 5.2.36.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.022	**система единиц МКГСС (МКГСС)** *система одиниць МКГСС (МКГСС)* system of units MKGFS	Застаріла система одиниць механічних величин, в якій за основні одиниці прийняті метр, кілограм-сила та секунда. ***Примітка.*** Її також називають технічною системою одиниць, тому що вона широко використовувалась у технічній механіці, опорі матеріалів і т.ін. через зручність вимірювання сили.
.023	**система единиц СГС (СГС)** *система одиниць СГС (СГС)* centimeter-gram-second system, system of units CGS	Система одиниць для механічних, електричних, магнітних та акустичних величин, в якій за основні одиниці прийняті сантиметр, грам та секунда, а діелектрична та магнітна проникність є безрозмірними величинами, що дорівнюють 1 для вакууму. ***Примітка.*** Цю систему, яку також називають гаусовою системою одиниць, дозволяється використовувати в теоретичних роботах.
.024	**система единиц СГСБ (СГСБ)** *система одиниць СГСБ (СГСБ)*	Застаріла система одиниць механічних та електродинамічних величин, в якій за основні одиниці прийняті сантиметр, грам, секунда та біо (одиниця сили електричного струму).
.025	**система единиц СГСМ (СГСМ)** *система одиниць СГСМ (СГСМ)* CGS electromagnetic system (SGSE)	Застаріла система одиниць механічних та електродинамічних величин, в якій за основні одиниці прийняті сантиметр, грам, секунда, а одиниці електродинамічних величин є похідними і визначаються за допомогою закону Кулона (для сили взаємодії між двома магнітними полюсами, що знаходяться на кінцях тонких намагнічених спиць), причому магнітна проникність вважається безрозмірною і для вакууму дорівнює 1. ***Примітка.*** Цю систему також називають абсолютною електромагнітною системою одиниць.
.026	**система единиц СГСЭ (СГСЭ)** *система одиниць*	Застаріла система одиниць механічних та електродинамічних величин, в якій за основні одиниці прийняті сан-

	СГСЕ (СГСЕ) CGS electrostatic system (SGSM)	тиметр, грам, секунда, а одиниці електродинамічних величин є похідними і визначаються за допомогою закону Кулона (для сили взаємодії між двома точковими зарядами у вакуумі), причому діелектрична проникність вважається безрозмірною і для вакууму дорівнює 1. ***Примітка.*** Цю систему також називають абсолютною електростатичною системою одиниць.
.027	**система единиц физических величин** *система одиниць фізичних величин* system of units	Сукупність одиниць певної системи фізичних величин, наприклад, Міжнародна система одиниць, система СГС. **ДСТУ 2681-94m.**
.028	**система местного теплоснабжения** *система місцевого теплопостачання* local heating system	Система теплопостачання з локальним джерелом теплової енергії (піччю, водогрійним котлом, водонагрівачем, у тому числі і сонячним тощо), обслуговує одну або кілька будівель.
.029	**система теплоснабжения** *теплопостачальна система* heat supply system	Сукупність джерела тепла (наприклад, котельні), теплових мереж, які подають тепло від джерела до місця споживання, і споживачів тепла, приєднаних до мережі через теплові пункти.
.030	**система централизованного теплоснабжения** *система централізованого теплопостачання* district heating system	Система теплопостачання споживачів від теплоелектроцентралі (ТЕЦ), котельних установок великої потужності, пристроїв утилізації теплових відходів промисловості, установок для використання тепла геотермальних джерел тощо. ***Примітка.*** Обслуговує житловий або промисловий район, населений пункт.
.031	**система электроснабжения** *електропостачальна система* electric power-supply	Сукупність електричних установок, призначених для виробництва, передавання, перетворення та розподіляння електричної енергії. **ДСТУ 3465-96m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	system, electrical power system	
.032	**система электроснабжения без трансформации** *електропостачальна система без трансформації* electric power-supply system without transformation	Електропостачальна система, номінальна напруга всіх елементів якої однакова. **ДСТУ 2790-94.**
.033	**система электроснабжения напряжением выше 1000 В** *електропостачальна система напругою понад 1000 В* high-voltage electric power-supply system	Електропостачальна система, елементи якої розраховано на роботу за напруги понад 1000 В. ***Примітка.*** До цієї системи належать перетворювачі, одна з напруг яких перевищує 1000 В. **ДСТУ 2790-94m.**
.034	**система электроснабжения напряжением до 1000 В** *електропостачальна система напругою до 1000 В* low-voltage electric power supply system	Електропостачальна система, елементи якої розраховані на роботу за напруги до 1000 В. ***Примітка.*** До цих систем умовно віднесені мережі гірничих підприємств напругою 1140 В. **ДСТУ 2791-94.**
.035	**система электроснабжения с глубоким вводом** *електропостачальна система з глибоким вводом* electric power-supply system with deep input	Електропостачальна система, в якій напруга 35 кВ і вища якомога ближче підводиться до споживача. **ДСТУ 2790-94.**
.036	**система электроснабжения с несколькими степенями трансформации** *електропостачальна система з кількома*	Електропостачальна система, яка має одну і більше стандартних напруг. **ДСТУ 2790-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ступенями трансформації electric power-supply system with several degrees of transformation	
.037	**система энергоснабжения** *енергопостачальна система* power service	Сукупність взаємопов'язаних енергоустановок, які здійснюють енергопостачання району, міста, підприємства. **ДСТУ 3440-96.**
.038	**термодинамическая система** *термодинамічна система* thermodynamic system	Сукупність макроскопічних тіл і полів, що обмінюються енергією та речовиною один з одним і з зовнішнім середовищем.
.039	**трехфазная система электрических токов** *трифазна система електричних струмів* three-phase system of electric currents	Багатофазна система електричних струмів з кількістю фаз, що дорівнює трьом. ***Примітка.*** Аналогічно позначаються трифазні системи електрорушійної сили та напруги. **ДСТУ 2843-94m.**
.040	**уравновешенная многофазная система** *зрівноважена багатофазна система* balanced polyphase system	Багатофазна система електрорушійних сил та струмів, в якій зумовлена ними миттєва потужність у колі не залежить від часу. **ДСТУ 2843-94m.**
.041	**централизованная система электроснабжения** *централізована електропостачальна система* centralized electric power-supply system	Електропостачальна система, джерелом електричної енергії якої є енергетична система. **ДСТУ 2790-94m.**
.042	**электрогенерирующая система** *електрогенерувальна система*	Сукупність обладнання енергетичної системи, що генерує електроенергію. **ДСТУ 3440-96.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	generation system	
.043	**электромеханическая система** *електромеханічна система* electromechanical system	Сукупність електротехнічних та механічних пристроїв, об'єднаних спільним призначенням.
.044	**электроэнергетическая система** *електроенергетична система* electric power system	Електрична частина енергосистеми та приймачі електричної енергії, що живляться від неї, об'єднані спільністю процесу виробництва, передавання, розподілення та споживання електричної енергії. **ПУЭ, п. 1.2.4.**
.045	**энергетическая система** *енергетична система* power system	Сукупність електростанцій, електричних та теплових мереж, з'єднаних між собою і зв'язаних загальним режимом у безперервному процесі виробництва, перетворення й розподілення електричної енергії та тепла за умови загального керування цим процесом. **ДСТУ 3440-96m.**
С.039.000	**ситуация** *ситуація* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* situation	*[фр. situation < лат. situs - становище]* Становище, обстановка, сукупність обставин.
.001	**чрезвычайная ситуация в государстве на объектах электроэлектроэнергетики** *надзвичайна ситуація в державі на об'єктах електроенергетики*	Ситуація, під час якої спрацьовується запас палива на об'єктах електроенергетики нижче встановлених нормативів або спрацьовується запас води у водосховищах нижче встановлених екологічних вимог. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
С.040.000	**скаляр** *скаляр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* scalar	*[< лат. scalaris - ступінчастий]* *Див.* В.013.013 скалярна ВЕЛИЧИНА.
С.041.000	**скважина** *свердловина* *[-ни; мн. -ни, -н]* borehole, hole, well	Гірнича виробка круглого перерізу глибиною від декількох метрів до 9 км і більше та діаметром більше 75 мм у товщі гірських порід.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**артезианская скважина** *артезіанська свердловина* artesian well, blowing well	Вертикальна або похила свердловина, яка ввійшла у водоносну породу з водою під напором, завдяки чому статичний рівень води в ній установлюється вище поверхні цієї водоносної породи.
.002	**водозаборная скважина** *водозабірна свердловина* water well	Свердловина для забирання підземних вод, обладнана, як правило, обсадними трубами і фільтром. **ДСТУ 2569-94.**
С.042.000	**скорость** *швидкість* *[-кості, д. і м -кості, ор. -кістю; мн. -кості, -костей]* rate, velocity, speed	Характеристика зміни фізичної величини в часі, яка визначається границею відношення зміни цієї величини до інтервалу часу, протягом якого ця зміна відбувається, якщо цей інтервал прямує до нуля.
.001	**скорость идеального холостого хода электропривода** *швидкість ідеального холостого ходу електропривода*	Швидкість електропривода, за якої електромагнітний момент електродвигуна дорівнює нулю. **ДСТУ 2313-93m.**
.002	**скорость окисления загрязняющих веществ активным илом** *швидкість окиснення забруднювальних речовин активним мулом* oxidation rate of pollutants by activated sludge	Величина, що визначається масою органічних речовин, які окиснюються одним грамом беззольної речовини активного мулу за одну годину. **ДСТУ 2569-94m.**
.003	**скорость фильтрования воды** *швидкість фільтрування води* water filtration rate	Величина, що визначається об'ємом води, пропущеної через одиницю площі завантаження фільтра за одиницю часу. **ДСТУ 2569-94m.** ***Примітка.*** Вимірюється в м/год.
.004	**скорость электроп-**	Швидкість електродвигуна і всіх мас,

	ривода *швидкість електропривода* electric drive velocity	що рухаються і механічно зв'язані з ним. **ДСТУ 2313-93.**
С.043.000	**слой** *шар* *[-ру, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* layer, bed	1. Ряд, пласт однорідної речовини, матеріалу, породи, який розміщується на чомусь або між іншими такими самими. 2. Група предметів, об'єднаних спільними властивостями.
.001	**фильтрующий слой** *фільтрувальний шар* filter bed	Шар однорідного матеріалу завантаження фільтра або його частини певної висоти. **ДСТУ 2569-94.**
С.044.000	**смесь** *суміш* *[-ші, ор. -шшю, м. -ші; мн. -ші, -шей]* mixture	1. Сукупність предметів різних сортів і видів; сполучення чогось різного. 2. Продукт, отриманий унаслідок механічного поєднання якихось речовин.
.001	**взрывоопасная смесь** *вибухонебезпечна суміш* explosive mixture	Суміш з повітрям горючих газів, пари ЛЗР, горючих волокон або пилу з нижньою концентраційною границею вибуховості не більше ніж 65 г/м^3 під час переходу їх у завислий стан, яка (суміш) за певної концентрації здатна вибухнути в разі виникнення джерела ініціювання вибуху. ***Примітка.*** До вибухонебезпечних відноситься також суміш горючих газів і пари ЛЗР з киснем або іншим окисником (наприклад, хлором). Концентрація в повітрі горючих газів і пари ЛЗР виражається у відсотках до об'єму повітря, концентрація волокон та пилу - у грамах на кубічний метр до об'єму повітря. **ПУЭ, п. 7.3.18.**
С.045.000	**смещение** *зміщення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* shift, displacement, offset, drift	1. Відхил. 2. Властивість вимірювання або статистичної оцінки, яка полягає в тому, що результати багаторазових вимірювань характеризуються систематичною похибкою визначення істинного значення оцінюваного параметра.
.001	**смещение нейтрали**	Різниця потенціалу нейтралі елект-

	зміщення нейтралі zero offset, zero shift	ропостачальної системи від потенціалу землі або заземленого корпуса електротехнічного обладнання. **ДСТУ 3466-96m.**
.002	**электрическое смещение** *електричне зміщення* biasing, dielectric strain	Векторна величина, яка дорівнює геометричній сумі поляризованості в певній точці та добутку напруженості електричного поля в цій самій точці і електричної сталої. **ДСТУ 2843-94m.**
С.046.000	**содержание** *вміст* *[-ту, ор. -том]* content	Складова чогось; те, що знаходиться в чомусь.
.001	**содержание взвешенных веществ в воде** *вміст змулених речовин у воді* content of suspended matter in water, suspended matter content in water	Показник якості води, який визначає забрудненість води твердими нерозчинними домішками (пісок, глина) та виражається в мг/кг.
.002	**содержание высших частотных составляющих переменного напряжения** *вміст вищих частотних складових змінної напруги* high frequency component content of alternating voltage	Величина, одержана відніманням основної складової зі змінної напруги. **ГОСТ 23875-88.**
.003	**содержание высших частотных составляющих переменного тока** *вміст вищих частотних складових змінного струму* high frequency component content of	Величина, одержана відніманням основної складової зі змінного струму. **ГОСТ 23875-88.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	alternating current	
.004	**содержание кремния в воде** *вміст кремнію у воді* silicon content in water	Показник якості води, який характеризує загальну концентрацію у воді сполучень, що містять кремній, та виражається в мг/кг.
.005	**содержание соли в воде** *вміст солі у воді* salt content in water	Показник якості води, який характеризує сумарну концентрацію у воді катіонів і аніонів та виражається в мг/кг.
С.047.000	**соединение** *з'єднання* *[-ння; мн. -ння, -нь];* *злучення* *[-ння; мн. -ння, -нь];* *сполучення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* connection, joint	1. Закріплення складових частин виробу, об'єднання пристроїв та систем. 2. Утворення електричного кола. 3. Тип вмикання провідників чи пристроїв, наприклад: послідовне, паралельне, зіркою, трикутником. **ДСТУ 2815-94m.**
	сполука *[-уки, д. і м -уці; мн. -уки, -ук]* compound	Об'єкт, що складається зі зв'язаних між собою елементів.
.001	**контактное соединение** *контактне з'єднання* contact connection	Контакт електричного кола, призначений лише для проведення електричного струму і не призначений для комутації електричного кола при заданій дії пристрою. **ДСТУ 2290-93.**
.002	**неразборное контактное соединение** *нерозбірне контактне з'єднання* non-sectional contact connection	Контактне з'єднання, яке не може бути роз'єднане без його руйнування. **ДСТУ 2290-93m.**
.003	**неразъемное контактное соединение** *нерознімне контактне з'єднання* permanent contact connection	Контактне з'єднання, яке не може бути розімкнене (замкнене) без розбирання (збирання).
.004	**параллельное соединение участков**	З'єднання, в якому всі вітки з'єднуються з однією парою вузлів, тобто

	электрической цепи *паралельне з'єднання ділянок електричного кола* parallel connection	перебувають під дією однієї і тієї самої напруги. **ДСТУ 2843-94m.**
.005	**последовательное соединение участков электрической цепи** *послідовне з'єднання ділянок електричного кола* series connection	З'єднання, в якому через усі його елементи протікає один і той самий струм. **ДСТУ 2843-94.**
.006	**разборное контактное соединение** *розбірне контактне з'єднання* sectional contact connection	Контактне з'єднання, що роз'єднується (з'єднується) без його руйнування. **ДСТУ 2290-93m.**
.007	**разъемное контактное соединение** *рознімне контактне з'єднання* dismountable contact connection	Контактне з'єднання, яке може бути розімкнене без розбирання. **ДСТУ 2290-93m.**
.008	**соединение звездой обмоток трансформатора** *з'єднання зіркою обмоток трансформатора* star connection of transformer windings, Y-connection of transformer windings	З'єднання обмоток, виконане таким чином, що всі обмотки фази трифазного трансформатора чи всі обмотки однієї номінальної напруги однофазних трансформаторів, які утворюють трифазну групу, приєднані одним кінцем до спільної точки (нейтралі), а іншим - до відповідних лінійних виводів. **ДСТУ 3270-95m.**
.009	**соединение зигзагом обмоток трансформатора** *з'єднання зигзагом обмоток трансформатора*	З'єднання обмоток, виконане таким чином, що всі обмотки фази трифазного трансформатора приєднані до спільної точки (нейтралі), а кожна обмотка фази складається з двох частин, призначених для наведення в

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	Z-connection of transformer windings, zigzag connection of transformer windings	них зсунутих за фазою напруг. ***Примітка.*** Звичайно ці дві частини мають однакову кількість витків. **ДСТУ 3270-95m.**
.010	**соединение открытым треугольником обмоток трансформатора** *з'єднання відкритим трикутником обмоток трансформатора* open-delta connection of transformer windings	Послідовне з'єднання обмоток фази трифазного трансформатора чи обмоток однієї номінальної напруги однофазних трансформаторів, що утворюють трифазну групу, трикутником без замикання одного з його кутів. **ДСТУ 3270-95m.**
.011	**соединение треугольником обмоток трансформатора** *з'єднання трикутником обмоток трансформатора* D-connection of transformer windings, delta connection of transformer windings	Послідовне з'єднання обмоток фази трифазного трансформатора чи обмоток однієї номінальної напруги однофазних трансформаторів, що утворюють трифазну групу, виконане таким чином, що воно утворює замкнене коло. **ДСТУ 3270-95m.**
.012	**электрическое соединение** *електричне з'єднання* connection	З'єднання ділянок електричного кола, унаслідок якого утворюється електричне коло. **ДСТУ 2843-94m.**
С.048.000	**соленоид** *соленоїд [-да, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* solenoid	*[< гр. solen - трубка + eidos - вид]* Циліндрична котушка, довжина якої значно перевищує її поперечні розміри. **ДСТУ 2815-94.**
С.049.000	**сооружение** *споруда [-ди; мн. -ди, -д]* structure, construction	1. Будівельні об'єкти газотранспортного обладнання, систем (трубопроводи, резервуари, обсадні колони тощо). 2. Спеціальні будівлі для розташування інших пристроїв.
.001	**водозаборное сооружение**	Гідротехнічна споруда для забирання води у водопровід з водойми, водо-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	водозабірна споруда intake structure	току або підземного джерела води. **ДСТУ 2569-94m.**
.002	**водоподпорное сооружение** *водопідпірна споруда* water retaining structure	Гідротехнічна споруда на водотоці для піднімання рівня води.
.003	**водопроводное сооружение** *водопровідна споруда* waterworks	Конструктивний елемент трубопроводу, який виконує одну з функцій з забирання, піднімання, оброблення, зберігання і розподіляння води.
.004	**гидротехническое сооружение** *гідротехнічна споруда* hydraulic structure	Споруда, що зазнає дії водного середовища і призначена для використання водних ресурсів, а також для боротьби зі шкідливою дією вод.
.005	**инфильтрационное сооружение** *інфільтраційна споруда* infiltration structure	Споруда для забирання підземних вод або їх штучного поповнення. **ДСТУ 2569-94.**
.006	**кабельное сооружение** *кабельна споруда* cable structure	Споруда, спеціально призначена для розміщення в ній кабелів, кабельних муфт, а також маслопідживлювальних апаратів для маслонаповнених кабелів та іншого обладнання, призначеного для забезпечення нормальної роботи кабельних ліній. ***Примітка.*** До кабельних споруд відносяться: кабельні тунелі, канали, короби, блоки, шахти, поверхи, подвійна підлога, кабельні естакади, галереї, камери, підживлювальні пункти. **ПУЭ, п. 2.3.3.**
.007	**канализационное сооружение** *каналізаційна споруда* sewage structure	Споруда, яка є елементом каналізації, наприклад, каналізаційний колектор, каналізаційна мережа, каналізаційний випуск, станція очищення стічної води, біологічний ставок, мулове господарство, випуск стічної води і т.ін.
.008	**лучевое водозаборное сооружение**	Водозабірна споруда для підземних вод, яка складається з горизонталь-

	водозабір променевого типу radial water intake	них або похилих водоприймальних радіальних променів-фільтрів. **ДСТУ 2569-94.**
.009	**очистное сооружение** *очисна споруда* treatment unit	Споруда для очищення води. **ДСТУ 3041-95.**
С.050.000	**сопротивление** *опір* *[опору, д. опорові / опору, ор. опором, м. опорі; мн. опори, опорів]* resistance, opposition	1. Здатність чинити протидію будь-яким діям, змінам. 2. *Див.* С.050.030 електричний ОПІР. 3. *Див.* С.050.015 магнітний ОПІР.
.001	**активное сопротивление реактора** *активний опір реактора* active resistance of a reactor	Величина, що визначається відношенням утрат реактора (за винятком утрат від постійної складової струму в обмотці керування) до квадрата сили струму реактора та кількості фаз. **ГОСТ 18624-73m.**
.002	**активное электрическое сопротивление** *активний електричний опір* active resistance	Параметр електричного кола синусоїдного струму чи його елемента, що характеризує здатність теплового розсіювання електричної енергії і який визначають як відношення активної потужності, що поглинається пасивними елементами цього електричного кола, до квадрата значення діючого струму на вході цього кола чи елемента. **ДСТУ 2843-94m.**
.003	**взаимное электрическое сопротивление** *взаємний електричний опір* mutual electrical resistance	Величина, що дорівнює відношенню вихідної напруги до вхідного струму, які виражені в операторній, дискретній чи комплексній формі. **ДСТУ 2815-94.**
.004	**волновое сопротивление** *хвильовий опір* surge impedance	Величина, що дорівнює відношенню комплексної амплітуди напруги до комплексної амплітуди струму, які поширюються вздовж лінії синусоїд-

		ної електромагнітної хвилі. **ДСТУ 2843-94m.**
.005	**входное полное нагрузочное сопротивление пьезоэлектрического фильтра** *вхідний повний електричний опір навантаження п'єзоелектричного фільтра* input terminating impedance a piezoelectric filter	Електричний опір, на який повинен бути навантажений п'єзоелектричний фільтр з боку джерела сигналу. **ДСТУ 3092-95.**
.006	**входное полное нагрузочное сопротивление электромеханического фильтра** *вхідний повний електричний опір навантаження електромеханічного фільтра* input terminating impedance of an electromechanical filter	Електричний опір, на який повинен бути навантажений електромеханічний фільтр з боку джерела сигналу. **ДСТУ 3092-95.**
.007	**выходное полное нагрузочное сопротивление пьезоэлектрического фильтра** *вихідний повний електричний опір навантаження п'єзоелектричного фільтра* output terminating impedance a piezoelectric filter	Електричний опір, на який повинен бути навантажений п'єзоелектричний фільтр з боку його виходу. **ДСТУ 3092-95.**
.008	**выходное полное нагрузочное сопротивление электромеханического фи-**	Електричний опір, на який повинен бути навантажений електромеханічний фільтр з боку його виходу. **ДСТУ 3092-95.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	льтра *вихідний повний електричний опір навантаження електромеханічного фільтра* output terminating impedance of an electromechanical filter	
.009	**динамическое электрическое сопротивление** *динамічний електричний опір* dynamic resistance	Скалярна величина, що дорівнює границі відношення приросту напруги на резисторі до приросту сили струму в ньому, коли приріст останнього прямує до нуля. **ДСТУ 2843-94m.**
.010	**дифференциальное электрическое сопротивление** *диференційний електричний опір* differential resistance	Динамічний опір у разі нескінченно повільної зміни напруги чи струму. **ДСТУ 2843-94m.**
.011	**импульсное электрическое сопротивление** *імпульсний електричний опір* impulse electrical resistance	Величина, що дорівнює узагальненій похідній за часом від перехідного опору. **ДСТУ 2843-94.**
.012	**индуктивное сопротивление** *індуктивний опір* inductive resistance	Електричний опір, зумовлений індуктивністю кола синусоїдного струму; дорівнює відношенню амплітуди (діючого значення) електрорушійної сили самоіндукції до амплітуди (діючого значення) сили струму в колі.
.013	**индуктивное сопротивление реактора** *індуктивний опір реактора* inductive resistance of a reactor	Величина, що визначається квадратним коренем з різниці квадратів повного та активного опорів реактора. **ГОСТ 18624-73.**
.014	**комплексное элект-**	Комплексна величина, яка дорівнює

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	рическое сопротивление *комплексний електричний опір* complex impedance	частці від ділення комплексної напруги на затискачах двополюсника на комплексний струм. **ДСТУ 2815-94.**
.015	**магнитное сопротивление** *магнітний опір* reluctance	Скалярна величина, яка дорівнює відношенню різниці магнітних потенціалів на ділянці даного магнітного кола до магнітного потоку в цій ділянці (одиниця в СІ – генрі в мінус першому ступені). ***Примітка.*** Різниця магнітних потенціалів визначається як лінійний інтеграл від напруженості магнітного поля вздовж цієї ділянки. **ДСТУ 2843-94m.**
.016	**объемное электрическое сопротивление диэлектрика** *об'ємний електричний опір діелектрику* volume resistance of a dielectric	Величина, обернена об'ємній електричній провідності діелектрику. **ГОСТ 21515-76.**
.017	**передаточное сопротивление магнитного усилителя** *передатний опір магнітного підсилювача* transfer resistance of a transductor	Відношення вихідної напруги магнітного підсилювача до відповідного, установленого для даного виду магнітних підсилювачів, струму керування. **ДСТУ 2712-94m.**
.018	**переходное электрическое сопротивление** *перехідний електричний опір* transient resistance	Функція часу, яка дорівнює відношенню електричної напруги на затискачах двополюсника до сили постійного струму в ньому в разі ввімкнення цього двополюсника. **ДСТУ 2843-94m.**
.019	**поверхностное электрическое сопротивление диэлектрика** *поверхневий електричний опір діелектрику* surface resistance of a dielectric	Величина, обернена поверхневій електричній провідності діелектрику. **ГОСТ 21515-76.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.020	**полное сопротивление реактора** *повний опір реактора* impedance of reactor	Величина, що визначається відношенням напруги до струму реактора за практично синусоїдної напруги. **ГОСТ 18624-73.**
.021	**полное электрическое сопротивление** *повний електричний опір;* *імпеданс* impedance, modulus of impedance	Параметр електричного кола синусоїдного струму чи його елемента, який дорівнює відношенню діючої напруги на затискачах пасивного електричного кола до діючого струму на вході цього кола за синусоїдних напруги і струму. **ДСТУ 2843-94.**
.022	**реактивное сопротивление насыщения магнитного усилителя** *реактивний опір насичення магнітного підсилювача* saturation reactance of a transductor	Реактивний опір робочої обмотки магнітного підсилювача, який відповідає індуктивності насичення магнітного підсилювача для даної частоти напруги джерела живлення змінного струму. **ДСТУ 2712-94m.**
.023	**реактивное электрическое сопротивление** *реактивний електричний опір;* *реактанс* reactance	Параметр електричного кола синусоїдного струму чи його елемента, який дорівнює кореню квадратному із різниці квадратів повного та активного опору кола, узятий зі знаком плюс, якщо струм відстає за фазою від напруги, і зі знаком мінус, якщо струм випереджає за фазою напругу. **ДСТУ 2843-94m.**
.024	**сопротивление нулевой последовательности реактора** *опір нульової послідовності реактора* zero-sequence impedance of a three-phase reactor winding	Повний опір обмотки багатофазного реактора з'єднаної зіркою, відповідний номінальній напрузі номінальної частоти, прикладеної між з'єднаними разом лінійними затискачами й нейтраллю, помноженій на кількість фаз. **ГОСТ 18624-73m.**
.025	**сопротивление нулевой последовательности трехфазной обмотки трансфор-**	Повний опір, виражений в омах на фазу, за умови номінальної частоти між з'єднаними разом лінійними виводами трифазної обмотки, з'єднаної

	матора *опір нульової послідовності трифазної обмотки трансформатора* zero-sequence impedance of a three-phase transformer winding	зіркою або зигзагом, та її нейтральним виводом. ***Примітка 1.*** Опір нульової послідовності може мати декілька значень відповідно до з'єднання виводів інших обмоток та їх навантаження. ***Примітка 2.*** Опір нульової послідовності може залежати від струму й температури, особливо в трансформаторах без з'єднаної трикутником обмотки. ***Примітка 3.*** Опір нульової послідовності може виражатися у відносних одиницях подібно до опору короткого замикання (пряма послідовність). **ДСТУ 3270-95m.**
.026	**сопротивление реактора** *опір реактора* resistance of a reactor	*Див.* С.050.020 повний ОПІР реактора. **ГОСТ 18624-73.**
.027	**сопротивление сдвоенного реактора** *опір здвоєного реактора* resistance of a mutually coupled reactor	Повний опір здвоєного реактора за наявності послідовного ввімкнення віток його обмотки. **ГОСТ 18624-73.**
.028	**удельное электрическое сопротивление** *питомий електричний опір* resistivity	Величина, обернена до питомої електричної провідності (одиниця в СІ – ом-метр, Ом•м). **ДСТУ 2843-94m.**
.029	**эквивалентное удельное сопротивление земли с неоднородной структурой** *еквівалентний питомий опір землі з неоднорідною структурою* equivalent resistivity	Питомий опір землі з однорідною структурою, в якій опір заземлювального пристрою має те саме значення, що і в землі з неоднорідною структурою. **ПУЭ, п. 1.7.27.**
.030	**электрическое сопротивление**	Фізична величина, що характеризує протидію провідника електричному

	електричний опір; резистанс electric resistance, resistance	струму (одиниця в СІ - ом, Ом).
.031	**электрическое сопротивление заземления** *електричний опір заземлення* earth-connection resistance, grounding resistance	Електричний опір, який чиниться струму, що протікає через анодний заземлювач. ***Примітка.*** Опір заземлення являє собою сукупність опорів ґрунту, з'єднувальних провідників та анодного заземлювача.
.032	**электрическое сопротивление идеального резистора** *електричний опір ідеального резистора* resistance of an ideal resistor	Частка від ділення напруги на резисторі на силу струму в ньому. **ДСТУ 2815-94m.**
.033	**электрическое сопротивление изоляции** *електричний опір ізоляції* insulation resistance	Електричний опір, вимірюваний за спеціальних умов між двома провідними тілами, ізольованими одне від одного. **ДСТУ 2815-94m.**
.034	**электрическое сопротивление постоянному току** *електричний опір постійному струму* electric resistance	Чинник теплового розсіювання електричної енергії, який визначають як відношення постійної напруги на ділянці електричного кола до постійного струму в ній у разі відсутності на ділянці електрорушійної сили. **ДСТУ 2843-94m.**
С.051.000	**сорбция** *сорбція* *[-ії, ор. -ією]* sorption	*[< лат. sorbeo - поглинаю]* Явище поглинання речовин рідинними та твердими тілами.
С.052.000	**состав** *склад* *[-ду, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* composition	1. Сукупність об'єктів, виробів, документів, слів, що складають одне ціле. 2. Якісна або кількісна характеристика компонентів системи.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**состав воды** *склад води* water composition	Сукупність домішок у воді мінеральних і органічних речовин у іонному, молекулярному, комплексному, колоїдному і змуленому стані, а також її ізотопний склад.
С.053.000	**составляющая** *складова* *[-вої, д. і м -вій; мн. -ві, -вих, д. -вим]* component	Частина, що входить до складу чого-небудь.
.001	**апериодическая составляющая свободного тока** *аперіодична складова вільного струму* aperiodic component of a free current	Складова вільного струму, яка змінюється в часі без зміни його знака. **ДСТУ 2843-94m.**
.002	**гармоническая составляющая переменного напряжения** *гармонічна складова змінної напруги* harmonic component of an alternating voltage	Синусоїдна складова періодичної напруги в разі її подання частотним спектром. **ДСТУ 3466-96.**
.003	**гармоническая составляющая переменного тока** *гармонічна складова змінного струму* harmonic component of an alternating current	Синусоїдна складова періодичного струму в разі його подання частотним спектром. **ДСТУ 3466-96.**
.004	**колебательная составляющая свободного тока** *коливальна складова вільного струму* oscillating component of a free current	Складова вільного струму, яка зумовлена взаємним обміном енергією між електричним полем конденсаторів і магнітним полем індуктивних котушок електричного кола та змінюється в часі зі зміною його знака. **ДСТУ 2843-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.005	**основная составляющая переменного напряжения** *основна складова змінної напруги* fundamental component of an alternating voltage	Складова першого порядку розвинення в ряд Фур'є періодичної напруги. **ГОСТ 23875-88.**
.006	**основная составляющая переменного тока** *основна складова змінного струму* fundamental component of an alternating current	Складова першого порядку розвинення в ряд Фур'є періодичного струму. **ГОСТ 23875-88.**
.007	**переменная составляющая пульсирующего напряжения** *змінна складова пульсівної напруги* alternating component of a pulsating voltage	Величина, отримана шляхом віднімання від пульсівної величини напруги постійної складової. **ДСТУ 2815-94m.**
.008	**переменная составляющая пульсирующего тока** *змінна складова пульсівного струму* alternating component of a pulsating current	Величина отримана шляхом віднімання від пульсівної величини струму постійної складової. **ДСТУ 2815-94m.**
.009	**постоянная составляющая пульсирующего напряжения** *постійна складова пульсівної напруги* direct component of a pulsating voltage	Середнє за період значення пульсівної величини напруги. **ДСТУ 2815-94m.**
.010	**постоянная составляющая пульсирующего тока**	Середнє за період значення пульсівної величини струму. **ДСТУ 2815-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	постійна складова пульсівного струму direct component of a pulsating current	
.011	**симметричная составляющая напряжения или тока нулевой последовательности** *симетрична складова напруги або струму нульової послідовності* symmetric component of zero-sequence voltage, symmetric component of zero-sequence current	Симетрична складова трифазної несиметричної системи напруг (струмів), які збігаються між собою за фазою. **ДСТУ 3466-96m.**
.012	**симметричная составляющая напряжения или тока обратной последовательности** *симетрична складова напруги або струму зворотної послідовності* symmetric component of negative-sequence voltage, symmetric component of negative-sequence current	Симетрична складова несиметричної трифазної системи напруг (струмів) з чергуванням фаз, зворотним до прийнятого за основне, у разі розкладання за методом симетричних складових. **ДСТУ 3466-96m.**
.013	**симметричная составляющая напряжения или тока прямой последовательности** *симетрична складова напруги або струму прямої послідовності* symmetric component	Симетрична складова несиметричної трифазної системи напруг (струмів) з чергуванням фаз, прийнятим за основне, у разі розкладання за методом симетричних складових. **ДСТУ 3466-96m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	of positive-sequence voltage, symmetric component of positive-sequence current	
С.054.000	**состояние** *стан* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* state, condition	1. Обставини, умови, в яких щонебудь перебуває, існує. 2. Ситуація, зумовлена певними обставинами, умовами. 3. Сукупність величин, що характеризують ознаки речовини, тіла, процесу тощо.
.001	**закрытое состояние бесконтактного аппарата** *закритий стан безконтактного апарата* off-state of a static switching device	Стан безконтактного апарата, за якого провідність його кола така мала, що через апарат практично не проходить струм. **ДСТУ 2848-94.**
.002	**исходное состояние электрического реле** *початковий стан електричного реле* initial condition of an electric relay, initial state of an electric relay	Заданий стан, з якого електричне реле виходить у разі спрацьовування. **ДСТУ 2936-94m.**
.003	**коммутационное состояние бесконтактного аппарата** *комутаційний стан безконтактного апарата* state of a static switching device	Відкритий або закритий стан безконтактного апарата. **ДСТУ 2848-94.**
.004	**конечное состояние электрического реле** *кінцевий стан електричного реле* final state of an electrical relay	*Див.* С.054.012 СТАН завершеного спрацьовування електричного реле. **ДСТУ 2936-94m.**
.005	**нормальное состояние проводника**	Стан провідника, за якого питомий електричний опір не дорівнює нулю.

	нормальний стан провідника normal state of a conductor	**ГОСТ 22265-76.**
.006	**открытое состояние бесконтактного аппарата** *відкритий стан безконтактного апарата* on-state of a static switching device	Стан безконтактного апарата, за якого провідність його кола така велика, що практично не впливає на величину струму, що проходить через апарат. **ДСТУ 2848-94.**
.007	**предельное состояние** *граничний стан* limiting state	Стан об'єкта, за якого його подальша експлуатація недопустима чи недоцільна, або відновлення його працездатного стану неможливе чи недоцільне. ***Примітка.*** Граничний стан наступає, наприклад, тоді, коли параметр потоку відмов стає неприйнятним та (чи) об'єкт стає неремонтопридатним унаслідок несправності. **ДСТУ 2860-94m.**
.008	**равновесное состояние системы** *рівноважний стан системи* equilibrium state of a system	Стаціонарний стан системи, не зумовлений зовнішніми процесами.
.009	**размагниченное состояние** *розмагнічений стан* neutralized state	Стан магнітного матеріалу, за якого значення його залишкової намагніченості дорівнює нулю. **ДСТУ 2725-94.**
.010	**сверхпроводящее состояние проводника** *надпровідний стан провідника* superconducting state of a conductor	Стан провідника, за якого питомий електричний опір практично дорівнює нулю. **ГОСТ 22265-76.**
.011	**состояние водного объекта** *стан водного об'єкта*	Кількісний і якісний показники відповідності критеріям природного стану водного об'єкта або критеріям водо-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	condition of water body	користування. **ДСТУ 3041-95.**
.012	**состояние завершенного срабатывания электрического реле** *стан завершеного спрацьовування електричного реле* final condition of an electric relay, final state of an electrical relay	Стан електричного реле після спрацьовування. **ДСТУ 2936-94.**
.013	**состояние равновесия** *стан рівноваги* balance state	*Див.* С.054.008 рівноважний СТАН системи.
.014	**состояние электрического реле** *стан електричного реле* state of an electrical relay	Одне з усталених положень, в якому може перебувати електричне реле.
.015	**техническое состояние** *технічний стан* technical state	Стан об'єкта, який характеризується в певний момент часу, за певних умов зовнішнього середовища значеннями параметрів, установлених технічною документацією на об'єкт. **ДСТУ 2389-94m.**
С.055.000	**спецодежда** *спецодяг* *[-ягу, м. -язі]* special clothes, overalls, working clothes	*[< лат. specialis - особий + укр. одяг]* *Див.* О.016.001 спеціальний ОДЯГ.
.001	**изолирующая спецодежда** *ізолювальний спецодяг* insulating clothing, insulating clothes	Одяг, призначений для захисту всього тіла людини (або окремих його частин) під час електромонтажних робіт під напругою. **IEC 743-83m.**
С.056.000	**способ**	*[польс. sposob]*

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	спосіб *[-собу, д. –собові / -собу, ор. -собом, м. -собі; мн. -соби, -собів]* method	Дія або система дій, спрямованих на виконання будь-якої роботи.
.001	**комбинированный способ составления энергетического баланса предприятия** *комбінований спосіб складення енергетичного балансу підприємства*	Спосіб, у разі застосування якого корисна складова витрат енергетичних ресурсів визначається розрахунковим шляхом, а їх втрати встановлюються експериментальним та розрахунковим способами. **ДСТУ 2804-94m.**
.002	**расчетный способ составления энергетического баланса предприятия** *розрахунковий спосіб складення енергетичного балансу підприємства*	Спосіб, у разі застосування якого корисне споживання та витрати енергетичних ресурсів визначаються на підставі відповідних фізико-хімічних та емпіричних формул. **ДСТУ 2804-94m.**
.003	**экспериментальный способ составления энергетического баланса предприятия** *експериментальний спосіб складання енергетичного балансу підприємства*	Спосіб, який ґрунтується на проведенні випробувань енергоустаткування, замірах та обліку фактичних витрат енергетичних ресурсів. **ДСТУ 2804-94m.**
С.057.000	**способность** *здатність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей];* *спроможність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності,*	1. Властивість пристрою, системи виконувати що-небудь. 2. Міра обсягу виконуваної роботи.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	-ностей] ability, capability, capacity, power	
.001	**ассимилирующая способность водного объекта** *асимілювальна спроможність водного об'єкта* assimilative capacity of the water body	Здатність водного об'єкта приймати певну масу речовин за одиницю часу без порушення якості води в створі чи пункті водокористування. **ДСТУ 3041-95m.**
.002	**коммутационная способность коммутационного аппарата** *комутаційна здатність комутаційного апарата* making and breaking capacity of a switching device	Здатність комутаційного апарата передбаченим способом комутувати електричні кола за передбачених умов. **ДСТУ 2848-94.**
C.058.000	**срабатывание** *спрацьовування [-ння]* functioning, operation	Дія системи, пристрою, апарата згідно з їхнім призначенням після одержання відповідної команди.
.001	**срабатывание коммутационного аппарата** *спрацьовування комутаційного апарата* operation of a switching device	Дія комутаційного апарата згідно з його призначенням після отримання команди на її виконання. **ДСТУ 2848-94.**
C.059.000	**среда** *середовище [-ща, ор. -щем, м. -щі; мн. -ща, -щ]* medium, environment, ambient	1. Речовина, що заповнює простір. 2. Оточення, умови, за яких функціонує об'єкт, організм, людське суспільство.
.001	**дисперсная среда** *дисперсне середовище* dispersion medium	Одна з фаз дисперсної системи, в якій у вигляді дрібних частинок (кристаликів, крапель, бульбашок) розподілена інша фаза, яка називається

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		дисперсною.
.002	**окислительная среда** *окисне середовище* oxidizing medium	Середовище (рідинне, тверде, газоподібне), в якому присутній окисник.
С.060.000	**средство** *засіб* *[-собу, д. –собові / -собу, ор. -собом, м. -собі; мн. -соби, -собів]* mean, equipment	1. Предмет або сукупність предметів для здійснення чого-небудь. 2. Спосіб дії для досягнення якої-небудь мети.
	кошт *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* finance, asset, livelihood	*Див.* С.060.001 КОШТИ.
.001	**средства** *кошти* *[-тів]* resources, assets, finances, livelihoods	Гроші, кредити, капітал.
.002	**электрозащитные средства** *електрозахисні засоби* electroprotecting instrument	Вироби, що переносяться або перевозяться та служать для захисту людей, які працюють з електроустановками, від ураження електричним струмом, від дії електричної дуги та електромагнітного поля. **ГОСТ 12.1.009-76.**
С.061.000	**срок** *термін* *[-ну, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* term	*[лат. terminus - межа, край]* 1. Певний інтервал часу. 2. Певна календарна дата.
.001	**остаточный срок службы котла** *залишковий термін служби котла* residual service life of a boiler	Календарна тривалість експлуатації об'єкта від моменту контролю його технічного стану до переходу в граничний стан. **ДНАОП 0.00-1.08-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.002	**расчетный срок службы котла** *розрахунковий термін служби котла* projected service life of a boiler	Термін служби в календарних роках, після закінчення якого слід провести експертне обстеження технічного стану основних деталей котла, що працюють під тиском, з метою визначення допустимості, параметрів та умов подальшої експлуатації котла або необхідності його демонтажу. ***Примітка.*** Термін служби повинен обчислюватись з дня вводу котла в експлуатацію. **ДНАОП 0.00-1.08-94.**
С.062.000	**стабилизатор** *стабілізатор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* stabilizer	*[< лат. stabilis - стійкий]* Пристрій для забезпечення та підтримки сталості значення фізичної величини (наприклад, електричної напруги).
.001	**феррорезонансный стабилизатор** *феророзонансний стабілізатор* ferroresonance stabilizer	Стабілізатор напруги змінного струму, який використовує явище резонансу і магнітної насиченості обмотки трансформатора.
С.063.000	**стабилизация** *стабілізація* *[-ії, ор. -ією]* stabilization	*[< лат. stabilis - стійкий]* Процес забезпечення та підтримання сталості (чи змінення у вузькому діапазоні) фізичних або хімічних параметрів процесів.
.001	**аэробная стабилизация ила** *аеробна стабілізація мулу* aerobic stabilization of a sludge	Мінералізація активного мулу окисненням. **ДСТУ 2569-94m.**
С.064.000	**стабилитрон** *стабілітрон* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* stabilitron	*[< лат. stabilis - стійкий + гр. (elek)tron - янтар, бурштин]* Газорозрядний прилад, в якого напруга між електродами на робочій ділянці характеристики мало змінюється в разі зміни розрядного струму. ***Примітка.*** Стабілітрон застосовується для стабілізації напруги. **ДСТУ 2385-94.**
С.065.000	**стабильность**	*[< лат. stabilis – стійкий]*

	стабільність *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* stability	1. Здатність середовища, процесу, пристрою, системи тощо підтримувати свої властивості з часом незалежно від впливу зовнішніх факторів. 2. Міра цієї здатності.
.001	**стабильность напряжения или частоты** *стабільність напруги або частоти* voltage stability, frequency stability	Показник якості електричної енергії, який оцінюється за виміряними відхилами напруги (частоти) від номінального чи базового за певний інтервал часу. **ДСТУ 3466-96m.**
С.066.000	**стагнация** *стагнація* *[-ії, ор. -ією]* stagnation	*[< лат. stagnum - болото, стояча вода]* Стан, який характеризується застоєм.
.001	**стагнация воды** *стагнація води* stagnation of water	Стан водної маси водойми, який характеризується відсутністю в ній вертикальної циркуляції води.
С.067.000	**станция** *станція* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* station, plant	*[< лат. statio - стояння, зупинка]* 1. Установа, комплекс будівель, споруд та пристроїв, призначені для виконання будь-яких функційних завдань. 2. ***У комп'ютерних мережах -*** вузол отримання, оброблення, використання інформації та обміну інформацією.
.001	**водопроводная насосная станция** *водопровідна насосна станція* water-pumping plant	Споруда водопроводу, обладнана насосами для підіймання та подавання води у водоводи та водопровідну мережу. **ДСТУ 2569-94m.**
.002	**насосная станция** *насосна станція* pumping facility, pumping plant	Комплекс гідротехнічних споруд і обладнання для піднімання води насосами. **ГОСТ 19185-73.**
.003	**станция водоподготовки** *станція водопідготовки*	Комплекс будівель, споруд і пристроїв для водопідготовки. **ДСТУ 2569-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	water treatment plant	
.004	**станция очистки воды** *станція очищення води* water purification plant	Комплекс будівель, споруд і пристроїв для очищення води. **ДСТУ 2569-94.**
.005	**станция очистки сточных вод** *станція очищення стічних вод* waste water treatment plant	Комплекс будівель, споруд і пристроїв для очищення стічних вод та оброблення осаду. **ДСТУ 2569-94.**
С.068.000	**старение** *старіння* *[-ння]* aging, degradation	Поступове незворотне змінювання фізико-механічних властивостей об'єкта з часом, спричинене хімічними та (чи) фізичними процесами, що спонтанно протікають у матеріалах. **ДСТУ 2860-94m.**
.001	**магнитное старение** *магнітне старіння* magnetic aging	Зміна магнітних властивостей матеріалу з часом за робочої температури і відсутності будь-якого стороннього впливу. **ДСТУ 2725-94.**
.002	**старение диэлектрика** *старіння діелектрику* aging of a dielectric	Незворотне погіршення властивостей діелектрику з плином часу. **ГОСТ 21515-76.**
С.069.000	**статор** *статор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* stator	*[англ. stator < лат. sto - стою]* Частина обертової електричної машини, яка містить нерухомий магнітопровід з обмоткою. **ДСТУ 2286-93m.**
С.070.000	**статья** *стаття* *[-тті, ор. -ттею; мн. -тті, -тей]* entry, article, account	1. Науковий або публіцистичний твір невеликого розміру в збірнику, журналі, газеті. 2. Самостійний розділ, параграф у юридичному документі, описі, словнику тощо. 3. Розділ у бюджеті, балансі, який містить назву джерела надходження, обрунтування витрати, інші дані.
.001	**статья энергетического баланса предприятия** *стаття енергетичного балансу підпри-*	Назва виду енергетичних ресурсів, джерела їх надходження, генерувальної установки, об'єкта чи напрямку використання палива та енергії, а також виду їх втрат.

	ємства energy balance sheet account of industrial enterprise	**ДСТУ 2804-94m.**
С.071.000	**створ** *створ* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* section, cross-section	Поперечне розміщення вісі споруди (наприклад, греблі, мосту) на водотоці.
.001	**контрольный створ** *контрольний створ* monitoring section, rating station	Переріз потоку, в якому контролюється якість води. **ДСТУ 3041-95m.**
.002	**створ полного смешения** *створ повного змішання* section of complete mixing	Найближчий за течією до джерела, що впливає на якість води, поперечний переріз водотоку, в якому встановлюється практично рівномірне розподілення концентрацій речовин, розчинених у воді. **ДСТУ 3041-95.**
.003	**фоновый створ** *фоновий створ* background section	Найближчий до джерела переріз потоку, в якому не виявляється вплив цього джерела. **ДСТУ 3041-95m.**
С.072.000	**степень** *міра* *[-ри; мн. -ри, -р]* degree, rate, ratio, level	Кількісна оцінка властивості або явища, порівняльна величина.
.001	**степень регулирования трансформатора** *міра регулювання трансформатора* tapping step of a transformer	Різниця коефіцієнтів відгалужень двох суміжних відгалужень, виражена у відсотках. **ДСТУ 3270-95m.**
С.073.000	**стержень** *стрижень* *[-жня, д. -жневі/-жню, ор. -жнем; мн. -жні, -жнів]* rod	Частина магнітної системи трансформатора, призначена для розташування обмоток трансформатора. **ДСТУ 3270-95.**
С.074.000	**стехиометрия**	*[< гр. stoicheion - елемент, основа +*

	стехіометрія *[-ії, ор. -ією]* stoichiometry, stehiometry	*metreo - вимірюю]* Окремий розділ хімії, в якому вивчають кількісний склад речовин, а також кількісні зміни, що відбуваються з ними в процесі хімічних реакцій. ***Примітка.*** В основі стехіометрії лежать кількісні закони хімії.
С.075.000	**стойкость** *стійкість* *[-кості, д. і м -кості, ор. -кістю; мн. -кості, -костей]* resistance	Властивість виробу зберігати працездатний стан незалежно від дії на нього зовнішніх факторів.
.001	**стойкость коммутационного аппарата при сквозных токах** *стійкість комутаційного апарата за наскрізних струмів* short-time withstand current	Здатність комутаційного апарата, виражена ефективним значенням струму, який може витримати апарат у ввімкненому положенні (стані) протягом короткого терміну за певних умов, залишаючись після цього в передбаченому стані. **ДСТУ 2848-94m.**
.002	**стойкость трансформатора при коротком замыкании** *стійкість трансформатора під час короткого замикання* short-circuit strength of a transformer	Здатність трансформатора витримувати без пошкоджень зовнішні короткі замикання під час увімкнення на будь-яке відгалуження. **ДСТУ 3270-95m.**
.003	**термическая стойкость коммутационного аппарата** *термічна стійкість комутаційного апарата* thermal short-circuit strength of a switching device	Здатність комутаційного апарата витримати проходження струму короткого замикання певних значень та тривалості без пошкодження і без перевищення температури, допустимої в разі коротких замикань. **ДСТУ 2848-94m.**
.004	**термическая стойкость трансформатора при коротком**	Здатність трансформатора витримувати без пошкоджень термічні впливи, що виникають у разі зовнішніх коротких замикань. **ДСТУ 3270-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	замыкании *термічна стійкість трансформатора під час короткого замикання* thermal short-circuit strength of a transformer	
.005	**электродинамическая стойкость коммутационного аппарата** *електродинамічна стійкість комутаційного апарата* electrodynamic short-circuit strength of a switching device	Здатність комутаційного апарата витримати без пошкодження проходження найбільшого можливого за експлуатаційних умов струму короткого замикання. **ДСТУ 2848-94m.**
.006	**электродинамическая стойкость трансформатора при коротком замыкании** *електродинамічна стійкість трансформатора під час короткого замикання* electrodynamic short-circuit strength of a transformer	Здатність трансформатора витримувати без пошкоджень електродинамічні впливи, що виникають у разі зовнішніх коротких замикань. **ДСТУ 3270-95m.**
С.076.000	**стренга** *стренга* *[-нги, д. і м -нзі; мн. -нги, -нг]* strand	*[голл. streng, англ. strand – мотузки, з яких скручують троси]* Заготовка, скручена з дротів. **ГОСТ 15845-80m.**
С.077.000	**структура** *структура* *[-ри; мн. -ри, -р]* configuration, structure	*[лат. structura - побудова, розміщення < struo - будую, зводжу]* Фіксована впорядкована множина об'єктів та відношень між ними.
.001	**структура приходной части энергетического баланса предп-**	Питома вага (у процентах) виробництва чи надходження від інших джерел окремих видів палива та енергії в

	риятия *структура прибуткової частини енергетичного балансу підприємства*	загальній кількості підведених до об'єкта енергетичних ресурсів. **ДСТУ 2804-94m.**
.002	**структура расходной части энергетического баланса предприятия** *структура витратної частини енергетичного балансу підприємства*	Питома вага (у процентах) окремих напрямків використання палива та енергії, їх витрат чи відпуску іншим споживачам у загальній витраті енергетичних ресурсів. **ДСТУ 2804-94m.**
.003	**структура установленной мощности электростанций** *структура встановленої потужності електростанцій* structure of an installed capability of a powerplant	Розподіл частками сумарної встановленої потужності електростанцій за їх типами або за типами агрегатів. ***Примітка.*** Розподіл може проводитися в межах країни, району і т.ін. **ГОСТ 19431-84m.**
.004	**структура электропотребления** *структура електроспоживання*	Розподіл частками сумарного електроспоживання за типами споживачів. **ГОСТ 19431-84.**
С.078.000	**струна** *струна* *[-ни; мн. -ни, -н]* chord, hanger, string	Тримальний елемент електропроводу, який являє собою сталевий дріт, натягнений упритул до поверхні стіни, стелі тощо, та призначений для кріплення до них проводів, кабелів або їх пучків. **ПУЭ, п. 2.1.7.**
С.079.000	**ступень** *ступінь* *[-пеня, д. –пеневі / -пеню, ор. -пенем, м. –пені / -пеневі; мн. -пені, -пенів]*	1. ***У техніці -*** складова частина виробу, що забезпечує виконання певної частини його функції. 2. Рівень у розвитку будь-чого.

	stage, level, phase, degree	
.001	**ступень напряжения** *ступінь напруги* voltage level	Одне з номінальних значень напруги, що використовується в даній мережі. **ДСТУ 3465-96m.**
С.080.000	**субъект** *суб'єкт* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* subject	*[лат. subjectum - підкладене]* 1. Юридична або фізична особа, що має певні права й обов'язки. 2. Носій певного роду діяльності; джерело активності, спрямованої на об'єкт.
.001	**субъект электроэнергетики** *суб'єкт електроенергетики*	Суб'єкт підприємницької діяльності незалежно від його відомчої належності та форми власності, що займається виробництвом, передаванням, постачанням електричної енергії та теплової енергії в процесі централізованого теплопостачання. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
С.081.000	**суспензия** *суспензія* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* suspension	*[лат. suspensio < suspendo - підвішую]* Суміш рідини та твердих частинок, які знаходяться в змуленому стані.
С.082.000	**сусцептанс** *сусцептанс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* susceptance	*[лат. susceptance]* *Див.* П.088.012 реактивна електрична ПРОВІДНІСТЬ. **ДСТУ 2843-94.**
С.083.000	**схема** *схема* *[-ми; мн. -ми, -м]* schema, circuit, diagram, plan, graph, chart	*[гр. schema - вид, форма]* 1. Зображення об'єкта, опис його складу та властивостей. 2. Графічний документ, на якому умовно зображено чи позначено складові частини виробу (системи) та зв'язки між ними. **ДСТУ 3321-96m.**
.001	**каскадная схема электрической цепи** *каскадна схема електричного кола*	Схема, яка складається із послідовності чотириполюсників, з'єднаних так, що вхідні затискачі кожного наступного чотириполюсника з'єднані з вихідними затискачами попередньо-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	cascade circuit	го. **ДСТУ 2843-94m.**
.002	**мостовая схема** *мостова схема* bridge circuit	Чотириполюсник, в якого вхідна величина подається на затискачі, розташовані на одній діагоналі, а вихідна знімається із затискачів, розташованих на іншій діагоналі.
.003	**несвязанная схема электрической цепи** *незв'язана схема електричного кола* unconnected network	Схема, в якій неможливо пройти від будь-якого вузла до будь-якого вузла неперервним шляхом, використовуючи тільки вітки схеми. **ДСТУ 2815-94m.**
.004	**планарная схема электрической цепи** *планарна схема електричного кола* planar network	Схема електричного кола, яка на площині може бути зображена так, щоб вітки схеми не перетиналися. **ДСТУ 2843-94.**
.005	**принципиальная схема** *принципова схема* schematic diagram	Схема, що визначає повний склад елементів та зв'язки між ними та, як правило, дає детальне уявлення про принципи роботи об'єкта (виробу, системи). **ДСТУ 3321-96m.**
.006	**связанная схема электрической цепи** *зв'язана схема електричного кола* connected network	Схема, в якій можна пройти від будь-якого вузла до будь-якого вузла неперервним шляхом, використовуючи тільки вітки схеми. **ДСТУ 2815-94m.**
.007	**схема замещения электрической цепи** *схема заміщення електричного кола* equivalent electric circuit	Схема електричного кола, яке відображає властивості кола за певних умов. **ДСТУ 2843-94m.**
.008	**схема комплексного использования и охраны вод** *схема комплексного використання та охорони вод* diagram of integrated utilization and protection of waters	Документ, що визначає основні водогосподарські та інші заходи щодо забезпечення водою населення і народного господарства, а також охорони вод чи запобігання їх шкідливої дії. **ДСТУ 3041-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.009	**схема соединения трансформатора** *схема з'єднання трансформатора* winding connection	Сукупність схем з'єднання всіх обмоток трансформатора. **ДСТУ 3270-95m.**
.010	**схема электрической цепи** *схема електричного кола* electrical circuit	Графічне зображення електричного кола, яке складається з умовних позначень його елементів та з'єднань. **ДСТУ 2843-94m.**
.011	**цепная схема** *ланцюгова схема* ladder network	Схема з двома парами затискачів, яка складається з чотириполюсників, з'єднаних каскадним способом. **ДСТУ 2815-94m.**
.012	**эквивалентная электрическая схема** *еквівалентна електрична схема* equivalent electric circuit	Схема заміщення, в якій величини, що підлягають розгляду, мають ті самі значення, що й у початковій схемі заміщення. **ДСТУ 2843-94m.**
.013	**электрическая схема** *електрична схема* electrical schematic	Схема, яка являє собою умовні графічні зображення чи позначення електричних складових частин виробу та зв'язків між ними. **ДСТУ 3321-96m.**
С.084.000	**счетчик** *лічильник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* counter, meter, counter device	Інтегрувальний вимірювальний прилад, який показує зростання в часі значення вимірюваної величини.
.001	**расчетный счетчик электроэнергии** *розрахунковий лічильник електроенергії*	Лічильник, призначений для розрахункового обліку електроенергії. **ПУЭ, п. 1.5.2.**
.002	**счетчик газа** *лічильник газу* gas meter	Вимірювальний прилад, призначений для вимірювання об'єму або маси газу, що проходить у трубопроводі через переріз, перпендикулярний до напрямку швидкості потоку.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		ГОСТ 15528-86.
.003	**счетчик жидкости** *лічильник рідини* fluid meter	Вимірювальний прилад, призначений для вимірювання об'єму або маси рідини, що проходить у трубопроводі через переріз, перпендикулярний до напрямку швидкості потоку. **ГОСТ 15528-86.**
.004	**счетчик тепловой энергии** *лічильник теплової енергії* thermal energy meter	*Див.* Т.021.000 ТЕПЛОЛІЧИЛЬНИК.
.005	**счетчик технического учета электроэнергии** *лічильник технічного обліку електроенергії*	Лічильник, призначений для технічного обліку електроенергії. **ПУЭ, п. 1.5.3.**
.006	**счетчик электроэнергии** *лічильник електроенергії* electricity meter	Лічильник, призначений для вимірювання активної та (чи) реактивної електричної енергії.
	Т	
Т.001.000	**табличка** *табличка* *[-чки, д. і м -чці; мн. -чки, -чок]* nameplate, plate	*[< польс. tablica < лат. tabula - дошка]* Дошка, пластина з написом та (чи) зображенням.
.001	**табличка электротехнического изделия** *табличка електротехнічного виробу* nameplate of electrical product, nameplate of electrotechnical product	Частина електротехнічного виробу, на якій розташовано написи і (або) знаки, що містять інформацію про виріб. **ДСТУ 2267-93.**
.002	**табличка электроте-**	Частина електротехнічного при-

	хнического устройства *табличка електротехнічного пристрою* nameplate of electrical device	строю, на якій розташовано написи і (або) знаки, що містять інформацію про пристрій. **ДСТУ 2267-93.**
Т.002.000	**тангенс** *тангенс* *[-са, ор. -сом; мн. -си, -сів]* tangent	*[< лат. tangens - дотичний]* Тригонометрична функція кута, що дорівнює для гострого кута в прямокутному трикутникові відношенню катета, протилежного даному кутові, до катета, прилеглого до нього.
.001	**тангенс угла магнитных потерь** *тангенс кута магнітних втрат* loss angle tangent	Частка від ділення уявної частини комплексної магнітної проникності на дійсну. **ДСТУ 2725-94.**
.002	**тангенс угла потерь конденсатора** *тангенс кута втрат конденсатора* dissipation factor of a capacitor	Відношення активної потужності конденсатора до його реактивної потужності під час синусоїдної напруги певної частоти. **ДСТУ 2291-93.**
Т.003.000	**тариф** *тариф* *[-фу, ор. -фом; мн. -фи, -фів]* rate, tariff	*[фр. tarif < італ. tariffa < араб. ta'rifat, букв. - книга розрахунків < 'arafa - знати]* Офіційно встановлений розмір оплати оподаткування чогось.
.001	**тариф на тепло** *тариф на тепло*	Система ставок, за якими стягується плата за споживане тепло. **ГОСТ 19431-84.**
.002	**тариф на электрическую энергию** *тариф на електричну енергію* electricity rate, energy rate, power rate	Система ставок, за якими стягується плата за споживану електричну енергію. **ГОСТ 19431-84.**
Т.004.000	**тахогенератор** *тахогенератор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]*	*[< гр. tachos - швидкість + лат. generator - родоначальник]* Інформаційна електрична машина, призначена для вироблення елект-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	tacho-generator	ричних сигналів, пропорційних частоті обертання ротора. **ДСТУ 2286-93.**
.001	**асинхронный тахогенератор** *асинхронний тахогенератор* asynchronous tachogenerator	Інформаційна електрична машина, що являє собою двофазну асинхронну машину з порожнистим ротором, яка збуджується однофазною напругою і амплітуда вихідної напруги якої пропорційна частоті обертання ротора. **ДСТУ 2286-93m.**
.002	**синхронный тахогенератор** *синхронний тахогенератор* synchronous tachogenerator	Інформаційна електрична машина, яка являє собою синхронний генератор з постійними магнітами чи незалежним збудженням, частота і амплітуда вихідної напруги якого пропорційна частоті обертання ротора. **ДСТУ 2286-93.**
.003	**тахогенератор постоянного тока** *тахогенератор постійного струму* direct current tachogenerator	Інформаційна електрична машина, яка являє собою малопотужний генератор постійного струму, вихідна напруга якого пропорційна частоті обертання ротора. **ДСТУ 2286-93.**
Т.005.000	**тахометр** *тахометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* tachometer	*[< гр. tachos - швидкість + metreo - вимірюю]* Прилад для вимірювання частоти обертання деталей машин та механізмів.
Т.006.000	**тело** *тіло* *[-ла; мн. -ла, -л]* body, core	1. Певний предмет у просторі або частина простору, заповнена матерією, речовиною або обмежена замкненою поверхнею. 2. Макроскопічна система, розміри якої в багато разів перевищують відстані між молекулами, що її створюють.
.001	**тело изолятора** *тіло ізолятора* core of an insulator	Частина ізолятора, яка виконана з ізоляційного матеріалу і забезпечує механічну та електричну міцність. **ДСТУ 2648-94m.**
Т.007.000	**температура** *температура*	*[< лат. temperatura - потрібна міра, правильне співвідношення]*

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	[-ри; мн. -ри, -р] temperature	Фізична величина, яка характеризує стан рівноваги термодинамічної системи та пропорційна середній кінетичній енергії хаотичного руху частинок, що утворюють систему.
.001	**криогенная температура** *кріогенна температура* cryogenic temperature	Температура в інтервалі 0 - 120 К. **ДСТУ 2759-94.**
.002	**предельная температура стенки котла** *гранична температура стінки котла* limiting temperature of a boiler wall	Максимальна температура деталі котла або трубопроводу з боку робочого середовища з найбільшою температурою, що визначається за тепловим та гідравлічним розрахунками або за випробуванням без урахування часового збільшення обігріву (не більш 5 % розрахункового ресурсу). **ДНАОП 0.00-1.08-94.**
.003	**температура воспламенения** *температура спалахування* inflammation temperature	Найменша температура речовини, за якої в умовах спеціальних випробувань речовина виділяє горючу пару та гази з такою швидкістю, що у випадку впливу на них джерела запалювання можна спостерігати спалахування. ***Примітка.*** Показник пожежовибухонебезпеки рідин, твердих речовин і матеріалів та пилу. **ГОСТ 12.1.044-89m.**
.004	**температура вспышки** *температура спалаху* flash temperature	Найменша температура конденсованої речовини, за якої в умовах спеціальних випробувань над її поверхнею утворюється пара, що здатна спалахувати в повітрі від джерела запалювання; стійке горіння в даному випадку не виникає. ***Примітка.*** Показник пожежовибухонебезпеки рідин. **ГОСТ 12.1.044-89m.**
.005	**температура самовоспламенения** *температура самоспалахування*	Найменша температура навколишнього середовища, за якої в умовах спеціальних випробувань можна спостерігати самоспалахування речови-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	self-inflammation temperature	ни. ***Примітка.*** Показник пожежовибухонебезпеки всіх речовин та матеріалів. **ГОСТ 12.1.044-89m.**
.006	**температура тління** *температура жевріння* smoldering temperature	Температура речовини, за якої відбувається різке збільшення швидкості екзотермічних реакцій окиснення, що закінчуються виникненням жевріння. ***Примітка.*** Показник пожежовибухонебезпеки твердих речовин і матеріалів та пилу. **ГОСТ 12.1.044-89m.**
Т.008.000	**температуропроводность** *температуропровідність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* thermal diffusivity, temperature conductivity	*[< лат. temperatura - потрібна міра, правильне співвідношення + укр. провідність]* Фізична величина, що характеризує швидкість установлення температурного поля за нестаціонарної теплопровідності та чисельно дорівнює відношенню теплопровідності до питомої об'ємної теплоємності речовини (одиниця в СІ – квадратний метр на секунду $м^2/с$).
Т.009.000	**тензор** *тензор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* tensor	*[< лат. tensus - напружений]* *Див.* В.013.014 тензорна ВЕЛИЧИНА.
Т.010.000	**теплоемкость** *теплоємність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* heat capacity	Фізична величина, що дорівнює відношенню кількості теплоти, яку поглинає тіло, до зміни температури тіла, що сталася під час цього процесу (одиниця в СІ - джоуль на кельвін, Дж/К).
	тепломісткість *[-кості, д. і м -кості, ор. -кістю]* heat-intensity	Техніко-економічний показник, що характеризує ефективність використання теплової енергії у виробництві
.001	**изобарная теплоемкость** *ізобарна теплоєм-*	Теплоємність за постійної величини тиску.

	ність isobaric heat capacity	
.002	**изохорическая теплоемкость** *ізохорична теплоємність* isochoric heat capacity	Теплоємність за постійної величини об'єму.
.003	**теплоемкость продукции** *тепломісткість продукції* heat-intensity of products	Техніко-економічний показник досконалості продукції (робіт, послуг) та ефективності виробництва, що дорівнює відношенню всієї споживаної за рік електричної енергії до річного обсягу продукції (робіт, послуг) у натуральному, умовному чи вартісному виразі, який випускається (виконується, надається) підприємством, галуззю. **ДСТУ 2804-94m.**
.004	**удельная теплоемкость** *питома теплоємність* specific heat capacity	Теплоємність одиниці маси тіла (одиниця в СІ - джоуль на кілограм-кельвін, Дж/(кг•К)).
Т.011.000	**теплозащита** *теплозахист* *[-ту, ор. -том]* thermal protection, thermal shutdown	Засіб забезпечення нормального температурного режиму в установках і апаратах в умовах підведення до поверхні значних теплових потоків.
Т.012.000	**теплоизоляция** *теплоізоляція* *[-ії, ор. -ією]* heat insulation, thermal insulation	*[< укр. тепло + фр. isolation - відділення, роз'єднання]* Захист будівель, теплових промислових установок (або окремих їхніх вузлів), холодильних камер, трубопроводів та ін. від небажаного теплового обміну з навколишнім середовищем, який полягає у використанні матеріалів з низькою теплопровідністю.
Т.013.000	**тепломер** *тепломір* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* heat meter	*[< укр. тепло + гр. metreo - вимірюю]* Вимірювач кількості теплоти.

Т.014.000	**теплоноситель** *теплоносій* *[-ія, ор. -ієм, м. -ії/-ієві; мн. -ії, -іїв]* energy carrier	Рухоме середовище (як правило, гаряча вода або пара), що переносить теплоту від більш нагрітого тіла до менше нагрітого.
Т.015.000	**теплообмен** *теплообмін* *[-ну, ор. -ном]* heat exchange	Процес перенесення енергії у формі теплоти, зумовлений різницею температури.
Т.016.000	**теплоотдача** *тепловіддавання* *[-ння]* convective heat exchange, heat emission	Теплообмін між поверхнею твердого тіла та теплоносієм, що стикається з ним.
Т.017.000	**теплопередача** *теплопередавання* *[-ння]* heat transfer	Теплообмін між двома теплоносіями крізь тверду стінку, що їх розділяє, або поверхню поділу між ними.
Т.018.000	**теплопроводность** *теплопровідність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* heat conduction	1. Спрямоване перенесення теплоти від більш нагрітих частин тіла до менш нагрітих, яке призводить до вирівнювання їх температури. 2. Фізична величина, що характеризує теплопровідність, дорівнює відношенню густини теплового потоку до температурного градієнта (одиниця в СІ – ват на метр-кельвін, Вт/(м•К)).
Т.019.000	**теплопроизводительность** *теплопродуктивність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* heat effect, heat productivity, heating capacity, heating efficiency, thermal performance	*[< укр. тепло + лат. productivus - доцільний, плодотворний]* Кількість теплоти, яку одержує теплоносій за одиницю часу.

.001	**номинальная теплопроизводительность котла** *номінальна теплопродуктивність котла* rated heating capacity of a boiler	Найбільша теплопродуктивність, яку повинен забезпечити опалювальний водогрійний котел під час тривалої роботи за номінальних значень параметрів води з урахуванням допустимих відхилів. **ДСТУ 2369-94m.**
.002	**теплопроизводительность котла** *теплопродуктивність котла* heating capacity of a boiler	Кількість теплоти, яку отримує вода в опалювальному водогрійному котлі за одиницю часу. **ДСТУ 2369-94m.**
Т.020.000	**теплоснабжение** *теплопостачання [-ння]* heat supply, heating	Постачання тепла за допомогою теплоносія (гарячої води або пари) систем опалення, вентиляції, гарячого водопостачання промислових, житлових і громадських будівель та інших технологічних споживачів.
.001	**децентрализованное теплоснабжение** *децентралізоване теплопостачання* distributed heating	Теплопостачання споживачів від джерел тепла, які не мають зв'язку з загальною тепловою мережею. **ГОСТ 19431-84.**
.002	**централизованное теплоснабжение** *централізоване теплопостачання* district heating	Теплопостачання споживачів від джерел тепла через загальну теплову мережу. **ГОСТ 19431-84.**
Т.021.000	**теплосчетчик** *теплолічильник [-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* thermal energy meter	Засіб вимірювань, призначений для вимірювання кількості теплової енергії, що в теплообмінній мережі поглинається або виділяється рідиною, яка називається теплоносієм. **ДСТУ 3339-96.**
.001	**единый теплосчетчик** *єдиний теплолічильник*	Теплолічильник, який не має конструктивно відокремлених частин. **ДСТУ 3339-96m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	uniform thermal energy meter	
.002	**составной теплосчетчик** *складений теплолічильник* composite thermal energy meter	Теплолічильник, складові частини якого конструктивно відокремлені. **ДСТУ 3339-96.**
Т.022.000	**теплота** *теплота* *[-ти]* heat	Енергія, отримана або віддана тілом у формі хаотичного руху мікрочастинок, які створюють тіло, шляхом теплообміну або за будь-якого процесу, що відбувається в самому тілі (одиниця в СІ – джоуль, Дж).
.001	**теплота сгорания** *теплота згоряння* combustion heat, heat of combustion	Кількість теплоти, яка виділяється під час повного згоряння твердого, рідинного або газоподібного палива.
Т.023.000	**теплотехника** *теплотехніка* *[-іки, д. і м -іці]* combustion engineering, heat engineering, heat technology	*[< укр. тепло + гр. technike - вправний, досвідчений < techne - майстерність, мистецтво]* Галузь техніки, що займається одержанням і використанням теплоти в промисловості, сільському господарстві, транспорті та в побуті.
Т.024.000	**теплоустойчивость** *теплостійкість* *[-кості, д. і м -кості, ор. -кістю; мн. -кості, -костей]* heat stability, thermal stability	Здатність зберігати відносну сталість температури.
.001	**теплоустойчивость сооружения** *теплостійкість споруди* construction heat stability, construction thermal stability	Здатність споруди зберігати відносну сталість температури повітря в помешканнях в разі періодичних коливань температури зовнішнього повітря і теплового потоку через огороджувальні конструкції.
Т.025.000	**теплофикация** *теплофікація*	*[< укр. тепло + лат. ficatio < facio - роблю]*

	[-ї, ор. -ією] cogeneration-based district heating, district heating cogeneration, introduction of a heating system	Централізоване теплопостачання в разі виробництва електричної енергії та тепла в одному технологічному циклі. **ГОСТ 19431-84.**
Т.026.000	**теплоцентраль** *теплоцентраль* *[-лі, ор. -ллю; мн. -лі, -лей]* district heating plant	*[< укр. тепло + лат. centralis - серединний]* Установка, що виробляє теплову енергію для централізованого опалення.
Т.027.000	**теплоелектроцентраль (ТЭЦ)** *теплоелектроцентраль (ТЕЦ)* *[-лі, ор. -ллю; мн. -лі, -лей]* combined heat power, heat and power plant, heat-electric generating plant	*[< укр. тепло + гр. elektron - янтар, бурштин + лат. centralis - серединний]* Теплова електростанція, що виробляє не тільки електричну енергію, але й тепло, що відпускається споживачам у вигляді пари та гарячої води. ***Примітка.*** Відмінною рисою ТЕЦ є використання відпрацьованого тепла двигунів, що обертають електричні генератори.
Т.028.000	**теплоэнергетика** *теплоенергетика* *[-ики, д. і м -иці]* heat-and-power engineering	*[< укр. тепло + гр. energeia - діяльність]* Галузь енергетики, що охоплює процеси вироблення, використання та перетворення тепла в інші види енергії. **ДСТУ 3440-96.**
Т.029.000	**термистор** *термістор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* thermistor	*[< гр. therme - жар, тепло + англ. (res)istor – резистор]* Резистор, електричний опір якого значно й нелінійно змінюється залежно від температури. **ДСТУ 2815-94m.**
Т.030.000	**термоанемометр** *термоанемометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* hot-wire anemometer	*[< гр. therme - жар, тепло + anemos - вітер + metreo - вимірюю]* Анемометр, в якому використана залежність тепловіддавання чутливого елемента (наприклад, нагрітої металевої нитки або плівки) від швидкості потоку, його температури та складу.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Т.031.000	**термоизоляция** *термоізоляція* *[-ії, ор. -ією]* heat insulation, thermal insulation	*[< гр. therme - жар, тепло + фр. isolation - відділяння, роз'єднання]* *Див.* Т.012.000 ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЯ.
Т.032.000	**термометр** *термометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* thermometer	*[< гр. therme - жар, тепло + metreo - вимірюю]* Прилад для вимірювання температури.
.001	**биметаллический термометр** *біметалевий термометр* bimetal thermometer	Термометр розширення, дія якого ґрунтується на використанні різниці температурних коефіцієнтів лінійного або об'ємного розширення двох різнорідних матеріалів.
.002	**газовый манометрический термометр** *газовий манометричний термометр* gas filled-system thermometer, gas-expantion metallic gauge thermometer	Манометричний термометр, термосистема якого заповнюється газом, включаючи термобалон, капіляр та пружний чутливий елемент.
.003	**двойной термометр** *подвійний термометр* dual thermometer	Термометр, що містить два незалежних чутливих елементи.
.004	**дилатометрический термометр** *дилатометричний термометр* solid-expansion thermometer	Термометр розширення, дія якого ґрунтується на використанні теплового розширення твердих тіл.
.005	**дифференциальный термоэлектрический термометр** *диференційний термоелектричний термометр* differential thermocouple	Термометр для вимірювання різниці температур; чутливий елемент має два робочих кінці, утворених двома зустрічно ввімкненими термопарами.

Тк СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.006	**жидкостный манометрический термометр** *рідинний манометричний термометр* liquid filled-system thermometer	Манометричний термометр, термосистема якого заповнюється рідиною, включаючи термобалон, капіляр та пружний чутливий елемент.
.007	**манометрический термометр** *манометричний термометр* filled-system thermometer, manometric thermometer, pressure-filled thermometer	Термометр, в якому температура визначається за зміною тиску термометричної речовини (рідина, газ, насичені пари рідини), вміщеній у герметично замкнений об'єм.
.008	**медный термометр сопротивления** *мідний термометр опору* copper resistance thermometer	Термометр опору, чутливий елемент якого виконаний з мідного дроту.
.009	**платиновый термометр сопротивления** *платиновий термометр опору* platinum resistance thermometer	Термометр опору, чутливий елемент якого виконаний з платинового дроту.
.010	**поверхностный термометр** *поверхневий термометр* surface thermometer	Термометр, чутливий елемент якого перебуває в тепловому контакті з досліджуваною поверхнею.
.011	**ртутный термометр** *ртутний термометр* mercury thermometer	Рідинний термометр, в якому термометричною речовиною є ртуть.
.012	**сверхпроводящий термометр** *надпровідний термометр* superconducting thermometer	Термометр опору, в якому використовується залежність опору від температури всередині розтягненого надпровідного переходу в деяких надпровідних сплавах.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.013	**спиртовой термометр** *спиртовий термометр* alcohol thermometer	Рідинний термометр, в якому термометричною рідиною є спирт.
.014	**стеклянный жидкостный термометр** *скляний рідинний термометр* liquid-in-glass thermometer	Рідинний термометр, чутливий елемент якого виконаний зі скляного термобалона з припаяним капіляром.
.015	**термисторный термометр** *термісторний термометр* thermistor thermometer	Термометр опору, чутливим елементом якого є термістор.
.016	**термометр погружения** *термометр занурення* immersion thermometer	Термометр, чутливий елемент якого занурюється в досліджуване середовище.
.017	**термометр расширения** *термометр розширення* expansion thermometer	Термометр, в якому температура визначається за тепловим розширенням термометричної речовини.
.018	**термометр сопротивления** *термометр опору* resistance thermometer	Термометр, в якому температура визначається за зміною електричного опору чистих металів, сплавів та напівпровідників.
.019	**терморезисторный термометр** *терморезисторний термометр* thermistor thermometer	*Див.* Т.032.015 термісторний ТЕРМОМЕТР.
.020	**термоэлектрический термометр** *термоелектричний термометр*	*Див.* П.076.015 термоелектричний вимірювальний ПЕРЕТВОРЮВАЧ.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	thermocouple thermometer, thermoelectric thermometer	
.021	**электроконтактный термометр** *електроконтактний термометр* electric-contact thermometer	Скляний ртутний термометр, оснащений рухомими або постійними контактами, які можуть замикатися і розмикатися ртутним стовпчиком за заданої температури; використовується, наприклад, у схемі сигналізації та позиційного регулювання температури.
Т.033.000	**термопара** *термопара [-ри; мн. -ри, -р]* thermocouple	*[< гр. therme - жар, тепло + укр. пара]* Елемент, виконаний у вигляді двох різнорідних провідників або напівпровідників, з'єднаних один з одним паянням, механічним способом і т.ін. ***Примітка.*** Дія базується на властивості різноманітних металів створювати в парі термоелектрорушійну силу, залежну від матеріалу провідника та різниці температур спаїв.
Т.034.000	**термопреобразователь** *термоперетворювач [-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* thermal converter	*[< гр. therme - жар, тепло + укр. перетворювач]* 1. Вимірювальний перетворювач температури. 2. Частина термометра, яка формує сигнал, пропорційний температурі.
Т.035.000	**терморегулятор** *терморегулятор [-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* temperature controller	*[< гр. therme - жар, тепло + лат. regulo - впорядковую]* Регулятор температури.
Т.036.000	**терморезистор** *терморезистор [-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* temperature-sensitive resistor, thermistor	*[< гр. therme - жар, тепло + англ. resistor < лат. resisto - чиню опір, протидію]* *Див.* Т.029.000 ТЕРМІСТОР.
Т.037.000	**тесла (Тл)** *тесла (Тл) [-ли; мн. -ли, -л]*	*[< влн. Tesla - прізвища хорватського фізика і винахідника Н.Тесли]* Одиниця магнітної індукції в СІ. Тес-

	tesla	ла дорівнює магнітній індукції однорідного магнітного поля, в якому крізь плоский переріз площею 1 м^2, перпендикулярний до ліній індукції, проходить магнітний потік 1 Вб.
Т.038.000	**тестер** *тестер* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* tester	*[англ. tester < test - перевіряти, випробовувати]* Універсальний електровимірювальний прилад для вимірювання активного опору, сили електричного струму або напруги в електричних колах, який застосовується з метою перевірки, випробування чого-небудь.
Т.039.000	**технология** *технологія* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* technology	*[< гр. techne - майстерність, мистецтво + logos - слово, вчення]* 1. Система взаємозв'язаних способів оброблення матеріалів та прийомів виготовлення продукції у виробничому процесі. 2. ***У системах оброблення інформації -*** сукупність пристроїв та методів у процесі оброблення інформації, розв'язання задач на ЕОМ і видавання (передання) результатів користувачеві.
.001	**энергосберегающая технология** *енергоощадна технологія* energy-conserving technology	Метод виробництва продукції з раціональним використанням енергії, який дозволяє одночасно зменшити енергетичне навантаження на довкілля та кількість енергетичних відходів, одержуваних в процесі виробництва й експлуатації виготовленого продукту. **ДСТУ 2420-94m.**
Т.040.000	**тиристор** *тиристор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* thyristor	*[англ. thyristor]* Напівпровідниковий прилад, який являє собою багатошарову структуру з почерговими типами електропровідності та застосовується в схемах керування електричним струмом.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Т.041.000	**тление** *жевріння* *[-ння]* smoldering	Горіння без випромінювання світла, що, як правило, розпізнається з появою диму. **ДСТУ 2272-93m.**
	тління *[-ння]* decay, decomposition, putrefaction	Гниття, розкладання.
Т.042.000	**ток** *струм* *[-му, ор. -мом; мн. -ми, -мів]* current	*Див.* Т.042.062 електричний СТРУМ.
.001	**вихревые токи** *вихрові струми* eddy currents	Електричні струми в провідному тілі, викликані електромагнітною індукцією, які замикаються в контурах, і сукупність яких утворює однозв'язну область. **ДСТУ 2843-94m.**
.002	**вторичный ток трансформатора тока** *вторинний струм трансформатора струму* secondary current of a current transformer	Струм, що протікає по вторинній обмотці трансформатора струму, коли протікає струм по первинній обмотці. **ДСТУ 2976-95.**
.003	**зарядный ток конденсатора** *зарядний струм конденсатора* charging current of a capacitor	Струм, який проходить через конденсатор під час його заряджання. **ДСТУ 2291-93.**
.004	**индукционный ток** *індукційний струм* inductive current	Електричний струм, що виникає внаслідок явища електромагнітної індукції.
.005	**контурный ток** *контурний струм* loop current, mesh current	Струм, що проходить у петлі, яка визначається ланкою зв'язку. **ДСТУ 2815-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.006	**критический ток контактного аппарата** *критичний струм контактного апарата* critical current of a mechanical switching device	Значення або діапазон значень сили струму, що вимикаються контактним апаратом, за яких термін дуги перевищує допустиме значення. **ДСТУ 2848-94m.**
.007	**линейный ток** *лінійний струм* linear current	Електричний струм, що протікає вздовж лінійного проводу.
.008	**мгновенный электрический ток** *миттєвий електричний струм* instantaneous current	Значення сили електричного струму в даний момент часу. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються миттєві електрорушійна сила, напруга, магніторушійна сила, магнітний потік, електричний заряд тощо. **ДСТУ 2843-94m.**
.009	**наибольший установившийся ток короткого замыкания трансформатора** *найбільший усталений струм короткого замикання трансформатора* maximal steady-state short circuit current of a transformer	Усталений струм короткого замикання, що визначається з урахуванням нормованого реактивного опору мережі, на який повинен бути розрахований трансформатор. **ДСТУ 3270-95m.**
.010	**начальный пусковой ток** *початковий пусковий струм* breakaway starting current, initial starting current	Максимальний діючий струм, що споживається загальмованим асинхронним двигуном з короткозамкненим ротором (синхронним двигуном, синхронним компенсатором) у разі живлення від живильної мережі з номінальним значенням напруги та частоти. ***Примітка.*** Ця величина є розрахунковою без урахування перехідних явищ. **ГОСТ 27471-87m.**
.011	**неотпускающий ток** *невідпускальний струм*	Електричний струм, який викликає в разі проходження крізь тіло людини нездоланні судорожні стискання м'я-

	not releasing current	зів руки, в якій затиснутий провідник. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.012	**номинальный ток конденсатора** *номінальний струм конденсатора* rated current of a capacitor	Максимальне значення струму, за якого конденсатор може функціонувати протягом мінімального напрацювання в умовах, зазначених у нормативно-технічній документації. **ДСТУ 2291-93m.**
.013	**номинальный ток обмотки трансформатора ($I_{ном}$)** *номінальний струм обмотки трансформатора ($I_{ном}$)* rated current of a transformer winding (I_r)	Струм, що тече по лінійному виводу обмотки й визначається номінальною потужністю і номінальною напругою цієї обмотки, а також коефіцієнтом, що враховує кількість фаз. **ДСТУ 3270-95m.**
.014	**номинальный ток термической стойкости трансформатора** *номінальний струм термічної стійкості трансформатора* rated short-time thermal current of a transformer	Найбільше значення первинного струму, яке витримує трансформатор за встановлений короткий проміжок часу без пошкоджень у разі короткозамкненої вторинної обмотки. **ДСТУ 2976-95m.**
.015	**номинальный ток электродинамической стойкости трансформатора тока** *номінальний струм електродинамічної стійкості трансформатора струму* rated dynamic current of a transformer	Найбільше миттєве значення первинного струму, яке трансформатор струму може витримувати в разі короткозамкненої вторинної обмотки без електричних чи механічних пошкоджень, спричинених електромагнітними діями, що виникають при цьому. **ДСТУ 2976-95m.**
.016	**объемный сквозной ток диэлектрика** *об'ємний наскрізний струм діелектрику*	Наскрізний струм через об'єм діелектрику. **ГОСТ 21515-76.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	steady volume current of a dielectric	
.017	**операторный ток** *операторний струм* operational current	Величина, отримана з миттєвого значення струму шляхом перетворення за Лапласом чи Карсоном-Хевісайдом. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються операторні електрорушійна сила та напруга. **ДСТУ 2815-94m.**
.018	**отпускающий ток** *відпускальний струм* releasing current	Електричний струм, який не викликає в разі проходження крізь тіло людини нездоланні судинні стискання м'язів руки, в якій затиснутий провідник. **ГОСТ 12.1.038-82.**
.019	**ощутимый ток** *відчутний струм* perceptible current	Електричний струм, який викликає в разі проходження крізь тіло людини відчутні подразнення. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.020	**первичный ток трансформатора** *первинний струм трансформатора* primary current of a transformer	Струм, що протікає по первинній обмотці трансформатора. **ДСТУ 2976-95m.**
.021	**переменный электрический ток** *змінний електричний струм* alternating current	Електричний струм, який змінюється в часі. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються змінні електрорушійна сила, напруга, магніторушійна сила, магнітний потік, електричний заряд тощо. **ДСТУ 2843-94m.**
.022	**переходный электрический ток** *перехідний електричний струм* transient current	Електричний струм у колі під час перехідного процесу. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються перехідні електрорушійна сила, напруга, магніторушійна сила, магнітний потік тощо. **ДСТУ 2843-94m.**
.023	**периодический электрический ток** *періодичний електричний струм* alternating current, periodic current	Електричний струм, миттєві значення якого повторюються через рівні проміжки часу. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються періодичні напруга, електрорушійна сила, магніторушійна сила, магнітний потік, а також електричний заряд, який періодич-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		но змінюється тощо. **ДСТУ 2843-94m.**
.024	**поверхностный сквозной ток диэлектрика** *поверхневий наскрізний струм діелектрику* steady surface current of a dielectric	Наскрізний струм на поверхні твердого діелектрику, яка стикається з газоподібним або рідинним діелектриком. **ГОСТ 21515-76.**
.025	**полный электрический ток** *повний електричний струм* total current	Явище направленого руху носіїв заряду і (чи) явище зміни електричного поля в часі, що супроводжується магнітним полем. **ДСТУ 2843-94m.**
.026	**пороговый неотпускающий ток** *пороговий невідпускальний струм* threshold not releasing current	Найменше значення невідпускального струму. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.027	**пороговый ощутимый ток** *пороговий відчутний струм* threshold perceptible current	Найменше значення відчутного струму. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.028	**пороговый фибрилляционный ток** *пороговий фібриляційний струм* threshold fibrillation current	Найменше значення фібриляційного струму. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.029	**постоянный электрический ток** *постійний електричний струм* direct current	Електричний струм, який не змінюється в часі. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються постійні електрорушійна сила, напруга, магніторушійна сила, магнітний потік, електричний заряд тощо. **ДСТУ 2843-94m.**
.030	**предельный кратковременный ток выходной цепи элект-**	Найбільше значення струму, яке вихідне коло електричного реле, що перебуває в провідному стані чи заздалегідь замкнене, здатне витрима-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	рического реле *граничний короткочасний струм вихідного кола електричного реле* limiting short-time current of an output circuit	ти в заданих умовах протягом заданого короткого відрізку часу. **ДСТУ 2936-94m.**
.031	**пульсирующий электрический ток** *пульсівний електричний струм* pulsating current	Періодичний електричний струм, який не змінює свого напрямку. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються пульсівні електрорушійна сила, напруга, магніторушійна сила, магнітний потік, електричний заряд тощо. **ДСТУ 2843-94m.**
.032	**рабочий ток магнитного усилителя** *робочий струм магнітного підсилювача* operating current of a transductor	Струм, який проходить уздовж робочої обмотки магнітного підсилювача. **ДСТУ 2712-94m.**
.033	**разрядный ток конденсатора** *розрядний струм конденсатора* discharge current of a capacitor	Струм, який проходить через конденсатор під час його розряджання. **ДСТУ 2291-93.**
.034	**свободный электрический ток** *вільний електричний струм* free current	Різниця перехідного й усталеного струмів. **ДСТУ 2843-94m.**
.035	**синусоидальный электрический ток** *синусоїдний електричний струм* sinusoidal current	Періодичний електричний струм, який є синусоїдною функцією часу. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються синусоїдні електрорушійна сила, напруга, магніторушійна сила, магнітний потік, а також електричний заряд, що змінюється синусоїдно. **ДСТУ 2843-94m.**
.036	**сквозной ток диэлектрика** *наскрізний струм діелектрику*	Стала складова струму витікання діелектрику. **ГОСТ 21515-76.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	steady leakage current of a dielectric	
.037	**ток возбуждения** *струм збудження* drive current, excitation current, exciting current, field current	Струм, що протікає обмоткою збудження.
.038	**ток замыкания на землю** *струм замикання на землю* fault-to-earth current, earth fault current	Сукупність струму витікання та ємнісного струму між провідником та землею. **ДСТУ 2815-94m.**
.039	**ток источника** *струм джерела* source current	Електричний струм, зумовлений ідеальним джерелом струму. **ДСТУ 2815-94m.**
.040	**ток короткого замыкания химического источника тока** *струм короткого замикання хімічного джерела струму* short circuit current of a chemical current supply	Максимальне значення струму розряджання хімічного джерела струму в разі короткого замикання зовнішнього кола. **ДСТУ 2310-93m.**
.041	**ток намагничивания трансформатора** *струм намагнічування трансформатора* exciting current of a transformer	Діюче значення струму, який споживає вторинна обмотка трансформатора, коли до вторинних виводів прикладена синусоїдна напруга номінальної частоти, причому первинна та решта обмоток розімкнені. **ДСТУ 2976-95m.**
.042	**ток насыщения реактора** *струм насичення реактора* saturation current of a reactor	Миттєве значення струму наситного реактора, яке відповідає певній динамічній індуктивності, що повинна бути обумовлена нормативним документом. **ГОСТ 18624-73.**
.043	**ток нулевой последовательности** *струм нульової послі-*	Сума миттєвих значень струмів трьох фаз трифазної системи. **ДСТУ 2976-95.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	довності residual current, zero-sequence current	
.044	**ток обратной последовательности** *струм зворотної послідовності* negative-sequence current	Струм зворотної складової розкладу несиметричної трифазної системи за методом симетричних складових.
.045	**ток перегрузки** *надструм;* *струм перевантаження* over-current	Електричний струм, величина якого перевищує найбільше номінальне значення. **ДСТУ 2815-94m.**
.046	**ток проводимости** *струм провідності* conduction current	Скалярна величина, що дорівнює похідній за часом від електричного заряду, який переноситься носіями заряду через дану поверхню. **ДСТУ 2815-94.**
.047	**ток прямой последовательности** *струм прямої послідовності* positive-sequence current	Струм прямої складової розкладу несиметричної трифазної системи за методом симетричних складових.
.048	**ток разрядки химического источника тока** *струм розряджання хімічного джерела струму* discharge current of a chemical current supply	Електричний струм, який віддає хімічне джерело струму в зовнішнє коло під час розряджання. **ДСТУ 2310-93m.**
.049	**ток реактора** *струм реактора* current of a reactor	Струм обмотки фази реактора. **ГОСТ 18624-73.**
.050	**ток смещения** *струм зміщення* bias current, offset current	Скалярна величина, що дорівнює похідній за часом від потоку електричного зміщення через дану поверхню. **ДСТУ 2815-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.051	**ток управления магнитного усилителя** *струм керування магнітного підсилювача* control current of a transductor	Струм, який проходить по обмотці керування магнітного підсилювача. **ДСТУ 2712-94m.**
.052	**ток утечки** *струм витікання* leakage current	Струм провідності, зумовлений недосконалістю ізоляції. **ДСТУ 2267-93m.**
.053	**ток утечки диэлектрика** *струм витікання діелектрику* leakage current of a dielectric	Струм провідності в діелектрику, зумовлений прикладенням не змінюваної в часі електричної напруги. **ГОСТ 21515-76m.**
.054	**ток утечки конденсатора** *струм витікання конденсатора* leakage current of a capacitor	Струм провідності, який проходить через конденсатор під час постійної напруги. **ДСТУ 2291-93.**
.055	**ток холостого хода трансформатора** *струм холостого ходу трансформатора* non-load current of a transformer	Діюче (середньоквадратичне) значення струму, що тече через лінійні виводи обмотки, до якої прикладено номінальну напругу (напругу відгалуження) з номінальною частотою, коли іншу (інші) обмотку (обмотки) розімкнено. ***Примітка 1.*** Для трифазного (багатофазного) трансформатора за струм холостого ходу приймають середнє арифметичне струмів усіх фаз. ***Примітка 2.*** Струм холостого ходу часто виражають у відсотках до номінального струму цієї обмотки. Для багатообмоткового трансформатора струм холостого ходу відносять до обмотки з найбільшою номінальною потужністю. **ДСТУ 3270-95m.**
.056	**токи Фуко** *струми Фуко* Foucault currents	*Див.* Т.042.001 вихрові СТРУМИ.
.057	**ударный ток короткого замыка-**	Максимальне значення струму в обмотці якоря синхронної машини, про-

	ния *ударний струм короткого замикання* surge current of short circuit	тягом першого півперіоду після його короткого замикання, коли аперіодична складова найбільша. **ГОСТ 27471-87.**
.058	**уравнительные токи инвертора** *зрівняльні струми інвертора* circulating currents of an invertor	Струми, які протікають у колі інвертора під дією різниці напруг інвертора і його випростувачів.
.059	**установившийся электрический ток** *усталений електричний струм* steady-state current, sustained current	Періодичний чи постійний електричний струм, який установлюється в електричному колі після закінчення перехідного процесу під впливом на коло періодичних чи постійних електрорушійних сил чи напруг. **ДСТУ 2843-94m.**
.060	**фазовый ток** *фазний струм* phase current	Струм, що протікає через одну з обмоток генератора, двигуна тощо.
.061	**фибрилляционный ток** *фібриляційний струм* fibrillation current	Електричний струм, який викликає в разі проходження через організм фібриляцію серця. **ГОСТ 12.1.009-76.**
.062	**электрический ток** *електричний струм* electric current	Спрямований рух електричних зарядів.
.063	**электрический ток переноса** *електричний струм перенесення* transfer current	Електричний струм, викликаний рухом електрично заряджених тіл. **ДСТУ 2843-94.**
.064	**электрический ток поляризации диэлектрика** *електричний струм поляризації діелектрику* polarization current	Електричний струм у діелектрику, викликаний зміною його поляризації. **ДСТУ 2843-94m.**
.065	**электрический ток**	Явище направленого руху вільних

	проводимости *електричний струм провідності* conduction current	носіїв електричного заряду в речовині чи у вакуумі. **ДСТУ 2843-94.**
.066	**электрический ток смещения в вакууме** *електричний струм зміщення у вакуумі* displacement current in vacuum	Явище зміни електричного поля у вакуумі. **ДСТУ 2843-94.**
Т.043.000	**токопровод** *струмопровід [-воду, д. –водові / -воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* wireway, electrical pathway, mains conductor	Лінія електропередавання, що складається з неізольованих чи ізольованих провідників, ізоляторів, захисних оболонок, відгалужувальних пристроїв, підтримувальних та опорних конструкцій. **ДСТУ 2790-94m.**
.001	**магистральный токопровод** *магістральний струмопровід* turnpike wireway	Струмопровід, призначений в основному для під'єднання до нього розподільних струмопроводів і силових розподільних пунктів, щитів та окремих потужних приймачів електричної енергії. **ПУЭ, п. 2.2.3.**
.002	**малогабаритный троллейный токопровод** *малогабаритний тролейний струмопровід*	Закритий кожухом пристрій, який складається з тролеїв, ізоляторів і каретки зі струмознімачами. ***Примітка.*** За допомогою малогабаритного тролейного струмопроводу можуть здійснюватись живлення крана або його візка, керування однорельсовими візками та електроталями і т.ін. **ПУЭ, п. 5.4.4.**
.003	**осветительный токопровод** *освітлювальний струмопровід* lighting wireway	Струмопровід, призначений для живлення світильників та електроприймачів невеликої потужності. **ПУЭ, п. 2.2.3.**
.004	**протяженный токопровод** *протяжний струмопровід*	Струмопровід напругою понад 1 кВ, який виходить за межі однієї електроустановки. **ПУЭ, п. 2.2.4.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	extended wireway	
.005	**распределительный токопровод** *розподільний струмопровід* distribution wireway	Струмопровід, призначений в основному для під'єднання до нього електроприймачів. **ПУЭ, п. 2.2.3.**
.006	**троллейный токопровод** *тролейний струмопровід* trolley wireway	Струмопровід, призначений для живлення пересувних електроприймачів. **ПУЭ, п. 2.2.3.**
Т.044.000	**топка** *топка* *[-пки, д. і м -пці; мн. -пки, -пок]* furnace	Пристрій опалювального водогрійного котла, призначений для спалювання органічного палива, часткового охолодження продуктів згоряння і виділення золи. **ДСТУ 2369-94.**
Т.045.000	**топология** *топологія* *[-ії, ор. -ією]* topology	*[< гр. topos - місце + logos - слово, вчення]* 1. Загальна схема, схема з'єднань, конфігурація, архітектура об'єкта. 2. Прикладна наука, що вивчає структуру з'єднань ліній та вузлів об'єкта. 3. Розділ математики, що вивчає найбільш загальні властивості геометричних фігур.
.001	**топология схем** *топологія схем* topology of networks	Розділ електротехніки, що вивчає з'єднання між собою ідеальних елементів, які входять до складу електричного кола. **ДСТУ 2815-94m.**
Т.046.000	**торможение** *гальмування* *[-ння]* brake, braking	Сповільнення руху або зупинка чого-небудь.
.001	**динамическое торможение вращающегося электродвигателя** *динамічне гальмування обертового елек-*	Електричне гальмування обертового електродвигуна, під час якого енергія розсіюється в обмотках чи в окремому опорі. **ДСТУ 2286-93m.**

	тродвигуна dynamic braking of a rotary motor	
.002	**емкостное торможение вращающегося асинхронного двигателя** *ємнісне гальмування обертового асинхронного двигуна* capacitor braking of a rotary asynchronous motor	Динамічне гальмування асинхронного обертового двигуна, під час якого для його збудження застосовується електрична ємність. **ДСТУ 2286-93m.**
.003	**рекуперативное торможение вращающегося электродвигателя** *рекуперативне гальмування обертового електродвигуна* regenerative braking of a rotary motor	Електричне гальмування обертового електродвигуна, під час якого енергія віддається в мережу. **ДСТУ 2286-93m.**
.004	**сверхсинхронное торможение вращающегося асинхронного электродвигателя** *надсинхронне гальмування обертового асинхронного електродвигуна* over-synchronous braking of rotary asynchronous motor	Рекуперативне гальмування асинхронного обертового електродвигуна, здійснене під час обертання його ротора з частотою, вищою за синхронну. **ДСТУ 2286-93m.**
.005	**торможение постоянным током асинхронного вращающегося двигателя** *гальмування постійним струмом асинхронного обертового*	Динамічне гальмування асинхронного обертового двигуна, під час якого для збудження застосовується постійний струм. **ДСТУ 2286-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	двигуна dc injection braking	
.006	**торможение противовключением вращающегося электродвигателя** *гальмування противвімкненням обертового електродвигуна* countercurrent braking of a rotary motor, plug braking of a rotary motor	Електричне гальмування обертового електродвигуна, здійснюване шляхом перемикання його обмоток до стану, що відповідає іншому напрямку обертання. **ДСТУ 2286-93m.**
.007	**электрическое торможение** *електричне гальмування* electric braking	Гальмування електродвигуна створенням гальмівного електромагнітного моменту.
Т.047.000	**тормоз** *гальмо* *[-ма; мн. -ма, -м]* brake	Механізм або пристрій, призначений для зменшення швидкості або повної зупинки машини.
.001	**электромашинный тормоз** *електромашинне гальмо*	Обертова електрична машина, призначена для створення гальмівного моменту. **ДСТУ 2286-93m.**
Т.048.000	**точка** *точка* *[-чки, д. і м -чці; мн. -чки, -чок]* point, dot	1. Найпростіший неподільний елемент простору. 2. Характеристичний параметр процесу. 3. Місцеположення.
.001	**тройная точка воды** *потрійна точка води* triple point of water	Точка діаграми стану, яка відповідає рівноважному співіснуванню води в твердій, рідинній та газоподібній фазах та характеризується температурою потрійної точки води, яка дорівнює 273,16 К.
Т.049.000	**транзистор** *транзистор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри,*	*[англ. transistor < tran(sfer) - переносити + (re)sistor - опір]* Напівпровідниковий прилад, який

	-рів] transistor	вміщує два p-n-переходи і три контакти для ввімкнення в електричне коло та який застосовується для підсилення і генерації електричних коливань, а також з іншою метою.
Т.050.000	**транспозиция** *транспозиція* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* transposition	*[< лат. transpono - переставляю]* Переміщення, перестановлення, перегрупування.
Т.051.000	**транспорт** *транспорт* *[-ту, ор. -том]* transport	*[< лат. transporto - переношу, переміщую]* 1. Галузь народного господарства, що різними видами засобів здійснює перевезення пасажирів, доставляння, переміщення вантажів і т.ін. 2. Той чи інший вид засобів для перевезення.
.001	**высоковольтный электрический транспорт** *високовольтний електричний транспорт* high-voltage electric transport	Транспортні засоби, які використовують для свого пересування електричну енергію напругою понад 1000 В. **ДСТУ 2790-94m.**
.002	**низковольтный электрический транспорт** *низьковольтний електричний транспорт* low-voltage electric transport	Транспортні засоби, які використовують для свого пересування електричну енергію напругою до 1000 В. **ДСТУ 2791-94.**
Т.052.000	**трансформатор** *трансформатор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* transformer	*[< лат. transformo - перетворюю, змінюю]* 1. Пристрій для перетворення, зміни вигляду, форми, будь-яких важливих властивостей енергії або об'єктів. 2. ***В електротехніці -*** пристрій для перетворення параметрів (амплітуд і фаз) напруг і струмів. **ДСТУ 2815-94.**
.001	**автокомпенсированный**	Трансформатор, який має допоміжну обмотку, увімкнену послідовно з вторинною обмоткою трансформатора,

	трансформатор тока *автокомпенсований трансформатор струму* auto-compound current transformer	призначену, передусім, для зменшення кутової похибки між первинним та вторинним струмами. **ДСТУ 2976-95m.**
.002	**вращающийся трансформатор** *обертовий трансформатор* rotary transformer, rotatable transformer	Інформаційна електрична машина, амплітуда вихідної напруги якої є функцією вхідної напруги і кутового положення ротора. **ДСТУ 2286-93.**
.003	**газонаполненный трансформатор** *газонаповнений трансформатор* gas-filled transformer	Сухий герметичний трансформатор, в якому основним ізоляційним середовищем та теплоносієм є повітря чи інший газ. **ДСТУ 3270-95m.**
.004	**герметичный трансформатор** *герметичний трансформатор* sealed transformer	Трансформатор, виконаний таким чином, що можливість сполучення між його внутрішнім простором і навколишнім середовищем усунута. ***Примітка.*** Герметичні трансформатори поділяються на дві групи: а) трансформатори, в яких загальний об'єм масла, повітря (чи іншого газу) або будь-якої комбінації цих компонентів залишається постійним у всьому діапазоні змінювання температури; б) трансформатори, в яких загальний об'єм масла, повітря (чи іншого газу) або будь-якої комбінації цих компонентів змінюється в усьому діапазоні змінювання температури; змінювання об'єму забезпечує герметична еластична посудина або еластична мембрана. **ДСТУ 3270-95m.**
.005	**двухобмоточный трансформатор** *двохобмотковий трансформатор* double-winding transformer, two-winding transformer	Трансформатор з окремими обмотками, що має дві основні обмотки. **ДСТУ 3270-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.006	**заземляемый трансформатор напряжения** *однополюсно ізольований трансформатор напруги* earthed voltage transformer	Однофазний трансформатор напруги, один кінець первинної обмотки якого призначений для глухого заземлення, або трифазний трансформатор напруги, в якого спільна точка з'єднаної зіркою первинної обмотки призначена для глухого заземлення. **ДСТУ 2976-95m.**
.007	**измерительный трансформатор** *вимірювальний трансформатор* instrument transformer	Трансформатор, призначений для пересилання інформаційного сигналу вимірювальним приладам, лічильникам, пристроям захисту і (або) керування. ***Примітка.*** Термін "вимірювальний трансформатор" відноситься як до трансформаторів струму, так і до трансформаторів напруги. **ДСТУ 2976-95m.**
.008	**кварценаполненный трансформатор** *кварцонаповнений трансформатор*	Сухий трансформатор з баком, заповненим кварцовим піском, що є основним ізоляційним середовищем і теплоносієм. **ДСТУ 3270-95m.**
.009	**комбинированный измерительный трансформатор** *комбінований вимірювальний трансформатор* combined voltage current transformer	Вимірювальний трансформатор, що є конструктивним поєднанням трансформатора струму та трансформатора напруги в спільному корпусі. **ДСТУ 2976-95m.**
.010	**компенсированный трансформатор** *компенсований трансформатор* auto-compounded transformer	Трансформатор струму, що має допоміжну обмотку з незалежним живленням, в основному, призначену для зменшення кутової похибки між первинними та вторинними струмами. **ДСТУ 2976-95m.**
.011	**линейный вращающийся трансформатор** *лінійний обертовий трансформатор* line rotary transformer	Обертовий трансформатор, на однофазній вихідній обмотці якого виробляється напруга з амплітудою, яка лінійно залежить від кутового положення ротора. **ДСТУ 2286-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.012	**линейный регулировочный трансформатор** *лінійний регулювальний трансформатор* line regulating transformer	Трансформатор, одна обмотка якого призначена для ввімкнення в мережу з метою регулювання розміру та (чи) зсуву фаз напруги цієї мережі. **ДСТУ 3270-95m.**
.013	**масляный трансформатор** *масляний трансформатор* oil-immersed type transformer	Трансформатор, магнітну систему й обмотки якого занурено в масло. ***Примітка 1.*** При цьому будь-яка ізоляційна рідина - мінеральне масло чи інша речовина - розглядаються як масло. ***Примітка 2.*** Масляні трансформатори можуть мати повітряну подушку або подушку, заповнену іншим газом. **ДСТУ 3270-95m.**
.014	**масштабный вращающийся трансформатор** *масштабний обертовий трансформатор* scaled rotary transformer	Обертовий трансформатор, ротор якого може бути зафіксований у потрібному положенні. **ДСТУ 2286-93m.**
.015	**междуфазный трансформатор** *міжфазний трансформатор*	*Див.* Р.021.037 зрівняльний РЕАКТОР. **ГОСТ 18624-73.**
.016	**многообмоточный трансформатор** *багатообмотковий трансформатор* multiwinding transformer	Трансформатор з окремими обмотками, що має більше трьох основних обмоток. **ДСТУ 3270-95.**
.017	**многофазный трансформатор** *багатофазний трансформатор* polyphase transformer	Трансформатор, у магнітній системі якого створюється магнітне поле з кількістю фаз більше трьох. **ГОСТ 16110-82.**
.018	**незаземляемый трансформатор напря-**	Трансформатор напруги, в якого всі частини первинної обмотки включа-

	жения *незаземлюваний трансформатор напруги* unearthed voltage transformer	ючи виводи, ізольовані від землі на рівень, відповідний до нормованого рівня ізоляції. **ДСТУ 2976-95m.**
.019	**однофазный трансформатор** *однофазний трансформатор* single-phase transformer	Трансформатор, у магнітній системі якого створюється однофазне магнітне поле. **ГОСТ 16110-82.**
.020	**повышающий трансформатор** *підвищувальний трансформатор* step-up transformer	Трансформатор, в якого первинною обмоткою є обмотка нижчої напруги. **ДСТУ 3270-95m.**
.021	**понижающий трансформатор** *знижувальний трансформатор* step-down transformer	Трансформатор, в якого первинною обмоткою є обмотка вищої напруги. **ДСТУ 3270-95m.**
.022	**преобразовательный трансформатор** *перетворювальний трансформатор* converter transformer	Трансформатор, призначений для роботи у випростувальних, інверторних та інших установках, які перетворюють систему змінного струму в систему постійного струму та навпаки у випадку безпосереднього підключення до них. **ГОСТ 16110-82.**
.023	**разделяющий трансформатор** *розділювальний трансформатор* isolating transformer, isolation transformer	Спеціальний трансформатор, призначений для відокремлення приймача електричної енергії від первинної електричної мережі та мережі заземлення. **ГОСТ 12.1.009-76m.**
.024	**регулировочный трансформатор** *регулювальний трансформатор* regulating transformer	Трансформатор, призначений для ввімкнення до мережі чи силового трансформаторного агрегату з метою регулювання напруги мережі чи агрегату. **ДСТУ 3270-95m.**
.025	**регулируемый тран-**	Трансформатор, що дає змогу регу-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	сформатор *регульований трансформатор* adjustable transformer, variable-ratio transformer	лювати напругу хоча б однієї з його обмоток за допомогою спеціальних пристроїв, вмонтованих у трансформатор. **ДСТУ 3270-95m.**
.026	**силовой трансформатор** *силовий трансформатор* power transformer	Статичний пристрій, що має дві чи більше обмоток, призначений для перетворювання через електромагнітну індукцію однієї чи декількох систем змінної напруги (струму) в одну чи декілька систем змінної напруги (струму), як правило, з іншими значеннями за тієї самої частоти, з метою пересилання електричної потужності. **ДСТУ 3270-95.**
.027	**синусно-косинусный вращающийся трансформатор** *синусно-косинусний обертовий трансформатор* angle-component solver	Обертовий трансформатор, який містить дві вихідні однофазні обмотки, на одній з яких виробляється напруга з амплітудою, пропорційною синусу кута повороту, на другій - косинусу. **ДСТУ 2286-93.**
.028	**согласующий трансформатор** *узгоджувальний трансформатор* matching transformer	Трансформатор, призначений для вмикання між двома колами з різними імпедансами з метою оптимізації потужності сигналу, що пересилається. **ДСТУ 2815-94.**
.029	**специальный трансформатор** *спеціальний трансформатор* special transformer	Трансформатор, призначений для безпосереднього живлення споживчої мережі або споживачів електричної енергії, якщо ця мережа чи споживачі вирізняються особливими умовами роботи, характером навантаження чи режимом роботи. ***Примітка.*** Залежно від згаданих чинників спеціальні трансформатори можуть бути рудниковими, тяговими, судновими, зварювальними, перетворювальними, електропічними тощо. **ДСТУ 3270-95.**
.030	**сухой трансформа-**	Трансформатор, магнітну систему й

	тор *сухий трансформатор* dry-type transformer	обмотки якого не занурено в рідинний діелектрик. **ДСТУ 3270-95m.**
.031	**трансформатор напряжения** *трансформатор напруги* voltage transformer	Вимірювальний трансформатор, в якому за нормальних умов застосування вторинна напруга пропорційна первинній напрузі та в разі правильного ввімкнення зсунена від неї за фазою на кут, близький до нуля. **ДСТУ 2976-95m.**
.032	**трансформатор напряжения нулевой последовательности** *трансформатор напруги нульової послідовності* residual voltage transformer	Трифазний трансформатор напруги або група з трьох однофазних трансформаторів напруги, які мають вторинні обмотки, з'єднані розімкненим трикутником так, аби поміж відповідними виводами отримати напругу, яка відповідає напрузі нульової послідовності, що існує в прикладеній до первинних виводів трифазній напрузі. **ДСТУ 2976-95m.**
.033	**трансформатор общего назначения** *трансформатор загального призначення* general-purpose transformer	Трансформатор, призначений для ввімкнення до мережі, що не вирізняється особливими умовами роботи, або для безпосереднього живлення споживачів електричної енергії, які не вирізняються особливими умовами роботи, характером навантаження чи режимом роботи. **ДСТУ 3270-95m.**
.034	**трансформатор с литой изоляцией** *трансформатор з литою ізоляцією* molded transformer	Сухий трансформатор, в якому основним ізоляційним середовищем та теплоносієм є електроізоляційний компаунд. **ДСТУ 3270-95m.**
.035	**трансформатор с негорючим жидким диэлектриком** *трансформатор з негорючим рідинним діелектриком*	Масляний трансформатор, в якому основним ізоляційним середовищем і теплоносієм є негорючий рідинний діелектрик. **ДСТУ 3270-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.036	**трансформатор с отдельными обмотками** *трансформатор з окремими обмотками* separate winding transformer	Трансформатор, обмотки якого не мають спільної частини. **ДСТУ 3270-95m.**
.037	**трансформатор с расщепленной обмоткой** *трансформатор з розщепленою обмоткою*	Трансформатор, що має одну чи більше розщеплених обмоток. **ДСТУ 3270-95m.**
.038	**трансформатор тока** *трансформатор струму* current transformer	Вимірювальний трансформатор, в якому за нормальних умов застосування вторинний струм пропорційний первинному струмові і в разі правильного ввімкнення зсунутий від нього за фазою на кут, близький до нуля. **ДСТУ 2976-95m.**
.039	**трансформатор тока нулевой последовательности** *трансформатор струму нульової послідовності* residual current transformer	Трифазний трансформатор струму чи група з трьох однофазних трансформаторів струму, з'єднаних таким чином, щоб пересилати лише струм нульової послідовності. **ДСТУ 2976-95.**
.040	**трансформатор, переключаемый без возбуждения** *трансформатор з перемиканням без збудження* tapped transformer	Регульований трансформатор, що дозволяє регулювання напруги шляхом перемикання відгалужень обмотки без збудження, тобто після вимикання всіх його обмоток з мережі. **ДСТУ 3270-95m.**
.041	**трансформатор, регулируемый под нагрузкой** *трансформатор із регулюванням під*	Регульований трансформатор, що дозволяє регулювання напруги хоча б однієї з його обмоток без переривання навантаження та без вимикання його обмоток з мережі. ***Примітка.*** Інші обмотки трансформатора

	навантаженням	з регулюванням під навантаженням можуть не мати регулювання або мати перемикання без збудження. **ДСТУ 3270-95m.**
.042	**трехобмоточный трансформатор** *трьохобмотковий трансформатор* three-circuit transformer, three-winding transformer, triple-wound transformer	Трансформатор з окремими обмотками, що має три основні обмотки. **ДСТУ 3270-95.**
.043	**трехфазный заземляющий трансформатор** *трифазний заземлювальний трансформатор* three-phase earthing transformer, three-phase grounding transformer	Трифазний трансформатор, призначений для ввімкнення до мережі, яка не має нейтралі, з метою створення штучної нейтралі. **ДСТУ 3270-95m.**
.044	**трехфазный трансформатор** *трифазний трансформатор* three-phase transformer	Трансформатор, у магнітній системі якого створюється трифазне магнітне поле. **ГОСТ 16110-82.**
Т.053.000	**триггер** *тригер [-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* trigger	*[англ. trigger, букв. - спусковий гачок]* Електронна логічна схема з двома стійкими станами.
Т.054.000	**троллей** *тролей [-ея, ор. -еєм, м. –еї; мн. -еї, -еїв]* contact wire, trolley	*[англ. trolley, букв.- візок]* Спеціальний контактний провідник, призначений для живлення пересувних електроприймачів. **ДСТУ 2791-94.**
.001	**главные троллеи кранов** *головні тролеї кранів*	Тролеї, розташовані поза краном. **ПУЭ, п. 5.4.3.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	main trolley of crane device	
.002	**троллеи кранов** *тролеї кранів* crane device trolley	Тролеї, розташовані на крані. **ПУЭ, п. 5.4.3.**
Т.055.000	**трос** *трос* *[-са, ор. -сом; мн. -си, -сів]* rope	*[голл. tros]* Тримальний елемент струмопроводу, який являє собою сталевий дріт або сталевий канат, натягнуті в повітрі і призначені для підвішування до них проводів, кабелів або їх пучків. **ПУЭ, п. 2.1.9.**
Т.056.000	**труба** *труба* *[-би; мн. -би, -б]* pipe, tube, conduit	Виріб відносно великої довжини кільцеподібної овальної, багатокутної чи іншої форми порожнистого поперечного перерізу з повністю замкненим контуром. **ДСТУ 2643-94.**
.001	**обсадная труба** *обсадна труба* casing pipe, casing tube	Сталева труба, яка застосовується для кріплення стінок під час буріння.
Т.057.000	**туннель** *тунель* *[-лю, ор. -лем; мн. -лі, -лів]* tunnel, duct, subway	*[англ. tunnel, букв.- труба]* Наскрізний перехід, підземна споруда для прокладання кабелів, труб і т.ін.
.001	**кабельный туннель** *кабельний тунель* cable duct, cable subwave	Закрита споруда (коридор) з розташованими в ньому опорними конструкціями для розміщення на них кабелів і кабельних муфт, з вільним проходом по всій довжині, що дозволяє виконувати прокладання кабелів, ремонти та огляди кабельних ліній. **ПУЭ, п. 2.3.3.**
Т.058.000	**турбогенератор** *турбогенератор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* turbine-type alternating current generator, turbogenerator	*[< лат. turbo - вихор + лат. generator - родоначальник]* Синхронний генератор, який обертається паровою або газовою турбіною. **ДСТУ 2286-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Т.059.000	**ТЭГ** *ТЕГ* *[невідм.]*	*Див.* Г.006.011 термоелектричний ГЕНЕРАТОР.
Т.060.000	**ТЭС** *ТЕС* *[невідм.]*	*Див.* Э.033.005 теплова ЕЛЕКТРОСТАНЦІЯ.
Т.061.000	**ТЭЦ** *ТЕЦ* *[невідм.]*	*Див.* Т.027.000 ТЕПЛОЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛЬ.
	У	
У.001.000	**угол** *кут* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* angle	Геометрична фігура, утворена променями, що виходять з однієї точки.
.001	**угол диэлектрических потерь** *кут діелектричних утрат* dielectric loss angle	Кут на комплексній площині між векторами густин змінного струму провідності та струму зміщення діелектрику. **ГОСТ 21515-76m.**
.002	**угол потерь в синусоидальном режиме** *кут утрат у синусоїдному режимі* loss angle under sinusoidal conditions	Кут, тангенс якого дорівнює відношенню активної потужності до абсолютного значення реактивної потужності. **ДСТУ 2815-94.**
У.002.000	**узел** *вузол* *[-зла; мн. -зли, -злів]* node, vertex	1. Частина пристрою. 2. Характерна точка. 3. Елемент графа, який позначає певний об'єкт.
.001	**узел электрической цепи** *вузол електричного кола* node of an electric	Місце з'єднання трьох чи більше віток електричного кола. **ДСТУ 2843-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	circuit, node of an electrical circuit	
У.003.000	**указатель** *вказівник* *[-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* indicator, pointer, position indicator	1. ***У вимірювальній техніці -*** частина чи елемент показувального пристрою у вигляді стрілки, променя чи верхнього рівня стовпчика рідини чи газу, які відносно позначок шкали визначають показ приладу. **ДСТУ 2681-94.** 2. Посилання, адреса зв'язку. 3. ***У системах оброблення інформації -*** елемент даних, який вказує на розташування іншого елемента даних. **ДСТУ 2505-94.**
.001	**указатель коммутационного положения аппарата** *вказівник комутаційного положення комутаційного апарата* position indicator of a switching device	Частина комутаційного апарата, призначена для вказування його комутаційного положення. **ДСТУ 2848-94m.**
.002	**указатель срабатывания коммутационного аппарата** *вказівник спрацьовування комутаційного апарата* indicating device of a switching device	Частина комутаційного апарата, призначена лише для вказування його спрацьовування. **ДСТУ 2848-94m.**
У.004.000	**умягчение** *зм'якшення* *[-ння]* softening	1. Зниження жорсткості. 2. Зниження твердості.
.001	**умягчение воды** *зм'якшення води* water softening, water hardness removal	Водопідготовка з метою зниження твердості води. **ДСТУ 2569-94m.**
У.005.000	**уплотнение** *ущільнення* *[-ння; мн. -ння, -нь]*	1. Збільшення густини речовини. 2. Пристосування для запобігання або зменшення витікання рідини або

	condensation, multiplexing, densification, seal	газу крізь проміжки між деталями (англ. - seal). ***Примітка.*** Розрізняють ущільнення для нерухомого контакту деталей (як правило, прокладки або кільця з еластичного матеріалу) та ущільнення для рухомого контакту деталей, яке здійснюється заповненням проміжків набиванням, мастилом, замазкою й т.ін.
.001	**уплотнение осадка сточных вод** *ущільнення осаду стічних вод* sludge multiplexing	Технологічний процес зниження вмісту води в осаді стічних вод. **ДСТУ 2569-94.**
У.006.000	**управление** *керування* *[-ння]* control, management, monitoring	Сукупність цілеспрямованих дій, що включає оцінку ситуації та стану об'єкта керування, вибір керівних дій та їх реалізацію. **ДСТУ 2226-93.**
	управління *[-ння; мн. -ння, -нь]* administration, department, office, board, bureau, authority department	Адміністративна установа або відділ якоїсь установи, організації, що відає певною галуззю господарської, наукової, військової та іншої діяльності.
.001	**диспетчерское управление энергосистемой** *диспетчерське керування енергосистемою* power system dispatching	Централізоване оперативне керування роботою енергосистеми, що здійснюється диспетчерською службою на основі оптимальних електричних, теплоенергетичних та гідроенергетичних режимів з метою безперебійного забезпечення споживачів енергією належної якості і яким передбачено встановлення добових графіків роботи електростанцій, реалізацію поточних режимів, виведення обладнання в ремонт та ліквідацію аварійних станів енергосистеми. **ДСТУ 3440-96m.**
.002	**управление качеством электрической энергии**	Дія на умови і чинники, що впливають на якість електричної енергії. **ДСТУ 3466-96.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	керування якістю електричної енергії quality management of electrical energy	
.003	**централизованное диспетчерское управление объединенной энергетической системой Украины** *централізоване диспетчерське керування об'єднаною енергетичною системою України*	Оперативно-технологічне керування об'єднаною енергетичною системою України із забезпеченням надійного і безперебійного, з додержанням вимог енергетичної безпеки, постачання електричної енергії споживачам. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
У.007.000	**уровень** *рівень* *[-вня, д. -вневі/-вню, ор. -внем; мн. -вні, -внів]* layer, level	1. Міра величини, розвитку, значущості чогось. 2. Шар ієрархічної структури.
.001	**номинальный уровень изоляции** *номінальний рівень ізоляції* rated insulation level	Випробувальні напруги, які повинна витримувати ізоляція за визначених умов. ***Примітка.*** До випробувальних напруг, наприклад, можуть належати: а) напруга грозового імпульсу та короткочасна напруга промислової частоти; б) напруга грозового та комутаційного імпульсів. **ДСТУ 3270-95m.**
.002	**предельно допустимый уровень отпускающего тока** *гранично допустимий рівень відпускального струму* let-go current	Найбільше допустиме значення відпускального струму. **ГОСТ 12.1.038-82.**
.003	**статический уровень подземных вод** *статичний рівень підземних вод*	Початковий, не порушений відкачуванням, наливанням або нагнітанням рівень підземних вод.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	static groundwater level, static groundwater line, static level of saturation	
.004	**уровень изоляции конденсатора** *рівень ізоляції конденсатора* insulation level of a capacitor	Сукупність значень випробувальної напруги синусоїдної та імпульсної, що характеризує здатність ізоляції конденсатора витримувати електричні напруги між виводами конденсатора та його металевими частинами, які підлягають заземленню. **ДСТУ 2291-93m.**
У.008.000	**уровнемер** *рівнемір* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* level indicator	Прилад для вимірювання рівня рідинних середовищ або сипких речовин.
.001	**гидростатический уровнемер** *гідростатичний рівнемір* hydrostatic level indicator	Рівнемір, в якому вимірюється гідростатичний тиск рідини, залежний від висоти її рівня.
.002	**дифманометрический уровнемер** *дифманометричний рівнемір* differential manometer level indicator	Гідростатичний рівнемір, в якому гідростатичний тиск визначається за допомогою диференційного манометра.
.003	**емкостный уровнемер** *ємнісний рівнемір* capacitance level indicator	Рівнемір, в якому використовується залежність електричної ємності конденсаторного перетворювача від висоти рівня рідини або сипкої речовини.
.004	**зондовый уровнемер** *зондовий рівнемір* dip-stick	Рівнемір, в якому вимірюється висота рівня рідини або сипкої речовини за допомогою зонда або вимірювальної рейки.
.005	**индуктивный уровнемер** *індуктивний рівнемір*	Рівнемір, в якому використовується залежність комплексного опору однієї або декількох індуктивних котушок,

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	inductance level indicator	відокремлених від рідини екраном з немагнітного матеріалу, від рівня рідини.
.006	**поплавковый уровнемер** *поплавцевий рівнемір* float-type level indicator	Рівнемір, в якому вимірюється переміщення поплавця, частково зануреного в рідину.
.007	**ультразвуковой уровнемер** *ультразвуковий рівнемір* ultrasound level indicator	Акустичний рівнемір з використанням ультразвукового випромінювання.
.008	**электроконтактный уровнемер** *електроконтактний рівнемір* electrical-contact level indicator	Рівнемір, в якому передбачене ступінчасте вмикання контактів електричного струму, розташованих на різних висотах.
У.009.000	**усилитель** *підсилювач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* amplifier	Пристрій, призначений для збільшення значення певної величини за рахунок споживання необхідної енергії від зовнішнього джерела. **ДСТУ 2815-94.**
.001	**быстродействующий магнитный усилитель** *швидкодійний магнітний підсилювач* half-cycle transductor	Магнітний підсилювач, в якому час з моменту зміни керівної величини до моменту відповідної зміни керованої величини складає один півперіод. **ДСТУ 2712-94m.**
.002	**измерительный магнитный усилитель** *вимірювальний магнітний підсилювач* measuring transductor	Магнітний підсилювач, який застосовується для вимірювання напруги чи струму в одному колі шляхом відтворення напруги чи струму в іншому колі в певному відношенні до вимірюваної величини. **ДСТУ 2712-94m.**
.003	**магнитный усилитель (МУ)** *магнітний підсилювач (МП)*	Пристрій, який складається з одного чи декількох магнітопроводів з обмотками, за допомогою якого в електричному колі, що живиться від дже-

	transductor	рела змінної напруги чи струму, може змінюватися струм чи напруга та дія якого ґрунтується на використанні явища насичення феромагнетику під час підмагнічування його постійним магнітним полем. **ДСТУ 2712-94m.** ***Примітка.*** Використовується як підсилювач потужності, сили електричного струму або напруги в електричному колі змінного струму.
.004	**магнитный усилитель - управляемый источник тока** *магнітний підсилювач - кероване джерело струму* current controlling transductor	Магнітний підсилювач, дія якого в робочому колі еквівалентна джерелу струму. **ДСТУ 2712-94m.**
.005	**магнитный усилитель - управляемый источник электродвижущей силы** *магнітний підсилювач - кероване джерело електрорушійної сили* voltage controlling transductor	Магнітний підсилювач, дія якого в робочому колі еквівалентна джерелу електрорушійної сили. **ДСТУ 2712-94.**
.006	**магнитный усилитель с магнитной обратной связью** *магнітний підсилювач із магнітним зворотним зв'язком* transductor with magnetic feedback	Магнітний підсилювач з окремими обмотками керування для кіл зворотних зв'язків. **ДСТУ 2712-94.**
.007	**магнитный усилитель с самоподмагничиванием** *магнітний підсилювач із самопідмагнічуван-*	Магнітний підсилювач, в якому підмагнічування досягається за допомогою випростувачів, що з'єднані послідовно з робочою обмоткою кожного магнітопроводу.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ням auto self-excited transductor	**ДСТУ 2712-94m.**
.008	**магнитный усилитель с электрической обратной связью** *магнітний підсилювач із електричним зворотним зв'язком* transductor with electrical feedback	Магнітний підсилювач з обмотками керування, спільними для вхідних кіл і кіл зворотних зв'язків. **ДСТУ 2712-94.**
.009	**магнитный усилитель электрических сигналов** *магнітний підсилювач електричних сигналів* magnetic amplifier, transductor amplifier	Магнітний підсилювач, який застосовується для підсилення потужності, струму чи напруги. **ДСТУ 2712-94.**
.010	**многокаскадный усилитель** *багатокаскадний підсилювач* multistage amplifier	Пристрій для підсилення електричних сигналів, який містить два або більше каскадів, з'єднаних послідовно. ***Примітка.*** Застосовується для підсилення змінної та постійної напруги в сотні і тисячі разів.
.011	**нереверсивный магнитный усилитель** *нереверсивний магнітний підсилювач* non-reversible transductor	Магнітний підсилювач, в якому зміна полярності вхідної величини не викликає зміни полярності чи фази на 180 градусів вихідної напруги та струму. **ДСТУ 2712-94.**
.012	**реверсивный магнитный усилитель** *реверсивний магнітний підсилювач* reversible transductor	Магнітний підсилювач, в якому зміна полярності вхідної величини викликає зміну полярності чи фази на 180 градусів вихідної напруги та струму. **ДСТУ 2712-94.**
.013	**регулирующий магнитный усилитель** *регулювальний магнітний підсилювач*	Магнітний підсилювач для регулювання значень електричних параметрів. **ДСТУ 2712-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	transductor-regulator	
.014	**усилитель электрических сигналов** *підсилювач електричних сигналів* amplifier of electrical signals	Пристрій, призначений для підсилення напруги, струму або потужності електричних коливань за рахунок енергії, яка живить підсилювач.
.015	**электромашинный усилитель** *електромашинний підсилювач* rotary amplifier	Електромашинний генератор з електромагнітним збудженням, в якого в широкому діапазоні навантажень вихідна потужність пропорційна потужності кола обмотки незалежного збудження, призначений для підсилення електричних сигналів. **ДСТУ 2286-93m.**
У.010.000	**усреднитель** *усереднювач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* averager	
.001	**усреднитель сточных вод** *усереднювач стічних вод* averager of waste waters	Споруда для вирівнювання коливань витрати, концентрації забруднювальних речовин або температури стічних вод. **ДСТУ 2569-94.**
У.011.000	**уставка** *уставка* *[-вки, д. і м -вці; мн. -вки, -вок]* setting value, setting	Задане значення параметра, досягнення якого викликає певну реакцію пристрою, системи (наприклад, їх вимкнення, початок процесу регулювання, спрацьовування пристроїв захисту, оповіщення тощо).
.001	**уставка коммутационного аппарата по воздействующей величине** *уставка комутаційного апарата за величиною спрацьовування (неспрацьовування)*	Певне значення величини спрацьовування (неспрацьовування), на яке відрегульований апарат. **ДСТУ 2848-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	setting of a switching device	
.002	**уставка коммутационного аппарата по времени** *уставка комутаційного апарата за часом* time setting of a switching device	Значення витримки часу, на яке відрегульований комутаційний апарат. **ДСТУ 2848-94m.**
У.012.000	**установка** *установка* *[-вки, д. і м -вці; мн. -вки, -вок]* apparatus, unit, set, device, installation	Функційно об'єднана сукупність технічних засобів.
.001	**конденсаторная установка** *конденсаторна установка* capacitor installation	Електрична установка, яка складається з одиничних конденсаторів і допоміжного електрообладнання, регуляторів реактивної потужності, розрядних пристроїв, запобіжників, контакторів тощо і призначена для генерування реактивної потужності. **ДСТУ 2790-94m.**
.002	**котельная установка** *котельна установка* boiler installation, steam generating unit	Комплекс пристроїв для одержання гарячої води або водяної пари під тиском. ***Примітка.*** Складається з котла і допоміжного обладнання.
.003	**электрическая установка** *електрична установка* electric installation	*Див.* Э.038.000 ЕЛЕКТРОУСТАНОВКА.
.004	**энергетическая установка** *енергетична установка* energy facility	Пристрій, безпосередньо призначений для одержання, перетворення, транспортування і кінцевого використання первинних чи утилізації вторинних енергетичних ресурсів. **ДСТУ 2804-94.**
У.013.000	**устойчивость** *стійкість*	Здатність об'єкта, системи, виведеної зі стійкого (рівноважного) стану, са-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	[-кості, д. і м -кості, ор. -кістю; мн. -кості, -костей] stability, insensivity	мостійно повертатися в цей стан.
.001	**динамическая устойчивость асинхронной машины** *динамічна стійкість асинхронної машини* dynamic stability of asynchronous machine	Здатність асинхронної машини зберігати стійку роботу після коливання частоти обертання, викликаного раптовим порушенням усталеного стану машини. **ДСТУ 2286-93m.**
.002	**динамическая устойчивость синхронной машины** *динамічна стійкість синхронної машини* dynamic stability of synchronous machine	Здатність синхронної машини зберігати стійку паралельну роботу з мережею живлення в разі раптового порушення усталеного стану машини. **ДСТУ 2286-93m.**
.003	**статическая устойчивость асинхронной машины** *статична стійкість асинхронної машини* static stability of asynchronous machine	Здатність асинхронної машини зберігати стійку роботу в разі плавного порушення усталеного стану машини. **ДСТУ 2286-93m.**
.004	**статическая устойчивость синхронной машины** *статична стійкість синхронної машини* static stability of synchronous machine	Здатність синхронної машини зберігати стійку паралельну роботу з мережею живлення в разі плавної зміни усталеного стану машини. **ДСТУ 2286-93m.**
.005	**устойчивость энергосистемы** *стійкість енергосистеми* stability of an electric power system	Здатність енергосистеми повертатися до сталого режиму роботи після різного роду збурень. **ДСТУ 3440-96.**
У.014.000	**устройство** *пристрій* *[-рою, д. -рою, ор.*	Конструктивно закінчений виріб, який має певне функційне призначення.

	-роєм, м. -рої; мн. -рої, -роїв] equipment, device, unit	
.001	**брызгозащищенное электротехническое устройство** *бризкозахищений електротехнічний пристрій* splash-proof electrical device	Захищений електротехнічний пристрій, виготовлений таким чином, що стає неможливим потрапляння всередину його оболонки бризок, які падають під будь-яким кутом до вертикалі. **ДСТУ 2267-93т.**
.002	**вводно-распределительное устройство в здание** *увідно-розподільний пристрій у будівлю*	Сукупність конструкцій, апаратів і приладів, установлюваних на вводі лінії живлення в будівлю або її відокремлену частину, а також на лініях, які відходять від іншого ввідно-розподільного пристрою. **ПУЭ, п. 7.1.3.**
.003	**вводное устройство в здание** *увідний пристрій у будівлю* lead-in device in a building	Сукупність конструкцій, апаратів і приладів, установлюваних на вводі живильної електричної лінії в будівлю або в її відокремлену частину. **ПУЭ, п. 7.1.3.**
.004	**взрывобезопасное электротехническое устройство** *вибухобезпечний електротехнічний пристрій* blast-proof electrical device	Вибухозахищений електротехнічний пристрій, забезпечений захистом від вибуху не тільки за нормального режиму роботи, а й за певних можливих пошкоджень, визначених умовами експлуатації, крім пошкоджень засобів захисту від вибуху. **ДСТУ 2267-93т.**
.005	**взрывозащищенное электротехническое устройство** *вибухозахищений електротехнічний пристрій* explosion-proof electrical device	Електротехнічний пристрій спеціального призначення, виконаний таким чином, що можливість спалахування навколишнього вибухонебезпечного середовища внаслідок експлуатації цього пристрою усунена. **ДСТУ 2267-93т.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.006	**водозащищенное электротехническое устройство** *водозахищений електротехнічний пристрій* waterproof electrical device, water-proof electrical device	Захищений електротехнічний пристрій, виготовлений таким чином, що у випадку обливання його водою потрапляння води всередину оболонки стає неможливим. **ДСТУ 2267-93m.**
.007	**встроенное распределительное устройство** *вбудований розподільний пристрій* built-in switchgear	*Див.* П.038.002 вбудована ПІДСТАНЦІЯ. **ПУЭ, п. 4.2.6.**
.008	**герметичное электротехническое устройство** *герметичний електротехнічний пристрій* sealed electrical device	Захищений електротехнічний пристрій, виготовлений з такою оболонкою, що можливість сполучення між його внутрішнім простором і зовнішнім середовищем практично виключена. ***Примітка.*** Залежно від виду захисту розрізняють непроникний до рідин і газонепроникний електротехнічний пристрій. **ДСТУ 2267-93.**
.009	**заземляющее устройство** *заземлювальний пристрій* earthing device	Сукупність електрично з'єднаних заземлювача та заземлювальних провідників. **ДСТУ 3429-96.**
.010	**закрытое распределительное устройство (ЗРУ)** *закритий розподільний пристрій (ЗРП)* indoor switchgear	Електричний розподільний пристрій, обладнання якого розташовано в будівлі. **ПУЭ, п. 4.2.2.**
.011	**закрытое электротехническое устройство** *закритий електротехнічний пристрій*	Захищений електротехнічний пристрій, виготовлений з такою оболонкою, що сполучення між його внутрішнім простором і навколишнім середовищем можливе лише через нещі-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	totally-enclosed electrical device	льні з'єднання між частинами електротехнічного пристрою. **ДСТУ 2267-93m.**
.012	**защищенное электротехническое устройство** *захищений електротехнічний пристрій* protected electrical device	Електротехнічний пристрій, оснащений оболонкою, яка забезпечує захист персоналу від дотику до струмовідних та рухомих частин, що містяться всередині оболонки, захист від проникнення твердих тіл та (чи) рідин у кількості, яка спричинює порушення нормальної роботи. **ДСТУ 2267-93m.**
.013	**каплезащищенное электротехническое устройство** *краплезахищений електротехнічний пристрій* drip-proof electrical device	Захищений електротехнічний пристрій, виготовлений таким чином, що потрапляння крапель усередину його оболонки стає неможливим. **ДСТУ 2267-93.**
.014	**компенсирующее устройство** *компенсувальний пристрій* equalizing gear	Пристрій, що коректує зсув фаз між напругою та струмом на вході споживача або приймача електричної енергії.
.015	**комплектное распределительное устройство (КРУ)** *комплектний розподільний пристрій (КРП)* switchgear and control gear	Електричний розподільний пристрій, який складається з повністю або частково закритих шаф або блоків з вбудованими в них апаратами, пристроями захисту і автоматики, що постачаються в зібраному або повністю підготовленому для збирання вигляді. **ПУЭ, п. 4.2.3.**
.016	**комплектное распределительное устройство наружной установки (КРУН)** *комплектний розподільний пристрій зовнішнього встановлення (КРПЗ)*	Комплектний розподільний пристрій, призначений для зовнішнього встановлення. **ПУЭ, п. 4.2.3.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.017	**крановое электротехническое устройство** *крановий електротехнічний пристрій* crane electrical device	Електротехнічний пристрій, призначений для експлуатації на підіймально-транспортних механізмах. **ДСТУ 2267-93.**
.018	**многофазное электротехническое устройство** *багатофазний електротехнічний пристрій* polyphase electrical device	Електротехнічний пристрій, призначений для вмикання в багатофазну систему електричних кіл. **ДСТУ 2267-93.**
.019	**однофазное электротехническое устройство** *однофазний електротехнічний пристрій* single-phase electrical device	Електротехнічний пристрій, призначений для вмикання в однофазне електричне коло і не призначене для перетворення кількості фаз. **ДСТУ 2267-93.**
.020	**особовзрывобезопасное электротехническое устройство** *особливовибухобезпечний електротехнічний пристрій* especially-blast-proof electric device	Вибухозахищений електротехнічний пристрій, який порівняно з вибухобезпечним пристроєм має додаткові засоби захисту від вибуху, передбачені стандартами на види захисту від вибуху. **ДСТУ 2267-93.**
.021	**открытое распределительное устройство (ОРУ)** *відкритий розподільний пристрій (ВРП)* outdoor switchgear	Електричний розподільний пристрій, усе або основне обладнання якого розташоване на відкритому повітрі. **ПУЭ, п. 4.2.2.**
.022	**открытое электротехническое устройство** *відкритий електро-*	Електротехнічний пристрій, оболонка якого не має спеціального захисту персоналу від дотику до струмовідних та рухомих частин, що містяться

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	технічний пристрій open-type electrical device	всередині оболонки, а також захисту від проникнення твердих тіл та (чи) рідини. **ДСТУ 2267-93m.**
.023	**передвижное электротехническое устройство** *пересувний електротехнічний пристрій* mobile electrical device	Електротехнічний пристрій, який дозволяє зміну місця експлуатації без порушення його готовності до роботи та (або) під час роботи. **ДСТУ 2267-93.**
.024	**переносное электротехническое устройство** *переносний електротехнічний пристрій* portable electrical device	Електротехнічний пристрій, призначений для переміщення або придатний для перенесення вручну під час роботи. **ДСТУ 2267-93.**
.025	**погружное электротехническое устройство** *заглибний електротехнічний пристрій* submersible electrical device	Електротехнічний пристрій спеціального призначення, пристосований для експлуатації зануреним у рідину. **ДСТУ 2267-93m.**
.026	**полупроводниковое устройство** *напівпровідниковий пристрій* semiconductor device	Пристрій, основні характеристики якого зумовлені перенесенням носіїв заряду в напівпровідниковому середовищі. **ДСТУ 2815-94.**
.027	**преобразовательное устройство электропривода** *перетворювальний пристрій електропривода* converting device of an electric drive	Електротехнічний пристрій, що перетворює вид та параметри струму та (або) напруги, частоти, призначений для створення керівної дії на електродвигун. **ДСТУ 2313-93m.**
.028	**пристроенное распределительное устройство** *прибудований розподільний пристрій*	*Див.* П.038.021 прибудована ПІДСТАНЦІЯ. **ПУЭ, п. 4.2.5.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	attached switchgear	
.029	**пылезащищенное электротехническое устройство** *пилозахищений електротехнічний пристрій* dust-proof electrical device	Захищений електротехнічний пристрій, виготовлений таким чином, що потрапляння пилу всередину його оболонки стає неможливим. **ДСТУ 2267-93m.**
.030	**пыленепроницаемое электротехническое устройство** *пилонепроникний електротехнічний пристрій* dust-tight electrical device	Захищений електротехнічний пристрій, виготовлений таким чином, що потрапляння пилу всередину його оболонки стає цілком неможливим. **ДСТУ 2267-93m.**
.031	**разрядное устройство** *розрядний пристрій* discharge device	Пристрій, що з'єднується з виводами або вбудований у конденсатор для зменшення залишкової напруги до нуля після вимкнення від джерела напруги. **ДСТУ 2291-93m.**
.032	**распределительное устройство** *розподільний пристрій* switchgear	*Див.* У.014.043 електричний розподільний ПРИСТРІЙ.
.033	**реверсирующее устройство** *реверсувальний пристрій* reversing switch	Пристрій, призначений для зміни напряму струму в якій-небудь частині електричного кола. **ДСТУ 2815-94.**
.034	**статическое устройство** *статичний пристрій* static device	Пристрій, принцип роботи якого не пов'язаний з використанням відносного переміщення його механічних частин. **ДСТУ 2936-94m.**
.035	**стационарное электротехническое устройство** *стаціонарний електротехнічний пристрій*	Електротехнічний пристрій, призначений для використання без зміни місця його експлуатації. **ДСТУ 2267-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	stationary electrical device	
.036	**удерживающее устройство контактного аппарата** *утримувальний пристрій контактного апарата* hold down device of a mechanical switching device	Пристрій, призначений запобігати переміщенню рухомих частин контактного апарата з одного положення в інше. **ГОСТ 17703-72.**
.037	**управляющее устройство электропривода** *пристрій керування електропривода* controlling system of an electric drive	Пристрій, призначений для формування ланки керування електропривода. **ДСТУ 2313-93m.**
.038	**фильтро-компенсирующее устройство** *фільтро-компенсувальний пристрій*	Електричний пристрій паралельного ввімкнення, в якому об'єднано функції фільтрування вищих гармонік та компенсації реактивної потужності . **ДСТУ 2790-94.**
.039	**фильтро-симметрирующее устройство** *фільтро-симетрувальний пристрій*	Електричний пристрій паралельного ввімкнення, в якому об'єднано функції фільтрування вищих гармонік та симетрування струмів і напруг. **ДСТУ 2790-94m.**
.040	**фотоэлектрическое устройство** *фотоелектричний пристрій* photoelectric device	Пристрій, основні характеристики якого зумовлені електронною емісією, причиною якої є поглинання фотонів. **ДСТУ 2815-94.**
.041	**химически стойкое электротехническое устройство** *хімічно стійкий елек-*	Електротехнічний пристрій спеціального призначення, стійкий до хімічно агресивних середовищ і призначений для експлуатації в цих середовищах.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	тротехнічний пристрій chemically-proof electrical device	**ДСТУ 2267-93m.**
.042	**экранирующее устройство** *екранувальний пристрій* shielding device	Пристрій, який забезпечує зниження напруженості електростатичного поля до допустимих значень. **ГОСТ 12.4.124-83m.**
.043	**электрическое распределительное устройство** *електричний розподільний пристрій* switchgear	Електроустановка, призначена для приймання і розподілляння електричної енергії однієї напруги, що містить комутаційні апарати та з'єднувальні збірні шини, секції шинопроводу, пристрої керування та захисту. ***Примітка.*** До пристроїв керування належать апарати та елементи, що їх з'єднують, для контролю, вимірювання, сигналізації та виконання команд. **ДСТУ 2790-94m.**
.044	**электрическое устройство, соединенное звездой** *електричний пристрій, з'єднаний у зірку* star-connected device	Багатофазний (m-фазний) пристрій, який містить m віток, що мають один спільний вузол. **ДСТУ 2815-94m.**
.045	**электрическое устройство, соединенное многоугольником** *електричний пристрій, з'єднаний у багатокутник* mesh-connected device	Багатофазний (m-фазний) пристрій, в якому m віток утворюють один контур. **ДСТУ 2815-94m.**
.046	**электрическое устройство, соединенное треугольником** *електричний пристрій, з'єднаний у трикутник* delta-connected device	Трифазний пристрій, в якому три вітки утворюють один контур. **ДСТУ 2815-94m.**
.047	**электротехническое**	Сукупність взаємозалежних електро-

	устройство *електротехнічний пристрій* electrical device, electrotechnical device	технічних виробів, які перебувають у конструктивній та (чи) функційній єдності, для виконання певної функції виробництва, перетворення, передавання, розподіляння або споживання електричної енергії. **ДСТУ 2267-93m.**
.048	**электротехническое устройство бытового назначения** *електротехнічний пристрій побутового призначення* domestic electrical device	Електротехнічний пристрій, експлуатація якого здійснюється непідготовленим персоналом у побутових умовах. **ДСТУ 2267-93.**
.049	**электротехническое устройство внутренней установки** *електротехнічний пристрій внутрішньої установки* indoor electrical device	Електротехнічний пристрій, призначений для експлуатації в приміщеннях або спорудах. **ДСТУ 2267-93m.**
.050	**электротехническое устройство народнохозяйственного назначения** *електротехнічний пристрій народногосподарського призначення*	Електротехнічний пристрій, виготовлений з урахуванням потреб народного господарства та населення, крім експорту та оборони. **ДСТУ 2267-93.**
.051	**электротехническое устройство наружной установки** *електротехнічний пристрій зовнішньої установки* outdoor electrical device	Електротехнічний пристрій, призначений для експлуатації поза приміщеннями або спорудами (на відкритому повітрі). **ДСТУ 2267-93.**
.052	**электротехническое устройство общего**	Електротехнічний пристрій, який задовольняє сукупність технічних ви-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	назначения *електротехнічний пристрій загального призначення* general-purpose electrical device, general-duty electrical device	мог, спільних для більшості випадків застосування. **ДСТУ 2267-93.**
.053	**электротехническое устройство повышенной надежности против взрыва** *електротехнічний пристрій підвищеної надійності проти вибуху* electrical device of increased reliability against explosion	Електротехнічний виріб, забезпечений захистом від вибуху тільки у визнаному нормальному режимі його роботи. ***Примітка.*** Визнаний нормальний режим роботи наведено, де це необхідно, у стандартах на види захисту від вибуху електротехнічних пристроїв. **ДСТУ 2267-93m.**
.054	**электротехническое устройство специализированного назначения** *електротехнічний пристрій спеціалізованого призначення* specialized electrical device	Електротехнічний пристрій, пристосований для застосування тільки з одним конкретним об'єктом. **ДСТУ 2267-93.**
.055	**электротехническое устройство специального назначения** *електротехнічний пристрій спеціального призначення* special-purpose electrical device	Електротехнічний пристрій, виготовлений з урахуванням вимог, специфічних для певного призначення або певних умов експлуатації, та (чи) який має спеціальні робочі характеристики та (чи) спеціальну конструкцію. **ДСТУ 2267-93m.**
У.015.000	**утилизация** *утилізація* *[-ії, ор. -ією]* utilization, reclaiming, reclamation	*[< лат. utilis - корисний]* Перетворення втрат, відходів з метою їх використання.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

У.016.000	**участник** *учасник* *[-ка, м. -ку/-кові; мн. -ки, -ків]* participant	Особа, яка бере або брала участь у чому-небудь та (чи) входить до складу якої-небудь організації, об'єднання.
.001	**участник оптового рынка электрической энергии Украины** *учасник оптового ринку електричної енергії України* participant of the wholesale electrical energy market	Суб'єкт підприємницької діяльності, який продає та купує електричну енергію на оптовому ринку електричної енергії України на підставі договору. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
У.017.000	**участок** *ділянка* *[-нки, д. і м -нці; мн. -нки, -нок]* area, domain, region, field, plot, realm	1. Межі, в яких поширюються які-небудь явища. 2. Зона, простір.
.001	**участок электрической цепи** *ділянка електричного кола* electrical subcircuit	Частина електричного кола, що містить виділену сукупність елементів. **ДСТУ 2843-94.**
У.018.000	**учет** *облік* *[-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* calculation, accounting	Установлення наявної кількості чого-небудь шляхом підрахування та реєстрації.
.001	**контрольный учет электроэнергии** *контрольний облік електроенергії*	*Див.* У.018.003 технічний ОБЛІК електроенергії. **ПУЭ, п. 1.5.3.**
.002	**расчетный учет электроэнергии** *розрахунковий облік електроенергії*	Облік виробленої, а також наданої споживачам електроенергії для грошового розрахунку за неї. **ПУЭ, п. 1.5.2.**

.003	**технический учет электроэнергии** *технічний облік електроенергії*	Облік для контролю витрати електроенергії всередині електростанцій, підстанцій, підприємств, у будівлях, квартирах тощо. **ПУЭ, п. 1.5.3.**
.004	**учет активной электроэнергии** *облік активної електроенергії* active electric power assessment	Визначення кількості активної електроенергії, отриманої споживачем від електропостачальної організації. **ПУЭ, п. 1.5.4.**
.005	**учет реактивной электроэнергии** *облік реактивної електроенергії* reactive electric power assessment	Визначення кількості реактивної електроенергії, отриманої споживачем від електропостачальної організації або переданої їй, тільки в тому випадку, якщо за цими даними виконуються розрахунки або контроль дотримання заданого режиму роботи компенсувальних пристроїв. **ПУЭ, п. 1.5.5.**
	Ф	
Ф.001.000	**фаза** *фаза* *[-зи; мн. -зи, -з]* phase	*[< гр. phasis - поява]* 1. Момент, окремий ступінь у розвитку якого-небудь явища або процесу в природі чи суспільстві. 2. Параметр, що визначає стан коливального процесу. 3. Частина багатофазної системи електричних кіл. 4. Сукупність частин складної фізико-хімічної системи з однаковими фізичними та хімічними властивостями.
.001	**дисперсная фаза** *дисперсна фаза* dispersed phase, discontinuous phase, internal phase	Одна з фаз у дисперсній системі, яка розподілена у вигляді дрібних частинок (кристаликів, крапель, бульбашок) в іншій фазі дисперсного середовища.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.002	**начальная фаза синусоидального электрического тока** *початкова фаза синусоїдного електричного струму* initial phase of a sinusoidal current	Значення фази синусоїдного струму в початковий момент часу. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються початкові фази напруг, електрорушійної сили, магніторушійної сили, магнітного потоку, електричного заряду, які змінюються синусоїдно. **ДСТУ 2843-94m.**
.003	**расщепленная фаза** *розщеплена фаза* split phase	Фаза лінії електропередавання, складена з декількох проводів, розміщених на певній відстані один від одного. **ДСТУ 3429-96.**
.004	**твердая фаза** *тверда фаза* hard phase, solid phase	Стан речовини, за якого зберігається її форма та об'єм.
.005	**термодинамическая фаза** *термодинамічна фаза* thermodynamic phase	Термодинамічно рівноважний стан речовини, який відрізняється за своїми фізичними властивостями від інших можливих рівноважних станів тієї самої речовини.
.006	**фаза многофазной системы цепей** *фаза багатофазної системи кіл*	Частина багатофазної системи електричних кіл, в яких може протікати один із струмів багатофазної системи струмів. **ДСТУ 2843-94.**
.007	**фаза синусоидального электрического тока** *фаза синусоїдного електричного струму* phase of a sinusoidal current	Аргумент синусоїдного струму, який відраховується від точки переходу через нуль до додатного значення. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються фази синусоїдних напруги, електрорушійної сили, магніторушійної сили, магнітного потоку тощо. **ДСТУ 2843-94m.**
.008	**фаза электротехнического изделия** *фаза електротехнічного виробу* phase of an electrical item	Частина багатофазного електротехнічного виробу, призначена для ввімкнення в одну з фаз багатофазної системи електричних кіл. **ДСТУ 2267-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.009	**фаза электротехнического устройства** *фаза електротехнічного пристрою* phase of the electrical device	Частина багатофазного електротехнічного пристрою, призначена для ввімкнення в одну з фаз багатофазної системи електричних кіл. **ДСТУ 2267-93m.**
.010	**фаза электроустановки** *фаза електроустановки* phase of an electrical installation	Частина багатофазної електроустановки, призначена для ввімкнення в одну з фаз багатофазної системи електричних кіл. **ДСТУ 2267-93m.**
Ф.002.000	**фазовращатель** *фазообертач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* phase inverter, phase shifter	*[< гр. phasis - поява + укр. обертач]* Перетворювач зсуву фаз між вхідними та вихідними величинами. **ДСТУ 2815-94.**
Ф.003.000	**фазометр** *фазометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* phase-meter	*[< гр. phasis - поява + metreo - вимірюю]* Прилад для вимірювання різниці фаз між двома змінними електричними величинами.
Ф.004.000	**фазорегулятор** *фазорегулятор* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* phase controller, phase regulator	*[< гр. phasis - поява + < лат. regulo - впорядковую]* Пристрій для плавного змінення фази вторинної напруги від 0 до 360 градусів (відносно до первинної). ***Примітка.*** Використовується в схемах автоматики, у вимірювальній техніці, у обчислювальних пристроях тощо.
.001	**магнитный фазорегулятор для переключающих приборов** *магнітний фазорегулятор для перемикальних приладів*	Магнітний підсилювач, який застосовується як регулятор фази для пристроїв керування перемикальними приладами. **ДСТУ 2712-94.**
Ф.005.000	**фарад (Ф)** *фарад (Ф)* *[-да, ор. -дом; мн. -ди, -дів]*	*[< влн. Faraday - прізвища англійського фізика М.Фарадея]* Одиниця електричної ємності в СІ. Фарад дорівнює електричній ємності

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	farad (F)	конденсатора, за якої заряд 1 Кл створює між електродами конденсатора різницю потенціалів 1 В.
.001	**фарад на метр (Ф/м)** *фарад на метр (Ф/м)* farad per meter (F/m)	1. Одиниця абсолютної діелектричної проникності в СІ. Фарад на метр дорівнює абсолютній діелектричній проникності середовища, в якому за напруженості електричного поля 1 В/м виникає електричне зміщення 1 Кл/м^2. 2. Одиниця абсолютної діелектричної сприйнятливості в СІ. Фарад на метр дорівнює абсолютній діелектричній сприйнятливості діелектрику, поляризованість якого становить 1 Кл/м^2 за напруженості електричного поля 1 В/м.
Ф.006.000	**фарадметр** *фарадметр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* faradmeter	*[< влн. Faraday - прізвища англійського фізика М. Фарадея + гр. metreo - вимірюю]* Прилад для вимірювання електричної ємності.
Ф.007.000	**ферримагнетик** *феримагнетик* *[-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* ferrimagnet	*[< лат. ferrum - залізо + гр. magnetis - магніт]* Речовина, елементарні структурні складові якої (атоми, іони або колективізовані електрони) мають власні магнітні моменти, спонтанно орієнтовані назустріч один одному або більш складним чином, причому сумарний магнітний момент макрообластей (доменів) відмінний від нуля. **ДСТУ 2725-94.**
Ф.008.000	**феррит** *ферит* *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* ferrite	*[< лат. ferrum - залізо]* Магнітний матеріал, виготовлений з порошкоподібної суміші, що складається з оксиду заліза та спеціально дібраних оксидів інших металів. **ДСТУ 3095-95.**
.001	**магнитострикционный феррит** *магнітострикційний*	Ферит, який характеризується значною магнітострикцією в слабких змінних магнітних полях.

	ферит magnetostrictive ferrite	**ДСТУ 3095-95.**
.002	**магнитотвердый феррит** *магнітотвердий ферит* hard ferrite	Ферит з коерцитивною силою за намагніченістю не менш ніж 4 кА/м. **ДСТУ 3095-95.**
Ф.009.000	**ферромагнетик** *феромагнетик* *[-ку, м. -ку; мн. -ки, -ків]* ferromagnet	*[< лат. ferrum - залізо + гр. magnetis – магніт]* Речовина, елементарні структурні складові якої (атоми, іони або колективізовані електрони) мають власні магнітні моменти, спонтанно орієнтовані паралельно один одному або більш складним чином, унаслідок чого утворюються макрообласті (домени) з відмінним від нуля сумарним магнітним моментом. **ДСТУ 2725-94m.**
Ф.010.000	**фидер** *фідер* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* feeder	*[англ. feeder < feed - живити]* Кабельна або повітряна лінія, по якій електричний струм від електростанції передається на електричні розподільні пристрої.
Ф.011.000	**фильтр** *фільтр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* filter	*[фр. filtre < лат. filtrum - повсть]* 1. Пристрій для розділення термодинамічних фаз будь-якого середовища (газ, рідина) або відокремлення його від домішок (твердих, рідинних, біологічних тощо). 2. Пристрій для примусового очищення середовища, що фільтрується, від змулених та розчинених частинок. **ДСТУ 2357-94m.** 3. Пристрій для розподілення сигналів, вибіркового пропускання або утримання коливань струмів, променів і т.д. у межах певних значень їх параметрів.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**биологический фильтр** *біологічний фільтр* biological filter	Споруда для очищення стічних вод, яка працює за принципом пропускання їх крізь завантаження з біологічною плівкою. **ДСТУ 2569-94.**
.002	**медленный фильтр для очистки воды** *повільний фільтр для очищення води* low-rate filter for water purification	Фільтр для очищення води, що працює зі швидкістю фільтрування води 0,1-0,2 м/год. **ДСТУ 2569-94m.**
.003	**полосовой заграждающий фильтр** *смугозагороджувальний фільтр* band-off filter	Електричний фільтр, в якого єдина смуга загасання обмежена двома граничними ненульовими частотами. **ДСТУ 2815-94m.**
.004	**полосовой пропускающий фильтр** *смугопропускний фільтр* band-pass filter	Електричний фільтр, в якого єдина смуга пропускання обмежена двома граничними ненульовими частотами. **ДСТУ 2815-94m.**
.005	**пьезоэлектрический фильтр** *п'єзоелектричний фільтр* piezoelectric filter	Електричний фільтр, до складу якого входить один чи більше п'єзоелектричних резонаторів чи (та) вібраторів. **ДСТУ 3092-95m.**
.006	**сглаживающий фильтр** *згладжувальний фільтр* ripple filter	Електричний фільтр, призначений для зменшення пульсацій напруги на виході випростувача.
.007	**скорый фильтр для очистки воды** *швидкий фільтр для очищення води* high-rate filter for water purification	Фільтр для очищення води, що працює зі швидкістю фільтрування води 5-15 м/год. **ДСТУ 2569-94m.**
.008	**фильтр верхних частот** *фільтр верхніх частот* high-pass filter	Електричний фільтр, в якого єдина смуга пропускання має всі частоти, що перевищують граничну частоту. **ДСТУ 2815-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.009	**фильтр водозаборного шахтного колодца** *фільтр водозабірного шахтового колодязя* filter of water-intake shaft well	Пристрій, який запобігає винесенню у водозабірний шахтовий колодязь частинок ґрунту разом з водою з водоносного шару. **ДСТУ 2569-94m.**
.010	**фильтр для водоподготовки** *фільтр для водопідготовки* filter for water treatment	Споруда, призначена для іонного обміну або сорбції. **ДСТУ 2569-94.**
.011	**фильтр для очистки воды** *фільтр для очищення води* filter for water purification	Споруда, призначена для видалення з води змулених речовин фільтруванням. **ДСТУ 2569-94m.**
.012	**фильтр для очистки сточных вод** *фільтр для очищення стічних вод* filter for waste water purification	Споруда, призначена для видалення зі стічних вод змулених забруднювальних речовин. **ДСТУ 2569-94m.**
.013	**фильтр нижних частот** *фільтр нижніх частот* low-pass filter	Електричний фільтр, в якого єдина смуга пропускання поширюється від частоти, що дорівнює нулю, до граничної частоти. **ДСТУ 2815-94m.**
.014	**электрический фильтр** *електричний фільтр* electrical wave filter	Пристрій, що входить до складу електричного кола і призначений для виділення електричних сигналів певної частоти (за рахунок послаблення сигналів інших частот).
.015	**электромеханический фильтр** *електромеханічний фільтр* electromechanical filter	Електричний фільтр, до складу якого входять електромеханічні перетворювачі та механічні резонатори. **ДСТУ 3092-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Ф.012.000	**фильтрование** *фільтрування* *[-ння]* filtering	*[< фр. filtration]* Процес примусового очищення фільтрованого середовища від змулених та розчинених частинок. **ДСТУ 2357-94m.**
.001	**фильтрование воды** *фільтрування води* filtering of water	Процес, який виконується з метою вилучення з води грубодисперсних домішок (розмір яких коливається від 0,4 до 1,5 мм).
Ф.013.000	**фотон** *фотон* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* photon, quantum	*[< гр. phos (photos) - світло]* Елементарна частинка - квант електромагнітного поля.
Ф.014.000	**франклин (Фр)** *франклін (Фр)* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* franklin	*[< влн. Franklin - прізвища американського вченого В.Франкліна]* Одиниця електричного заряду (кількості електрики) у системі СГСБ. Є однією з основних одиниць. Співвідношення з одиницею СІ: 1 Фр = 3,33564 • 10^{-10} Кл.
Ф.015.000	**фторирование** *фторування* *[-ння]* fluorination	*[< гр. phthoros - загибель]* Введення сполук фтору в речовину.
.001	**фторирование воды** *фторування води* water fluorination	Введення сполук фтору у воду з метою знезараження її до норм, установлених санітарно-гігієнічними вимогами. **ДСТУ 2569-94m.**
Ф.016.000	**функция** *функція* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* function	*[< лат. functio - виконання, звершення]* 1. Виконання в об'єкті процесу, що відповідає його призначенню, виявлення заданої умови чи властивості об'єкта відповідно до вимог нормативної та (чи) конструкторської (проектної) документації. **ДСТУ 2860-94.** 2. Змінна величина, значення якої залежить від значень іншої величини (величин).
.001	**входная функция цепи**	Опір або провідність кола з боку входу, виражені в комплексній чи опера-

	вхідна функція кола input function of a circuit, input function of circuit	торній формі. **ДСТУ 2815-94.**
.002	**выходная функция цепи** *вихідна функція кола* output function of a circuit, output function of circuit	Опір або провідність кола з боку виходу, виражені в комплексній чи операторній формі. **ГОСТ 19880-74m.**
.003	**передаточная функция цепи** *передатна функція кола* transfer function of an electrical circuit	Відношення вихідної величини до відповідної вхідної, які виражені в операторній формі чи для кіл синусоїдного струму - в комплексній формі. **ДСТУ 2843-94m.**
.004	**экспоненциальная функция** *експоненціальна функція* exponential function	Функція, в якій незалежна змінна є показником степеня за постійної основи e=2,71828.
	X	
X.001.000	**характеристика** *характеристика* *[-ики, д. і м -иці; мн. -ики, -ик]* characteristic	*[< гр. charakter - ознака, риса, особливість]* 1. Розпізнавальна якісна та (чи) кількісна ознака (чи ознаки) предметів, явищ чи їх сукупності. 2. Графічне зображення залежності величин, параметрів. 3. Опис, означення розпізнавальних властивостей, якостей, ознак предметів, явищ, системи. 4. ***У математиці -*** ціла частина десяткового логарифма.
.001	**амплитудно-частотная характеристика электрической цепи** *амплітудно-частот-*	Залежність від частоти модуля вхідної, вихідної чи передатної функції кола, виражених у комплексній формі. **ДСТУ 2843-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	на характеристика електричного кола amplitude-frequency characteristic of an electrical circuit	
.002	**вебер-амперная характеристика** *вебер-амперна характеристика* flux-current characteristic	Залежність потокозчеплення елемента електричного кола від струму в ньому. **ДСТУ 2815-94.**
.003	**вольт-амперная характеристика (ВАХ)** *вольт-амперна характеристика (ВАХ)* volt-ampere characteristic, voltage-current characteristic	Характеристика електронних приладів або елементів, яка являє собою залежність напруги на затискачах елемента електричного кола від струму в ньому. **ДСТУ 2815-94m.**
.004	**вольт-амперная характеристика реактора** *вольт-амперна характеристика реактора* volt-ampere characteristic of a reactor, voltage-current characteristic of a reactor	Залежність напруги фази реактора від її струму за наявності практично синусоїдної напруги. **ГОСТ 18624-73.**
.005	**кулонвольтная характеристика конденсатора** *кулонвольтна характеристика конденсатора* charge-voltage characteristic of a capacitor	Залежність заряду конденсатора від прикладеної до нього напруги. **ДСТУ 2815-94m.**
.006	**механическая характеристика электропривода**	Залежність швидкості електропривода від електромагнітного моменту, що розвиває електродвигун.

	механічна характеристика електропривода speed-torque characteristic of an electric drive	**ДСТУ 2313-93m.**
.007	**фазочастотная характеристика электрической цепи** *фазочастотна характеристика електричного кола* phase-frequency characteristic of an electrical circuit	Залежність від частоти аргументу вхідної, вихідної чи передатної функції кола, виражена в комплексній формі. **ДСТУ 2843-94m.**
.008	**характеристика электрического устройства** *характеристика електричного пристрою* electric device characteristic	Співвідношення між двома чи кількома величинами, що характеризують роботу пристрою. **ДСТУ 2815-94m.**
.009	**экскаваторная механическая характеристика электропривода** *екскаваторна механічна характеристика електропривода*	Механічна характеристика, що має дві ділянки, які різко відрізняються: перша ділянка - при менших значеннях електромагнітного моменту з великою жорсткістю, друга - при більших значеннях електромагнітного моменту з різко зниженою жорсткістю. **ДСТУ 2313-93m.**
.010	**электромеханическая характеристика электропривода** *електромеханічна характеристика електропривода* electromechanical characteristic of an electric drive	Залежність швидкості електропривода від струму електродвигуна. **ДСТУ 2313-93m.**
X.002.000	**хлорирование** *хлорування*	*[< гр. chloros - жовто-зелений]* Введення сполук хлору в речовину.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	[-ння] chlorination	
.001	**предварительное хлорирование воды** *попереднє хлорування води* preliminary water chlorination, preliminary water chlorinating	Введення хлору у воду на початку її очищення або водопідготовки. **ДСТУ 2569-94.**
X.003.000	**ход** *хід* *[ходу, д. ходові/ходу, зн. хід, ор. ходом, м. ході; мн. ходи, ходів]* motion, move, movement, stroke, run	1. Рух у якому-небудь напрямі. 2. Відстань, на яку здійснюється переміщення.
.001	**ход контакта контактного аппарата** *хід контакту контактного апарата* contact travel of a mechanical switching device	Відстань, на яку переміщується рухома контакт-деталь між своїми крайніми положеннями, які відповідають увімкненому та вимкненому положенням апарата. **ДСТУ 2848-94.**
.002	**холостой ход (ХХ)** *холостий хід (ХХ)* idle running, idling, no-load operation	Режим роботи механізму або машини, за якого не виконується корисна робота.
X.004.000	**хозяйство** *господарство* *[-ва; мн. -ва, -в]* facility, economy, equipment	Обладнання будь-якого виробництва.
.001	**иловое хозяйство** *мулове господарство*	Комплекс споруд і пристроїв для збирання, оброблення, знешкоджування, видалення й використання осаду, який утворюється в процесі очищення стічних вод. **ДСТУ 2569-94.**
X.005.000	**ХХ** *ХХ*	*Див.* X.003.002 холостий ХІД.

	[невідм.]	
	Ц	
Ц.001.000	**цветение** *цвітіння* *[-ння]* blooming	Зміна забарвлення внаслідок масового розвитку мікроорганічних водоростей.
.001	**цветение воды** *цвітіння води* blooming of water	Масовий розвиток фітопланктону, що змінює забарвлення води. **ДСТУ 3041-95m.**
Ц.002.000	**цепь** *коло* *[кола; мн. кола, кіл]* chain, circuit	1. Сукупність пристроїв, яка характеризується певною послідовністю розташування або дії. 2. *Див.* Ц.002.026 електричне КОЛО. 3. *Див.* Ц.002.011 магнітне КОЛО.
	ланцюг *[-юга, м. -юзі; мн. -юги, -югів]* chain	1. Гнучкий виріб, який складається з окремих послідовно з'єднаних твердих частин. 2. ***У хімії -*** структурний елемент молекули, що складається з послідовно з'єднаних атомів або атомних угруповань. 3. Суцільний ряд, сукупність чого-небудь. 4. ***У теорії графів -*** маршрут, усі ребра якого різні.
.001	**активная электрическая цепь** *активне електричне коло* active circuit	Електричне коло, яке містить джерела електричної енергії. **ДСТУ 2843-94m.**
.002	**вспомогательная цепь коммутационного аппарата** *допоміжне коло комутаційного апарата* control and auxiliary	Електричне коло апарата, яке не є його головним колом. **ДСТУ 2848-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	circuit of a switching device	
.003	**вспомогательная цепь электротехнического изделия** *допоміжне коло електротехнічного виробу* auxiliary circuit of an electrical product	Електричне коло, яке не є силовим електричним колом електротехнічного виробу і може мати різноманітне функційне призначення. **ДСТУ 2267-93.**
.004	**вспомогательная цепь электротехнического устройства** *допоміжне коло електротехнічного пристрою* auxiliary circuit of an electrical device	Електричне коло, яке не є силовим електричним колом електротехнічного пристрою і може мати різноманітне функційне призначення. **ДСТУ 2267-93.**
.005	**входная цепь магнитного усилителя** *вхідне коло магнітного підсилювача* input circuit of a transductor	Коло керування магнітного підсилювача, який живиться від зовнішнього джерела керівного сигналу. **ДСТУ 2712-94m.**
.006	**главная цепь коммутационного аппарата** *головне коло комутаційного апарата* main circuit of a switching device	Струмовідні частини апарата, увімкнені в електричне коло, яке цей апарат повинен комутувати відповідно до його основного призначення. **ДСТУ 2848-94m.**
.007	**замкнутая цепь электротехнического изделия** *замкнене коло електротехнічного виробу* closed circuit of an electrical product	Неперервне коло електротехнічного виробу, в якому може протікати електричний струм. **ДСТУ 2267-93.**
.008	**замкнутая цепь электротехнического**	Неперервне коло електротехнічного пристрою, в якому може протікати

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	устройства *замкнене коло електротехнічного пристрою* closed circuit of an electrical device	електричний струм. **ДСТУ 2267-93.**
.009	**искробезопасная электрическая цепь** *іскробезпечне електричне коло* intrinsically-safe circuit	Електричне коло, виконане таким чином, що електричний розряд або його нагрів не може запалити вибухонебезпечне середовище за приписаних умов експлуатації. **ГОСТ 12.2.020-76m.**
.010	**линейная электрическая цепь** *лінійне електричне коло* linear electrical circuit	Електричне коло, електричні параметри якого не залежать від значень та напрямків струмів і напруг кола. **ДСТУ 2843-94.**
.011	**магнитная цепь** *магнітне коло* magnetic circuit	Сукупність пристроїв, що утворюють шляхи для магнітних потоків, електромагнітні процеси в яких можуть бути описані за допомогою понять магніторушійної сили, магнітного потоку та різниці магнітних потенціалів. **ДСТУ 2843-94m.**
.012	**минимально-фазовая электрическая цепь** *мінімально-фазне електричне коло* minimum-phase electric circuit	Електричне коло, амплітудно-частотна та фазочастотна характеристика якого визначаються одна через одну однозначно. **ДСТУ 2843-94m.**
.013	**многофазная электрическая цепь** *багатофазне електричне коло* polyphase circuit	Багатофазна система електричних кіл, в якій окремі фази електрично з'єднані одна з одною. **ДСТУ 2843-94m.**
.014	**нелинейная электрическая цепь** *нелінійне електричне коло* nonlinear electrical	Електричне коло, в якому принаймні один параметр залежить від значень чи напрямків струмів та напруг у цій ділянці кола. **ДСТУ 2843-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	circuit	
.015	**однофазная электрическая цепь** *однофазне електричне коло* single-phase circuit	З'єднання однофазних пристроїв. **ДСТУ 2815-94m.**
.016	**пассивная электрическая цепь** *пасивне електричне коло* passive electric circuit	Електричне коло, яке не містить у собі джерел електричної енергії. **ДСТУ 2843-94m.**
.017	**рабочая цепь магнитного усилителя** *робоче коло магнітного підсилювача* operating circuit of a transductor	Електричне коло магнітного підсилювача, яке містить джерело змінного струму чи напруги, робочі обмотки та навантаження. **ДСТУ 2712-94m.**
.018	**разомкнутая цепь электротехнического изделия** *розімкнене коло електротехнічного виробу* opened circuit of an electrical product	Коло електротехнічного виробу, в якому неперервність порушена таким чином, що в ній не може протікати електричний струм. **ДСТУ 2267-93m.**
.019	**разомкнутая цепь электротехнического устройства** *розімкнене коло електротехнічного пристрою* opened circuit of an electrical device	Коло електротехнічного пристрою, в якому неперервність порушена таким чином, що в ній не може протікати електричний струм. **ДСТУ 2267-93m.**
.020	**связанные электрические цепи** *зв'язані електричні кола* coupled electric circuits	Електричні кола, процеси в яких впливають один на одного через спільні магнітні чи електричні поля. **ДСТУ 2843-94m.**
.021	**силовая электрическая цепь** *силове електричне*	Електричне коло з елементами, функційне призначення яких полягає у виробництві або передаванні основ-

	коло power circuit	ної частини електричної енергії, її розподілянні, перетворенні в інший вид енергії або в електричну енергію з іншими значеннями параметрів. **ДСТУ 2267-93m.**
.022	**симметричная многофазная электрическая цепь** *симетричне багатофазне електричне коло* symmetrical polyphase circuit	Багатофазне коло, в якого комплексні опори, що складають його фази, однакові. **ДСТУ 2843-94m.**
.023	**фазная электрическая цепь** *фазне електричне коло* phase electric circuit	Частина багатофазного електричного кола, яка відноситься до однієї фази.
.024	**цепь смещения магнитного усилителя** *коло зміщення магнітного підсилювача* bias circuit of a transductor	Коло керування магнітного підсилювача, за допомогою якого встановлюється початкове значення вихідної величини за нульових значень вхідних величин у колах керування без зовнішніх і внутрішніх зворотних зв'язків. **ДСТУ 2712-94m.**
.025	**цепь управления магнитного усилителя** *коло керування магнітного підсилювача* control circuit of a transductor	Електричне коло магнітного підсилювача, яке містить джерело керівного сигналу й обмотки керування. **ДСТУ 2712-94m.**
.026	**электрическая цепь** *електричне коло* electric circuit	Сукупність електротехнічних пристроїв та природних об'єктів, які утворюють шляхи для електричних струмів і електромагнітні процеси в яких можна описати за допомогою понять електрорушійної сили, струму та напруги. **ДСТУ 2843-94.**
.027	**электрическая цепь защиты**	Допоміжне коло, функційне призначення якого полягає в приведенні в

	електричне коло захисту protection circuit	дію електричного захисту електротехнічного виробу (пристрою) чи електрообладнання. **ДСТУ 2267-93.**
.028	**электрическая цепь измерения** *електричне коло вимірювання* measuring circuit	Допоміжне коло, функційне призначення якого полягає у вимірюванні та (чи) реєстрації значень параметрів електротехнічного виробу (пристрою) чи електрообладнання. **ДСТУ 2267-93m.**
.029	**электрическая цепь с распределенными параметрами** *електричне коло з розподіленими параметрами* distributed circuit	Електричне коло, в якому активні електричні опори індуктивності та електричні ємності розподілені по всьому колу. **ДСТУ 2843-94m.**
.030	**электрическая цепь с сосредоточенными параметрами** *електричне коло із зосередженими параметрами* lumped circuit	Електричне коло, в якому активні електричні опори індуктивності та електричні ємності вважають зосередженими на окремих ділянках цього кола, тобто яке можна подати скінченною сукупністю ідеальних елементів. **ДСТУ 2843-94m.**
.031	**электрическая цепь сигнализации** *електричне коло сигналізації* signalization circuit	Допоміжне коло електротехнічного виробу (пристрою), функційним призначенням якого є приведення в дію сигнальних пристроїв. **ДСТУ 2267-93.**
.032	**электрическая цепь управления** *електричне коло керування* control circuit	Допоміжне коло електротехнічного виробу (пристрою), функційним призначенням якого є приведення в дію електроустаткування та (чи) окремих електротехнічних виробів чи пристроїв або змінювання значення їх параметрів. **ДСТУ 2267-93m.**
.033	**электронная цепь** *електронне коло* electronic circuit	Електричне коло, яке містить елементи, що використовують явище електричної провідності в газах, вакуумі чи напівпровідниках. **ДСТУ 2843-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Ц.003.000	**цикл** *цикл* *[-лу, ор. -лом; мн. -ли, -лів]* loop, cycle	*[< гр. kyklos - круг, коло, круговерть]* 1. Сукупність взаємопов'язаних явищ, процесів, робіт, що на цей період часу утворюють закінчений етап і повторюються в наступні періоди. 2. Процес, після завершення якого основні параметри системи набувають початкових значень. 3. Період діяльності, виробництва, існування від початку до кінця. 4. ***У програмуванні -*** послідовність команд у програмі, що виконується неодноразово внаслідок переходу від початку послідовності до кінця. **ДСТУ 2873-94.** 5. ***У хімії -*** атомне угруповання, яке складається з послідовно з'єднаних, замкнених у коло атомів та (чи) радикалів.
.001	**рабочий цикл вращающейся электрической машины** *робочий цикл обертової електричної машини* work cycle of an electrical rotating machine	Періодично повторна послідовність станів обертової електричної машини, яка належить до її роботи в даному режимі. **ДСТУ 2286-93.**
	Ч	
Ч.001.000	**частота** *частота* *[-ти; мн. -ти, -т]* frequency, rate	1. Фізична величина, що дорівнює числу ідентичних подій за одиницю часу. 2. Величина, обернена періоду необмеженого в часі періодичного процесу. 3. Похідна за часом від фази циклічного процесу.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.001	**асинхронная частота вращения вращающейся машины переменного тока** *асинхронна частота обертання обертової машини змінного струму* asynchronous rotational speed of a alternate current rotating machine	Частота обертання ротора обертової машини змінного струму, яка відрізняється від частоти обертання магнітного поля, яке бере участь в основному процесі перетворення енергії. **ГОСТ 27471-87.**
.002	**высокая частота** *висока частота* high frequency	***В електротехніці -*** частота синусоїдного струму (напруги тощо), більша ніж 10 кГц.
.003	**граничная частота** *гранична частота* cut-off frequency	Частота смуги пропускання, за якої загасання досягає певної величини. **ДСТУ 2815-94m.**
.004	**критическая частота** *критична частота* cut-off frequency	*Див.* Ч.001.003 гранична ЧАСТОТА.
.005	**номинальная частота конденсатора** *номінальна частота конденсатора* rated frequency of a capacitor	Частота змінного струму, на яку розрахований конденсатор. **ДСТУ 2291-93.**
.006	**номинальная частота трансформатора** *номінальна частота трансформатора* rated frequency of a transformer	Частота змінного струму, яка зазначена в технічній документації на трансформатор і визначає його номінальний режим. **ДСТУ 3270-95m.**
.007	**основная резонансная частота конденсатора** *основна резонансна частота конденсатора* main resonance frequency of a	Найнижча частота змінної напруги, за якої імпеданс конденсатора мінімальній. **ДСТУ 2291-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	capacitor	
.008	**повышенная частота** *підвищена частота* overfrequency	***В електротехніці*** **-** частота синусоїдного струму (напруги тощо) від промислової частоти (50 Гц) до 10 кГц.
.009	**пониженная частота** *знижена частота* underfrequency	***В електротехніці*** **-** частота синусоїдного струму (напруги тощо), менша за промислову частоту (50 Гц).
.010	**промышленная частота** *промислова частота* mains frequency, commercial frequency, power-line frequency	Стандартна частота синусоїдного струму (напруги), що використовується в електропостачальній системі. **ДСТУ 3440-96m.** ***Примітка.*** В Україні та інших країнах СНД використовується промислова частота 50 Гц.
.011	**резонансная частота** *резонансна частота* resonance frequency	Частота струму та напруги живлення, за якої виникає резонанс в електричному колі. **ДСТУ 2843-94m.**
.012	**синхронная частота вращения вращающейся машины переменного тока** *синхронна частота обертання обертової машини змінного струму* synchronous rotational speed of a alternate current rotating machine	Частота обертання ротора обертової машини змінного струму, яка дорівнює частоті обертання магнітного поля, що визначається частотою мережі та числом її полюсів. **ГОСТ 27471-87.**
.013	**собственная частота колебательного контура** *власна частота коливального контуру* damped natural frequency	Частота коливальної складової вільного струму. **ДСТУ 2843-94.**
.014	**угловая частота синусоидального электрического тока** *кутова частота синусоїдного електрич-*	Швидкість зміни фази струму, яка дорівнює частоті синусоїдного електричного струму, помноженій на 2π. ***Примітка.*** Аналогічно визначаються кутові частоти синусоїдних електрорушійної сили, напруги, магніторушійної сили,

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	ного струму angular frequency of a sinusoidal current	магнітного потоку, електричного заряду, що змінюється синусоїдно, тощо. **ДСТУ 2843-94m.**
.015	**частота изменений напряжения** *частота змін напруги* voltage frequency	Кількість поодиноких змін напруги за одиницю часу. **ДСТУ 3466-96m.** ***Примітка.*** Характеризує якість електричної енергії.
.016	**частота колебаний** *частота коливань* oscillation frequency	Частота, що дорівнює відношенню числа циклів коливань до одиниці часу.
Ч.002.000	**частотомер** *частотомір* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* frequency meter, frequency counter	Прилад для вимірювання частоти. ***Примітка.*** У сучасних частотомірах вимірюються також відношення частот, відхил частоти від номінального значення, період коливань та інтервал часу.
Ч.003.000	**часть** *частина* *[-ни; мн. -ни, -н]* part, section, piece, portion, fraction, proportion	Доля, окрема одиниця, на які поділяється ціле.
.001	**активная часть трансформатора** *активна частина трансформатора* active section of a transformer	Єдина конструкція, що вміщує у складеному вигляді кістяк, обмотки, ізоляцію, відводи та частини пристрою регулювання напруги. **ДСТУ 3270-95m.**
.002	**нетоковедущая часть** *неструмовідна частина*	Частина електротехнічного виробу (пристрою) або електроустановки, яка нормально не перебуває під напругою, але може опинитись під напругою в аварійних режимах роботи, наприклад, корпус електричної машини. **ДНАОП 0.00-1.21-98.**
.003	**приходная часть энергетического баланса предприятия** *прибуткова частина енергетичного бала-*	Система показників, що характеризують склад та структуру всіх видів енергетичних ресурсів, які виробляються чи надходять від інших джерел, підведених до об'єкта складення

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	нсу підприємства	балансу. **ДСТУ 2804-94m.**
.004	**расходная часть энергетического баланса предприятия** *витратна частина енергетичного балансу підприємства*	Система показників, що характеризують напрямки та структуру чи ефективність використання на об'єкті складення балансу всіх видів енергетичних ресурсів, включаючи корисну енергію, втрати енергії та вихід вторинних енергоресурсів, а також відпуск енергоресурсів іншим споживачам. **ДСТУ 2804-94m.**
.005	**токоведущая часть** *струмовідна частина* current-carrying part	Частина електротехнічного виробу (пристрою) або електроустановки, яка нормально перебуває під напругою. **ДНАОП 0.00-1.21-98.**
.006	**токопроводящая часть** *струмопровідна частина* conducting part, conductive part	Частина електротехнічного виробу (пристрою) або електроустановки, яка здатна проводити електричний струм.
.007	**электрическая часть энергосистемы** *електрична частина енергосистеми* electrical part of a power system	Сукупність електроустановок, електричних станцій та електричних мереж енергосистеми. **ПУЭ, п. 1.2.3.**
Ч.004.000	**четырехполюсник** *чотириполюсник [-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* two-port network, two-terminal-pair-network	Частина електричного кола, яка має дві пари виділених затискачів. **ДСТУ 2843-94.**
Ч.005.000	**число** *число [-сла; мн. -сла, -сел]* number	Конкретне значення величини або параметра.
.001	**число Фарадея** *число Фарадея* Faraday constant, electrochemical	Фундаментальна фізична стала, яка дорівнює добутку числа Авогадро на заряд електрона. ***Примітка.*** Число Фарадея дорівнює кількості електрики, яку необхідно пропустити

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	constant	через електроліт для виділення на електроді одного моля будь-якої речовини. Це становить приблизно $9,65 \cdot 10^4$ Кл/моль.
	Ш	
Ш.001.000	**шахта** *шахта* *[-ти; мн. -ти, -т]* mine, pit, shaft	*[нім. Schacht < Schaft – стрижень, стовбур]* Довга вертикальна порожнина в деяких конструкціях.
.001	**кабельная шахта** *кабельна шахта* cable chamber, cable chute, manhole	Вертикальна кабельна споруда (як правило, прямокутного перерізу), висота якої в декілька разів перевищує сторони перерізу, і яка обладнана скобами або драбиною для пересування вздовж неї людей (прохідні шахти) або знімною повністю або частково стінкою (непрохідні шахти). **ПУЭ, п. 2.3.3.**
Ш.002.000	**шейка** *шийка* *[-йки, д. і м -йці; мн. -йки, -йок]* neck	Вузька частина якогось предмета.
.001	**шейка изолятора** *шийка ізолятора* neck of insulator	Кільцеве заглиблення із заокругленим профілем, яке знаходиться під головкою ізолятора і призначене для укладення й кріплення електричного проводу. **ДСТУ 2648-94.**
Ш.003.000	**шина** *шина* *[-ни; мн. -ни, -н]* busbar, highway	*[нім. Schiene]* 1. Електричний провідник у вигляді металевої смуги, що застосовується головним чином на електростанціях, підстанціях для передавання електроенергії від джерел живлення на розподільні установки або до споживачів. 2. ***В обчислювальній техніці -*** група ліній електричних з'єднань, що забезпечують передавання даних

		адресних сигналів та сигналів керування між компонентами ЕОМ.
.001	**сборная шина** *збірна шина* busbar	Провідник у вигляді металевої смуги з малим імпедансом, до якого можуть бути приєднані декілька окремих споживачів або кіл. **ДСТУ 2815-94m.**
Ш.004.000	**шинопровод** *шинопровід* *[-воду, д. -водові/-воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]* bus duct	*[< нім. Schiene + укр. провід]* Жорсткий струмопровід напругою до 1000 В заводського виготовлення у вигляді комплектних секцій. ***Примітка.*** За призначенням розрізняють магістральний, розподільний, тролейний та освітлювальний шинопроводи. **ДСТУ 2791-94m.**
.001	**магистральный шинопровод** *магістральний шинопровід* busway	Шинопровід, призначений в основному для під'єднання до нього розподільних шинопроводів і електричних розподільних пунктів, щитів і окремих потужних електроприймачів. **ПУЭ, п. 2.2.3.**
.002	**малогабаритный троллейный шинопровод** *малогабаритний тролейний шинопровід*	*Див.* Т.043.002 малогабаритний тролейний СТРУМОПРОВІД. **ПУЭ, п. 5.4.4.**
.003	**осветительный шинопровод** *освітлювальний шинопровід* lighting bus duct	Шинопровід, призначений для живлення світильників і електроприймачів невеликої потужності. **ПУЭ, п. 2.2.3.**
.004	**распределительный шинопровод** *розподільний шинопровід* distribution bus duct	Шинопровід, призначений в основному для під'єднання до нього електроприймачів. **ПУЭ, п. 2.2.3.**
.005	**троллейный шинопровод** *тролейний шинопровід*	Шинопровід, призначений для живлення пересувних електроприймачів. **ПУЭ, п. 2.2.3.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	trolley bus duct	
Ш.005.000	**шланг** *шланг* *[-нгу, м. -нзі; мн. -нги, -нгів]* hose	*[нім. Schlange, букв. - змія]* Гнучкий рукав або труба.
.001	**защитный шланг** *захисний шланг* protective hose	Суцільна випресована трубка з пластмаси або ґуми, розташована поверх металевої оболонки, обплетення чи броні кабельного виробу і яка є захисним покриттям. **ГОСТ 15845-80m.**
Ш.006.000	**шнур** *шнур* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* cord	*[польс. sznur]* 1. Кручена або плетена тонка мотузка. 2. *Див.* Ш.006.002 електричний ШНУР. 3. Пристрій у вигляді мотузки з пороховим наповненням, яке служить для підпалення вибухової речовини.
.001	**многожильный шнур** *багатожильний шнур* multiple cord	Електричний шнур, в якому кількість жил більша трьох. **ГОСТ 15845-80m.**
.002	**электрический шнур** *електричний шнур* electrical cord	Провід з ізольованими жилами підвищеної гнучкості, який служить для з'єднання з рухомими пристроями. **ГОСТ 15845-80.**
Ш.007.000	**штанга** *штанга* *[-нги, д. і м -нзі; мн. -нги, -нг]* rod	*[нім. Stange, букв. - стрижень, прут]* Стрижень, що використовується як деталь у багатьох інструментах та механізмах.
.001	**изолирующая штанга** *ізолювальна штанга* insulating rod	Ізолювальний ручний інструмент - металевий стрижень з кінцевою насадкою, що використовується для робіт під напругою. **IEC 743-83m.**
Ш.008.000	**шунт** *шунт* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]*	*[англ. shunt - відгалуження]* Електричне або магнітне коло, яке включається паралельно основній ділянці електричного або магнітного

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	shunt	кола вимірювального приладу або пристрою для послаблення струму (магнітного потоку) в основному колі.
.001	**магнитный шунт** *магнітний шунт* magnetic shunt	Пристрій з феромагнітного матеріалу, з'єднаний паралельно ділянці магнітного кола для відгалуження частини магнітного потоку. **ДСТУ 2815-94m.**
.002	**электрический шунт** *електричний шунт* electric shunt	Пристрій зі струмопровідного матеріалу, з'єднаний паралельно ділянці електричного кола для відгалуження частини електричного струму, що проходить у цьому колі. **ДСТУ 2815-94m.**
	Щ	
Щ.001.000	**щелочность** *лужність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* alkalinity	1. Властивість, яка характеризується вмістом іонів водню в розчині. 2. Показник вмісту іонів водню, що кількісно визначається величиною pH (pH>7).
.001	**общая щелочность воды** *загальна лужність води* total alkalinity of water	Сума еквівалентних концентрацій усіх аніонів слабких кислот і гідроксильних іонів, що містяться в розчині, за винятком концентрації іонів водню. ***Примітка.*** Виміряється в мг-екв/кг.
Щ.002.000	**щетка** *щітка* *[-тки, д. і м -тці; мн. -тки, -ток]* brush	Струмознімач якоря машин постійного і змінного струмів.
Щ.003.000	**щит** *щит* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* shield, board, panel	1. Металева конструкція закритого (шафового) або відкритого (панельного) типу, призначена для розташування та з'єднання електричних та електронних пристроїв; перетворення, розподілення та споживання електричної енергії; керування та захисту електрообладнання, електричних

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		установок та установок електропостачання. 2. ***В електротехніці -*** розподільний пристрій для напруг до 1000 В, призначений для розподілення електричної енергії, керування, захисту та вимірювання. ***Примітка.*** Залежно від кількості та характеру ввімкнених електроприймачів розрізняють, наприклад, щити індивідуальні, групові, квартирні, поверхові. **ДСТУ 2791-94m.**
.001	**вторичный распределительный щит (ВРЩ)** *вторинний розподільний щит (ВРЩ)* subboard	Розподільний пристрій, який отримує електроенергію від головного розподільного щита або вводно-розподільного пристрою і розподіляє її між груповими щитами і розподільними пунктами будівлі. **ПУЭ, п. 7.1.5.**
.002	**главный распределительный щит (ГРЩ)** *головний розподільний щит (ГРЩ)* feeder switchboard, main switchboard	Розподільний пристрій, через який здійснюється постачання електроенергією всієї будівлі або її відокремленої частини. ***Примітка.*** Роль головного розподільного щита може виконувати вводно-розподільний пристрій або щит нижчої напруги підстанції. **ПУЭ, п. 7.1.4.**
.003	**групповой щит** *груповий щит* group board	*Див.* П.104.005 розподільний ПУНКТ будівлі. **ПУЭ, п. 7.1.6.**
.004	**диспетчерский щит** *диспетчерський щит* dispatcher panel, instrument panel	Пристрій у вигляді однієї або декількох вертикальних панелей, інколи в поєднанні з пультом, на яких розташовані мнемонічні схеми, індикатори стану обладнання, вимірювальні прилади, апаратура зв'язку, а також органи дистанційного керування об'єктами. ***Примітка.*** Використовується для централізованого контролю за виробничими процесами і керування ними, часто із застосуванням засобів телемеханіки.
.005	**квартирный щит** *квартирний щит*	Груповий щит, установлений на сходовій клітці, у холах, поверхових ко-

	residential board	ридорах або в квартирах житлових будівель і призначений для під'єднання групових мереж квартир. **ПУЭ, п. 7.1.7.**
.006	**щит управления подстанции** *щит керування підстанції* control board	Сукупність пультів і панелей з пристроями керування, контролю, сигналізації та захисту електростанції (підстанції), розміщених в одному приміщенні. **ДСТУ 3429-96.**
.007	**этажный щит** *поверховий щит* floor board	Груповий щит, установлений на поверхах і призначений для електроживлення споживачів, розташованих на цьому поверсі. **ПУЭ, п. 7.1.8.**
	Э	
Э.001.000	**ЭДС** *EPC* *[невідм.]* e.m.f., E.M.F., emf	*Див.* С.032.016 електрорушійна СИЛА. **ДСТУ 2815-94.**
Э.002.000	**эквивалент** *еквівалент* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* equivalent	*[< лат. aequivalens(aequivalentis) - рівноцінний]* Предмет або кількість чого-небудь, рівноцінні або відповідні в якомусь відношенні іншому предмету або кількості.
.001	**химический эквивалент** *хімічний еквівалент* chemical equivalent	Кількість одиниць атомної або молекулярної маси, що припадає на один електрон, який бере участь у реакції або забезпечує умови її протікання. ***Примітка.*** Визначається як відношення атомної ваги елемента до його валентності.
.002	**электрохимический эквивалент** *електрохімічний еквівалент* electrochemical equivalent	Відношення маси речовини, яка прореагувала під час електролізу біля електрода, до величини заряду, що протік за цей час. ***Примітка.*** Чисельно дорівнює масі речовини, що виділилась під час проходження через електроліт одиниці кількості електрики.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Э.003.000	**экономайзер** *економайзер* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* economizer, waste gas heater	*[англ. economizer < economize - заощаджувати, зберігати]* Пристрій, який обігрівається продуктами згоряння палива і призначається для підігріву або часткового випаровування води, що потрапляє в паровий котел. **ДНАОП 00-1.08-94.**
Э.004.000	**экономия** *економія* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* saving	*[< гр. oikonomia - ведення домашнього господарства]* 1. Ощадність у витраченні чого-небудь. 2. Зиск, отриманий за рахунок ощадності.
.001	**косвенная экономия топливно-энергетических ресурсов** *непряма економія паливно-енергетичних ресурсів* indirect saving of fuel-energy resources	Економія паливно-енергетичних ресурсів, що досягається за рахунок підвищення якості продукції, зменшення її матеріаломісткості, використання нових матеріалів і сировини тощо. **ДСТУ 2420-94.**
.002	**прямая экономия топливно-энергетических ресурсов** *пряма економія паливно-енергетичних ресурсів* direct saving of fuel-energy resources	Економія паливно-енергетичних ресурсів, одержувана за рахунок зменшення втрат енергії на всіх стадіях її виробництва, перетворення й використання, удосконалення організації та керування виробництвом, підвищення рівня використання вторинних енергетичних ресурсів, заміни застарілого обладнання досконалішим у енергетичному відношенні тощо. **ДСТУ 2420-94m.**
.003	**экономия топливно-энергетических ресурсов** *економія паливно-енергетичних ресурсів* saving of fuel-energy resources	Відносне скорочення витрат паливно-енергетичних ресурсів, що виявляється в зниженні їх питомих витрат на виробництво продукції, виконання робіт і надання послуг установленої якості. **ДСТУ 2420-94m.**
Э.005.000	**экран** *екран*	*[фр. ecran, букв. - заслон, ширма]* 1. Пристрій, що використовується для зменшення проникнення поля в

	[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів] screen, shield	певну ділянку. **ДСТУ 2815-94.** 2. ***В обчислювальній техніці -*** пристрій відображення алфавітно-цифрової або графічної інформації.
.001	**кабельный экран** *кабельний екран* screen of a cable, cable screen	Елемент з електропровідного матеріалу у вигляді циліндричного шару навкруги струмопровідної або ізольованої жили, групи, пучка, усього осердя або його частини, або у вигляді розподілюваного шару різної конфігурації. **ГОСТ 15845-80.**
.002	**магнитный экран** *магнітний екран* magnetic screen	Феромагнітний екран, призначений для зменшення проникнення магнітного поля в певну ділянку. **ДСТУ 2815-94.**
.003	**экран распределения потенциалов** *екран розподілу потенціалів* grading screen	Екран з провідного матеріалу, призначений для забезпечення заданого розподілу потенціалів. **ДСТУ 2815-94m.**
.004	**электрический экран** *електричний екран* electric screen	Екран з провідного матеріалу, призначений для зменшення проникнення електричного поля в певну ділянку. **ДСТУ 2815-94m.**
.005	**электромагнитный экран** *електромагнітний екран* electromagnetic screen	Екран з провідного матеріалу, призначений для зменшення проникнення змінного електромагнітного поля в певну ділянку. **ДСТУ 2815-94m.**
.006	**электростатический экран** *електростатичний екран* electrostatic screen	Екран, призначений для послаблення впливу напруженості електричного поля в певній частині простору. **ДСТУ 2267-93m.**
Э.006.000	**экранирование** *екранування [-ння]* screening, shielding	*[< фр. ecran, букв.- заслон, ширма]* Сукупність методів та засобів захисту від впливу зовнішніх електромагнітних полів, іонізаційних випромінювань та інших факторів, які впливають на обладнання, біологічні об'єкти та людину.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Э.007.000	**эксергия** *ексергія* *[-ії, ор. -ією]* exergy	*[< гр. ex ... - високий ступінь + ergon - робота]* Максимальна робота, яку може здійснити термодинамічна система при зворотному переході від даного стану до стану рівноваги з навколишнім середовищем за відсутності інших, крім навколишнього середовища, джерел тепла. **ДСТУ 2420-94.**
Э.008.000	**эксперт** *експерт* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]* expert	*[лат. expertus - досвідчений]* Фахівець у якій-небудь галузі, що проводить експертизу.
.001	**эксперт котлонадзора** *експерт котлонагляду* expert of boiler inspection	Фахівець експертно-технічної організації, який має дозвіл органів Держнаглядохоронпраці (або органів, що належать до його системи) на право виконання робіт з оцінювання технічного стану об'єктів котлонагляду (діагностування, технічне опосвідчення, випробування та ін.). ***Примітка.*** Перед допуском до самостійної роботи експерт повинен пройти атестацію в органах Держнаглядохоронпраці та мати відповідне посвідчення. **ДНАОП 0.00-1.08-94.**
Э.009.000	**экстраполяция** *екстраполяція* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* extrapolation	*[лат. extra ... - поза, зовні, крім + polio – пригладжую, обробляю]* 1. Відшукування на основі послідовності відомих значень функції інших її значень, що знаходяться поза цим рядом. 2. Метод наукового дослідження, що полягає в поширенні висновків, отриманих із спостереження над однією частиною явища, на іншу його частину.
Э.010.000	**электрификация** *електрифікація* *[-ії, ор. -ією]* electrification	*[< гр. elektron - янтар, бурштин + лат. ...ficatio < facio - роблю]* Впровадження електричної енергії в народне господарство та побут.

		ГОСТ 19431-84m.
Э.011.000	**электричество** *електрика* *[-ики, д. і м -иці]* electricity	*[< гр. elektron – янтар, бурштин]* 1. Сукупність явищ, зумовлених існуванням, рухом та взаємодією електричних зарядів і електромагнітних полів. 2. Сфера науки і техніки, пов'язана з електричними явищами. **ДСТУ 2815-94m.**
Э.012.000	**электробезопасность** *електробезпека* *[-еки, д. і м -еці]* electrical safety, electric safety	*[< гр. elektron - янтар + укр. безпека]* Система організаційних та технічних заходів і засобів, що забезпечують захист людей від шкідливого і небезпечного впливу електричного струму, електричної дуги, електромагнітного поля та статичної електрики. **ГОСТ 12.1.009-76.**
Э.013.000	**электрод** *електрод* *[-да, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* electrode	*[< гр. elektron - янтар + hodos - дорога, шлях]* Деталь зі струмопровідного матеріалу, призначена для здійснення контакту з середовищем, що має малу питому провідність. ***Примітка.*** Між двома електродами можуть існувати різниця потенціалів і електричний струм. **ДСТУ 2815-94m.**
.001	**электрод конденсатора** *електрод конденсатора* electrode of a capacitor	Частина конденсатора із струмопровідного матеріалу, призначена для утворення електричного поля в середовищі з діелектричними властивостями. **ДСТУ 2291-93.**
Э.014.000	**электродвигатель** *електродвигун* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* electric motor, electromotor	*[< гр. elektron - янтар + укр. двигун]* *Див.* Э.014.003 обертовий ЕЛЕКТРОДВИГУН. **ДСТУ 2286-93.**
.001	**буровой электродвигатель** *буровий електродвигун*	Обертовий електродвигун, призначений для використання як привід бурильного інструменту. **ДСТУ 2286-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	drilling motor	
.002	**вентильный электродвигатель постоянного тока** *вентильний електродвигун постійного струму* valve direct-current motor	Електродвигун постійного струму, комутувальний пристрій якого є інвертором, керований або за положенням ротора, або за фазою напруги на обмотці якоря, або за положенням магнітного поля. **ДСТУ 2286-93m.**
.003	**вращающийся электродвигатель** *обертовий електродвигун* rotary motor	Обертова електрична машина, призначена для перетворення електричної енергії в механічну. **ДСТУ 2286-93.**
.004	**исполнительный электродвигатель** *виконавчий електродвигун* actuating motor	Обертовий електродвигун для високодинамічного режиму роботи. **ДСТУ 2286-93.**
.005	**крановый электродвигатель** *крановий електродвигун* crane motor	Обертовий електродвигун, призначений для використання як привід підіймального механізму. **ДСТУ 2286-93m.**
.006	**малоинерционный электродвигатель** *малоінерційний електродвигун* quick-response electromotor	Обертовий електродвигун, ротор якого має дуже малий момент інерції. **ДСТУ 2286-93.**
.007	**многоскоростной вращающийся электродвигатель** *багатошвидкісний обертовий електродвигун* multi-speed motor	Обертовий електродвигун, який за умов заданого навантаження може працювати на двох або більше частотах обертання ротора. **ДСТУ 2286-93m.**
.008	**моментный электродвигатель** *моментний електродвигун*	Обертовий електродвигун, призначений для створення обертального моменту за умов обмеженого переміщення, нерухомого стану або повіль-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	torque motor	ного обертання ротора. **ДСТУ 2286-93m.**
.009	**реактивный шаговый электродвигатель** *реактивний кроковий електродвигун* reaction step motor	Кроковий електродвигун з неактивним ротором із магнітного матеріалу. **ДСТУ 2286-93.**
.010	**регулируемый вращающийся электродвигатель** *регульований обертовий електродвигун* regulated-speed motor	Обертовий електродвигун, що містить пристрій, за допомогою якого частота обертання ротора в певних межах може бути відрегульована до заданого значення. **ДСТУ 2286-93.**
.011	**универсальный электродвигатель** *універсальний електродвигун* universal motor	Обертовий електродвигун, який може працювати в разі живлення від мережі як постійного, так і однофазного змінного струму. **ДСТУ 2286-93m.**
.012	**управляемый вращающийся электродвигатель** *керований обертовий електродвигун* controllable rotary motor	Обертовий електродвигун, частота обертання або положення ротора якого визначається параметрами сигналу керування. **ДСТУ 2286-93.**
.013	**шаговый электродвигатель** *кроковий електродвигун* stepper	Обертовий електродвигун із дискретними кутовими переміщеннями ротора, які здійснюються за рахунок імпульсів сигналу керування. **ДСТУ 2286-93.**
.014	**электродвигатель пульсирующего тока** *електродвигун пульсівного струму* pulsating current motor	Обертовий електродвигун постійного струму, розрахований на живлення від випростувача за умов пульсації струму більше 10 %. **ДСТУ 2286-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Э.015.000	**электроемкость** *електроємність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю; мн. -ності, -ностей]* electric capacity	*[< гр. elektron - янтар + укр. ємність]* Фізична величина, що характеризує здатність провідника утримувати електричний заряд та вимірюється відношенням величини заряду на провіднику до потенціалу провідника.
	електромісткість *[-кості, д. і м -кості, ор. -кістю]* electrical intensity	*[< гр. elektron - янтар + укр. місткість]* Техніко-економічний показник, що характеризує ефективність використання електричної енергії у виробництві.
.001	**электроемкость продукции** *електромісткість продукції* electrical intensity of products	Техніко-економічний показник досконалості продукції (робіт, послуг) та ефективності виробництва, що дорівнює відношенню всієї споживаної за рік електричної енергії до річного обсягу продукції (робіт, послуг) у натуральному, умовному чи вартісному виразі, який випускається (виконується, надається) підприємством, галуззю. **ДСТУ 2804-94m.**
Э.016.000	**электрозащита** *електрозахист* *[-ту, ор. -том]* electric safeguard	*[< гр. elektron - янтар + укр. захист]* Захист людей від ураження електричним струмом, від дії електричної дуги та електричного поля.
Э.017.000	**электролиз** *електроліз* *[-зу, ор. -зом]* electrolysis	*[< гр. elektron - янтар + lysis - розпад, розторгнення]* Хімічні реакції, що протікають під впливом електричного струму на електродах у розчинах і розплавах електролітів, а також у твердих електролітах.
Э.018.000	**электролит** *електроліт* *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* electrolyte	*[< гр. elektron - янтар + lytos - розчинний]* Система, що має в рідинному або твердому стані іонну провідність.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Э.019.000	**электромагнит** *електромагніт* *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* electromagnet	*[< гр. elektron - янтар + magnetis – магніт]* Магніт, що потребує струму для підтримання магнітного поля. **ДСТУ 2815-94.**
Э.020.000	**электрометр** *електрометр* *[-ра, ор. -ром; мн. -ри, -рів]* electrometer	*[< гр. elektron - янтар + metreo – вимірюю]* Електровимірювальний прилад для визначення різниці потенціалів.
Э.021.000	**электрон** *електрон* *[-на, ор. -ном; мн. -ни, -нів]* electron	*[гр. elektron - янтар, бурштин]* Стабільна елементарна частинка, що являє собою матеріальний носій найменшої маси та найменшого електричного заряду в природі (має негативний електричний заряд $1,6•10^{-19}$ Кл і масу спокою $9,1•10^{-31}$ кг).
.001	**обобществленные электроны** *колективізовані електрони* collectivized electrons, electronic gas	Сукупність вільних електронів у металах, які не належать певному атому і є носіями струму.
Э.022.000	**электрон-вольт (эВ)** *електрон-вольт (еВ)* *[електрон-вольта, ор. електрон-вольтом; мн. електрон-вольти, електрон-вольтів]* electron-volt (eV)	*[< гр. elektron - янтар, бурштин + влн. Volta - прізвища італійського фізика]* Позасистемна одиниця енергії. Електрон-вольт дорівнює енергії, якої набуває електрон у процесі проходження різниці потенціалів 1 В. Відповідно до ДСТУ 3651.1-97 допускається застосовувати нарівні з одиницями СІ. Використовується в атомній та ядерній фізиці, зокрема для подання енергії мікрочастинок. Співвідношення з одиницею СІ: 1 еВ = $1,602177•10^{-19}$ Дж (приблизно).
Э.023.000	**электронагрев** *електронагрівання* *[-ння]* electric heating	*[< гр. elektron - янтар + укр. нагрівання]* Нагрівання, під час якого електрична енергія перетворюється в теплову

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		для подальшого використання. **ГОСТ 16382-87.**
Э.024.000	**электронагреватель** *електронагрівач [-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* electric heating unit	*[< гр. elektron - янтар + укр. нагрівач]* Нагрівальний елемент з контактним осердям для підключення до електричної мережі. **ГОСТ 16382-87.**
.001	**закрытый электронагреватель** *закритий електронагрівач* enclosed-type electric heating unit	Електронагрівач, в якому нагрівальний елемент розташовано в електроізоляційному матеріалі. **ГОСТ 16382-87.**
Э.025.000	**электрооборудование** *електрообладнання [-ння]* electrical equipment	*[< гр. elektron - янтар + укр. обладнання]* Сукупність електротехнічних пристроїв, об'єднаних спільними ознаками. **ДСТУ 2267-93.**
.001	**брызгозащищенное электрооборудование** *бризкозахищене електрообладнання* splash-proof electrical equipment	Захищене електрообладнання, виготовлене таким чином, що стає неможливим потрапляння всередину його оболонки бризок, які падають під будь-яким кутом до вертикалі. **ДСТУ 2267-93.**
.002	**взрывобезопасное электрооборудование** *вибухобезпечне електрообладнання* blast-proof electrical equipment	Вибухозахищене електрообладнання, забезпечене захистом від вибуху не тільки за нормального режиму роботи, а й за певних можливих пошкоджень, визначених умовами експлуатації, крім пошкоджень засобів захисту від вибуху. **ДСТУ 2267-93m.**
.003	**взрывозащищенное электрооборудование** *вибухозахищене електрообладнання* explosion-proof electrical equipment	Електрообладнання спеціального призначення, виконане таким чином, що можливість спалахування навколишнього вибухонебезпечного середовища внаслідок експлуатації цього виробу усунена. **ДСТУ 2267-93m.**
.004	**водозащищенное электрооборудова-**	Захищене електрообладнання, виготовлене таким чином, що за умови

	ние *водозахищене електрообладнання* waterproof electrical equipment, water-proof electrical equipment	обливання його водою потрапляння її всередину оболонки стає неможливим. **ДСТУ 2267-93m.**
.005	**герметичное электрооборудование** *герметичне електрообладнання* sealed electrical equipment	Захищене електрообладнання, виготовлене з такою оболонкою, що можливість сполучення між його внутрішнім простором і зовнішнім середовищем практично виключена. ***Примітка.*** Залежно від виду захисту розрізняють непроникне до рідини і газонепроникне електрообладнання. **ДСТУ 2267-93.**
.006	**закрытое электрооборудование** *закрите електрообладнання* totally-enclosed electrical equipment	Захищене електротехнічне обладнання, виготовлене з такою оболонкою, що сполучення між його внутрішнім простором і навколишнім середовищем можливе лише через нещільні з'єднання між частинами електрообладнання. **ДСТУ 2267-93m.**
.007	**защищенное электрооборудование** *захищене електрообладнання* protected electrical equipment	Електрообладнання, оснащене оболонкою, яке забезпечує захист персоналу від дотику до струмопровідних та рухомих частин, що містяться всередині оболонки, захист від проникнення твердих тіл та (чи) рідин у кількості, яка спричинює порушення нормальної роботи. **ДСТУ 2267-93m.**
.008	**каплезащищенное электрооборудование** *краплезахищене електрообладнання* drip-proof electrical equipment	Захищене електрообладнання, виготовлене таким чином, що потраплянння крапель усередину його оболонки стає неможливим. **ДСТУ 2267-93.**
.009	**крановое электрооборудование** *кранове електрообладнання*	Електрообладнання, призначене для експлуатації на підіймально-транспортних механізмах. **ДСТУ 2267-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	crane electrical equipment	
.010	**особовзрывобезопасное электрооборудование** *особливовибухобезпечне електрообладнання* especially-blast-proof electrical equipment	Вибухозахищене електрообладнання, яке порівняно з вибухобезпечним електрообладнанням має додаткові засоби захисту від вибуху, передбачені стандартами на види захисту від вибуху. **ДСТУ 2267-93.**
.011	**открытое электрооборудование** *відкрите електрообладнання* open-type electrical equipment	Електрообладнання, оболонка якого не має спеціального захисту персоналу від дотику до струмопровідних та рухомих частин, що містяться усередині оболонки, а також захисту від проникнення твердих тіл та (чи) рідини. **ДСТУ 2267-93m.**
.012	**передвижное электрооборудование** *пересувне електрообладнання* mobile electrical equipment	Електрообладнання, яке дозволяє зміну місця експлуатації без порушення його готовності до роботи та (або) під час роботи. **ДСТУ 2267-93.**
.013	**переносное электрооборудование** *переносне електрообладнання* portable electrical equipment	Електрообладнання, призначене для переміщення або придатне для перенесення вручну під час роботи. **ДСТУ 2267-93.**
.014	**погружное электрооборудование** *заглибне електрообладнання* submersible electrical equipment	Електрообладнання спеціального призначення, пристосоване для експлуатації зануреним у рідину. **ДСТУ 2267-93m.**
.015	**пылезащищенное электрооборудование** *пилозахищене електрообладнання* dust-proof electrical	Захищене електрообладнання, виготовлене таким чином, що потраплянню пилу всередину його оболонки стає неможливим. **ДСТУ 2267-93m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	equipment	
.016	**пыленепроницаемое электрооборудование** *пилонепроникне електрообладнання* dust-tight electrical equipment	Захищене електрообладнання, виготовлене таким чином, що потрапляння пилу всередину його оболонки стає цілком неможливим. **ДСТУ 2267-93m.**
.017	**стационарное электрооборудование** *стаціонарне електрообладнання* stationary electrical equipment	Електрообладнання, призначене для використання без зміни місця його експлуатації. **ДСТУ 2267-93.**
.018	**химически стойкое электрооборудование** *хімічно стійке електрообладнання* chemically-proof electrical equipment	Електрообладнання спеціального призначення, стійке до хімічно агресивних середовищ і призначене для експлуатації в цих середовищах. **ДСТУ 2267-93m.**
.019	**электрооборудование бытового назначения** *електрообладнання побутового призначення* domestic electrical equipment	Електрообладнання, експлуатація якого здійснюється непідготовленим персоналом у побутових умовах. **ДСТУ 2267-93.**
.020	**электрооборудование внутренней установки** *електрообладнання внутрішньої установки* indoor electrical equipment	Електрообладнання, призначене для експлуатації в приміщеннях або спорудах. **ДСТУ 2267-93m.**
.021	**электрооборудование народнохозяйственного назначения** *електрообладнання*	Електрообладнання, виготовлене з урахуванням потреб народного господарства та населення, крім експорту та оборони. **ДСТУ 2267-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	народногосподарського призначення	
.022	**электрооборудование наружной установки** *електрообладнання зовнішньої установки* outdoor electrical equipment	Електрообладнання, призначене для експлуатації поза приміщеннями або спорудами (на відкритому повітрі). **ДСТУ 2267-93.**
.023	**электрооборудование общего назначения** *електрообладнання загального призначення* general-purpose electrical equipment, electric equipment of common use	Електрообладнання, яке задовольняє сукупність технічних вимог, спільних для більшості випадків застосування. **ДСТУ 2267-93.**
.024	**электрооборудование повышенной надежности против взрыва** *електрообладнання підвищеної надійності проти вибуху* electrical equipment of increased reliability against explosion	Електрообладнання, забезпечене захистом від вибуху тільки у визначеному нормальному режимі його роботи. ***Примітка.*** Визнаний нормальний режим роботи наведено, де це необхідно, у стандартах на види захисту від вибуху електротехнічних виробів. **ДСТУ 2267-93m.**
.025	**электрооборудование с нормальной изоляцией** *електрообладнання з нормальною ізоляцією* electrical equipment with normal isolation	Електрообладнання, призначене для використання в електроустановках, які піддаються дії атмосферних перенапруг за наявності звичайних заходів з грозозахисту. **ПУЭ, п. 1.8.12.**
.026	**электрооборудование с облегченной изоляцией** *електрообладнання з полегшеною ізоляці-*	Електрообладнання, призначене для застосування лише в установках, які не піддаються дії атмосферних перенапруг або обладнані спеціальними пристроями грозозахисту, що обме-

	єю	жують амплітудне значення атмосферних перенапруг до значення, яке не перевищує амплітудне значення випробувальної напруги промислової частоти. **ПУЭ, п. 1.8.12.**
.027	**электрооборудование специализированного назначения** *електрообладнання спеціалізованого призначення* specialized electrical equipment	Електрообладнання, пристосоване для застосування тільки з одним конкретним об'єктом. **ДСТУ 2267-93.**
.028	**электрооборудование специального назначения** *електрообладнання спеціального призначення* special-purpose electrical equipment	Електрообладнання, виготовлене з урахуванням вимог, специфічних для певного призначення або певних умов експлуатації, та (або) яке має спеціальні робочі характеристики та (або) спеціальну конструкцію. **ДСТУ 2267-93.**
Э.026.000	**электропечь** *електропіч* *[-печі, ор. -піччю; мн. -печі, -печей, д. -печам]* electric furnace	*[< гр. elektron - янтар +др. піч]* Частина електротермічного обладнання, в якій електротермічний процес здійснюється в закритому робочому просторі. **ГОСТ 16382-87.**
Э.027.000	**электропомещение** *електроприміщення* *[-ння; мн. -ння, -нь]* electric room	*[< гр. elektron - янтар + укр. приміщення]* Приміщення або відгороджена, наприклад, сітками, частина приміщення, в яких розташовані електроустановки і які доступні тільки для кваліфікованого обслуговувального персоналу. **ПУЭ, п. 1.1.5.**
Э.028.000	**электропривод** *електропривід*	*[< гр. elektron - янтар + укр. привід]* Електромеханічна система, що скла-

	[-вода, д. –водові / -воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів] electric drive	дається з одного або декількох електродвигунів, перетворювального пристрою та пристрою керування, що забезпечують рух робочої машини та керування цим рухом. ***Примітка.*** Перетворювальний пристрій може бути відсутній. **ДСТУ 2313-93m.**
.001	**автоматизированный электропривод** *автоматизований електропривід* automatic electric drive	Керований або регульований електропривід, пристрій керування якого одержує завдання від зовнішнього пристрою автоматизації. **ДСТУ 2313-93.**
.002	**автономный электропривод** *автономний електропривід* single motorized drive	Електропривід, який споживає енергію від автономного джерела. **ДСТУ 2313-93.**
.003	**аккумуляторный электропривод** *акумуляторний електропривід* accumulator drive, battery drive	Автономний електропривід, джерелом енергії якого є акумуляторна батарея. **ДСТУ 2313-93.**
.004	**асинхронный электропривод** *асинхронний електропривід* asynchronous drive	Електропривід з асинхронним електродвигуном. **ДСТУ 2313-93.**
.005	**вентильный электропривод** *вентильний електропривід* rectifier drive	Електропривід, в якому перетворювальним пристроєм є вентильний перетворювач електроенергії. **ДСТУ 2313-93.**
.006	**взаимосвязанные электроприводы** *взаємозв'язані електроприводи* interconnected electric drives	Два, або декілька електрично чи механічно зв'язаних електроприводів, в процесі роботи яких підтримується задане співвідношення їх електричних та механічних характеристик. **ДСТУ 2313-93m.**
.007	**вспомогательный электропривод**	Електропривід, що забезпечує виконання допоміжних операцій процесу.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	допоміжний електропривід auxiliary electric drive	**ДСТУ 2313-93.**
.008	**главный электропривод** *головний електропривід* main electric drive	Електропривід, що забезпечує головний рух робочої машини та (або) основну операцію процесу. **ДСТУ 2313-93.**
.009	**дискретный электропривод** *дискретний електропривід* step electric drive, stepper motor drive	Електропривід, рухомі частини двигуна якого в усталеному режимі перебувають у стані дискретного руху. **ДСТУ 2313-93.**
.010	**каскадный электропривод** *каскадний електропривід* cascade electric drive	Керований або регульований електропривід змінного струму з асинхронним двигуном, в якому потужність ковзання за допомогою перетворювачів повертається в мережу змінного струму або на вал двигуна. **ДСТУ 2313-93.**
.011	**нереверсивный электропривод** *нереверсивний електропривід* non-reversible drive	Електропривід з одним напрямком руху електродвигуна. **ДСТУ 2313-93.**
.012	**нерегулируемый электропривод** *нерегульований електропривід* unregulable electric drive	Електропривід, параметри якого змінюються тільки стосовно змін у навантаженні або в джерелі живлення електродвигуна. **ДСТУ 2313-93.**
.013	**реверсивный электропривод** *реверсивний електроприві* reversible electric drive	Електропривід, що забезпечує зміну напрямку обертання електродвигуна. **ДСТУ 2313-93.**
.014	**регулируемый электропривод** *регульований елект-*	Електропривід, параметри якого змінюються внаслідок дії пристрою керування, що включає в себе систему

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	роприві́д controlled-velocity electric drive	автоматичного регулювання вихідних параметрів. **ДСТУ 2313-93m.**
.015	**синхронный электропривод** *синхронний електропривід* synchronous electric drive	Електропривід з синхронним електродвигуном. **ДСТУ 2313-93.**
.016	**следящий электропривод** *стежний електропривід* follow-up drive	Автоматизований електропривід, що відпрацьовує переміщення виконавчого органу робочої машини згідно з завданням, що змінюється довільно. **ДСТУ 2313-93.**
.017	**тиристорный электропривод** *тиристорний електропривід* thyristor-motor drive	Електропривід, перетворювальним пристроєм якого є тиристорний перетворювач електроенергії. **ДСТУ 2313-93.**
.018	**транзисторный электропривод** *транзисторний електропривід* transistor electric drive	Електропривід, перетворювальним пристроєм якого є транзисторний перетворювач електроенергії. **ДСТУ 2313-93.**
.019	**тяговый электропривод** *тяговий електропривід* traction electric drive	Електропривід, що призначається для приведення в рух машин на колесах. **ДСТУ 2313-93m.**
.020	**управляемый электропривод** *керований електропривід* controlled electric drive	Електропривід, параметри якого змінюються внаслідок дії пристрою керування. **ДСТУ 2313-93m.**
.021	**шаговый электропривод** *кроковий електропривід* step electric drive	Дискретний електропривід з крековим електродвигуном. **ДСТУ 2313-93.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.022	**электропривод непрерывного действия** *електропривід безперервної дії* electric drive of continuous operation	Електропривід, рухомі частини двигуна якого в усталеному режимі перебувають у стані безперервного руху. **ДСТУ 2313-93.**
Э.029.000	**электроприемник** *електроприймач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* electrical power receiver	*[< гр. elektron - янтар + укр. приймач]* *Див.* П.079.004 ПРИЙМАЧ електричної енергії. **ПУЭ, п. 1.2.8.**
Э.030.000	**электропроводка** *електропроводка* *[-дки, д. і м -дці; мн. -дки, -док]* wiring	*[< гр. elektron - янтар + укр. проводка]* Сукупність ізольованих проводів і кабелів із кріпленням, підтримувальними, захисними конструкціями та деталями, які до них належать, призначених для пересилання електроенергії напругою до 1000 В. **ДСТУ 2791-94.**
.001	**наружная электропроводка** *зовнішня електропроводка* open wiring, outdoor wiring	Електропроводка, прокладена вздовж зовнішніх стін будівель і споруд, під накриттями тощо, а також між будівель на опорах (не більше чотирьох прогонів довжиною по 25 м кожен) поза вулицями, дорогами і т.ін. **ПУЭ, п. 2.1.5.**
.002	**открытая электропроводка** *відкрита електропроводка* surface wiring	Електропроводка, прокладена вздовж поверхні стін, стель, по фермах та інших будівельних елементах будівель і споруд, по опорах і т.ін. ***Примітка.*** Відкрита електропроводка може бути стаціонарною, пересувною і переносною. **ПУЭ, п. 2.1.4.**
.003	**скрытая электропроводка** *захована електропроводка* buried wiring, concealed wiring,	Електропроводка, прокладена всередині конструктивних елементів будівель і споруд (в стінах, підлозі, фундаментах, перекриттях), а також безпосередньо під знімною підлогою тощо. **ПУЭ, п. 2.1.4.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	enclosed electrical wiring, flush wiring	
Э.031.000	**электропроводность** *електропровідність [-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* electric conductivity, electrical conduction	*[< гр. elektron - янтар + укр. провідність]* Властивість речовини проводити під дією незмінного в часі електричного поля незмінний у часі електричний струм. **ДСТУ 2843-94m.**
Э.032.000	**электроснабжение** *електропостачання [-ння]* power supply	*[< гр. elektron - янтар + укр. постачання]* Забезпечення споживачів електричною енергією, технічні та економічні показники якої (частота, напруга, безперервність, максимум навантаження, пункт живлення, тариф) відповідають рекомендованим вимогам. **ДСТУ 3440-96.**
.001	**децентрализованное электроснабжение** *децентралізоване електропостачання* distributed power supply	Електропостачання споживача від джерела, яке не має зв'язку з енергетичною системою. **ГОСТ 19431-84.**
.002	**централизованное электроснабжение** *централізоване електропостачання* centralized power supply	Електропостачання споживачів від енергетичної системи. **ГОСТ 19431-84.**
Э.033.000	**электростанция** *електростанція [-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* power station	*[< гр. elektron - янтар + лат. statio - стояння, зупинка]* Енергоустановка, призначена для вироблення електроенергії чи електроенергії та тепла, яка складається із споруд та обладнання для перетворення енергії та допоміжного обладнання. **ДСТУ 3440-96.** ***Примітка.*** Залежно від джерела енергії розрізняють теплові електростанції, гідроелектричні станції, атомні електростанції, вітрові електростанції, магнітогідродинамічні генератори.

.001	**атомная электростанция (АЭС)** *атомна електростанція (АЕС)* nuclear thermal station	Електростанція, яка перетворює енергію поділу ядер атомів у електроенергію чи в електроенергію та тепло. **ДСТУ 3440-96.**
.002	**ветровая электростанция** *вітрова електростанція* wind power station	Установка, в якій енергія вітру перетворюється в електричну енергію. **ДСТУ 2275-93m.**
.003	**гидроаккумулирующая электростанция** *гідроакумулювальна електростанція* pumped storage power station	Гідроелектростанція, що використовує верхнє і нижнє водосховища для циклічної роботи: нагнітання води у верхнє водосховище і подальше використання її для вироблення електроенергії. **ДСТУ 3440-96.**
.004	**дизельная электростанция (ДЭС)** *дизельна електростанція (ДЕС)* diesel power station	Електростанція, в якій електричний генератор приводиться в дію двигуном, що працює на дизельному паливі.
.005	**тепловая электростанция (ТЭС)** *теплова електростанція (ТЕС)* conventional thermal power station	Електростанція, яка перетворює енергію згоряння палива в електроенергію чи в електроенергію та тепло. **ДСТУ 3440-96.**
Э.034.000	**электросчетчик** *електролічильник [-ка, м. -ку; мн. -ки, -ків]* electricity meter	*[< гр. elektron - янтар + укр. лічильник]* *Див.* С.084.006 ЛІЧИЛЬНИК електроенергії.
Э.035.000	**электротехника** *електротехніка [-іки, д. і м -іці]* electrical technology, electrical engineering	*[< гр. elektron - янтар + technike - вправний < techne - мистецтво, майстерність]* Наука про практичне застосування електричної енергії, а також галузь техніки, яка здійснює використання електричної енергії в усіх галузях народного господарства, у військовій справі, побуті.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		Примітка. Електротехніка вивчає і систематизує закони, яким підпорядковуються електричні явища.
Э.036.000	**электротравма** *електротравма* *[-ми; мн. -ми, -м]* electric trauma	*[< гр. elektron - янтар + гр. trauma – травма]* Травма, викликана впливом електричного струму або електричної дуги. **ГОСТ 12.1.009-76.**
Э.037.000	**электротравматизм** *електротравматизм* *[-му, ор. -мом]* electric traumatism	*[< гр. elektron - янтар + гр. trauma – травма]* Явище, що характеризується сукупністю електротравм. **ГОСТ 12.1.009-76.**
Э.038.000	**электроустановка** *електроустановка* *[-вки, д. і м -вці; мн. -вки, -вок]* electrical installation, electric facility	*[< гр. elektron - янтар + укр. установка]* Енергетична установка, призначена для виробляння, перетворювання, передавання, розподіляння чи споживання електричної енергії. **ДСТУ 3465-96m.**
.001	**наружная электроустановка** *зовнішня електроустановка* outside electrical installation, outside energy facility	Установка, розташована поза приміщенням (зовні) відкрито чи під навісом або за сітчастими чи ґратковими загороджувальними конструкціями. **ПУЭ, п. 7.3.21.**
Э.039.000	**электроэнергетика** *електроенергетика* *[-ики, д. і м -иці]* electric-power industry, electroenergetics	*[< гр. elektron - янтар + energetikos - діяльний]* Галузь енергетики, що охоплює процеси виробництва, передавання, акумулювання, розподіляння електроенергії та її перетворення в інші види енергії. **ДСТУ 3440-96m.**
Э.040.000	**электроэнергия** *електроенергія* *[-ії, ор. -ією]* electric power	*[< гр. elektron - янтар + energeia - діяльність]* *Див.* Э.045.014 електромагнітна ЕНЕРГІЯ.
Э.041.000	**элемент** *елемент* *[-та, ор. -том; мн. -ти, -тів]*	*[лат. elementum - первісна речовина]* 1. Складова частина цілого. 2. Пристрій, виріб. 3. Неподільна одиниця множини.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	element, item, component, cell	
.001	**активный элемент электрической цепи** *активний елемент електричного кола* active circuit element	Елемент електричного кола, до схеми заміщення якого входить джерело електричної енергії. **ДСТУ 2815-94.**
.002	**высоковольтные вспомогательные элементы системы электроснабжения** *високовольтні допоміжні елементи електропостачальної системи* high-voltage additional element of an electric power-supply system	Електротехнічні пристрої, що використовують в електроустановках напругою понад 1000 В як допоміжні. **ДСТУ 2790-94m.**
.003	**гальванический элемент** *гальванічний елемент* galvanic cell	Хімічне джерело струму, яке складається з електродів і електроліту, вміщених в одну посудину, та призначене для одноразового чи багаторазового розряджання. **ДСТУ 2310-93m.**
.004	**емкостной элемент электрической цепи** *ємнісний елемент електричного кола* capacitance element of an electric circuit	*Див.* К.044.000 КОНДЕНСАТОР.
.005	**идеальный электрический элемент** *ідеальний електричний елемент* ideal circuit element	Абстрактне подання елемента кола, що характеризується одним параметром. **ДСТУ 2815-14m.**
.006	**индуктивный элемент электрической цепи** *індуктивний елемент електричного кола* inductance element of	*Див.* К.011.003 КОТУШКА індуктивності.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	an electric circuit	
.007	**конденсаторный элемент** *конденсаторний елемент* capacitor element	Неподільна частина конденсатора, яка складається зі струмопровідних обкладинок (електродів), розділених діелектриком. **ПУЭ, п. 5.6.5.**
.008	**линейный элемент электрической цепи** *лінійний елемент електричного кола* linear circuit element	Елемент електричного кола, в якому струм і напруга зв'язані лінійним рівнянням. **ДСТУ 2815-94m.**
.009	**нагревательный элемент** *нагрівальний елемент* heater element, heating element, heating unit	Виріб із провідникового матеріалу для перетворення електричної енергії в теплову для подальшого використання. **ГОСТ 16382-87.**
.010	**несимметричный элемент электрической цепи** *несиметричний елемент електричного кола* asymmetric-characteristic circuit element	Елемент електричного кола, що має вольт-амперну, кулонвольтну чи вебер-амперну характеристику, в якій у разі зміни знака аргументу функції або змінюється абсолютне значення функції, або не змінюється знак функції. **ДСТУ 2843-94m.**
.011	**пассивный элемент электрической цепи** *пасивний елемент електричного кола* passive circuit element	Елемент електричного кола, що не містить джерел електрорушійної сили. **ДСТУ 2815-94m.**
.012	**симметричный элемент электрической цепи** *симетричний елемент електричного кола* symmetric-characteristic circuit	Елемент електричного кола, що має вольт-амперну, кулонвольтну чи вебер-амперну характеристику, в якій у разі зміни знака аргументу функції знак функції змінюється, а абсолютне значення функції залишається незмінним. **ДСТУ 2843-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	element	
.013	**солнечный элемент** *сонячний елемент* solar cell	Джерело електричної енергії, яке перетворює сонячне випромінювання в електричну енергію. **ДСТУ 2791-94m.**
.014	**топливный элемент** *паливний елемент* combustion cell	Первинний елемент, в якому електрична енергія виробляється за рахунок електрохімічних реакцій між активними речовинами, що безперервно надходять до електродів ззовні. **ГОСТ 15596-82.**
.015	**фазный элемент** *фазний елемент* phase element	Елемент одного електричного кола, яке входить до складу багатофазної системи електричних кіл.
.016	**элемент скрутки жил** *елемент скручення жил*	Елемент конструкції кабельного виробу (дріт, стренга, ізольована жила, група, пучок), призначений для утворення іншого, більш складного, конструктивного елемента методом скручення. **ГОСТ 15845-80m.**
.017	**элемент тока** *елемент струму* current element	Векторна величина, яка дорівнює добутку струму провідності вздовж лінійного провідника та нескінченно малого відрізку цього провідника. ***Примітка.*** Елемент струму має напрямок, що збігається з напрямком цього відрізку. **ДСТУ 2843-94m.**
.018	**элемент электрической цепи** *елемент електричного кола* electric circuit element	Окремий електротехнічний пристрій, який входить до складу електричного кола і який виконує в ньому певну функцію. ***Примітка.*** Існують пасивні (що не містять джерел електрорушійної сили) та активні (що містять в собі чи самі є джерелами електрорушійної сили) елементи електричного кола. **ДСТУ 2843-94m.**
Э.042.000	**эмальпровод** *емальпровід* *[-воду, д. -водові/-воду, зн. -від, ор. -водом, м. -воді; мн. -води, -водів]*	*[< фр. email + укр. провід]* *Див.* П.087.030 емальований ПРОВІД. **ГОСТ 15845-80.**

	enamel-insulated wire, enameled wire	
Э.043.000	**эмиссия** *емісія* *[-ії, ор. -ією; мн. -ії, -ій]* emission, radiation	*[< лат. emissio - випуск, випромінювання]* Випускання електронів, іонів та інших частинок нагрітими тілами або тілами, на які впливають зовнішні електричні, електромагнітні поля або потоки швидких частинок.
.001	**электронная эмиссия** *електронна емісія* electron emission, electron radiation	Випускання електронів з поверхні матеріалу в навколишній простір. **ДСТУ 2385-94m.**
Э.044.000	**энергетика** *енергетика* *[-ики, д. і м -иці]* energetics, power engineering	*[< гр. energeia - діяльність]* Галузь господарства, науки і техніки, яка охоплює енергетичні ресурси, виробництво, передавання, перетворення, акумулювання, розподіляння та споживання різних видів енергії. **ДСТУ 3440-96m.**
.001	**ядерная энергетика** *ядерна енергетика* nuclear power engineering	Галузь енергетики, пов'язана з використанням ядерної енергії для виробництва електроенергії та тепла. **ДСТУ 3440-96.**
Э.045.000	**энергия** *енергія* *[-ії, ор. -ією]* energy	*[гр. energeia - діяльність]* 1. Загальна міра різних форм руху матерії. 2. Фізична величина, що характеризує рух матерії (одиниця в СІ – джоуль, Дж). 3. Електроенергетична чи теплова енергія, що виробляється на об'єктах електроенергетики і є товарною продукцією, призначеною для купівлі-продажу. **Закон України "Про електроенергетику", ст. 1.**
.001	**активная электрическая энергия** *активна електрична енергія* active energy	Електроенергія, що перетворюється в якийсь інший вид енергії. **ДСТУ 3440-96.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.002	**внутренняя энергия системы** *внутрішня енергія системи* internal energy of system	Повна енергія системи (U), що включає кінетичну і потенційну енергію частинок, які утворюють систему, за винятком кінетичної енергії рухомої системи як цілого та її потенційної енергії в зовнішньому полі.
.003	**геотермальная энергия** *геотермальна енергія* geothermal energy	Теплова енергія надр Землі. **ДСТУ 2275-93.**
.004	**запасаемая энергия реактора** *накопичувана енергія реактора* accumulated energy of a reactor	Найбільше миттєве значення енергії магнітного поля, накопичуване в реакторі в умовах номінального режиму. ***Примітка.*** Накопичувана енергія розраховується за основною вебер-амперною характеристикою реактора та амплітудою струму. **ГОСТ 18624-73.**
.005	**кинетическая энергия** *кінетична енергія* kinetic energy	Міра механічного руху, що дорівнює для матеріальної точки половині добутку маси цієї точки на квадрат її швидкості.
.006	**первичная энергия** *первинна енергія* primary energy	Енергія, що міститься в паливно-енергетичних ресурсах. **ДСТУ 2420-94.**
.007	**подведенная энергия** *підведена енергія* admitted energy	Енергія, підведена до енергетичного об'єкта. **ДСТУ 2420-94m.**
.008	**полезная энергия** *корисна енергія* useful energy	Енергія, безпосередньо використана для виконання певної роботи. **ДСТУ 2420-94.**
.009	**преобразованная энергия** *перетворена енергія* converted energy	Енергія, що здобувається в процесі перетворення первинної енергії. **ДСТУ 2420-94.**
.010	**реактивная энергия** *реактивна енергія* reactive energy	Параметр енергосистеми - обмінна електрична енергія в системах змінного струму, яка періодично накопичується та віддається електричними і магнітними полями, що виникають

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		під час функціонування електричної системи та всіх приєднаних до неї електроустановок. **ДСТУ 3440-96.**
.011	**солнечная энергия** *сонячна енергія* solar energy	Енергія сонячного випромінювання. **ДСТУ 2275-93.**
.012	**тепловая энергия** *теплова енергія* thermal energy, heat energy	*Див.* Т.022.000 ТЕПЛОТА.
.013	**электрическая энергия** *електрична енергія* electric energy	*Див.* Э.045.014 електромагнітна ЕНЕРГІЯ.
.014	**электромагнитная энергия** *електромагнітна енергія* electromagnetic energy	Енергія електромагнітного поля, яка є сумою енергій електричного та магнітного полів. **ДСТУ 2843-94.**
.015	**энергия ветра** *енергія вітру* wind energy	Енергія природного руху повітря відносно поверхні Землі. **ДСТУ 2275-93.**
Э.046.000	**энергобаланс** *енергобаланс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* energy balance	*[< гр. energeia - діяльність + укр. баланс]* *Див.* Б.002.018 енергетичний БАЛАНС. **ДСТУ 2804-94.**
Э.047.000	**энерговооруженность** *енергоозброєність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* energy intensity	*[< гр. energeia - діяльність + укр. озброєність]* Показник ефективності виробництва, що характеризує зв'язок витрат живої праці зі споживанням енергії на виробничі потреби.
.001	**энерговооруженность труда** *енергоозброєність праці* energy intensity of labor	Величина, що дорівнює відношенню повного споживання енергії за рік у перерахунку на первинну енергію до середньоспискової чисельності промислово-виробничого персоналу підприємства чи до відпрацьованих людино-годин за той самий час. **ДСТУ 2804-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Э.048.000	**энергоемкость** *енергомісткість [-кості, д. і м -кості, ор. -кістю]* energy-intensity	*[< гр. energeia - діяльність + укр. місткість]* Техніко-економічний показник, що характеризує ефективність використання енергії у виробництві. ***Примітка.*** Окремими складовими енергомісткості є електромісткість і тепломісткість.
.001	**энергоемкость валового внутреннего продукта** *енергомісткість валового внутрішнього продукту* energy-intensity of gross domestic product	Величина, що дорівнює відношенню споживаних протягом року паливно-енергетичних ресурсів, перерахованих в умовне паливо, до валового внутрішнього продукту за той самий час. **ДСТУ 2420-94m.**
.002	**энергоемкость валового национального продукта** *енергомісткість валового національного продукту* energy-intensity of gross national product	Величина, що дорівнює відношенню споживаних протягом року паливно-енергетичних ресурсів, перерахованих в умовне паливо, до валового національного продукту за той самий час. **ДСТУ 2420-94m.**
.003	**энергоемкость национального дохода** *енергомісткість національного прибутку* energy-intensity of national income	Величина, що дорівнює відношенню споживаних протягом року паливно-енергетичних ресурсів, перерахованих в умовне паливо, до національного доходу за той самий час. **ДСТУ 2420-94m.**
.004	**энергоемкость продукции** *енергомісткість продукції* energy-intensity of products	Техніко-економічний показник досконалості продукції (робіт, послуг) та ефективності виробництва, що дорівнює відношенню всієї споживаної протягом року енергії (у перерахунку на первинну енергію) до річного обсягу продукції (робіт, послуг) у натуральному, умовному чи вартісному виразі, який випускається (виконується, надається) підприємством, галуззю. ДСТУ 2420-94m.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Э.049.000	**энергоноситель** *енергоносій* *[-ію, ор. -ієм, м. -ії/-ію; мн. -ії, -іїв]* energy carrier	*[< гр. energeia - діяльність + укр. носій]* Речовина різних агрегатних станів (тверда, рідинна, газоподібна) чи іншої форми матеріального середовища (плазма, поле, випромінювання тощо), накопичена енергія якої може бути використана. **ДСТУ 2420-94m.**
Э.050.000	**энергопоток** *енергопотік* *[-току, д. -току, ор. -током, м. -тоці; мн. -токи, -токів]* energy flow	*[< гр. energeia - діяльність + укр. потік]* *Див.* П.064.009 енергетичний ПОТІК. **ДСТУ 2804-94.**
Э.051.000	**энергоприемник** *енергоприймач* *[-ча, ор. -чем, м. -чі; мн. -чі, -чів]* energy receiver	*[< гр. energeia - діяльність + укр. приймач]* Частина енерговикористовувального агрегату, що сприймає, перетворює підведену енергію та передає її в технологічний апарат. **ДСТУ 2804-94.**
Э.052.000	**энергорайон** *енергорайон*	Сукупність об'єктів енергосистеми, розташованих на частині обслуговуваної нею території. **ДСТУ 3440-96.**
Э.053.000	**энергоресурс** *енергоресурс* *[-су, ор. -сом; мн. -си, -сів]* energy resource	*[< гр. energeia - діяльність + фр. ressources < лат. resurgo - підіймаюсь, виникаю знову]* *Див.* Р.036.010 енергетичний РЕСУРС. **ДСТУ 2804-94.**
.001	**вторичный энергоресурс** *вторинний енергоресурс* secondary energy resource, waste-off energy	*Див.* Р.036.005 вторинний енергетичний РЕСУРС. **ДСТУ 2804-94.**
.002	**подведенный энергоресурс** *підведений енергоресурс*	*Див.* Р.036.007 підведений енергетичний РЕСУРС. **ДСТУ 2804-94.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Э.054.000	**энергорынок** *енергоринок* *[-нку, ор. -нком; мн. -нки, -нків]* energy market	*[< гр. energeia – діяльність + польс. rynek - базар]* *Див.* Р.041.001 оптовий ринок.
Э.055.000	**энергосбережение** *енергоощадність* *[-ності, д. і м -ності, ор. -ністю]* energy conservation	*[< гр. energeia - діяльність + укр. ощадність]* Діяльність (організаційна, наукова, практична, інформаційна), яка спрямована на раціональне використання та економне витрачання первинної та перетвореної енергії і природних енергетичних ресурсів у народному господарстві та яка реалізується з використанням технічних, економічних і правових методів. **ДСТУ 2420-94m.**
Э.056.000	**энергосистема** *енергосистема* *[-ми; мн. -ми, -м]* power system	*[< гр. energeia - діяльність + systema - утворення, складання]* *Див.* С.038.045 енергетична СИСТЕМА. **ДСТУ 3440-96.**
.001	**изолированная энергосистема** *ізольована енергосистема* isolated electric power system	Енергосистема, яка не має електричних зв'язків для паралельної роботи з іншими енергосистемами. **ДСТУ 3440-96.**
.002	**объединенная энергосистема** *об'єднана енергосистема* interconnected systems	Сукупність кількох енергетичних систем, об'єднаних загальним режимом роботи, що має спільне диспетчерське керування, яке є вищим ступенем керування, ніж диспетчерське керування енергосистем, що до неї належать. **ДСТУ 3440-96.**
Э.057.000	**энергоснабжение** *енергопостачання* supply of energy	Забезпечення споживачів енергією, технічні та економічні показники якої (частота, напруга, неперервність, максимум навантаження, пункт живлення, тариф) відповідають рекомендованим вимогам. **ДСТУ 3440-96m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Э.058.000	**энергоустановка** *енергоустановка* *[-вки, д. і м -вці; мн. -вки, -вок]* energy facility	*[< гр. energeia - діяльність + укр. установка]* *Див.* У.012.004 енергетична УСТАНОВКА. **ДСТУ 2804-94.**
Э.059.000	**энтальпия** *ентальпія* *[-ії, ор. -ією]* enthalpy	*[гр. enthalpo - нагріваю]* Функція стану термодинамічної системи за незалежних параметрів ентропії та тиску. ***Примітка.*** За постійного тиску приріст ентальпії дорівнює кількості теплоти, наданій системі.
Э.060.000	**энтропия** *ентропія* *[-ії, ор. -ією]* entropy	*[< гр. en - в + trope - поворот, зміна, перетворення]* 1. Фізична величина, яка характеризує тепловий стан тіла або системи тіл (одиниця в СІ – джоуль на кельвін, Дж/К). 2. Міра невизначеності. 3. Функція стану термодинамічної системи, що характеризує напрямок протікання процесу теплообміну між системою та зовнішнім середовищем, а також напрямок протікання спонтанних процесів у замкнутій системі.
.001	**удельная энтропия** *питома ентропія* specific entropy	Ентропія одиниці маси (одиниця в СІ - джоуль на кілограм-кельвін, Дж/(кг•К)).
Э.061.000	**эрг (эрг)** *ерг (ерг)* *[ерга, м. ерзі; мн. ерги, ергів]* erg (erg)	*[< гр. ergon - робота]* Одиниця роботи, усіх видів енергії та кількості теплоти в системі одиниць СГС. Ерг дорівнює роботі, яку виконує постійна сила 1 дн, переміщуючи точку прикладання сили на відстань 1 см у напрямку дії сили; 1 ерг = 1 дн•1 см. Співвідношення з одиницею СІ: 1 ерг = 10^{-7} Дж.
.001	**эрг в секунду (эрг/с)** *ерг за секунду (ерг/с)* erg per second (erg/s)	Одиниця потужності в системі СГС. Ерг за секунду дорівнює потужності, за якої робота 1 ерг виконується за 1 с. Співвідношення з одиницею СІ: 1 эрг/с = 10^{-7} Вт.

.002	**эрг в секунду на квадратный сантиметр (эрг/(с•см^2))** *ерг за секунду на квадратний сантиметр (ерг/(с•см^2))* erg per second per square centimeter (erg/(s•cm^2))	Одиниця поверхневої густини теплового потоку, потоку енергії (інтенсивності) хвиль, потоку випромінювання в системі СГС. Ерг за секунду на квадратний сантиметр дорівнює поверхневій густині потоку, за якої крізь поверхню площиною 1 см^2 за 1 с переноситься енергія 1 ерг. Співвідношення з одиницею СІ: 1 ерг/(с•см^2) = 10^{-3} Вт/м^2.
.003	**эрг на грамм (эрг/г)** *ерг на грам (ерг/г)* erg per gram (erg/g)	1. Одиниця питомої кількості теплоти в системі СГС. Ерг на грам дорівнює питомій кількості теплоти системи, в якій тілу (речовині), маса якого 1 г, надається або забирається від нього кількість теплоти 1 ерг. 2. Одиниця питомої кількості теплоти фазового перетворювання та хімічної реакції в системі СГС. Ерг на грам дорівнює питомій кількості теплоти фазового перетворення або хімічної реакції термодинамічної системи, в якій виділяється або поглинається кількість теплоти 1 ерг, а маса системи - 1 г. 3. Одиниця питомої масової теплоти згоряння в системі СГС. Ерг на грам дорівнює питомій масовій теплоті згоряння палива, у разі повного згоряння 1 г якого виділяється кількість теплоти 1 ерг. Співвідношення з одиницею СІ: 1 ерг/г = 10^{-4} Дж/кг.
.004	**эрг на грамм-кельвин (эрг/(г•К))** *ерг на грам-кельвін (ерг/(г•К))* erg per gram-Kelvin (erg/(g•K))	1. Одиниця питомої теплоємності в системі СГС. Ерг на грам-кельвін дорівнює питомій теплоємності речовини, маса 1 г якої має теплоємність 1 ерг/К. 2. Одиниця питомої ентропії в системі СГС. Ерг на грам-кельвін дорівнює зміні питомій ентропії речовини, в якій для маси 1 г зміна ентропії становить 1 ерг/К. Співвідношення з

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

		одиницею СІ: 1 ерг/(г•К) = 10^{-4} Дж/(кг•К).
Э.062.000	**эрстед (Э)** *ерстед (Е)* *[-да, ор. -дом; мн. -ди, -дів]* oersted	*[< влн. Oersted - прізвища датського фізика Г. -К. Ерстеда]* Одиниця напруженості магнітного поля в системі СГС. Ерстед дорівнює напруженості магнітного поля в центрі довгого соленоїда з рівномірно розподіленою обмоткою, по якій проходить струм силою $3•10^{10}/(4•\pi•n)$ одиниць $СГС_I$, де n - кількість витків на ділянці соленоїда довжиною 1 см. Співвідношення з одиницею СІ: 1 Э = 79,5775 А/м.
Э.063.000	**эстакада** *естакада* *[-ди; мн. -ди, -д]* overpass, trestle	*[фр. estacade < estaca - балка]* Споруда для прокладання комунікацій на деякій висоті над поверхнею землі; як правило, під ним можливий прохід або проїзд.
.001	**кабельная эстакада** *кабельна естакада*	Надземна або наземна відкрита горизонтальна або нахилена протяжна кабельна споруда. ***Примітка.*** Кабельна естакада може бути прохідною або непрохідною. **ПУЭ, п. 2.3.3.**
Э.064.000	**этаж** *поверх* *[-ху, м. -ху; мн. -хи, -хів]* floor	Частина будівлі, приміщення в якій розташовані на одному рівні.
.001	**кабельный этаж** *кабельний поверх* cable floor	Частина будівлі, обмежена підлогою та перекриттям або покриттям, з відстанню між підлогою та частинами перекриття або покриття, які виступають, не менше ніж 1,8 м. **ПУЭ, п. 2.3.3.**
Э.065.000	**эффект** *ефект* *[-ту, ор. -том; мн. -ти, -тів]* effect	*[лат. effectus - виконання, дія < effecio - дію, виконую]* 1. Результат, наслідок яких-небудь заходів, дій. 2. Явище.
.001	**обратный магнитос-**	Зміни намагніченості магнітного ма-

	трикционный эффект *зворотний магнітострикційний ефект* reciprocal magnetostriction effect	теріалу, що має початкову намагніченість, під час дії на нього пружних напружень. **ДСТУ 2725-94m.**
.002	**экологический эффект энергосбережения** *екологічний ефект енергоощадності* ecological effect of energy conservation	Система показників, що відбивають зменшення техногенного навантаження на довкілля, зумовлене енергоощадністю. **ДСТУ 2420-94m.**
.003	**экономический эффект энергосбережения** *економічний ефект енергоощадності* economic effect of energy conservation	Система вартісних показників, що відбивають прибутковість (чи збитковість) заходів щодо енергоощадності. **ДСТУ 2420-94.**
	Ю	
Ю.001.000	**юбка** *юбка* *[юбки, д. і м юбці; мн. юбки, юбок]* cup	Бокові стінки якогось циліндричного виробу або їх нижня частина.
.001	**юбка изолятора** *юбка ізолятора* insulator shell, petticoat	Деталь ізолятора, яка має форму тіла обертання і розширюється в нижній частині.
	Я	
Я.001.000	**якорь** *якір* *[якоря, д. якорю, ор. якорем, м. якорі; мн.*	1. *Див.* Р.039.000 РОТОР. 2. Деталь з м'якого феромагнітного матеріалу, розміщена між полюсами постійного магніту для запобігання

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	якорі, якорів, д. якорям] armature, keeper	випадковому розмагнічуванню чи для послаблення його зовнішнього поля. **ДСТУ 2815-94.**
.001	**якорь коллекторной машины постоянного тока** *якір колекторної машини постійного струму* armature of a direct current commutator machine	Частина колекторної машини постійного струму, в якій індукується електрорушійна сила і протікає струм навантаження. **ДСТУ 2286-93m.**
.002	**якорь реле** *якір реле* relay armature, relay tongue	Рухома частина реле, рух якої забезпечує замикання (розмикання) контактів.
.003	**якорь синхронной машины** *якір синхронної машини* armature of a synchronous machine	Частина синхронної машини, в якій індукується електрорушійна сила і протікає струм навантаження. **ДСТУ 2286-93m.**
Я.002.000	**ярмо** *ярмо* *[ярма; мн. ярма, ярем]* yoke	Деталь з феромагнітного матеріалу, яка не несе обмотки та призначена, в основному, для замикання магнітного кола. **ДСТУ 2815-94m.**
.001	**боковое ярмо реактора** *бічне ярмо реактора* side yoke of a reactor	Ярмо реактора, яке прилягає до двох торців однієї і тієї самої частини обмотки, що має циліндричну форму. ***Примітка.*** Можна розрізняти бокову частину бокового ярма реактора, вісь якої паралельна осі обмотки, і його торцеву частину, вісь якої перпендикулярна до осі обмотки. **ГОСТ 18624-73.**
.002	**боковое ярмо трансформатора** *бічне ярмо трансформатора* side yoke of a transformer	Ярмо, призначене для сполучення протилежних кінців одного стрижня. **ДСТУ 3270-95m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

.003	**торцевое ярмо реактора** *торцеве ярмо реактора* end yoke of reactor	Ярмо реактора, яке прилягає до торців двох або більшої кількості частин обмоток, що мають різні осі. **ГОСТ 18624-73.**
.004	**торцевое ярмо трансформатора** *торцеве ярмо трансформатора* end yoke of transformer	Ярмо, призначене для сполучення стрижнів. **ДСТУ 3270-95m.**
.005	**ярмо трансформатора** *ярмо трансформатора* transformer yoke	Частина магнітної системи трансформатора, призначена для сполучення стрижнів чи протилежних кінців одного стрижня. **ДСТУ 3270-95m.**
Я.003.000	**ячейка** *комірка* *[-рки, д. і м -рці; мн. -рки, -рок]* cell, location, mesh, spot	Елемент структури, який виконує певні функції.
Я.004.000	**ящик** *скринька* *[-ьки, д. і м -ьці; мн. -ьки, -ьок]* box, container, case	Виріб (переважно чотирикутний), який застосовують для пакування, зберігання або перенесення чого-небудь.
.001	**силовой ящик** *силова скринька* power box	Електротехнічний пристрій напругою до 1000 В, призначений для ввімкнення, вимкнення та захисту електричних кіл. **ДСТУ 2791-94m.**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНІВ

1-а категорія електроприймачів з надійності електропостачання К.009.001
2-а категорія електроприймачів з надійності електропостачання К.009.002
3-я категорія електроприймачів з надійності електропостачання К.009.003
I-а група з електробезпеки персоналу Г.031.001
II-а група з електробезпеки персоналу Г.031.002
III-я група з електробезпеки персоналу Г.031.003
IV-а група з електробезпеки персоналу Г.031.004
V-а група з електробезпеки персоналу Г.031.005

А

АБ А.001.000
абонент А.002.000
абонент енергопостачальної організації А.002.001
абсолютна діелектрична проникність П.097.001
абсолютна діелектрична сприйнятливість В.050.001
абсолютна магнітна проникність П.097.002
абсолютна похибка електричного реле П.036.001
абсорбція А.003.000
аварійна сигналізація С.031.001
аварійне вимкнення електроустановки О.042.001
аварійне скидання навантаження С.006.001
аварійний запас води в резервуарі З.014.001
аварійний захист З.020.001
аварійний режим роботи енергосистеми Р.028.002
аварійний режим роботи повітряної лінії електропередавання Р.028.001
авометр А.004.000
АВР А.005.000
автокомпенсований трансформатор струму Т.052.001
автомат А.006.000
автоматизований електропривід Э.028.001
автоматика А.007.000
автоматичне блокування Б.011.001
автоматичне ввімкнення резерву В.024.001
автоматичне повторне ввімкнення В.024.002
автоматичний вимикач В.063.001
автономне пересувне джерело живлення електроенергією И.032.001
автономний електропривід Э.028.002
автотрансформатор А.008.000
автотрансформаторний пускач П.106.001
агрегат А.009.000
адмітанс А.010.000 П.088.011
аератор А.032.000
аерація А.033.000
аерація води А.033.001
аерація стічних вод А.033.002
аеробна стабілізація мулу С.063.001
аеробний процес очищення стічних вод П.099.002
аеротенк А.034.000
АЕС А.035.000
азбестова ізоляція И.009.001
азбестовий електроізоляційний папір Б.015.001
акваторія А.011.000
аксіальний повітряний проміжок обертової електричної машини З.009.003
активна електрична енергія Э.045.001
активна електрична провідність П.088.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

активна потужність синусоїдного струму двополюсника М.053.001
активна частина трансформатора Ч.003.001
активне електричне коло Ц.002.001
активний діелектрик Д.025.001
активний електричний опір С.050.002
активний елемент електричного кола Э.041.001
активний мул И.010.001
активний опір реактора С.050.001
актуатор А.014.000
акумулювання А.012.000
акумулювання енергії А.012.001
акумулятор А.013.000
акумуляторна батарея Б.004.001
акумуляторний електропривід Э.028.003
ампер А.015.000
ампер на квадратний метр А.015.001
ампер на метр А.015.002
ампер-година А.016.000
ампервольтомметр А.017.000
амперметр А.018.000
амплітуда А.019.000
амплітудна модуляція напруги М.045.001
амплітудне значення величини З.023.001
амплітудно-частотна характеристика електричного кола Х.001.001
анаеробний процес очищення стічних вод П.099.001
аналіз А.020.000
аналіз кола А.020.002
аналіз якості електричної енергії А.020.001
анемометр А.021.000
анізотропія А.022.000
анізотропна речовина В.017.001
анкерна опора О.026.001
анкерний ізолятор И.008.001
анод А.023.000
анод конденсатора А.023.001
анод пристрою А.023.002
антиферомагнетик А.024.000
апарат А.026.000
апарат з витримкою часу А.026.002
апарат захисту А.026.001
апаратура А.027.000
АПВ А.025.000
аперіодична складова вільного струму С.053.001
ареометр А.028.000
арматура А.029.000
арматура ізолятора А.029.001
артезіанська свердловина С.041.001
артезіанський колодязь К.037.001
асимілювальна спроможність водного об'єкта С.057.001
асинхронізована синхронна машина М.018.001
асинхронна машина М.018.002
асинхронна машина з короткозамкненим ротором М.018.004
асинхронна машина з фазним ротором М.018.005
асинхронна машина подвійного живлення М.018.003
асинхронна частота обертання обертової машини змінного струму Ч.001.001
асинхронний глибокопазний двигун Д.003.001
асинхронний двигун Д.003.002
асинхронний двигун з масивним ротором Д.003.003
асинхронний двигун з порожнистим ротором Д.003.004
асинхронний електропривід Э.028.004
асинхронний перетворювач частоти П.076.001
асинхронний пуск обертового електродвигуна змінного струму П.105.001
асинхронний тахогенератор Т.004.001
АТ А.030.000
атом А.031.000
атомна електростанція Э.033.001

Б

багатодротова жила Ж.005.006

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

багатодротовий провідник	П.089.002
багатоелементний ізолятор	И.008.005
багатожильний кабель	К.001.027
багатожильний провід	П.087.010
багатожильний шнур	Ш.006.001
багатокаскадний підсилювач	У.009.010
багатообмотковий трансформатор	Т.052.016
багатопозиційний контактний апарат	А.026.012
багатополюсний комутаційний апарат	А.026.013
багатополюсник	М.044.000
багатофазна обмотка електротехнічного виробу	О.007.013
багатофазна обмотка електротехнічного пристрою	О.007.014
багатофазна система електричних кіл	С.038.016
багатофазна система електричних струмів	С.038.015
багатофазна трансформаторна група	Г.031.008
багатофазне джерело напруги	И.032.016
багатофазне електричне коло	Ц.002.013
багатофазний електротехнічний пристрій	У.014.018
багатофазний реактор	Р.021.009
багатофазний трансформатор	Т.052.017
багатофункційне електричне реле	Р.034.014
багатошаровий конденсатор	К.044.024
багатошвидкісний асинхронний двигун	Д.003.011
багатошвидкісний обертовий електродвигун	Э.014.007
бак	Б.001.000
бак реактора	Б.001.001
бак трансформатора	Б.001.002
баланс	Б.002.000
баланс вторинних енергетичних ресурсів	Б.002.001
баланс електричної енергії	Б.002.005
баланс палива	Б.002.004
баланс потужності енергетичної установки	Б.002.002
баланс теплової енергії	Б.002.003
басейн	Б.003.000
батарея	Б.004.000
башта	Б.005.000
безвихрове електричне поле	П.045.001
безконтактна машина	М.018.006
безконтактне електричне реле	Р.034.001
безконтактний комутаційний апарат	А.026.003
безпека	Б.006.000
безпечна відстань	Р.015.001
безповоротне водоспоживання	В.037.001
безструмова пауза контактного апарата	П.011.001
б'єф	Б.016.000
білчина клітка	К.027.001
біметалевий термометр	Т.032.001
біо	Б.007.000
біологічна меліорація водного об'єкта	М.025.001
біологічна плівка	П.030.001
біологічне очищення стічних вод	О.046.001
біологічний захист в електроустановці	З.020.002
біологічний ставок	П.101.001
біологічний фільтр	Ф.011.001
біохімічне споживання кисню в стічних водах	П.068.001
біфілярна обмотка	О.007.001
бічне ярмо реактора	Я.002.001
бічне ярмо трансформатора	Я.002.002
благополуччя	Б.008.000
блискавка	М.049.000
блискавковідвід	М.048.000
блискавкозахист	М.047.000
блок	Б.009.000
блок перетворювач-магістраль	Б.009.001
блок трансформатор-магістраль	Б.009.002

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

блок-контакт	Б.010.000
блокатор	Б.012.000
блокатор електротехнічного виробу	Б.012.001
блокатор електротехнічного пристрою	Б.012.002
блокувальне пристосування	П.083.001
блокувальний конденсатор	К.044.001
блокування	Б.011.000
блокування в електротехнічному виробі	Б.011.002
блокування в електротехнічному пристрої	Б.011.003
бризкозахищене електрообладнання	Э.025.001
бризкозахищений електротехнічний виріб	И.002.001
бризкозахищений електротехнічний пристрій	У.014.001
броньований кабель	К.001.001
броня	Б.014.000
брудомісткість	Г.033.000
брудомісткість фільтра	Г.033.001
брудостійкий ізолятор	И.008.002
БСК	.013.000
буровий електродвигун	Э.014.001

В

ваговий прогін повітряної лінії електропередавання	П.095.001
важкий газ	Г.001.003
вакуумна лампа	Л.001.001
вакуумний вимикач	В.063.002
вакуумний конденсатор	К.044.003
вал	В.001.000
вантажотримальний кабель	К.001.006
вантажотримальний провід	П.087.003
вапнування	И.001.000
вапнування води	И.001.001
вар	В.002.000
варикап	В.003.000
варистор	В.004.000
варметр	В.005.000
ват	В.006.000
ват на квадратний метр	В.006.001
ватметр	В.007.000
ВАХ	В.008.000
вбудована підстанція	П.038.002
вбудований розподільний пристрій	У.014.007
ввід	В.009.000
ввімкнення	В.024.000
вебер	В.010.000
вебер на квадратний сантиметр	В.010.001
вебер-амперна характеристика	Х.001.002
веберметр	В.011.000
вектор	В.012.000
вектор Пойнтінга	В.012.001
векторна величина	В.013.001
векторний магнітний потенціал	П.060.001
векторний потенціал	П.060.002
величина	В.013.000
величина водовідведення	В.013.002
величина водоспоживання	В.013.003
вентиль	В.014.000
вентильна машина	М.018.007
вентильна машина змінного струму	М.018.008
вентильний генератор постійного струму	Г.006.001
вентильний електродвигун постійного струму	Э.014.002
вентильний електропривід	Э.028.005
вентильний реактор	Р.021.001
верхній б'єф	Б.016.001
верхня границя витрати теплоносія	П.071.003
верхня границя різниці температур теплоносія	П.071.002
верхня границя температурного діапазону теплоносія	П.071.004
верхня границя теплової потужності	П.071.005
верхня концентраційна границя вибуховості	П.071.001
взаємна електрична провідність	П.088.002
взаємна індуктивність	И.018.001
взаємна індукція	И.020.001
взаємний електричний опір	С.050.003

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

взаємозв'язані електроприводи Э.028.006
вибух В.018.000
вибухобезпека В.019.000
вибухобезпечне електрообладнання Э.025.002
вибухобезпечний електротехнічний виріб И.002.002
вибухобезпечний електротехнічний пристрій У.014.004
вибухова камера розподільного пристрою К.006.001
вибуховий коридор розподільного пристрою К.055.001
вибухозахист В.020.000
вибухозахищене електрообладнання Э.025.003
вибухозахищений електротехнічний виріб И.002.003
вибухозахищений електротехнічний пристрій У.014.005
вибухонебезпечна зона З.024.001
вибухонебезпечна суміш С.044.001
вивід В.061.000
вивід конденсатора В.061.001
вивід трансформатора В.061.002
вивідний провід П.087.001
виконавчий електродвигун Э.014.004
використання И.029.000
вимикач В.063.000
вимикач високої напруги В.063.004
вимикач з блокуванням проти ввімкнення В.063.006
вимикач із запобіжником В.063.007
вимикач навантаження В.063.005
вимірювальне електричне реле Р.034.006
вимірювальне електричне реле з незалежною витримкою часу Р.034.008
вимірювальне електричне реле із залежною витримкою часу Р.034.007
вимірювальний автотрансформатор А.008.002
вимірювальний магнітний підсилювач У.009.002
вимірювальний перетворювач П.076.004
вимірювальний прилад П.077.002
вимірювальний трансформатор Т.052.007
вимірювач И.005.000
вимірювач загасання И.005.002
вимірювач заземлення И.005.001
вимкнене положення контактів контактного апарата П.046.003
вимкнення О.042.000
вимкнення контактного апарата О.042.003
випадання В.064.000
випадання із синхронізму синхронної машини В.064.001
випробувальна напруга ізоляції Н.008.003
випробування И.030.000
випробування на герметичність И.030.001
випробування на міцність И.030.002
випромінювання И.003.000
випростувач В.065.000
випростувач самопідмагнічування магнітного підсилювача В.065.001
випрямна підстанція П.038.003
випуск В.066.000
випуск стічних вод В.066.001
виріб И.002.000
вирівнювання В.067.000
вирівнювання потенціалу В.067.001
виробництво П.094.000
виробництво електричної енергії П.094.001
виснаження И.033.000
виснаження вод И.033.001
висока напруга Н.008.002
висока частота Ч.001.002
високовольтна апаратура керування та захисту А.027.001
високовольтне джерело електричної енергії И.032.003
високовольтний електричний генератор Г.006.002
високовольтний електричний транспорт Т.051.001
високовольтний напівпровідниковий перетворю- П.076.002

вач електричної енергії
високовольтний перетворювач електричної енергії П.076.003
високовольтний приймач електричної енергії П.079.001
високовольтний споживач електричної енергії П.066.001
високовольтні допоміжні елементи електропостачальної системи Э.041.002
високочастотне випромінювання И.003.001
високочастотний обмотковий провід П.087.002
витік И.031.000
витік сигнального графа И.031.001
виток В.023.000
витрата Р.016.000
витрата води Р.016.002
витратна частина енергетичного балансу підприємства Ч.003.004
витратомір Р.017.000
витримка В.062.000
витримка часу електричного реле В.062.001
вихідна величина електричного кола В.013.009
вихідна функція кола Ф.016.002
вихідний повний електричний опір навантаження електромеханічного фільтра С.050.008
вихідний повний електричний опір навантаження п'єзоелектричного фільтра С.050.007
вихідні затискачі схеми З.006.002
вихрове електричне поле П.045.002
вихрові струми Т.042.001
вібратор В.021.000
відвід О.038.000
відвід трансформатора О.038.001
відгалуження О.037.000
відгалуження від повітряної лінії електропередавання О.037.003
відгалуження обмотки трансформатора О.037.002
відгалуження повної потужності трансформатора О.037.004
відгалужувальна коробка К.057.001
відгалужувальна опора О.026.004
від'ємне відгалуження обмотки трансформатора О.037.005
відкрита електропроводка Э.030.002
відкрита підстанція П.038.010
відкрита система теплопостачання С.038.018
відкрите електрообладнання Э.025.011
відкритий електротехнічний виріб И.002.012
відкритий електротехнічний пристрій У.014.022
відкритий розподільний пристрій У.014.021
відкритий стан безконтактного апарата С.054.006
відмова О.040.000
відмова повернення електричного реле О.040.001
відмова спрацьовування електричного реле О.040.002
відновлення В.051.000
відновлення напруги В.051.001
відносна діелектрична проникність П.097.007
відносна діелектрична сприйнятливість В.050.003
відносна магнітна проникність П.097.008
відносна похибка електричного реле П.036.004
відносна тривалість увімкнення електродвигуна П.091.001
відносне загасання електромеханічного фільтра З.019.006
відносне загасання п'єзоелектричного фільтра З.019.005
відокремлювач О.039.000
відпускальний струм Т.042.018
відстань Р.015.000
відстійник О.044.000
відстійник для очищення О.044.002

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

води
відстійник стічних вод О.044.003
відхил О.041.000
відхил напруги в електропостачальній системі О.041.002
відхил уставки комутаційного апарата О.041.003
відхил частоти в електропостачальній системі О.041.004
відхилення О.041.000
відчутний струм Т.042.019
вік В.045.000
вік активного мулу В.045.001
вікно О.019.000
вікно магнітної системи трансформатора О.019.001
вільний електричний струм Т.042.034
вільний контакт контактного апарата К.047.015
віскозиметр В.022.000
вітка В.015.000
вітка електричного кола В.015.001
вітрова електростанція Э.033.002
вітровий прогін повітряної лінії електропередавання П.095.002
вітроенергетика В.016.000
вказівне електричне реле Р.034.023
вказівник У.003.000
вказівник комутаційного положення комутаційного апарата У.003.001
вказівник спрацьовування комутаційного апарата У.003.002
включення В.024.000
власна індуктивність елемента електричного кола И.018.007
власна частота коливального контуру Ч.001.013
власний час вимикання контактного апарата В.052.010
власний час увімкнення контактного апарата В.052.009
властивість С.010.000
властивості води С.010.002
вміст С.046.000
вміст вищих частотних складових змінного струму С.046.003
вміст вищих частотних складових змінної напруги С.046.002
вміст змулених речовин у воді С.046.001
вміст кремнію у воді С.046.004
вміст солі у воді С.046.005
внесене загасання електромеханічного фільтра З.019.002
внесене загасання п'єзоелектричного фільтра З.019.001
внесений фазовий зсув електромеханічного фільтра С.016.002
внесений фазовий зсув п'єзоелектричного фільтра С.016.001
внутрішня енергія системи Э.045.002
внутрішня ізоляція трансформатора И.009.004
вода В.026.000
водний кадастр К.002.001
водний об'єкт О.012.001
водні ресурси Р.036.001
водні ресурси загальнодержавного значення Р.036.003
водні ресурси місцевого значення Р.036.002
водовід В.027.000
водовідведення В.031.000
водогосподарська система С.038.002
водогосподарський баланс Б.002.006
водогосподарський комплекс К.042.002
водогрійний котел К.061.001
водозабір В.029.000
водозабір променевого типу С.049.008
водозабірна свердловина С.041.002
водозабірна споруда С.049.001
водозабірний шахтовий колодязь К.037.002
водозахищене електрообладнання Э.025.004
водозахищений електротехнічний виріб И.002.004
водозахищений електротехнічний пристрій У.014.006

водозбірний басейн	Б.003.001
водозбірний колодязь	К.037.004
водойма	В.028.000
водокористування	В.034.000
водокористувач	В.035.000
водомір	В.030.000
водонапірна башта	Б.005.001
водоносний горизонт	Г.022.001
водоохоронна система	С.038.001
водоохоронний комплекс	К.042.001
водоочищення	В.032.000
водопідготовка	В.033.000
водопідпірна споруда	С.049.002
водопостачання	В.039.000
водопровід	В.038.000
водопровідна арматура	А.029.002
водопровідна кільцева мережа	С.027.001
водопровідна мережа	С.027.002
водопровідна насосна станція	С.067.001
водопровідна споруда	С.049.003
водопровідна тупикова мережа	С.027.003
водопровідний колодязь	К.037.003
водопровідний увід	В.009.002
водоспоживання	В.037.000
водоспоживач	В.036.000
водосховище	В.041.000
водотік	В.040.000
водотрубний котел	К.061.002
вологе приміщення	П.053.001
вологомір	В.025.000
вольт	В.046.000
вольт-ампер	В.047.000
вольт-амперна характеристика	Х.001.003
вольт-амперна характеристика реактора	Х.001.004
вольтаметр	В.048.000
вольтметр	В.049.000
впливна величина електричного реле	В.013.004
ВРП	О.030.000
ВРЩ	В.054.000
вставка	В.057.000
вторинна напруга трансформатора напруги	Н.008.001
вторинна обмотка силового трансформатора	О.007.003
вторинна обмотка трансформатора напруги	О.007.004
вторинна обмотка трансформатора струму	О.007.005
вторинне електричне реле	Р.034.002
вторинне забруднення води	З.003.001
вторинний енергетичний ресурс	Р.036.005
вторинний енергоресурс	Э.053.001
вторинний розподільний щит	Щ.003.001
вторинний струм трансформатора струму	Т.042.002
втрата	П.063.000
вузлова підстанція	П.038.026
вузол	У.002.000
вузол електричного кола	У.002.001
вхід	В.059.000
вхідна величина електричного кола	В.013.006
вхідна діюча величина вимірювального електричного реле	В.013.007
вхідна діюча величина логічного електричного реле	В.013.008
вхідна функція кола	Ф.016.001
вхідне коло магнітного підсилювача	Ц.002.005
вхідний повний електричний опір навантаження електромеханічного фільтра	С.050.006
вхідний повний електричний опір навантаження п'єзоелектричного фільтра	С.050.005
вхідні затискачі схеми	З.006.001
входження	В.060.000
входження в синхронізм синхронної машини	В.060.001
в'язкість	В.068.000

Г

габаритний прогін повітряної лінії електропере-	П.095.003

давання
газ Г.001.000
газова лампа Л.001.002
газове реле Р.034.003
газовий манометричний термометр Т.032.002
газовий розряд Р.010.001
газоізольована лінія електропередавання Л.006.004
газоізольована підстанція П.038.004
газонаповнений кабель із внутрішнім тиском К.001.004
газонаповнений кабель із зовнішнім тиском К.001.003
газонаповнений трансформатор Т.052.003
газоповна лампа Л.001.003
газоподібний діелектрик Д.025.002
газоподібний конденсатор К.044.005
газорозрядна лампа Л.001.004
газорозрядний вентиль В.014.001
газорозрядний прилад П.077.001
газотронний випростувач В.065.002
газотрубний котел К.061.003
галерея Г.002.000
галогенна лампа Л.001.005
гальванічна батарея Б.004.002
гальванічний елемент Э.041.003
гальванічний зв'язок С.011.001
гальванометр Г.003.000
гальмо Т.047.000
гальмування Т.046.000
гальмування постійним струмом асинхронного обертового двигуна Т.046.005
гальмування противвімкненням обертового електродвигуна Т.046.006
гамма-квант Г.004.000
гармонічна складова змінного струму С.053.003
гармонічна складова змінної напруги С.053.002
гаус Г.005.000
ГДК П.012.000
ГДС П.013.000
генератор Г.006.000
генератор коливань Г.006.003
генератор поперечного поля Г.006.004
генератор постійного струму з комбінованим збудженням Г.006.007
генератор постійного струму з паралельним збудженням Г.006.005
генератор постійного струму з послідовним збудженням Г.006.006
генрі Г.007.000
геометрична нейтраль Н.021.001
геотермальна енергія Э.045.003
герконове реле Р.034.004
герметизована жила Ж.005.002
герметизований кабель К.001.005
герметизований магнітокерований контакт К.047.002
герметичне електрообладнання Э.025.005
герметичний електротехнічний виріб И.002.005
герметичний електротехнічний пристрій У.014.008
герметичний конденсатор К.044.006
герметичний трансформатор Т.052.004
герметичність Г.008.000
герц Г.009.000
герцметр Г.010.000
ГЕС Г.034.000
гетерогенна система С.038.003
гідравлічне навантаження за стічними водами Н.002.001
гідроакумулювальна електростанція Э.033.003
гідрогенератор Г.011.000
гідроелектростанція Г.015.000
гідроенергетика Г.016.000
гідрометр Г.012.000
гідромеханізація Г.013.000
гідромеханічний процес П.099.003
гідростатичний рівнемір У.008.001
гідротехніка Г.014.000
гідротехнічна споруда С.049.004
гірлянда Г.017.000
гірлянда ізоляторів Г.017.001
гістерезис Г.018.000
гістерезисна муфта М.057.001

глибина Г.020.000
глибина провалу напруги Г.020.001
глибоке очищення стічних вод О.046.002
глибокий ввід В.009.003
глухе заземлення З.007.001
глухозаземлена нейтраль Н.021.002
головка Г.021.000
головка ізолятора Г.021.001
головна ізоляція обмотки трансформатора И.009.007
головне коло комутаційного апарата Ц.002.006
головний електропривід Э.028.008
головний контакт контактного апарата К.047.003
головний розподільний щит Щ.003.002
головні тролеї кранів Т.054.001
горизонт Г.022.000
горюча рідина Ж.004.001
господарство Х.004.000
господарсько-питне водокористування В.034.003
градієнт Г.023.000
градієнт температури Г.023.001
градус Г.024.000
градус Цельсія Г.024.001
грам-еквівалент Г.025.000
границя П.071.000
гранична величина В.013.010
гранична основна похибка електричного реле П.036.006
гранична похибка електричного реле П.036.007
гранична температура стінки котла Т.007.002
гранична частота Ч.001.003
граничний короткочасний струм вихідного кола електричного реле Т.042.030
граничний стан С.054.007
граничні показники виробництва електричної енергії П.040.003
гранично допустима концентрація К.053.001
гранично допустимий рівень відпускального струму У.007.002
гранично допустимий скид речовини до водного об'єкта С.006.003
граф Г.027.000
граф схеми Г.027.001
графік Г.028.000
графік навантаження енергоустановки споживача Г.028.001
грозозахист Г.029.000
громовідвід Г.030.000
група Г.031.000
група з електробезпеки персоналу Г.031.006
група скручення жил Г.031.007
групова мережа С.027.005
групова тривалість уповільнення електромеханічного фільтра В.052.007
групова тривалість уповільнення п'єзоелектричного фільтра В.052.006
груповий водопровід В.038.001
груповий реактор Р.021.002
груповий щит Щ.003.003
ГРЩ Г.032.000
густина П.033.000
густина електричного струму провідності П.033.006
густина потоку енергії П.033.004
густина струму зміщення П.033.005
густиномір П.032.000

Ґ

ґумова ізоляція И.009.026

Д

давач Д.002.000
двигун Д.003.000
двигун з екранованими полюсами Д.003.007
двигун з електромагнітною редукцією Д.003.008
двигун з конденсаторним пуском Д.003.005
двигун з розщепленою фазою Д.003.006

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

двигун-генератор	Д.004.000
двигунний привід	П.078.001
двоконтурний водогрійний котел	К.061.004
двопівперіодний випростувач	В.065.003
двопозиційний контактний апарат	А.026.004
двополюсний дотик	П.081.001
двополюсник	Д.005.000
двополярна лінія постійного струму	Л.006.001
двостабільне електричне реле	Р.034.005
двофазний дотик	П.081.002
двохобмотковий автотрансформатор	А.008.001
двохобмотковий трансформатор	Т.052.005
двошарова ізоляція	И.009.009
двошаровий електропровідний папір	Б.015.006
двоярусний відстійник	О.044.001
деаерація	Д.006.000
деаерація води	Д.006.001
дебіт	Д.007.000
дебіт водної свердловини	Д.007.001
дегазація	Д.008.000
дегазація води	Д.008.001
дезактивація	Д.009.000
дезактивація води	Д.009.001
дезінфекція	Д.010.000
декремент	Д.011.000
демонтаж	Д.013.000
демпферна обмотка електротехнічного виробу	О.007.007
демпферна обмотка електротехнічного пристрою	О.007.008
деполяризація	Д.014.000
дерево	Д.015.000
дерево графа схеми	Д.015.001
деренчання	Д.031.000
деренчання контакту електричного кола	Д.031.001
ДЕС	Д.036.000
десорбція	Д.016.000
децентралізоване електропостачання	Э.032.001
децентралізоване теплопостачання	Т.020.001
джерело	И.032.000
джерело електричної енергії	И.032.014
джерело електрорушійної сили	И.032.015
джерело живлення	И.032.012
джерело забруднення вод	И.032.010
джерело напруги з 90-градусним зсувом фаз	И.032.011
джерело струму	И.032.013
джоуль	Д.017.000
джоуль на квадратний метр	Д.017.001
джоуль на кілограм	Д.017.002
джоуль на кілограм-кельвін	Д.017.003
дизельна електростанція	Э.033.004
дилатометр	Д.020.000
дилатометричний термометр	Т.032.004
динамічна в'язкість	В.068.001
динамічна індуктивність	И.018.002
динамічна індуктивність реактора	И.018.003
динамічна стійкість асинхронної машини	У.013.001
динамічна стійкість синхронної машини	У.013.002
динамічне гальмування обертового електродвигуна	Т.046.001
динамічне навантаження електропривода	Н.002.002
динамічний електричний опір	С.050.009
диполь	Д.022.000
дипольна поляризація	П.051.001
дискретний електропривід	Э.028.009
дисперсна система	С.038.004
дисперсна фаза	Ф.001.001
дисперсне середовище	С.059.001
дисперсність	Д.023.000
диспетчерське керування енергосистемою	У.006.001
диспетчерський щит	Щ.003.004
диференційна індуктивність	И.018.004
диференційний електрич-	С.050.010

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ний опір
диференційний манометр М.011.001
диференційний сельсин-давач С.022.001
диференційний сельсин-приймач С.023.001
диференційний термоелектричний термометр Т.032.005
дифманометр Д.024.000
дифманометричний рівнемір У.008.002
діамагнетик Д.018.000
діапазон Д.019.000
діапазон регулювання трансформатора Д.019.001
діапазон уставки комутаційного апарата Д.019.002
діелектрик Д.025.000
діелектрична абсорбція конденсатора А.003.001
діелектрична проникність П.097.003
діелектричний гістерезис Г.018.001
діелектричний матеріал М.015.001
діелектричні властивості С.010.001
діелектричні втрати П.063.001
діелектричні калоші К.005.001
діелектричні нарукавники Н.010.001
діелектричні рукавички П.026.001
дійсний коефіцієнт трансформації трансформатора напруги К.065.001
дійсний коефіцієнт трансформації трансформатора струму К.065.002
ділильний реактор Р.021.003
ділянка У.017.000
ділянка електричного кола У.017.001
діод Д.021.000
дірка Д.035.000
діркова провідність П.088.003
діюча величина електричного реле В.013.005
діюче значення періодичного електричного струму З.023.002
добротність Д.027.000
добротність конденсатора Д.027.001
добротність магнітного підсилювача Д.027.002
добротність реактора Д.027.003
довжина Д.026.000
довжина шляху витікання ізолятора Д.026.001
додаткова ізоляція И.009.010
додаткова похибка електричного реле П.036.002
додаткові втрати в струмовідних частинах трансформатора П.063.002
додаткові втрати у трансформаторі П.063.003
додатне відгалуження обмотки трансформатора О.037.006
доза Д.029.000
доза активного мулу Д.029.001
дозволений тиск котла Д.001.003
домен Д.030.000
доменна поляризація П.051.002
допоміжна жила Ж.005.001
допоміжна обмотка силового трансформатора О.007.002
допоміжне коло електротехнічного виробу Ц.002.003
допоміжне коло електротехнічного пристрою Ц.002.004
допоміжне коло комутаційного апарата Ц.002.002
допоміжний електропривід Э.028.007
допоміжний контакт контактного апарата К.047.001
допоміжний контактор К.049.001
допустима кількість операцій увімкнення-вимкнення комутаційного апарата К.034.001
допустимий відхил ємності конденсатора О.041.001
дотик П.081.000
дощова вода В.026.003
дощоприймач Д.028.000
дренаж Д.032.000
дренаж фільтра для очищення води Д.032.001
дренажна вода В.026.004
дріт П.090.000
дросель Д.033.000
дуга Д.034.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

дуговий розряд Р.010.002
дугогасильний реактор Р.021.004
дугогасна камера комутаційного апарата К.006.002
дугогасний контакт контактного апарата К.047.004

Е

еквівалент Э.002.000
еквівалентна електрична схема С.083.012
еквівалентна ємність конденсаторів Е.002.004
еквівалентна індуктивність реактора И.018.010
еквівалентний питомий опір землі з неоднорідною структурою С.050.029
екологічне благополуччя водного об'єкта Б.008.001
екологічний ефект енергоощадності Э.065.002
економайзер Э.003.000
економічна густина струму П.033.010
економічний ефект енергоощадності Э.065.003
економічно доцільний потенціал енергоощадності П.060.007
економія Э.004.000
економія паливно-енергетичних ресурсів Э.004.003
екран Э.005.000
екран розподілу потенціалів Э.005.003
екранована жила Ж.005.014
екранований кабель К.001.037
екранований провід П.087.028
екранувальний пристрій У.014.042
екранування Э.006.000
ексергетичний баланс Б.002.017
ексергетичний коефіцієнт корисної дії К.065.042
ексергія Э.007.000
екскаваторна механічна характеристика електропривода Х.001.009
експериментальний спосіб С.056.003
складання енергетичного балансу підприємства
експерт Э.008.000
експерт котлонагляду Э.008.001
експоненціальна функція Ф.016.004
екстраполяція Э.009.000
елегазовий вимикач В.063.022
електрика Э.011.000
електрифікація Э.010.000
електрична дуга Д.034.001
електрична енергія Э.045.013
електрична ємність Е.002.005
електрична ємність між двома провідниками Е.002.006
електрична ємність провідника Е.002.007
електрична лампа Л.001.011
електрична лінія Л.006.013
електрична машина М.018.033
електрична машина з постійною частотою обертання М.018.035
електрична машина зі змінною частотою обертання М.018.034
електрична мережа С.027.022
електрична мережа високої частоти С.027.023
електрична мережа з глухозаземленою нейтраллю С.027.026
електрична мережа з ефективно заземленою нейтраллю С.027.029
електрична мережа з ізольованою нейтраллю С.027.028
електрична мережа з компенсованою нейтраллю С.027.027
електрична мережа зниженої частоти С.027.025
електрична мережа підвищеної частоти С.027.024
електрична міцність діелектрику П.100.001
електрична міцність ізоляції П.100.002
електрична напруга Н.008.036

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

електрична підстанція П.038.027
електрична поляризація П.051.006
електрична провідність П.088.014
електрична провідність води П.088.015
електрична провідність ідеального резистора П.088.016
електрична стала П.059.006
електрична схема С.083.013
електрична установка У.012.003
електрична частина енергосистеми Ч.003.007
електричне гальмування Т.046.007
електричне замикання на землю З.011.004
електричне замикання на корпус З.011.005
електричне з'єднання С.047.012
електричне зміщення С.045.002
електричне іскріння И.028.001
електричне коло Ц.002.026
електричне коло вимірювання Ц.002.028
електричне коло з розподіленими параметрами Ц.002.029
електричне коло захисту Ц.002.027
електричне коло із зосередженими параметрами Ц.002.030
електричне коло керування Ц.002.032
електричне коло сигналізації Ц.002.031
електричне обладнання О.010.001
електричне поле П.045.016
електричне реле Р.034.026
електричне реле активної потужності Р.034.027
електричне реле з ненормованим часом Р.034.037
електричне реле з нормованим часом Р.034.038
електричне реле зсуву фаз Р.034.039
електричне реле напруги Р.034.032
електричне реле напрямку потужності Р.034.030
електричне реле напрямку струму Р.034.031
електричне реле опору Р.034.041
електричне реле повного опору Р.034.033
електричне реле потужності Р.034.029
електричне реле похідної Р.034.034
електричне реле реактивної потужності Р.034.036
електричне реле різниці частот Р.034.035
електричне реле симетричних складових Р.034.040
електричне реле струму Р.034.042
електричне реле частоти Р.034.043
електричне реле часу Р.034.028
електричне розділення мережі Р.005.001
електричний актуатор А.014.001
електричний апарат А.026.016
електричний вал В.001.003
електричний вентиль В.014.003
електричний генератор Г.006.012
електричний давач Д.002.001
електричний двигун Д.003.015
електричний диполь Д.022.002
електричний екран Э.005.004
електричний заряд З.016.002
електричний заряд системи тіл З.016.003
електричний заряд тіла З.016.004
електричний кабель К.001.038
електричний контакт К.047.017
електричний момент даного об'єму речовини М.050.005
електричний момент електричного диполя М.050.007
електричний момент тіла М.050.006
електричний монтаж М.052.001
електричний опір С.050.030
електричний опір заземлення С.050.031
електричний опір ідеального резистора С.050.032
електричний опір ізоляції С.050.033
електричний опір постійному струму С.050.034
електричний перетворювач сигналів П.076.018
електричний потенціал П.060.008
електричний потенціал даної точки П.060.009
електричний привід П.078.004

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

електричний пристрій, з'єднаний у багатокутник	У.014.045
електричний пристрій, з'єднаний у зірку	У.014.044
електричний пристрій, з'єднаний у трикутник	У.014.046
електричний пробій	П.085.007
електричний провід	П.087.029
електричний реактор	Р.021.042
електричний розподільний пристрій	У.014.043
електричний розподільний пункт	П.104.008
електричний розряд	Р.010.009
електричний світловий прилад	П.077.010
електричний струм	Т.042.062
електричний струм зміщення у вакуумі	Т.042.066
електричний струм перенесення	Т.042.063
електричний струм поляризації діелектрику	Т.042.064
електричний струм провідності	Т.042.065
електричний фільтр	Ф.011.014
електричний шнур	Ш.006.002
електричний шунт	Ш.008.002
електробезпека	Э.012.000
електровакуумний прилад	П.077.011
електровимірювальний прилад	П.077.012
електрогенерувальна система	С.038.042
електрод	Э.013.000
електрод конденсатора	Э.013.001
електродвигун	Э.014.000
електродвигун пульсівного струму	Э.014.014
електродинамічна стійкість комутаційного апарата	С.075.005
електродинамічна стійкість трансформатора під час короткого замикання	С.075.006
електродний потенціал	П.060.010
електродний провідниковий матеріал	М.015.016
електроенергетика	Э.039.000
електроенергетична система	С.038.044
електроенергія	Э.040.000
електроємність	Э.015.000
електрозахисні засоби	С.060.002
електрозахист	Э.016.000
електроізолювальні властивості	С.010.003
електроізоляційний матеріал	М.015.017
електроізоляційний папір	Б.015.015
електроізоляційний папір із поліефірних волокон	Б.015.016
електроізоляційний трансформаторний нагрівостійкий папір	Б.015.018
електроізоляційний трансформаторний папір	Б.015.017
електроконтактний рівнемір	У.008.008
електроконтактний термометр	Т.032.021
електроліз	Э.017.000
електроліт	Э.018.000
електролічильник	Э.034.000
електромагніт	Э.019.000
електромагнітна енергія	Э.045.014
електромагнітна індукція	И.020.006
електромагнітна потужність автотрансформатора	М.053.020
електромагнітне випромінювання	И.003.003
електромагнітне поле	П.045.017
електромагнітне реле	Р.034.044
електромагнітний вимикач	В.063.023
електромагнітний екран	Э.005.005
електромашинна муфта	М.057.005
електромашинне гальмо	Т.047.001
електромашинне приміщення	П.053.012
електромашинний генератор	Г.006.013
електромашинний збудник	В.042.001
електромашинний компенсатор	К.041.003
електромашинний перетворювач	П.076.019

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

електромашинний перетворювач кількості фаз	П.076.021
електромашинний перетворювач постійної напруги	П.076.020
електромашинний підсилювач	У.009.015
електрометр	Э.020.000
електромеханічна руйнівна сила	С.032.017
електромеханічна система	С.038.043
електромеханічна стала часу обертового електродвигуна	П.059.007
електромеханічна характеристика електропривода	Х.001.010
електромеханічне реле	Р.034.045
електромеханічний пробій	П.085.008
електромеханічний фільтр	Ф.011.015
електромісткість	Э.015.000
електромісткість продукції	Э.015.001
електрон	Э.021.000
електрон-вольт	Э.022.000
електронагрівання	Э.023.000
електронагрівач	Э.024.000
електронна емісія	Э.043.001
електронна лампа	Л.001.012
електронна поляризація	П.051.007
електронна провідність	П.088.017
електронне коло	Ц.002.033
електронний прилад	П.077.013
електрообладнання	Э.025.000
електрообладнання внутрішньої установки	Э.025.020
електрообладнання з нормальною ізоляцією	Э.025.025
електрообладнання з полегшеною ізоляцією	Э.025.026
електрообладнання загального призначення	Э.025.023
електрообладнання зовнішньої установки	Э.025.022
електрообладнання народногосподарського призначення	Э.025.021
електрообладнання підвищеної надійності проти вибуху	Э.025.024
електрообладнання побутового призначення	Э.025.019
електрообладнання спеціалізованого призначення	Э.025.027
електрообладнання спеціального призначення	Э.025.028
електропіч	Э.026.000
електропостачальна система	С.038.031
електропостачальна система без трансформації	С.038.032
електропостачальна система з глибоким вводом	С.038.035
електропостачальна система з кількома ступенями трансформації	С.038.036
електропостачальна система напругою до 1000 В	С.038.034
електропостачальна система напругою понад 1000 В	С.038.033
електропостачання	Э.032.000
електропривід	Э.028.000
електропривід безперервної дії	Э.028.022
електроприймач	Э.029.000
електроприміщення	Э.027.000
електропровідний кабельний папір	Б.015.019
електропровідність	Э.031.000
електропроводка	Э.030.000
електрорушійна сила	С.032.016
електростанція	Э.033.000
електростатична індукція	И.020.007
електростатичне поле	П.045.018
електростатичний екран	Э.005.006
електротеплове реле	Р.034.046
електротермічне обладнання	О.010.002
електротермічний процес	П.099.007
електротехніка	Э.035.000
електротехнічний виріб	И.002.020
електротехнічний виріб внутрішньої установки	И.002.022
електротехнічний виріб	И.002.025

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

загального призначення	
електротехнічний виріб зовнішньої установки	И.002.024
електротехнічний виріб народногосподарського призначення	И.002.023
електротехнічний виріб підвищеної надійності проти вибуху	И.002.026
електротехнічний виріб побутового призначення	И.002.021
електротехнічний виріб спеціалізованого призначення	И.002.027
електротехнічний виріб спеціального призначення	И.002.028
електротехнічний папір загального призначення	Б.015.020
електротехнічний персонал	П.025.005
електротехнічний пристрій	У.014.047
електротехнічний пристрій внутрішньої установки	У.014.049
електротехнічний пристрій загального призначення	У.014.052
електротехнічний пристрій зовнішньої установки	У.014.051
електротехнічний пристрій народногосподарського призначення	У.014.050
електротехнічний пристрій підвищеної надійності проти вибуху	У.014.053
електротехнічний пристрій побутового призначення	У.014.048
електротехнічний пристрій спеціалізованого призначення	У.014.054
електротехнічний пристрій спеціального призначення	У.014.055
електротехнічні працівники	Р.002.004
електротехнологічний персонал	П.025.006
електротехнологічні працівники	Р.002.005
електротравма	Э.036.000
електротравматизм	Э.037.000
електроустановка	Э.038.000
електрохімічний генератор	Г.006.014
електрохімічний еквівалент	Э.002.002
електрохімічний пробій	П.085.009
елемент	Э.041.000
елемент електричного кола	Э.041.018
елемент скручення жил	Э.041.016
елемент струму	Э.041.017
елементарний електричний заряд	З.016.005
емалева ізоляція	И.009.031
емальований провід	П.087.030
емальпровід	Э.042.000
емісія	Э.043.000
енергетика	Э.044.000
енергетична безпека	Б.006.001
енергетична система	С.038.045
енергетична установка	У.012.004
енергетичний баланс	Б.002.018
енергетичний коефіцієнт корисної дії	К.065.043
енергетичний потік	П.064.009
енергетичний ресурс	Р.036.010
енергія	Э.045.000
енергія вітру	Э.045.015
енергобаланс	Э.046.000
енерговикористовувальний агрегат	А.009.003
енергогенерувальні компанії України	К.040.001
енергомісткість	Э.048.000
енергомісткість валового внутрішнього продукту	Э.048.001
енергомісткість валового національного продукту	Э.048.002
енергомісткість національного прибутку	Э.048.003
енергомісткість продукції	Э.048.004
енергоносій	Э.049.000
енергоозброєність	Э.047.000
енергоозброєність праці	Э.047.001
енергоощадна технологія	Т.039.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

енергоощадне обладнання О.010.003
енергоощадність Э.055.000
енергопостачальна система С.038.037
енергопостачання Э.057.000
енергопотік Э.050.000
енергоприймач Э.051.000
енергорайон Э.052.000
енергоресурс Э.053.000
енергоринок Э.054.000
енергосистема Э.056.000
енергоустановка Э.058.000
ентальпія Э.059.000
ентропія Э.060.000
ерг Э.061.000
ерг за секунду Э.061.001
ерг за секунду на квадратний сантиметр Э.061.002
ерг на грам Э.061.003
ерг на грам-кельвін Э.061.004
ЕРС Э.001.000
ерстед Э.062.000
естакада Э.063.000
ефект Э.065.000

є

євтрофування Е.001.000
євтрофування вод Е.001.001
єдиний теплолічильник Т.021.001
ємнісне гальмування обертового асинхронного двигуна Т.046.002
ємнісний елемент електричного кола Э.041.004
ємнісний зв'язок електричних кіл С.011.002
ємнісний рівнемір У.008.003
ємність Е.002.000
ємність конденсатора Е.002.001

ж

жаростійкий провідниковий матеріал М.015.002
жеврійний розряд Р.010.008
жевріння Т.041.000
живий переріз С.028.001
живильна електрична лінія Л.006.010
живильна мережа С.027.016
живлення П.029.000
живучість Ж.003.000
живучість енергосистеми Ж.003.001
жила Ж.005.000
жила заземлення Ж.005.003
жорсткість Ж.002.000
жорсткість механічної характеристики електропривода Ж.002.002

з

забарвленість О.020.000
забарвленість води О.020.001
забирання З.001.000
забирання води З.001.001
забір З.001.000
забір води З.001.001
забрудненість З.004.000
забруднення З.003.000
забруднення вод З.003.002
забруднювальна воду речовина В.017.002
завадопослаблювальний конденсатор К.044.030
завадопослаблювальний провід П.087.019
завантаження З.002.000
завантаження фільтра З.002.001
загальна лужність води Щ.001.001
загальне водокористування В.034.001
загасання З.019.000
загасання передачі електромеханічного фільтра З.019.004
загасання передачі п'єзоелектричного фільтра З.019.003
заглиблений резервуар для води Р.029.001
заглибне електрообладнання Э.025.014
заглибний електротехнічний виріб И.002.015
заглибний електротехнічний пристрій У.014.025
заземлена нейтраль Н.021.003
заземлення З.007.000
заземлювальний дугогаси- Р.021.006

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

льний реактор
заземлювальний пристрій У.014.009
заземлювальний провід П.087.004
заземлювальний провідник П.089.001
заземлювальний струмообмежувальний реактор Р.021.007
заземлювач З.008.000
закон З.010.000
закон Джоуля-Ленца З.010.001
закон електромагнітної індукції З.010.005
закон Ленца З.010.002
закон Ома З.010.003
закон повного струму З.010.004
закони Кірхгофа З.010.006
закони Фарадея З.010.007
закрита камера розподільного пристрою К.006.003
закрита підстанція П.038.005
закрита система теплопостачання С.038.005
закрите електрообладнання Э.025.006
закритий електронагрівач Э.024.001
закритий електротехнічний виріб И.002.006
закритий електротехнічний пристрій У.014.011
закритий розподільний пристрій У.014.010
закритий стан безконтактного апарата С.054.001
залежне джерело електрорушійної сили И.032.006
залежне джерело напруги И.032.004
залежне джерело струму И.032.005
залишкова забрудненість стічних вод З.004.001
залишкова індукція И.020.005
залишкова намагніченість Н.004.002
залишкова поляризація П.051.005
залишковий термін служби котла С.061.001
залишок О.035.000
залізо Ж.001.000
залпове скидання стічних вод С.006.002
замикальний контакт електричного кола К.047.005
замикання З.011.000
замикання на землю З.011.001
замикання на корпус З.011.002
замкнена система водопостачання С.038.006
замкнене коло електротехнічного виробу Ц.002.007
замкнене коло електротехнічного пристрою Ц.002.008
занулення З.012.000
запас З.014.000
запилене приміщення П.053.008
запізнення З.013.000
запобіжна огорожа О.015.002
запобіжник П.072.000
запобіжник-вимикач П.073.000
запобіжник-роз'єднувач П.074.000
заповнювач З.015.000
заповнювач кабелю З.015.001
заряд З.016.000
заряд конденсатора З.016.001
заряджання З.017.000
заряджання конденсатора З.017.001
заряджання хімічного джерела струму З.017.002
зарядження З.017.000
зарядний генератор Г.006.008
зарядний струм конденсатора Т.042.003
засіб С.060.000
засмічення З.018.000
засмічення вод З.018.001
заспокійлива обмотка обертової електричної машини О.007.051
затискач З.006.000
затискач електротехнічного виробу З.006.004
затискач електротехнічного пристрою З.006.005
затискач схеми З.006.003
затримка З.005.000
затримувальний реактор Р.021.005
захисна оболонка О.009.001
захисна огорожа О.015.001
захисне вимкнення електроустановки О.042.002
захисне заземлення З.007.002
захисний кабельний пок- П.041.001

рив
захисний шланг Ш.005.001
захисні покриття електрообладнання П.042.001
захист З.020.000
захист виду "е" З.020.003
захист від дотику до струмовідних частин З.020.005
захист води З.020.004
захищене електрообладнання Э.025.007
захищений електротехнічний виріб И.002.007
захищений електротехнічний пристрій У.014.012
захищеність З.021.000
захована електропроводка Э.030.003
збірна шина Ш.003.001
зброджування С.005.000
зброджування осаду стічних вод С.005.001
збудження В.043.000
збудження обертової електричної машини В.043.001
збудження трансформатора В.043.002
збудник В.042.000
звітний енергетичний баланс Б.002.009
зворотна вода В.026.002
зворотна послідовність фаз П.056.001
зворотний активний мул И.010.002
зворотний зв'язок С.011.004
зворотний зв'язок магнітного підсилювача С.011.005
зворотний магнітострикційний ефект Э.065.001
зв'язана схема електричного кола С.083.006
зв'язані електричні кола Ц.002.020
зв'язок С.011.000
зв'язок графа схеми С.011.006
згладжувальний дросель Д.033.001
згладжувальний реактор Р.021.029
згладжувальний фільтр Ф.011.006
здатність С.057.000
здвоєний реактор Р.021.030
земля З.022.000
з'єднання С.047.000
з'єднання відкритим трикутником обмоток трансформатора С.047.010
з'єднання зигзагом обмоток трансформатора С.047.009
з'єднання зіркою обмоток трансформатора С.047.008
з'єднання трикутником обмоток трансформатора С.047.011
зливова стічна вода В.026.009
зливовідвід Л.003.000
зливоспуск Л.004.000
злучення С.047.000
зміна И.004.000
зміна стану електричного реле И.004.001
змінна електрична напруга Н.008.026
змінна складова пульсівного струму С.053.008
змінна складова пульсівної напруги С.053.007
змінний електричний струм Т.042.021
змінний режим роботи Р.028.012
змішана електрична мережа С.027.020
змішана огорожа камери розподільного пристрою О.015.003
зміщення С.045.000
зміщення нейтралі С.045.001
зм'якшена вода В.026.032
зм'якшення У.004.000
зм'якшення води У.004.001
значення З.023.000
значення величини неспрацьовування комутаційного апарата З.023.004
значення величини повернення електричного реле З.023.003
значення величини спрацьовування електричного реле З.023.006
значення величини спрацьовування комутаційного апарата З.023.005
зневоднення О.001.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

знезалізнення О.002.000
знезалізнення води О.002.001
знезаражування О.003.000
знезаражування води О.003.001
знезаражування стічних вод О.003.002
знекремнення О.004.000
знекремнення води О.004.001
знесолювання О.005.000
знесолювання води О.005.001
знижена напруга Н.008.027
знижена частота Ч.001.009
знижувальна підстанція П.038.018
знижувальний трансформатор Т.052.021
зникнення И.034.000
зникнення напруги И.034.001
зносостійкість И.006.000
зовнішнє магнітне поле реактора П.045.003
зовнішній кабельний покрив П.041.002
зовнішня електропроводка Э.030.001
зовнішня електроустановка Э.038.001
зовнішня ізоляція трансформатора И.009.003
зона З.024.000
зона впливу джерела забруднення З.024.002
зона забруднення води З.024.003
зона нульового потенціалу З.024.004
зона розтікання струму З.024.005
зона розтікання струму замикання на землю З.024.006
зона санітарної охорони води З.024.007
зондовий рівнемір У.008.004
зони класу В-І З.024.008
зони класу В-ІІ З.024.009
зони класу В-ІІа З.024.010
зони класу В-Іа З.024.011
зони класу В-Іб З.024.012
зони класу В-Іг З.024.013
зони класу П-І З.024.014
зони класу П-ІІ З.024.015
зони класу П-ІІІ З.024.016
зони класу П-ІІа З.024.017
зрівноважена багатофазна система С.038.040
зрівняльний реактор Р.021.037
зрівняльні струми інвертора Т.042.058
зріджений газ Г.001.002
зрошувач О.029.000
зрошувач біологічного фільтра О.029.001
ЗРП З.025.000
зсув С.016.000
зсув фаз між синусоїдною напругою та струмом С.016.003
зсув фаз трифазної обмотки трансформатора С.016.004
зубець З.026.000
зубець обертової електричної машини З.026.001

І

ідеальна котушка індуктивності К.011.001
ідеальне джерело електрорушійної сили И.032.009
ідеальне джерело напруги И.032.007
ідеальне джерело струму И.032.008
ідеальний діод Д.021.001
ідеальний електричний елемент Э.041.005
ідеальний конденсатор К.044.009
ідеальний резистор Р.031.001
ізобарна теплоємність Т.010.001
ізольована енергосистема Э.056.001
ізольована жила Ж.005.004
ізольована нейтраль Н.021.004
ізолювальна опора О.026.002
ізолювальна штанга Ш.007.001
ізолювальний спецодяг С.055.001
ізолювальні ручні інструменти И.021.001
ізолювання И.007.000
ізолювання неструмовідних частин И.007.001
ізолювання струмовідних частин И.007.002
ізолятор И.008.000
ізоляційна оболонка О.009.002
ізоляційний папір Б.015.007
ізоляція И.009.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ізоляція електротехнічного виробу И.009.012
ізоляція електротехнічного пристрою И.009.013
ізоляція трансформатора И.009.011
ізотермічна поверхня П.035.001
ізотропна речовина В.017.003
ізохорична теплоємність Т.010.002
імітанс И.012.000
імпеданс И.013.000
С.050.021
імпульс И.014.000
імпульс електричного струму И.014.006
імпульс напруги в електропостачальній системі И.014.001
імпульс струму повного запису феритового осердя И.014.004
імпульс струму повного збудження феритового осердя И.014.002
імпульс струму повного зчитування феритового осердя И.014.003
імпульс струму часткового збудження феритового осердя И.014.005
імпульсна електрична провідність П.088.004
імпульсний електричний опір С.050.011
імпульсний конденсатор К.044.010
імпульсний контакт контактного апарата К.047.006
інвертор И.015.000
інверторна підстанція П.038.006
індекс И.016.000
індекс активного мулу И.016.001
індекс якості води И.016.002
індикатор И.017.000
індикатор напруги И.017.001
індикаторний сельсин-приймач С.023.002
індуковане електричне поле П.045.004
індуктивна котушка К.011.002
індуктивний елемент електричного кола Э.041.006
індуктивний зв'язок електричних кіл С.011.003
індуктивний опір С.050.012
індуктивний опір реактора С.050.013
індуктивний рівнемір У.008.005
індуктивність И.018.000
індуктивність насичення магнітного підсилювача И.018.005
індуктивність насиченого реактора И.018.006
індуктор И.019.000
індуктор синхронної машини И.019.001
індукторна машина М.018.012
індукторний перетворювач частоти П.076.005
індукційна муфта М.057.002
індукційне реле Р.034.009
індукційний регулятор Р.027.001
індукційний струм Т.042.004
індукція И.020.000
індукція насичення И.020.002
індукція технічного насичення И.020.003
інструмент И.021.000
інтенсивність И.022.000
інтенсивність аерації стічних вод И.022.001
інфільтраційна споруда С.049.005
інформаційна електрична машина М.018.013
іон И.023.000
іонізатор И.024.000
іонізаційний пробій П.085.001
іонізація И.025.000
іонна поляризація П.051.003
іонна провідність П.088.005
іонне реле Р.034.010
іонний обмін О.006.001
іскра И.027.000
іскріння И.028.000
іскробезпечне електричне коло Ц.002.009
іскровий розряд Р.010.003
іскрогасний контакт контактного апарата К.047.007

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

К

кабель К.001.000
кабель з надлишковим тиском К.001.011
кабель з окремо екранованими жилами К.001.014
кабель з поясною ізоляцією К.001.015
кабель зі спільним екраном К.001.013
кабель із в'язкою просочувальною речовиною К.001.009
кабель із жилами в окремих оболонках К.001.010
кабель із паперовою просоченою ізоляцією К.001.008
кабель із тримальним тросом К.001.012
кабель керування К.001.017
кабель погодження К.001.016
кабель тиску К.001.007
кабельна броня Б.014.001
кабельна галерея Г.002.001
кабельна електрична мережа С.027.006
кабельна естакада Э.063.001
кабельна камера К.006.004
кабельна лінія електропередавання Л.006.005
кабельна муфта М.057.003
кабельна обмотка О.007.009
кабельна оболонка О.009.003
кабельна подушка П.039.001
кабельна споруда С.049.006
кабельна шахта Ш.001.001
кабельне обплетення О.025.001
кабельне осердя С.026.001
кабельний блок Б.009.003
кабельний виріб И.002.008
кабельний екран Э.005.001
кабельний канал К.007.001
кабельний колодязь К.037.005
кабельний папір Б.015.008
кабельний поверх Э.064.001
кабельний тунель Т.057.001
кадастр К.002.000
каламутність М.056.000
каламутність води М.056.001
калориметр К.003.000
калорія К.004.000
калорія за секунду К.004.001
калорія за секунду на квадратний сантиметр К.004.002
калорія на грам К.004.003
калорія на грам-кельвін К.004.004
калоша К.005.000
камера К.006.000
камера розподільного пристрою К.006.005
канал К.007.000
каналізаційна мережа С.027.007
каналізаційна споруда С.049.007
каналізаційний випуск В.066.002
каналізаційний колектор К.035.001
каналізаційний колодязь К.037.006
каналізація К.008.000
каскадна схема електричного кола С.083.001
каскадний електропривід Э.028.010
категорія К.009.000
катод К.010.000
катод конденсатора К.010.001
катод пристрою К.010.002
квазістатичний процес П.099.004
кваліфікований обслуговувальний персонал П.025.001
квант К.013.000
квартирний щит Щ.003.005
кварцонаповнений трансформатор Т.052.008
кек К.014.000
кельвін К.015.000
керамічний конденсатор К.044.011
керований електропривід Э.028.020
керований обертовий електродвигун Э.014.012
керований реактор Р.021.035
керований струмообмежувальний реактор Р.021.036
керування У.006.000
керування якістю електричної енергії У.006.002
КЗ К.016.000
кислотна акумуляторна батарея Б.004.003
кислотний акумулятор А.013.001
кислотність К.025.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

кілоампер К.017.000
кілоампер на метр К.017.001
кіловат К.018.000
кіловат-година К.019.000
кіловольт К.020.000
кілогерц К.021.000
кілокалорія К.022.000
кілокалорія за годину К.022.001
кілокалорія за годину на квадратний метр К.022.002
кілокалорія на кілограм К.022.003
кілокалорія на кілограм-кельвін К.022.004
кілоом К.023.000
кілопаскаль К.024.000
кількість К.034.000
кількість електрики К.034.003
кількість теплоти К.034.002
кільце К.038.000
кінематична в'язкість В.068.002
кінетична енергія Э.045.005
кінська сила С.032.003
кінська сила-година С.032.004
кінцева ізоляція обмотки трансформатора И.009.014
кінцева опора О.026.003
кінцевий вимикач В.063.009
кінцевий стан електричного реле С.054.004
кістяк О.036.000
кістяк трансформатора О.036.001
ККД К.066.000
клас К.026.000
клас ізоляції К.026.001
клас напруги електрообладнання К.026.002
клас точності К.026.003
клас точності вимірювального трансформатора К.026.004
клас точності електричного реле К.026.006
клас точності засобу вимірювальної техніки К.026.005
клітка К.027.000
кліщі К.028.000
кнопка К.029.000
кнопковий вимикач В.063.008
коагулювання К.031.000
коагулювання води К.031.001
коагулянт К.030.000
коагуляція К.031.000
коаксіальна пара П.005.001
коаксіальний кабель К.001.018
коаксіальний прохідний конденсатор К.044.012
ковзний електричний контакт К.047.016
коерцитивна сила за індукцією С.032.001
коерцитивна сила за намагніченістю С.032.002
коефіцієнт К.065.000
коефіцієнт амплітуди кривої змінної напруги або струму К.065.004
коефіцієнт амплітудної модуляції напруги К.065.003
коефіцієнт відгалуження К.065.016
коефіцієнт віддачі акумулятора К.065.017
коефіцієнт гармонік К.065.005
коефіцієнт гармонічної складової напруги або струму К.065.006
коефіцієнт загасання К.065.015
коефіцієнт замикання на землю К.065.007
коефіцієнт зворотної послідовності напруги або струму К.065.014
коефіцієнт зв'язку двох котушок К.065.028
коефіцієнт зсуву фаз основної гармоніки К.065.029
коефіцієнт корисного споживання енергії К.065.021
коефіцієнт корисної дії К.065.020
коефіцієнт модуляції частоти змінного струму К.065.009
коефіцієнт небалансу напруг або струмів К.065.011
коефіцієнт нерівномірності водоспоживання К.065.012
коефіцієнт нульової послідовності напруги або струму К.065.013
коефіцієнт передачі електромеханічного фільтра К.065.019

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

коефіцієнт передачі п'єзоелектричного фільтра К.065.018
коефіцієнт перетворення енергетичного ресурсу підприємства К.065.022
коефіцієнт підсилення К.065.033
коефіцієнт підсилення напруги магнітного підсилювача К.065.035
коефіцієнт підсилення потужності магнітного підсилювача К.065.034
коефіцієнт підсилення струму магнітного підсилювача К.065.036
коефіцієнт потужності К.065.010
коефіцієнт поширення К.065.026
коефіцієнт пульсації напруги або струму К.065.023
коефіцієнт пульсації напруги або струму за діючим значенням К.065.024
коефіцієнт пульсації напруги або струму за середнім значенням К.065.025
коефіцієнт рециркуляції активного мулу К.065.027
коефіцієнт спотворення синусоїдності кривої напруги або струму К.065.008
коефіцієнт температуропровідності К.065.030
коефіцієнт тепловіддавання К.065.031
коефіцієнт теплопровідності К.065.032
коефіцієнт фази К.065.037
коефіцієнт форми кривої змінної напруги або струму К.065.038
кожух К.032.000
кожух трансформатора К.032.001
колективізовані електрони Э.021.001
колектор К.035.000
колектор електровакуумного приладу К.035.003
колектор обертової електричної машини К.035.002
колекторна машина М.018.014
колекторна машина постійного струму з компенсаційною обмоткою М.018.015
колекторний перетворювач частоти П.076.006
коливальна система С.038.007
коливальна складова вільного струму С.053.004
коливальний контур К.052.001
коливання К.033.000
коливання напруги К.033.001
коливання частоти К.033.002
коло Ц.002.000
коло зміщення магнітного підсилювача Ц.002.024
коло керування магнітного підсилювача Ц.002.025
колодязь К.037.000
колоїд К.036.000
колоїдна система С.038.008
комбінована електропостачальна система С.038.009
комбінований вимірювальний трансформатор Т.052.009
комбінований ізолятор И.008.003
комбінований кабель К.001.019
комбінований конденсатор К.044.013
комбінований спосіб складення енергетичного балансу підприємства С.056.001
комірка Я.003.000
компактна лінія електропередавання Л.006.006
компанія К.040.000
компенсатор К.041.000
компенсатор реактивної потужності К.041.001
компенсаційна обмотка обертової електричної машини О.007.010
компенсаційна обмотка трансформатора О.007.011
компенсований трансформатор Т.052.010
компенсувальний пристрій У.014.014
компенсувальний реактор Р.021.008
комплекс К.042.000
комплексна амплітуда синусоїдного струму А.019.002

комплексна амплітуда синусоїдної напруги А.019.001
комплексна електрична провідність П.088.006
комплексна магнітна проникність П.097.004
комплексна потужність синусоїдного струму М.053.003
комплексна потужність синусоїдної напруги М.053.002
комплексне використання водних ресурсів И.029.001
комплексний електричний опір С.050.014
комплектна трансформаторна підстанція П.038.007
комплектний розподільний пристрій У.014.015
комплектний розподільний пристрій зовнішнього встановлення У.014.016
комутаційна здатність комутаційного апарата С.057.002
комутаційна зносостійкість контактного апарата И.006.001
комутаційне положення контактного апарата П.046.002
комутаційний електричний апарат А.026.005
комутаційний стан безконтактного апарата С.054.003
комутація К.039.000
комутація електричного кола К.039.003
комутація кола комутаційним апаратом К.039.002
комутація колекторної машини К.039.001
конвекція К.043.000
конденсатор К.044.000
конденсатор відбирання потужності К.044.016
конденсатор для підвищення коефіцієнта потужності К.044.015
конденсатор зв'язку К.044.020
конденсатор змінної ємності К.044.017
конденсатор перетворювальної техніки К.044.019
конденсатор подільників напруги К.044.014
конденсатор постійної ємності К.044.018
конденсаторна батарея Б.004.004
конденсаторна секція С.020.001
конденсаторна установка У.012.001
конденсаторний асинхронний двигун Д.003.009
конденсаторний двигун Д.003.010
конденсаторний елемент Э.041.007
конденсаторний папір Б.015.009
конденсаторний увід В.009.004
кондиціонування К.045.000
кондиціонування осаду К.045.001
кондуктанс К.046.000
П.088.001
контакт К.047.000
контакт апарата К.047.008
контакт двобічної дії електричного реле К.047.009
контакт електричного кола К.047.010
контакт-деталь К.048.000
контактна різниця потенціалів провідників Р.008.001
контактне з'єднання С.047.001
контактне кільце обертової електричної машини К.038.001
контактний апарат без самоповернення А.026.006
контактний апарат з вільним розчепленням А.026.009
контактний апарат із самоповерненням А.026.008
контактний апарат моментної дії А.026.007
контактний комутаційний апарат А.026.010
контактний провід П.087.005
контактний провідниковий матеріал М.015.003
контактор К.049.000
контактор без самоповернення К.049.002
контактор із засувкою К.049.003
контактор із самоповер- К.049.004

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ненням
контролер К.050.000
контроль К.051.000
контроль якості води К.051.001
контроль якості електричної енергії К.051.002
контрольна жила Ж.005.005
контрольний кабель К.001.020
контрольний облік електроенергії У.018.001
контрольний створ С.071.001
контур К.052.000
контур сигнального графа К.052.002
контурний струм Т.042.005
концентрація К.053.000
концентричні обмотки О.007.012
кордель К.054.000
кордельна ізоляція И.009.015
корелометр К.060.000
коридор К.055.000
коридор розподільного пристрою К.055.002
корисна енергія Э.045.008
корисна потужність М.053.013
короб К.056.000
коробка К.057.000
корона К.058.000
коронний розряд Р.010.004
коротке замикання З.011.003
короткозамикач К.059.000
короткозамкнений ротор Р.039.001
короткотривалий режим роботи Р.028.003
косинусний конденсатор К.044.021
котел К.061.000
котел з киплячим шаром К.061.005
котел-утилізатор К.062.000
котельна установка У.012.002
котельня К.063.000
котлова вода В.026.008
котлонагляд К.064.000
котушка К.011.000
котушка індуктивності К.011.003
котушка магнітного дуття комутаційного апарата К.011.004
котушка обмотки електротехнічного виробу К.011.005
котушка обмотки електротехнічного пристрою К.011.006
котушка Петерсена К.011.007
кошт С.060.000
кошти С.060.001
кранове електрообладнання Э.025.009
крановий електродвигун Э.014.005
крановий електротехнічний виріб И.002.010
крановий електротехнічний пристрій У.014.017
краплезахищене електрообладнання Э.025.008
краплезахищений електротехнічний виріб И.002.009
краплезахищений електротехнічний пристрій У.014.013
крепований кабельний папір Б.015.010
критична частота Ч.001.004
критичний струм контактного апарата Т.042.006
кріогенна температура Т.007.001
кріогенний кабель К.001.021
кріогенний провід П.087.006
кріокабель К.067.000
кріопровід К.068.000
кріопровідний кабель К.001.022
кріопровідний провід П.087.007
кріопровідник К.069.000
кріопровідниковий матеріал М.015.004
крокова напруга Н.008.035
кроковий електродвигун Э.014.013
кроковий електропривід Э.028.021
КРП К.070.000
КРПЗ К.071.000
КТП К.072.000
кулон К.073.000
кулон-метр К.074.000
кулонвольтна характеристика конденсатора Х.001.005
кульовий розрядник Р.012.001
кут У.001.000
кут утрат у синусоїдному режимі У.001.002
кут діелектричних утрат У.001.001
кутова опора О.026.007
кутова похибка вимірювального трансформатора П.036.012

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

кутова частота синусоїдного електричного струму	Ч.001.014

Л

лакоплівковий конденсатор	К.044.022
лампа	Л.001.000
лампа денного світла	Л.001.006
лампа змішаного світла	Л.001.008
лампа розжарювання	Л.001.007
ланцюг	Ц.002.000
ланцюгова схема	С.083.011
легкий газ	Г.001.001
легкозаймиста рідина	Ж.004.002
ЛЕП	Л.010.000
ЛЗР	Л.002.000
ліміт	Л.005.000
ліміт водоспоживання	Л.005.001
ліміт скиду речовини до водного об'єкта	Л.005.002
ліміт скиду речовини до каналізації	Л.005.003
ліміт скиду стічних вод до водного об'єкта	Л.005.004
лімітувальна ознака шкідливості	П.080.001
лінійна густина електричного заряду	П.033.002
лінійна густина струму	П.033.001
лінійна напруга	Н.008.004
лінійне електричне коло	Ц.002.010
лінійний вивід	В.061.003
лінійний вимикач	В.063.010
лінійний двополюсник	Д.005.001
лінійний елемент електричного кола	Э.041.008
лінійний ізолятор	И.008.004
лінійний обертовий трансформатор	Т.052.011
лінійний провід	П.087.009
лінійний регулювальний трансформатор	Т.052.012
лінійний струм	Т.042.007
лінія	Л.006.000
лінія електропередавання	Л.006.008
лінія затримки	Л.006.007
літологія	Л.007.000
лічильник	С.084.000
лічильник газу	С.084.002
лічильник електроенергії	С.084.006
лічильник рідини	С.084.003
лічильник теплової енергії	С.084.004
лічильник технічного обліку електроенергії	С.084.005
логарифмічний декремент коливання струму	Д.011.001
логічне електричне реле	Р.034.011
логометр	Л.008.000
локальна електрична мережа	С.027.009
локальна електропостачальна система	С.038.010
локальна теплова мережа	С.027.008
лоток	Л.009.000
лужна акумуляторна батарея	Б.004.005
лужний акумулятор	А.013.002
лужність	Щ.001.000
люмінесцентна лампа	Л.001.009

М

магазин	М.001.000
магазин опорів	М.001.001
магістраль	М.002.000
магістраль заземлення	М.002.001
магістраль занулення	М.002.002
магістральна електрична мережа	С.027.011
магістральна лінія електропередавання	Л.006.009
магістральна теплова мережа	С.027.010
магістральний водопровід	В.038.002
магістральний струмопровід	Т.043.001
магістральний шинопровід	Ш.004.001
магнетик	М.003.000
магніт	М.004.000
магнітна анізотропія	А.022.001
магнітна в'язкість	В.068.003
магнітна добротність	Д.027.004
магнітна індукція	И.020.004
магнітна напруга	Н.008.005
магнітна провідність	П.088.007
магнітна проникність	П.097.005
магнітна система електротехнічного виробу	С.038.012

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

магнітна система електротехнічного пристрою	С.038.013
магнітна система обертової електричної машини	С.038.011
магнітна сприйнятливість	В.050.002
магнітна стала	П.059.001
магнітне коло	Ц.002.011
магнітне насичення	Н.014.001
магнітне осердя	С.026.003
магнітне поле	П.045.005
магнітне поле обмоток трансформатора	П.045.006
магнітне поле реактора	П.045.008
магнітне поле розсіяння обмоток трансформатора	П.045.007
магнітне старіння	С.068.001
магнітний гістерезис	Г.018.002
магнітний диполь	Д.022.001
магнітний екран	Э.005.002
магнітний матеріал	М.015.005
магнітний момент електричного струму	М.050.004
магнітний момент магнітного диполя	М.050.002
магнітний момент тіла	М.050.003
магнітний опір	С.050.015
магнітний підсилювач	У.009.003
магнітний підсилювач - кероване джерело електрорушійної сили	У.009.005
магнітний підсилювач - кероване джерело струму	У.009.004
магнітний підсилювач електричних сигналів	У.009.009
магнітний підсилювач із електричним зворотним зв'язком	У.009.008
магнітний підсилювач із магнітним зворотним зв'язком	У.009.006
магнітний підсилювач із самопідмагнічуванням	У.009.007
магнітний потенціалометр	П.061.001
магнітний потік	П.064.001
магнітний резонанс	Р.032.001
магнітний фазорегулятор	Ф.004.001
для перемикальних приладів	
магнітний шунт	Ш.008.001
магнітовимірювальний прилад	П.077.003
магнітогідродинамічний генератор	Г.006.009
магнітодіелектрик	М.005.000
магнітодіелектричне осердя	С.026.004
магнітомеханічний гістерезис	Г.018.003
магнітомір	М.006.000
магнітом'який матеріал	М.015.006
магнітопровід	М.007.000
магнітопровід електротехнічного виробу	М.007.001
магнітопровід електротехнічного пристрою	М.007.002
магніторушійна сила	С.032.005
магнітостатичне поле	П.045.009
магнітострикційне феритове осердя	С.026.005
магнітострикційний гістерезис	Г.018.004
магнітострикційний ферит	Ф.008.001
магнітострикційний феритовий вібратор	В.021.001
магнітострикційний феритовий перетворювач	П.076.007
магнітострикційний феритовий резонатор	Р.033.001
магнітострикція	М.008.000
магнітострикція насичення	М.008.001
магнітотвердий матеріал	М.015.007
магнітотвердий ферит	Ф.008.002
майданчик	П.034.000
максвел	М.009.000
максимальне електричне реле	Р.034.012
максимальний розчіплювач	Р.018.001
максимум	М.010.000
максимум навантаження енергоустановки	М.010.001
мала напруга	Н.008.006
малогабаритний тролейний струмопровід	Т.043.002
малогабаритний тролей-	Ш.004.002

ний шинопровід
малоінерційний електродвигун Э.014.006
манометр М.011.000
манометр надлишкового тиску М.011.002
манометричний термометр Т.032.007
марка М.012.000
марка кабельного виробу М.012.001
маркорозмір М.013.000
маркорозмір кабельного виробу М.013.001
маслонаповнений апарат А.026.011
маслонаповнений кабель К.001.023
маслонаповнений кабель високого тиску К.001.025
маслонаповнений кабель низького тиску К.001.026
маслонаповнений кабель у трубопроводі К.001.024
масляний вимикач В.063.011
масляний трансформатор Т.052.013
масообмін М.014.000
масштабний обертовий трансформатор Т.052.014
матеріал М.015.000
матеріаломісткість М.016.000
матриця М.017.000
матриця з'єднань М.017.003
матриця інциденцій М.017.003
матриця контурів М.017.001
матриця перетинів М.017.002
машина М.018.000
машина з електромагнітним збудженням М.018.024
машина з комбінованим електромагнітним збудженням М.018.019
машина з комбінованим збудженням М.018.018
машина з контактними кільцями М.018.020
машина з незалежним збудженням М.018.021
машина з постійним магнітом М.018.022
машина змішаного збудження М.018.025
машина із самозбудженням М.018.023
машина паралельного збудження М.018.016
машина послідовного збудження М.018.017
МГД-генератор М.019.000
мегават М.021.000
мегагерц М.022.000
мегаом М.023.000
мегапаскаль М.024.000
межа Г.026.000
межа балансового розподілу електропостачальних систем Г.026.001
межа відповідальності за якість електричної енергії Г.026.002
меліорація М.025.000
мембрана М.026.000
мережа С.027.000
мережна вода В.026.027
мережна обмотка перетворювального трансформатора О.007.050
мерехтіння М.027.000
мерехтіння ємності конденсатора М.027.001
металізований конденсатор К.044.023
металомісткість М.028.000
метантенк М.029.000
метод М.030.000
метод симетричних складових М.030.001
механічна зносостійкість контактного апарата И.006.002
механічна руйнівна сила С.032.006
механічна характеристика електропривода Х.001.006
механічне очищення стічних вод О.046.003
механострикція М.031.000
миттєва потужність двополюсника М.053.004
миттєве значення величини З.023.007
миттєвий електричний струм Т.042.008
міграційна поляризація П.051.004

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

мідний термометр опору Т.032.008
міждержавна електрична мережа С.027.012
Міжнародна система одиниць С.038.014
міжнародний кулон К.073.001
міжфазний трансформатор Т.052.015
мікроампер М.032.000
мікробне забруднення вод З.003.003
мікровольтметр М.033.000
мікроГЕС М.034.000
мікроперемикач М.035.000
мікрофарад М.036.000
мікрофільтр М.037.000
мікрофільтр для очищення води М.037.001
міліампер М.038.000
міліват М.039.000
мілівольт М.040.000
мілігенрі М.041.000
мінералізація М.042.000
мінералізація води М.042.001
мінералізація забруднювальних речовин у стічних водах М.042.002
мінеральна вода В.026.010
мінеральна ізоляція И.009.016
мінімальне електричне реле Р.034.013
мінімальний розчіплювач Р.018.002
мінімально-фазне електричне коло Ц.002.012
міра С.072.000
міра регулювання трансформатора С.072.001
місткість Е.002.000
місцева електрична мережа С.027.014
місцева теплова мережа С.027.013
міцність П.100.000
МКГСС М.043.000
модуляційний реактор Р.021.010
модуляція М.045.000
модуляція частоти змінного струму М.045.002
молекула М.046.000
момент М.050.000
моментний електродвигун Э.014.008
моніторинг М.051.000
моніторинг вод М.051.001
монтаж М.052.000
монтажний провід П.087.011
монтажний режим роботи повітряної лінії електропередавання Р.028.004
мостова схема С.083.002
мостовий випростувач В.065.004
МП М.054.000
МРС М.020.000
мул И.010.000
мулова вода В.026.006
мулове господарство Х.004.001
муловий майданчик П.034.001
мулоскреб И.011.000
мультимір М.055.000
муфта М.057.000

Н

навантаження Н.002.000
навантаження вимірювального трансформатора Н.002.003
навантаження енергоустановки споживача Н.002.007
навантаження за забруднювальною речовиною стічних вод Н.002.006
навантаження на активний мул Н.002.004
навантаження на очисну споруду Н.002.005
навантажувальний реактор Р.021.011
навантажувальні втрати трансформатора П.063.004
нагрівальний елемент Э.041.009
нагрівальний кабель К.001.028
нагрівальний провід П.087.012
нагрівання Н.001.000
надвисокочастотне випромінювання И.003.002
надзвичайна ситуація в державі на об'єктах електроенергетики С.039.001
надійність Н.003.000
надійність електропостачання Н.003.002
надійність роботи енерго- Н.003.001

системи
надпровідна жила Ж.005.010
надпровідний кабель К.001.033
надпровідний провід П.087.024
надпровідний стан провідника С.054.010
надпровідний термометр Т.032.012
надпровідник С.008.000
надпровідниковий матеріал М.015.014
надпровідність С.007.000
надсинхронне гальмування обертового асинхронного електродвигуна Т.046.004
надструм Т.042.045
найбільший усталений струм короткого замикання трансформатора Т.042.009
накопичувальний реактор Р.021.012
накопичувана енергія реактора Э.045.004
намагніченість Н.004.000
намагніченість технічного насичення Н.004.001
намагнічувальна сила С.032.007
намагнічування Н.005.000
намотувальний електроізоляційний папір Б.015.011
напівповітряна ізоляція И.009.021
напівпровідна полива Г.019.001
напівпровідник П.049.000
напівпровідникове реле Р.034.019
напівпровідниковий діод Д.021.002
напівпровідниковий матеріал М.015.008
напівпровідниковий прилад П.077.005
напівпровідниковий пристрій У.014.026
напір Н.006.000
напір водопідпірної споруди Н.006.001
напірний резервуар для води Р.029.002
напоромір Н.007.000
направлене електричне реле опору Р.034.015
направлений граф схеми Г.027.002
напруга Н.008.000
напруга відносно землі Н.008.012
напруга джерела Н.008.007
напруга дотику Н.008.014
напруга живлення магнітного підсилювача Н.008.013
напруга зворотної послідовності Н.008.011
напруга зміщення нейтралі Н.008.017
напруга керування магнітного підсилювача Н.008.018
напруга кроку Н.008.020
напруга на заземлювальному пристрої Н.008.008
напруга навантаження магнітного підсилювача Н.008.009
напруга нульової послідовності Н.008.010
напруга прямої послідовності Н.008.015
напруга реактора Н.008.016
напруга хімічного джерела струму Н.008.019
напруженість Н.009.000
напруженість електричного поля Н.009.002
напруженість магнітного поля Н.009.001
напруження Н.008.000
нарукавник Н.010.000
наситний реактор Р.021.013
насиченість Н.015.000
насиченість води киснем Н.015.001
насичення Н.014.000
наскрізний струм діелектрику Т.042.036
насос Н.012.000
насосна станція С.067.002
настроювання Н.013.000
настроювання пристрою Н.013.001
небаланс Н.016.000
небаланс напруг або струмів Н.016.001
невідпускальний струм Т.042.011
недозбудження Н.017.000
недозбудження синхронної машини Н.017.001
недонапруга Н.018.000
недостатньо очищена зворотна вода В.026.011

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

незаземлюваний трансформатор напруги	Т.052.018
незалежне джерело живлення	И.032.018
незалежне джерело напруги	И.032.017
незалежне джерело струму	И.032.019
незалежні обмотки трансформатора	О.007.015
незв'язана схема електричного кола	С.083.003
неізольований провід	П.087.013
нейтралізатор	Н.020.000
нейтралізатор статичної електрики	Н.020.001
нейтраль	Н.021.000
нейтральний вивід трансформатора	В.061.004
нейтральний провід	П.087.014
некоаксіальний прохідний конденсатор	К.044.025
нелінійне електричне коло	Ц.002.014
необхідне навантаження енергосистеми	Н.002.011
неочищена зворотна вода	В.026.005
неперервний режим роботи	Р.028.005
неповний пробій	П.085.002
неполяризоване електричне реле	Р.034.016
неполярний діелектрик	Д.025.004
неполярний конденсатор	К.044.026
непоновлюваний енергетичний ресурс	Р.036.006
непряма економія паливно-енергетичних ресурсів	Э.004.001
нереверсивна електрична машина	М.018.026
нереверсивний електропривід	Э.028.011
нереверсивний магнітний підсилювач	У.009.011
нерегульований електропривід	Э.028.012
нерівномірність	Н.022.000
нерівномірність водоспоживання	Н.022.001
нерозбірне контактне з'єднання	С.047.002
нерознімне контактне з'єднання	С.047.003
нерухома контакт-деталь	К.048.001
несамостійний розряд	Р.010.005
несиметричний елемент електричного кола	Э.041.010
несиметричний режим багатофазної електропостачальної системи	Р.028.006
несправність	Н.019.000
нестичні контури сигнального графа	К.052.003
неструмовідна частина	Ч.003.002
неявнополюсна машина	М.018.027
нижній б'єф	Б.016.002
нижня границя витрати теплоносія	П.071.008
нижня границя різниці температур теплоносія	П.071.007
нижня границя температурного діапазону теплоносія	П.071.009
нижня границя теплової потужності	П.071.010
нижня концентраційна границя вибуховості	П.071.006
низька напруга	Н.008.021
низьковольтна апаратура керування та захисту	А.027.002
низьковольтна електрична мережа	С.027.015
низьковольтне джерело електричної енергії	И.032.020
низьковольтний електричний генератор	Г.006.010
низьковольтний електричний транспорт	Т.051.002
низьковольтний електромашинний перетворювач	П.076.009
низьковольтний напівпровідниковий перетворювач електроенергії	П.076.008
низьковольтний приймач електричної енергії	П.079.002
низьковольтний розподільний пункт	П.104.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

низьковольтний споживач електричної енергії П.066.002
низькочастотний кабель К.001.029
номінальна величина В.013.011
номінальна ємність конденсатора Е.002.002
номінальна ємність хімічного джерела струму Е.002.003
номінальна напруга електричної мережі Н.008.024
номінальна напруга конденсатора Н.008.022
номінальна напруга обмотки трансформатора Н.008.023
номінальна потужність вимірювального трансформатора М.053.009
номінальна потужність конденсатора М.053.010
номінальна потужність трансформатора М.053.011
номінальна теплопродуктивність котла Т.019.001
номінальна частота конденсатора Ч.001.005
номінальна частота трансформатора Ч.001.006
номінальне значення діючої величини електричного реле З.023.008
номінальне значення параметра З.023.009
номінальне навантаження вимірювального трансформатора Н.002.008
номінальне розрідження за котлом Р.009.001
номінальний діапазон впливної величини електричного реле Д.019.003
номінальний коефіцієнт корисної дії робочого кола магнітного підсилювача К.065.039
номінальний коефіцієнт трансформації К.065.040
номінальний режим роботи Р.028.007
номінальний рівень ізоляції У.007.001
номінальний струм електродинамічної стійкості трансформатора струму Т.042.015
номінальний струм конденсатора Т.042.012
номінальний струм обмотки трансформатора Т.042.013
номінальний струм термічної стійкості трансформатора Т.042.014
норма Н.023.000
норма водовідведення стічних вод Н.023.001
норма водоспоживання Н.023.002
норма питомої витрати палива та енергії Н.023.005
норма складу стічних вод Н.023.004
норма якості електричної енергії Н.023.003
нормалізований енергетичний баланс Б.002.007
нормальне значення впливної величини електричного реле З.023.010
нормальний режим роботи енергосистеми Р.028.010
нормальний режим роботи повітряної лінії електропередавання Р.028.009
нормальний стан провідника С.054.005
нормально-дефіцитний режим роботи енергосистеми Р.028.008
норматив Н.024.000
нормативи водокористування Н.024.001
нормативно очищена зворотна вода В.026.012
нормативно чиста зворотна вода В.026.013
норми якості води Н.023.006
носій Н.025.000
носій заряду Н.025.001
нульова жила Ж.005.007
нульовий захисний провід П.087.015
нульовий провід П.087.016
нульовий робочий провід П.087.017

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

О

обвідна	О.014.000
обвідна сигналу	О.014.001
обертальний момент	М.050.001
обертова електрична машина	М.018.011
обертова машина змінного струму	М.018.009
обертова машина постійного струму	М.018.010
обертовий електродвигун	Э.014.003
обертовий трансформатор	Т.052.002
об'єднана електрична система України	С.038.017
об'єднана енергосистема	Э.056.002
об'єкт	О.012.000
об'єкт електроенергетики	О.012.002
об'єм	О.013.000
об'ємна густина електричного заряду	П.033.003
об'ємна електрична провідність діелектрику	П.088.008
об'ємний електричний опір діелектрику	С.050.016
об'ємний наскрізний струм діелектрику	Т.042.016
обладнання	О.010.000
облік	У.018.000
облік активної електроенергії	У.018.004
облік реактивної електроенергії	У.018.005
обмежувальний реактор	Р.021.014
обмін	О.006.000
обмотка	О.007.000
обмотка вищої напруги трансформатора	О.007.019
обмотка електротехнічного виробу	О.007.037
обмотка електротехнічного пристрою	О.007.038
обмотка з відгалуженням	О.007.026
обмотка збудження обертової електричної машини	О.007.016
обмотка збудження трансформатора	О.007.017
обмотка зворотного зв'язку магнітного підсилювача	О.007.024
обмотка зміщення магнітного підсилювача	О.007.028
обмотка керування магнітного підсилювача	О.007.033
обмотка напруги електротехнічного виробу	О.007.021
обмотка напруги електротехнічного пристрою	О.007.022
обмотка напруги нульової послідовності вимірювального трансформатора	О.007.020
обмотка нижчої напруги трансформатора	О.007.023
обмотка обертової електричної машини	О.007.018
обмотка підмагнічування магнітного підсилювача	О.007.025
обмотка середньої напруги трансформатора	О.007.029
обмотка синхронізації сельсина	О.007.027
обмотка струму електротехнічного виробу	О.007.030
обмотка струму електротехнічного пристрою	О.007.031
обмотка трансформатора	О.007.032
обмотка фази	О.007.034
обмотка фази електротехнічного виробу	О.007.035
обмотка фази електротехнічного пристрою	О.007.036
обмотковий провід	П.087.018
обмотування	О.007.000
обмурівка	О.008.000
оболонка	О.009.000
оболонка електротехнічного виробу	О.009.004
оболонка електротехнічного пристрою	О.009.005
оборотна вода	В.026.014
оборотне водопостачання	В.039.001
оборотні втрати енергії	П.063.005
обплетення	О.025.000
оброблення	О.011.000

оброблення стічної води	О.011.001
обсадна труба	Т.056.001
огороджена камера розподільного пристрою	К.006.006
огорожа	О.015.000
одиничний конденсатор	К.044.007
однойменнополюсна машина	М.018.028
однопівперіодний випростувач	В.065.005
однополюсний дотик	П.081.003
однополюсний комутаційний апарат	А.026.014
однополюсно ізольований трансформатор напруги	Т.052.006
однополярна лінія постійного струму	Л.006.012
однорідне електричне поле	П.045.011
однорідне магнітне поле	П.045.010
одностабільне електричне реле	Р.034.017
однофазне джерело напруги	И.032.021
однофазне електричне коло	Ц.002.015
однофазний асинхронний двигун з пусковим опором	Д.003.012
однофазний дотик	П.081.004
однофазний електротехнічний пристрій	У.014.019
однофазний реактор	Р.021.015
однофазний трансформатор	Т.052.019
одноякірний перетворювач	П.076.010
одяг	О.016.000
ознака	П.080.000
озонування	О.017.000
озонування води	О.017.001
окисна потужність очисної споруди	М.053.012
окисне середовище	С.059.002
окисненість	О.018.000
окисненість води	О.018.001
оксидна ізоляція	И.009.017
оксидний електроізоляційний папір	Б.015.012
оксидний конденсатор	К.044.027
окситенк	О.021.000
ом	О.022.000
ом у мінус першому степені-сантиметр у мінус першому степені	О.022.001
ом у мінус першому степені-метр на квадратний міліметр	О.022.002
ом-метр	О.023.000
омметр	О.024.000
опалювальний водогрійний котел	К.061.006
опалювальні прилади	П.077.004
опалювання	О.043.000
оперативний персонал	П.025.003
оперативні працівники	Р.002.002
оперативно-ремонтний персонал	П.025.002
оперативно-ремонтні працівники	Р.002.001
операторний струм	Т.042.017
опір	С.050.000
опір здвоєного реактора	С.050.027
опір нульової послідовності реактора	С.050.024
опір нульової послідовності трифазної обмотки трансформатора	С.050.025
опір реактора	С.050.026
опора	О.026.000
опорна підстанція	П.038.009
опорний лінійний ізолятор	И.008.006
опосвідчення	О.034.000
опосвідчення балонів	О.034.001
опосвідчення посудин	О.034.003
опосвідчення стану безпеки електроустановок	О.034.002
опріснення	О.027.000
опріснення води	О.027.001
оптимальний енергетичний баланс	Б.002.008
оптичний кабель	К.001.030
оптовий ринок електричної енергії України	Р.041.001
орган	О.028.000
осад	О.031.000
осад стічних вод	О.031.001
освітлювальна арматура	А.029.004

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

освітлювальний струмопровід Т.043.003
освітлювальний шинопровід Ш.004.003
осердя С.026.000
основна жила Ж.005.008
основна обмотка трансформатора О.007.040
основна похибка електричного реле П.036.003
основна резонансна частота конденсатора Ч.001.007
основна складова змінного струму С.053.006
основна складова змінної напруги С.053.005
основне відгалуження обмотки трансформатора О.037.001
основне магнітне поле трансформатора П.045.012
основний контакт контактного апарата К.047.011
основний магнітний потік П.064.002
основний повітряний проміжок обертової електричної машини З.009.004
основні втрати в струмовідних частинах трансформатора П.063.006
особлива категорія електроприймачів з надійності електропостачання К.009.004
особливо небезпечне приміщення П.053.003
особливо сире приміщення П.053.004
особливовибухобезпечне електрообладнання Э.025.010
особливовибухобезпечний електротехнічний виріб И.002.011
особливовибухобезпечний електротехнічний пристрій У.014.020
охорона О.045.000
охорона вод О.045.001
очисна споруда С.049.009
очищені стічні води В.026.015
очищення О.046.000
очищення води О.046.004
очищення стічних вод О.046.005

П

паз П.002.000
паз ізолятора П.002.002
паз обертової електричної машини П.002.001
пази якоря П.002.003
пакет П.003.000
пакет пластин трансформатора П.003.001
пакетний вимикач В.063.012
паливний елемент Э.041.014
паливно-енергетичний комплекс К.042.003
паливно-енергетичні ресурси Р.036.009
панель П.004.000
паперова ізоляція И.009.002
паперовий конденсатор К.044.002
папір Б.015.000
папір для електроізоляційних трубок Б.015.004
папір для електролітичних конденсаторів Б.015.005
папір для обклеювання електротехнічної сталі Б.015.002
папір для хімічних джерел струму Б.015.003
пара П.005.000
пара затискачів П.005.002
паралельна робота трансформаторів Р.001.001
паралельне з'єднання ділянок електричного кола С.047.004
паралельний резонанс Р.032.002
паралельний резонансний контур К.052.004
парамагнетик П.006.000
параметр П.007.000
параметр електричної енергії П.007.001
парапроцес П.008.000
пароперегрівач П.009.000
пасивне електричне коло Ц.002.016
пасивний елемент електричного кола Э.041.011
паскаль П.010.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

пасмо	П.102.000
пасмо кабелю	П.102.001
пауза	П.011.000
педальний вимикач	В.063.013
первинна вода	В.026.007
первинна енергія	Э.045.006
первинна напруга трансформатора	Н.008.025
первинна обмотка силового трансформатора	О.007.041
первинна обмотка трансформатора напруги	О.007.042
первинна обмотка трансформатора струму	О.007.043
первинне електричне реле	Р.034.018
первинний струм трансформатора	Т.042.020
перевантаження	П.016.000
перегородка	П.015.000
перегородка ізолятора	П.015.001
передавання	П.017.000
передавання електричної енергії	П.017.001
передатна функція кола	Ф.016.003
передатний опір магнітного підсилювача	С.050.017
перезбудження	П.014.000
перезбудження синхронної машини	П.014.001
перезбудження трансформатора	П.014.002
перекривна арматура	А.029.003
перекриття	П.020.000
перекриття ізолятора	П.020.001
перемагнічування	П.021.000
перемикальний контакт електричного кола	К.047.012
перемикання	П.019.000
перемикач	П.018.000
переміжні обмотки	О.007.052
перенапруга	П.022.000
переносне електрообладнання	Э.025.013
переносний електротехнічний виріб	И.002.014
переносний електротехнічний пристрій	У.014.024
переполяризація	П.023.000
переріз	С.028.000
пересувне електрообладнання	Э.025.012
пересувний електротехнічний виріб	И.002.013
пересувний електротехнічний пристрій	У.014.023
перетворена енергія	Э.045.009
перетворення	П.075.000
перетворення електричної енергії	П.075.001
перетворювальна підстанція	П.038.020
перетворювальний пристрій електропривода	У.014.027
перетворювальний реактор	Р.021.016
перетворювальний трансформатор	Т.052.022
перетворювач	П.076.000
перетворювач електричної енергії	П.076.013
перетворювач кількості фаз	П.076.012
перетворювач частоти	П.076.011
перехідна витрата теплоносія	Р.016.001
перехідна електрична провідність	П.088.009
перехідний електричний опір	С.050.018
перехідний електричний струм	Т.042.022
перехідний процес в електричному колі	П.099.005
перехідний режим роботи	Р.028.013
перехресна опора	О.026.005
період	П.024.000
період електричного струму	П.024.001
періодичне перемикання	П.019.001
періодичний електричний струм	Т.042.023
періодичний процес	П.099.006
періодичний режим роботи	Р.028.014
персонал	П.025.000
перспективний енергетичний баланс	Б.002.010
петля	П.027.000
петля магнітного гістере-	П.027.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

зису за індукцією
петля магнітного гістерезису за намагніченістю П.027.002
п'єзоелектричний фільтр Ф.011.005
пилозахищене електрообладнання Э.025.015
пилозахищений електротехнічний виріб И.002.016
пилозахищений електротехнічний пристрій У.014.029
пилонепроникне електрообладнання Э.025.016
пилонепроникний електротехнічний виріб И.002.017
пилонепроникний електротехнічний пристрій У.014.030
питна вода В.026.016
питома витрата паливно-енергетичних ресурсів Р.016.004
питома електрична провідність П.088.013
питома ентропія Э.060.001
питома кількість теплоти К.034.004
питома теплоємність Т.010.004
питоме водовідведення В.031.001
питоме водоспоживання В.037.002
питомий електричний опір С.050.028
питомі діелектричні втрати П.063.020
питомі магнітні втрати П.063.021
підведена енергія Э.045.007
підведений енергетичний ресурс Р.036.007
підведений енергоресурс Э.053.002
підвищена частота Ч.001.008
підвищувальна підстанція П.038.011
підвищувальний трансформатор Т.052.020
підвісний ізолятор И.008.007
підживлювальна вода В.026.020
підживлювальний агрегат А.009.001
підживлювальний пункт П.104.002
підземні води В.026.019
підлога П.044.000
підмагнічування П.037.000
підмагнічування магнітного підсилювача П.037.001
підсилена ізоляція И.009.030
підсилювач У.009.000
підсилювач електричних сигналів У.009.014
підстанція П.038.000
підстанція без обслуговувального персоналу П.038.012
підстанція групового дистанційного керування П.038.013
підстанція з дистанційним керуванням П.038.016
підстанція з обслуговувальним персоналом П.038.017
підстанція з обслуговуванням відвідуванням П.038.019
підстанція з черговим персоналом П.038.015
підстанція розподільної мережі П.038.014
пікофарад П.028.000
післяаварійний режим роботи енергосистеми Р.028.018
плавка вставка В.057.001
планарна схема електричного кола С.083.004
планарний граф Г.027.003
плановий енергетичний баланс Б.002.011
пластмасова ізоляція И.009.018
платиновий термометр опору Т.032.009
плече П.031.000
плівка П.030.000
плівкова ізоляція И.009.019
плівковий конденсатор К.044.028
побутова стічна вода В.026.001
повернення В.044.000
повернення комутаційного апарата В.044.001
поверх Э.064.000
поверхнева густина електричного заряду П.033.009
поверхнева густина потоку випромінювання П.033.007
поверхнева густина теплового потоку П.033.008
поверхнева електрична провідність діелектрику П.088.010
поверхневий електричний опір діелектрику С.050.019
поверхневий наскрізний струм діелектрику Т.042.024

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

поверхневий пробій П.085.003
поверхневий термометр Т.032.010
поверхневі води В.026.017
поверхня П.035.000
поверхня розділу фаз П.035.002
поверховий щит Щ.003.007
повільний фільтр для очищення води Ф.011.002
повітряна електрична мережа С.027.004
повітряна лінія електропередавання Л.006.002
повітряний вимикач В.063.003
повітряний кабель К.001.002
повітряний конденсатор К.044.004
повітряно-кабельна лінія електропередавання Л.006.003
повітряно-паперова ізоляція И.009.005
повітряно-пластма-сова ізоляція И.009.006
повна електрична провідність П.088.011
повна ізоляція обмотки трансформатора И.009.020
повна потужність М.053.014
повна сила струму С.032.008
повне навантаження Н.002.009
повний електричний опір С.050.021
повний електричний струм Т.042.025
повний опір реактора С.050.020
повний час вимикання контактного апарата В.052.008
поворотний вимикач кіл керування В.063.014
повторне використання води И.029.002
повторно використовувані стічні води В.026.018
повторно-короткочасний режим роботи Р.028.015
повторно-короткочасний режим роботи обертової електричної машини з частими пусками Р.028.016
повторно-коротко-часний режим роботи обертової електричної машини з частими пусками та електричним гальмуван-ням Р.028.017
подвійна ізоляція И.009.008
подвійна концентрична обмотка О.007.006
подвійна підлога П.044.001
подвійний термометр Т.032.003
подільник Д.012.000
подільник напруги Д.012.001
подільник частоти Д.012.002
подушка П.039.000
пожежонебезпечна зона З.024.018
поживна речовина В.017.004
поздовжня ізоляція обмотки трансформатора И.009.023
позиційний вимикач В.063.015
показник П.040.000
показник складу та властивостей води П.040.002
показник якості електричної енергії П.040.001
покрив П.041.000
покриття П.042.000
покришка П.043.000
поле П.045.000
полива Г.019.000
положення П.046.000
полюс П.050.000
полюс електроустановки П.050.007
полюс комутаційного апарата П.050.002
полюс магнітопроводу електротехнічного виробу П.050.004
полюс магнітопроводу електротехнічного пристрою П.050.005
полюс магніту П.050.003
полюс мережі постійного струму П.050.006
полюс обертової електричної машини П.050.001
поляризація П.051.000
поляризоване електричне реле Р.034.020
поляризованість П.052.000
полярний діелектрик Д.025.005
полярний конденсатор К.044.029
помпа Н.012.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

поновлюване джерело енергії И.032.002
поновлюваний енергетичний ресурс Р.036.004
попереднє хлорування води Х.002.001
попередній контакт контактного апарата К.047.013
поплавцевий рівнемір У.008.006
порогове значення величини спрацьовування комутаційного апарата З.023.011
пороговий відчутний струм Т.042.027
пороговий невідпускальний струм Т.042.026
пороговий фібриляційний струм Т.042.028
порожнина П.048.000
порожнина ізолятора П.048.001
порушення Н.011.000
порушення надпровідності Н.011.001
порядок П.054.000
порядок гармонічної складової змінного струму П.054.002
порядок гармонічної складової змінної напруги П.054.001
послідовна обмотка автотрансформатора О.007.044
послідовне з'єднання ділянок електричного кола С.047.005
послідовний резонансний контур К.052.005
послідовний ряд конденсаторної батареї Р.042.001
послідовність П.056.000
послідовність фаз П.056.002
послідовно використовувана вода В.026.021
постачальник П.058.000
постачальник електричної енергії П.058.001
постачання П.057.000
постачання електричної енергії П.057.001
постійна електрична напруга Н.008.028
постійна складова пульсівного струму С.053.010
постійна складова пульсівної напруги С.053.009
постійний електричний струм Т.042.029
потенціал П.060.000
потенціалометр П.061.000
потенціометр П.062.000
потік П.064.000
потік вектора через поверхню П.064.003
потік випромінювання П.064.004
потік енергії П.064.006
потік розсіювання П.064.005
потокозчеплення П.065.000
потокозчеплення взаємної індукції П.065.001
потокозчеплення насичення реактора П.065.002
потокозчеплення самоіндукції П.065.003
поточний енергетичний баланс Б.002.014
потрійна точка води Т.048.001
потужність М.053.000
потужність втрат конденсатора М.053.006
потужність керування М.053.008
потужність обмотки трансформатора М.053.005
потужність реактора М.053.007
похибка П.036.000
похибка напруги вимірювального трансформатора П.036.005
похідна П.093.000
початкова магнітна проникність П.097.006
початкова фаза синусоїдного електричного струму Ф.001.002
початковий пусковий струм Т.042.010
початковий стан електричного реле С.054.002
почерговий режим роботи обертової електричної машини Р.028.011
поясна ізоляція И.009.022
правила охорони вод П.069.001
правило П.069.000
правило гвинта П.069.002

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

правило лівої руки П.069.003
правило правої руки П.069.004
працівник Р.002.000
преаератор П.070.000
прибережна водоохоронна зона З.024.019
прибережна смуга П.047.006
прибудована підстанція П.038.021
прибудований розподільний пристрій У.014.028
прибуткова частина енергетичного балансу підприємства Ч.003.003
приведена похибка електричного реле П.036.008
привід П.078.000
приймач П.079.000
приймач електричної енергії П.079.004
приймач стічних вод П.079.003
прилад П.077.000
приміщення П.053.000
приміщення без підвищеної небезпеки П.053.005
приміщення з підвищеною небезпекою П.053.006
приміщення з хімічно активним або органічним середовищем П.053.007
принципова схема С.083.005
приріст П.082.000
приріст активного мулу П.082.001
природна захищеність підземних вод З.021.001
природний заземлювач З.008.001
пристосування П.083.000
пристрій У.014.000
пристрій керування електропривода У.014.037
пробивна напруга діелектрику Н.008.029
пробій П.085.000
пробій ізолятора П.085.004
пробій ізоляції П.085.005
пробний тиск котла Д.001.001
пробник П.084.000
провал П.086.000
провал напруги П.086.001
провід П.087.000
провід з тримальним тросом П.087.021
провід запалювання П.087.020
провід опору П.087.022
провідний матеріал М.015.012
провідник П.089.000
провідник I роду П.089.003
провідник II роду П.089.004
провідниковий матеріал М.015.009
провідниковий матеріал високого опору М.015.010
провідниковий матеріал високої провідності М.015.011
провідність П.088.000
прогін П.095.000
проектний енергетичний баланс Б.002.012
прозорість П.092.000
прозорість води П.092.001
промивна вода В.026.022
промислова вода В.026.023
промислова стічна вода В.026.024
промислова частота Ч.001.010
проміжна опора О.026.006
проміжок З.009.000
П.096.000
проміжок контакту електричного кола З.009.002
проміжок у магнітному колі З.009.001
проникність П.097.000
просочена паперова ізоляція И.009.024
просочувальний електроізоляційний папір Б.015.013
простий провідник П.089.005
протон П.098.000
протяжний струмопровід Т.043.004
прохідна підстанція П.038.022
прохідна потужність трансформатора М.053.016
прохідний ізолятор И.008.008
процес П.099.000
прояснювання О.032.000
прояснювання води О.032.001
прояснювач О.033.000
прояснювач води О.033.001
пряма економія паливно-енергетичних ресурсів Э.004.002
пряма послідовність фаз П.056.003

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

прямий шлях сигнального графа П.107.001
прямоточна вода В.026.025
прямоточне водопостачання В.039.002
пульсація П.103.000
пульсація напруги або струму П.103.001
пульсівна електрична напруга Н.008.030
пульсівний електричний струм Т.042.031
пункт П.104.000
пункт контролю якості води водойм або водотоків П.104.003
пункт контролю якості електричної енергії П.104.004
пуск П.105.000
пускач П.106.000
пускач "зірка-трикутник" П.106.002
пусковий конденсатор К.044.031
пусковий реактор Р.021.017
пускові втрати П.063.018
пучок П.108.000

Р

радіальна електрична лінія Л.006.011
радіальна електрична мережа С.027.017
радіочастота Р.004.000
радіочастотний кабель К.001.031
раціональне використання паливно-енергетичних ресурсів И.029.003
раціональний енергетичний баланс Б.002.013
реактанс Р.020.000
С.050.023
реактивна електрична провідність П.088.012
реактивна енергія Э.045.010
реактивна потужність синусоїдного струму двополюсника М.053.017
реактивний електричний опір С.050.023
реактивний кроковий електродвигун Э.014.009
реактивний опір насичення магнітного підсилювача С.050.022
реактивний синхронний двигун Д.003.013
реактор Р.021.000
реактор ємнісного відбирання потужності Р.021.020
реактор ємнісного накопичувача Р.021.019
реактор завадопослаблення Р.021.022
реактор із лінійною характеристикою Р.021.024
реактор із нелінійною характеристикою Р.021.025
реактор паралельного ввімкнення Р.021.021
реактор послідовного ввімкнення Р.021.023
реактор, регульований без напруги Р.021.026
ребро Р.022.000
ребро ізолятора Р.022.001
реверс Р.023.000
реверсивна електрична машина М.018.030
реверсивний електропривід Э.028.013
реверсивний магнітний підсилювач У.009.012
реверсивний перетворювач П.076.014
реверсивний пускач П.106.003
реверсувальний пристрій У.014.033
регенератор Р.024.000
регенератор активного мулу Р.024.001
регенерація Р.025.000
регенерація активного мулу Р.025.001
регульований електропривід Э.028.014
регульований обертовий електродвигун Э.014.010
регульований реактор Р.021.028
регульований трансформатор Т.052.025
регулювальна обмотка О.007.049

трансформатора
регулювальний магнітний підсилювач У.009.013
регулювальний об'єм води в резервуарі О.013.001
регулювальний реактор Р.021.027
регулювальний резервуар для води Р.029.003
регулювальний трансформатор Т.052.024
регулювання Р.026.000
регулювання напруги трансформатора Р.026.002
регулювання попиту на енергію Р.026.003
регулювання якості води Р.026.001
регулятор Р.027.000
режим Р.028.000
режим гарячого водопостачання водогрійного котла Р.028.020
режим короткого замикання Р.028.021
режим навантаження Р.028.022
режим опалювання водогрійного котла Р.028.023
режим роботи енергоустановки Р.028.025
режим роботи обертової електричної машини Р.028.024
режим холостого ходу Р.028.026
резервне живлення П.029.001
резервуар Р.029.000
резервуар для води Р.029.004
резистанс Р.030.000
С.050.030
резистивний провідниковий матеріал М.015.013
резистор Р.031.000
резонанс Р.032.000
резонанс в електричному колі Р.032.003
резонанс напруг Р.032.004
резонанс струмів Р.032.005
резонансна частота Ч.001.011
резонансний контур К.052.006
резонатор Р.033.000
рекуперативне гальмування обертового електродвигуна Т.046.003
релаксаційна коерцитивна сила С.032.009
реле Р.034.000
реле Бухгольца Р.034.021
релейний захист З.020.006
ремонтний персонал П.025.004
ремонтні працівники Р.002.003
реостат Р.035.000
ресурс Р.036.000
рециркуляція Р.037.000
рециркуляція активного мулу Р.037.001
рециркуляція стічних вод Р.037.002
речовина В.017.000
ринок Р.041.000
рівень У.007.000
рівень ізоляції конденсатора У.007.004
рівнемір У.008.000
рівновага Р.003.000
рівноважний стан системи С.054.008
рідина Ж.004.000
рідинний діелектрик Д.025.003
рідинний конденсатор К.044.008
рідинний манометричний термометр Т.032.006
різниця Р.008.000
різниця електричних потенціалів Р.008.003
різниця температур теплоносія Р.008.002
різнойменнополюсна машина М.018.029
робота Р.001.000
робота в ненавантаженому стані Р.001.002
робота в режимі короткого замикання Р.001.003
робота в режимі холостого ходу Р.001.004
робота під навантаженням Р.001.005
робоча ізоляція И.009.025
робоча напруга електричної мережі Н.008.032
робоча напруга магнітного підсилювача Н.008.031
робоча обмотка магнітного підсилювача О.007.045

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

робоче значення параметра З.023.012
робоче коло магнітного підсилювача Ц.002.017
робочий діапазон вхідної діючої величини електричного реле Д.019.004
робочий діелектрик конденсатора Д.025.006
робочий магнітний потік П.064.007
робочий орган машини О.028.001
робочий струм магнітного підсилювача Т.042.032
робочий тиск котла Д.001.002
робочий цикл обертової електричної машини Ц.003.001
розбірне контактне з'єднання С.047.006
розділення Р.005.000
розділювальний реактор Р.021.018
розділювальний трансформатор Т.052.023
роз'єднання Р.013.000
роз'єднувач Р.014.000
розімкнене коло електротехнічного виробу Ц.002.018
розімкнене коло електротехнічного пристрою Ц.002.019
розмагнічений стан С.054.009
розмагнічувальна обмотка електротехнічного виробу О.007.046
розмагнічувальна обмотка електротехнічного пристрою О.007.047
розмагнічування Р.006.000
розмах Р.007.000
розмах зміни напруги Р.007.001
розмах коливань напруги або частоти Р.007.002
розмах небалансу напруг або струмів Р.007.003
розмикальний контакт електричного кола К.047.014
рознімне контактне з'єднання С.047.007
розподільний пристрій У.014.032
розподільний пункт будівлі П.104.005
розподільний струмопровід Т.043.005
розподільний шинопровід Ш.004.004
розподільна електрична мережа С.027.018
розрахункова величина В.013.012
розрахункова витрата води для водопостачання Р.016.003
розрахунковий лічильник електроенергії С.084.001
розрахунковий облік електроенергії У.018.002
розрахунковий ресурс котла Р.036.008
розрахунковий спосіб складення енергетичного балансу підприємства С.056.002
розрахунковий термін служби котла С.061.002
розрідження Р.009.000
розряд Р.010.000
розряджання Р.011.000
розряджання конденсатора Р.011.001
розряджання хімічного джерела струму Р.011.002
розрядження Р.011.000
розрядна відстань Р.015.002
розрядна лампа Л.001.010
розрядний пристрій У.014.031
розрядний проміжок П.096.001
розрядний струм конденсатора Т.042.033
розрядник Р.012.000
розчіплювач Р.018.000
розчіплювач із витримкою часу Р.018.003
розширення Р.019.000
розширення завантаження фільтра Р.019.001
розщеплена жила Ж.005.009
розщеплена обмотка трансформатора О.007.048
розщеплена фаза Ф.001.003
ротаметр Р.038.000
ротор Р.039.000
ртутний вентиль В.014.002
ртутний термометр Т.032.011
рубильник Р.040.000
рукавичка П.026.000
рухома контакт-деталь К.048.002

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ручний привід	П.078.002
ряд	Р.042.000

С

самовідновлення	С.001.000
самовідновлення конденсатора	С.001.001
самоіндукція	С.002.000
саморозряджання	С.003.000
саморозряджання конденсатора	С.003.001
самосинхронізація	С.004.000
самосинхронізація синхронної машини	С.004.001
самостійний розряд	Р.010.006
самотримальний кабель	К.001.032
самотримальний провід	П.087.023
самочинна намагніченість	Н.004.003
свердловина	С.041.000
світловід	С.009.000
світлотехнічна арматура	А.029.005
СГС	С.012.000
СГСБ	С.013.000
СГСЕ	С.015.000
СГСМ	С.014.000
сегнетоеластик	С.018.000
сегнетоелектрик	С.019.000
сегнетомагнетик	С.017.000
секційний реактор	Р.021.031
секція	С.020.000
секція обмотки	С.020.002
секція струмопроводу	С.020.003
секція шинопроводу	С.020.004
сельсин	С.021.000
сельсин-давач	С.022.000
сельсин-приймач	С.023.000
сенсорний вимикач	В.063.017
септик	С.024.000
септиктенк	.025.000
середнє за модулем значення змінного струму	З.023.014
середнє за модулем значення змінної напруги	З.023.013
середня індуктивність реактора	И.018.008
середня основна похибка електричного реле	П.036.009
середня похибка електричного реле	П.036.010
середовище	С.059.000
сигнал	С.030.000
сигнал повного зчитування феритового осердя	С.030.001
сигналізація	С.031.000
сигнальний граф	Г.027.004
сигнально-блокувальний кабель	К.001.034
сила	С.032.000
сила електричного струму	С.032.013
сила Лоренца	С.032.010
сила струму зміщення	С.032.012
сила струму провідності	С.032.011
силова скринька	Я.004.001
силове електричне коло	Ц.002.021
силовий кабель	К.001.035
силовий конденсатор	К.044.032
силовий трансформатор	Т.052.026
силовий трансформаторний агрегат	А.009.002
сименс	С.033.000
сименс на метр	С.033.001
симетрична багатофазна система електричних струмів	С.038.019
симетрична пара	П.005.003
симетрична складова напруги або струму зворотної послідовності	С.053.012
симетрична складова напруги або струму нульової послідовності	С.053.011
симетрична складова напруги або струму прямої послідовності	С.053.013
симетричне багатофазне джерело напруги	И.032.022
симетричне багатофазне електричне коло	Ц.002.022
симетричний елемент електричного кола	Э.041.012
симетричний кабель	К.001.036
симетричний режим багатофазної електропостачальної системи	Р.028.027
симетрувальний реактор	Р.021.032
симетрування	С.034.000
симетрування змінної на-	С.034.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

пруги або струму
синтез С.035.000
синтез кола С.035.001
синусно-косинусний обертовий трансформатор Т.052.027
синусоїдний електричний струм Т.042.035
синхронізація С.036.000
синхронізація синхронної машини С.036.001
синхронізм С.037.000
синхронізм періодичних величин С.037.001
синхронізм синхронної машини С.037.002
синхронна машина М.018.031
синхронна муфта М.057.004
синхронна частота обертання обертової машини змінного струму Ч.001.012
синхронний вимикач В.063.018
синхронний двигун Д.003.014
синхронний електропривід Э.028.015
синхронний компенсатор К.041.002
синхронний тахогенератор Т.004.002
сире приміщення П.053.010
сирий осад стічних вод О.031.002
система С.038.000
система водопостачання С.038.020
система збудження С.038.021
система місцевого теплопостачання С.038.028
система одиниць МКГСС С.038.022
система одиниць СГС С.038.023
система одиниць СГСБ С.038.024
система одиниць СГСЕ С.038.026
система одиниць СГСМ С.038.025
система одиниць фізичних величин С.038.027
система централізованого теплопостачання С.038.030
системотвірна електрична мережа С.027.019
ситуація С.039.000
СІ С.029.000
скаляр С.040.000
скалярна величина В.013.013
скалярний магнітний потенціал П.060.003
скалярний потенціал П.060.004
скид С.006.000
скидання С.006.000
скидання зворотної води С.006.004
скидна вода В.026.026
склад С.052.000
склад води С.052.001
складений теплолічильник Т.021.002
складний провідник П.089.006
складова С.053.000
скловолокниста ізоляція И.009.028
склокерамічний конденсатор К.044.034
скляний конденсатор К.044.035
скляний рідинний термометр Т.032.014
скринька Я.004.000
слюдяний конденсатор К.044.033
смуга П.047.000
смуга затримання електромеханічного фільтра П.047.002
смуга затримання п'єзоелектричного фільтра П.047.001
смуга пропускання П.047.003
смуга пропускання електромеханічного фільтра П.047.005
смуга пропускання п'єзоелектричного фільтра П.047.004
смугозагороджувальний фільтр Ф.011.003
смугопропускний фільтр Ф.011.004
соленоїд С.048.000
сонячна енергія Э.045.011
сонячний елемент Э.041.013
сорбція С.051.000
спад П.001.000
спад магнітної напруги П.001.001
спад напруги П.001.002
спалах В.056.000
спекотне приміщення П.053.002
спеціальне водокористування В.034.002
спеціальний одяг О.016.001
спеціальний трансформатор Т.052.029
спецодяг С.055.000
спиртовий термометр Т.032.013
спільна обмотка автотрансформатора О.007.039

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

споживання П.068.000
споживання енергетичних ресурсів на власні потреби П.068.002
споживач П.066.000
споживач електричної енергії П.066.003
споживач-регулятор П.067.000
споживна потужність М.053.015
сполука С.047.000
сполучення С.047.000
спонтанна намагніченість Н.004.003
споруда С.049.000
спосіб С.056.000
спотворення И.026.000
спотворення форми кривої змінної напруги або струму И.026.001
спрацьовування С.058.000
спрацьовування комутаційного апарата С.058.001
сприйнятливість В.050.000
спроможність С.057.000
спухання В.055.000
спухання активного мулу В.055.001
стабілізатор С.062.000
стабілізація С.063.000
стабілізований ізолятор И.008.009
стабілітрон С.064.000
стабільність С.065.000
стабільність напруги або частоти С.065.001
ставок П.101.000
стагнація С.066.000
стагнація води С.066.001
стала П.059.000
стала часу П.059.002
стала часу електричного кола П.059.005
стала часу магнітного підсилювача П.059.003
стала часу реактора П.059.004
стан С.054.000
стан водного об'єкта С.054.011
стан електричного реле С.054.014
стан завершеного спрацьовування електричного реле С.054.012
стан рівноваги С.054.013
стандартні параметри лампи П.007.002
станція С.067.000
станція водопідготовки С.067.003
станція очищення води С.067.004
станція очищення стічних вод С.067.005
старіння С.068.000
старіння діелектрику С.068.002
статична індуктивність реактора И.018.009
статична стійкість асинхронної машини У.013.003
статична стійкість синхронної машини У.013.004
статичне електричне реле Р.034.022
статичне навантаження електропривода Н.002.010
статичний пристрій У.014.034
статичний рівень підземних вод У.007.003
статор С.069.000
стаття С.070.000
стаття енергетичного балансу підприємства С.070.001
стаціонарне електричне поле П.045.014
стаціонарне електрообладнання Э.025.017
стаціонарне магнітне поле П.045.013
стаціонарний електротехнічний виріб И.002.018
стаціонарний електротехнічний пристрій У.014.035
створ С.071.000
створ повного змішання С.071.002
стежний електропривід Э.028.016
стехіометрія С.074.000
стійкість С.075.000
У.013.000
стійкість енергосистеми У.013.005
стійкість комутаційного апарата за наскрізних струмів С.075.001
стійкість трансформатора під час короткого замикання С.075.002
стічна вода В.026.028
стороннє електричне поле П.045.015

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

стороння сила	С.032.014
стренга	С.076.000
стрижень	С.073.000
стрижневий ізолятор	И.008.010
стрічкове осердя	С.026.002
стрічковий провід	П.087.008
структура	С.077.000
структура витратної частини енергетичного балансу підприємства	С.077.002
структура встановленої потужності електростанцій	С.077.003
структура електроспоживання	С.077.004
структура прибуткової частини енергетичного балансу підприємства	С.077.001
струм	Т.042.000
струм витікання	Т.042.052
струм витікання діелектрику	Т.042.053
струм витікання конденсатора	Т.042.054
струм джерела	Т.042.039
струм замикання на землю	Т.042.038
струм збудження	Т.042.037
струм зворотної послідовності	Т.042.044
струм зміщення	Т.042.050
струм керування магнітного підсилювача	Т.042.051
струм короткого замикання хімічного джерела струму	Т.042.040
струм намагнічування трансформатора	Т.042.041
струм насичення реактора	Т.042.042
струм нульової послідовності	Т.042.043
струм перевантаження	Т.042.045
струм провідності	Т.042.046
струм прямої послідовності	Т.042.047
струм реактора	Т.042.049
струм розряджання хімічного джерела струму	Т.042.048
струм холостого ходу трансформатора	Т.042.055
струми Фуко	Т.042.056
струмова похибка вимірювального трансформатора	П.036.011
струмовимірювальні кліщі	К.028.001
струмовідна частина	Ч.003.005
струмообмежувальний автоматичний вимикач	В.063.020
струмообмежувальний реактор	Р.021.033
струмопровід	Т.043.000
струмопровідна жила	Ж.005.012
струмопровідна частина	Ч.003.006
струна	С.078.000
ступінь	С.079.000
ступінь напруги	С.079.001
суб'єкт	С.080.000
суб'єкт електроенергетики	С.080.001
сумарні втрати трансформатора	П.063.019
суміш	С.044.000
суспензія	С.081.000
сусцептанс	П.088.012
	С.082.000
сухе приміщення	П.053.009
сухий залишок у воді	О.035.001
сухий трансформатор	Т.052.030
суцільна жила	Ж.005.011
суцільна ізоляція	И.009.027
схема	С.083.000
схема електричного кола	С.083.010
схема заміщення електричного кола	С.083.007
схема з'єднання трансформатора	С.083.009
схема комплексного використання та охорони вод	С.083.008

Т

табличка	Т.001.000
табличка електротехнічного виробу	Т.001.001
табличка електротехнічного пристрою	Т.001.002
тангенс	Т.002.000
тангенс кута втрат конденсатора	Т.002.002
тангенс кута магнітних	Т.002.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

втрат	
тариф	Т.003.000
тариф на електричну енергію	Т.003.002
тариф на тепло	Т.003.001
тахогенератор	Т.004.000
тахогенератор постійного струму	Т.004.003
тахометр	Т.005.000
тверда фаза	Ф.001.004
твердість	Ж.002.000
твердість води	Ж.002.001
ТЕГ	Т.059.000
телефонний папір	Б.015.014
темний розряд	Р.010.007
температура	Т.007.000
температура жевріння	Т.007.006
температура самоспалахування	Т.007.005
температура спалаху	Т.007.004
температура спалахування	Т.007.003
температурний градієнт води у котлі	Г.023.002
температурний коефіцієнт опору	К.065.041
температуропровідність	Т.008.000
тензор	Т.009.000
тензорна величина	В.013.014
теоретичний потенціал енергоощадності	П.060.005
теплова автоматика	А.007.001
теплова електростанція	Э.033.005
теплова енергія	Э.045.012
теплова ізоляція	И.009.029
теплова мережа	С.027.021
теплова потужність	М.053.018
теплова рівновага	Р.003.001
теплова рівновага діелектрику	Р.003.002
теплове забруднення вод	З.003.004
теплове напруження топки	Н.008.033
тепловий захист	З.020.007
тепловий потік	П.064.008
тепловий пробій	П.085.006
тепловий пункт	П.104.006
тепловіддавання	Т.016.000
теплоелектроцентраль	Т.027.000
теплоенергетика	Т.028.000
теплоємність	Т.010.000
теплозахист	Т.011.000
теплоізоляційний матеріал	М.015.015
теплоізоляція	Т.012.000
теплолічильник	Т.021.000
тепломір	Т.013.000
тепломісткість	Т.010.000
тепломісткість продукції	Т.010.003
теплоносій	Т.014.000
теплообмін	Т.015.000
теплообмінна вода	В.026.029
теплопередавання	Т.017.000
теплопостачальна система	С.038.029
теплопостачання	Т.020.000
теплопровідність	Т.018.000
теплопродуктивність	Т.019.000
теплопродуктивність котла	Т.019.002
теплорозподільний пункт	П.104.007
теплостійкість	Т.024.000
теплостійкість споруди	Т.024.001
теплота	Т.022.000
теплота згоряння	Т.022.001
теплотехніка	Т.023.000
теплофікація	Т.025.000
теплоцентраль	Т.026.000
термін	С.061.000
термістор	Т.029.000
термісторний термометр	Т.032.015
термічна стійкість комутаційного апарата	С.075.003
термічна стійкість трансформатора під час короткого замикання	С.075.004
термічне оброблення осаду стічних вод	О.011.002
термоанемометр	Т.030.000
термовимірювальний прилад	П.077.006
термодинамічна система	С.038.038
термодинамічна фаза	Ф.001.005
термоелектричний вимірювальний перетворювач	П.076.015
термоелектричний вимірювальний прилад	П.077.007
термоелектричний генератор	Г.006.011
термоелектричний термометр	Т.032.020
термоелектродний провід	П.087.025

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

термоелектрорушійна сила провідників С.032.015
термоізоляція Т.031.000
термометр Т.032.000
термометр занурення Т.032.016
термометр опору Т.032.018
термометр розширення Т.032.017
термопара Т.033.000
термоперетворювач Т.034.000
терморегулятор Т.035.000
терморезистор Т.036.000
терморезисторний термометр Т.032.019
ТЕС Т.060.000
тесла Т.037.000
тестер Т.038.000
технічна вода В.026.030
технічне залізо Ж.001.001
технічний облік електроенергії У.018.003
технічний стан С.054.015
технологічна вода В.026.031
технологічно доступний потенціал енергоощадності П.060.006
технологія Т.039.000
ТЕЦ Т.061.000
типова потужність трансформатора М.053.019
тиристор Т.040.000
тиристорний автоматичний вимикач В.063.019
тиристорний електропривід Э.028.017
тиристорний перетворювач П.076.016
тиск Д.001.000
тіло Т.006.000
тіло ізолятора Т.006.001
тління Т.041.000
топка Т.044.000
топологія Т.045.000
топологія схем Т.045.001
торцеве ярмо реактора Я.002.003
торцеве ярмо трансформатора Я.002.004
точка Т.048.000
транзистор Т.049.000
транзисторний електропривід Э.028.018
транзисторний комутаційний апарат А.026.015
транзисторний перетворювач П.076.017
транспозиція Т.050.000
транспонований провід П.087.026
транспорт Т.051.000
трансформатор Т.052.000
трансформатор з литою ізоляцією Т.052.034
трансформатор з негорючим рідинним діелектриком Т.052.035
трансформатор з окремими обмотками Т.052.036
трансформатор з перемиканням без збудження Т.052.040
трансформатор з розщепленою обмоткою Т.052.037
трансформатор загального призначення Т.052.033
трансформатор із регулюванням під навантаженням Т.052.041
трансформатор напруги Т.052.031
трансформатор напруги нульової послідовності Т.052.032
трансформатор струму Т.052.038
трансформатор струму нульової послідовності Т.052.039
трансформаторна підстанція П.038.023
трансформаторний вимикач В.063.021
трансформаторний сельсин-приймач С.023.003
тривалий режим роботи Р.028.019
тривалість В.052.000
П.091.000
тривалість вмикання П.091.002
тригер Т.053.000
трифазна реакторна група Г.031.009
трифазна система електричних струмів С.038.039
трифазна трансформаторна група Г.031.010
трифазний випростувач В.065.006
трифазний заземлювальний трансформатор Т.052.043

трифазний трансформатор	Т.052.044
тролеї кранів	Т.054.002
тролей	Т.054.000
тролейний струмопровід	Т.043.006
тролейний шинопровід	Ш.004.005
трос	Т.055.000
труба	Т.056.000
трубопровідна арматура	А.029.006
трьохобмотковий автотрансформатор	А.008.003
трьохобмотковий трансформатор	Т.052.042
тунель	Т.057.000
тупикова підстанція	П.038.024
турбогенератор	Т.058.000
турбоелектричний привід	П.078.003
тягова підстанція	П.038.025
тяговий вал	В.001.002
тяговий електропривід	Э.028.019
тяжний вал	В.001.001

У

убуток	П.055.000
убуток напруги	П.055.001
увід	В.009.000
увід від повітряної лінії електропередавання	В.009.001
увідний пристрій у будівлю	У.014.003
увідно-розподільний пристрій у будівлю	У.014.002
увімкнене положення контактів контактного апарата	П.046.001
увімкнення	В.024.000
увімкнення контактного апарата	В.024.003
ударна іонізація	И.025.001
ударний реактор	Р.021.034
ударний струм короткого замикання	Т.042.057
узагальнена похідна	П.093.001
узгоджувальний трансформатор	Т.052.028
ультразвуковий рівнемір	У.008.007
умовно чисті стічні води	В.026.033
універсальний електродвигун	Э.014.011
уніполярна машина	М.018.032
УП	В.058.000
управління	У.006.000
УРП	В.053.000
усереднювач	У.010.000
усереднювач стічних вод	У.010.001
уставка	У.011.000
уставка комутаційного апарата за величиною спрацьовування (неспрацьовування)	У.011.001
уставка комутаційного апарата за часом	У.011.002
усталений електричний струм	Т.042.059
усталений режим роботи	Р.028.028
установка	У.012.000
установлювальний провід	П.087.027
утилізація	У.015.000
утрата	П.063.000
утрата води в системі водопостачання	П.063.015
утрата напруги в електропостачальній системі	П.063.017
утрата тиску в трубопроводі	П.063.016
утрати I^(2)*R трансформатора	П.063.007
утрати ексергії	П.063.013
утрати енергії	П.063.014
утрати короткого замикання трансформатора	П.063.008
утрати напруги в проводах	П.063.010
утрати потужності	П.063.009
утрати реактора	П.063.011
утрати холостого ходу трансформатора	П.063.012
утримувальний пристрій контактного апарата	У.014.036
учасник	У.016.000
учасник оптового ринку електричної енергії України	У.016.001
ущільнена жила	Ж.005.013
ущільнений конденсатор	К.044.036
ущільнення	У.005.000
ущільнення осаду стічних вод	У.005.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Ф

фаза Ф.001.000
фаза багатофазної системи кіл Ф.001.006
фаза електротехнічного виробу Ф.001.008
фаза електротехнічного пристрою Ф.001.009
фаза електроустановки Ф.001.010
фаза синусоїдного електричного струму Ф.001.007
фазна напруга Н.008.034
фазне електричне коло Ц.002.023
фазний елемент Э.041.015
фазний реактор Р.021.038
фазний струм Т.042.060
фазова затримка електромеханічного фільтра З.005.002
фазова затримка п'єзоелектричного фільтра З.005.001
фазометр Ф.003.000
фазообертач Ф.002.000
фазорегулятор Ф.004.000
фазочастотна характеристика електричного кола Х.001.007
фактичний енергетичний баланс Б.002.015
фарад Ф.005.000
фарад на метр Ф.005.001
фарадметр Ф.006.000
феримагнетик Ф.007.000
ферит Ф.008.000
феритове осердя С.026.006
феромагнетик Ф.009.000
феромагнітне реле Р.034.024
ферорезонансний стабілізатор С.062.001
фібриляційний струм Т.042.061
фідер Ф.010.000
фізична величина В.013.015
фільтр Ф.011.000
фільтр верхніх частот Ф.011.008
фільтр водозабірного шахтового колодязя Ф.011.009
фільтр для водопідготовки Ф.011.010
фільтр для очищення води Ф.011.011
фільтр для очищення стічних вод Ф.011.012
фільтр нижніх частот Ф.011.013
фільтро-компенсувальний пристрій У.014.038
фільтро-симетрувальний пристрій У.014.039
фільтровий конденсатор К.044.037
фільтровий реактор Р.021.039
фільтрувальний шар С.043.001
фільтрування Ф.012.000
фільтрування води Ф.012.001
фольговий конденсатор К.044.038
фоновий створ С.071.003
фотоелектричний пристрій У.014.040
фотон Ф.013.000
фоточутливий прилад П.077.008
франклін Ф.014.000
фторування Ф.015.000
фторування води Ф.015.001
функція Ф.016.000

Х

характеристика Х.001.000
характеристика електричного пристрою Х.001.008
характеристична величина вимірювального електричного реле В.013.016
хвильовий опір С.050.004
хід Х.003.000
хід контакту контактного апарата Х.003.001
хімічне джерело струму И.032.023
хімічне очищення стічних вод О.046.006
хімічний еквівалент Э.002.001
хімічно стійке електрообладнання Э.025.018
хімічно стійкий електротехнічний виріб И.002.019
хімічно стійкий електротехнічний пристрій У.014.041
хлорування Х.002.000
холостий хід Х.003.002
ХХ Х.005.000

Ц

цвітіння Ц.001.000
цвітіння води Ц.001.001
централізована електропостачальна система С.038.041
централізоване диспетчерське керування об'єднаною енергетичною системою України У.006.003
централізоване електропостачання Э.032.002
централізоване теплопостачання Т.020.002
цехова підстанція П.038.001
цикл Ц.003.000

Ч

час В.052.000
час входження в синхронізм синхронного електродвигуна В.052.003
час повернення контактного апарата В.052.002
час розгону обертового електродвигуна В.052.004
час спрацьовування контактного апарата В.052.005
час увімкнення контактного апарата В.052.001
частина Ч.003.000
частковий енергетичний баланс Б.002.016
частота Ч.001.000
частота змін напруги Ч.001.015
частота коливань Ч.001.016
частотомір Ч.002.000
число Ч.005.000
число Фарадея Ч.005.001
чотириполюсник Ч.004.000

Ш

шар С.043.000
шахта Ш.001.000
швидкий фільтр для очищення води Ф.011.007
швидкість С.042.000
швидкість електропривода С.042.004
швидкість ідеального холостого ходу електропривода С.042.001
швидкість окиснення забруднювальних речовин активним мулом С.042.002
швидкість фільтрування води С.042.003
швидкодійний магнітний підсилювач У.009.001
шийка Ш.002.000
шийка ізолятора Ш.002.001
шина Ш.003.000
шинопровід Ш.004.000
шихтоване осердя С.026.007
шланг Ш.005.000
шлях П.107.000
шлях сигнального графа П.107.002
шлях струму витікання П.107.003
шляховий вимикач В.063.016
шляховий перемикач П.018.001
шнур Ш.006.000
штанга Ш.007.000
штучний заземлювач З.008.002
шунт Ш.008.000
шунтове електричне реле Р.034.025
шунтувальний реактор Р.021.040
шунтувальний реактор із відбором потужності Р.021.041

Щ

щит Щ.003.000
щит керування підстанції Щ.003.006
щитове приміщення П.053.011
щитовий прилад П.077.009
щільність П.033.000
щітка Щ.002.000
щоглова трансформаторна підстанція П.038.008

Ю

юбка Ю.001.000
юбка ізолятора Ю.001.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Я

явнополюсна машина	М.018.036
ядерна енергетика	Э.044.001
якір	Я.001.000
якір колекторної машини постійного струму	Я.001.001
якір реле	Я.001.002
якір синхронної машини	Я.001.003
якість	К.012.000
якість води	К.012.001
якість електричної енергії	К.012.002
ярмо	Я.002.000
ярмо трансформатора	Я.002.005

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

A

ability	С.057.000
abnormally high frequency network	С.027.024
abonent	А.002.000
absolute dielectric susceptibility	В.050.001
absolute error of an electrical relay	П.036.001
absolute magnetic permeability	П.097.002
absolute permittivity	П.097.001
absorption	А.003.000
account	С.070.000
accounting	У.018.000
accumulated energy of a reactor	Э.045.004
accumulation	А.012.000
accumulator	А.013.000
accumulator battery	Б.004.001
accumulator drive	Э.028.003
accuracy class	К.026.003
accuracy class index of an electric relay	К.026.006
accuracy class of a electrical relay	К.026.006
accuracy class of a instrument transformer	К.026.004
accuracy class of a measuring instrument	К.026.005
accuracy rating	К.026.003
acid accumulator	А.013.001
acid storage battery	Б.004.003
acidity	К.025.000
acquisition	В.060.000
acquisition interval of synchronous motor	В.052.003
acquisition of synchronous machine	В.060.001
activated sludge	И.010.001
activated-sludge swelling	В.055.001
activation	В.024.000
active circuit	Ц.002.001
active circuit element	Э.041.001
active dielectric	Д.025.001
active electric power	У.018.004
assessment	
active energy	Э.045.001
active power	М.053.001
active resistance	С.050.002
active resistance of a reactor	С.050.001
active section of a transformer	Ч.003.001
active-power relay	Р.034.027
actual energy balance	Б.002.015
actual transformation ratio of a current transformer	К.065.002
actual transformation ratio of a voltage transformer	К.065.001
actuating motor	Э.014.004
actuation	В.024.000
actuator	А.014.000
additional insulation	И.009.010
additional isolation	И.009.010
adjustable reactor	Р.021.028
adjustable transformer	Т.052.025
adjustment	Р.026.000
	Н.013.000
administration	У.006.000
admittance	А.010.000
	П.088.011
admitted energy	Э.045.007
aeration	А.033.000
aeration tank	А.034.000
aerator	А.032.000
aerial cable	К.001.002
aerial line	Л.006.002
aerobic process of waste water purification	П.099.002
aerobic stabilization of a sludge	С.063.001
age	В.045.000
age of activated sludge	В.045.001
agent	В.017.000
aggregate	А.009.000
aging	С.068.000
aging of a dielectric	С.068.002
air capacitor	К.044.004
air gap of a magnetic circuit	З.009.001
air-break switch	В.063.003
air-breaker	В.063.003
air-paper insulation	И.009.005
air-plastic insulation	И.009.006

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

air-space insulation И.009.005
air-tightness Г.008.000
airtightness Г.008.000
alarm signaling С.031.001
alcohol thermometer Т.032.013
alignment В.067.000
Н.013.000
alignment of potential В.067.001
alkaline accumulator А.013.002
alkaline storage battery Б.004.005
alkalinity Щ.001.000
all-or-nothing relay Р.034.011
allowance Н.024.000
allowed pressure of a boiler Д.001.003
alteration И.004.000
alternate current rotating machine М.018.009
alternating component of a pulsating current С.053.008
alternating component of a pulsating voltage С.053.007
alternating current Т.042.021
Т.042.023
alternating current frequency modulation М.045.002
alternating current harmonic number П.054.002
alternating voltage Н.008.026
alternating voltage harmonic number П.054.001
ambient С.059.000
amelioration М.025.000
ammeter А.018.000
amount К.034.000
ampere А.015.000
ampere per meter А.015.002
ampere per square meter А.015.001
Ampere's circuital law З.010.004
Ampere's rule П.069.002
ampere-hour А.016.000
amperemeter А.018.000
amplification factor К.065.033
amplifier У.009.000
amplifier of electrical signals У.009.014
amplitude А.019.000
amplitude excursion Р.007.000
amplitude of frequency oscillation Р.007.002
amplitude of voltage Р.007.002
amplitude value of quantity З.023.001
amplitude-frequency characteristic of an electrical circuit Х.001.001
anaerobic digester М.029.000
anaerobic process of waste water purification П.099.001
analysis А.020.000
anchor tower О.026.001
anemometer А.021.000
angle У.001.000
angle pole О.026.007
angle support О.026.007
angle-component solver Т.052.027
angular frequency of a sinusoidal current Ч.001.014
anisotropic substance В.017.001
anisotropy А.022.000
anode А.023.000
anode of a capacitor А.023.001
anode of a device А.023.002
antiferromagnet А.024.000
antipollution-type insulator И.008.002
aperiodic component of a free current С.053.001
apparatus А.026.000
apparent power У.012.000
aquatorium М.053.014
aquifer А.011.000
arc Г.022.001
arc discharge Д.034.000
arc extinguish chamber of a switching device Р.010.002
arc-chute of a switching device К.006.002
arc-suppression coil К.006.002
arc-suppression reactor К.011.007
arcing contact of a mechanical switching device Р.021.004
arcing distance К.047.004
area Р.015.002
П.053.000
У.017.000
З.024.000
area element П.034.000
arm П.031.000
armature Я.001.000

armature of a direct current commutator machine Я.001.001
armature of a synchronous machine Я.001.003
armor Б.014.000 О.025.000
armored cable К.001.001
artesian well К.037.001 С.041.001
article С.070.000
artificial ground electrode З.008.002
asbestos insulation И.009.001
assembly М.052.000
asset С.060.000
assets С.060.001
assimilative capacity of the water body С.057.001
asymmetric-characteristic circuit element Э.041.010
asymmetrical conditions of polyphase electric power-supply system Р.028.006
asynchronized synchronous machine М.018.001
asynchronous drive Э.028.004
asynchronous machine М.018.002
asynchronous machine with phase-wound rotor М.018.005
asynchronous machine with short-circuited rotor М.018.004
asynchronous motor Д.003.002
asynchronous rotational speed of a alternate current rotating machine Ч.001.001
asynchronous start-up of a rotary motor П.105.001
asynchronous tacho-generator Т.004.001
atom А.031.000
attached substation П.038.021
attached switchgear У.014.028
attended substation П.038.019
attenuation З.019.000
attenuation coefficient К.065.015
attenuation meter И.005.002
attribute С.010.000
audit К.051.000
authority О.028.000
authority department У.006.000
auto self-excitation valve В.065.001
auto self-excited transductor У.009.007
auto-compound current transformer Т.052.001
auto-compounded transformer Т.052.010
auto-transformer starter П.106.001
automatic blocking Б.011.001
automatic electric drive Э.028.001
automatic equipment А.007.000
automatic load transfer В.024.001
automatic machine А.006.000
automatic reclosing В.024.002
automation А.007.000
automaton А.006.000
autoreclosing В.024.002
autotransformer А.008.000
auxiliary circuit of an electrical device Ц.002.004
auxiliary circuit of an electrical product Ц.002.003
auxiliary conductor Ж.005.001
auxiliary contact Б.010.000
auxiliary contact of a mechanical switching device К.047.015
auxiliary electric drive Э.028.007
auxiliary power consumption П.068.002
auxiliary winding of a power transformer О.007.002
average inductance of a reactor И.018.008
averager У.010.000
averager of waste waters У.010.001
avometer А.004.000 А.017.000
axial air gap of an electrical rotating machine З.009.003

В

back pressure manometer М.011.002
backbone electrical network С.027.019
background section С.071.003
backspacing Р.023.000
bacterial pollution of waters З.003.003
baffle П.015.000
balance Б.002.000 Р.003.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

balance of fuel Б.002.004
balance of waste-off energy Б.002.001
balance state С.054.013
balanced cable К.001.036
balanced polyphase system С.038.040
balancing reactor Р.021.032
band П.047.000
З.024.000
band-off filter Ф.011.003
band-pass filter Ф.011.004
bank Б.004.000
bank of capacitors Б.004.004
base conductor Ж.005.007
base contact of a mechanical switching device К.047.011
basic errorof an electrical relay П.036.003
basin Б.003.000
batch П.003.000
battery Б.004.000
battery drive Э.028.003
bed С.043.000
belt insulation И.009.022
belted cable К.001.015
bergmann tubes insulating paper Б.015.004
bias circuit of a transductor Ц.002.024
bias current Т.042.050
bias winding of a transductor О.007.028
biased magnetostriction М.008.001
biasing С.045.002
bifilar winding О.007.001
bimetal thermometer Т.032.001
binding С.011.000
bio Б.007.000
biochemical oxygen consumption in waste water П.068.001
biological amelioration of water body М.025.001
biological film П.030.001
biological filter Ф.011.001
biological filter sprinkler О.029.001
biological shielding in an electrical installation З.020.002
biological waste water purification О.046.001
biphase rectifier В.065.003
bipolar contact П.081.001
bipolar d.c. link Л.006.001
bistable relay Р.034.005
blast-proof electrical device У.014.004
blast-proof electrical equipment Э.025.002
blast-proof electrical product И.002.002
blasting chamber of a switchgear К.006.001
blasting corridor of a switchgear К.055.001
blinking М.027.000
block Б.009.000
blocker Б.012.000
П.083.001
blocking Б.011.000
blocking capacitor К.044.001
blocking in an electrical device Б.011.003
blocking in an electrical product Б.011.002
blooming Ц.001.000
blooming of water Ц.001.001
blowing well К.037.001
С.041.001
board У.006.000
Щ.003.000
body Т.006.000
О.012.000
О.028.000
body electric charge З.016.004
boiler К.061.000
boiler house К.063.000
boiler house К.063.000
boiler inspection К.064.000
boiler installation У.012.002
boiler room К.063.000
boiler water В.026.008
bond С.011.000
borehole С.041.000
bounce Д.031.000
boundary Г.026.000
П.071.000
bounding reactor Р.021.014
Bourdon-tube pressure gauge Н.007.000
box К.056.000
К.057.000
М.001.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	Я.004.000
braid	О.025.000
brake	Т.046.000
	Т.047.000
braking	Т.046.000
branch	В.015.000
	О.037.000
branch box	К.057.001
break contact of an electrical circuit	К.047.014
break-interval of a mechanical switching device	В.052.008
break-time of a mechanical switching device	В.052.008
breakaway starting current	Т.042.010
breakdown	П.085.000
breakdown voltage of a dielectric	Н.008.029
breakdown voltage of dielectric	Н.008.029
breaking	Р.013.000
bridge circuit	С.083.002
bridge-circuit rectifier	В.065.004
brush	Щ.002.000
bucking winding of an electrical device	О.007.047
bucking winding of an electrical product	О.007.046
built-in substation	П.038.002
built-in switchgear	У.014.007
bunch	П.108.000
burden of an instrument transformer	Н.002.003
bureau	У.006.000
buried wiring	Э.030.003
burst	В.056.000
bus duct	Ш.004.000
bus duct section	С.020.004
bus reactor	Р.021.031
busbar	Ш.003.001
	Ш.003.000
busbar conductor section	С.020.004
bushing	И.008.008
	В.009.000
busway	Ш.004.001
button	К.029.000

C

cable	К.001.000
cable armor	Б.014.001
cable block	Б.009.003
cable box	М.057.003
cable braid	О.025.001
cable bus	Л.006.005
cable chamber	К.006.004
	Ш.001.001
cable channel	К.007.001
cable chute	Ш.001.001
cable cord	Ж.005.000
cable core	С.026.001
cable duct	Т.057.001
cable filler	З.015.001
cable floor	Э.064.001
cable joint	М.057.003
cable make-up	М.012.001
cable man-hole	К.037.005
cable paper	Б.015.008
cable pillow	П.039.001
cable product	И.002.008
cable screen	Э.005.001
cable sheath	О.009.003
cable sleeve	М.057.003
cable structure	С.049.006
cable subwave	Т.057.001
cable winding	О.007.009
cable-end sealing of a transformer winding	И.009.014
cableway	Г.002.001
cadaster	К.002.000
cadastre	К.002.000
cage	К.027.000
	О.015.000
cage rotor	Р.039.001
cake	К.014.000
calculation	У.018.000
calorie	К.004.000
calorie per gram	К.004.003
calorie per gram-Kelvin	К.004.004
calorie per second	К.004.001
calorie per second per square centimeter	К.004.002
calorimeter	К.003.000
camera	К.006.000
canalization	К.008.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

cap	Г.021.000
capability	С.057.000
capacitance	Е.002.000
capacitance element of an electric circuit	Э.041.004
capacitance graded bushing	В.009.004
capacitance level indicator	У.008.003
capacitance of a capacitor	Е.002.001
capacitance tolerance	О.041.001
capacitive coupling of electrical circuits	С.011.002
capacitor	К.044.000
capacitor bank	Б.004.004
capacitor braking of a rotary asynchronous motor	Т.046.002
capacitor charge	З.016.001
capacitor discharging	Р.011.001
capacitor element	Э.041.007
capacitor for power factor increasing	К.044.015
	К.044.021
capacitor installation	У.012.001
capacitor motor	Д.003.009
	Д.003.010
capacitor of converter technique	К.044.019
capacitor of voltage dividers	К.044.014
capacitor paper	Б.015.009
capacitor section	С.020.001
capacitor start motor	Д.003.005
capacity	Е.002.000
	С.057.000
	М.053.000
capacity of a capacitor	Е.002.001
capstan shaft	В.001.002
carrier	Н.025.000
carrying cable	К.001.006
carrying wire	П.087.003
cascade circuit	С.083.001
cascade electric drive	Э.028.010
case	Я.004.000
casing	К.032.000
casing of a transformer	К.032.001
casing pipe	Т.056.001
casing tube	Т.056.001
catchment basin	Б.003.001
	К.037.004
catchment well	К.037.004
category	К.009.000
	Р.010.000
catenation	С.011.000
cathode	К.010.000
cathode of a capacitor	К.010.001
cathode of a device	К.010.002
cave	П.048.000
cavity	П.048.000
cell	Я.003.000
	К.027.000
	Э.041.000
Celsius degree	Г.024.001
centimeter-gram-second system	С.038.023
centralized electric power-supply system	С.038.041
centralized power supply	Э.032.002
ceramic capacitor	К.044.011
CGS	С.012.000
CGS electromagnetic	С.014.000
CGS electromagnetic system	С.038.025
CGS electrostatic	С.015.000
CGS electrostatic system	С.038.026
CGSB	С.013.000
chain	Ц.002.000
chamber	К.006.000
change	И.004.000
	О.006.000
change of an electric relay state	И.004.001
change over	П.019.000
change-over contact with neutral position	К.047.009
change-over switch	П.018.000
channel	К.007.000
characteristic	Х.001.000
characteristic quantity of a measuring relay	В.013.016
charge	З.016.000
charge carrier	Н.025.001
charge of a capacitor	З.016.001
charge-voltage characteristic of a capacitor	Х.001.005
charging	З.017.000
charging current of a capacitor	Т.042.003
charging generator	Г.006.008
charging of a capacitor	З.017.001
charging of chemical current	З.017.002

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

source
chart Г.028.000 С.083.000
check К.051.000 И.030.000
chemical breakdown П.085.009
chemical current source И.032.023
chemical current source voltage Н.008.019
chemical current supply И.032.023
chemical current supply discharging Р.011.002
chemical current supply voltage Н.008.019
chemical equivalent Э.002.001
chemical waste water purification О.046.006
chemically-proof electrical device У.014.041
chemically-proof electrical equipment Э.025.018
chemically-proof electrical product И.002.019
chlorination Х.002.000
choke Д.033.000
chord С.078.000
circuit К.052.000 Ц.002.000 С.083.000
circuit switching by a switching device К.039.002
circuit-breaker В.063.001
circuit-breaker with lockout preventing closing В.063.006
circulating currents of an invertor Т.042.058
clamp-on ammeter К.028.001
clarification О.032.000
clarifier О.033.000
clarity П.092.000
class К.026.000 К.009.000
class of insulation К.026.001
clearance З.009.000
clearing О.046.000
clip-on ammeter К.028.001
clogging З.018.000
clogging of waters З.018.001
closed chamber of a switchgear К.006.003
closed circuit of an electrical device Ц.002.008
closed circuit of an electrical product Ц.002.007
closed heat supply system С.038.005
closed position of a mechanical switching device П.046.001
closed-circuit water-supply system С.038.006
closing interval of a mechanical switching device В.052.009
closing time of a mechanical switching device В.052.009
clothes О.016.000
clothing О.016.000
clutch М.057.000
coagulant К.030.000
coagulation К.031.000
coagulation of water К.031.001
coastal strip П.047.006
coating П.042.000
coaxial cable К.001.018
coaxial feed-through capacitor К.044.012
coaxial pair П.005.001
coefficient К.065.000
coefficient of efficiency К.065.020
coefficient of performance К.065.020
coefficient of thermal conductivity К.065.032
cogeneration-based district heating Т.025.000
coil К.011.000
coil flux guide of an electric device М.007.002
coil flux guide of an electric product М.007.001
coil of an electrical device К.011.006
coil of an electrical product К.011.005
collecting pipe К.035.001
collectively shielded cable К.001.013
collectivized electrons Э.021.001
collector К.035.000
collector of an vacuum tube К.035.003
collector ring of an electrical rotating machine К.038.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

collision ionization И.025.001
colloid К.036.000
colloid system С.038.008
colority О.020.000
colority of water О.020.001
combined electric power-supply system С.038.009
combined heat power Т.027.000
combined voltage current transformer Т.052.009
combustible liquid Ж.004.001
combustion cell Э.041.014
combustion engineering Т.023.000
combustion heat Т.022.001
commercial frequency Ч.001.010
common winding of an auto-transformer О.007.039
communication С.011.000
commutation wear resistance of an mechanical И.006.001
commutator machine М.018.014
commutator machine switching К.039.001
commutator of an electrical rotating machine К.035.002
commutator-type frequency converter П.076.006
compactness П.033.000
company К.040.000
compensating winding of an electrical rotating machine О.007.010
compensator К.041.000
compensatory reactor Р.021.008
competent attendants П.025.001
competent attending personnel П.025.001
complex К.042.000
complex admittance П.088.006
complex amplitude of a sinusoidal current А.019.002
complex amplitude of a sinusoidal voltage А.019.001
complex conductor П.089.006
complex impedance С.050.014
complex magnetic permeability П.097.004
complex power for sinusoidal current М.053.003
complex power for sinusoidal voltage М.053.002
component С.053.000
Э.041.000
composite cable К.001.019
composite capacitor К.044.013
composite insulator И.008.003
composite thermal energy meter Т.021.002
compositely excited machine М.018.019
composition С.052.000
compound С.047.000
compound excited machine М.018.025
compound settling basin О.044.001
concealed wiring Э.030.003
concentration К.053.000
concentric windings О.007.012
condensation У.005.000
condenser paper Б.015.009
condition С.054.000
condition of water body С.054.011
conditioning К.045.000
conditions Р.028.000
conductance К.046.000
П.088.001
П.088.000
conductance of an ideal resistor П.088.016
conducting duplex paper Б.015.006
conducting part Ч.003.006
conduction П.088.000
conduction current Т.042.046
Т.042.065
conduction current density П.033.006
conduction current strength С.032.011
conductive material М.015.012
conductive part Ч.003.006
conductivity П.088.013
П.088.000
conductor П.089.000
П.087.000
conductor electric capacity Е.002.007
conductor material М.015.009
conduit Т.056.000
conduit run Г.002.001
configuration С.077.000
connected network С.083.006
connection С.011.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	С.047.000
	С.047.012
constant	П.059.000
constant speed motor	М.018.035
construction	С.049.000
construction heat stability	Т.024.001
construction thermal stability	Т.024.001
consumer	А.002.001
	П.066.000
	А.002.000
consumption	П.068.000
	Р.016.000
contact	К.047.000
	К.047.008
	П.081.000
contact conductor material	М.015.003
contact connection	С.047.001
contact interval of a electrical circuit	З.009.002
contact of an electrical circuit	К.047.010
contact piece	К.048.000
contact potential	Р.008.001
contact potential difference	Р.008.001
contact protection to current-carrying part	З.020.005
contact travel of a mechanical switching device	Х.003.001
contact wire	П.087.005
	Т.054.000
contactless electrical relay	Р.034.001
contactless machine	М.018.006
contactor	К.049.000
contactor with automatic reset	К.049.004
contactor without automatic reset	К.049.002
container	Я.004.000
contaminant capacity	Г.033.000
contamination	З.003.000
content	С.046.000
content of suspended matter in water	С.046.001
continuous duty	Р.028.019
continuous insulation	И.009.027
contour	К.052.000
contour line	К.052.000
control	К.051.000
	У.006.000
	Р.026.000
control and auxiliary circuit of a switching device	Ц.002.002
control board	Щ.003.006
control cable	К.001.017
	К.001.020
control circuit	Ц.002.032
control circuit of a transductor	Ц.002.025
control contact and auxiliary contact of a mechanical switching device	К.047.001
control current of a transductor	Т.042.051
control of water quality	К.051.001
control power	М.053.008
control voltage of a transductor	Н.008.018
control winding of a transductor	О.007.033
controllable load	П.067.000
controllable rotary motor	Э.014.012
controlled current source	И.032.005
controlled electric drive	Э.028.020
controlled reactor	Р.021.035
controlled voltage source	И.032.004
	И.032.006
controlled-velocity electric drive	Э.028.014
controller	К.050.000
controlling system of an electric drive	У.014.037
convection	К.043.000
convective heat exchange	Т.016.000
conventional error of an electric relay	П.036.008
conventional thermal power station	Э.033.005
conversion	П.075.000
conversion of electricity	П.075.001
converted energy	Э.045.009
converter	П.076.000
converter substation	П.038.020
converter transformer	Т.052.022
converting device of an electric drive	У.014.027
converting reactor	Р.021.016
copper resistance	Т.032.008

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

thermometer
cord Ш.006.000
core С.026.000
Т.006.000
core of an insulator Т.006.001
corkscrew rule П.069.002
corona К.058.000
corona discharge Р.010.004
correlation meter К.060.000
correlator К.060.000
corridor К.055.000
cost-effective potential of energy conservation П.060.007
coulomb К.073.000
coulomb-meter К.074.000
count О.013.000
counter С.084.000
counter device С.084.000
countercurrent braking of a rotary motor Т.046.006
coupled electric circuits Ц.002.020
coupling П.065.001
М.057.000
С.011.000
coupling capacitor К.044.020
coupling current-limiting transductor Р.021.036
cover П.041.000
П.042.000
covering П.042.000
П.020.000
crane device trolley Т.054.002
crane electrical device У.014.017
crane electrical equipment Э.025.009
crane electrical product И.002.010
crane motor Э.014.005
creepage distance Д.026.001
П.107.003
crepe cable paper Б.015.010
critical current of a mechanical switching device Т.042.006
cross-section С.028.000
С.071.000
crude sediment of waste water О.031.002
cryocable К.001.021
К.067.000
cryogenic temperature Т.007.001
cryogenic wire П.087.006
cryowire К.068.000
culvert aqueduct Л.004.000
cup Ю.001.000
current Т.042.000
current amplification of a transducer К.065.036
current controlling transductor У.009.004
current element Э.041.017
current energy balance Б.002.014
current error of a measuring transformer П.036.011
current impulse И.014.006
current installing conductor Ж.005.012
current limiting automatic circuit-breaker В.063.020
current of a reactor Т.042.049
current pulse И.014.006
current ratio of a transducer К.065.036
current relay Р.034.042
current resonance Р.032.005
current ripple factor К.065.023
current source И.032.013
current spreading zone З.024.005
З.024.006
current strength С.032.013
current transformer Т.052.038
current unbalance Н.016.001
current winding of an electrical device О.007.031
current winding of an electrical product О.007.030
current-carrying part Ч.003.005
current-limiting reactor Р.021.033
cut С.028.000
cut-off frequency Ч.001.003
Ч.001.004
cycle Ц.003.000
cyclic duration factor of an electric motor П.091.001

D

D-connection of transformer windings С.047.011
damage prevent guard О.015.001
damp room П.053.010

damped natural frequency	Ч.001.013
damping winding of an electrical device	О.007.008
damping winding of an electrical product	О.007.007
damping winding of an electrical rotating machine	О.007.051
dark discharge	Р.010.007
daylight lamp	Л.001.006
dc injection braking	Т.046.005
dead earth	З.007.001
dead ground	З.007.001
dead time of a mechanical switching device	П.011.001
dead-end tower	О.026.003
deaeration	Д.006.000
decay	Т.041.000
decomposition	Т.041.000
decontamination	Д.009.000
decrement	Д.011.000
deep bar motor	Д.003.001
deep waste water purification	О.046.002
deference	З.005.000
deferrization	О.002.000
deferrization of water	О.002.001
deflection	О.041.000
degassing	Д.008.000
degassing of water	Д.008.001
degradation	С.068.000
degree	Г.024.000
	П.054.000
	С.072.000
	С.079.000
dehydration	О.001.000
deironing	О.002.000
deironing of water	О.002.001
delay	З.005.000
delay line	Л.006.007
delivery	П.057.000
delivery of electrical energy	П.057.001
delivery water	В.026.027
delta connection of transformer windings	С.047.011
delta-connected device	У.014.046
demagnetization	Р.006.000
demineralization	О.005.000
densification	У.005.000
densimeter	П.032.000
	А.028.000
density	П.033.000
density of bias current	П.033.005
deoxidation	В.051.000
department	У.006.000
dependability	Н.003.000
dependent-time measuring relay	Р.034.007
depletion	И.033.000
depletion of waters	И.033.001
depolarization	Д.014.000
depth	Г.020.000
derivative	П.093.000
derived relay	Р.034.034
desalination	О.027.000
desalination of water	О.027.001
desalting	О.027.000
desiccation	О.001.000
design energy balance	Б.002.012
design water flow	Р.016.003
designed useful life of a boiler	Р.036.008
desiliconization	О.004.000
desiliconization of water	О.004.001
desorption	Д.016.000
detector	И.017.000
	Д.002.000
deviation	О.041.000
device	П.083.000
	А.026.000
	У.012.000
	У.014.000
	П.077.000
dewatering	О.001.000
diagram	С.083.000
diagram of integrated utilization and protection of waters	С.083.008
diamagnetic	Д.018.000
diametric rectifier	В.065.003
dielectric	Д.025.000
	М.015.001
dielectric absorption of a capacitor	А.003.001
dielectric constant	П.097.003
dielectric hysteresis	Г.018.001
dielectric loss	П.063.001
dielectric loss angle	У.001.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

dielectric material М.015.001
dielectric properties С.010.001
С.010.003
dielectric strain С.045.002
dielectric strength П.100.001
diesel power station Э.033.004
difference Р.008.000
differential inductance И.018.004
differential manometer Д.024.000
М.011.001
differential manometer level indicator У.008.002
differential pressure gage Д.024.000
differential pressure gauge М.011.002
differential resistance С.050.010
differential selsyn-receiver С.023.001
differential selsyn-transmitter С.022.001
differential thermocouple Т.032.005
digit Р.010.000
dilatometer Д.020.000
diode Д.021.000
dip П.055.000
П.086.000
dip-stick У.008.004
dipole Д.022.000
dipole polarization П.051.001
direct component of a pulsating current С.053.010
direct component of a pulsating voltage С.053.009
direct current Т.042.029
direct current commutator machine with compensating coil М.018.015
direct current rotating machine М.018.010
direct current tacho-generator Т.004.003
direct path of a signal graph П.107.001
direct saving of fuel-energy resources Э.004.002
direct voltage Н.008.028
direct-current generator with series excitation Г.006.006
direct-current generator with compound excitation Г.006.007
direct-current generator with shunt excitation Г.006.005
directed graph Г.027.002
directional impedance relay Р.034.015
directional relay Р.034.031
dirt capacity Г.033.000
dirt capacity of filter Г.033.001
dirt-holding capacity Г.033.000
disappearance И.034.000
disarrangement of superconductivity Н.011.001
discharge С.006.000
Р.010.000
discharge current of a capacitor Т.042.033
discharge current of a chemical current supply Т.042.048
discharge device У.014.031
discharge gap П.096.001
discharge lamp Л.001.004
Л.001.010
discharge-tube rectifier В.065.002
discharged water В.026.026
discharging Р.011.000
disconnection Р.013.000
О.042.000
disconnector Р.014.000
discontinuous phase Ф.001.001
disinfection Д.010.000
О.003.000
disinfection of waste water О.003.002
dismantling Д.013.000
dismountable contact connection С.047.007
dispatcher panel Щ.003.004
disperse system С.038.004
dispersed phase Ф.001.001
dispersibility Д.023.000
dispersion ability Д.023.000
dispersion medium С.059.001
displacement С.016.000
С.045.000
displacement current in vacuum Т.042.066
displacement current strength С.032.012
displacement factor of the fundamental harmonic К.065.029
disruptive distance П.096.001
dissipation factor of a capacitor Т.002.002
distance Р.015.000

	П.096.000
	П.107.000
distortion	И.026.000
distortion factor of a non-sinusoidal alternating voltage	К.065.005
distortion factor of a non-sinusoidal alternating voltage (current)	К.065.008
distributed circuit	Ц.002.029
distributed heating	Т.020.001
distributed power supply	Э.032.001
distribution bus duct	Ш.004.004
distribution point	П.104.008
distribution point of a building	П.104.005
distribution wireway	Т.043.005
distributional derivative	П.093.001
distributive electrical network	С.027.018
district heating	Т.020.002
district heating cogeneration	Т.025.000
district heating plant	Т.026.000
district heating system	С.038.030
diversion	З.001.001
diversion capacity	З.001.001
diversion flow	З.001.001
divider	Д.012.000
dividing reactor	Р.021.003
	Р.021.018
division	Р.005.000
division of power network	Р.005.001
domain	Д.030.000
	У.017.000
domain polarization	П.051.002
domestic electrical device	У.014.048
domestic electrical equipment	Э.025.019
domestic electrical product	И.002.021
dose	Д.029.000
dose of activated sludge	Д.029.001
dot	Т.048.000
double concentric winding	О.007.006
double floor	П.044.001
double insulation	И.009.008
double-ended substation	П.038.022
double-fed asynchronous machine	М.018.003
double-pressure hot-water boiler	К.061.004
double-winding autotransformer	А.008.001
double-winding transformer	Т.052.005
downstream pool	Б.016.002
drag-cup induction motor	Д.003.004
drainage	Д.032.000
drainage of the filter for water purification	Д.032.001
drainaged water	В.026.004
drawoff	З.001.001
drift	С.045.000
drilling motor	Э.014.001
drinking water	В.026.016
drip-proof electrical device	У.014.013
drip-proof electrical equipment	Э.025.008
drip-proof electrical product	И.002.009
drive	П.078.000
drive current	Т.042.037
driven shaft	В.001.001
driving shaft	В.001.002
drop	П.001.000
drop-in	В.060.000
dropout of synchronous machine	В.064.001
dry residue in water	О.035.001
dry room	П.053.009
dry-core insulation	И.009.005
dry-type transformer	Т.052.030
drymeter	В.025.000
dual thermometer	Т.032.003
duct	К.056.000
	Т.057.000
duration	П.091.000
	В.052.000
dust-proof electrical device	У.014.029
dust-proof electrical equipment	Э.025.015
dust-proof electrical product	И.002.016
dust-tight electrical device	У.014.030
dust-tight electrical equipment	Э.025.016
dust-tight electrical product	И.002.017
dusty room	П.053.008
duty	Р.028.000
duty ratio	П.091.002
dynamic braking of a rotary motor	Т.046.001
dynamic inductance	И.018.002

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

dynamic inductance of a reactor И.018.003
dynamic load of an electric drive Н.002.002
dynamic resistance С.050.009
dynamic stability of asynchronous machine У.013.001
dynamic stability of synchronous machine У.013.002
dynamic viscosity В.068.001

E

e.m.f. Э.001.000
E.M.F. Э.001.000
earth З.022.000
З.007.000
earth connection З.011.004
З.007.000
earth fault З.011.001
З.011.004
earth fault current Т.042.038
earth wire П.087.004
earth-connection resistance С.050.031
earthed neutral Н.021.003
earthed voltage transformer Т.052.006
earthing arc-suppression reactor Р.021.006
earthing conductor П.089.001
earthing current-limiting reactor Р.021.007
earthing device У.014.009
earthing device voltage Н.008.008
earthing switch З.008.000
earthing-conductor П.089.001
earthometer И.005.001
easy gas Г.001.001
ecological effect of energy conservation Э.065.002
ecological well-being of water body Б.008.001
economic current density П.033.010
economic effect of energy conservation Э.065.003
economic potable water usage В.034.003
economizer Э.003.000
economy Х.004.000
eddy currents Т.042.001
edge Р.022.000
effect Э.065.000
effective cross-section С.028.001
efficiency К.065.020
К.066.000
efficiency factor К.065.020
efficiency of energy consumption К.065.021
effluent sewage В.026.015
electric actuator А.014.001
electric apparatus А.026.016
electric arc Д.034.001
electric braking Т.046.007
electric capacity Е.002.005
Э.015.000
electric charge З.016.002
electric charge of body system З.016.003
electric circuit Ц.002.026
electric circuit branch В.015.001
electric circuit element Э.041.018
electric circuit switching К.039.003
electric conductivity П.088.014
Э.031.000
electric constant П.059.006
electric coupling М.057.005
electric current Т.042.062
electric device characteristic Х.001.008
electric dipole Д.022.002
electric dipole moment М.050.007
electric drive П.078.004
Э.028.000
electric drive exciter В.042.001
electric drive of continuous operation Э.028.022
electric drive velocity С.042.004
electric energy Э.045.013
electric energy converter П.076.013
electric energy quality check point П.104.004
electric energy source И.032.014
electric equipment of common use Э.025.023
electric facility Э.038.000
electric field П.045.016
electric field strength Н.009.002
electric furnace Э.026.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

electric generator Г.006.012
electric heating Э.023.000
electric heating unit Э.024.000
electric installation У.012.003
electric insulating material М.015.017
electric lamp Л.001.011
electric lighting device П.077.010
electric lighting instrument П.077.010
electric line Л.006.013
electric machine М.018.033
electric moment of a body М.050.006
electric motor Д.003.015
Э.014.000
electric mounting М.052.001
electric polarization П.051.006
electric potential П.060.008
П.060.009
electric power Э.040.000
electric power substation П.038.027
electric power system С.038.044
electric power-supply system С.038.031
electric power-supply system with deep input С.038.035
electric power-supply system with several degrees of transformation С.038.036
electric power-supply system without transformation С.038.032
electric resistance С.050.030
С.050.034
electric room Э.027.000
electric safeguard Э.016.000
electric safety Э.012.000
electric screen Э.005.004
electric sensor Д.002.001
electric shaft В.001.003
electric shunt Ш.008.002
electric signal transducer П.076.018
electric trauma Э.036.000
electric traumatism Э.037.000
electric valve В.014.003
electric-contact thermometer Т.032.021
electric-power industry Э.039.000
electrical breakdown П.085.007
electrical cable К.001.038
electrical capacity between two conductors Е.002.006
electrical circuit С.083.010
electrical conduction П.088.014
Э.031.000
electrical conductive paper Б.015.019
electrical conductivity of water П.088.015
electrical contact К.047.017
electrical cord Ш.006.002
electrical device У.014.047
electrical device of increased reliability against explosion У.014.053
electrical dipole Д.022.002
electrical discharge Р.010.009
electrical endurance of an mechanical switching device И.006.001
electrical energy balance Б.002.005
electrical engineering Э.035.000
electrical equipment О.010.001
Э.025.000
electrical equipment of increased reliability against explosion Э.025.024
electrical equipment with normal isolation Э.025.025
electrical indicating instrument П.077.012
electrical installation Э.038.000
electrical insulating paper Б.015.015
electrical insulating winding paper Б.015.011
electrical insulation acbestos paper Б.015.001
electrical insulation oxydic paper Б.015.012
electrical intensity Э.015.000
electrical intensity of products Э.015.001
electrical measuring instrument П.077.012
electrical moment М.050.005
electrical network С.027.022
electrical network with effectively earthed neutral С.027.029
electrical part of a power system Ч.003.007

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

electrical pathway Т.043.000
electrical personnel П.025.005
electrical potential difference Р.008.003
electrical power consumer П.066.003
electrical power receiver П.079.004
Э.029.000
electrical power system С.038.031
electrical product И.002.020
electrical product for industrial purposes И.002.023
electrical product of increased reliability against explosion И.002.026
electrical product for specialized purposes И.002.027
electrical reactor Р.021.042
electrical relay Р.034.026
electrical resonance Р.032.003
electrical safety Э.012.000
electrical schematic С.083.013
electrical sparking И.028.001
electrical steel lining paper Б.015.002
electrical subcircuit У.017.001
electrical technology Э.035.000
electrical wave filter Ф.011.014
electrical wire П.087.029
electrical workers Р.002.004
electrical-contact level indicator У.008.008
electrical-type instrument П.077.012
electricity Э.011.000
electricity meter С.084.006
Э.034.000
electricity rate Т.003.002
electrics personnel П.025.006
electrics workers Р.002.005
electrification Э.010.000
electrochemical breakdown П.085.009
electrochemical constant Ч.005.001
electrochemical equivalent Э.002.002
electrochemical generator Г.006.014
electrode Э.013.000
electrode material М.015.016
electrode of a capacitor Э.013.001
electrode potential П.060.010
electrodynamic short-circuit strength of a switching device С.075.005
electrodynamic short-circuit strength of a transformer С.075.006
electroenergetics Э.039.000
electroheat equipment О.010.002
electrolysis Э.017.000
electrolyte Э.018.000
electrolytic capacitor К.044.027
electrolytic capacitor paper Б.015.005
electromagnet Э.019.000
electromagnetic energy Э.045.014
electromagnetic field П.045.017
electromagnetic induction И.020.006
electromagnetic power of autotransformer М.053.020
electromagnetic radiation И.003.003
electromagnetic reduction motor Д.003.008
electromagnetic relay Р.034.044
electromagnetic screen Э.005.005
electromechanical breakdown П.085.008
electromechanical characteristic of an electric drive Х.001.010
electromechanical failing load test С.032.017
electromechanical filter Ф.011.015
electromechanical relay Р.034.045
electromechanical system С.038.043
electromechanical time constant of a rotary motor П.059.007
electrometer Э.020.000
electromotive force С.032.016
electromotor Э.014.000
electron Э.021.000
electron conduction П.088.017
electron emission Э.043.001
electron radiation Э.043.001
electron-volt Э.022.000
electronic circuit Ц.002.033
electronic conductor П.089.003
electronic device П.077.013
electronic gas Э.021.001
electronic polarization П.051.007
electronic tube П.077.011
Л.001.012
electroprotecting instrument С.060.002
electrostatic field П.045.018
electrostatic induction И.020.007

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

electrostatic screen	Э.005.006
electrotechnical device	У.014.047
electrothermal process	П.099.007
element	Э.041.000
elementary electric charge	З.016.005
eliminator	Н.020.000
embedding	В.057.000
emergency load-off	С.006.001
emergency load-shedding	С.006.001
emergency power system state	Р.028.002
emergency protection	З.020.001
emergency state of an overhead transmission line	Р.028.001
emergency stock of water in a reservoir	З.014.001
emergency switching-off of an electrical installation	О.042.001
emf	Э.001.000
emission	Э.043.000
enamel insulation	И.009.031
enamel-insulated wire	П.087.030 Э.042.000
enameled wire	П.087.030 Э.042.000
enclosed electrical wiring	Э.030.003
enclosed-type electric heating unit	Э.024.001
enclosure	О.009.000 О.015.000
enclosure of an electrical device	О.009.005
enclosure of an electrical product	О.009.004
end yoke of reactor	Я.002.003
end yoke of transformer	Я.002.004
energetic efficiency	К.065.043
energetics	Э.044.000
energization of mechanical switching device	В.024.003
energizing quantity of an electric relay	В.013.005
energizing winding of a transformer	О.007.017
energy	Э.045.000
energy balance	Б.002.018 Э.046.000
energy balance sheet	С.070.001
account of industrial enterprise	
energy carrier	Т.014.000 Э.049.000
energy conservation	Э.055.000
energy economy	К.042.003
energy facility	У.012.004 Э.058.000
energy flow	П.064.006 П.064.009 Э.050.000
energy flux	П.064.006
energy generating company	К.040.001
energy intensity	Э.047.000
energy intensity of labor	Э.047.001
energy losses	П.063.014
energy market	Э.054.000
energy rate	Т.003.002
energy receiver	Э.051.000
energy resource	Р.036.010 Э.053.000
energy storage	А.012.001
energy utilization efficiency	К.065.021
energy-conserving equipment	О.010.003
energy-conserving technology	Т.039.001
energy-flux density	П.033.004
energy-intensity	Э.048.000
energy-intensity of gross domestic product	Э.048.001
energy-intensity of gross national product	Э.048.002
energy-intensity of national income	Э.048.003
energy-intensity of products	Э.048.004
engine	Д.003.000 М.018.000
engine room	П.053.012
enhancement	Р.019.000
enthalpy	Э.059.000
entropy	Э.060.000
entry	В.009.000 В.059.000 С.070.000
envelope	О.014.000
environment	С.059.000
equalizer	К.041.000
equalizing gear	У.014.014

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

equilibrium P.003.000
equilibrium state of a system C.054.008
equipment O.010.000
У.014.000
Х.004.000
А.027.000
С.060.000
equivalent Э.002.000
equivalent capacitance of capacitors E.002.004
equivalent electric circuit C.083.007
C.083.012
equivalent inductance of a reactor И.018.010
equivalent resistivity C.050.029
erg Э.061.000
erg per gram Э.061.003
erg per gram-Kelvin Э.061.004
erg per second Э.061.001
erg per second per square centimeter Э.061.002
error П.036.000
especially damp room П.053.004
especially hazardous room П.053.003
especially-blast-proof electric device У.014.020
especially-blast-proof electrical equipment Э.025.010
especially-blast-proof electrical product И.002.011
eutrophication E.001.000
eutrophication of waters E.001.001
examination O.034.000
exchange O.006.000
excitation B.043.000
C.032.007
excitation current T.042.037
excitation of a transducer П.037.001
excitation of an electrical rotating machine B.043.001
excitation of an transformer B.043.002
excitation system C.038.021
excitation winding of a transductor O.007.025
excitation winding of an electrical rotating machine O.007.016
exciter B.042.000
exciting current T.042.037
exciting current of a transformer T.042.041
exergetic balance Б.002.017
exergetic efficiency К.065.042
exergy Э.007.000
exergy losses П.063.013
expansion Р.019.000
expansion of filter beds Р.019.001
expansion thermometer Т.032.017
expert Э.008.000
expert of boiler inspection Э.008.001
explosion В.018.000
explosion protection В.020.000
explosion security В.019.000
explosion-proof electrical device У.014.005
explosion-proof electrical equipment Э.025.003
explosion-proof electrical product И.002.003
explosive mixture С.044.001
explosive zone З.024.001
exponent П.054.000
exponential function Ф.016.004
extended wireway Т.043.004
extension Р.019.000
external electrical field П.045.015
external gas pressure cable К.001.003
external insulation of a transformer И.009.003
external magnetic field of a reactor П.045.003
extraneous force С.032.014
extrapolation Э.009.000

F

facility Х.004.000
factor П.040.000
factor of earthing К.065.007
failure О.040.000
failure to trip of an electric relay О.040.002
fallout В.064.000
farad Ф.005.000
farad per meter Ф.005.001
Faraday constant Ч.005.001
Faraday law of induction З.010.005
Faraday's laws of З.010.007

Tk CHTT http://tc.terminology.lp.edu.ua

electrolysis
faradmeter Ф.006.000
fault Н.019.000
О.040.000
fault to frame З.011.002
З.011.005
fault-to-earth current Т.042.038
faulty state Н.019.000
feature С.010.000
feedback С.011.004
feeder О.029.000
Ф.010.000
feeder circuit-breaker В.063.010
feeder reactor Р.021.023
feeder station П.104.002
feeder switchboard Щ.003.002
feeding aggregate А.009.001
feedline Л.006.010
fermentation С.005.000
fermentation of a sewage sediment С.005.001
ferrimagnet Ф.007.000
ferrite Ф.008.000
ferrite core С.026.004
С.026.006
ferroelastic С.018.000
ferroelectric С.019.000
ferromagnet Ф.009.000
ferromagnetic relay Р.034.024
ferroresonance stabilizer С.062.001
fibrillation current Т.042.061
field П.045.000
У.017.000
field current Т.042.037
field excitation П.037.000
fifth group on electric safety of personnel Г.031.005
figure of merit Д.027.002
filament lamp Л.001.007
filled-system thermometer Т.032.007
filler З.015.000
film П.030.000
film capacitor К.044.028
film insulation И.009.019
filter Ф.011.000
filter bed С.043.001
filter beds З.002.001
filter capacitor К.044.037
filter choke Р.021.039
filter for waste water purification Ф.011.012
filter for water purification Ф.011.011
filter for water treatment Ф.011.010
filter media З.002.001
filter of water-intake shaft well Ф.011.009
filtering Ф.012.000
filtering of water Ф.012.001
final condition of an electric relay С.054.012
final state of an electrical relay С.054.004
С.054.012
finance С.060.000
finances С.060.001
fire-hazardous zone З.024.018
first category of electric receivers on reliability of power supply К.009.001
first class conductor П.089.003
first group on electric safety of personnel Г.031.001
fittings А.029.000
fixed capacitor К.044.018
fixing device А.029.001
fixture А.029.000
flash В.056.000
flash temperature Т.007.004
flashing М.027.000
flashover П.085.003
flashover of an insulator П.020.001
flickering М.027.000
float-type level indicator У.008.006
floor Э.064.000
floor board Щ.003.007
floow П.044.000
flow П.064.000
flow rate Р.016.000
Д.007.000
flowmeter Р.017.000
flowrate Р.016.000
fluctuations К.033.000
fluid meter С.084.003
fluidized bed boiler К.061.005
fluorescent lamp Л.001.009
Л.001.006
fluorination Ф.015.000
flush wiring Э.030.003

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

flux	П.064.000
flux linkage	П.065.000
flux of vector through surface	П.064.003
flux-current characteristic	Х.001.002
fluxmeter	В.011.000
foil capacitor	К.044.038
follow-up drive	Э.028.016
foot switch	В.063.013
force	С.032.000
form factor of an alternating voltage or current	К.065.038
Foucault currents	Т.042.056
fourth group on electric safety of personnel	Г.031.004
fraction	Ч.003.000
fractionation	Р.005.000
framework	О.036.000
franklin	Ф.014.000
free current	Т.042.034
frequency	Ч.001.000
frequency changer	П.076.011
frequency converter	П.076.011
frequency counter	Ч.002.000
frequency deviation in electrical power-supply system	О.041.004
frequency difference relay	Р.034.035
frequency divider	Д.012.002
frequency fluctuation	К.033.002
frequency indicator	Г.010.000
frequency meter	Ч.002.000
frequency modulation degree of an alternating current	К.065.009
frequency relay	Р.034.043
frequency stability	С.065.001
freshening	О.027.000
fuel and energy consumption rate	Н.023.005
fuel-energy resources	Р.036.009
full excitation current pulse of a ferrite core	И.014.002
full load	Н.002.009
full reading current pulse of a ferrite core	И.014.003
full reading signal	С.030.001
full recording current pulse of a ferrite core	И.014.004
full-power tapping of a transformer	О.037.004
full-wave rectifier	В.065.003
function	Ф.016.000
function derivative	П.093.001
functioning	С.058.000
fundamental component of an alternating current	С.053.006
fundamental component of an alternating voltage	С.053.005
furnace	Т.044.000
fuse	П.072.000
fuse link	В.057.001
fuse strip	В.057.001
fuse-disconnector	П.074.000
fuse-isolator	П.074.000
fuse-link	В.057.001
fuse-switch	В.063.007
	П.073.000

G

gage-pressure manometer	М.011.002
gain factor	К.065.033
gallery	Г.002.000
galvanic battery	Б.004.002
galvanic cell	Э.041.003
galvanic coupling	С.011.001
galvanometer	Г.003.000
gamma-quantum	Г.004.000
gap	П.096.000
	З.009.000
garland	Г.017.000
gas	Г.001.000
gas discharge	Р.010.001
gas filled-system thermometer	Т.032.002
gas insulated line	Л.006.004
gas insulated metal-enclosed substation	П.038.004
gas meter	С.084.002
gas relay	Р.034.003
gas-discharge lamp	Л.001.004
gas-expantion metallic gauge thermometer	Т.032.002
gas-filled lamp	Л.001.003
gas-filled relay	Р.034.010
gas-filled transformer	Т.052.003
gas-filled tube	Л.001.002

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

	П.077.001
gas-filled tube rectifier	В.065.002
gas-filled valve	В.014.001
gas-tube boiler	К.061.003
gaseous capacitor	К.044.005
gaseous dielectric	Д.025.002
gaseous discharge	Р.010.001
gate	В.014.000
gauss	Г.005.000
gear	П.083.000
general purpose electrical paper	Б.015.020
general water use	В.034.001
general-duty electrical device	У.014.052
general-purpose electrical device	У.014.052
general-purpose electrical equipment	Э.025.023
general-purpose electrical product	И.002.025
general-purpose transformer	Т.052.033
generalized derivative	П.093.001
generation	П.094.000
generation of electricity	П.094.001
generation system	С.038.042
generator	Г.006.000
	Г.006.013
generator of a crossed field	Г.006.004
generator of a transverse field	Г.006.004
geometric neutral	Н.021.001
geothermal energy	Э.045.003
glass capacitor	К.044.035
glass ceramic capacitor	К.044.034
glass-fiber insulation	И.009.028
glaze	Г.019.000
glove	П.026.000
glow discharge	Р.010.008
grade	М.012.000
	К.026.000
gradient	Г.023.000
grading screen	Э.005.003
gram-equivalent	Г.025.000
graph	Г.027.000
	Г.028.000
	С.083.000
graph of a network	Г.027.001
ground	З.022.000
ground connection	З.011.004
ground electrode	З.008.000
ground fault	З.011.002
	З.011.005
ground short circuit	З.011.004
ground water	В.026.019
ground wire	П.087.004
grounded neutral	Н.021.003
grounding	З.007.000
grounding cable	Ж.005.003
grounding conductor	П.089.001
grounding resistance	С.050.031
grounding trunk	М.002.001
grounding-conductor	П.089.001
groundwater	В.026.019
group	Г.031.000
group board	Щ.003.003
group delay of a piezoelectric filter	В.052.006
group delay of an electromechanical filter	В.052.007
group lighting mains	С.027.005
group of cable conductor twist	Г.031.007
group on electric safety of personnel	Г.031.006
group reactor	Р.021.002
group water pipeline	В.038.001
growth	П.082.000
growth of activated sludge	П.082.001
guard	О.015.000
	З.020.000
guidance on water protection	П.069.001
gully	Д.028.000
gutter	Л.003.000

H

half-cycle transductor	У.009.001
half-wave rectifier	В.065.005
halogen lamp	Л.001.005
halogen tube	Л.001.005
hand	Р.002.000
hand drive	П.078.002
handling	О.011.000
hanger	С.078.000
hard ferrite	Ф.008.002
hard phase	Ф.001.004

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

hard-magnetic material	М.015.007
hardness	Ж.002.000
hardness of water	Ж.002.001
hardware	А.027.000
harmonic component of an alternating current	С.053.003
harmonic component of an alternating voltage	С.053.002
harmonic content of voltage or current	К.065.006
harmonic factor	К.065.005
head	Г.021.000
	Н.006.000
head of water retaining structure	Н.006.001
head pressure	Н.006.000
head water	Б.016.001
heat	Т.022.000
heat and power plant	Т.027.000
heat automatics	А.007.001
heat balance	Б.002.003
heat breakdown	П.085.006
heat capacity	Т.010.000
heat conduction	Т.018.000
heat distribution point	П.104.007
heat effect	Т.019.000
heat emission	Т.016.000
heat energy	Э.045.012
heat engineering	Т.023.000
heat exchange	Т.015.000
heat exchange water	В.026.029
heat flow	П.064.008
heat flux	П.064.008
heat insulation	Т.012.000
	Т.031.000
	И.009.029
heat meter	Т.013.000
heat network	С.027.021
heat of combustion	Т.022.001
heat point	П.104.006
heat power	М.053.018
heat productivity	Т.019.000
heat rating	М.053.018
heat stability	Т.024.000
heat stress of a furnace	Н.008.033
heat supply	Т.020.000
heat supply system	С.038.029
heat technology	Т.023.000
heat transfer	Т.017.000
heat-and-power engineering	Т.028.000
heat-carrier temperature difference	Р.008.002
heat-electric generating plant	Т.027.000
heat-insulating material	М.015.015
heat-intensity	Т.010.000
heat-intensity of products	Т.010.003
heat-resisting conductor material	М.015.002
heat-transfer coefficient	К.065.031
heater element	Э.041.009
heating	Н.001.000
	О.043.000
	Т.020.000
heating cable	К.001.028
heating capacity	Т.019.000
heating capacity of a boiler	Т.019.002
heating device	П.077.004
heating efficiency	Т.019.000
heating element	Э.041.009
heating hot-water boiler	К.061.006
heating unit	Э.041.009
heating wire	П.087.012
heavy gas	Г.001.003
henry	Г.007.000
hermiticity	Г.008.000
hertz	Г.009.000
heterogeneous system	С.038.003
high conductivity material	М.015.011
high frequency	Ч.001.002
high frequency component content of alternating current	С.046.003
high frequency component content of alternating voltage	С.046.002
high frequency network	С.027.023
high resistivity material	М.015.010
high voltage	Н.008.002
high-frequency radiation	И.003.001
high-frequency winding wire	П.087.002
high-pass filter	Ф.011.008
high-rate filter for water purification	Ф.011.007
high-temperature breakdown	П.085.006
high-voltage additional element of an electric power-supply system	Э.041.002

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

high-voltage circuit breaker В.063.004
high-voltage control and protection equipment А.027.001
high-voltage electric energy converter П.076.003
high-voltage electric generator Г.006.002
high-voltage electric power-supply system С.038.033
high-voltage electric transport Т.051.001
high-voltage power consumer П.066.001
high-voltage power receiver П.079.001
high-voltage power-supply source И.032.003
high-voltage semiconductor converter П.076.002
high-voltage winding of a transformer О.007.019
highway Ш.003.000
hold down device of a mechanical switching device У.014.036
hole Д.035.000
С.041.000
hole conduction П.088.003
hollow insulator О.009.002
П.043.000
homogeneous electric field П.045.011
homogeneous magnetic field П.045.010
homopolar machine М.018.028
hookup wire П.087.011
horizon Г.022.000
horse-power С.032.003
horsepower-hour С.032.004
hose Ш.005.000
hot room П.053.002
hot-water boiler К.061.001
hot-wire anemometer Т.030.000
household waste water В.026.001
humid room П.053.001
hydraulic engineering Г.014.000
hydraulic structure С.049.004
hydroelectric power microstation М.034.000
hydroelectric power plant Г.015.000
Г.034.000
hydrogenerator Г.011.000
hydromechanical process П.099.003
hydromechanization Г.013.000
hydrometer А.028.000
Г.012.000
hydropower engineering Г.016.000
hydrostatic level indicator У.008.001
hyperconducting cable К.001.022
hyperconducting wire П.087.007
hyperconductor К.069.000
hyperconductor material М.015.004
hysteresis Г.018.000
hysteresis coupling М.057.001

I

ideal capacitor К.044.009
ideal circuit element Э.041.005
ideal current source И.032.008
ideal diode Д.021.001
ideal inductor К.011.001
ideal resistor Р.031.001
ideal voltage source И.032.007
И.032.009
idle Р.028.026
idle running Х.003.002
idling Х.003.002
Р.028.026
ignition wire П.087.020
immersion thermometer Т.032.016
immitance И.012.000
immovable contact piece К.048.001
immunity З.021.000
impact ionization И.025.001
impedance И.013.000
С.050.021
impedance of reactor С.050.020
impedance relay Р.034.033
impregnated cable К.001.008
impregnated electrical insulating paper Б.015.013
impregnated paper insulation И.009.024
impulse И.014.000
impulse admittance П.088.004
impulse contact of a mechanical switching device К.047.006
impulse electrical resistance С.050.011
incandescent lamp Л.001.007

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

incidence matrix М.017.003
inclusion В.024.000
independent current source И.032.019
independent movable electric power supply И.032.001
independent power source И.032.018
independent power supply И.032.018
independent voltage source И.032.017
independent-time measuring relay Р.034.008
index И.016.000
П.040.000
П.080.000
index of activated sludge И.016.001
index of water composition and properties П.040.002
indicating device of a switching device У.003.002
indicating relay Р.034.023
indicator У.003.000
И.017.000
П.040.000
indicator selsyn-receiver С.023.002
indicial admittance П.088.009
indirect saving of fuel-energy resources Э.004.001
individually screened cable К.001.014
indoor electrical device У.014.049
indoor electrical equipment Э.025.020
indoor electrical product И.002.022
indoor substation П.038.005
indoor switchgear У.014.010
induced electric field П.045.004
inducing winding of a transformer О.007.040
inductance И.018.000
И.018.007
inductance element of an electric circuit Э.041.006
inductance level indicator У.008.005
inductance of a saturated reactor И.018.006
induction И.020.000
induction coercive force С.032.001
induction coupling М.057.002
induction frequency converter П.076.001
induction motor Д.003.002
induction regulator Р.027.001
induction relay Р.034.009
inductive coupling factor of two circuits К.065.028
inductive coupling of electrical circuits С.011.003
inductive current Т.042.004
inductive resistance С.050.012
inductive resistance of a reactor С.050.013
inductor И.019.000
К.011.002
К.011.003
Д.033.000
И.018.000
inductor frequency converter П.076.005
inductor machine М.018.012
inductor of an synchronous machine И.019.001
industrial waste water В.026.024
industrial water В.026.023
infeed from an overhead line В.009.001
infiltration structure С.049.005
inflammable liquid Ж.004.002
inflammation temperature Т.007.003
influencing quantity of an electric relay В.013.004
information electrical machine М.018.013
inhibitory reactor Р.021.005
initial condition of an electric relay С.054.002
initial magnetic permeability П.097.006
initial phase of a sinusoidal current Ф.001.002
initial starting current Т.042.010
initial state of an electric relay С.054.002
input В.009.000
В.059.000
input circuit of a transductor Ц.002.005
input drive В.001.002
input energizing quantity of a measuring relay В.013.007
input energizing quantity of an all-of-nothing relay В.013.008
input function of a circuit Ф.016.001
input function of circuit Ф.016.001
input power М.053.015
input terminals of a network З.006.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

input terminating impedance a piezoelectric filter	С.050.005
input terminating impedance of an electromechanical filter	С.050.006
input variable of an electrical circuit	В.013.006
insensivity	У.013.000
insert	В.057.000
insertion attenuation of a piezoelectric filter	З.019.001
insertion attenuation of an electromechanical filter	З.019.002
insertion phase shift of a piezoelectric filter	С.016.001
insertion phase shift of an electromechanical filter	С.016.002
inspection	К.051.000
installation	У.012.000
installation wire	П.087.027
instantaneous current	Т.042.008
instantaneous power of two-terminal circuit element	М.053.004
instantaneous value of quantity	З.023.007
instrument	П.077.000
instrument autotransformer	А.008.002
instrument panel	Щ.003.004
instrument transformer	Т.052.007
insufficiently treated return water	В.026.011
insulated conductor	Ж.005.004
insulated hand tools	И.021.001
insulated neutral	Н.021.004
insulating	И.007.000
insulating clothes	С.055.001
insulating clothing	С.055.001
insulating cord	К.054.000
insulating gloves	П.026.001
insulating hand tools	И.021.001
insulating of current-carrying parts	И.007.002
insulating overshoes	К.005.001
insulating paper	Б.015.007
insulating rod	Ш.007.001
insulating sleeve-protectors	Н.010.001
insulating transformer heatresistant paper	Б.015.018
insulating transformer paper	Б.015.017
insulation	И.009.000
insulation breakdown	П.085.005
insulation level of a capacitor	У.007.004
insulation of a transformer	И.009.011
insulation of an electrical device	И.009.013
insulation of an electrical product	И.009.012
insulation resistance	С.050.033
insulation strength	П.100.002
insulation testing voltage	Н.008.003
insulator	Д.025.000 И.008.000
insulator baffle	П.015.001
insulator cap	Г.021.001
insulator cave	П.048.001
insulator flashover	П.020.001
insulator shell	Ю.001.001
insulator string	Г.017.001
intake	З.001.000
intake structure	С.049.001
intensity	Е.002.000 Н.009.000 И.022.000
intensity of sewage aeration	И.022.001
intensity of use	М.016.000
interchange	О.006.000
interconnected electric drives	Э.028.006
interconnected systems	Э.056.002
interference suppression cable	П.087.019
interference suppression capacitor	К.044.030
interference-suppressing choke	Р.021.022
interlayer polarization	П.051.004
interlocking device	Б.012.000 П.083.001
interlocking device of an electrical device	Б.012.002
interlocking device of an electrical product	Б.012.001
intermediate-voltage winding of a transformer	О.007.029
intermittent duty	Р.028.015
internal energy of system	Э.045.002

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

internal gas pressure cable	К.001.004
internal insulation of a transformer	И.009.004
internal phase	Ф.001.001
international coulomb	К.073.001
International system of units	С.038.014
interstate electrical network	С.027.012
interval	З.009.000
	П.096.000
	П.024.000
intrashop substation	П.038.001
intrinsic breakdown	П.085.007
intrinsically-safe circuit	Ц.002.009
introduction of a heating system	Т.025.000
inverter substation	П.038.006
invertor	И.015.000
ion	И.023.000
ionic conductivity	П.088.005
ionic conductor	П.089.004
ionic exchange	О.006.001
ionic polarization	П.051.003
ionization	И.025.000
ionization breakdown	П.085.001
ionizer	И.024.000
iron	Ж.001.000
	Ж.001.001
ironwork fault	З.011.002
	З.011.005
irradiance	П.033.007
irregularity	Н.022.000
irretrievable water consumption	В.037.001
irrotational electric field	П.045.001
isobaric heat capacity	Т.010.001
isochoric heat capacity	Т.010.002
isolated electric power system	Э.056.001
isolated neutral system	С.027.028
isolating	И.007.000
isolating switch	Р.014.000
isolating transformer	Т.052.023
isolation	И.009.000
isolation transformer	Т.052.023
isolator	И.008.000
	Р.014.000
isothermal surface	П.035.001
isotropic substance	В.017.003
item	О.012.000
	Э.041.000
	И.002.000
I^2*R loss of a transformer	П.063.006
	П.063.007

J

jacket	О.009.000
job	Р.001.000
joint	С.047.000
joule	Д.017.000
joule per kilogram	Д.017.002
joule per kilogram-Kelvin	Д.017.003
joule per square meter	Д.017.001
Joule's law	З.010.001
justification	В.067.000

K

keeper	Я.001.000
Kelvin	К.015.000
kiloampere	К.017.000
kiloampere per meter	К.017.001
kilocalorie	К.022.000
kilocalorie per hour	К.022.001
kilocalorie per hour per square meter	К.022.002
kilocalorie per kilogram	К.022.003
kilocalorie per kilogram-Kelvin	К.022.004
kilohertz	К.021.000
kiloihm	К.023.000
kilopascal	К.024.000
kilovolt	К.020.000
kilowatt	К.018.000
kilowatt-hour	К.019.000
kiloohm	К.023.000
kinematic viscosity	В.068.002
kinetic energy	Э.045.005
Kirchhoff's laws	З.010.006
knife switch	Р.040.000
knife-blade switch	Р.040.000
knife-break switch	Р.040.000
knife-switch	Р.040.000

L

lacquer-film capacitor	К.044.022
ladder network	С.083.011

lag	З.013.000
	З.005.000
laminated core	С.026.007
lamp	Л.001.000
latched contactor	К.049.003
law	З.010.000
	П.069.000
law of electromagnetic induction	З.010.005
layer	С.043.000
	У.007.000
lead-in	В.009.000
lead-in device in a building	У.014.003
lead-in from an overhead line	В.009.001
lead-out wire	П.087.001
leading-out wire	П.087.001
leak-proofness	Г.008.000
leakage current	Т.042.052
leakage current of a capacitor	Т.042.054
leakage current of a dielectric	Т.042.053
leakage field of a transformer windings	П.045.007
leakage flux	П.064.005
leakage test	И.030.001
leakproofness	Г.008.000
left-hand rule	П.069.003
leg	В.015.000
length	Д.026.000
Lenz law	З.010.002
let-go current	У.007.002
level	С.072.000
	Г.022.000
	У.007.000
	С.079.000
level indicator	У.008.000
life	Р.036.000
lift	Г.022.000
light conductor	С.009.000
light guide	С.009.000
lighting accessory	А.029.005
lighting armature	А.029.005
lighting bus duct	Ш.004.003
lighting equipment	А.029.005
lighting fittings	А.029.004
lighting wireway	Т.043.003
lightning	М.049.000
lightning protection	М.047.000
lightning protector	Г.029.000
lightning rod	Г.030.000
liming	М.048.000
liming of water	И.001.000
limit	И.001.001
	Л.005.000
limit of discharge to a sewerage	П.071.000
limit of discharge to a water body	Л.005.003
limit of waste water discharge to a water body	Л.005.002
limit of water usage	Л.005.004
limit switch	Л.005.001
limiting error of an electrical relay	В.063.009
limiting harmful index	П.036.007
limiting short-time current of an output circuit	П.080.001
limiting state	Т.042.030
limiting temperature of a boiler wall	С.054.007
limiting value	Т.007.002
line	В.013.010
line insulator	Л.006.000
line regulating transformer	И.008.004
line rotary transformer	Т.052.012
line terminal	Т.052.011
line to neutral voltage	В.061.003
line wire	Н.008.034
line-to-line voltage	П.087.009
linear circuit element	Н.008.004
linear current	Э.041.008
linear current density	Т.042.007
linear electric charge density	П.033.001
linear electrical circuit	П.033.002
linear reactor	Ц.002.010
linear two-terminal circuit element	Р.021.024
lining with refractory bricks	Д.005.001
link	О.008.000
liquefied gas	С.011.000
liquid	Г.001.002
liquid capacitor	Ж.004.000
liquid dielectric	К.044.008
liquid filled-system	Д.025.003
	Т.032.006

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

thermometer
liquid-in-glass thermometer Т.032.014
lithology Л.007.000
livelihood С.060.000
livelihoods С.060.001
load Н.002.000
load curve Г.028.001
load in a system Н.002.007
load loss of a transformer П.063.004
П.063.008
load on activated sludge Н.002.004
load operation Р.028.022
load reactor Р.021.011
load voltage of a transductor Н.008.009
load-break switch В.063.005
load-interrupt switch В.063.005
loading З.002.000
local electric power-supply system С.038.010
local electrical network С.027.009
С.027.014
local heat network С.027.008
С.027.013
local heating system С.038.028
location Я.003.000
П.046.000
locking mechanism Б.012.000
П.083.001
lockout З.020.000
logarithmic decrement of current fluctuation Д.011.001
loop П.027.000
Ц.003.000
loop current Т.042.005
Lorentz force С.032.010
loss П.063.000
И.034.000
loss angle tangent Т.002.001
loss angle under sinusoidal conditions У.001.002
loss of voltage И.034.001
losses of a reactor П.063.011
low voltage Н.008.006
Н.008.021
low-frequency cable К.001.029
low-pass filter Ф.011.013
low-rate filter for water purification Ф.011.002
low-voltage control and protection equipment А.027.002
low-voltage distribution point П.104.001
low-voltage electric generator Г.006.010
low-voltage electric power supply system С.038.034
low-voltage electric transport Т.051.002
low-voltage mains С.027.015
low-voltage power consumer П.066.002
low-voltage power receiver П.079.002
low-voltage semiconductor converter П.076.008
low-voltage source of energy И.032.020
low-voltage winding of a transformer О.007.023
lower concentration explosive limit П.071.006
lower consumption limit of a heat-carrier П.071.008
lower temperature difference limit of a heat-carrier П.071.007
lower temperature range limit of a heat-carrier П.071.009
lower thermal power limit П.071.010
luminarier П.077.010
luminescent lamp Л.001.009
lumped circuit Ц.002.030

М

machine М.018.000
А.026.000
machine with electromagnetic excitation М.018.024
magazine М.001.000
magnet М.004.000
magnet voltage drop П.001.001
magnetic aftereffect В.068.003
magnetic aging С.068.001
magnetic amplifier У.009.009
magnetic anisotropy А.022.001
magnetic bias П.037.000
magnetic blow-out coil of a switching device К.011.004
magnetic circuit М.007.000
Ц.002.011
magnetic circuit pole of an electrical device П.050.005

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

magnetic circuit pole of an electrical product	П.050.004
magnetic constant	П.059.001
magnetic core	С.026.003
magnetic detector	П.077.003
magnetic dipole	Д.022.001
magnetic dipole moment	М.050.002
magnetic field	П.045.005
magnetic field of a reactor	П.045.008
magnetic field of a transformer windings	П.045.006
magnetic field strength	Н.009.001
magnetic flow	П.064.001
magnetic flux	П.064.001
magnetic flux density	И.020.004
magnetic hysteresis	Г.018.002
magnetic hysteresis loop	П.027.001
magnetic induction	И.020.004
magnetic linkage	П.065.000
magnetic material	М.015.005
magnetic moment of a body	М.050.003
magnetic moment of a current	М.050.004
magnetic permeability	П.097.005
magnetic potential difference	Н.008.005
magnetic potential meter	П.061.001
magnetic quality factor	Д.027.004
magnetic resonance	Р.032.001
magnetic saturation	Н.014.001
magnetic screen	Э.005.002
magnetic shunt	Ш.008.001
magnetic substance	М.003.000
magnetic susceptibility	В.050.002
magnetic system of an electrical device	С.038.013
magnetic system of an electrical product	С.038.012
magnetic system of an electrical rotating machine	С.038.011
magnetic vector potential	П.060.001
magnetization	Н.004.000
	Н.005.000
magnetization coercive force	С.032.002
magnetization hysteresis loop	П.027.002
magnetization reversal	П.021.000
magnetizing force	С.032.007
magnetodielectric	М.005.000
magnetoelectric	С.017.000
magnetohydrodynamic generator	Г.006.009
	М.019.000
magnetomechanical hysteresis	Г.018.003
magnetometer	М.006.000
	П.077.003
magnetomotive force	С.032.005
magnetostatic field	П.045.009
magnetostriction	М.008.000
magnetostriction ferrite converter	П.076.007
magnetostriction ferrite core	С.026.005
magnetostriction ferrite resonator	Р.033.001
magnetostriction ferrite vibrator	В.021.001
magnetostriction hysteresis	Г.018.004
magnetostrictive ferrite	Ф.008.001
magnitude	В.013.000
	З.023.000
main cable conductor	Ж.005.008
main circuit of a switching device	Ц.002.006
main contact of a mechanical switching device	К.047.003
main electric drive	Э.028.008
main insulation of a transformer winding	И.009.007
main magnetic field of a transformer	П.045.012
main magnetic flow	П.064.002
main magnetic flux	П.064.002
main pipe	М.002.000
main resonance frequency of a capacitor	Ч.001.007
main switchboard	Щ.003.002
main trolley of crane device	Т.054.001
mains conductor	Т.043.000
mains frequency	Ч.001.010
maintenance staff	П.025.004
maintenance workers	Р.002.003
make contact of an electrical circuit	К.047.005
make-interval of a mechanical switching device	В.052.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

make-time of a mechanical switching device В.052.001
makeup water В.026.020
making and breaking capacity of a switching device С.057.002
management У.006.000
management of demand for energy Р.026.003
manhole Ш.001.001
К.037.005
К.037.000
manipulation О.011.000
manned substation П.038.017
manometer М.011.000
manometric thermometer Т.032.007
mantle П.041.000
manufacture П.094.000
margin З.014.000
market Р.041.000
mass exchange М.014.000
mass transfer М.014.000
master substation П.038.009
matching cable К.001.016
matching transformer Т.052.028
material М.015.000
В.017.000
material capacity М.016.000
materials consumption М.016.000
matrix М.017.000
matrix of cuts М.017.002
matrix of outlines М.017.001
matter В.017.000
maximal steady-state short circuit current of a transformer Т.042.009
maximum М.010.000
maximum allowable discharge of substances into water body С.006.003
maximum permissible concentration К.053.001
maximum relay Р.034.012
Maxwell М.009.000
mean С.060.000
mean error of an electrical relay П.036.010
measuring circuit Ц.002.028
measuring device И.005.000
measuring instrument П.077.002
measuring relay Р.034.006
measuring transducer П.076.004
measuring transductor У.009.002
mechanical endurance of a mechanical switching device И.006.002
mechanical failing load test С.032.006
mechanical switching device А.026.010
mechanical switching device with automatic reset А.026.008
mechanical switching device without automatic reset А.026.006
mechanical waste water purification О.046.003
mechanism П.083.000
mechanostriction М.031.000
medium Н.025.000
С.059.000
megahertz М.022.000
megaohm М.023.000
megapascal М.024.000
megawatt М.021.000
membrane М.026.000
mercury thermometer Т.032.011
mercury-arc rectifier В.014.002
mesh Я.003.000
mesh current Т.042.005
mesh-connected device У.014.045
metallized capacitor К.044.023
meter С.084.000
И.005.000
methane-tank М.029.000
method М.030.000
С.056.000
method of symmetrical components М.030.001
metric horse-power С.032.003
mica capacitor К.044.033
microampere М.032.000
microfarad М.036.000
microfilter М.037.000
microfilter for water purification М.037.001
microvoltmeter М.033.000
microwave radiation И.003.002
milliampere М.038.000
millihenry М.041.000
millivolt М.040.000

milliwatt М.039.000
mine Ш.001.000
mineral insulation И.009.016
mineral water В.026.010
mineralization М.042.000
minimum relay Р.034.013
minimum-phase electric circuit Ц.002.012
minus tapping of a transformer winding О.037.005
mixed electrical network С.027.020
mixed protection enclosure of switchgear chamber О.015.003
mixed-light lamp Л.001.008
mixture С.044.000
MKGFS М.043.000
mobile electrical device У.014.023
mobile electrical equipment Э.025.012
mobile electrical product И.002.013
mode Р.028.000
modulation М.045.000
modulation reactor Р.021.010
modulus of impedance С.050.021
moisture meter В.025.000
moisture tester В.025.000
molded transformer Т.052.034
molecule М.046.000
moment М.050.000
monitoring М.051.000
У.006.000
monitoring section С.071.001
monopolar d.c. link Л.006.012
monostable relay Р.034.017
motion Х.003.000
motor П.078.001
motor generator Д.004.000
motor-generator Д.004.000
mounting М.052.000
movable contact piece К.048.002
move Х.003.000
movement Х.003.000
multi-element insulator И.008.005
multi-speed motor Э.014.007
multifilament wire П.087.010
multifunctional relay Р.034.014
multilayer capacitor К.044.024
multimeter М.055.000
multiphase transformer bank Г.031.008
multiphase reactor Р.021.009
multiphase system of electric currents С.038.015
multiphase system of electrical circuits С.038.016
multiphase winding of an electrical device О.007.014
multiphase winding of an electrical product О.007.013
multiple cord Ш.006.001
multiple-conductor cable К.001.027
multiplexing У.005.000
multipole М.044.000
multipole switching device А.026.013
multiport М.044.000
multiposition mechanical switching device А.026.012
multipurpose utilization of water resources И.029.001
multispeed induction motor Д.003.011
multistage amplifier У.009.010
multiterminal network М.044.000
multiwinding transformer Т.052.016
mutual electrical resistance С.050.003
mutual inductance И.018.001
mutual induction И.020.001
mutual induction linkage П.065.001
mutually coupled reactor Р.021.030

N

n-terminal circuit М.044.000
nameplate Т.001.000
nameplate of electrical device Т.001.002
nameplate of electrical product Т.001.001
nameplate of electrotechnical product Т.001.001
natural ground electrode З.008.001
natural protection of underground waters З.021.001
natural protectivity of underground waters З.021.001
neck Ш.002.000
neck of insulator Ш.002.001
negative-phase sequence П.056.001
negative-sequence current Т.042.044
negative-sequence current К.065.014

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ratio
negative-sequence voltage Н.008.011
negative-sequence voltage ratio К.065.014
net С.027.000
net current strength С.032.008
network С.027.000
network analysis А.020.002
network graph tree Д.015.001
network synthesis С.035.001
network transient П.099.005
network-phasing relay Р.034.039
neutral Н.021.000
neutral conductor Ж.005.007
neutral earthing З.012.000
neutral earthing trunk М.002.002
neutral operating conductor П.087.017
neutral point Н.021.000
neutral point displacement voltage Н.008.017
neutral protective conductor П.087.015
neutral terminal of a transformer В.061.004
neutral wire П.087.014
П.087.016
neutralized state С.054.009
neutralizer Н.020.000
neutralizing tank Н.020.000
no-current condition of a mechanical switching device П.011.001
no-load condition Р.028.026
no-load loss of a transformer П.063.012
no-load operation Х.003.002
node У.002.000
node of an electric circuit У.002.001
node of an electrical circuit У.002.001
nominal operational mode Р.028.007
nominal range of an influencing quantity Д.019.003
nominal value В.013.011
nominal value of a parameter З.023.009
nominal value of an energizing quantity З.023.008
nominal voltage of a system Н.008.024
non-coaxial feed-though capacitor К.044.025
non-load current of a transformer Т.042.055
non-load operation Р.001.002
non-polar capacitor К.044.026
non-polar dielectric Д.025.004
non-polarized relay Р.034.016
non-reversible drive Э.028.011
non-reversible electrical machine М.018.026
non-reversible transductor У.009.011
non-salient pole machine М.018.027
non-sectional contact connection С.047.002
non-self-maintained discharge Р.010.005
non-specified-time relay Р.034.037
non-uniformity Н.022.000
nonlinear electrical circuit Ц.002.014
nonlinear reactor Р.021.025
nonrenewable energy resources Р.036.006
norm Н.023.000
Н.024.000
normal duty of an electric power system Р.028.010
normal operational mode of an overhead transmission line Р.028.009
normal state of a conductor С.054.005
normalized energy balance Б.002.007
normatively clean return water В.026.013
normatively treated return water В.026.012
not releasing current Т.042.011
nuclear power engineering Э.044.001
nuclear thermal station Э.033.001
number Ч.005.000
nutritious substance В.017.004

О

object О.012.000
oersted Э.062.000
off-state of a static switching device С.054.001
office У.006.000
offset С.016.000
С.045.000
offset current Т.042.050

ohm О.022.000
Ohm's law З.010.003
ohm-meter О.023.000
ohmmeter О.024.000
oil circuit-breaker В.063.011
oil-filled cable К.001.023
oil-filled device А.026.011
oil-filled high pressure cable К.001.025
oil-filled low pressure cable К.001.026
oil-filled pipe-type cable К.001.024
oil-immersed type transformer Т.052.013
oil-impregnated cable К.001.009
oil-switch В.063.011
on-load operation Р.001.005
on-off switch В.063.000
on-off valves А.029.003
on-state of a static switching device С.054.006
one-port network Д.005.000
open circuit operation Р.001.004
open heat supply system С.038.018
open position of a mechanical switching device П.046.003
open windings of a transformer О.007.015
open wiring Э.030.001
open-circuit loss of a transformer П.063.012
open-delta connection of transformer windings С.047.010
open-type electrical device У.014.022
open-type electrical equipment Э.025.011
open-type electrical product И.002.012
opened circuit of an electrical device Ц.002.019
opened circuit of an electrical product Ц.002.018
opening interval of a mechanical switching device В.052.010
opening time of a mechanical switching device В.052.010
operate time of a mechanical switching device В.052.005
operating circuit of a transductor Ц.002.017
operating current of a transductor Т.042.032
operating dielectric of a capacitor Д.025.006
operating magnetic flow П.064.007
operating magnetic flux П.064.007
operating member of a machine О.028.001
operating voltage Н.008.032
operating voltage of a transductor Н.008.031
operation С.058.000
Р.001.000
Р.028.000
operation of a switching device С.058.001
operational current Т.042.017
operational mode of an electrical rotating machine Р.028.024
operative personnel П.025.003
operative range of an energizing quantity Д.019.004
operative value of an electric relay З.023.003
З.023.006
operative workers Р.002.002
operative-maintenance personnel П.025.002
operative-maintenance workers Р.002.001
opposite-pole machine М.018.029
opposition С.050.000
optic cable К.001.030
optimal energy balance Б.002.008
order П.054.000
organ О.028.000
oscillating component of a free current С.053.004
oscillation frequency Ч.001.016
oscillations К.033.000
oscillator Г.006.003
oscillatory circuit К.052.001
oscillatory system С.038.007
outdoor electrical device У.014.051
outdoor electrical equipment Э.025.022
outdoor electrical product И.002.024

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

outdoor substation П.038.010
outdoor switchgear У.014.021
outdoor wiring Э.030.001
outlet В.066.000
О.038.000
output Д.007.000
output factor of an accumulator К.065.017
output function of a circuit Ф.016.002
output function of circuit Ф.016.002
output of well Д.007.001
output power М.053.013
output terminals of a network З.006.002
output terminating impedance a piezoelectric filter С.050.007
output terminating impedance of an electromechanical filter С.050.008
output variable of an electric circuit В.013.009
output voltage of a transductor Н.008.009
outside cable cover П.041.002
outside electrical installation Э.038.001
outside energy facility Э.038.001
over-current Т.042.045
over-synchronous braking of rotary asynchronous motor Т.046.004
over-voltage П.022.000
over... release Р.018.001
overalls С.055.000
overexcitation П.014.000
overfrequency Ч.001.008
overhead cable line Л.006.003
overhead line Л.006.002
overhead line branch О.037.003
overhead system С.027.004
overhead water-supply tank Р.029.002
overlapping П.020.000
overload П.016.000
overpass Э.063.000
overshoes К.005.000
oxidability О.018.000
oxidation pond П.101.001
oxidation power of treatment unit М.053.012
oxidation rate of pollutants by activated sludge С.042.002
oxidation susceptibility О.018.000
oxide insulation И.009.017
oxidizability О.018.000
oxidizing medium С.059.002
oxygenation of water Н.015.001
oxytank О.021.000
ozonization О.017.000
ozonization of water О.017.001

Р

pack П.003.000
package П.003.000
packet П.003.000
packet switch В.063.012
packet-type switch П.077.007
pair П.005.000
panel Щ.003.000
panel-board room П.053.011
paper Б.015.000
paper capacitor К.044.002
paper for chemical current sources Б.015.003
paper insulation И.009.002
para-process П.008.000
parallel connection С.047.004
parallel operation of transformers Р.001.001
parallel resonance Р.032.002
parallel-resonant circuit К.052.004
paralleling reactor Р.021.037
paramagnet П.006.000
parameter П.007.000
П.040.000
parameter of electrical energy П.007.001
paraprocess П.008.000
part Ч.003.000
partial breakdown П.085.002
partial energy balance Б.002.016
partial excitation current pulse of a ferrite core И.014.005
participant У.016.000
participant of the wholesale electrical energy market У.016.001
pascal П.010.000
pass band П.047.003

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

pass band of a piezoelectric filter	П.047.004
pass band of an electromechanical filter	П.047.005
passage	К.055.000
passageway	К.055.000
passive circuit element	Э.041.011
passive electric circuit	Ц.002.016
path	П.107.000
path of signal graph	П.107.002
pause	П.011.000
peak factor of an alternating voltage (current)	К.065.004
peak load	М.010.001
peak-to-peak	Р.007.000
peak-to-peak amplitude	Р.007.000
peak-to-peak value of voltage	Р.007.001
pending	З.005.000
penetrability	П.097.000
perceptible current	Т.042.019
period	П.024.000
period of an electric current	П.024.001
periodic commutation	П.019.001
periodic current	Т.042.023
periodic duty	Р.028.014
periodic process	П.099.006
permanent contact connection	С.047.003
permanent-magnet machine	М.018.022
permanently manned substation	П.038.015
permeability	П.097.000
permeance	П.088.007
permittivity	П.097.003
personnel	П.025.000
perspective energy balance	Б.002.010
Petersen coil	К.011.007
petticoat	Ю.001.001
phase	Ф.001.000 С.079.000
phase boundary	П.035.002
phase constant	К.065.037
phase controller	Ф.004.000
phase converter	П.076.012
phase current	Т.042.060
phase delay of a piezoelectric filter	З.005.001
phase delay of an electromechanical filter	З.005.002
phase difference	С.016.003
phase displacement of a measuring transformer	П.036.012
phase displacement of a three-phase transformer winding	С.016.004
phase electric circuit	Ц.002.023
phase element	Э.041.015
phase interface	П.035.002
phase inverter	Ф.002.000
phase of a sinusoidal current	Ф.001.007
phase of an electrical installation	Ф.001.010
phase of an electrical item	Ф.001.008
phase of the electrical device	Ф.001.009
phase reactor	Р.021.038
phase regulator	Ф.004.000
phase sequence	П.056.002
phase shifter	Ф.002.000
phase to neutral voltage	Н.008.034
phase winding	О.007.034
phase winding of an electrical device	О.007.036
phase winding of an electrical product	О.007.035
phase-change coefficient	К.065.037
phase-change constant	К.065.037
phase-frequency characteristic of an electrical circuit	Х.001.007
phase-meter	Ф.003.000
phase-sequence relay	Р.034.040
phase-to-phase voltage	Н.008.004
photoelectric device	У.014.040
photon	Ф.013.000
photosensitive device	П.077.008
physical quantity	В.013.015
pick-up value of a switching device	З.023.011
picofarad	П.028.000
piece	Ч.003.000
piezoelectric filter	Ф.011.005
pillow	П.039.000
pilot cable	К.001.020
pilot wire	Ж.005.005
pipe	Т.056.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

pipeline М.002.000
pipeline valves А.029.006
pit Ш.001.000
plan С.083.000
planar graph Г.027.003
planar network С.083.004
planning energy balance Б.002.011
plant С.067.000
plastic insulation И.009.018
plate Т.001.000
plate pack of a transformer П.003.001
platinum resistance thermometer Т.032.009
plot У.017.000
Г.028.000
plug braking of a rotary motor Т.046.006
plumbing fixture А.029.002
plus tapping of a transformer winding О.037.006
point Т.048.000
П.104.000
pointer У.003.000
polar capacitor К.044.029
polar dielectric Д.025.005
polarization П.051.000
П.052.000
polarization current Т.042.064
polarized relay Р.034.020
pole О.026.000
П.050.000
pole of a d.c. system П.050.006
pole of a magnet П.050.003
pole of a switching device П.050.002
pole of an electrical installation П.050.007
pole of an electrical rotating machine П.050.001
pole-mounted substation П.038.008
pollutant mineralization in waste water М.042.002
polluted return water В.026.005
polluted zone З.024.003
pollution З.003.000
З.004.000
pollution density З.004.000
pollution source influence zone З.024.002
polyphase circuit Ц.002.013
polyphase electrical device У.014.018
polyphase transformer Т.052.017
polyphase voltage source И.032.016
polyrster electrical insulating paper Б.015.016
pond П.101.000
pool Б.016.000
portable electrical device У.014.024
portable electrical equipment Э.025.013
portable electrical product И.002.014
portion Ч.003.000
position П.046.000
Р.010.000
position indicator У.003.000
position indicator of a switching device У.003.001
position of a mechanical switching device П.046.002
position switch В.063.015
В.063.016
П.018.001
positive-phase sequence П.056.003
positive-sequence current Т.042.047
positive-sequence voltage Н.008.015
post insulator О.026.002
potential П.060.000
potential meter П.061.000
potential stress Н.009.000
potentiometer П.062.000
power М.053.000
С.057.000
power amplification of a transducer К.065.034
power balance of energy facility Б.002.002
power box Я.004.001
power cable К.001.035
power capacitor К.044.032
power center П.038.007
power circuit Ц.002.021
power demand from the system Н.002.011
power engineering Э.044.000
power factor К.065.010
power factor of the fundamental harmonic К.065.029
power loss П.063.009
power loss of a capacitor М.053.006
power losses П.063.009

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

power network С.027.022
power network survivability Ж.003.001
power rate Т.003.002
power relay Р.034.029
power safety Б.006.001
power service С.038.037
power shaft В.001.002
power source И.032.012
power station Э.033.000
power supply Э.032.000
И.032.012
power supply reliability Н.003.002
power system С.038.045
Э.056.000
power system dispatching У.006.001
power system survivability Ж.003.001
power transformer Т.052.026
power transformer aggregate А.009.002
power transformer plant А.009.002
power transmission line Л.006.008
power winding of a transductor О.007.045
power winding of a transformer О.007.050
power-direction relay Р.034.030
power-flux density П.033.004
power-line frequency Ч.001.010
Poynting's vector В.012.001
preliminary contact of a mechanical switching device К.047.013
preliminary water chlorinating Х.002.001
preliminary water chlorination Х.002.001
pressure Д.001.000
pressure cable К.001.007
К.001.011
pressure gauge М.011.000
pressure loss in a pipeline П.063.016
pressure-filled thermometer Т.032.007
primary current of a transformer Т.042.020
primary energy Э.045.006
primary relay Р.034.018
primary voltage of a transformer Н.008.025
primary winding of a current transformer О.007.043
primary winding of a power transformer О.007.041
primary winding of a voltage transformer О.007.042
principal tapping of a transformer О.037.001
principle П.069.000
probe П.084.000
process П.099.000
process water В.026.031
processing Р.001.000
О.011.000
product И.002.000
production П.094.000
profile С.028.000
projected service life of a boiler С.061.002
propagation coefficient К.065.026
properties of water С.010.002
property С.010.000
proportion Ч.003.000
protectability З.021.000
protected electrical device У.014.012
protected electrical equipment Э.025.007
protected electrical product И.002.007
protected switchgear chamber К.006.006
protection З.020.000
О.045.000
protection circuit Ц.002.027
protection device А.026.001
protection enclosure О.015.002
protection of water З.020.004
protective cable cover П.041.001
protective covers of electrical equipment П.042.001
protective enclosure О.009.001
protective grounding З.007.002
protective hose Ш.005.001
protective switching-off of an electrical installation О.042.002
proton П.098.000
proximity switch В.063.017
pull-in В.060.000
pull-in time of synchronous motor В.052.003
pulsating current Т.042.031

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

pulsating current motor Э.014.014
pulsating voltage Н.008.030
pulsation П.103.000
pulsation factor of a pulsating voltage or current К.065.024
pulse И.014.000
pulse capacitor К.044.010
pulsing of voltage or current П.103.001
pump Н.012.000
pumped storage power station Э.033.003
pumping facility С.067.002
pumping plant С.067.002
puncture П.085.000
puncture of an insulation П.085.005
puncture of an insulator П.085.004
purification О.046.000
push button switch В.063.008
push-button switch В.063.008
putrefaction Т.041.000

Q

Q factor Д.027.000
quality К.012.000
quality analysis of electrical energy А.020.001
quality coefficient of electrical energy П.040.001
quality control of electrical energy К.051.002
quality factor Д.027.000
quality factor of a capacitor Д.027.001
quality factor of a reactor Д.027.003
quality factor of a trasductor Д.027.002
quality management of electrical energy У.006.002
quality of electrical energy К.012.002
quality rate of electrical energy Н.023.003
quantity В.013.000
К.034.000
В.013.015
О.013.000
quantity of electricity К.034.003
quantity of heat К.034.002
quantity of water consumption В.013.003
quantity of water draining В.013.002
quantum К.013.000
Ф.013.000
quarter-phase voltage source И.032.011
quasistatic process П.099.004
quick-response electromotor Э.014.006
quota Н.024.000

R

r.m.s.-ripple factor К.065.025
radial air gap of an electrical rotating machine З.009.004
radial feeder Л.006.011
radial system С.027.017
radial water intake С.049.008
radiant flux П.064.004
radiation И.003.000
Э.043.000
radio-frequency Р.004.000
radio-frequency cable К.001.031
rain catchment Л.003.000
rain water В.026.003
range Д.019.000
Р.007.000
rarefaction Р.009.000
rarefication Р.009.000
rate И.022.000
С.042.000
Т.003.000
С.072.000
Ч.001.000
Н.023.000
rated burden of an instrument transformer Н.002.008
rated capacitance of a capacitor Е.002.002
rated capacity of a chemical current supply Е.002.003
rated current of a capacitor Т.042.012
rated current of a transformer winding Т.042.013
rated dynamic current of a transformer Т.042.015
rated frequency of a capacitor Ч.001.005
rated frequency of a transformer Ч.001.006

rated heating capacity of a boiler Т.019.001
rated insulation level У.007.001
rated output of an instrument transformer М.053.009
rated power of a capacitor М.053.010
rated power of a transformer М.053.011
rated short-time thermal current of a transformer Т.042.014
rated vacuum rarefaction behind the boiler Р.009.001
rated value В.013.012
rated voltage of a capacitor Н.008.022
rated voltage of a transformer winding Н.008.023
rated voltage ratio К.065.040
rating of well Д.007.001
rating station С.071.001
rating value of a parameter З.023.009
ratio С.072.000
ratiometer Л.008.000
rational energy balance Б.002.013
rational utilization of fuel-energy resources И.029.003
reach Б.016.000
reactance Р.020.000
С.050.023
reaction step motor Э.014.009
reactive electric power assessment У.018.005
reactive energy Э.045.010
reactive power compensator К.041.001
reactive power for sinusoidal current М.053.017
reactive-power relay Р.034.036
reactor Р.021.000
reactor of capacitive storage Р.021.019
reactor of capacity power selection Р.021.020
reactor power М.053.007
reactor saturation linkage П.065.002
reactor tank Б.001.001
reactor voltage Н.008.016
realm У.017.000
receiver П.079.000
receiver of electrical energy П.079.004
rechargeable battery Б.004.001
reciprocal conduction П.088.002
reciprocal magnetostriction Э.065.001
effect
recirculated water В.026.014
recirculating water supply В.039.001
recirculation Р.037.000
recirculation of activated sludge Р.037.001
recirculation of waste water Р.037.002
reclaiming У.015.000
reclamation У.015.000
recovery В.044.000
В.051.000
rectified value of an alternating current З.023.014
rectified value of an alternating voltage З.023.013
rectifier В.065.000
rectifier drive Э.028.005
rectifier substation П.038.003
recycle ratio of activated sludge К.065.027
recycle sludge И.010.002
reduction В.051.000
reference limiting error of an electrical relay П.036.006
reference mean error of an electrical relay П.036.009
reference value of an influencing quantity З.023.010
refractory conductor material М.015.002
refresh Р.025.000
regeneration Р.025.000
regeneration of activated sludge Р.025.001
regenerative braking of a rotary motor Т.046.003
regenerator Р.024.000
regenerator of activated sludge Р.024.001
regime of heat water supply Р.028.020
regime of heating Р.028.023
region З.024.000
У.017.000
regulated-speed motor Э.014.010
regulating inductor Р.021.027
regulating reservoir for water Р.029.003
regulating transformer Т.052.024
regulating water volume in a reservoir О.013.001
regulation Р.026.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

regulations П.069.000
regulator Р.027.000
relative attenuation of a piezoelectric filter З.019.005
relative attenuation of an electromechanical filter З.019.006
relative dielectric susceptibility В.050.003
relative error of an electric relay П.036.004
relative magnetic permeability П.097.008
relative permittivity П.097.007
relaxation coercive force С.032.009
relay Р.034.000
Р.034.026
relay armature Я.001.002
relay contactor К.049.001
relay protection З.020.006
relay tongue Я.001.002
release Р.018.000
В.044.000
release of a switching device В.044.001
release time of a mechanical switching device В.052.002
releasing current Т.042.018
reliability Н.003.000
reluctance С.050.015
reluctance motor Д.003.013
remanence И.020.005
remanent magnetization Н.004.002
remanent polarization П.051.005
remotely controlled substation П.038.016
renewable energy resource Р.036.004
renewable energy source И.032.002
repolarization П.023.000
reporting energy balance Б.002.009
reservoir В.041.000
Р.029.000
residential board Щ.003.005
residual current Т.042.043
residual current transformer Т.052.039
residual pollution of waste water З.004.001
residual service life of a boiler С.061.001
residual voltage Н.008.010
residual voltage transformer Т.052.032
residual voltage winding of an instrument transformer О.007.020
residue О.035.000
resistance Р.030.000
С.050.000
С.075.000
С.050.030
resistance box М.001.001
resistance of a mutually coupled reactor С.050.027
resistance of a reactor С.050.026
resistance of an ideal resistor С.050.032
resistance relay Р.034.041
resistance thermometer Т.032.018
resistance wire П.087.022
resistance-start split phase motor Д.003.012
resistive material М.015.013
resistivity С.050.028
resistor Р.031.000
resonance Р.032.000
resonance frequency Ч.001.011
resonant circuit К.052.006
resonant earthed system С.027.027
resonator Р.033.000
resource Р.036.000
resources С.060.001
restoration В.051.000
return water В.026.002
return water discharge С.006.004
reuse of water И.029.002
reuse waste water В.026.018
reversible electric drive Э.028.013
reversible electrical machine М.018.030
reversible power loss П.063.005
reversible transductor У.009.012
reversing switch У.014.033
reversing-type starter П.106.003
reversive converter П.076.014
rheostat Р.035.000
ribbon wire П.087.008
right-hand rule П.069.004
right-hand screw rule П.069.002
rigid insulator И.008.006
rigidity Ж.002.000
ring К.038.000
rinse water В.026.022

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

riparian water protection zone	З.024.019
riparian zone	П.047.006
ripple filter	Ф.011.006
rod	С.073.000
	Ш.007.000
room	П.053.000
room with a chemical active or organic medium	П.053.007
room with increased hazard	П.053.006
room without increased hazard	П.053.005
root-mean-square value of periodic current	З.023.002
rope	Т.055.000
rotameter	Р.038.000
rotary amplifier	У.009.015
rotary control switch	В.063.014
rotary converter	П.076.010
	П.076.019
rotary direct voltage converter	П.076.020
rotary motor	Э.014.003
rotary phase converter	П.076.021
rotary transformer	Т.052.002
rotatable transformer	Т.052.002
rotating electrical machine	М.018.011
rotational electric field	П.045.002
rotor	Р.039.000
row	Р.042.000
rubber insulation	И.009.026
rule	П.069.000
run	Х.003.000

S

safe distance	Р.015.001
safe state examination of an electrical installation	О.034.002
safety	Б.006.000
safety cage	О.015.001
safety enclosure	О.015.001
safety switch	П.073.000
salient-pole machine	М.018.036
salinity	М.042.000
salt content in water	С.046.005
salt elimination	О.005.000
salting-out	О.005.000
sandwich winding	О.007.052
sanitary protection zone	З.024.007
sanitizing	О.046.000
satellite substation	П.038.013
saturable-core reactor	Р.021.013
saturated reactor	Р.021.013
saturation	Н.014.000
	Н.015.000
saturation current of a reactor	Т.042.042
saturation inductance of a transductor	И.018.005
saturation induction	И.020.002
	И.020.003
saturation magnetization	Н.004.001
saturation magnetostriction	М.008.001
saturation reactance of a transductor	С.050.022
saving	Э.004.000
saving of fuel-energy resources	Э.004.003
scalar	В.013.013
	С.040.000
scalar magnetic potential	П.060.003
scalar potential	П.060.004
scalar quantity	В.013.013
scaled rotary transformer	Т.052.014
schedule	Г.028.000
schema	С.083.000
schematic diagram	С.083.005
scope	О.013.000
screen	Э.005.000
screen of a cable	Э.005.001
screening	Э.006.000
seal	У.005.000
sealed cable	К.001.005
sealed capacitor	К.044.006
	К.044.036
sealed conductor	Ж.005.002
sealed contact	К.047.002
sealed electrical device	У.014.008
sealed electrical equipment	Э.025.005
sealed electrical product	И.002.005
sealed transformer	Т.052.004
sealed-contact relay	Р.034.004
second category of electric receivers on reliability of power supply	К.009.002
second class conductor	П.089.004
second group on electric	Г.031.002

safety of personnel
secondary current of a current transformer T.042.002
secondary energy resource P.036.005
Э.053.001
secondary relay P.034.002
secondary voltage of a voltage transformer H.008.001
secondary water pollution З.003.001
secondary winding of a current transformer O.007.005
secondary winding of a power transformer O.007.003
secondary winding of a voltage transformer O.007.004
section C.020.000
C.071.000
C.028.000
Ч.003.000
section of complete mixing C.071.002
sectional contact connection C.047.006
security З.020.000
Б.006.000
sediment O.031.000
sediment conditioning K.045.001
sediment of waste water O.031.001
self-bearing cable K.001.032
self-bearing wire П.087.023
self-discharge C.003.000
self-discharge of a capacitor C.003.001
self-excitation of a transductor C.011.005
self-excitation winding of a transductor O.007.024
self-excited machine M.018.023
self-healing C.001.000
self-healing of a capacitor C.001.001
self-induction C.002.000
self-induction linkage П.065.003
self-inflammation temperature T.007.005
self-maintained discharge P.010.006
self-recovery C.001.000
self-regeneration C.001.000
self-restoring C.001.000
self-supporting cable K.001.012
self-synchronization C.004.000
self-synchronization of a synchronous machine C.004.001
selsyn C.021.000
selsyn synchronization winding O.007.027
selsyn-receiver C.023.000
selsyn-transmitter C.022.000
semiconducting glaze Г.019.001
semiconductor П.049.000
semiconductor device П.077.005
У.014.026
semiconductor diode Д.021.002
semiconductor material M.015.008
semiconductor relay P.034.019
sending П.017.000
sensing element Д.002.000
sensitive switch M.035.000
sensor Д.002.000
separate winding transformer T.052.036
separately excited machine M.018.021
separation P.005.000
separator O.039.000
septic C.024.000
septic tank C.024.000
.025.000
sequence П.056.000
series M.018.017
P.042.000
series connection C.047.005
series reactor P.021.023
series winding of an auto-transformer O.007.044
series-resonant circuit K.052.005
service water B.026.030
set У.012.000
setting У.011.000
setting basin for water purification O.044.002
setting deviation of a switching device O.041.003
setting of a boiler O.008.000
setting of a switching device У.011.001
setting range of a switching device Д.019.002
setting value У.011.000
settler O.044.000
settler of waste water O.044.003
settling basin O.044.000
settling tank O.044.000
sewage B.026.028

sewage aeration	А.033.002
sewage collector	К.035.001
sewage flow rate	Н.023.001
sewage header	К.035.001
sewage settling basin	О.044.003
sewage structure	С.049.007
sewage tank	О.044.003
sewer	К.035.001
sewer manhole	К.037.006
sewer outlet	В.066.002
sewer pipe	К.035.001
sewerage network	С.027.007
shaded pole motor	Д.003.007
shaft	В.001.000
	Ш.001.000
sheath	О.009.000
shed of an insulator	Р.022.001
shedding	С.006.000
shell	О.009.000
shield	Щ.003.000
	Э.005.000
shielded cable	К.001.037
shielded conductor	Ж.005.014
shielded pole motor	Д.003.007
shielded wire	П.087.028
shielding	Э.006.000
shielding device	У.014.042
shift	С.045.000
	С.016.000
short circuit	З.011.003
short circuit current of a chemical current supply	Т.042.040
short circuit mode	Р.028.021
short circuiter	К.059.000
short term stability of a capacitor	М.027.001
short-circuit loss of a transformer	П.063.008
short-circuit operation	Р.001.003
short-circuit strength of a transformer	С.075.002
short-circuited rotor	Р.039.001
short-circuiting plug	К.059.000
short-time duty	Р.028.003
short-time withstand current	С.075.001
shorting	З.011.000
shorting device	К.059.000
shorting plug	К.059.000
shunt	М.018.016
	Ш.008.000
shunt relay	Р.034.025
shunting reactor	Р.021.040
shunting reactor with power delivery	Р.021.041
shuntings reactor	Р.021.021
shut off devices	А.029.003
shut-down	О.042.000
shut-off devices	А.029.003
shut-off valves	А.029.003
shutoff	О.042.000
SI	С.029.000
side yoke of a reactor	Я.002.001
side yoke of a transformer	Я.002.002
siemens	С.033.000
siemens per meter	С.033.001
sign	П.080.000
signal	С.030.000
signal graph	Г.027.004
signal scheme source	И.031.001
signaling	С.031.000
signalization circuit	Ц.002.031
silicon content in water	С.046.004
simple conductor	П.089.005
single capacitor	К.044.007
single motorized drive	Э.028.002
single-phase circuit	Ц.002.015
single-phase contact	П.081.004
single-phase electrical device	У.014.019
single-phase reactor	Р.021.015
single-phase transformer	Т.052.019
single-phase voltage source	И.032.021
single-pole contact	П.081.003
single-pole switching device	А.026.014
sink	П.079.003
	П.079.000
sinusoidal current	Т.042.035
situation	С.039.000
size	О.013.000
skeleton	О.036.000
sleeve-protector	Н.010.000
sliding contact	К.047.016
slot	П.002.000
slot of an armature	П.002.003
slot of an electrical rotating machine	П.002.001
slot of an insulator	П.002.002
sludge	И.010.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

sludge drying bed	П.034.001
sludge multiplexing	У.005.001
sludge water	В.026.006
small area	П.034.000
smoldering	Т.041.000
smoldering temperature	Т.007.006
smoothing inductor	Д.033.001
smoothing reactor	Р.021.029
snap action mechanical switching device	А.026.007
snap-on ammeter	К.028.001
soft-magnetic material	М.015.006
softened water	В.026.032
softening	У.004.000
soil	З.022.000
solar cell	Э.041.013
solar energy	Э.045.011
solenoid	С.048.000
solenoid-operated switch	В.063.023
solid conductor	Ж.005.011
solid earth	З.007.001
solid ground	З.007.001
solid phase	Ф.001.004
solid-core insulator	И.008.010
solid-expansion thermometer	Т.032.004
solidly earthed system	С.027.026
solidly-earthed neutral	Н.021.002
solidly-grounded neutral	Н.021.002
sorption	С.051.000
source	И.031.000 И.032.000
source current	Т.042.039
source of water pollution	И.032.010
source voltage	Н.008.007
source water	В.026.007
span	П.095.000
spark	И.027.000
spark discharge	Р.010.003
spark-extinguishing contact of a mechanical switching device	К.047.007
spark-gap	Р.012.000
sparking	И.028.000
sparking ball	Р.012.001
special category of electric receivers on reliability of power supply	К.009.004
special clothes	О.016.001
	С.055.000
special transformer	Т.052.029
special water use	В.034.002
special-purpose electrical device	У.014.055
special-purpose electrical equipment	Э.025.028
special-purpose electrical product	И.002.028
specialized electrical device	У.014.054
specialized electrical equipment	Э.025.027
specific consumption	Р.016.001
specific consumption of fuel-energy resources	Р.016.004
specific dielectric losses	П.063.020
specific entropy	Э.060.001
specific heat capacity	Т.010.004
specific magnetic losses	П.063.021
specific quantity of heat	К.034.004
specific water consumption	В.037.002
specific water draining	В.031.001
specification	Н.024.000
specified time	В.062.000
specified time of an electric relay	В.062.001
specified-time relay	Р.034.038
speed	С.042.000
speed-torque characteristic of an electric drive	Х.001.006
sphere gap	Р.012.001
splash-proof electrical device	У.014.001
splash-proof electrical equipment	Э.025.001
splash-proof electrical product	И.002.001
splice box	К.057.001
split conductor	Ж.005.009
split phase	Ф.001.003
split winding of a transformer	О.007.048
split-phase motor	Д.003.006
spontaneous magnetization	Н.004.003
spool	К.011.000
spot	Я.003.000
sprinkler	О.029.000
sprinkler of a biological filter	О.029.001
squirrel cage	К.027.001
squirrel-cage rotor	Р.039.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

stabilitron	С.064.000
stability	С.065.000
	У.013.000
stability of an electric power system	У.013.005
stabilization	С.063.000
stabilized insulator	И.008.009
stabilizer	С.062.000
stabilizing winding of a transformer	О.007.011
stack	М.001.000
staff	П.025.000
stage	С.079.000
stagnation	С.066.000
stagnation of water	С.066.001
stand-by supply	П.029.001
standard	Н.024.000
standard lamp parameters	П.007.002
standards of water quality	Н.023.006
star connection of transformer windings	С.047.008
star-connected device	У.014.044
star-delta starter	П.106.002
start	П.105.000
start-up	П.105.000
starter	П.106.000
starting capacitor	К.044.031
starting loss	П.063.018
starting reactor	Р.021.017
starting time of a rotary motor	В.052.004
state	С.054.000
state of a static switching device	С.054.003
state of an electrical relay	С.054.014
static device	У.014.034
static electric drive load	Н.002.010
static eliminator	Н.020.001
static groundwater level	У.007.003
static groundwater line	У.007.003
static inductance of a reactor	И.018.009
static level of saturation	У.007.003
static relay	Р.034.022
static stability of asynchronous machine	У.013.003
static stability of synchronous machine	У.013.004
static switching device	А.026.003
station	П.104.000
	С.067.000
station service consumption	П.068.002
stationary electrical device	У.014.035
stationary electrical equipment	Э.025.017
stationary electrical field	П.045.014
stationary electrical product	И.002.018
stationary magnetic field	П.045.013
stator	С.069.000
steady leakage current of a dielectric	Т.042.036
steady state	Р.028.028
steady state mode	Р.028.028
steady surface current of a dielectric	Т.042.024
steady volume current of a dielectric	Т.042.016
steady-state current	Т.042.059
steady-state object	Р.028.028
steam generating unit	У.012.002
steel intensity	М.028.000
stehiometry	С.074.000
step electric drive	Э.028.009
	Э.028.021
step voltage	Н.008.020
	Н.008.035
step-down substation	П.038.018
step-down transformer	Т.052.021
step-up substation	П.038.011
step-up transformer	Т.052.020
stepper	Э.014.013
stepper motor drive	Э.028.009
stock	З.014.000
stoichiometry	С.074.000
stop band of a piezoelectric filter	П.047.001
stop band of an electromechanical filter	П.047.002
stop valves	А.029.003
storage	А.012.000
storage battery	Б.004.001
storage reactor	Р.021.012
storage reservoir	В.041.000
storm collector	Л.003.000
storm drain	Л.003.000
storm waste water	В.026.009
storm-water inlet	Д.028.000
strain insulator	И.008.001
strain tower	О.026.001

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

strand	П.102.000
	С.076.000
stranded conductor	Ж.005.006
	П.089.002
stream	П.064.000
street inlet	Д.028.000
strength	П.100.000
	С.032.000
	Н.009.000
strength test	И.030.002
strengthened insulation	И.009.030
strengthened isolation	И.009.030
stress	Н.008.000
string	С.078.000
strip	П.047.000
strip wire	П.087.008
stroke	Х.003.000
structure	С.049.000
	С.077.000
structure of an installed capability of a powerplant	С.077.003
subboard	Щ.003.001
subject	С.080.000
submersible electrical device	У.014.025
submersible electrical equipment	Э.025.014
submersible electrical product	И.002.015
subsequent utilized water	В.026.021
substance	В.017.000
substation	П.038.000
substation of a distribution network	П.038.014
subsurface water-supply tank	Р.029.001
subterraneous water-supply tank	Р.029.001
subway	Т.057.000
succession	П.056.000
succession of phases	П.056.002
suit	О.016.000
sulfur hexafluoride circuit-breaker	В.063.022
super high-frequency radiation	И.003.002
superconducting cable	К.001.033
superconducting conductor	Ж.005.010
superconducting state of a conductor	С.054.010
superconducting thermometer	Т.032.012
superconducting wire	П.087.024
superconductivity	С.007.000
superconductor	С.008.000
superconductor material	М.015.014
superheater	П.009.000
supplementary load loss of current-carrying parts of a transformer	П.063.002
supplementary load loss of transformer	П.063.003
supplier	П.058.000
supply	П.029.000
	З.014.000
supply circuit	Л.006.010
supply mains	С.027.016
supply of energy	Э.057.000
supply voltage of a transductor	Н.008.013
support	О.026.000
surface	П.035.000
surface breakdown	П.085.003
surface conductance of a dielectric	П.088.010
surface electric charge density	П.033.009
surface heat flow density	П.033.008
surface resistance of a dielectric	С.050.019
surface thermometer	Т.032.010
surface water	В.026.017
surface waters	В.026.017
surface wiring	Э.030.002
surge current of short circuit	Т.042.057
surge impedance	С.050.004
survey	О.034.000
survey of balloons	О.034.001
survey of vessels	О.034.003
survivability	Ж.003.000
susceptance	П.088.012
	С.082.000
susceptibility	В.050.000
suspended matter content in water	С.046.001
suspension	С.081.000
suspension insulator	И.008.007
suspension tower	О.026.006

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

sustained current Т.042.059
swelling В.055.000
switch П.018.000
switch board panel П.004.000
switchboard instrument П.077.009
switchgear У.014.032
У.014.043
switchgear and control gear У.014.015
switchgear chamber К.006.005
switchgear corridor К.055.002
switching К.039.000
П.019.000
switching contact of electrical circuit К.047.012
switching device А.026.005
switching on В.024.000
switching station П.038.027
switching-off О.042.000
symmetric component of negative-sequence current С.053.012
symmetric component of negative-sequence voltage С.053.012
symmetric component of positive-sequence current С.053.013
symmetric component of positive-sequence voltage С.053.013
symmetric component of zero-sequence current С.053.011
symmetric component of zero-sequence voltage С.053.011
symmetric-characteristic circuit element Э.041.012
symmetrical conditions of a multiphase electric power-supply system Р.028.027
symmetrical multiphase system of electric currents С.038.019
symmetrical pair П.005.003
symmetrical polyphase circuit Ц.002.022
symmetrical polyphase voltage source И.032.022
symmetrization С.034.000
symmetrization of alternating voltage or current С.034.001
synchro С.021.000
synchro receiver С.023.000
synchro transmitter С.022.000
synchronism С.037.000
synchronism of a synchronous machine С.037.002
synchronism of periodic quantities С.037.001
synchronization С.036.000
synchronization of a synchronous machine С.036.001
synchronous compensator К.041.002
К.041.003
synchronous condenser К.041.002
К.041.003
synchronous coupling М.057.004
synchronous electric drive Э.028.015
synchronous machine М.018.031
synchronous machine overexcitation П.014.001
synchronous machine underexcitation Н.017.001
synchronous motor Д.003.014
synchronous rotational speed of a alternate current rotating machine Ч.001.012
synchronous switch В.063.018
synchronous tacho-generator Т.004.002
synthesis С.035.000
system С.038.000
system of units С.038.027
system of units CGS С.038.023
system of units MKGFS С.038.022

Т

tacho-generator Т.004.000
tachometer Т.005.000
tail-water Б.016.002
tangent Т.002.000
tank Б.001.000
Р.029.000
tank tower Б.005.001
tap О.038.000
tap-off unit К.057.001
tape О.007.000
tapped line Л.006.009

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

tapped substation П.038.024
tapped transformer Т.052.040
tapped winding О.007.026
tapping О.037.000
tapping factor К.065.016
tapping of a transformer winding О.037.002
tapping range of a transformer Д.019.001
tapping step of a transformer С.072.001
tariff Т.003.000
task В.015.000
Р.001.000
teardown Д.013.000
teaser winding of a transformer О.007.049
technical state С.054.015
technique М.030.000
technologically attainable energy conservation potential П.060.006
technology Т.039.000
teed line Л.006.009
telephone cable paper Б.015.014
temperature Т.007.000
temperature conductivity Т.008.000
temperature controller Т.035.000
temperature gage П.077.006
temperature gradient Г.023.001
temperature resistance coefficient К.065.041
temperature-sensitive resistor Т.036.000
tensor В.013.014
Т.009.000
term С.061.000
terminal В.061.000
З.006.000
П.104.000
terminal of electrical device З.006.005
terminal of a capacitor В.061.001
terminal of a network З.006.003
terminal of a transformer В.061.002
terminal of electrical product З.006.004
terminal pair П.005.002
terminal tower О.026.003
tesla Т.037.000
test И.030.000
К.051.000
test of leak-proofness И.030.001
test probe П.084.000
tester Т.038.000
testing И.005.000
И.030.000
theoretical energy conservation potential П.060.005
thermal breakdown П.085.006
thermal conductivity К.065.032
thermal converter Т.034.000
thermal diffusivity К.065.030
Т.008.000
thermal electrical relay Р.034.046
thermal electromotive force of wires С.032.015
thermal energy Э.045.012
thermal energy meter С.084.004
Т.021.000
thermal equilibrium Р.003.001
thermal equilibrium of dielectric Р.003.002
thermal gradient Г.023.001
thermal insulation И.009.029
Т.012.000
Т.031.000
thermal performance Т.019.000
thermal pollution of waters З.003.004
thermal power М.053.018
thermal processing of a sediment of waste water О.011.002
thermal protection З.020.007
Т.011.000
thermal short-circuit strength of a switching device С.075.003
thermal short-circuit strength of a transformer С.075.004
thermal shutdown З.020.007
Т.011.000
thermal stability Т.024.000
thermistor Т.029.000
Т.036.000
thermistor thermometer Т.032.015
Т.032.019
thermo-electromotive force С.032.015
thermocouple Т.033.000
thermocouple thermometer Т.032.020
thermocouple wire П.087.025
thermodynamic phase Ф.001.005
thermodynamic system С.038.038

thermoelectric generator	Г.006.011
thermoelectric measuring transducer	П.076.015
thermoelectric thermometer	Т.032.020
thermometer	Т.032.000
thickness	П.033.000
third category of electric receivers on reliability of power supply	К.009.003
third group on electric safety of personnel	Г.031.003
three-circuit transformer	Т.052.042
three-phase earthing transformer	Т.052.043
three-phase grounding transformer	Т.052.043
three-phase reactor bank	Г.031.009
three-phase rectifier	В.065.006
three-phase system of electric currents	С.038.039
three-phase transformer	Т.052.044
three-phase transformer bank	Г.031.010
three-winding transformer	Т.052.042
threshold fibrillation current	Т.042.028
threshold not releasing current	Т.042.026
threshold perceptible current	Т.042.027
throughput power of a transformer	М.053.016
thyristor	Т.040.000
thyristor automatic switch	В.063.019
thyristor converter	П.076.016
thyristor-motor drive	Э.028.017
tie-station	П.038.026
tightness	Г.008.000
time	В.052.000 П.091.000
time constant	П.059.002
time constant of a reactor	П.059.004
time constant of a transducer	П.059.003
time relay	Р.034.028
time setting of a switching device	У.011.002
time-current characteristic	П.059.005
time-delay release	Р.018.003
time-delay switching device	А.026.002
tongs	К.028.000
tool	И.021.000
tooth	З.026.000
tooth of an electrical rotating machine	З.026.001
topology	Т.045.000
topology of networks	Т.045.001
torque	М.050.001
torque motor	Э.014.008
total alkalinity of water	Щ.001.001
total current	Т.042.025
total earth	З.007.001
total loses of a transformer	П.063.019
totally-enclosed electrical device	У.014.011
totally-enclosed electrical equipment	Э.025.006
totally-enclosed electrical product	И.002.006
touch	П.081.000
touch voltage	Н.008.014
tower	Б.005.000 О.026.000
track	П.107.000
traction electric drive	Э.028.019
traction substation	П.038.025
transducer	П.076.000
transducer attenuation of a piezoelectric filter	З.019.003
transducer attenuation of an electromechanical filter	З.019.004
transductor	У.009.003
transductor amplifier	У.009.009
transductor with electrical feedback	У.009.008
transductor with magnetic feedback	У.009.006
transductor-regulator	У.009.013
transfer	П.017.000
transfer conductance	П.088.002
transfer current	Т.042.063
transfer function of an electrical circuit	Ф.016.003
transfer resistance of a transductor	С.050.017
transformation	П.075.000
transformer	Т.052.000
transformer circuit-breaker	В.063.021
transformer framework	О.036.001
transformer overexcitation	П.014.002

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

transformer selsyn-receiver С.023.003
transformer substation П.038.023
transformer tank Б.001.002
transformer tap О.038.001
transformer winding О.007.032
transformer winding power М.053.005
transformer yoke Я.002.005
transforming reactor Р.021.016
transient admittance П.088.009
transient current Т.042.022
transient operational mode Р.028.013
transient resistance С.050.018
transistor Т.049.000
transistor converter П.076.017
transistor electric drive Э.028.018
transistor switching device А.026.015
transmission П.017.000
transmission factor of a piezoelectric filter К.065.018
transmission factor of an electromechanical filter К.065.019
transmission line Л.006.008
transmission of electricity П.017.001
transparency П.092.000
transport Т.051.000
transposed wire П.087.026
transposition Т.050.000
tray Л.009.000
treated effluent В.026.015
treated sewage В.026.015
treating load Н.002.005
treatment О.011.000
treatment unit С.049.009
tree Д.015.000
trembling Д.031.000
trembling of an electrical circuit contact Д.031.001
trestle Э.063.000
trial pressure of a boiler Д.001.001
trigger Т.053.000
trip-free mechanical switching device А.026.009
triple point of water Т.048.001
triple-wound autotransformer А.008.003
triple-wound transformer Т.052.042
tripout О.042.000
tripout of a mechanical switching device О.042.003
trolley Т.054.000
trolley bus duct Ш.004.005
trolley wireway Т.043.006
trunk electrical network С.027.011
trunk heat network С.027.010
trunk line М.002.000
tube Л.001.000
Т.056.000
tuning Н.013.000
tuning of a device Н.013.001
tunnel Т.057.000
Г.002.000
turbidity М.056.000
turbine-type alternating current generator Т.058.000
turbo-electric drive П.078.003
turbogenerator Т.058.000
turn В.023.000
turning on В.024.000
turnpike wireway Т.043.001
two-layer insulation И.009.009
two-phase contact П.081.002
two-pole contact П.081.001
two-port network Ч.004.000
two-position mechanical switching device А.026.004
two-terminal circuit element Д.005.000
two-terminal device Д.005.000
two-terminal network Д.005.000
two-terminal-pair-network Ч.004.000
two-winding transformer Т.052.005
type of protection "e" З.020.003
typical power of a transformer М.053.019

U

U-tube manometer Н.007.000
ultrasound level indicator У.008.007
ummanned substation П.038.012
unbalance Н.016.000
unconnected network С.083.003
under-voltage Н.018.000
under... release Р.018.002
underexcitation Н.017.000
underfrequency Ч.001.009
underfrequency network С.027.025
underground system С.027.006
undervoltage Н.008.027
П.055.001

underwater В.026.019
unearthed voltage transformer Т.052.018
uniflow water В.026.025
uniflow water supply В.039.002
uniform insulation of a transformer winding И.009.020
uniform thermal energy meter Т.021.001
uninsulated wire П.087.013
uninterrupted duty Р.028.005
unipolar contact П.081.003
unipolar machine М.018.032
unit А.009.000
У.012.000
Б.009.000
У.014.000
united power grid of Ukraine С.038.017
universal motor Э.014.011
unlaminated-rotor induction motor Д.003.003
unregulable electric drive Э.028.012
upper concentration explosive limit П.071.001
upper consumption limit of a heat-carrier П.071.003
upper limit of thermal power П.071.005
upper temperature difference limit of a heat-carrier П.071.002
upper temperature range limit of a heat-carrier П.071.004
upstream pool Б.016.001
useful energy Э.045.008
useful life Р.036.000
user А.002.000
utilization И.029.000
У.015.000

V

vacuum capacitor К.044.003
vacuum switch В.063.002
vacuum tube Л.001.001
Л.001.012
vacuum valve Л.001.012
value З.023.000
В.013.000
valve В.014.000
valve alternate current machine М.018.008
valve direct-current generator Г.006.001
valve direct-current motor Э.014.002
valve machine М.018.007
valve reactor Р.021.001
valves А.029.000
А.029.006
valves for the control of fluids А.029.006
var В.002.000
variable capacitor К.044.017
variable resistor В.004.000
variable-capacitance diode В.003.000
variable-ratio transformer Т.052.025
variation И.004.000
О.041.000
variation of the mean error of an electrical relay П.036.002
varicap В.003.000
varistor В.004.000
varmeter В.005.000
varying duty Р.028.012
varying speed motor М.018.034
vector В.012.000
vector potential П.060.002
vector quantity В.013.001
vehicle М.018.000
velocity С.042.000
vertex У.002.000
vessel Е.002.000
viability Ж.003.000
vibrator В.021.000
violation Н.011.000
viscometer В.022.000
viscosimeter В.022.000
viscosity В.068.000
volt В.046.000
volt-ampere В.047.000
volt-ampere characteristic В.008.000
Х.001.003
volt-ampere characteristic of a reactor Х.001.004
voltage Н.008.000
Н.008.036
voltage (current) unbalance factor К.065.011
voltage amplification of a К.065.035

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

transducer
voltage amplitude modulation М.045.001
voltage amplitude modulation index К.065.003
voltage class of an electrical equipment К.026.002
voltage control of a transformer Р.026.002
voltage controlling transductor У.009.005
voltage detector И.017.001
voltage deviation in electrical power-supply system О.041.002
voltage dip П.086.001
П.055.001
voltage divider Д.012.001
voltage drop П.001.002
voltage error of a measuring transformer П.036.005
voltage fluctuation К.033.001
voltage frequency Ч.001.015
voltage grading В.067.001
voltage impulse in electrical power-supply system И.014.001
voltage level С.079.001
voltage loss in electrical power-supply system П.063.017
voltage loss in wires П.063.010
voltage ratio of a transducer К.065.035
voltage recovery В.051.001
voltage relay Р.034.032
voltage resonance Р.032.004
voltage ripple factor К.065.023
voltage source И.032.015
voltage stability С.065.001
voltage to earth Н.008.012
voltage transformer Т.052.031
voltage unbalance Н.016.001
voltage winding of an electrical device О.007.022
voltage winding of an electrical product О.007.021
voltage-current characteristic Х.001.003
voltage-current characteristic of a reactor Х.001.004
voltage-dip depth Г.020.001
voltaic arc Д.034.001
voltameter В.048.000
voltmeter В.049.000
volume О.013.000
volume conductance of a dielectric П.088.008
volume electric charge density П.033.003
volume resistance of a dielectric С.050.016

W

wash water В.026.022
waste gas heater Э.003.000
waste load Н.002.006
waste water В.026.028
waste water discharge С.006.002
waste water outlet В.066.001
waste water purification О.046.005
waste water treatment О.011.001
waste water treatment plant С.067.005
waste-heat boiler К.062.000
waste-off energy Р.036.005
Э.053.001
wastewater composition norm Н.023.004
wastewater draining norm Н.023.001
water В.026.000
water aeration А.033.001
water body О.012.001
water cadastre К.002.001
water clarification О.032.001
water clarifier О.033.001
water clarity П.092.001
water composition С.052.001
water conduit В.027.000
water consumer В.036.000
water consumption В.037.000
water consumption irregularity ratio К.065.012
water deaeration Д.006.001
water decontamination Д.009.001
water demineralization О.005.001
water desalting О.027.001
water disinfection О.003.001
water draining В.031.000
water economy balance Б.002.006
water economy complex К.042.002

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

water economy system	С.038.002
water engineering	Г.014.000
water filtration rate	С.042.003
water flow	Р.016.002
water fluorination	Ф.015.001
water for plant use	В.026.030
water hardness	Ж.002.001
water hardness removal	У.004.001
water inlet	В.029.000
water loss in a water-supply system	П.063.015
water meter	В.030.000
water monitoring	М.051.001
water oxidation susceptibility	О.018.001
water pipeline	В.038.000
water pollutant	В.017.002
water protection	О.045.001
water purification	В.032.000
	О.046.004
water purification plant	С.067.004
water quality	К.012.001
water quality check point	П.104.003
water quality control	Р.026.001
	К.051.001
water quality index	И.016.002
water reservoir	В.028.000
water resources	Р.036.001
water resources of local importance	Р.036.002
water resources of the state importance	Р.036.003
water retaining structure	С.049.002
water reuse	И.029.002
water salt content	М.042.001
water salting-out	О.005.001
water softening	У.004.001
water supply	В.039.000
water supply system	С.038.020
water temperature gradient in a boiler	Г.023.002
water tower	Б.005.001
water treatment	В.033.000
water treatment plant	С.067.003
water turbidity	М.056.001
water usage	В.034.000
water use	В.034.000
water use normative	Н.024.001
water use normatives	Н.024.001
water use rate	Н.023.002
water user	В.035.000
water well	С.041.002
water withdrawal	З.001.001
water-bearing horizon	Г.022.001
water-bearing level	Г.022.001
water-bearing stratum	Г.022.001
water-intake shaft well	К.037.002
water-line	В.038.000
water-main	В.038.002
water-pipe	В.038.000
water-pipe lead-in	В.009.002
water-proof electrical device	У.014.006
water-proof electrical equipment	Э.025.004
water-proof electrical product	И.002.004
water-protective complex	К.042.001
water-protective system	С.038.001
water-pumping plant	С.067.001
water-supply blind-alley network	С.027.003
water-supply circled network	С.027.001
water-supply network	С.027.002
water-supply tank	Р.029.004
water-supply well	К.037.003
water-tube boiler	К.061.002
watercourse	В.040.000
waterproof electrical device	У.014.006
waterproof electrical equipment	Э.025.004
waterproof electrical product	И.002.004
waters	З.001.001
waters pollution	З.003.002
waterworks	С.049.003
watt	В.006.000
watt per square meter	В.006.001
wattmeter	В.007.000
waveform distortion of an alternating voltage or current	И.026.001
waveform envelope	О.014.001
way	П.107.000
wear resistance	И.006.000
weber	В.010.000
weber per square centimeter	В.010.001
webermeter	В.011.000
welfare	Б.008.000
well	К.037.000
	С.041.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

well production Д.007.001
well-being Б.008.000
wholesale electrical energy market Р.041.001
wind energy Э.045.015
wind power station Э.033.002
wind span of an overhead line П.095.002
wind-power engineering В.016.000
winding О.007.000
winding connection С.083.009
winding of an electrical device О.007.038
winding of an electrical product О.007.037
winding of an electrical rotating machine О.007.018
winding section С.020.002
winding wire П.087.018
window О.019.000
wire П.087.000
П.090.000
П.089.000
wire strand П.102.001
wireway Т.043.000
wireway section С.020.003
wiring Э.030.000
work Р.001.000
work cycle of an electrical rotating machine Ц.003.001
worker Р.002.000
working clothes С.055.000
working insulation И.009.025
working pressure of a boiler Д.001.002
working value of a parameter З.023.012
wound core С.026.002
wrapping И.009.022

Y

Y-connection of transformer windings С.047.008
yoke Я.002.000

Z

Z-connection of transformer windings С.047.009
zero offset С.045.001
zero potential zone З.024.004
zero shift С.045.001
zero-sequence current Т.042.043
zero-sequence current ratio К.065.013
zero-sequence impedance of a three-phase reactor winding С.050.024
zero-sequence impedance of a three-phase transformer winding С.050.025
zero-sequence voltage Н.008.010
zero-sequence voltage ratio К.065.013
zeroing З.012.000
zigzag connection of transformer windings С.047.009
zone П.047.000
З.024.000

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Міжнародні стандарти

1. **Каталог IEC 1995.** Міжнародні стандарти з електротехніки і електронної техніки. Англійською та українською мовами. (У 2-х частинах). - Львів: НДЦ "Система", 1995. - 254 с.
2. **ISO/IEC Guide 2:1991.** Общие термины и определения в области стандартизации и смежных видов деятельности. STACO. - 60 с.
3. **IEC 50(151):1978.** Международный электротехнический словарь. Глава 151: Электрические и магнитные устройства. Изменение 1 (1987). ТК 1. - 60 с.
4. **IEC 50(461):1984.** Международный электротехнический словарь. Глава 461: Электрические кабели. ТК 1. - 51 с.
5. **IEC 50(841):1983.** Международный электротехнический словарь. Промышленный электронагрев ТК 1. - 164 с.
6. **IEC 743-83.** Инструменты и оборудование, используемые для работ под напряжением. Термины и определения. - 64 с.
7. **Конвенция** о трансграничном воздействии промышленных аварий, составленная в Хельсинки (Финляндия) 17 марта 1992 года.

Міждержавні стандарти

8. **ГОСТ 12.0.002-80.** Система стандартов безопасности труда. Термины и определения.
9. **ГОСТ 12.1.009-76.** Система стандартов безопасности труда. Электробезопасность. Термины и определения.
10. **ГОСТ 12.1.010-76.** Система стандартов безопасности труда. Взрывобезопасность. Общие требования.
11. **ГОСТ 12.1.019-79.** Система стандартов безопасности труда. Электробезопасность. Общие требования и номенклатура видов защиты.
12. **ГОСТ 12.1.030-81.** Система стандартов безопасности труда. Электробезопасность. Защитное заземление. Зануление.
13. **ГОСТ 12.1.038-82.** Система стандартов безопасности труда. Электробезопасность. Предельно допустимые уровни напряжений прикосновения и токов.
14. **ГОСТ 12.1.044-89.** Система стандартов безопасности труда. Пожаровзрывоопасность веществ и материалов. Номенклатура показателей и методы их определения.
15. **ГОСТ 12.2.020-76.** Система стандартов безопасности труда. Электрооборудование взрывозащищенное. Термины и определения. Кла-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ссификация. Маркировка.

16. **ГОСТ 12.4.059-89.** Система стандартов безопасности труда. Строительство. Ограждения предохранительные инвентарные. Общие технические условия.
17. **ГОСТ 12.4.124-83.** Система стандартов безопасности труда. Средства защиты от статического электричества. Общие технические требования.
18. **ГОСТ 14312-79.** Контакты электрические. Термины и определения.
19. **ГОСТ 15049-81.** Лампы электрические. Термины и определения.
20. **ГОСТ 15528-86.** Средства измерений расхода, объема или массы протекающих жидкости и газа. Термины и определения.
21. **ГОСТ 15596-82.** Источники тока химические. Термины и определения.
22. **ГОСТ 15845-80.** Изделия кабельные. Термины и определения.
23. **ГОСТ 16022-83.** Реле электрические. Термины и определения.
24. **ГОСТ 16110-82.** Трансформаторы силовые. Термины и определения.
25. **ГОСТ 16263-70.** Государственная система обеспечения единства измерений. Метрология. Термины и определения.
26. **ГОСТ 16382-87.** Оборудование электротермическое. Термины и определения.
27. **ГОСТ 16504-81.** Система государственных испытаний продукции. Испытания и контроль качества продукции. Основные термины и определения.
28. **ГОСТ 16703-79.** Приборы и комплексы световые. Термины и определения.
29. **ГОСТ 17.1.1.01-77.** Охрана природы. Гидросфера. Использование и охрана вод. Основные термины и определения.
30. **ГОСТ 17.1.1.04-80.** Охрана природы. Гидросфера. Классификация подземных вод по целям водопользования.
31. **ГОСТ 17561-84.** Усилители магнитные. Термины и определения.
32. **ГОСТ 17703-72.** Аппараты электрические коммутационные. Основные понятия, термины и определения.
33. **ГОСТ 18311-80.** Изделия электротехнические. Термины и определения основных понятий.
34. **ГОСТ 18624-73.** Реакторы электрические. Термины и определения.
35. **ГОСТ 18670-84.** Фильтры пьезоэлектрические и электромеханические. Термины и определения.
36. **ГОСТ 18685-73.** Трансформаторы тока и напряжения. Термины и определения.
37. **ГОСТ 19179-73.** Гидрология суши. Термины и определения.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

38. **ГОСТ 19185-73.** Гидротехника. Основные понятия. Термины и определения.
39. **ГОСТ 19431-84.** Энергетика и электрификация. Термины и определения.
40. **ГОСТ 19693-74.** Материалы магнитные. Термины и определения.
41. **ГОСТ 19880-74.** Электротехника. Основные понятия. Термины и определения.
42. **ГОСТ 2.101-68.** ЕСКД. Виды изделий.
43. **ГОСТ 2.102-68.** ЕСКД. Виды и комплектность конструкторских документов.
44. **ГОСТ 2.701-84.** ЕСКД. Схемы. Виды и типы. Общие требования к выполнению.
45. **ГОСТ 20286-90.** Загрязнение радиоактивное и дезактивация. Термины и определения.
46. **ГОСТ 20509-75.** Оборудование медицинское дезинфекционное. Камеры. Кипятильники. Термины и определения.
47. **ГОСТ 21415-75.** Конденсаторы. Термины и определения.
48. **ГОСТ 21515-76.** Материалы диэлектрические. Термины и определения.
49. **ГОСТ 21623-76.** Система технического обслуживания и ремонта техники. Показатели для оценки ремонтопригодности. Термины и определения.
50. **ГОСТ 22265-76.** Материалы полупроводниковые. Термины и определения.
51. **ГОСТ 22622-76.** Материалы полупроводниковые. Термины и определения основных электрофизических параметров.
52. **ГОСТ 23255-78.** Средства индивидуальной защиты рук от радиоактивных веществ. Термины и определения.
53. **ГОСТ 23875-88.** Качество электрической энергии. Термины и определения.
54. **ГОСТ 24856-81.** Арматура трубопроводная промышленная. Термины и определения.
55. **ГОСТ 25150-82.** Канализация. Термины и определения.
56. **ГОСТ 25151-82.** Водоснабжение. Термины и определения.
57. **ГОСТ 26790-85.** Техника течеискания. Термины и определения.
58. **ГОСТ 27.002-89.** Надежность в технике. Основные понятия, термины и определения.
59. **ГОСТ 27065-86.** Качество вод. Термины и определения.
60. **ГОСТ 27459-87.** Системы обработки информации. Машинная графика. Термины и определения.
61. **ГОСТ 27471-87.** Машины электрические вращающиеся. Термины и

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

определения.
62. **ГОСТ 27744-88.** Изоляторы. Термины и определения.
63. **ГОСТ 8.271-77.** Государственная система обеспечения единства измерений. Средства измерений давления. Термины и определения.
64. **ГОСТ 8.417-81.** Государственная система обеспечения единства измерений. Единицы физических величин.

Державні стандарти України

65. **ДСТУ 2101-92.** Папір. Терміни та визначення.
66. **ДСТУ 2156-93.** Безпечність промислових підприємств. Терміни та визначення.
67. **ДСТУ 2226-93.** Автоматизовані системи. Терміни та визначення.
68. **ДСТУ 2228-93.** Системи оброблення інформації. Підготовлення і оброблення даних. Терміни та визначення.
69. **ДСТУ 2267-93.** Вироби електротехнічні. Терміни та визначення.
70. **ДСТУ 2272-93.** Система стандартів безпеки праці. Пожежна безпека. Терміни та визначення.
71. **ДСТУ 2275-93.** Енергоощадність. Нетрадиційні та поновлювані джерела енергії. Терміни та визначення.
72. **ДСТУ 2286-93.** Машини електричні обертові. Терміни та визначення.
73. **ДСТУ 2290-93.** Контакти електричні. Терміни та визначення.
74. **ДСТУ 2291-93.** Конденсатори електричні. Терміни та визначення.
75. **ДСТУ 2300-93.** Вібрація. Терміни та визначення.
76. **ДСТУ 2304-93.** Апарати комутаційні електричні. Вимикачі, перемикачі. Терміни та визначення.
77. **ДСТУ 2310-93.** Джерела струму електрохімічні. Терміни та визначення.
78. **ДСТУ 2313-93.** Електроприводи. Терміни та визначення.
79. **ДСТУ 2357-94.** Вироби електронної техніки. Гігієна електронна. Терміни та визначення.
80. **ДСТУ 2369-94.** Котли опалювальні водогрійні. Терміни та визначення.
81. **ДСТУ 2382-94.** Резистори. Терміни та визначення.
82. **ДСТУ 2385-94.** Прилади електровакуумні. Терміни та визначення.
83. **ДСТУ 2389-94.** Технічне діагностування та контроль технічного стану. Терміни та визначення.
84. **ДСТУ 2390-94.** Складання. Терміни та визначення.
85. **ДСТУ 2391-94.** Система технологічної документації. Терміни та визначення.
86. **ДСТУ 2410-94.** Машини технологічні. Основні поняття і циклограми.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Терміни та визначення.

87. **ДСТУ 2420-94.** Енергоощадність. Терміни та визначення.
88. **ДСТУ 2439-94.** Елементи хімічні та речовини прості. Терміни та визначення основних понять. Умовні позначення.
89. **ДСТУ 2449-94.** Прилади напівпровідникові. Терміни та визначення.
90. **ДСТУ 2474-94.** Механічні коливальні системи. Терміни та визначення.
91. **ДСТУ 2491-94.** Покриття металеві та неметалеві неорганічні. Терміни та визначення.
92. **ДСТУ 2569-94.** Водопостачання і каналізація. Терміни та визначення.
93. **ДСТУ 2611-94.** Арматура трубопровідна загальнопромислового призначення. Терміни та визначення.
94. **ДСТУ 2643-94.** Труби сталеві та чавунні. Терміни та визначення.
95. **ДСТУ 2648-94.** Ізолятори електротехнічні. Терміни та визначення.
96. **ДСТУ 2681-94.** Державна система забезпечення єдності вимірювань. Метрологія. Терміни та визначення.
97. **ДСТУ 2683-94.** Прилади напівпровідникові фотоелектронні. Терміни та визначення.
98. **ДСТУ 2712-94.** Підсилювачі магнітні. Терміни та визначення.
99. **ДСТУ 2722-94.** Прилади газорозрядні. Терміни та визначення.
100. **ДСТУ 2725-94.** Матеріали магнітні. Терміни та визначення.
101. **ДСТУ 2758-94.** Вакуумна техніка. Терміни та визначення.
102. **ДСТУ 2759-94.** Кріогенна техніка. Терміни та визначення.
103. **ДСТУ 2790-94.** Системи електропостачальні номінальною напругою понад 1000 В: джерела, мережі, перетворювачі та споживачі електричної енергії. Терміни та визначення.
104. **ДСТУ 2791-94.** Системи електропостачальні номінальною напругою до 1000 В: джерела, мережі, перетворювачі та споживачі електричної енергії. Терміни та визначення.
105. **ДСТУ 2804-94.** Енергобаланс промислового підприємства. Загальні положення. Терміни та визначення.
106. **ДСТУ 2815-94.** Електричні й магнітні кола та пристрої. Терміни та визначення.
107. **ДСТУ 2823-94.** Зносостійкість виробів. Тертя, зношування та мащення. Терміни та визначення.
108. **ДСТУ 2825-94.** Розрахунки та випробування на міцність. Терміни та визначення основних понять.
109. **ДСТУ 2843-94.** Електротехніка. Основні поняття. Терміни та визначення.
110. **ДСТУ 2847-94.** Перетворювачі електроенергії напівпровідникові.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Терміни та визначення.

111. **ДСТУ 2848-94.** Апарати електричні комутаційні. Основні поняття. Терміни та визначення.
112. **ДСТУ 2860-94.** Надійність техніки. Терміни та визначення.
113. **ДСТУ 2872-94.** Системи оброблення інформації. Мови програмування. Терміни та визначення.
114. **ДСТУ 2873-94.** Системи оброблення інформації. Програмування. Терміни та визначення.
115. **ДСТУ 2881-94.** Екологія мікроорганізмів. Терміни та визначення.
116. **ДСТУ 2936-94.** Реле електричні. Терміни та визначення.
117. **ДСТУ 2939-94.** Системи оброблення інформації. Комп'ютерна графіка. Терміни та визначення.
118. **ДСТУ 2976-95.** Трансформатори струму та напруги. Терміни та визначення.
119. **ДСТУ 2977-95.** Радіозавади індустрійні. Терміни та визначення.
120. **ДСТУ 3021-95.** Випробування і контроль якості продукції. Терміни та визначення.
121. **ДСТУ 3038-95.** Гігієна. Терміни та визначення основних понять.
122. **ДСТУ 3041-95.** Система стандартів у галузі охорони навколишнього середовища та раціонального використання ресурсів. Гідросфера. Використання і охорона води. Терміни та визначення.
123. **ДСТУ 3092-95.** Фільтри п'єзоелектричні та електромеханічні. Терміни та визначення.
124. **ДСТУ 3095-95.** Вироби із феритів та магнітодіелектриків. Терміни та визначення.
125. **ДСТУ 3179-95.** Системи оброблення інформації. Калькулятори. Терміни та визначення.
126. **ДСТУ 3230-95.** Керування якістю та забезпечення якості.Терміни та визначення.
127. **ДСТУ 3270-95.** Трансформатори силові. Терміни та визначення.
128. **ДСТУ 3278-95.** Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Основні терміни та визначення.
129. **ДСТУ 3321-96.** Системи конструкторської документації. Терміни та визначення основних понять.
130. **ДСТУ 3339-96.** Теплолічильники. Загальні технічні вимоги.
131. **ДСТУ 3429-96.** Електрична частина електростанції та електричної мережі.
132. **ДСТУ 3440-96.** Системи енергетичні. Терміни та визначення.
133. **ДСТУ 3465-96.** Системи електропостачальні загального призначення. Терміни та визначення.
134. **ДСТУ 3466-96.** Якість електричної енергії. Терміни та визначення.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

135. **ДСТУ 3517-97.** Гідрологія суші. Терміни та визначення основних понять.
136. **ДСТУ 3651.0-97.** Метрологія. Одиниці фізичних величин. Основні одиниці фізичних величин Міжнародної системи одиниць. Основні положення, назви та позначення.
137. **ДСТУ 3651.1-97.** Метрологія. Одиниці фізичних величин. Похідні одиниці фізичних величин Міжнародної системи одиниць та позасистемні одиниці. Основні поняття, назви та позначення.

Збірники стандартизованих і рекомендованих термінів

138. Безопасность труда, санитария и гигиена. Терминология: Справочное пособие. - М.: Изд-во стандартов, 1990. - 173 с. - (Вып. 5).
139. Качество продукции, испытания, сертификация. Терминология: Справочное пособие. - М.: Издательство стандартов, 1989. - 144 с. - (Вып. 4).
140. Машиностроение. Терминология: Справочное пособие. - М.: Издательство стандартов, 1989. - 432 с. - (Вып. 2).
141. Электронная техника и радиоэлектроника. Терминология: Справочное пособие. - М.: Изд-во стандартов, 1991. - 168 с. - (Вып. 9).
142. Электротехника. Терминология: Справочное пособие. - М.: Изд-во стандартов, 1989. - 343 с. - (Вып. 3).

Закони України

143. **Водний кодекс України**: Затв. 06.06.95 N 214/95-ВР.
144. **Закон України** "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку": Затв. 08.02.95 N 40/95-ВР.
145. **Закон України** "Про електроенергетику": Затв. 16.10.97 N 575/97-ВР.
146. **Закон України** "Про енергозбереження": Затв. 01.07.94 N 74/94-ВР.
147. **Закон України** "Про охорону навколишнього природного середовища": Затв. 25.06.91 N 1264-XII.

Міжгалузеві та галузеві нормативні акти та документи

148. **ДНАОП 0.00-1.07-94.** Правила будови і безпечної експлуатації посудин, що працюють під тиском: Затв. нак. Держнаглядохоронпраці України від 18.10.94 N 104.
149. **ДНАОП 0.00-1.08-94.** Правила будови і безпечної експлуатації парових і водогрійних котлів: Затв. нак. Держнаглядохоронпраці України від 26.05.94 N 51.
150. **ДНАОП 0.00-1.21-98.** Правила безпечної експлуатації електроуста-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

новок споживачів: Затв. нак. Держнаглядохоронпраці України від 09.01.98 N 4.
151. **ДНАОП 0.00-4.26-96.** Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту: Затв. нак. Держнаглядохоронпраці України від 29.10.96 N 170.
152. **ДНАОП 0.03-3.05-77.** Санитарно-гигиенические нормы допустимой напряженности электростатического поля N 1757-77 / Минздрав СССР.
153. **ДНАОП 0.03-3.13-85.** Предельно допустимые уровни магнитных полей частот 50 Гц N 3206-85 / Минздрав СССР.
154. **ДНАОП 0.03-3.16-86.** Предельно допустимые уровни (ПДУ) воздействия электрических полей частот от 0,06 МГц до 30,0 МГц N 4131-86 / Минздрав СССР.
155. **ДНАОП 0.03-3.21-91.** Санитарные нормы и правила выполнения работ в условиях воздействия электрических полей промышленной частоты (50 Гц) N 5802-91 / Минздрав СССР.
156. **КНД 50-011-93.** Основні положення та порядок розробки стандартів на терміни та визначення.
157. **НАОП 1.1.23-1.01-88.** Правила технической эксплуатации магистральных газопроводов: Утв. Мингазпром СССР 22.03.88.
158. **ОСТ 51.81-82.** Система стандартов безопасности труда. Охрана труда в газовой промышленности. Основные термины и определения.
159. **ПУЭ.** Правила устройства электроустановок / Минэнерго СССР. - 6-е изд., перераб. и доп. - М.: Энергоатомиздат, 1985. - 640 с.
160. **Правила** пожежної безпеки в Україні / Введено в дію наказом МВС України від 22.06.95 N 400.
161. **Правила** технической эксплуатации электроустановок потребителей: обязательны для всех потребителей электрической энергии независимо от ведомственной принадлежности и форм собственности / Сост.: Е.Л. Арбузов и др. - Госэнергонадзор Украины. – К., 1995. – 260 с.

Енциклопедії та енциклопедичні словники

162. Биологический энциклопедический словарь / Гл. ред. М.С. Гиляров. - М.: Сов. энциклопедия, 1986. - 831с.
163. Большая Советская энциклопедия: в 30-ти т. - М.: Сов. энциклопедия, 1969-1975. - 30 т.
164. Большой энциклопедический словарь: В 2 т. / Гл. ред. А.М.Прохоров. - М.: Сов. энциклопедия, 1991. - 2 т.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

165. Краткая медицинская энциклопедия: В 3 т. / Гл. ред. Б.В.Петровский, АМН СССР, 2-е изд. - М.: Сов. энциклопедия, 1973. - 3 т.
166. Математический энциклопедический словарь / Гл. ред. Ю.В. Прохоров. - М.: Сов. энциклопедия, 1988. - 847 с.
167. Окружающая среда: Энциклопедический словарь-справочник. - М.: Прогресс, 1993. - 640с.
168. Политехнический словарь / Гл. ред. И.И. Артоболевский. - М.: Сов. энциклопедия, 1976. - 608 с.
169. Популярная медицинская энциклопедия / Гл. ред. А.Н. Бакулев, Ф.Н. Петров. - М.: Сов. энциклопедия, 1964. - 1256 с.
170. Райзенберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь. - 2-е изд., испр. - М.: ИНФА-М, 1999. - 479 с.
171. Физический энциклопедический словарь / Гл. ред. А.М. Прохоров. - М.: Сов. энциклопедия, 1984. - 944 с.
172. Химический энциклопедический словарь. Гл. ред. И.Л. Кнунянц. - М.: Сов. энциклопедия, 1983. - 729 с.
173. Энциклопедический словарь бизнесмена. Свыше 5000 статей (русск., англ., нем., фр., польск.): Менеджмент, маркетинг, информатика / Под общ. ред. М.И. Молдованова. - К.: Техніка, 1993. - 856 с.

Тлумачні словники

174. Бензарь В.К. Словарь-справочник по электротехнике, промышленной электронике и автоматике. - Мн.: Выш. шк., 1980. - 192 с.
175. Борковский А.Б. Англо-русский словарь по программированию и информатике (с толкованиями). - М.: Моск. Междунар. шк. переводчиков, 1992. - 335 с.
176. Брюханов А.В., Пустовалов Г.Е., Рыдник В.И. Толковый физический словарь. Основные термины: Ок. 3600 терминов. - М.: Рус. яз., 1988. - 232 с.
177. Булатов А., Яремійчук Р., Яремійчук О. Тлумачний словник англо-американських скорочень у нафтовій та газовій промисловості. -К.: Українська книга, 1999. - с.
178. Бусев А.И., Ефимов И.П. Определения, понятия, термины в химии: Пособие для учащихся. - 3-е изд.; перераб. - М.: Просвещение, 1981. - 192 с.
179. Власов А.Д., Мурин Б.П. Единицы физических величин в науке и технике: Справочник. - М.: Энергоатомиздат, 1990. - 176 с.
180. Головчеко В.В., Ковальський В.С. Юридична термінологія: Довідник. - К.: Юрінком Інтер, 1998. - 224 с.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

181. Горохов П.К. Толковый словарь по радиоэлектронике. Основные термины: Ок. 6000 терминов. - М.: Рус. яз., 1993. - 246 с.
182. Деньгуб В.М., Смирнов В.Г. Единицы физических величин. Словарь-справочник. - М.: Изд-во стандартов, 1990. - 240 с.
183. Жагулло О.М. Основные термины в области температурных измерений: Словарь-справочник / Под ред. А.Н. Гордова. - М.: Изд-во стандартов, 1992. - 94 с.
184. Заморин А.П., Марков А.С. Толковый словарь по вычислительной технике и программированию. Основные термины: Ок. 3000 терминов / Под. ред. М.Р. Шура-Бура. - М.: Рус. яз., 1988. - 221 с.
185. Захаров Б.В., Киреев В.С., Юдин Д.Л. Толковый словарь по машиностроению. Основные термины: Ок. 5000 терминов / Под ред. А.М. Дальского. - М.: Рус. яз., 1987. - 304 с.
186. Корнеева Т.В. Толковый словарь по метрологии, измерительной технике и управлению качеством. Основные термины: Ок. 7000 терминов. - М.: Рус. яз., 1990. - 464 с.
187. Короткий тлумачний словник української мови: Близько 6750 слів / Під. ред. Д.Г. Гринчишина. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К.: Рад. шк., 1988. - 320 с.
188. Краткий экономический словарь / Под. ред. Ю.А. Белика и др. - М.: Политиздат, 1987. – 399 с.
189. Кукарін О.Б., Саган С.А., Шестаков В.Л. Терміни з автоматизації виробничих процесів: Словник. - К.: Вища шк., 1992. – 156 с.
190. Лозанський В.Р. Словник нормативних термінів і визначень у галузі охорони і використання вод: Близько 1300 термінів / Ред. кол. В.П. Рибачук, В.А. Львов, Л.Г. Авксентьєв, В.Р. Лозанський. - Харків: Укр-НЦОВ, 1992. - 93 с.
191. Макарова В.Ф. Терминологический словарь по эргономике / НИИ гос. патент. экс. - М.: НПО "Поиск", 1992. - 23 с.
192. Микиша А.М., Орлов В.Б. Толковый математический словарь. Основные термины: около 2500 терминов. - М.: Рус. яз., 1989. - 240 с.
193. Новий тлумачний словник української мови: у 4-х т. / Уклад. В.В. Яременко, О.М. Сліпушко. - К.: Аконіт, 1999. т. 1 - 910 с., т. 2 - 910 с., т. 3 - 927 с., т. 4 - 941 с.
194. Ніколенко А.М. Російсько-українсько-англійський тлумачний словник з хімії. - Харків: Прапор, 1999. - 176 с.
195. Ожегов С.И. Словарь русского языка. - М.: Рус. яз., 1986. - 797 с.
196. Першиков В.И., Савинков В.М. Толковый словарь по информатике. - М.: Финансы и статистика, 1991. - 543 с.
197. Реймерс Н.Ф. Основные биологические понятия и термины: Кн. для учителя. - М.: Просвещение, 1988. - 319 с.
198. Реймерс Н.Ф. Природопользование: Словарь-справочник. - М.:

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Мысль, 1990. - 637с.
199. Реймерс Н.Ф., Яблоков А.В. Словарь терминов и понятий, связанных с охраной живой природы. - М.: Наука, 1982. - 144 с.
200. Словарь-справочник по экологии / К.М. Сытник, А.В. Брайон, А.В. Городецкий, А.П. Брайон. - К.: Наук. думка, 1994. - 664 с.
201. Словник української мови: в 11-ти т. / Ред. кол. І.К. Білодід та ін. - К.: Наук. думка, 1970-1980. - т. 1 - т. 11.
202. Словник-посібник економічних термінів: Рос.-укр.-англ. / О.М. Дрозд, В.В. Дубічинський, А.С. Д'яков та ін.; За ред. Т.Р. Кияка. - К.: Вид. дім "КМ Akademia", 1997. - 264 с.
203. Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з надійності газотранспортного обладнання та систем. Основні терміни: близько 2500 термінів / Уклад. М.Д. Гінзбург, М.В. Чернець, Н.І. Азімова та ін.; За заг. ред. А.А. Рудніка. - Харків, 1999. - 552 с.
204. Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з охорони праці, технічного нагляду, безпеки дорожнього руху та пожежної безпеки. Основні терміни: близько 2700 термінів / Уклад. М.Д. Гінзбург, Н.І. Азімова, О.О. Болокан та ін; За заг. ред. В.В. Розгонюка. - Харків, 1998. - 536 с.
205. Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з інтелектуальної власності. Основні терміни: близько 2000 термінів / Уклад. М.Д. Гінзбург, І.О. Требульова, Л.М. Дунаєв, В.С. Бучковський; За заг. ред. А.А. Рудніка. - Харків, 1999. - 408 с.
206. Тлумачний словник-довідник з автоматизації, телемеханізації та використання обчислювальної техніки для працівників газової промисловості. Основні терміни: Близько 4000 термінів / Уклад. В.В. Дубровський, М.Д. Гінзбург, В.О. Добридень та ін.; За заг. ред. М.Д. Гінзбурга, З.П. Осінчука, Б.І. Педька. - Харків, 1996. - 536 с.
207. Толковый горно-геологический словарь. Основные термины: около 7000 терминов / Сост. В.А. Гладун, Н.Б. Здорик, Т.Б. Здорик и др. - М.: Рус. яз., 1993. - 448 с.
208. Толковый словарь по вычислительным системам / Под ред. В. Иллингуорта и др. - М.: Машиностроение, 1989. - 568 с.
209. Толковый словарь по основам информационной деятельности / В.М. Бирбраер, Е.И. Гершгорин, А.М. Грабченко и др.; Под ред. д. экон. н., проф. Н.Н.Ермошенко. - К.: УкрИНТЭИ, 1995. - 252 с.
210. Толковый словарь по химии и химической технологии: Основные термины / С.М. Баринов, Б.Е. Восторгов, Л.Я. Герберг и др.; Под ред. Ю.А. Лебедева. - М.: Рус. яз., 1987. - 528 с.
211. Толковый словарь рыночной экономики / Под общей редакцией докт. экон. наук, проф. Ф.А.Крутикова. - М.: ф-ма "Сотрудничество", 1993. - 305 с.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

212. Толковый словарь экологических терминов / Г.А.Ткач, Л.Н. Ивин, Э.Г. Братута и др. - К.: ІСДОУ Міносвіти України, 1993. - 256 с.
213. Фізичні величини та їх одиниці: Основні поняття, співвідношення / Уклад. Є.П. Чорний, О.Є. Шадріна. - К.: Либідь, 1997. - 112 с.
214. Чертов А.Г. Единицы физических величин. Учеб. пособие для вузов. М.: Высш. шк., 1977. - 288 с.
215. Чертов А.Г. Физические величины (терминология, определения, обозначения, размерности, единицы): Справ. пособие. - М.: Высш. шк., 1990. - 335 с.: ил.

Словники та довідники української мови

216. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо. - К.: Вид. дім "КМ Academia", 1994. - 254 с.
217. Бурячок А.А. Орфографічний словник української мови: Близько 35 тис. слів. - К.: Наук. думка, 1995. - 400 с.
218. Головащук С.Т. Українське літературне слововживання: Словник-довідник. - К.: Вища шк., 1995. - 319 с.
219. Головащук С.І. Словник-довідник з правопису / За ред. В.М.Русанівського. - К.: Наук. думка, 1979. – 344 с.
220. Головащук С.І. Словник-довідник з правопису та слововживання / За ред. В.М. Русанівського. - К.: Наук. думка, 1989. - 830 с.
221. Карачун В.Я. Орфографічний словник наукових і технічних термінів: Понад 30000 слів. - К.: Криниця, 1999. - 524 с.
222. Культура української мови: Довідник / С.Я.Єрмоленко, Н.Я.Дзюбишина-Мельник, К.В.Ленець та ін.; За ред. В.М.Русанівського. - К.: Либідь, 1990. - 304 с.
223. Орфографічний словник української мови: Близько 125000 слів / Уклад. С.І. Головащук, М.М. Пещак, В.М. Русанівський, О.О. Тараненко. - К.: Довіра, 1999. - 989 с.
224. Паламар Л.М., Кадавець Г.М. Мова ділових паперів. Навч. посібн. - К.: Либідь, 1993. - 192 с.
225. Пономарів О.Д. Фонеми Г та Ґ. Словник і коментар. - К.: Видавничий центр "Просвіта", 1997. - 40 с.
226. Сербенська О., Редько Ю., Федик О. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / За заг. ред. О.Сербенської: Посібник. - Львів: Світ, 1994. - 152 с.
227. Словник скорочень в українській мові: понад 21000 скорочень / Уклад. Н.Д. Гула, В.В. Жайворонок, Л.П. Жарова та ін. За ред. Л.С. Паламарчука. - К.: Вища шк. Головне вид-во, 1988. - 512 с.
228. Словник труднощів української мови: біля 15000 слів / Д.Г. Гринчишин, А.О. Капелюшний, О.М. Пазак та ін.; За ред. С.Я. Єрмоленко. -

К.: Рад. шк., 198 . - 336 с.
229. Український орфографічний словник / За ред. проф. А.О. Свашенко. - Харків: Прапор, 1997. - 845 с. (Серія "Від А до Я")
230. Український правопис. - 5-те вид. - К.: Наук. думка, 1996. - 240 с.
231. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів / С.П. Бибик, И.Л. Михно, Л.О. Пустовіт, Г.М. Сюта. - К.: Довіра: УНВЦ "Рідна мова", 1997. - 399 с. (Серія "Б-ка держ. службовця. Держ. мова и діловодство").
232. Шевченко Л.Ю., Різун В.В., Лисенко Ю.В. Сучасна українська мова: Довідник / За ред. О.Д. Пономаріва. - К.: Либідь, 1996. - 320 с.
233. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. - К.: Освіта, 1997. - 254 с.

Словники та довідники російської мови

234. Алексеев Д.И., Гозман И.Г., Сахаров Г.В. Словарь сокращений русского языка. Около 17700 сокращений / Под ред. Д.И. Алексеева, М.: Рус. яз., 1984. - 487 с.
235. Букчина Б.З., Калакуцкая Л.П. Слитно или раздельно?: (Опыт словаря-справочника). Ок. 82000 слов: - 6-е изд. - М.: Рус. яз., 1987. - 876 с.
236. Краткий справочник по современному русскому языку / Л.Л. Касаткин, Е.В. Клобуков, П.А. Леконт; Под ред. П.А. Леконта. - М.: Высш. шк., 1991. – 383 с.
237. Орфографический словарь русского языка / Под ред. С.И. Ожегова и А.Б. Шапиро. - М.: ГИИНС, 1959. - 1259 с.
238. Розенталь Д.Э. Управление в русском языке. Словарь-справочник. - М.: Книга, 1986. – 304 с.
239. Розенталь Д.Э., Теленкова М.А. Словарь трудностей русского языка: Ок. 30000 слов. - М.: Рус. яз., 1986. - 704 с.

Словники та довідники англійської мови

240. Хорнби А.С. Толковый словарь современного английского языка для продвинутого этапа: Специальное издание для СССР. - М.: Рус. яз., 1982. - Т. 1. - 544 с.; Т. 2. - с.

Словники іншомовних слів та інтернаціональних терміноелементів, етимологічні словники

241. Гнатишена І.М., Кияк Т.Р. Словник інтернаціональних терміноелементів грецького та латинського походження у сучасній термінології.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

- К.: Вид. дім "КМ Academia", 1996. - 103 с.
242. Етимологічний словник української мови: у 7-и т. / Уклад. Р.В. Болдирев, В.Т. Коломієць, А.Ф. Кришенко та ін.; За заг. ред. О.С. Мельничука. - К.: Наук. думка, т. 1 - 1982. - 631 с.; т. 2 - 1985. - 570 с.; т. 3 - 1989. - 550 с.
243. Коломієц М.П., Молодова Л.В. Словник іншомовних слів. - К.: Освіта. 1998. - 190 с.
244. Російсько-український словник іншомовних слів / Уклад. Т.П. Мартиняк; За ред. проф. А.П. Ярещенка. - Харків: Прапор, 1999. - 392 с.
245. Словарь иностранных слов. 18-е изд., стер. - М.: Рус. яз., 1989. - 624 с.
246. Словник іншомовних слів / За ред. акад. О.С.Мельничука. - К.: Гол. ред. УРЕ, 1985. - 966 с.
247. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка: в 4-х т. - М.: Прогресс, т. 1 - 1964. - 562 с.; т. 2 - 1967. - 671 с.; т. 3 - 1971. - 827 с.; т. 4 - 1971. - 852 с.

Праці з термінознавства

248. Вісник: Проблеми української термінології. Матеріали 5-ї міжнародної наукової конференції. - Львів, Львівська політехніка, 1998, - N 326. - 378 с.
249. Кияк Т., Іваницький Р. Прагматичні аспекти формування багатомовних тлумачних термінологічних словників // Науково-технічне слово. - 1994. - N 1 (3). - С. 59-68.
250. Краткое методическое пособие по разработке и упорядочению научно-технической терминологии / АН СССР. Ком. науч.-техн. термин. Сост. С.И. Коршунов, Г.Г. Самбурова. - М.: Наука, 1979 – 126 с.
251. Крыжановская А.В., Симоненко Л.А. Актуальные проблемы упорядочения научной терминологии. - К.: Наук. думка, 1987. - 164 с.
252. Матеріали II Всеукраїнської наукової конференції "Українська термінологія і сучасність". - Київ, 1997. - 239 с.
253. Моргунюк В.С. Зауваження щодо опрацювання державних стандартів з науково-технічної термінології / АН України, Ін-т проблем міцності: Препр. - К., 1993. - 32 с.
254. Перхач В. Про засади відродження та розвитку української науково-технічної мови // Науково-технічне слово. - 1993. - N 1 (2). - С. 85-96.
255. Перхач В., Іванків Б. Дія-діяння // Науково-технічне слово. - 1995. - N 1 (4). - С. 88-118.
256. Перхач В., Іванків Б. Літери й фонеми-суперечності та відповідності // Науково-технічне слово. - 1995. - N 1 (4). - С. 68-87.
257. Практичний посібник для працівників газової промисловості зі скла-

дних випадків слововживання в українській діловій мові / Уклад.: М.Д. Гінзбург, І.О. Требульова, І.М. Корніловська та ін. - Харків, 1999. - 128 с.
258. Пропозиції щодо вдосконалення української науково-технічної термінології. Додаток до Ухвали першої Міжнар. наук. конф. "Проблеми української науково-технічної термінології" // Науково-технічне слово. - 1993. - N 1 (2). - С.12-16.
259. Тези доповідей 1-ї Міжнародної наукової конференції "Проблеми української науково-технічної термінології". - Львів: Атлас, 1992. - 236 с.
260. Тези доповідей 4-ї Міжнародної наукової конференції "Проблеми української науково-технічної термінології". - Львів: Вид-во ДУ "Львівська політехніка", 1996. - 270 с.
261. Україномовне програмне забезпечення. Матеріали 4-ї та 5-ї Міжнар-х наук.-техн. конференцій "УкрСофт" (Львів, 1994, 1995). Каталог україномовних програмних засобів. - Львів: СП "БаК", 1995. - 264 с.
262. Українська термінологія і сучасність: Збірник наукових праць / НАН України, Інститут української мови, Комітет наукової термінології. Ред. кол. Симоненко Л.О. та ін. - К.: 1998. - 264 с.
263. Ухвала 3-ї Міжнародної наукової конференції "Проблеми української науково-технічної термінології" // Науково-технічне слово. - 1995. - N 1 (4). - С. 14-17.

Російсько-українські та українсько-російські словники

264. Вакуленко М.О. Російсько-український словник фізичної термінології / За ред. проф. О.В. Вакуленка (додаток: "Російсько-український фізичний словник": 6000 термінів). - К., 1996. - 236 с.
265. Войналович О., Моргунюк В. Російсько-український словник наукової і технічної мови (термінологія процесових понять). - К.: Вирій, Сталкер, 1997. - 256 с.
266. Ганич Д.И., Олейник И.С. Русско-украинский и украинско-русский словарь. - К.: МП "Феникс", 1992. - 560 с.
267. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики. - К.: Видавничий центр "Академія", 1998. - 712 с.
268. Короткий російсько-український пожежно-технічний словник: близько 5700 термінів -К.: "Основа" - "Астарта", 1996. - 125 с.
269. Короткий російсько-український словник сучасних математичних і економіко-математичних термінів / Уклад. Л.Г. Боярова, О.П. Корж. - Харків: Основа, 1993. - 96 с.
270. Новий російсько-український словник-довідник: Близько 65 тис. слів / С.Я. Єрмоленко, В.І. Єрмоленко, К.В. Ленець, Л.О. Пустовіт. - К.:

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Довіра, 1996. - 797 с. (Серія "Б-ка держ. службовця. Держ. мова и діловодство")
271. Новітній російсько-український словник: понад 50 тис. слів / За ред. Л.Г. Савченко. - Харків: Прапор; Фоліо, 1998. - 1135 с. (Серія "Від А до Я").
272. Олійник І.С., Ганич Д.І. Російсько-український словник: близько 37 тис. слів. - 5-те вид., перероб. и доп. - К: А.С.К., 1997. - 760 с. (Серія "Б-ка держ. службовця. Держ. мова и діловодство")
273. Памятка по использованию русско-украинской терминологии. В помощь работнику нефтяной и газовой промышленности / Сост. З.М. Вышиванюк, Б.А. Бабий, Л.И. Булах, Б.Н. Прокопив и др. - Харьков, 1990. - 142 с.
274. Рицар Б., Семенистий К., Кочан І. Російсько-український та українсько-російський словник з радіоелектроніки / За ред. Б. Рицара. - Львів: Логос, 1995. - 608 с.
275. Російсько-український гідравлічний словник / Уклад. Н. Лещій, С. Шнерх, О. Дацько. - Львів-Київ, 1995. - 156 с.
276. Російсько-український гідролого-екологічний словник / А.В. Яцин, О.Д. Антонов, М.В. Корбутюк. - К.: Урожай, 1992. - 112 с.
277. Російсько-український загальнотехнічний словник: близько 113 тис. слів / Л.І. Мацько, І.Г. Трегуб, В.Ф. Христенок, І.В. Христенок. - К., Вища шк., 1994. - 173 с.
278. Російсько-український математичний словник / Уклад. В.Я. Карачун, О.О. Карачун, Г.Г. Гульчук. - К.: Вища шк., 1995. - 362 с.
279. Російсько-український математичний словник: 12000 термінів / Уклад. Ф.С. Гудименко, Й.Б. Погребиський, Г.Н. Сакович, М.А. Чайковський. - Харків: Основа, 1990. - 155 с.
280. Російсько-український науково-технічний словник (30000 слів) / Уклад: В. Перхач, Б. Кінаш; наук. ред. В. Перхач. - Львів, 1997. - 456 с.
281. Російсько-український нафтогазопромисловий словник: 13000 термінів / Уклад. В.С. Бойко, І.А. Васько, В.І. Грицишин та ін. - К.: Товариство "Знання" України, 1992. - 176 с.
282. Російсько-український словник для ділових людей / О.О.Тараненко, В.М.Брицин; За ред. О.О.Тараненко. - К.: Укр. письменник, 1992. – 214 с.
283. Російсько-український словник з нарисної та прикладної геометрії, загального машинобудування, комп'ютерної графіки / Уклад. В.В. Ванін, В.А. Герасимчук. - К.: Либідь, 1994. - 216 с.
284. Російсько-український словник з хемії та хемічної технології / Уклад. М. Ганіткевич, А. Зелізний. - Львів: Львівська політехніка, 1993. – 263 с.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

285. Російсько-український словник з інформатики та обчислювальної техніки з покажчиком українських термінів / Уклад. В.Я. Карачун, Г.Г. Гульчук, О.О. Карачун, Ю.З. Прохур. - К.: Рось, 1994. - 362 с.
286. Російсько-український словник наукової термінології: Біологія, хімія, медицина / С.П. Вассер, І.О. Дудка, В.І. Єрмоленко та ін. - К.: Наук. думка, 1996. - 660 с.
287. Російсько-український словник наукової термінології: Математика. Фізика. Техніка. Науки про Землю та Космос / В.В. Гейченко, В.М. Завірюхіна, О.О. Зеленюк та ін. - К.: Наук. думка, 1998. - 892 с.
288. Російсько-український словник наукової термінології: Суспільні науки / Й.Ф.Андерш, С.А.Воробйова, М.В.Кравченко та ін. - К.: Наук. думка, 1994. - 600 с.
289. Російсько-український словник фізичних термінів / Уклад. Ю.В. Караван, Є.С. Клос, О.Б. Лисковича та ін.; За ред. О.Б. Лисковича. - К.: Вища шк., 1994. - 311 с.
290. Російсько-український словник: в 3-х т. / Ред. кол. І.К. Білодід та ін. - К.: Гол. ред. УРЕ, 1987 - 1988. - Т. 1. - 1987. - 848 с.; Т. 2. - 1988. - 924 с.; Т. 3. - 1988. - 832 с.
291. Російсько-український технічний словник: 58 тис. термінів / Уклад. Д. Коновалюк. - Луцьк: Візор, 1993. - 104 с.
292. Російсько-український фізичний словник: 16000 термінів / В.В. Гейченко, О.З. Жмудський, П.П. Кузьменко, Є.Д. Майборода. - Харків: Основа, 1990. - 211 с.
293. Російсько-український хімічний словник. 6000 термінів / Уклад. Є.Ф.Некряч, Ю.П.Назаренко, В.П.Чернецький. Видання друге. - Харків: Основа, 1990. - 192 с.
294. Російсько-український і українсько-російський словник фінансової термінології / За заг. ред. проф. М.В. Афанасьєва, докт. екон. наук Н.М. Вітренко, проф. А.П. Ярещенка. - Харків: Прапор, 1997. - 400 с. (Серія "Від А до Я").
295. Словник юридичних термінів (російсько-український) / Уклад.: Ф. Андреш, В. Винник, А. Красницька, О. Юрчук. - К.: Юрінком. 1994. – 322 с.
296. Українсько-російський словник / Уклад. Г.П. Їжакевич та інші. - К.: Наук. думка, 1999. - 984 с.

Англо-російські та російсько-англійські словники

297. Англо-русский физический словарь: Ок. 60000 терминов / Сост. Д.М. Толстой, А.З. Слоним, М.Л. Смолянский; Под ред. Д.М. Толстого. - М.: Сов. энциклопедия, 1972. - 848 с.
298. Англо-русский химико-технологический словарь: Ок. 30000 терминов

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

/ Сост. Л.Б. Дымшиц; Под ред. В.В. Михайлова. - Изд. 6, стереотип. - М.: Сов. энциклопедия, 1971. - 736 с.
299. Большой англо-русский политехнический словарь: В 2-х т. Около 200000 терминов / Сост.: С.М. Баринов, А.Б. Борковский, В.А. Владимиров и др. - М.: РУССО, 1998. - т. 1 (A-L) - 701 с., т. 2 - (M-Z) - 720 с.
300. Игнатьев Б.И., Юдин М.Ф. Англо-русский словарь по метрологии и технике точных измерений: Ок. 17000 терминов / Под ред. В.И.Кипаренко, к.т.н. Л.К. Исаева. - М.: Рус. яз., 1981. - 363 с.
301. Кедринский В.В. Англо-русский словарь по химии и переработке нефти. - Л., Гостоптехиздат. Ленингр. отд., 1962. - 910 с.
302. Милованов Э.Л., Вейцман Е.А. Англо-русский словарь по охране окружающей среды: Ок. 1400 терминов / Под ред. Н.Ф. Реймерса. - М.: Рус. яз., 1979. – 368 с.
303. Мюллер В.К. Англо-русский словарь. - 22-е изд. стер. - М.: Рус. яз., 1989. - 848 с.
304. Русско-английский нефтепромысловый словарь: Ок. 30000 терминов / Д.Е. Столяров, Р.А. Едвабницкая, Л.А. Сосновская и др.; Под ред. Д.Е. Столярова. - М.: Рус. яз., 1982. - 431 с.
305. Русско-английский политехнический словарь: Ок. 90000 терминов / Б.В.Кузнецов, Н.И. Перлов, Г.Н. Янковский и др.; Под ред. Б.В. Кузнецова. - М.: РУССО, 1998. - 728 с.
306. Русско-английский технический словарь / Сост. А.Е. Чернухин, А.В. Громов и др. - М.: Военное издательство министерства обороны СССР, 1971 – 1026 с.
307. Рыдник В.И., Воропаев Н.Д., Свириденко Э.А. Русско-англо-немецко-французский физический словарь. Основные термины: Ок. 5000 терминов. - М.: Рус. яз., 1989. - 391 с.
308. Тетради новых терминов N 120. Англо-русские термины по атомной энергетике / Сост. Б.Ю. Махлин; Под ред. И.И. Денисова. - М.: Всесоюзный центр переводов, 1988. - 68 с.
309. Тетради новых терминов N 176. Англо-русские термины по охране вод / Сост.: Ю.М. Луговской. – М.: Всесоюзный центр переводов, 1991. - 173 с.
310. Тетради новых терминов N 94. Англо-русские термины по охране окружающей среды / Сост.: Е.А. Вейцман, к.т.н. В.Ф. Бреховских, канд. биол. наук С.Ф. Харламова и др.; Под ред. к.т.н. В.Ф. Бреховских. - М.: Всесоюзный центр переводов, 1986. - 74 с.
311. Указатель терминов и сокращений по охране окружающей среды на русском, английском и французском языках. - М., 1986. – 628 с.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Англо-українські та українсько-англійські словники

312. Коссак О., Кравець Р. Англо-український та українсько-англійський словник-довідник з телекомунікацій / Лінгв. ред. О. Микитюк. - Львів: СП "БаК", 1996. - 248 с.
313. Коссак О.М. Англо-український словник з інформатики та обчислювальної техніки. - Львів: СП "БаК", 1995. - 304 с.
314. Яремійчук Р., Середницький Л., Осінчук З. Англо-український нафтогазовий словник. - К.: Українська книга, 1998. - 544 с.

Англо-українсько-російські словники

315. Англо-українсько-російський словник з інформатики, програмування, обчислювальної техніки / Уклад. А.Б. Бартків, О.Я. Гринчишин, Я.Т. Гринчишин. - К.: Вища шк., 1995. - 445 с.
316. Англо-українсько-російський словник з хімії: У двох книгах / Уклад.: М.Ю. Корнілов, О.І. Білодід, С.І. Кисельова, Н.О. Давидова. - К.: Либідь, 1994. - кн. 1 - 328 с.; кн. 2 - 228 с.
317. Микитюк О.М., Злотнік О.З. Словник з екології: українсько-російський-англійський-німецький-французький. - Харків: ХДПУ, 1995. - 668 с.
318. Російсько-українсько-англійський науково-технічний словник: Близько 10000 слів / Уклад.: В.Я. Карачун, П.О. Бех, Г.Г. Гульчук та ін. - К.: Техніка, 1997. - 536 с.
319. Російсько-українсько-англійський словник з газовимірювань, якості газу та метрології. Основні терміни: близько 3000 термінів / Уклад. М.Д. Гінзбург, І.А. Гордієнко, І.М. Корніловська та ін.; За заг. ред. В.В. Розгонюка. - Харків, 1998. - 312 с.
320. Українсько-російсько-англійський тлумачний словник ділової людини / Уклад.: П.Г. Зеленський, О.П. Зеленська. - К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1998. - 560 с.

Інші

321. Бессонов Л.А. Теоретические основы электротехники. - М.: Высшая школа. 1973. – 752 с.
322. Боровая М.С., Нехамкина Л.Г. Лаборант нефтяной и газовой лаборатории. Справочное пособие. – 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Недра, 1990. - 317 с., ил.
323. Бронштейн И.Н., Семендяев К.А. Справочник по математике для инженеров и учащихся втузов. – 13-е изд., испр. - М.: Наука, 1986. - 544 с.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

324. Волков М.М., Михеев А.Л., Конев К.А. Справочник работника газовой промышленности. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Недра, 1989. - 286 с., ил.
325. Довідник з нафтогазової справи / За заг. ред. докт. техн. наук В.С. Бойка, Р.М. Кондрата, Р.С. Яремійчука. - Львів-Жовква: Місіонер, 1996. - 618 с.
326. Иванов А.А. Справочник по электротехнике. – 5-е изд., перераб. и доп. - К.: Вища школа. Головное изд-во, 1984. – 304 с.
327. Иванов В.А., Крылов Г.В., Рафиков Л.Г. Эксплуатация энергетического оборудования газопроводов Западной Сибири. - М.: Недра, 1987. - 143 с., ил.
328. Іванов В.Г., Дзюндзюк Б.В., Олександров Ю.М. Охорона праці в електроустановках. - К.: АТ "ОКО", 1994. - 227 с.
329. Іщенко В.С. Учбовий посібник для навчання осіб, що вивчають "Правила влаштування та безпечної експлуатації посудин, що працюють під тиском". - Харків, 1995. - 51 с.
330. Кульский Л.А. Основы химии и технологии воды. - К.: Наук. думка, 1991. - 568 с.
331. Луцевич Д.Д., Березан О.В. Конспект-довідник з хімії: Посібник. - К.: Вища шк., 1997. - 240 с.
332. Нафта і газ України - 96. Матеріали науково-практичної конференції (Харків, 14-16 травня 1996 р.). У 3 т. - Харків: Українська нафтогазова академія (УНГА), 1996. - Т. 3. - 272 с.
333. Нафта і газ України. Збірник наукових праць (матеріали 5-ої Міжнародної конференції "Нафта і газ України-98". Полтава, 15-17 вересня 1998 р.)- Полтава , УНГА, 1998. – Т. 2 - 407 с.
334. Розгонюк В.В., Хачикян Л.А., Григіль М.А. Експлуатаційникові газонафтового комплексу. Довідник. - Київ: "Росток", 1998. - 432 с.
335. Рудник А.А., Дубровський В.В. Основні напрямки розвитку газотранспортної системи України // Нафтова і газова промисловість. - 1999. - N 4. - С. 35-38.
336. Середа І.П. Хімія: Основні закони і рівняння. - К.: Либідь, 1997. - 80 с. - Укр. і рос. мовами.
337. Слета Л.А. Химия: Справочник. - Харьков: Фолио; Ростов н/Д: Феникс, 1997. - 496 с.
338. Справочник по проектированию магистральных трубопроводов / Сост. А.К. Дерцакян, М.Н. Шпотаковский, В.Г. Волков и др.; Под ред. А.К. Дерцакяна. - Л.: Недра, 1977. - 519 с.
339. Строительство кабельных сооружений связи: Справочник / Д.А. Барон, И.И. Гроднев и др. - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: Радио и связь, 1988. - 768 с.
340. Теплотехнический справочник / Под ред. В.Н. Юренева и П.Д. Лебе-

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

дева. - М.: Энергия, 1975. Т. 1. - 744 с. с ил.
341. Тиристорные преобразователи частоты в электроприводе / А.Я. Бернштейн, Ю.М. Гусяцкий, А.В. Кудрявцев, Р.С. Сарбатов; Под ред. Р.С. Сарбатова. - М.: Энергия, 1980. - 328 с., ил.
342. Чистяков В.С. Краткий справочник по теплотехническим измерениям. - М.: Энергоатомиздат, 1990. - 320 с.: ил.
343. Яворский Б.М., Детлаф А.А. Справочник по физике для инженеров и студентов вузов. - 6-е изд., исправл. - М.: Наука, 1974. - 944 с.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Додаток А

Стандартизовані російські та українські терміни-відповідники, що не є прямим перекладом один одного

№ п/п	Термін російською мовою	Стандарт / словник	Термін українською мовою	Стандарт / словник
1.	анализ схемы	ДСТУ 2815-94, п. 3.44	аналіз кола	ДСТУ 2815-94, п. 3.44
2.	заземляемый трансформатор напряжения	ГОСТ 18685-73, п. 31	однополюсно ізольований трансформатор напруги	ДСТУ 2976-95, п. 65
3.	коэффициент связи двух цепей	ДСТУ 2815-94, п. 3.25	коефіцієнт зв'язку двох котушок	ДСТУ 2815-94, п. 3.25
4.	лучевое водозаборное сооружение	ГОСТ 25151-82, п. 14	водозабір променевого типу	ДСТУ 2569-94, п. 14
5.	осевой воздушный зазор вращающейся электрической машины	ГОСТ 27471-87, п. 375	аксіальний повітряний проміжок обертової електричної машини	ДСТУ 2286-93, п. 301
6.	помехоподавляющий конденсатор	ДСТУ 2291-93, п. 53	завадопослаблювальний конденсатор	ДСТУ 2291-93, п. 53
7.	синтез схемы	ДСТУ 2815-94, п. 3.45	синтез кола	ДСТУ 2815-94, п. 3.45
8.	уставка аппарата по воздействующей величине	ДСТУ 2848-94, п. 8.5	уставка комутаційного апарата за величиною спрацьовування (неспрацьовування)	ДСТУ 2848-94, п. 8.5

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Додаток Б

Розбіжності в перекладі термінів з російської мови на українську

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
1.	**блокировка** (устройство, система)	*блокатор* - ДСТУ 2267-93, п. 61 *блоківка* - [264, с. 55]; [289, с. 23] *блокування* - [318, с. 30]	**блокатор**
2.	**быстродействующий**	*швидкодійний* - [283, с. 18]; [265, с. 22]; [289, с. 25]; [287, с. 65]; [280, с. 44]; [318, с. 32] *швидкодіючий* - [283, с. 18]; [287, с. 65]; [318, с. 32] *швидкочинний* - [265, с. 22]; [280, с. 44]	**швидкодійний**
3.	**ведомый** (вал)	*тяжний* - [265, с. 23]; [264, с. 58]; [280, с. 45] *ведений* - [274, с. 51]; [264, с. 58]; [283, с. 18]; [318, с. 32]; [280, с. 45]; [287, с. 67] *порушний* - [264, с. 58]	**тяжний** (вал)
4.	**ведущий** (вал)	*тяговий* - [265, с. 23]; [264, с. 58]; [318, с. 32]; [280, с. 45] *ведучий* - [274, с. 51]; [283, с. 18]; [318, с. 32];	**тяговий** (вал)

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
		[287, с. 67] *погоновий* - [264, с. 58] *повідний* - [280, с. 45]	
5.	**влияющий**	*впливний* - ДСТУ 2681-94, п. 7.14; ДСТУ 2936-94, п. 6.1; [280, с. 55] *впливовий* - [274, с. 58]; [267, с. 48]	**впливний**
6.	**водоем**	*водойма* - ДСТУ 3041-95, п. 18; [270, с. 65]; [280, с. 55]; [287, с. 86] *водоймище* - [270, с. 65]; [287, с. 86]; [286, с. 99]	**водойма**
7.	**воздействующий** (-ая величина)	*діючий* - ДСТУ 2936-94, пп. 4.1, 4.2, 4.3, 4.4; [280, с. 57] *діяльний* - [274, с. 61]; [265, с. 30]	**діючий** (-а величина)
8.	**вращающий** (момент)	*обертальний (момент)* - ДСТУ 2286-93, пп. 61, 89 – 91; [265, с. 86]; [280, с. 172]; [318, с. 127] *обертовий (момент)* - ДСТУ 2286-93, п. 41	**обертальний** (момент)
9.	**вращающийся**	*обертовий* - ДСТУ 2286-93, пп. 1, 7, 46, 48; [289, с. 36]; [283, с. 25]; [318, с. 43]; [280, с. 61]; [264, с. 64] *обертний* - [274, с. 65] *кружляльний* –	**обертовий**

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
		[265, с. 64]	
10.	**выпрямитель**	*випростувач* - ДСТУ 2712-94, п. 4.7; ДСТУ 2815-94, п. 4.105; [274, с. 71]; [265, с. 37]; [280, с. 66] *випростовувач* - [318, с. 46] *випрямляч* - [289, с. 38]; [274, с. 71]; [286, с. 108]; [265, с. 37]; [318, с. 46] *випрямник* - [265, с. 37]	**випростувач**
11.	**гамма (γ)**	*гамма* - ДСТУ 2860-94, пп. 3.5.10, 3.6.4, 3.7.2, 3.7.4, 3.8.2, 3.9.3; [283, с. 28]; [265, с. 40]; [318, с. 50]; [287, с. 120]; [286, с. 115] *гама* - [274, с. 76]; [280, с. 70]	**гамма**
12.	**дифференциальный**	*диференційний* - [274, с. 102]; [265, с. 48]; ДСТУ 2286-93, п. 99; [286, с. 168]; [283, с. 33]; [280, с. 115] *диференціальний* - ДСТУ 2815-94, п. 3.10 [318, с. 67]; [264, с. 79]; [287, с. 166];	**диференційний**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
		[283, с. 33] *диференціяльний* - [265, с. 48]	
13.	**допустимый**	*допустимий* - ДСТУ 2848-94, п. 8.49; [264, с. 81]; [265, с. 50]; [283, с. 34]; [287, с. 172]; [278, с. 53]; [318, с. 70]; [289, с. 58] *припустимий* - ДСТУ 2291-93, п. 65; [265, с. 50]; [283, с. 34]; [287, с. 172]; [278, с. 53]; [318, с. 70]; [289, с. 58] *дозволений* - [264, с. 81] *допускний* - [265, с. 50]; [287, с. 172] *допущений* - [318, с. 70]; [278, с. 50] *припущений* - [318, с. 70]; [278, с. 50] *припускний* - [265, с. 50]	**допустимий**
14.	**дребезг** (контактов)	*деренчання* - ДСТУ 2936-94, п. 9.7; [280, с. 91] *треммтіння* - ДСТУ 2290-93, п. 59	**деренчання** (контактів)
15.	**заземление**	*заземлення* - [274, с. 114]; [265, с. 54-55]; [289, с. 62];	**заземлення**

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
		[270, с. 121]; [264, с. 84]; [287, с. 188]; [318, с. 76] *уземлення* - [265, с. 54-55]; [264, с. 84]; [280, с. 98]	
16.	**заземлитель**	*заземлювач* - [274, с. 114]; ДСТУ 2848-94, п. 5.10; [287, с. 188]; [318, с. 76] *уземлювач* - ДСТУ 2848-94, п. 5.10; ДСТУ 2304-93, п. 42	**заземлювач**
17.	**замкнутый**	*замкнений* - ДСТУ 2267-93, п. 11; ДСТУ 2286-93, п. 66; ДСТУ 2843-94, п. 175; [287, с. 193]; [283, с. 40]; [318, с. 80]; [289, с. 64]; [278, с. 59]; [265, с. 57]; [280, с. 101] *замкнутий* - ДСТУ 2843-94, п. 12; [287, с. 193]; [283, с. 40]; [289, с. 64]; [318, с. 80]	**замкнений**
18.	**замыкающий / размыкающий**	*замикальний* - ДСТУ 2936-94, п. 9.2; ДСТУ 2815-94, п. 4.25; [274, с. 117, 342]; [265, с. 58]; [278, с. 59]; [280, с. 101]; [283, с. 40]; [287, с. 194]	**замикальний / розмикальний**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
		замикаючий - ДСТУ 2290-93, п. 13, 14; [274, с. 117, 342]; [278, с. 59]; [318, с. 80]; [287, с. 194]	
19.	**затухание**	*загасання* - ДСТУ 3092-95, п. 4.23; [274, с. 120]; [278, с. 61]; [289, с. 65]; [293, с. 48]; [287, с. 200]; [283, с. 42]; [264, с. 27]; [318, с. 83] *згасання* - ДСТУ 2815-94, пп. 3.64 - 3.66; ДСТУ 2843-94, п. 213; ДСТУ 2848-94, пп. 8.15, 8.39; [265, с. 59]; [278, с. 61]; [289, с. 65]; [274, с. 120]; [287, с. 200]; [280, с. 104] *затухання* – [287, с. 200]; [283, с. 42]; [318, с. 83]	**загасання**
20.	**ион**	*іон* – [230, § 90, п. 3]; [289, с. 77]; [318, с. 94]; [264, с. 95]; [287, с. 228]; [286, с. 203] *йон* - ДСТУ 2843-94, п. 5; [274, с. 142] [280, с. 117]; [318, с. 94]; [264, с. 95]	**іон**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
21.	**ионизирующий**	*іонізаційний* - [289, с. 77] *іонізувальний* - [289, с. 77]; [274, с. 142]; [287, с. 228] *іонізуючий* - [274, с. 142]; [287, с. 228] *йонізувальний* - [280, с. 117]	**іонізаційний**
22.	**испытательный**	*випробувальний* - ДСТУ 2291-93, п. 98; [265, с. 67]; [274, с. 145]; [287, с. 231] *випробний* - ДСТУ 3270-95, пп. 11.3, 11.6; [287, с. 231]	**випробувальний**
23.	**кратковременный**	*короткочасний* - ДСТУ 2286-93, пп. 241, 242; [265, с. 75]; [289, с. 93]; [270, с. 179]; [286, с. 244]; [265, с. 75]; [318, с. 110] *нетривалий* - [270, с. 179]; [280, с. 143]; [265, с. 75]; [318, с. 110] *недовгочасний* - [280, с. 143]; [265, с. 75]; [318, с. 110] *короткотривалий* - ДСТУ 2815-94, пп. 5.23 – 5.24	**короткочасний**
24.	**крутящий** (момент)	*крутний (момент)* - ДСТУ 2825-94, п. 94;	**крутний** (момент)

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
		[283, с. 56]; [318, с. 127]; [287, с. 345] *обертаючий (момент)* - [273, с. 62] *крутильний (момент)* - ДСТУ 2340-94, п. 192; [265, с. 76]; [280, с. 172]; [264, с. 110] *обертальний (момент)* - [264, с. 110] *повертальний (момент)* - [264, с. 110]	
25.	**наработка**	*напрацювання* - ДСТУ 2506-94, додаток А; [274, с. 212]; [287, с. 367]; ДСТУ 2860-94, п. 3.4.1; [318, с. 133]; [265, с. 97] *наробок* - [274, с. 212]; [318, с. 133]; [280, с. 183] *доробок* - [280, с. 183] *наробіток* - ДСТУ 3004-95, п. 3; ДСТУ 2860-94, пп. 3.4.1 - 3.4.3, Б.4.1, Б.4.2	**напрацювання**
26.	**насыщающийся** (реактор)	*наситний* - [265, с. 99] *самонасичувальний* - [274, с. 213]	**наситний** (реактор)
27.	**несущий**	*носійний* (властивість) - [265, с. 104] *тримальний* (стосовно навантаги) - [265, с. 104]	**носійний** (властивість)**,** **тримальний** (стосовно навантаги)

ЛК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
		несучий - [274, с. 225]; [289, с. 135]; [283, с. 77]; [287, с. 386] *несний* - [318, с. 138]; [280, с. 191] *тримаючий* - [318, с. 138]	
28.	**обмотка**	*обмотка* – [274, с. 231]; [289, с. 139]; ДСТУ 3270-95, пп. 3.1 – 3.43; ДСТУ 2267-93, п. 71; ДСТУ 2815-94, п. 4.71; ДСТУ 2976-95, п. 4 – 7; [287, с. 401]; [283, с. 82]; [318, с. 144] *навитка* - [265, с. 107]; [264, с. 129] *обвитка* – ДСТУ 2815-94, пп. 4.71 – 4.72; [280, с. 195]; [264, с. 129]; [318, с. 144]	**обмотка**
29.	**обмуровка** (то, чем обмуровано)	*обмурівка* – [290, т. 2, с. 235]; [287, с. 402] *обмуровка* – ДСТУ 2369-94, п. 82 *обмурок* – [287, с. 402] *обмурування* – [287, с. 402]	**обмурівка**
30.	**огибающая**	*обвідна* – [274, с. 237]; [278, с. 116]; [287, с. 412];	**обвідна**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
		[280, с. 200]; [283, с. 87]; [289, с. 142]; [264, с. 181]; [318, с. 149] *обгинальна* – ДСТУ 3092-95, п. 4.48 *обгортка* – [287, с. 412]; [283, с. 87]; [278, с. 116] *огинальна* – [264, с. 181]	
31.	**окисление**	*окиснення* – [265, с. 113]; [287, с. 417]; [286, с. 333]; [316, т. 1, с. 199-200] *окислення* - [318, с. 151]; [289, с. 143]; [280, с. 201]	**окиснення**
32.	**осветление** (воды)	*прояснення* – [286, с. 347]; [287, с. 429]; [280, с. 208]; [289, с. 149] *освітлення* – ДСТУ 2569-94, п. 20; [280, с. 208] *просвітлення* – [286, с. 347]; [287, с. 429]; [289, с. 149]	**прояснення** (води)
33.	**осветлитель** (воды)	*прояснювач (води)* – [287, с. 429]; [280, с. 208] *освітлювач (води)* – ДСТУ 2569-94, п. 28; [286, с. 347] *просвітлювач* – [287, с. 429]	**прояснювач** (води)
34.	**освидетельствование**	*опосвідчення* –	**опосвідчення**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
	(котлов, сосудов и т.п.)	ДНАОП 0.00-1.07-94; ДНАОП 0.00-1.21-98 *огляд* – [270, с. 274]; [286, с. 348]; [280, с. 208] *освідчування* – [280, с. 208] *опосвідчування* – [280, с. 208]	
35.	**передаточный**	*передатний* – [278, с. 130]; ДСТУ 2843-94, п. 147; ДСТУ 2712-94, п. 7.21; ДСТУ 2815-94, п. 3.144; [283, с. 107]; [280, с. 409] *передаточний* – [278, с. 130]; [318, с. 166] *передавальний* – [287, с. 826]; [265, с. 245]; [289, с. 288]; [264, с. 145]; [318, с. 166]; [283, с. 107]	**передатний**
36.	**площадка**	*площинка* – [278, с. 135]; [265, с. 138]; [270, с. 321]; [264, с. 149]; [280, с. 242] *площадка* – [318, с. 172]; [287, с. 493]; [283, с. 115]	**площинка**
37.	**погружной**	*заглибний* – [286, с. 392]; [287, с. 498] *занурювальний* – ДСТУ 2267-93, п. 27 *занурний* –	**заглибний**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
		[280, с. 246]	
38.	**помехоподавляющий**	*завадопослаблювальний* – ДСТУ 2291-93, п. 53 *протизавадний* - ДСТУ 2977-95, п. 3.3	**завадопослаблювальний**
39.	**пренебрежимо**	*нехтовно* – ДСТУ 2815-94, п. 4.72; [278, с. 149]; [274, с. 304] *знехтувано* – ДСТУ 2444-94, дод. N 1, п. 2	**нехтовно**
40.	**привод**	*привід* – ДСТУ 2313-93, пп. 1, 4-13, 15-16; [274, с. 309]; [287, с. 543]; [318, с. 185]; [264, с. 159]; [283, с. 133] *привод* – ДСТУ 2611-94, п. 5; ДСТУ 2410-94, пп. 12-15, 30; [289, с. 183]; ДСТУ 2919-94, 5.1-5.13 *рушій* – [265, с. 158] *повідня* – [280, с. 270]; [318, с. 185]; [264, с. 159] *повід* – [280, с. 270]	**привід**
41.	**прямоточный**	*прямоточний* – [281, с. 117]; [223, с. 717]; [286, с. 431] *прямотічний* – [275, с. 107] *прямотоковий* – [265, с. 171] *прямотокий* – [265, с. 171]	**прямоточний**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
		прямотечійний – [287, с. 580] *прямоструминний* – [287, с. 580]	
42.	**пульсирующий** (ток, напряжение)	*пульсівний* – [308, с. 250]; [286, с. 435]; *пульсний* – [280, с. 383]; ДСТУ 2815-94, п.3.53-3.55 *пульсивий* - [265, с. 171] *пульсуючий* – [274, с. 327]; [287, с. 726]; ДСТУ 2843-94, п. 184; ДСТУ 2286-93, п. 47; [289, с. 260]	**пульсівний** (струм, напруга)
43.	**работоспособность** (механизмов)	*працездатність* – ДСТУ 2860-94, п. 3.2.3; ДСТУ 2506-94, додаток А; [274, с. 329]; [280, с. 292]; [287, с. 586] *роботоздатність* – ДСТУ 2864-94, п. 2.1.4; [289, с. 195]; [283, с. 143]; [318, с. 197]; [265, с. 172] *роботоспроможність* – [280, с. 292]	**працездатність**
44.	**расцепитель**	*розчіплювач* – ДСТУ 2304-93, п. 100 – 105; [287, с. 619] *розчеплювач* – ДСТУ 2848-94, п. 6.32 – 6.40	**розчіплювач**
45.	**самопроизвольно**	*самочинно* – ДСТУ 2290-93, п. 59;	**самочинно**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
		ДСТУ 2725-94, п. 5.14; [265, с. 195]; [274, с. 369]; [278, с. 177]; [289, с. 214]; [280, с. 325]; [287, с. 648]; [318, с. 218]; *спонтанно* – ДСТУ 2725-94, пп. 3.3 - 3.5, 4.3, 5.14; [278, с. 177]; [289, с. 214]; [293, с. 125]; [286, с. 468]; [287, с. 648] *самодовільно* - ДСТУ 2291-93, пп. 9, 11; [293, с. 125] *самовільний* - [280, с. 325]; [265, с. 195] *мимовільний* – [280, с. 325]; [286, с. 468]; [265, с. 195] *довільний* – [287, с. 648]	
46.	**скрытая** (проводка)	*прихована* – [274, с. 395]; [318, с. 228]; [287, с. 557] *захована* – ДСТУ 2791-94, п. 26; [318, с. 228]	**прихована** (проводка)
47.	**следящий** (привод)	*стежний* – ДСТУ 2313-93, п. 24; [280, с. 270]; [318, с. 228] *слідкувальний* – [287, с. 544] *слідкуючий* – [318, с. 228]	**стежний** (привід)

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
48.	**тлеющий** (разряд)	*жеврійний* - [264, с. 171] *жевріючий* - [287, с. 606]; [264, с. 171] *жевривий* - [265, с. 226] *тлійний* - [318, с. 205]; [289, с. 201]; [280, с. 300] *тліючий* - [274, с. 430]	**жеврійний** (розряд)
49.	**токоведущий**	*струмовідний* - ДСТУ 2267-93, п. 29-30; [318, с. 250]; [264, с. 206]; [280, с. 384] *струмоведучий* - ДСТУ 3270-95, пп. 9.4-9.6; ДСТУ 2848-94, п. 4.11; [287, с. 762] *струмопровідний* - ДСТУ 2648-94, п. 31	**струмовідний**
50.	**тормозной** (момент)	*гальмівний* – [287, с. 346]; [280, с. 386]; [289, с. 262] *гальмовий* – ДСТУ 2286-93, п. 11	**гальмівний** (момент)
51.	**торцевой**	*торцевий* – ДСТУ 2290-93, п. 6; [289, с. 262]; [287, с. 769]; [318, с. 251]; [280, с. 386] *торцьовий* - [274, с. 432]	**торцевий**
52.	**умягчение** (воды)	*зм'якшення* – [286, с. 569]; [287, с. 796] *пом'якшення* –	**зм'якшення**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий український еквівалент
		ДСТУ 2569-94, п. 41	
53.	**умягченнная** (вода)	*зм'якшена* – [275, с. 118] *пом'якшена* – [286, с. 98]	**зм'якшена** (вода)
54.	**управляющее устройство**	*пристрій керування* - ДСТУ 2483-94, п. 4.1.2 *керівний пристрій* - ДСТУ 2313-93, п. 1 *керуючий пристрій* - ДСТУ 2313-93, п. 3	**пристрій керування**
55.	**утечка** (в значении "вытекание")	*витікання* – [274, с. 451]; [265, с. 240]; ДСТУ 2291-93, п. 79; [318, с. 262]; [289, с. 278]; [280, с. 400] *витік* – ДСТУ 2267-93, п. 108; [265, с. 240]; [287, с. 805]; [318, с. 262]; [280, с. 400] *сплив* – ДСТУ 2648-94, пп. 8, 9; ДСТУ 2815-94, п. 3.88; [280, с. 400]	**витікання**
56.	**фарад, пикофарад**	*фарад, пікофарад* – ДСТУ 3651.1-97; [289, с. 164, 279] *фарада* - [274, с. 455]; [287, с. 483, 810]; [318, с. 263]	**фарад, пікофарад**
57.	**функционирование**	*функціонування* – [286, с. 593]; [223, с. 932]; [287, с. 825]; [318, с. 268]; [270, с. 589] *функціювання* – ДСТУ 2226-93, п. 6; ДСТУ 2791-94, п. 8; ДСТУ 2815-94, п. 5.18;	**функціонування**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

№ п/п	Російське слово	Український еквівалент і літературне джерело	Прийнятий україн-ський еквівалент
		ДСТУ 2936-94, п. 4.1; [280, с. 409]	
58.	**холостой** (ход)	*холостий–* [278, с. 229]; [289, с. 290]; ДСТУ 2815-94, пп. 3.155, 5.5; ДСТУ 2313-93, п. 58; [287, с. 830]; [283, с. 202] *ненавантажений* - [274, с. 466]; [318, с. 270] *неробочий* - ДСТУ 3270-95, пп. 6.2, 9.1; ДСТУ 2286-93, пп. 137,138; [265, с. 246]; [280, с. 411]; [318, с. 270]	**холостий** (хід)
59.	**(электро)установка**	*(електро)установка* - ДСТУ 2420-94, пп. 1.6, 2.4; ДСТУ 2804-94, пп. 9.3, 9.17, 9.31; ДСТУ 3465-96, пп. 4.20, 4.24; [274, с. 449]; [289, с. 277]; [293, с. 161]; [283, с. 195]; [287, с. 802]; [264, с. 216]; [318, с. 261]; [286, с. 572] *устава* - ДСТУ 2790-94, пп. 20, 33, 39; ДСТУ 2791-94, п. 15; [264, с. 216]; [280, с. 399]; [318, с. 261]	**(електро)установка**

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Додаток В

Поняттєве розмежування термінів у терміносистемі

п/п	Російське слово	Український еквівалент	Літературне джерело
1.	**взвешенный**	змулений *(у рідині)*	[264., с. 59]; [289, с. 30]
		завислий *(у газі)*	
		зважений *(на вагах)*	
2.	**гамма**	гамма *(грецька літера γ)*	[283, с. 28]; [318, с. 50]
		гама *(послідовний ряд будь-чого: кольорів, почуттів, звуків)*	
3.	**емкость**	ємність *(фіз.)*	[283, с. 36]; ДСТУ 2804-94, пп. 9.50, 9.51
		місткість *(господарчо-економічні показники)*	
		посудина *(сосуд*	
4.	**жесткость**	жорсткість *(мех.)*	[286, с. 176]
		твердість *(хім.)*	
5.	**жидкий**	рідинний *(у фазі рідини)*	[260, с. 14]
		рідкий *(не густий)*	
6.	**металлический**	металевий *(виготовлений з металу*	[289, с. 113]
		металічний *(властивий металу)*	
7.	**напряжение**	напруга *(ел.)*	[289, с. 129]
		напруження *(мех.)*	
8.	**обратный**	зворотний *(напрямок, бік)*	[287, с. 405-406]
		обернений *(мат.)*	
9.	**общий**	загальний	[265, с. 112]
		спільний *(сумісно використовуваний)*	
10.	**ожидание**	очікування	[280, с. 201]
		сподівання *(мат.)*	
11.	**отрицательный**	від'ємний *(мат.)*	[287, с. 444]
		негативний *(фіз., техн.)*	
12.	**положительный**	додатний *(мат.)*	[287, с. 519]
		позитивний *(фіз., техн.)*	
13.	**соединение**	з'єднання, сполучення	[289, с. 233]
		сполука *(хім. речовина)*	
		сполучення *(мат.)*	

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

п/п	Російське слово	Український еквівалент	Літературне джерело
14.	**способность**	здатність, спроможність	[270, с. 503]
		здібність *(хист)*	
15.	**степень**	степінь *(мат.)*	[318, с. 241]
		міра *(рос. “мера”)*	
		ступінь *(хім., техн.)*	
16.	**теплоемкость**	теплоємність *(фіз.)*	[289, с. 255]; ДСТУ 2804-94, п. 9.49
		тепломісткість *(економ.)*	
17.	**тормозной**	гальмовий *(той, що відноситься до гальма)*	[283, с. 184]; [289, с. 262]
		гальмівний *(рос. “тормозящий”)*	
18.	**электроемкость**	електроємність *(фіз.)*	[289, с. 301]; ДСТУ 2804-94, п. 9.50
		електромісткість *(економ.)*	

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Додаток Г

Розбіжності в закінченнях родового відмінку деяких термінів

Слово	[287]	[223]	[221]	[274]	[318]	[289]	Прийнято
діелектрик	-а с. 167	-а с. 209	-у с. 107	-а с. 103	-у с. 67	-а с. 56	-у
магніто-діелектрик	-	-а с. 406	-	-а с. 183	-у с. 116	-а с. 105	-у
сегнето-електрик	-а с. 663	-а с. 783	-у с. 397	-а с. 379	-у с. 222	-а с. 219	-у
сегнето-еластик	-	-	-у с. 397	-	-у с. 221	-а с. 219	-у
магнетик	-а с. 308	-а с. 406	-у с. 204	-а с. 182	-у с. 116	-у с. 104	-у
діамагнетик	-а с. 161	-а с. 208	-у с. 106	-а с. 97	-	-у с. 54	-у
парамагнетик	-а с. 455	-	-у с. 281	-а с. 260	-у с. 165	-а с. 157	-у
сегнето-магнетик	-	-	-у с. 397	-а с. 379	-у с. 221	-	-у
феримагнетик	-а с. 811	-	-	-а с. 455	-	-а с. 279	-у
феромагнетик	-а с. 811	-у с. 921	-у с. 473	-а с. 456			-у
антиферо-магнетик	-а с. 34	-	-у с. 21	-а с. 37	-у с. 23	-у с. 17	-у

Примітка. Оскільки всі ці іменники означають речовини, матеріали, згідно з п. 2а § 48 чинного правопису [230] прийнято закінчення **–у.**

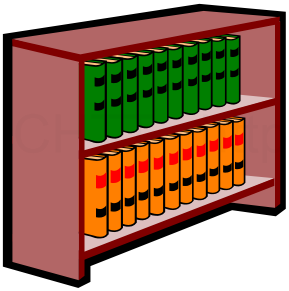

СЕРІЯ
ЕЛЕКТРОННИХ ТА ПАПЕРОВИХ
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКО- АНГЛІЙСЬКИХ ТЛУМАЧНИХ
СЛОВНИКІВ-ДОВІДНИКІВ
ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ НАФТОГАЗОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

ПРИЗНАЧЕНА для надання допомоги виробничникам, інженерно-технічному та адміністративному персоналу, керівникам усіх рівнів, науковцям, викладачам, студентам, слухачам галузевої системи підготовлення кадрів у правильному вживанні українських науково-технічних термінів, а також у перекладі технічної та експлуатаційної документації з російської та англійської мов на українську та навпаки

Кожний словник-довідник відображає певну частину єдиної галузевої термінологічної системи нафтогазової промисловості й може використовуватись як в **електронному**, так і в **паперовому** вигляді.

По допомогу з усіх термінологічних питань просимо звертатися за адресою:

Україна, 61125, м. Харків, МСП,
вул. Маршала Конєва, 16 НДПІАСУтрансгаз,
зав. відділення “Інформтехнологія”
докт. техн. наук, проф. Гінзбургу М.Д.
E_mail: GINZ.NIPI@UGP.VIADUK.NET
Факс: (8-0572) 12-08-32; газовий факс: 26-13
тел. (8-0572) 20-57-80; 20-57-34; 20-57-83

Це повинно бути на робочому столі кожного фахівця!

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Тлумачний словник-довідник з автоматизації, телемеханізації та використання обчислювальної техніки для працівників газової промисловості. Основні терміни: Близько 4000 термінів /
Уклад. В.В. Дубровський, М.Д. Гінзбург, В.О. Добридень та ін.; За заг. ред. М.Д. Гінзбурга, З.П. Осінчука, Б.І. Педька. - Харків, 1996. - 536 с.

Видано в Україні вперше!

Українсько-російсько-англійський словник охоплює найпоширеніші поняття з таких питань:

- автоматика, автоматизовані системи;
- обчислювальна техніка, програмування, системи оброблення та передавання інформації;
- електроніка та електронні пристрої;
- фізичні величини, міри, вимірювальна техніка та метрологія;
- телемеханіка та зв'язок;
- надійність та безпека.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Це повинно бути на робочому столі кожного фахівця!

Російсько-українсько-англійський словник з газовимірювань, якості газу та метрології. Основні терміни: близько 3000 термінів /
Уклад. М.Д. Гінзбург, І.А. Гордієнко, І.М. Корніловська та ін.; За заг. ред. В.В. Розгонюка. – Харків, 1998. – 312 с.

Видано в країнах СНД уперше!

Словник охоплює найпоширеніші поняття з таких питань:

- загальна хімія;
- прикладна хімія природного газу, нафти, нафтопродуктів, води;
- фізико-хімічні аналізи;
- хімічні реагенти;
- прилади та системи, що використовуються в хімічних лабораторіях нафтогазового комплексу;
- метрологія.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Це повинно бути на робочому столі кожного фахівця!

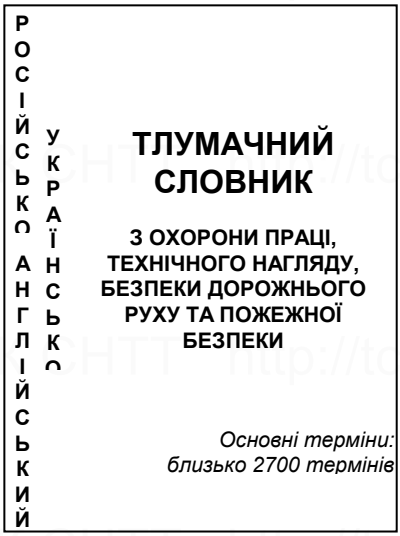

Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з охорони праці, технічного нагляду, безпеки дорожнього руху та пожежної безпеки. Основні терміни: близько 2700 термінів /
Уклад. М.Д. Гінзбург, Н.І. Азімова, О.О. Болокан та ін; За заг. ред. В.В. Розгонюка. - Харків, 1998. - 536 с.

Видано в країнах СНД уперше!

Словник охоплює найпоширеніші поняття з таких питань:

- організація роботи з охорони праці, ергономіка;
- технічний нагляд за безпечною експлуатацією обладнання;
- вибухонебезпека виробництв і вибухозахист, пожежна безпека;
- електробезпека;
- гігієна праці та виробнича санітарія;
- безпека дорожнього руху;
- правове забезпечення організації та охорони праці.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

♦

Це повинно бути на робочому столі кожного фахівця!

ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК

для працівників газової промисловості зі складних випадків слововживання в українській діловій мові

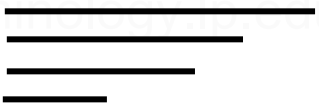

Практичний посібник для працівників газової промисловості зі складних випадків слововживання в українській діловій мові /
Уклад.: М.Д. Гінзбург, І.О. Требульова, І.М. Корніловська та ін. - Харків, 1999. - 128 с.

Мета посібника - надання допомоги фахівцям газової промисловості в процесі підготовлення управлінської, нормативної, науково-технічної та іншої службової документації українською мовою.

У посібнику зібрано складні випадки слововживання, що спричиняють найхарактерніші помилки в документах, а саме такі:

- правила побудови звертань;
- вживання прийменникових конструкцій;
- опис засобами української мови процесових понять (назви дій, наслідки дій, здатність до дії, перебування в дії);
- переклад на українську мову словосполучень, що походять від російського терміна "*управление*";
- правила вживання деяких науково-технічних та управлінських термінів у залежності від контексту;
- усталені звороти ділової мови.

З метою забезпечення швидкого отримання довідки щодо вживання перелічених конструкцій основний матеріал посібника згруповано в таблиці.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Це повинно бути на робочому столі кожного фахівця!

Правила експлуатації та безпечного обслуговування засобів автоматики, телемеханіки та обчислювальної техніки в газовій промисловості України / Уклад.: В.В. Колодяжний, Н.І. Азімова, М.Д. Гінзбург та ін. - Харків, 1998. - 115 с.

Містять: функції експлуатаційного персоналу; вимоги з проведення монтажних, пусконалагоджувальних робіт, введення засобів та систем в експлуатацію; організація перевірки, метрологічного забезпечення та надійності в процесі експлуатації; планування, організація охорони праці та пожежної безпеки; вимоги безпеки під час монтажу та експлуатації засобів (пневмо- та гідроавтоматики, обчислювальної техніки, ртутних приладів і т. ін.) у пожежо- та вибухонебезпечних приміщеннях, в операторних, у лабораторіях, у разі проведення зовнішніх робіт; засоби індивідуального захисту, спецодяг, спецвзуття під час проведення всіх вищезазначених робіт.

Правила чинні з 01.12.1998 р.
Обов'язкові до виконання поряд з чинними нормативними документами.

Це повинно бути на робочому столі кожного фахівця!

Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з надійності газотранспортного обладнання та систем. Основні терміни: понад 2500 термінів /
Уклад. М.Д. Гінзбург, М.В. Чернець, Н.І. Азімова та ін.; За заг. ред. А.А. Рудніка. - Харків, 1999. - 552 с.

Видається в країнах СНД уперше!

Словник охоплює найпоширеніші поняття з таких питань:

- надійність техніки, види несправностей та відмов, показники надійності;
- надійність, діагностування та контроль газотранспортного обладнання;
- технічне обслуговування та ремонт;
- розрахунки та випробування технічного обладнання;
- аналіз, забезпечення та підвищення надійності.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Це повинно бути на робочому столі кожного фахівця!

Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з інтелектуальної власності. Основні терміни: близько 2000 термінів /
Уклад. М.Д. Гінзбург, І.О. Требульова, Л.М. Дунаєвський та ін.; За заг. ред. А.А. Рудніка. – Харків, 1999. – 408 с.

Видається в Україні вперше!

Словник охоплює найпоширеніші поняття з таких питань:

- наука та науково-технічна діяльність;
- науково-технічна інформація;
- патентно-ліцензійна, винахідницька та раціоналізаторська робота;
- авторські та суміжні права, реєстрація прав на комп'ютерні програми і бази даних;
- реклама та маркетинг.

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

Це повинно бути на комп'ютері кожного фахівця!

Нема вже сили шукати потрібне слово серед словників та довідників?
Пошук у паперових словниках поглинає дорогоцінній час?
Різни автори суперечать один одному?

МИ ПРОПОНУЄМО ВИХІД !

Електронна версія дозволяє:

- швидко знайти потрібний термін будь-якою з трьох мов;
- отримати його переклад на дві інші мови та тлумачення українською або російською мовою;
- дізнатись, як правильно відмінювати термін українською або російською мовою;
- відразу скопіювати до Вашого документу термін будь-якою з трьох мов у потрібному відмінку або його тлумачення;
- дізнатися про походження іншомовних термінів;
- отримати довідку про літературне джерело.

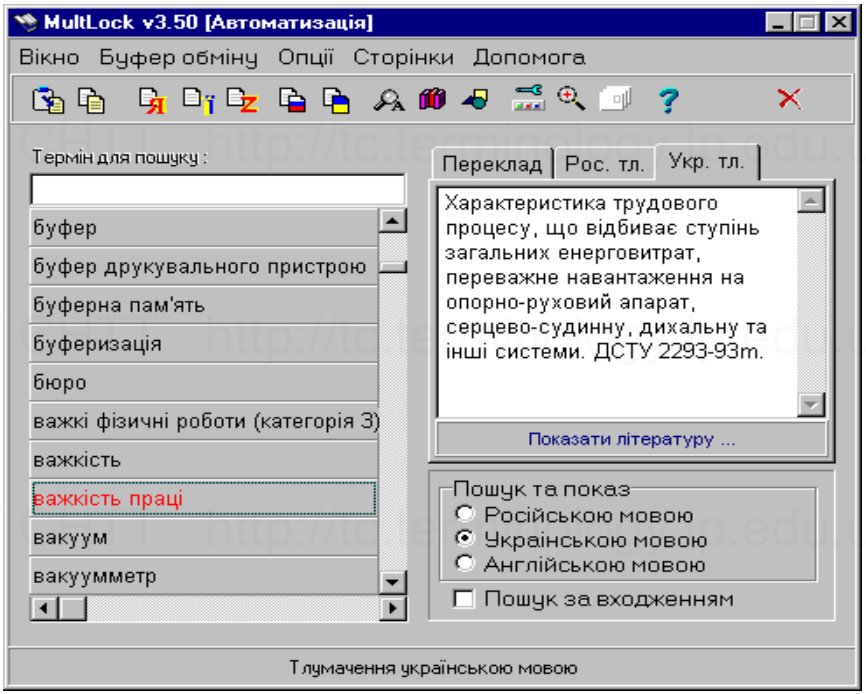

ТК СНТТ http://tc.terminology.lp.edu.ua

ПІДГОТОВЛЕНІ ДО ДРУКУ:

- **Тлумачний російсько-український-англійський словник із захисту газопроводів від корозії.** ***Основні терміни: понад 2400 термінів***

Словник охоплює найпоширеніші поняття з таких питань:

- фізико-хімічні основи корозії споруд, корозійні властивості середовищ, види корозії;
- методи захисту споруд від корозії, захисні покриття, пристрої електрохімзахисту;
- електрометричні дослідження стану споруд.

- **Тлумачний російсько-український-англійський словник з охорони довкілля та забезпечення екологічної безпеки об'єктів транспорту газу.** ***Основні терміни: понад 3000 термінів***

Словник охоплює найпоширеніші поняття з таких питань:

- охорона довкілля - атмосфери, гідросфери, надр, ґрунтів, флори, фауни;
- хімічний склад викидів, забруднювальних речовин, фізико-хімічний аналіз середовища;
- ресурсоощадність та енергобаланс підприємств;
- поводження з відходами;
- екологія праці, правові та законодавчі аспекти екології.

ГОТУЄТЬСЯ ДО ДРУКУ:

- **Тлумачний російсько-український-англійський словник з економіки та фінансів.** ***Основні терміни: близько 3000 термінів***

Словник охоплює найпоширеніші поняття з таких питань:

- сучасна ринкова економіка;
- фінансування та кредитування;
- нормування виробничих процесів і матеріальних ресурсів, праці та заробітної плати;
- облік показників виробничої діяльності, звітність;
- менеджмент;
- зовнішньоекономічна діяльність, маркетинг, реклама.

Підписано до друку 15.11.99 р. Формат 14,8x21,0 1/4
Надруковано на дублікаторі RC 6300.
Умов. друк. арк. 94. Тираж 500 екз. Зам. № 65/3.
Копіювально-розмножувальний центр
ВАТ "УЦЕБОПнафтогаз".
61125, м. Харків, вул. Конєва, 16.